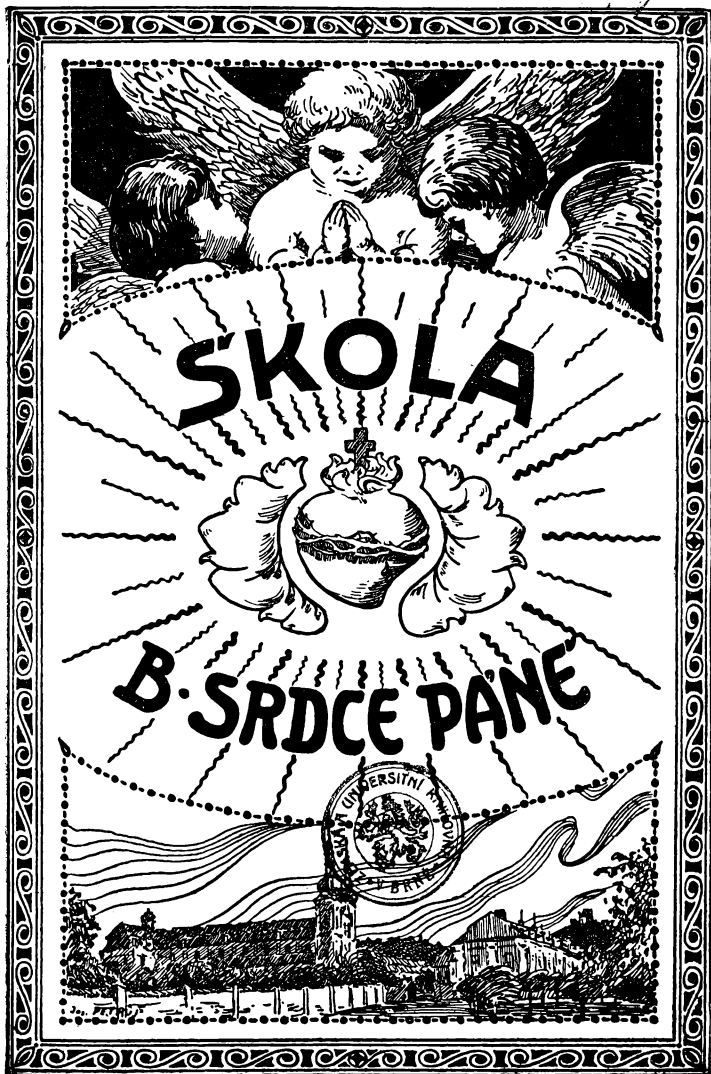

Škola Božského Srdce Páně,

časopis pro katolíky, zvláště pro zbožné spolky a bratrstva.

Pořádá

P. Petr Hlobil v Rajhradě.

Na „Školu Božského Srdce Páně“ předplácí se na rok 12 korun.

Jednotlivá čísla prodávají se po K 1.40.

Administrace a expedice jest v Brně, Biskupská ulice číslo 1.

(Zasláno.)

Karel Vrátný, **Krátké nedělní a sváteční promluvy**, 69, 320 stran. Poštou Kč 24.—.

Krátké nedělní a sváteční promluvy Mgr. dra K. Vrátného dotýkají se všech časových otázek dnoška, o nichž kněz s kazatelnou promlouvati musí, aby svým věřicím podal správné poučení a přesné směrnice. Autor jest dobře znám z dřívějších svých prací jako kněz upřímně vlastenecky citící, ale při tom přísný a přesný, jedná-li se o problémy, dotýkající se víry a mravů. A to je právě také veliká přednost jeho sbírky krátkých promluv, které mají vedle bohatství myšlenek řadu nových, časových aplikací. Promluvy těchto lze s úspěchem použiti ku přednáškám v neších spolecích i doporučiti je věřicím za „nedělní čtení“. Vřele doporučuji redakce.

„**Bible maličké**“. Díl I. Knížka o Pánu Ježíši pro maličky. Dvaráct barevných repro-

dukcí dle orig. K. Schwetze s doprovodem prof. Jos. Hronka. Vázaný výtisk Kč 16.50. Vydalo Cyrillo-Methodějské knihkupectví Gustav Franel v Praze I., 536.

Již dlouho neměli jsme tak krásné a něžné knížčky, která by se hodila za vánoční dárek našim dětem od nejmladšího věku až do 8 let. Dvanáct původních krásných obrázků akad. malíře K. Schwetze v dokonalém provedení uchvacuje vřelým pojetím a svěžími barvami. Slovní doprovod prof. Jos. Hronka promlouvá k dětské duši svojí něhou a probozou v ní lásku k božskému příteli dítek. Touto knížkou budou nadšeni rodiče i děti.

Místo různých obrázkových knížek z ciziny k nám dovážených — často s chybným textem — dejte svým dětem tuto „Bibli maličké“, která jim bude milou knížkou, neboť není dítěte, které by rádo nečetlo a neslyšelo o Kristu Pánu. — Vřele doporučuji redakce.

Občanská tiskárna v Brně

doporučuje tyto svým nákladem vydané
náboženské spisy:

Rozjímání, životopisy a výklady:

Sv. Alois z Gonzagy, **Spisek o andělech**. Cena Kč 1.—.

Arnoudt J. S. J. P., **Následování nejsv. Srdce Ježíšova**. Čtyři knihy
Cena Kč 15.—.

Arndt A., **Život sv. Stanislava Kostky, patrona mládeže**. Cena
Kč 1.50.

Arvisenet, **Navedení jinochů k pravé moudrosti**. Cena Kč 1.—.

Černý, **Blahoslavený bratr Šalomoun, mučovník z kongregace
Školských bratří**. Cena Kč 1.50.

Černý, **Blahoslavení mučovníci kanadští z Tovaryšstva Ježíšova**.
Cena Kč 7.—.

Černý V., **Zita, svatá služka**. Cena Kč 2.50.

Denis P. A., **Měsíc Panny Marie**. Rozjímání o modlitbě „Zdravas
Královno“. Cena Kč 3.—.

ŠKOLA BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Časopis pro zbožné spolky a bratrstva mezi Čechoslovany.

S povolením duchovní vrchnosti pořádá

P. PETR HLOBIL,
benediktin rajhradský.

ROČNÍK ŠEDESÁTÝ TŘETÍ.

V BRNĚ 1929.

Tiskem a nákladem Občanské tiskárny v Brně. Starobrněnská č. 19-21.

OBSAH.

Básně.	Str.		Str.
A. M. Kadlčáková: 2, 15, 20, 26, 30, 35, 42, 50, 56, 130, 135, 227, 228, 232, 236.		Odvracení komunismu	41
Jarolím St. Pavlík: 11, 66, 82, 96, 106, 122 146, 165, 186, 205.		Posvěcování sebe a apošt. duch při ošetřování nemocných	65
Četba pobožná.		Obrácení hříšníků skrze Marii, útočiště hříšníků	81
V Betlémě narozen: Jar. St. Pavlík	2	Zadostěnění nejsv. Srdci Ježíšovu	105
Starý a nový člověk: Ig. Zháněl	12	Zdar duchovním cvičením	121
Kytice blahopřejná: Jar. St. Pavlík	15	Potlačení nestřídmosti a požívání alkoholu 145	
Přímo do ráje: P. Perroy T. J. S. B. V.	26	Spolky sv. Vincence Paulánského	161
Podobenství Páně: Boh. Kyselý	30	Duše hledající pravdu	185
Pán s Vámi: Boh. Kyselý 36, 48, 67, 91, 131, 166, 189, 206, 229.		Šíření denního sv. přijímání	201
Žizním! Ig. Zháněl	42	Záchrana mládeže velkoměstské	226
O lásce Kristově: Jar. St. Pavlík	44		
Prach jsi: Ig. Zháněl	50	Četba poučná.	
Velikonoční radost: Jar. St. Pavlík	74	Ze života konvertitů: S. H. Wávrová 5, 78, 83.	
Synu, dej mi srdce své: P. Wáclav Virsig	91	Památky sv. Petra a Pavla v Římě	109
Co trvá maličko, co stále? Ig. Zháněl	98	Sestra Benigna Konsoláta Ferrero	126
Tento přijímá hříšníky: Ig. Zháněl	106	Úkoly katolíků v Československu: Boh. Spáčil T. J.	149
Ctnost pravá a falešná: Ig. Zháněl	123	Hraběnka Svěčinová, konvertitka. S. H. Wávrová	211, 236
Uzdravení hluchoněmého: Ig. Zháněl	147		
Všichni jsme pozváni: Ig. Zháněl	162	O křesťanských záležitostech.	
Vzkříšení dcery Jajrovy: Ig. Zháněl	187	Obrázky z katol. misí: Max Weinberger 20, 37, 54, 75, 100, 110, 135, 152, 172, 195.	
Svátek dušiček: Ig. Zháněl	202	Různé zprávy: Ig. Zháněl: 23, 39, 56, 79, 102, 114, 140, 155, 175, 198, 220, 248.	
Sv. Markéta Alacoque a duše v očistci: Hed. Wávrová	218	K jubileu sv. Otce Pia XI.	47
Zapečetěná studnice: Jar. St. Pavlík	227	Pout do Říma ve dnech 17.—30. dubna 1929	72
Pán tluče: Ig. Zháněl	232	Jubilejní pout do Staré Boleslavi u Prahy 77	
Hlavní úmysly.			
Ochotná poslušnost k nařízením Kristova náměstka	1		
Uznání práva církve na výchovu školní mládeže	25		

Obrázky.	Str.		Str.
U studnice Jakubovy	16	Smrt sv. Cyrilla	137
Svatí tři králové	17	Nanebevzetí Panny Marie	153
Svatá rodina v Nazaretě	33	Sv. Jeronym	176
Z umučení Páně	51	Sv. Václav	177
Snětí s kříže	57	Růžencová Panna Maria	193
Vstalt' jest. Alleluja	73	Sv. Martin	213
Maria Panna, Královna máje	97	Odpočíňte v pokoji	217
Sv. Antonín Pad.	112	Obrázek sv. Otce Pius XI., Jubilant	225
Chrám sv. Antonína v Padově	113	Pastýřové u jeslí	233
Sv. Alžběta	136		

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LXIII.

BRNO, 1. LEDEN 1929.

ČÍSLO 1.

Ó Srdce Ježíše, ty šípy lásky svojí jen hojně vysílej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se stráví jimi brud, Ty Srdce Páně, naší láskou buď!

Ochotná poslušnost k nařízením Krisiova náměstka.

(Hlavní úmysl.)

Papež jest náměstkem Kristovým na zemi. Tak to ustanovil Ježíš Kristus, když apoštola Petra nazval skálou, na níž postaví církev svou, a brány pekelné (mocnosti) jí nepřemohou. Petrovi dal Pán Ježíš klíče království nebeského a tím nejvyšší moc; co sváže na zemi, bude svázáno i na nebi, a co rozváže na zemi, bude rozvázáno i na nebi. Petrovi pravil božský Mistr: Pasiž beránky mé, pasiž ovce mé, kterýmiž slovy učinil Pán Petra nejvyšším pastýřem celého svého stáde. A co pravil Pán Ježíš Petrovi, platí též jeho nástupci a všem ostatním nástupcům na stolci Petrově. Petrovi a ostatním apoštolům pravil Pán: „Kdo vás slyší, mne slyší; kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá!“ Je tedy papež jako apoštol Petr nejvyšším knězem, učitelem a pastýřem v církvi Kristově. Úřad svůj jako nejvyšší učitel ve věcech víry a mravů vykonává papež slavným rozhodnutím, různým nařízením, týkajícím se života křesťanského, jichž poslouchati povinni jsou všichni katoličtí křesťané a sice rádi a ochotně. Jak sv.

Otec toto nařízení své podává, jest asi všem dobře známo. Děje se tak promluvami při poradách v jeho konsistoři, papežskými listy okružními, výnosy římských kongregací. Též při veřejných slyšeních promlouvá sv. Otec opravdu otcovsky ku přítomným, povzbuzuje a nabádá je k horlivosti v konání dobrého a poslušnosti ke sv. církvi. Mnozí kritikové nepřátelští všelijak si vykládají nařízení a ustanovení sv. Otce a jeho kongregací a svádějí katolíky k neposlušnosti, k nevšímavosti k těmto nařízením a ubíjejí ducha katolického, podrývají život křesťanský. O těchto a takových platí slova Páně, pronesená k apoštolům a jejich zástupcům: „Kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá, a kdo mnou pohrdá, pohrdá tím, jenž mne poslal, Otce nebeským.“ Sv. Otec promluvil k. p. a odsoudil nynější módu žen, a poslechl hlasu jeho? Jako na vzdor šatí se dále podle módy, jako by se výstraha jich netýkala. Jaká to nevšímavost! Sv. Otec horlí pro časté i denní sv. přijímání, a co tu výmluv a omluv u lidí, je to jen lik-

navost a netečnost lidská. Podobně je to se skorým sv. přijímáním u dítek. I zde je mnoho výmluv u rodičů, jimž se skoré sv. přijímání u dítek nijak nepodobá. Z těchto příčin je hlavní tento úmysl pro leden ustanoven a samým sv. Otceom požehnan, aby-
chom všechny naše modlitby, práce, dobré skutky i všechna utrpení svá, jakož i sv. přijímání na tento úmysl obětovali, aby katoličtí křesťané ochotně a rádi poslušni byli k nařízením a ustanovením sv. Otce, náměstka Kristova ve všech věcech

týkajících se víry a mravů, protože jako nejvyšší učitel má Boží přispění a dar neomylnosti.

Při tom nezapomeňme na druhý úmysl sv. Otce, bychom jevíli větší horlivost pro misie v zemích pohan-
ských a modlili se jak za misionáře, tak i za obrácení pohanů na víru Kristovu. Však máme se netoliko modlití na ten úmysl, ale též dle možnosti podporovati hmotně, t. j. štědrými dárky, činnost obětavých misionářů, aby Bůh žehnal obětavé a namáhavé práce jejich pro záchranu duší nesmrtelných.

Anna Marie Kadlčáková:

Zimní květy.

Venku se chumeli,
zima je, zima,
dušičku znavenou
zármutek jímá.

Na sadě, na poli,
všudy je bílo,
pod závoj bělostný
všecko se skrylo.

S oblaků sype se
hebký sníh v letu,
na oknech vykveto-
tisíce květů.

Velikých, maličkých
chladivým retem,
nadýchal krutý mráz
k potěše dětem.

V Betlemě narozen.

Vánoční úvaha od Jaromíra St. Pavlíka.

Šťastný Betleme! Ty převyšuješ všechna města judská, ačkoliv jsi jenom malým městečkem! Dnes platíš více než Jerusalelem, hlavní město Palestiny, residence krále Herodesa; více než Damašek bohatý na zahrady; více než Atheny, město mudrců se svým Pantheonem; více než milio-
nové město Řím, kde císař Augustus bezmála nad celým světem panuje, kde stojí samé paláce, basiliky, di-
vadla, cirkusy, lázně a všechny možné

chrámy. Ty Betleme Efrata, volám s prorokem Micheášem, nejsi nikterak nejmenším mezi městy judskými; neboť z tebe vzejde kníže, jenž bude pano-
vati nad lidem mým israelským.

Pán Bůh má zálibu ve věcech ma-
lých a nepatrných, protože je pří-
telem pokory; proto vyvolil za ro-
diště Syna svého malý Betlem. Ó
šťastný Betleme, ty hostíš u sebe
největší poklad na světě, milé Jezu-
látko! Přichází na svět, aby všechny

lidi oblažilo; a nejvíce blaženými jsou teď chudobní pastýřové. Mnozí hledají štěstí své jen ve velkých městech; všechno se žene do hlavních měst. Jednoduché poměry na venkově mnohemu člověku nestačí; chce vydělati mnoho peněz, mnoho viděti, mnoho slyšeti, mnohých zábav užiti, jemně se šatiti a co nejméně pracovati. Ale jak se klame! Není všechno zlato, co se svítí! Ta domnělá světlá stránka má svou stinnou stránku. Kolik se jich již stalo ve velkoměstě pro celý život nešťastnými! Ztratili dětinskou viru, ztratili dětskou nevinnost, ztratili velkými výlohami všechnen výdělek. Kdyby byli doma zůstali, ve svém malém městečku, ve své malé vesnici, byli by dnes ještě spokojeni a šťastni!

Opatrnost Božská vyvolila Betlem za rodiště Vykupitelovo. Tam ze mládele kdysi Rachel, milovaná choť patriarchy Jakuba, matka Josefova. Tu se měl naroditi chovanec jiného Josefa. V Betlemě sbírala klasy na poli Boozovy Moabitka Rut; zde pál David ovce svého otce Isaia a byl pomazán na krále; proto se jmenoval Betlem městem Davidovým. Dnes se vám narodil Spasitel v městě Davidově, pravil anděl. Kde byl David pastýřem, tam se měl naroditi dobrý pastýř, a pastýřové měli se mu klaněti.

Betlem znamená tolik jako dům chleba. Krajina kolem Betlema byla úrodná, tam rostlo pěkné zboží. Tam tedy měl se onen naroditi, jenž celý svět chlebem zásobuje, na němž oči všech spočívají, aby jim dal pokrm ve svůj čas, ten, jenž o sobě řekl: Já jsem chléb živý, který s nebe sestoupil. Kdo ji z chleba toho, živ bude na věky. Náš Betlem, náš dům chleba je každý kostel, kde se přehovává nejsvětější Svátost. Jako pastýřové s radostí chvátali do Betlema, tak i my s radostí máme spěchati do chrámu Páně, když nás zvon volá, obzvláště s velkou radostí, když chléb nebeský dostaneme k požívání. Ve svaté hostii je ten sám Ježíšek, jenž

ležel v jeslech; je zavinit do plének bílé způsoby chleba; nemluví, jakž i malé dítě neumí mluvit; ale on se na nás láskyplně dívá a nás žehná.

Ne v domě otcovském, ale v cizině, na cestě Pán Ježíš se narodil, aby nás poučil — jak svatý papež a učitel církevní Řehoř ve svém vánočním kázání praví — že Syn Boží ze své domoviny, nebe totiž přišel zde na zemi, jakoby v cizině se ukázal neboť lidská přirozenost byla mu něčím cizím. Vlastně je každý člověk zde na zemi cizincem, takřka na cestě, narozený; neboť naše vlast, k níž směřujeme, je nebe. Zde nemáme žádného stálého příbytku, ale hledáme věčného, praví apoštol národů. Zde jsme pouze poutníci, cestující a cizinci. Chudobný vandrovník (pocestný!) praví mnohý prosebník u dveří. Ba ano, my jsme opravdu chudobní pocestní, chudobní na statech duševních, na dobrých skutečích a ctnostech. Kdyby nás byl Kristus Pán neobohatil přivlastněním svých zásluh, co bychom měli? Ó, milému Ježíškovi jsme velkým díkem povinni, Jeho nadělení převyšuje všechny poklady světa, před jeho vánočními dary musí se skryti všechny ostatní vánoční dary, i ony, jež v královských palácích se rozdávají.

O Vánocích všecko pospíchá domů. Kdo je v cizině, prosí nebo vezme si dovolenou, aby opět užíval svůj domov, své dobré rodiče a drahé bratry a sestry, obzvláště studující a služky. Všechno se těší na návštěvu domova. Ježíšek se narodil v cizině, abychom opět našli cestu do věčné domoviny, k dobrému Tatičkovi nebeskému, k dobré Matce nebeské, ke svým spolubratrům, andělům a svatým. Ó, nebojme se smrti! Ona je postillonem, jenž nás dopraví do nebeské vlasti, ač někdy zatačkou přes očištěc. Tam nahoře budeme slaviti věčný Štědrý večer, tam už je pro nás stůl s krásnými dary přistojen, tam budeme zpívat za zvuků harf andělských a varhan svaté Cecilie slavné Gloria.

Kristus Pán narodil se v Betlemě, ale nedaleko Jerusalema, aby ukázal, že lidé nemají už daleko do nového Jerusalema, katolické církve, a do nebeského Jerusalema. Od tohoto byli lidé Starého zákona pro hřích dědičný daleko vzdáleni; ale oni toužili po něm jako židé v Babyloně po návratu do své vlasti. Nyní otevřel Ježíšek lidem bránu věčného města. „Skrz tebe jest všem, kdož věří, nebes brána otevřena.“ Zachovejme si jen pravou víru, zijme podle víry, a pak též budeme do té brány vpuštěni do oněch rajských krajín, kdež v pokoji a blaženosti věčně budeme žítí.

Svatý Jarolím byl velkým ctitelem Božského Děťátka. Proto si zařídil příbytek v Betlemě na blízku jeskyně narození. V Betlemě bydlila i jeho žákyně, svatá Paula. I svatý František z Assisi uctíval tajemství narození Ježíšova; jemu se připisuje obyčej, o Vánocích stavět jesličky. Svatý Felix z Cantalicio přál si viděti Ježíška a prosil ve své prostotě nebeskou Matku, aspoň jedenkrát aby mu vložila do náruží své Božské Dítě, aby je mohl na své srdce přitisknouti. I stalo se, jak si přál. I sv. Antonín Paduanský byl tak šťastným. Svatá Růžena z Limy v Americe, blahoslavená Marianna od Ježíše, ctihodná Markéta od nejsvětější Svátosti čerpaly velký duševní prospěch z pobožnosti k Božskému Dítěti. Pobožnost ta rá do sebe něco poutavého a milého; od té doby se velmi rozšířila, když byl zaveden spolek svatého Dětství. On vede nejen děti, ale i dospělé k Božskému Dítěti.

I my chceme se s pastýři a mudrci v duchu k jeslím dostaviti a Dítě

v nich ležící s rozkoší pozorovati a jemu se klaněti; neboť jest Synem Božím, skrze něhož všechno učiněno jest; my mu chceme za všechna dobrodíní poděkovati. K díkům máme příčiny dost.

Z lásky k lidem, aby je vyprostil z věčné záhuby a spasil, sestoupil s nebe Syn Boží, sloučil lidskou, přirozenost se svou božskou a vzal na sebe způsobu služebníka. Ještě jazyk jeho nemluví, on jen pláče, ale všechno na něm a kolem něho volá, učí a káže. Teď káže svým příkladem, co bude jednou kázati svým slovem. Káže lásku k chudobě, pokoru sebezapření a mrtvení. Kdo chce býti jeho učeníkem, musí se podle něho řídit, chudobu milovati, se ponižovati, rád trpěti a toho neb onoho se zříci. Koho Bůh obdařil časnými statky, ten ať nelze k nim srdcem svým, ale používá jich jako prostředku k dosažení věčné blaženosti, k dobrým totiž účelům. Kdo však chudobným, nereptej proti Prozřetelnosti Božské, ale snášej z lásky k chudému Ježíškovi nouzi a bídu v tiché trpělivosti a s pevnou v Boha důvěrou. Často je lépe pro spásu duše, když trpíme nedostatek, než když máme všeho hojnost. Pán Kristus se pokořil, an chtěl přijíti na svět jenom v chlévě a ležeti v jeslích na pici mezi dvěma zvířaty, jež považujeme za hloupé. Nebudme pyšní a marniví, ale skromní a pokorní, spokojíce se s místem posledním. Cvičme se v odříkání se takových věcí, jež život zpřijemňují. Nemusíme všechno slyšeti, všechno míti, všechno požívat. Čím více si odřekneme zde na zemi, tím více obdržíme v životě posmrtném.

Ze života konvertitů.

Řehoř Š u v a l o v.

Z díla Mgra Bounarda „Vira a její vítězství.“

V srpnu r. 1814 odvážel ruský generál Šuvalov přemoženého Napoleona na ostrov Elbu. Tenkrát bylo jeho mladšímu synu Řehořovi teprv deset let. Dítě narozené a vychované v pravoslavi, odcítilo všechny následky tohoto náboženství, jež na výchovu nemá téměř žádného vlivu. Vyučování církve pravoslavné jest pouhé poučování, s nímž každý dělá, co chce. Nedostáváť se jí autority; neníť matkou, ale jen placenou učitelkou a státní úřednicí. Šuvalov vyznal, že z celého vyučování náboženského dostalo se mu jen několik nejasných poznatků. Ale v tomto matněm světle vystupují přece jasněji dva paprsky, dosti bledé a chvějné, ale ne bez významu v dějinách jeho duše.

První vytryskl ze srdce křesťanské matky. Nebyla sice ještě katoličkou, ale měla se jí státi. Není známo, jaký vliv měla na syna, ale jisto jest, že nezůstává bez vlivu duše, kterou hýbají veliké otázky: „Kde jest pravda? Tuto evangelickou perlu koupím si za každou cenu, i kdybych pro ni všechno měla obětovat. S ní budu vždycky bohata.“

Druhá milost vyprýstila z výchování prvních učitelů. Osmiletý Řehoř byl svěřen petrohradské koleji, která tenkrát byla v rukou Otců Jesuitů. Poslední zbytky kdysi slavného, nedávno však zrušeného Tovaryštva Ježíšova nalezly útulek v carském sídelním městě, kde oprávněná důvěra veškeru mládež svěřila jejich péči. — Ovšem řeholníci nesměli nikdy mluvit o náboženství. Ale duše dítěte nespočine darmo v rukou těch, kteří denně nosí Tělo Ježíše Krista, kteří se modlí a se obětují. To bylo jediné, co důstojní učitelé mohli vykonati pro své svěřence. Ale i to se zdálo jejich ne-

přátelům příliš mnoho. Po dlouhém úsilí vymohli na Alexandru I. jich vypovězení. Bylo to za kruté zimy r. 1817. Tehdy Řehoř byl ještě dítětem; víme však dobře, že první dojmy často dosahují netušené hloubky.

Hoch záhy ztratil otce. Matka byla by ráda podržela děti u sebe; ale na žádost samého cara musela oba své synky poslati na další výchování do Švýcar. Tam pod protektorátem Alexandra I. založil Fellemberg v Hofvilu nedaleko Bernu „šlechtickou školu“, v kterou kladl car velké naděje. Řehoř Šuvalov nazýval ji později, velkým pohlouzením“.

Školy bez Boha otravují celá pokolení, a takou byl i ústav Fellembergův přes všechno své malebné alpské okolí, přes všechno své nádherné zařízení. Vychování jeho neznalo bázně Boží, nepěstilo svědomí ani křesťanských ctností. Vše to zastoupil Fellemberg prázdňným slovem „čest“. Denně měli se chovanci tázati sami sebe, jak chybili proti cti, a odpověď na to měla jim býti buď odměnou neb trestem. O jednotlivých přestupcích rozhodoval porotní soud, skládající se ze starších chovanců. Fellemberg vyhradil si jen větší přestupky. Bylo to pouhé parádní výchování. Šuvalov přirovnával je k báječným zámkům, ze sněhu na Něvě vystavěným, které proud řeky odnáší s první jarní obilou. — O katolické Církvi mluvílo se v Hofvilu jen s pohrdáním, proto ani Šuvalov nesměšlel jinak o Církvi a papeži. Ostatně náležel k nejlepšímu žákům a těšil se láске všech; byl tichý, dobrý, silný a vždy pln zápalu.

Ovšem i u něho dostavila se chvilé pochybnosti a nepokojů, i na něho dorážely otázky života záhrobního a sledního cíle. Křesťan na ně má vždy

odpověď pohotově; Bůh v učení Církve podává vždy jeho duchu potřebný chléb. Mladý Šuvalov hledal odpověď na ně u básníků, i domníval se, že ji našel v Schillerově „Odevzdanosti“: „Co na zemi si ujmeš na zábavách a radovánkách, věčnost ti nikdy nenahradí.“ To znamenalo tedy užívat a se bavit! I Řehoř toužil po štěstí. Zda země mohla mu je dáti? Divným řízením Božím právě touto nezměrnou touhou po štěstí chtěl Bůh jeho duši k sobě přitáhnout.

Končil právě svá studia, kdy došla ho zpráva o těžkém onemocnění jeho sestry Anastazie. Byla o tři léta starší, velmi krásná a ušlechtilá. Miloval ji a cítil jako svou druhou matku. I spěchal za ní do Pisy, kde právě meškala se svou matkou. Ale nezastal ji na živu. Co mu o ní vypravovali, vůbec nechápal. Onemocněví plicním neduhem hledala úlevy pod teplým nebem italským; ale marně. Bůh dal jí však cos vzácnějšího. Za pobytu v Římě poznala viru katolickou; i přijala ji s celou vroucností své mladé duše, která dosud trpce pocítovala prázdnotu víry pravoslavné. Od té chvíle toužila, by i bratři mohli se účastniti jejího štěstí. Za to se modlila, za to trpěla. Její krásná smrt zjevila matce netušené krásy víry katolické. Hraběnka Šuvalová nalezši, co tak dlouho hledala, vrátila se s radostným srdcem do lůna svaté Církve. I začala prositi Boha o touž milost pro své syny, zvláště pro Řehoře, který však zatím měl k tomu ještě daleko.

Z Itálie nevrátil se již do Švýcar. Bylť odvolán do vlasti, kde car ho jmenoval husarským kapitánem. Řehořovi bylo teprve osmnáct let. Mladý a krásný důstojník, těšící se přízni carského dvora, byl všude předmětem pozornosti. Skvěl se na všech slavnostech, účastnil se vítězných všech závodů jízdeckých, byl hrdinou všech knížecích večírků. Štěstí jeho vzrostlo, když pojal za choť ušlechtilou Žofii Soltikovnu, v jejíž čisté duši, podle

jeho vlastního svědectví, skrývaly se převzácné poklady. Měl s ní dva syny a dcerušku. Zdálo se mu, že žije v pozemském ráji.

Bůh však příliš miloval tu duši, než aby ji dal zahynouti v pozemském blahobytu. Odňal mu mladšího synka. Matka téměř nemohla oželeťi této ztráty. Šuvalov chtěje ji přivést na jiné myšlenky, vydal se s ní na cestu do Paříže. Tam čekal na ně nový kříž. Starší syn, hošík dvanáctiletý, těžce onemocněl. Jeho levá noha pokryla se vředy, které operace marně usilovala odstraniti. Dítě trpělo nesmírně a při tom vůčihledě chřadlo. Jedinou nadějí byla amputace nohy. Ale operace při takovém oslabení znamenala smrt. Hraběnka v úzkosti své prosila Boha, by záměnou za život dítěte vzal si její. Od té chvíle změnila se nápadně. Dřívější neukojitelná bolest ustoupila tiché oddanosti a důvěře. Proti všemu nadání dostavil se neznámý lékař, jenž slibil dítě vyléčiti. A skutečně v krátké době bylo dítě úplně zdrávo. Ale v míře, v jaké nabývalo sil, začala chřadnouti jeho matka. Úsilí lékařů bylo marné; nevěděli si rady s úpornou plenicí chorobou. Nemocná trpěla s obdivuhodnou oddaností. Již dříve vyslovil se o ní jistý výtečný kněz, že schází jí jediné víra katolická. Ale v hloubi srdce byla již katoličkou. V katolické zemi, ve styku s dobrými katolíky, zvláště se svou tehyní poznala pravdu i toužila vroucně vrátiti se do lůna Církve katolické. Leč Šuvalov nechtěl nikdy přivoliti. Později ovšem trpce si vytýkal tuto svou krutost. Zatím odpověděl vyhýbavě, že třeba dříve mysliti na své uzdravení. Doufaje, že prospěje ji teplé podnebí, zavezl ji do Nizzy. Tam opětně ho prosila. „Nenť přece tak na spěch,“ namítl poněkud nevrle. — „Milý příteli,“ řekla přítulně, „vid, že i ty budeš katolíkem! Slib mi to!“ — Na to neodpověděl. Nemocná jak by tušila, že její prosba bude jednou splněna, modlila se za něho tím úsilněji. On však hledě ji rozptýliti, kupoval ji tisícere

roztomilé předměty. Ale její jediné veliké přání nechtěl vyplnit.

Jestě jednou odvážila se obnoviti svou prosbu. Bylo to v Miláně. Ale i tentokrát odepřeno. Ubohá cítila nesmírnou potřebu víry katolické. Těšila se jediné naději, že milosti té stane se jednou účastnou společně s otcem. Modlila se téměř bez přetržení a denně četla zbožné katolické knihy. Za pobytu v Benátkách s počátku se jí poněkud ulevilo i dávala se zavázti do katolického kostela. Vcházejíc do svatyně opřena o rámě svého chotě, šepala mu prosebně: „Modli se se mnou!“ Ale Šuvalov nemohl se k tomu nikdy odhodlati, vůbec nemohl se modlit.

Teprv dovršená oběť té, které záleželo tolik na jeho spáse, zkrušila tvrdou skálu jeho srdce. Bylo to 10. února 1840. Šuvalov s oběma dítkami skláněl se nad mrtvolou trpitelky, která tiše a odevzdaně přešla v lepší svět. V duši jeho křižily se steré myšlenky. Zdálo se mu nemožno, by duše tak čistá a krásná přestala žíti. Náhle obrátil se k lékaři vedle stojícímu: „Věříte, pane doktore, v nesmrtelnost duše?“ — Dr. Frazetta byl výborným křesťanem. „Ano,“ odpověděl, „a pevnější zárukou nad všechny důkazy jest mi slovo samého Boha. Račte si přečísti 14. kapitolu u sv. Jana.“ A otevřev Písmo sv., podal mu je.

Šuvalov dosud nikdy nečetl Písma sv. Vzáv je z ruky lékařovy, začal čísti: „Synáčkové, ještě maličko jsem s vámi. Budete Mne hledati. Ale kam Já jdu, nemůžete ještě přijíti... Přikázání nové dávám vám, byste se milovali vespolek...“ Dojat četl dále: „Jdu, abych vám připravil místo... I přijdu zase k vám. Nermuť se srdce vaše, aniž se strachuj. Kdybyste Mne milovali, radovali byste se, že jdu k Otci...“ Větší lásky nemá nikdo nad tu, aby kdo položil život svůj za své přátele.“ Při těch slovech vzpomněl si Šuvalov na hrdinskou oběť své choti. Přirovnal její život k svému. Jaký rozdíl! Kéž by se jí mohl při-

podobnit! Proč by nemohl? Jestli svolen. I on může nabýti ctnosti a tedy štěstí.

O křesťanské víře měl dosud velmi nejasné ponětí. Proto zatím toužil jen po dokonalosti. Záhy však poznal, že ctnost nelze odloučiti od lásky Boží. A co překáží, by Boha miloval? Jak těšilo ho to vědomí! Srdce jeho již se Bohu poddávalo, ale duch se vzpíral. Jestli víra nejen ctností, ale i milostí, proto třeba o ni se modlit. Dosud se Šuvalov nikdy nemodlil. Ale ve chvíli veliké této bolesti vytryskla se slzami z duše jeho i modlitba. Od této chvíle ten pramen prýštil dále a nikdy téci nepřestal. „Modlil jsem se sice špatně,“ praví Šuvalov ve svých zápiskách, „ale modlil jsem se přece. Modlitba byla vlastně u mne velikou nedůsledností, ale právě tato nedůslednost mne zachránila. Modlitbou zrodila se ve mně víra. Dějiny duší jsou plny takých nedůsledností. Poznal jsem, že kdo se chce polepsiti, musí se modlit. Modlitba náleží k největším milostem, které mi kdy Bůh udělil.“

Od té doby hleděl se Šuvalov poučiti o víře katolické. Dokud zůstal v Benátkách, často rozmlouval s doktorem Frazettou o náboženství a často chodil na kázání P. Minimi T. J. Dobrý ten kněz opatřil ho výbornou četbou; mezi jinými dal mu Písmo sv., Následování a Vyznání sv. Augustina. Jak se těšil Šuvalov, když z úst jeho uslyšel, že jeho chot' zemřela jako katolička. Tedy není Církev katolická tak nensnášlivá, jak se o ní tvrdil!

Bůh vždy více a více přitahoval ho k sobě. Šuvalov sám často nechápal, jak se mohl tak změnit. Hleděl na všechno jiným okem, nový svět se otvíral před ním. Modlil se za něho tolik duší, zvláště jeho matka, která úsilně doporučela spásu jeho duše modlitbám arcibatrstrva nejčistšího Srdce Panny Marie. Šuvalov bezděčně sklízel jejich účinky.

Zejména si přál, by nalezl přátelskou duši, která by ho pochopila. I o to se postaral dobrotivý Bůh. Poslatť mu

mladého Teodora Galicina, s kterým se sešel ve hlavním městě švýcarském v Bernu. Dějiny Galicinů jsou plny divů milosti Boží. První z nich, Dimitrij Galicin, přijav viru katolickou, byl za to carevnou Annou odsouzen ke strašné smrti. Po hrozném výsměchu uvržen obnažený do ledové chaty na Něvě postavené, kde zahynul za krutých mrazů r. 1740. Umírající mučedník vyžádal si na Bohu milost, by jeho rod nikdy nepřestal skýtatí Církvi katolické oddaných a věrných synů. Proba jeho byla vyslyšena. K takým věrným synům náležel i Teodor Galicin, jenž nedávno stal se katolíkem. Poznal ihned, co Šuvalov potřebuje, i vypravoval mu o svých chybách, o velkém milosrdenství Božím, i jaké důvody ho přiměly k návratu do Církve katolické. Slova povzbuzují, příklady táhnou. I Šuvalov cítil, jak ho vábí příklad velkodušného krajana.

Předmětem jejich dalších rozhovorů byly závažné otázky o jednotě a autoritě Církve katolické. Galicin ukázal, jak jediná Církev katolická jest pravou Církví, poněvadž má všechny známky Církve Kristovy. „Církev jest jediná, poněvadž pravda jest jediná. Tuto jedinou, Kristem zjevenou pravdu, má skutečně a právem jediná Církev katolická...“ Při těch slovech jako by slupky spadly s očí Šuvalových. Poznal, že je-li „jediný Bůh, může býti jen jediná víra, jediné učení; že je-li křesťanství pravdivé, může jen jediná Církev býti pravdivou.“

Která však Církev jest tak silná, že může udržeti tuto jednotu, tuto neklamnou pečeť neporušenosti dědictví Kristova? Galicin výmluvně ukázal, jak autorita vyplývá z jednoty a souvztahně zase jednota z autority. Ale jednota jest nemožna bez ústředního ohniska, z něhož světlo téhož učení vyzařuje na každý bod obvodu. Také zařízení však má jediná Církev katolická. Dostala je od samého Ježíše Krista a jeho apoštolů posloupností nepřetržitou a proto právem zasluhuje jména Církve apoštolské. Na

doklad uvedl Galicin Písmo, tradici a dějiny.

„O tom všem jsem nevěděl,“ zaznamenává Šuvalov ve svých vzpomínkách: „Čím dále přítel pokračoval, tím více mizely tomné chmury, tím více ukazovalo se nebe. Ovšem byl jsem připraven, ale Galicin byl první, jenž přesvědčil můj rozum.“

Leč na tom nebylo dosti. Po studiu teorie chtěl Šuvalov ještě zvědět, co praví zkušenost, a zblízka poznati rozmanitá vyznání víry. Začal s protestantismem a proto zajel si do jeho vědeckého a politického střediska — do Berlína. Ale nevydal se do boje beze zbraní. Řízením Božím dal mu jistý, ovšem nevěrecký jeho známý nové dílo, které dostal právě od knihkupce. Byla to výtečná práce Josefa de Maistra „Papež“. Šuvalov studoval ji cestou do Berlína a četbou pozbyl u celé řady starých predsudků.

V Berlíně meškal u příbuzných, kteří vynikali urozeností, bohatstvím a schopnostmi. Dle zdání tonuli v pozemském štěstí. Leč co se týče náboženství, bylo vpravdě — kolik hlav, tolik smyslů. Od každého dostal Šuvalov touž odpověď: „Každý jde za hlasem svého srdce.“ Jednoho dne zaslechl Šuvalov o jistém znamenitém pastorevi, který býval kdysi katolickým knězem. Navštívil ho, ale přijetí bylo chladné a stísněné. Patrně ubohý kněz nebyl šťasten. Na otázku, ke které Církvi náleží, odpověděl, že k žádné, poněvadž „všecky jsou prohnílé“. Stačí prý mu slova Kristova: „Kde dva neb tři jsou shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich.“ „Ale pak není potřebí kostelů, ani kázání, ani poučování...“ — „Ó ne, jest přece vždy lépe náležeti k nějaké církvi... Já se hlásím k církvi evangelické, ale na jméne nezáleží, jsouť všechny prohnílé, a proto se o ně nestarám. Podle evangelia učím lásce k Bohu a k bližnímu. Na tom máme dosti.“ Do další rozmluvy nechtěl se pouštět.

Od protestantismu obrátil se Šuvalov k rodné církvi ruské. Ale záhy poznal jasně, jak neplodná jest od oné chvíle, kdy se odloučila od Církve apoštolské, kdy poddavši se carovi, uzavřela se v úzkých mezích církve národní. Věděl též ze zkušenosti, v jakém opovržení jsou ruští popové, pozbavení aureoly bezženství, nejen u pánů zámeckých, ale i u jich služebníctva. V Benátkách řekl mu jistý znamenitý pop: „Církev řecká a římská jsou sestry; nechť žijí spolu v míru.“ — „A tedy Církev římská jest dobrá?“ tážal se Šuvalov. — „Ano, velmi dobrá,“ vyznal pop.

To Šuvalovi postačilo. Byl spokojen. Leč k poslednímu kroku nemohl se odhodlati, ač si ho přál z celého srdce. Nejvíce toužil po zpovědi. Kolikrát byl by rád poklekl ve zpovědnici, ač zároveň nejvíce se toho obával. Jednou úmyslně šel k jistému knězi, jsa pevně odhodlán, že ho požádá, by ho vyzpovídal. Ale v rozhodné chvíli nevýslovná bázeň zavřela mu ústa, a jsa na rozpacích místo o zpověď — prosil o učitele latiny pro svého syna.

Teprve později P. Pételot, farář od sv. Ludvíka v Paříži, pochopil ho a s apoštolským zápletem ujal se jeho duše. Po celé večery vysvětloval mu pravdy sv. svíry a posléze ho i vyzpovídal. „Nemohu pověděti,“ píše Šuvalov ve svých zápiskách, „jakými dojmy jsem prošel při zpovědi: zahanbení, nepokoj, lítost, slzy, ale pak radost, radost nebeská a božská. Bylo mi tak lehký i přes to, že jsem nedostal ještě rozhřešení, poněvadž jsem nebyl katolíkem. Byla to předchůť pozdější radosti. Katolická zpověď jest novým křtem, poněvadž obrozuje člověka. Teprv od první katolické zpovědi změnil jsem se úplně.“

Té doby měl však k ní ještě dosti daleko. Vydal r. 1740 car Mikuláš I. zákon, dle něhož každý, kdo odřekl se pravoslavi, byl vyloučen ze státních úřadů a pozbyl práva na své statky Teodor Galicin velkodušně obětoval všecko, podobně i kníže Gagarin, který

ještě před Šuvalovem vrátil se do lůna Církve katolické a brzo na to vstoupil do Tovaryšstva Ježíšova. Ale Šuvalov měl děti a proto váhal.

V postě r. 1842 účastnil se horlivě konferenci, které v Mariánské katedrále dával P. Ravignan T. J. Po jich ukončení světil se mu Šuvalov se svými obtížemi. I dohodli se, že ještě trochu počká a potom svůj návrat k Církvi katolické zatají tak dlouho, pokud veškerá jeho panství v Rusku nepřejdou na jeho děti.

Byl to velký, slavný den pro Šuvalova, den 6. ledna r. 1843, kdy v jisté domácí kapli klášterní vykonal před P. Ravignanem své vyznání víry a pak při mši sv. přijal z jeho rukou přesvaté Tělo Páně. Vyznal později, že v oné chvíli nemohl ani mysliti ani mluvit; bylť zdrcen tíhou svatých tajemství.

Od oné doby začal žítí novým životem, životem v Bohu. Konal přísné pokání, pečoval o chudinu a zvláště ujímal se mládeže, kterou uslechtilými rozhovory hleděl poučovati a k Bohu přiváděti. Roku 1845 navštívil Řím, kam právě zavítal carský dvůr. Účastnil se ovšem života dvorského, ale nedal se jím strhnouti. Carcosi tušil, carevna však porozuměla ihned, a kdyby byla mohla, učinila by za jeho příkladem.

Po návratu do Paříže věnoval se Šuvalov hlavně nemocným. Denně odvážel ho skromný povoz do ohromné nemocnice Neckerovy. Kolik ubožáků, kolik ztracených existencí, kolik zoufalých umělců a pobloudilých studentů vděčilo mu život, čest a spásu!

Ale to vše nestačilo duši, na níž Bůh žádal více. Šuvalov vroucně si přál býti sluhou Božím, býti knězem. Konečně Bůh uvolnil jeho vazby. Dceruška Helenka po dlouhé nemoci nabyla opět zdraví a provdala se. Syn Petr po svém sňatku s kněžnou Gagariňovou přidělen byl ruskému vyslancectví v Neapoli. Ale v rozhodné chvíli počal na Šuvalova útočiti svět. Car volal ho nazpět do Ruska. Musil po-

lechnouti. V Petrohradě vítali ho s otcovskou náručí. Bydlil u svého bratra Ondřeje, který byl dvorním maršálkem; každý hleděl zpříjemnit mu pobyt ve vlasti. Často byl též zván k carskému dvoru, kde těšil se obzvláštní přízni. Ale těžko mu bylo tajiti se se svou virou. Jen tajně mohl choditi do kostela petrohradských dominikánů, odkud tajnými dveřmi též odcházel. Proto záhy žádal cara za propuštěnou. Car však naléhal, aby zůstal, carevna rovněž. Ale když na všechny prosby neodpovídal, rozmrzelý car řekl drsně: „Žehnej vám Bůh“ a obrátil se k němu zády. Patrně neznamenal ta slova žádného pozhánání.

Toho dne roztržena všechna pouta.

Již od delší doby vábila Šuvalova kongregace kněží sv. Pavla t. zv. Barnabitů, kteří se věnují kázání a vychování. Po vykonaných duchovních cvičeních vstoupil do jejich noviciátu v Monze r. 1556. „Jsem jak v ráji,“ psal odtamtud P. Ravignanovi. — V tomto pozemském ráji však nezapomínal těch, které miloval. Nejvíce želel své veliké a přece tak ubohé vlasti. Za její spásu se obětovali, obětovati se za návrat celého národa ruského do Církve katolické, toť bylo jeho nejhoroucnějším přáním. Úmysl svůj vyjevil sv. Otci Piu IX. za pobytu svého v Římě r. 1857. „Dobře,“ odpověděl papež, „třikrát denně opakujte před křížem svoje předsevzetí. Jste jako Daniel mužem žádosti. Buďte jist, že splní se, oč prosíte, byt i týdný měly býti roky.“

Za několik dní nato přijal Šuvalov z rukou kardinála Patrici svěcení na jáhna. K dojemné slavnosti dostavil se jeho přítel, král bavorský, i četná ruská společnost, ale nikdo z carského dvoru, který tenkrát v Římě prodléval. Pozdějším svěcením na kněžství dne 18. září 1857 splněno nejvroucnější přání Šuvalovo. Psal krátce před tím: „Jen jedinou mši sv. sloužiti a pak umřít — již to by bylo pře-

velikým štěstím.“ Byl skutečně šťasten. „Pro mne skutečnost jest krásná,“ pravi v jistém listě, „všechny mé sny se splnily, všechny touhy seuskutečnily. Vzdávám Bohu díky za štěstí, jehož jsem nehoden, a sklizeje přehojné ovoce podzimní, neželím uvadlých květů jarních.“

Byl šťasten, poněvadž vše obětoval, neboť malá obět — malé štěstí, velká obět — velké štěstí, dokonalá obět — dokonalé štěstí. Bůh přijal jeho obět. Bylť jeho život řeholní velmi krátký. Dva roky po svém vysvěcení klesl Šuvalov se zhraní v rukou.

V pátek 25. března 1859 měl kázání v pařížském kostele sv. Pavla. Mluvě o smrti vykl pamětihodná slova: „Zda příštího pátku užřím vás opět, drazí bratři? Ó, nikoli!“ Když zpocen sestupoval s kazatelny, přiblížil se k němu jistý muž řka: „Otče, jsem velikým hříšníkem.“ — „Já též,“ odpověděl řeholník a obejmul ho srdečně. Potom vedl ho do sakristie, kde ho vyzpovídal. Ale v sakristii bylo chladno a vlhko. Vyšel celý nachlazený. Nedbaje toho, vydal se nazítří ještě do Amiensu, kde měl kázati. Vrátil se na smrt nemocen. „Jsem hotov umřít, líbí-li se Bohu,“ řekl velkodušný řeholník. Dne 2. dubna přijal poslední svátosti uprostřed modlících se a plačících bratří. Nemohl již téměř mluvit a proto jen se na ně usmíval. Chvillemi pohlížel na nebe, chvillemi líbal křížem nebome-dajllu Marianskou. Náhle otevřely se dveře a vešel starý jeho přítel, básník Deschamps; neviděli se spolu po dvacet let. Dojat blížil se k lůžku umírajícího. Tento vítal ho pohledem a sebrav poslední své síly zašeptal: „Děkuji, na shledanou tam nahoře!“

Za půl hodiny vrátil se Šuvalov k Tomu, o němž byl napsal: „Ó můj Bože, člověk, jenž denně povznáší se k Tobě, tak posleze se k Tobě přiblíží, že ve chvíli svého odchodu z této země stačí mu jediný krok, by pohroužil se v lůno Tvoji věčnosti.“

Smrt sv. Pavla, poustevníka.

Jarolím St. Pavlík.

V zemi známé z doby Josefovy,
v zemi palem, Faraonů rovy
v pyramidách kde se k nebi tyčí,
v skalní rokli Pavel poustevníčí.

Před jeskyní temnou, v stínu palmy
rozjímá a odřikává žalmy.
Nablízku je zřídlo čerstvé vody;
z něho pije, míní, že má hody,
když se denně, živem samým nebem,
nasytiti může prostým chlebem,
ježž mu havran nosí odkuds z venku,
den jak den, nic víc jak půl pecenku.
Tak ho živí prozřetelnost Boží!
Blah, kdo v ni vši důvěru svou složí.

Celý čas žil Pavel o samotě,
vždy se cviče v zapírání ctností,
až tu jednou dostal návštěvu.
Přišel poutník v mnišském oděvu,
svatý Antonín. Jak by se znali,
v přátelské se lásce objímali.

V stínu palmy sluje u otvoru
zbožného se dali do hovoru.
A tak uplynul jim rychle čas
do večera. Hle, tu přilét' zas
onen havran, povinnosti bdělý,
v zobanu teď nesa pecen celý.

„Milý bratře, oznámil ti třeba,
mnoho let že dostávám půl chleba
Bohem samým, jenž se stará o mne,
právě dost pro potřeby mé skrovné;
dnes však Bůh nám zdvojnásobil částku
že mám hostě; dík mu za tu lásku!“

Posilnivše chlebem tělo svoje,
napivše se z vody čerstvé zdroje,
ještě dlouho sobě poseděli
a noc celou na modlitbách bděli.

Ráno řekl Pavel k svému hosti:
„Brzo složím svoje staré kosti;
proto tebe poslal ke mně Bůh,
bys mi posloužil jak věrný druh
při mé smrti. Prosím tebe zvlášť,
vrať se teď a přines mi ten plášť —

vím já, jaký poklad na něm máš —
ježž dal tobě biskup Atanáš;
do něho pak zabalíš mé údy,
dříve než je složiš v země hrudy.“

Nad tou zprávou žasl Antonín,
v radost ze shledání padl stín;
poslechl však a spěl rychle domů,
chtěje vyhovětí přání tomu.

O vidění musím povědět,
ježž měl, když se s pláštěm vracel zpět.
Viděl, světlem ozářena celá
duše Pavlova jak k nebi spěla,
andělé jí mnozí po boku,
též i apoštolů, proroků,
nebešťanů blahých stkvěla druž.

Tu se zaradoval svatý muž,
vida také štěstí svého druha.
Než i slzy zronil Boží sluha,
že ho ztratit měl v tak krátkém čase.

K jeskyni když navrátil se zase,
zíel, jak Pavel klečí na kolenou
s hlavou vzhůru k nebi obrácenou,
ruce roztaženy jako v kříž.

Či se modlí? Podívav se blíž,
poznal Anton, přítel jeho nový,
tělesné že opustil již krovy.

„Milý bratře, tož jsi dobojoval!
Těš se nyní! Korunu ti schoval
milosrdný Bůh, to v odměnu,
v útrap, jež jsi vystál, záměnu.
Štěstí takého kěz i já zkusím!

Teď však čestně pochovat tě musím.
Teď tě zaobalím bez meškání
v biskupův plášť podle tvého přání.
A teď dám se hrobu do kopání.
Ani rýče tady, ani lopat;
co si počnu?“ stará se tu opat.

Aj, v tom, jak by byli zavoláni,
lvi dva silní příženou se sem,
a hned počnou hrabat tvrdou zem,

jak by závodili pospolu;
jámu, jež by mohla mrtvolu
pojat v sobě, ruče vyhrabali,
a pak mžikem zmizeli kdes v dáli.

Žasna nad tím opat Antonín,
složil nyní Pavla v hrobu klín;
s modlitbou a pohřebními žalmy
přál mu odpočinek v stínu palmy,

až by anděl Páně v soudný den
vyvolal jej z hrobu zase ven.

Opouštěje Pavla skalní chatku,
vzal šat jeho s sebou na památku
upletený z listí místo z látky,
nosil jej pak ve veliké svátky.

Proste za nás, svatí vyznavači,
ať nás Pán Bůh milý spasit ráci!

Starý a nový člověk.

Novoroční úvaha. Podává Ignát Z h á n ě l.

O novém roce, kdy mysl každého z nás je vážně naladěna, povšimněme si bedlivěji výroku, který čteme častěji v Písmě svatém Nového zákona o člověku starém a o člověku novém. Sv. Pavel píše: „Oblecte se v odění světla; oblecte se v Pána Ježíše Krista.“ (Řím. 13. 12.) „Oblecte se jako vyvolenci Boží... ,svlekli jste se sebe člověka starého... ,oblekli jste nového člověka.“ Kol. 3. 8. Uvážíme-li, jak rychle uplynula naše dosavadní životní leta, ať jich čítáme příliš mnoho či málo, svědomí nutí nás vyznati, že jsme nežili vždy tak, jak žádá a předpisuje náš Mistr a jím založená církev. Neřídili jsme se podle rady sv. Pavla, nesvlekli jsme člověka starého, neoblekli nového. Když jsme přijímali svaté svátosti pokání a oltární, vzpomněli jsme si sice na tuto povinnost, avšak brzy jsme na ni opět zapomněli, proto chceme se obíratí touto myšlenkou nyní na počátku nového občanského roku, chceme uvažovati, co tato slova: svléci starého a obléci nového člověka, pro nás znamenají.

1. Svléci starého člověka. Starým člověkem rozumí se hříšník, který se řídí svými tělesnými chutkami, vykonává skutky těla, zapomíná, že mu byla při svatém křtu vina hříchu prvotního odpuštěna a že byl znovu na-

rozen v Kristu Ježíši skrze Ducha svatého. Je naší povinností svléci tohoto starého člověka čili odložití všechny hříchy, skutky temnosti, tělesnosti, jako pýchu, lakotu, smilstvo, závist, nestřídmost, hněv, lenost a vše, co s těmito hříchy, které jmenujeme hlavními, souvisí. Svatý Pavel napomíná takto kolosské křesťany: „Umrtvěte pozemské údy své, smilství, nečistotu, chlípnost, žádost zlou a lakotu, která jest modloslužbou; v těch jste chodili také vy někdy, kteří jste žili v nich. Nyní však odložte od sebe i vy to všecko; hněv, prchlivot, zlobu, utrhaní, potupné řeči z úst svých; neobelhávejte sebe vespolek.“ Kol. 3. 5—8. Jinde používá těchto slov: „Vy máte s ohledem na svůj dřívější život odložití starého člověka... a obléci člověka nového, stvořeného podle Boha ve spravedlnosti a svatosti pravé.“ Efes. 4. 22.

Odložme především všechny poklesky, jimiž jsme se provinili proti svým stavovským povinnostem, buď je zanedbávající nebo je vykonávající ledabylo. Každý stav, do kterého Bůh jednoho každého z nás postavil, má své určité, pevně ustanovené, přesně vyměřené povinnosti. Mají je páni, mají je poddani, mají je svobodní i ženatí, učící i poslouchající, mladí, dospělí, staří. Kdo zachovává tyto své sta-

vovské povinnosti svědomitě, věrně, vážně, žije životem právě křesťanským, ctnostným,

Podíváme-li se kolem sebe, ptáme-li se svého vlastního svědomí, jsme nuceni v této věci dáti odpověď, že jsme se všichni mnoho provinili, nutno říci: má vina, má největší vina. Či vypadá svět tak, jak by měl? Není v něm tolik naprosto zbytečných různých, hádek, mrzutostí, soudů, nepořádků v rodinách, domácnostech, obcích, společenstev? Sv. Pavel píše: „Napominám vás, abyste žili hodně toho povolání s veškerou pokorou a tichostí, s trpělivostí snášejíce se ve spolek v lásce, snažíce se zachovati jednotu Ducha svatého ve svazku pokoje.“ (Ef. 4. 1.) Mezi nejdůležitější stavovské povinnosti přináležejí péče o své domácí, dle slov sv. Pavla: „Nestará-li se kdo o svoje a zvláště o domácí své, zapřel víru a jest horší než nevěřící.“ (1. Tim. 5. 8.) Mají-li povinnosti páni, mají je i jejich domácí, jak napomíná též apoštol: „Poslouchejte svých představených a buďte jim poddáni.“ (Zid. 13. 17.) U sv. Lukáše čteme slova Kristova: „Služebník, jenž poznal vůli pána svého a nepřipravil a neučil podle vůle jeho, dostane mnoho ran.“ (Lk. 12. 47.)

Nestačí však odložit i a svléci starého člověka, odložit i hříchy, nutno odložit i všechny náklonnosti k nim. Jsou bohužel mnozí mezi námi, kteří této pravdy neberou příliš vážně, varují se, jak se domnívají, těžkých hříchů, nejsou však ochotní, nemají se k tomu, aby se také varovali každé příležitosti ke hříchu. Podobají se židům, kteří opustili na rozkaz Boží, vedení Mojžíšem, zemi egyptskou, srdcem však i myšlenkami svými zůstali v ní, pravě zřetelně Písmo svaté: „Tu na poušti reptali...“, pravili: sedávali jsme nad hrnci masa a jídali chleba do sytosti.“ (Ex. 16. 3.) Jsou to líkavci, lenoši, chtějí se libiti Bohu i světu, zapominají, že výslov-

ně promluvil Mistr, řka: „Nikdo nemůže dvěma pánům sloužiti; neboť buď bude jednoho nenáviděti a druhého milovati, aneb jednoho se přidrží a druhým pohrdne.“ (Mt. 6. 25.) Proti této rozdělenosti, polovičatosti potřebi bojovati a použití všech prostředků, abychom se stali rozhodnými, pravými vyznavači viry v Ježíše Krista. Proto nezaráží nás, když užívá svaté Písmo v této věci ostrých výrazů!

„Znám tvé skutky, že nejsi ani studený, ani horký. Ó, bys byl studený aneb horký; takto však, poněvadž jsi vlažný a nejsi ani horký ani studený, vyvrhnu tě z úst svých.“ (Zjev. 3. 15.) Mistr sám pronesl následující výrok: „Kdo není se mnou, proti mně jest a kdo neshromažďuje se mnou, rozptýluje.“ (Mt. 12. 30.) Jinde čteme: „Kdo se bude stydět i za mne a slova má v tomto pokolení cizoložném a hříšném, za toho bude se stydět také Syn člověka, když přijde v slávě Otce svého s anděly svatými.“ (Mr. 8. 38.) Jest bohužel pravdou docela zjištěnou, že jsme lidé slabí, závislí, klonící se na obě strany, více však ke zlému než k dobrému: je nesmírný počet nejrozličnějších příležitostí ke hříchu, jsme ve stálém boji duše proti tělu, jsme nuceni volati se svatým apoštolem: „Já nešťastný člověk, kdo mne vysvobodí z tělasmrti této?... nečiním to dobré, které chci, nýbrž konám to zlé, které nechci... Vím totiž, že ve mne, totiž v mém těle, nepřebývá dobré, neboť chtění je při mně! Konání dobra však nikoliv.“ (Řím. 7. 15 nn.)

2. Obléci nového člověka. Novým člověkem rozumí se první Adam, jak vyšel z rukou Božích; byl v milosti Boží, teprve až zhrěšil, ztratil ji. Též je novým člověkem druhý Adam, Ježíš Kristus; přijal svým narozením naši lidskou přirozenost, nám pak znovu získal milost boží, zemřev za naše hříchy na kříži. Máme povinnost přičiněti se, abychom ucho-

vali svou duši, když jest očištěna svatým křtem v milosti boží; proto napomíná sv. apoštol: „Obléct se v Pána Ježíše Krista, (Rim. 13, 14,) jinde čteme: „Neobráťte-li se a nebudete-li jako dítky, nevejdete do království nebeského, kdo se tedy poníží, jako dítko toto: ten je větší v království nebeském.“ (Mt. 18, 3.)

Obléci nového člověka, znamená obnoviti smlouvu, kterou jsme uzavřeli s Kristem při svatém křtu, o dříci se totiž ďábla, světa, těla a všech jejích skutků, odevzdati se všecek Bohu, Jemu obětovati všechny své síly, svou lásku i skutky, Jemu přísahati věrnost a zachovávatí ji skutky.

Čteme: „Když se však ukázala dobrota a lidumilnost Boha, Spasitele našeho, (tu) nikoliv ze skutků (učiněných) ve spravedlnosti, které bychom byli vykonali my, nýbrž podle svého milosrdeství (Bůh) spasil nás skrze koupel znovuzrození a obnovy Ducha svatého, jehož vylil na nás hojně skrze Ježíše Krista, Spasitele našeho, abychom byvše ospravedlněni milostí jeho stali se podle naděje dědici života věčného.“ (Tit. 3, 4.)

Obléci nového člověka znamená žiti ve víře v Ježíše Krista, jak praví sv. Pavel: „Žiji ve víře v Ježíše Krista, jenž mě miloval a sebe sama vydal za mne.“ (Gal. 2, 20.) Který „vším vládne, protože dána jest mu veškerá moc na nebi i na zemi.“ (Mat. 28, 18.) „Žijeme v naději v Něho, neboť v nikom není spásy, neboť není jiného jména pod nebem, daného lidem, v němž bychom měli spasení býti.“ (Sk. 4, 12.) Milujeme ho, neboť: „on prve miloval nás a podal Syna svého jako obět smírnou za hříchy naše.“ (I. Jana 4, 10.) Obléci nového člověka, znamená tedy následovati Krista, což provádějme v celém svém životě, ve všech svých skutcích. Chceme pilně pracovati o svých povinnostech ve stavu, do něhož nás po-

stavil Pán, s Kristem chceme žiti i zemřiti.

Abychom tyto své úmysly provedli, potřebujeme nezbytně milosti Boží, s níž však nutno spolupracovati, ji obnovovati, v ní se posilovati.

Prosme o tuto milost Ježíše Krista, který „měl moc nade vším, vzkřísil mrtvé a oživoval je.“ (Jan 5, 21.) Prosme Ho, aby také nás oživil duševně, pomohl nám, abychom se odhodlali a vytrvali žiti ctnostně, bez hříchu. Prosme Ho o světlo, neboť „jest světlo pravé, kteréž osvěcuje každého člověka přicházejícího na tento svět.“ (Jan 1, 8.) Může nám pomoci, protože řekl o sobě: „Já jsem cesta, pravda a život; nikdo nepřichází k Otci, leč jen skrze mne.“ (Jan 14, 6.) Prosme Ho, abychom pravdu poznali, ji si zamilovali a podle ní byli živi, neboť řekl o sobě: „Já jsem světlo světa, kdo mne následuje, nebude choditi ve tmě, nýbrž bude míti světlo světa, kdo mne následuje, nebude choditi ve tmě, nýbrž bude míti světlo života.“ (Jan 8, 12.) Prosme Pána, abychom vytrvali v tomto dobrém předsevzetí, zůstali s ním spojeni po celý život, abychom se přesvědčili, že jest vinný kmen a my ratolesti, chceme zůstatí v něm, abychom přinašeli mnoho ovoce.“ (Jan 15, 5.)

Po celý letošní rok i po všechny následující, kolik nám jich dopřeje nejvyšší milosrdný Bůh, chceme se přičiniti, abychom „se přidrželi Pána a byli s ním jedním duchem.“ (I. Kor. 6, 17.) Pane dej nám milost, abychom se očistili ode všech svých těžkých hříchů, polepšili se, žili novým „tobě se libícím životem, abychom se stali stvořením novým.“ (Gal. 6, 15.) Nezapomínejme, že není tato práce něco lehkého, trvajícího nějaký krátký čas, jest to práce celého života, v níž nelze ustati, ale stále pokračovati. Ve jménu Ježíše chceme započítí tento letošní rok. Není nám nikomu známo, jaký bude, co přinese, víme však, že „Jemu jest dána všechna moc

na nebi i na zemi.“ (Mat. 28, 18.) Proto obracíme se k Němu a prosíme Ho, abychom vytrvali v lásce k Němu, byli v ní stálí, protože „těm, kteří milují Boha, všechny věci napomáhají k dobrému.“ (Řím. 8, 28.) Proto v Tebe

důvěřujeme, v Tebe doufáme, v ruce Tvé doporučíme všechno, svůj život i svou smrt, prosíce, aby byla šťastná a my mohli Tě chválit a velebiti na věky věkův.

Amen.

Anna Mario:

Vánoční.

Vánoce, vánoce,
veselé svátky,
zas jste se vrátily
po roce zpátky.

Na vás se těšilo
každícké dítě,
muž, žena i stařec
každý rád zří tě.

Vánoce, vánoce
přišly jste zase,
stromček s jeslemi
stkví se v své kráse.

A milé Děťátko
Ježíšek svatý,
lásku svou přináší
v palác i v chaty.

Proto jej vítejme
s čistou svou duší,
ku víře nebudme
neteční, hluiši.

Přijmeme Ježíška
s pokorou vroucí,
požehná za to nám
Bůh všemohoucí.

Kytice blahopřejná.

Novoroční úvaha od Jarolíma Št. Pavlíka.

Člověk má radost, má-li něco nového: může-li se nastěhovati do nového stavení, obleče-li po prvé nový šat, požívá-li první chléb ze sklizeného a vymláčeného obilí; zvláště však, vstupuje-li do nového stavu, do stavu manželského; svatba je vždy radostnou událostí.

Narozněním Kristovým začal nový čas, čas křesťanský, čas milosti, v němž sklízíme ovoce vykoupení našeho. Naroznění Kristovo je nejradostnější událostí v dějinách světových, tak důležitou událostí, že roky čítáme podle něho, i ti, kteří v Krista nevěří. Dříve se počítalo od založení města Říma.

Učenci tvrdí, že náš letopočet nesoouhlasí úplně s narozením Krista Pána, nýbrž že se od něho asi o tři léta odchyluje. Nechceme rozsuzovati, mají-li pravdu. Kdyby byla chyba dokázána, byl by se kalendář opravil, jako se opravil starý juliánský kalendář, jenž je za skutečným časem o 13 dní pozadu.

Podle římského martyrologia (kalendáře svatých) narodil se Vykupitel roku 5199 po stvoření prvního člověka, r. 2957 po potopě, r. 2015 po narození Abrahama, r. 1510 po vyjití Israele z Egypta, r. 1032 od pomazání Davida za krále, r. 752 po vystavení města Říma. Kolik let až

U studnice Jakubovy.

Sv. tři králové.

dodnes uplynulo, každý si vypočte. Kdo se kloní k náhledům učenců, podle nichž žije člověčenstvo na světě o několik tisíc let déle, nebrání se mu. Kolik let svět ještě potrvá, který rok bude na světě posledním a v nebi prvním, nevíme; to ví jenom Pán Bůh sám. Ani nevíme, který rok bude pro nás zde na světě posledním. Prožijme každý rok tak dobře a zbožně, jak kdyby byl skutečně posledním.

Vévoda bavorský Jindřich, jenž žil před 900 lety, modlival se často na hrobě svatého biskupa Volkanga, svého bývalého učitele. Jednoho dne viděl ve snu státi svatého biskupa před sebou; tento ukazoval prstem na stěnu, na níž byl nápis: Z a š e s t. Jindřich byl, probudiv se, toho mínění, že za šest dní musí zemřít. Ihned se vážně počal připravovati na svou smrt; vyzpovídal se zkoušeně ze svých hříchů, rozdal mnoho almužny mezi chudinu a pilně se modlil. Když však šest dní uplynulo, a on ještě žil, byl toho mínění, že číslo šest, jež ve snu viděl, znamená šest měsíců; proto pokračoval v přípravě své na smrt celý ten čas. Ale nezemřel. Ted si pomyslí: To jistě zemřu za šest let. I po těch šest let žil velmi zbožně. Po šesti letech též ještě nezemřel, ale byl zvolen od říšských knížat za německého císaře. Ted mu bylo jasno, co ten sen znamenal. Škodilo mu to, že byl v omylu? Nikterak! Naopak, bylo mu to prospěšno. Byl vždy na smrt připraven a žil pobožně i jako císař a král. Ted patří ke svatým; jeho svátek je 15. července. I jeho manželka Kunhuta, s níž žil čistotně jako bratr se sestrou, je světicí.

Žijme tedy tento rok bohabojně a kajeně, jak kdybychom již musili s tohoto světa odejít. Zůstaneme-li tento rok na živu, nežili jsme nadarmo tak zbožně; umřeme-li, pak jsme se na smrt pěkně připravili.

Na Nový rok posílají se blahopřání, nebo se přeje ústně; při zvláštních příležitostech, když se blahopřání odříkalo, podá se dotyčnému pěkná ky-

tice, což je obyčejně úlohou nějaké družičky. Přeje čtenářům Školy šťastný Nový rok, chci jim presentovati duchovní kytici. Je sice skromná, ale významná, a ukáže jim, jak mají jednati, aby se Bohu líbili.

V kytici té jsou následující ratolistky: březová, buková, třesňová, dubová, lipová a jedlová.

Ratolest březovou obdrží děti. Pravi jim, že se má nad nimi vésti přísná kázeň, že mají poslouchati svých rodičů a představených. Z březového dříví dělají se totiž metly. Pismo svaté praví: Nedaruj dítěti trestu; biješ-li je prutem, od toho neumře, a ty vytrhneš z pekla duši jeho. Uhýkané děti jsou rozpustilé a lehkomyšlné; nejsou zvyklé pracovati nebo něco sobě odříci; rodičům svým působí jen starost a hanbu. Děti, s nimiž se nakládá přísně, ale při tom láskyplně, jsou později pořádní lidé a hodní křesťané.

Bříza je pěkný strom a něžný, což má nás upomenouti na něžné stáří dětinské. Bříza je první, která se z jara rozzelená a oko naše upoutá. Ctnosti, které konáme v jaře životním, ve věku totiž dětském, obveselují velmi srdce našeho milého Spasitele. Ke stavbě a pro pevný nábytek se břízy nepoužívá; děti nemohou ještě takové práce vykonati, již by si mohly chleba vydělati. Ale břízkami ozdobujeme kostel na Boží Tělo; nejpeknější ozdobou kostela je hodně mnoho dětí. Pusťte dítky ke mně a nezbraňujte jim, neboť pro takové je království nebeské, pravil Spasitel. Pán Ježíš rád vidí dítky kolem sebe. Křesťanští rodičové, posílejte pilně své děti do chrámu Páně; ony vám vyprosí požehnání Boží; modlitba nevinného dítěte proniká oblačky.

Ratolistku bukovou dostanou mládenci. Jak krásné jsou buky, když rozvinou svou první zeleň. To je něco skvostného, jíti bukovým lesem. Zelené listí je odznakem naděje. Mládež je naší nadějí. Máme-li hodnou mládež, nadšenou

pro vše dobré, pak bychom mohli doufat v lepší časy. Křesťanští jinochové, nehleďte radost svou ve sportu, hře a tanci a milkování, ale v užitečné práci, ve vzdělávání se a zušlechťování. Bukové dříví je pevné a dává hojně tepla. Tak i vy máte být pevní u víře a se pro ni rozohniti a rozplameniti pro vše pravé, dobré a krásné, jehož zřídlem je Pán Bůh.

✧ Pannám daruji větvičku třešňovou. Když je třešň v plném květu, je radost na ni pohledět; tu je úplně bílá, jak sněhem posypaná. Vy jste též mnohdy bíle oblečeny; přivedete však do vytržení anděly, budete-li stále nositi bílý šat nevinnosti, budete-li žiti čistě a bezúhonně, budete-li opatrnými pannami, které často duchem a mnohdy i tělesně prodlévají u Božského ženicha, s lampou víry a olejem dobrých skutků. Strážte se hříchu, zachovejte panen-skou čest, opatrujte bílý šat cudnosti.

Muži dostanou větévku dubovou. Dub je pevný strom, vzdorující bouřím a větrům. Takovou pevnou viru máte chovati v srdci svém, na kterou nemají vlivu měnící se náhledy o světě. Máte vzdorovati pokušením, ať se dostavují zvenčí nebo ze vnitřku, vzdorovati nepříznivým časům, neztráceti mysl, když na vás bída a rány osudu doléhají, udatní v kříži a trápení.

Ženám dám dó ruky ratolest lipovou. Lipa je národním stromem Čechů; než i Němci ji rádi pěstují vedle svých přibytků. Skýtát ona chladivý stín, chrání stavení a

dává nám lék proti nemoci. Podobně má být křesťanská matka věrným strážcem domácího krbu, má své domácí povinnosti horlivě plnit, své dítky opatrovat a lék skýtat nemocné duši i nemocnému tělu, všem nuzným a potřebným dobrodiní prokazovati. Tak jako větve lípy daleko se prostírají, mají i ruce křesťanské ženy daleko sahati, aby všude pomáhaly, všude dobře činily. Otvírá ruku svou chudému a vztahuje ruce své k potřebnému, praví o ní kniha přísloví.

Starcům a stařenkám daruji větévku jedlovou. Má tvar kříže a špičaté jehličí. Poukazuje na kříž a trápení, jež staroba s sebou přináší, na bolesti a nedostatky, nevědomost, odstrkování. Snázejte všechno trpělivě; netrvá to dlouho, a jste vysvobození. — Jedle podrží své zelené listy i v zimě; to je obrazem vytrvalosti v dobrém. Věrným Bohu až do smrti! Z jedlového a smrkového dřeva dělají se rakve. S myšlenkou na smrt musíte se smířiti, světu a jeho rozkoši odumřítí a duchem dliti více na onom světě, na smrt se pěkně připraviti.

Jedle se používá za vánoční stromek; krásně se nastrojí a osvětlí; potom skýtá čarovný pohled. Krásnou a skvostnou bude vaše duše i vaše tělo v nebeském ráji, sloužili-li jste Pánu Bohu věrně až do smrti. Spravedliví stkví se budou jako slunce v říši mého Otce, dí Spasitel. Tu budeme slaviti v nebi veselé svátky, vpravdě šťastný Nový rok, jenž potrvá celou věčnost.

Les v zimě.

Ticho, pusto, prázdno v lese,
holé stromy tu jen zřím,
když se tady v zimním čase,
semo tam procházím.

Někde se jen zajíc mihne,
aneb havran vyletí,
a veverka s větve stromu
hledí vůkol v napětí.

Poskakuje veverička,
praská větev na stromech,
a nohy se zabořují
při chůzi tu v zmrzlý mech.

Ticho, pusto, prázdno v lese
panuje tu svatý klid,
oživne však, až zas Vesna,
přijde nám jej probudit!

A. M. Kadlčáková:

Štědrý večer.

Zase přišel po roce
Štědrý večer k nám,
a s ním přišel Ježíšek
s nebe na zem sám.

V jesličkách zde prostičkých
leží tiše tak,
usmívá se jeho líc,
mile hledí zrak.

Štědrý večer rok co rok,
svátkem milým jest,
k rodičům se vracejí,
dětí z dálných měst.

U večere štědře pak
naděleny jsou —
zemře-li kdo, pak se víc
nikdy nesejdou.

Obrázky z katolických misií.

Podává Maxmilian Weinberger.

Jeník v cizině.

Píše misionář P. Fröwis v Číně.

Jeník Čaen byl loňského roku pokřtěn a o něco později byl mezi těmi, kteří ponejprv přistoupili ke stolu Páně. Je to statný 21letý mladík. Nad všechny své spolužáky vyniká důkladnou znalostí katechismu. Většinu odpovědí na otázky v katechismu obsažené umí z paměti, chudobný není. Jeho četná rodina, čítající na třicet hlav, náleží k nejbohatším v rodné jeho dědině.

Bylo to v měsíci květnu. Pšenice na poli dozrávala a slibovala hojnou

úrodu. Ještě 10—20 dní a žně byly tu. Ale najednou začátkem června přihnala se bouře s krupobitím. Veškerá úroda v obvodu několika kilometrů byla zničena. Pět měřic ose-
tých pšenici, jež náležely rodičům Jeníkovým, byly úplně ztlučeny. Křesťané i pohané truchlili. Asi za měsíc přišel do osady misionář a těšil zarmoucené. Ale mezi osadníky vyskytl se nespokojenec, jenž namítal a pravil: „Ctíce pravého Boha očekávali jsme jeho požehnání a byli jsme vždy hlasu misionářova poslušní, a nyní místo požehnání dostavil se Boží trest. Co z toho tedy máme, že jsme Bohu slo-
u-

žili?“ Ale Jeník vpádl mu do řeči: „Mlč, ty rouhači bez víry! Bůh dal, Bůh vzal, budiž jméno jeho pochváleno!“

Podzimní úroda stála brzy tím nádherněji. Lidé se proto brzy zase upokojili, neboť naděje na dobrou podzimní žeh je potěšila. Ale běda! V sedmém čínském měsíci dostavila se doba velkých dešťů a deště způsobily na oseri škodu ohromnou. Veškerá žeh rodiny Čaen byla až na jednu třetinu zničena. Zmíněný již rýpal jal se zase lid popuzovati proti Bohu a křesťanům. Tentokrát dostalo se mu různé pomocnice v osobě jakési staré ženy. Jeník chláholil zase nespokojence, ale proti dvěma odpůrcům nepořídil ničeho. Starucha měla totiž dobrou vyřídilku a nikdo neodvážil se ji odpírati. Byla-li ve špatné náladě, nebylo radno se s ní přiti. Toho zakusil i Jeník. Že se opovážil své křesťanské stanovisko hájiti, dostalo se mu od obou nespokojenců hany a potupy a nadávek bez počtu. Uznal proto za dobré, dobrovolně odstoupiti z jevíště a mlčeti.

Alc málo platno. Následkem neúrody dostavila se bída a rodina Jeníkova trpěla nouzi. Toho Jeník sněsti nemohl a jednoho dne z rána praví matce: „Matko, půjdu do světa, abych si pro sebe i pro vás něco vydělal.“ Ještě nikdy nebyl v cizině, z obvodu několika málo kilometrů nikdy nevyšel. Již druhého dne nalezl práci u jakéhosi zámožného občana. Mluvil málo, zato pilně pracoval. Pán si ho vážil. Při tom konal bedlivě své křesťanské povinnosti. Večer modlil se kličce svou večerní modlitbu, před a po jídle znamenal se svatým křížem atd. Ale brzy začali se mu jeho spoludělníci posmívat, bylo mu všelicos přeshlýchati proti víře křesťanů, ano brzy dávali najevo, že jim jeho společnost je protivná. Jeník bránil se sice srdatě, ale měl málo štěstí. Jeho protivníků bylo příliš mnoho. Proto rozhodl se krátce a pravil sam u sebe: „Nezůstanu zde, ale půjdu jinam;

jsem a zůstanu křesťanem a chci své křesťanské povinnosti věrně plniti.“ Žádal tedy, aby byl z práce propuštěn, což se i stalo. Tak byl propuštěn, ač byl statným dělníkem, jedině pro svou křesťanskou víru.

Modle se růženec táhl dále. Nejprve namířil své kroky k východu, druhého dne k jihu. Byl večer. V rozpacích tázal se Jeník sám sebe: „Kdepak asi dnes budu spát? Co budu jíst? Peníze totiž, kterých si práci rukou svých vydělal, byly již utraceny. Koupil si za ně střevíce a ostatní utratil v hospodách, kde nocoval. Co nyní? Byl hladov a bez peněz, ale neměl žádných zkušeností. Dobrák byl; kopati sice uměl, jak praví evangelium, ale žebrači se styděl. Najednou slyší zvonití zvonek. To ho vzpružilo. Bez meškání pospíchá v tu stranu, odkud zvonek zaznívá. Brzy stojí v blízké osadě před malým kostelem. Bázlivě pohlíží dovnitř, ale netroufá si vstoupiti. Zvonek zazní po druhé. Zvoní k večerní modlitbě. Jeník dodá si kuráže a vstoupí. V tomtéž okamžiku zastaví ho hlouček mladíků a podrobuje ho přísnému výslechu. Už se ozývají i hlasy: „Ven s ním! Je to pohan anebo vyzvědač!“ Ale Jeník odpovídá klidně: „Nikoliv, jsem křesťan a rád bych se také zúčastnil vaší večerní pobožnosti.“

Nyní následuje zkouška a nedůvěřiví hoši se vyptávají: „Jsi pokřtěn?“ — „Jsem.“ — „Jak se jmenuješ?“ — „Jan Křtitel.“ — „Od které doby jsi křesťanem?“ — „Jeden rok, ne, tři roky.“ — Už se zase ozývají hlasy: „Slyšte, jak lže, on si zřejmě odpouje, ven s ním!“

Jeníkovi vyvstává pot na čele, zmocňuje se ho nevýslovný strach. Přichází nový zkoumatel.

„Odkud jsi?“

Jeník jmenoval své rodiště.

„Kdo tě křtil?“

„P. Fröwis.“

„Jak je stár?“

„42 let.“

„Jakou má bradu, černou nebo bílou?“

„Ani černou, ani bílou.“

„Kolik je svátostí?“

„Sedm.“

„Proč jenom sedm?“

„Víc jich nepotřebujeme.“

„Proč ne šest?“

„Šest nestačí!“ odpověděl Jeník neohroženě.

„Co jsou vůbec svátosti?“

„Svátosti jsou prameny živé vody, které mrtvé křísí k životu a živé při životě udržují.“ Tim zkouška skončila. Jeník čestně obstál a byl zachráněn.

Od té chvíle všichni se k němu přátelsky chovali. Po skončení večerní pobožnosti ozýval se však hlad a Jeník odvážil se poprosit o něco k snědku. S radostí mu vyhověli. Jeden z těch, jižto ho zkoušeli, vzal ho do svého domu, tam ho řádně pohostili, ano i svým bratrem jej jmenovali. Vůbec dostalo se mu cti, jaké jenom vzácní hosté bývají účastni. Jeník, rozumí se, oplýval radostí. Po ranní modlitbě druhého dne byl pozván na snídání, ano jeho včerejší examinatori bezmála všichni přáli si, aby pocestný, v křesťanské víře tak dobře vycvičený,

byl u nich hostem. Konečně dostal i peníze na cestu a jeho přátelé ho doprovodili daleko za osadu. Odebral se do města Tsingtau. Tam celý měsíc pilně pracoval a s penězi za ten čas získanými vrátil se do svého domova. On sám mně své zkušenosti vypravoval.

Má-li člověk víru a naději, minul Jeník, může se odvážit na kraj světa. Měl pravdu. Ale aby člověk ještě dále došel nežli na kraj světa, totiž do své pravé vlasti tam na věčnosti, pročez vlastně je zde na světě, k tomu potřebuje něco víc ještě jak víru a naději, totiž lásku. Kdož by si nevzpomněl na slova sv. apoštola Pavla, která napsal ve své epistole ke Korintským: „Kdybych jazyky lidskými mluvil i andělskými; a neměl bych lásky, byl bych jako měď zvučící anebo zvonec znějící. Kdybych měl proroctví a znal všechna tajemství i všeliké umění a kdybych měl všechnu víru, takže bych hory přenášel, lásky pak kdybych neměl, nic nejsem. A kdybych rozdál na pokrmý chudých veškeren statek svůj a vydal tělo své k spálení, lásky pak kdybych neměl, přec mi to neprospívá.“ (I. 13, 1—3.)

A. M. Kadlčáková:

NOVOROČNÍ

Hoj, ty Nový roku, slyš,
co ti chci dnes říci,
po celý rok zdraví dej,
radost ať mám v lici.

Ať mne mine bol a žel
i všeliké strasti,
dej mi pít z poháru,
ve štěstí a slasti.

A tu celou českou zem
i s tím jejím lidem,
ochraň ode všeho zla
a naplň ji klidem.

Ať se všichni milují,
v lásce žijí, v míru,
a ať jeden druhému
z duše nervou viru!

Různé zprávy.

Čínští biskupové. Radosti, po jaké toužili mnozí poslední papežové, dočkal se Pius XI., že 28. října posvětil sám šest nových domorodých biskupů čínských. V Číně je na 60 biskupů katolických, těchto nových šest je však prvňáků z domorodého obyvatelstva. Jsou to msgr. Odorich Teieng, minorita, vystudovaný svého času v Itálii v klášteře na hoře Al Verna. Pochází z katolické rodiny mučednické. Jeho diecése má asi milion obyvatelů. Msgr. Melichar Souen, lazarista, narozený v Peking, bývalý profesor latiny a misionář, jeho diecése má 30.000 katolíků. Msgr. Filip Tchao, syn otce mučedníka, zavražděného roku 1900. Byl mnoho let učitelem národní školy a pak sekretářem apoštolského nuncia msgra Constantiniho. Jeho bratr je trapistou v čínském klášteře, čítajícím asi 100 čínských trapistů. Msgr. Šimon Tsou, jezuita čínský, narozený v Šan-haji z rodičů katolických. Jeho diecése má na pět milionů obyvatel, mezi nimi asi 40.000 katolíků, mnoho kostelů a misijních stanic. Msgr. Josef Hou, člen společnosti misijní, profesor dogmatiky a zároveň duchovní správce v Nincy-po. Msgr. Alois Tchen, minorita, profesor latiny a hledaný řečník a apologeta. Čína, katolíci i pohané, připravili těmto svým krajanům odjezd do Říma opravdu královský. Ve všech centrech této veleříše, kudy projížděli, byli nadšeně vítáni republikánskými úřady a zástupy lidu. Lid sám jim složil peníze na cestu ke svěcení biskupskému. Jejich vůdce, apoštolský nuncius Constantini, byl všude středem veškeré uctivosti jako zástupce sv. Otce — Kiao hoa hoagh. Čína je nunciovi vděčná, že jeho přičiněním bude mít své domorodé biskupy. Skvostné uvítání bylo těmto biskupům připraveno minulou sobotu večer v Neapoli a v neděli odpoledne v Římě. Staniční úřad Roma termini

připravil na uvítání nuncia a biskupů královský salon nádraží, dráha jim dala zvláštní vůz první třídy. Před nádražím čekaly zástupy lidu a ovšem hejna fotografů. V Římě bydlí noví biskupové u redemptoristů na Via Merulana, tam konají svá duchovní cvičení a ve čtvrtek budou samým svatým Otcem posvěceni. Těší prý je velmi, že budou posvěceni právě v roku františkánského jubilea, vždyť františkáni začali již od třináctého století v Číně pracovat. Podnes jsou v dějinách čínského křesťanství známa jména bl. Odericha z Pordenone a Marka Pola. Však také touží noví biskupové před svým odjezdem do daleké vlasti navštívit posvátná místa františkánská v Itálii a hrob bl. Odericha v Udine.

Pravá věda s otvrou si nikdy neodporují. V době, kdy osudy naše řídí ruce tajemné, kdy většina nevěřící inteligence, polointeligence a po nich i mnoho katolíků druhu Iškariotského pohlíží na menšinu věřící inteligence s patra, s úšklebky a ústrky jako na omezené duchem, jest vzácný zjev z rodiny učitelské vzešlého prof. dra Antonína Heverocha, který opět jasně dokazuje, že pravá věda s vírou dobře vždy se může snášeti, že si neodporují. Dne 2. března 1927 zemřel profesor MUDr. Antonín Heveroch byl řádným profesorem psychiatrie a neurologie na Karlově universitě, vrchním ředitelem ústavu pro choromyslné v Praze, členem státní zdravotní rady, předsedou Purkyňovy společnosti pro výzkum duše i nervstva atd. Dle 12. čísla „Časopisu lékařů českých“ ze dne 18. března 1927 věřil v Pánu zesnulý profesor Heveroch v Boha i v život posmrtný. V křesťanství viděl božskou autoritou podepsaný etický řád, „Otčenáš“ nazval nejkrásnější modlitbou lidstva. Na druhém sjezdu

pro studium dítěte (r. 1924) mluvil proti přílišné volnosti ve vyučování a důrazně hájil stanovisko, aby dítě ve škole bylo vedeno k pořádku, kázni a k systematické práci. Ve své poslední nemoci dal si předčítati žalm „Smiluj se nade mnou, Bože“ a řekl, že v náboženství je veliká útěcha i uspokojení. Ve smuteční schůzi Spolku českých lékařů a Purkyňovy společnosti dne 14. března nazván byl geniem, který stejně obsáhl neuro-

logii i psychiatrii, a velebena byla jeho býstrost postřehu, jeho železná logičnost všech vývodů a živoucí ná-zornost. Když takový proslulý uče-nec věřil, měl by každý věřící, zvlá-ště věřící inteligent, co nejvíce vá-žit si nadpřirozeného daru Božího a neměl by dbáti žádných úšklebků a ústrků painteligence i jiných ne-vědoucích, co činí. Vždyť sám Kri-stus Pán měl mezi 12 apoštoly také jednoho zrádce.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsí vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za ochotnou poslušnost k nařízením sv. Otce, náměstka Kristova a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plno-mocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, buď mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Od-pustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás a za všechny národy slovanské, aby v jednotu víry byli shromážděni, aby byl jeden ovčinec a jeden pastýř!

Heslo apoštolské: Oddanost ke sv. Otci, papeži.

Úmysl v únoru 1929: **Právo církve na výchování mládeže a uznání práva toho od vlády.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Ochetná poslušnost k nařízením Kristova náměstka. (Hlavní úmysl.) — Zimní květy. (Bdseň.) — V letlemé narozen. — Ze života konvertitů. — Smrt sv. Pavla, poustevníka. (Bdseň.) — Starý a nový člověk. — Vánoční. (Bdseň.) — Kytice blahopřejná. — U studnice Jakobovy. Sv. Anežka. (Obrázky.) — Les v zimě. Štědrý večer. (Bdseň.) — Obrázky z katolic'jch misí. — Novoroční. (Bdseň.) — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

Tiskem a svým nákl. vydává Občanská tiskárna, Brno. — Za redakci odpovídá Ludvík Kučka.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LXIII.

BRNO, 1. ÚNOR 1929.

ČÍSLO 2.

Ó Srdce Ježíše, ty šípy lásky svojí jen hojně vyslej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se stráví jimi hrudí, Ty Srdce Páně, náš láskou buď!

Uznání práva církve na výchov školní mládeže.

(Hlavní úmysl.)

Apoštolé poslušní rozkazu svého božského Mistra rozešli se do celého světa, aby hlásali učení jeho a učili lidi zachovávatí vše, co přikázal jim. Po svatých apoštolech převzali učitelský úřad jejich nástupcové, biskupové, jako representanti svaté církve Kristovy. Církev ta byla nejprve, která zakládala u svých kostelů školy ke cvičení a vzdělání mládeže, tak jak to až dosud činí misionáři v zemích pohanských. Čím více se církev šířila, tím více dbala o vzdělání mládeže. Zakládány školy obecné, školy vyšší a vysoké, na nichž mládež i dospělí nacházeli jak počátky tak i další vzdělání a to v duchu křesťanském. Zakladateli universit byli církevní hodnostáři a církevní řady. Církev činila jen, co božský rozkaz jí nařizoval, dbajíc nejen o vzdělanost lidu, ale též o správu duší nesmrtných. Úkol tento vztahuje se na náboženskou, jakož i na onu lidskou vzdělanost a na výchovu s ní související. Protože o vědeckou a čistě lidskou vzdělanost již jinak je do-

statečně postaráno, ponechala si církev právo na nábožensko-mravné výchování mládeže. Po všechny věky až podnes vykonávala církev svědomitě tento úkol svůj a pečovala povždy o školy a pečuje dosud o nábožensko-mravné výchování a vzdělání mládeže; církev má právo zřizovati si své školy a zabráňovati mládeži návštěvu škol protináboženských, nevěreckých. Církev žádá a to vším právem, aby *katolické dívky chodily do katolických škol a byly vyučovány od katolických učitelů*. Totéž žádají i katolíti rodičové pro své děti. Toť svatá povinnost církve chrániti největší dobro, nejvzácnější poklad, dar Boží — viru. Bohužel že za doby naší vlády tohoto práva církve svaté neuznávají a uznati nechtějí, jako se stalo po převratě u nás. Školu odtrhli od církve, náboženství částečně nebo docela odstranili, jméno Bůh z učebnic vymýtili, náboženská cvičení ze školy odstranili a to vše k největší škodě dítek a celého národa. Je to velice mylné mysliti, že školy podléhají

jen moji státní. Již se výsledek bez-náboženské školy jeví na všech stranách. Mravnosti ubývá čím dál více, mládež zdivočela, stala se neposlušnou, vzdorovitou, pyšnou s hlavou prázdnou. Kdo není úmyslně slepý, ten to vidí denně a na všech stranách. Zde nepomůže naříkat, ale rozhodně na rozhodujících místech žádat o zřízení škol katolických, náboženských, na nichž by také katoličtí učitelé vyučovali a mládež k praktickému životu křesťanskému vedena byla. Kéz by školní úřady poznaly a naznaly důležitost výroku prezidenta Spojených států amerických Collidge, jenž o světských školách takto se vyslovil: „Musíme se vrátit k oné otázce,

kteřá zkušenost stoletou zahrnuje ve slovech: „Co prospěje člověku, byť i celý svět získal a na své duši škodu trpěl.“ Co prospěje mládeži všechna vzdělanost bez víry, bez nábožnství, když duše jejich hynou, nesmírnou trpí škodu. Proto vše pro katolickou školu!“ S tímto heslem seřadme se my katolici a členové Apoštolátu modlitby okolo sv. Otce Pia XI. a sledujme věrně vyzvání jeho ke smírnému sv. přijímání na první pátek v měsíci nebo na první neděli v únoru; obětujeme své modlitby a práce a utrpení denně nejsv. Srdci Ježíšovu s prosbou: Všecko podle tvého úmyslu, ó nejsvětější Srdce Ježíšovo!

Zimní den.

Když tak zára s lože vstanu
a dívám se ven,
zdává se mi, že tam venku
mrtvý klid je jen.

Že tam pole, les i skály
v tuhém spánku jsou,
že necítí ani ledu,
ani zimu zlou.

Pod sněhem si v spánku hovi
celý Boží kraj,
v létě a jaru krásném
prosnivají báj.

Meluzina lká a kvílí,
letí po kraji,
a na stromě havraní jen
smutně krákají.

Všude mrtvo, pusto je tu,
kam se upře zrak —
přírodě to přikázáno,
od věků je tak. —

Anna Mario.

Přímo do ráje.

Napsal P. Jindřich Perroy T. J.)

Tyto řádky píši pro všechny, kteří
se bojí smrti, pro ony zvláště, kdo
mnoho zhřešili a jež léká soud Boží.

Píši tyto řádky, bych je potěšil a
uklidnil, a též abych pověděl jim, že
smrt vpravdě jest naší poslední pří-
telkyní.

Do ráje! Zda to možno? Ano, stačí
umřítí podle myslí Boží, umřítí, jak
Bůh chce, bychom umírali, umřítí
onou smrtí, kterou Bůh nazývá smrtí

1) S povolením autorovým.

„drahoccnou“, „pretiosa“; drahocen-
nou jako vzácná perla, perla evange-
lická, kterou milovník perel hleda
dlouho a kterou koupil za celé své
jmění. Blahoslavení, kdo umírají v Pá-
nu, t. j. kdo uskutečňují plán, který
měl Bůh, když dopustil smrt.

Ó Pane, nedostává-li se mi osme-
rání blahoslavenství, snad až příliš vzne-
šených pro mne, ubohého hříšníka, kéž
dostane se mi aspoň v poslední chvíli
blahoslavenství sv. smrti a já umřítí

mohl jak ten, jehož svatá a drahocenná smrt ještě téhož večera uvedla do ráje.

*

Bůh neučinil smrti. Hříchem přišla ra svět. Smrt jest trestem. Leč zde na zemi Bůh tresce, poněvadž chce uzdravit. Proto smrt není pouze trestem, ale i lékem. Jakým? Již pouhé na ni pomýšlení jest spasitelné; neboť, jak dí Bossuet, nemalé odvahy potřebuje ten, kdo chce lidem připomenout, jak jsou slabí a nepatrní. Každý má sebe rád, každý volí raději nevidět než uznati svou slabost. Tuto slabost ukazuje nám smrt; v tomto ohledu jest lékařem právě tak obratným, jak smělým. Leč Bůh udělil smrti ještě účinnější léčivou moc. Nedivme se! Právě proto, že jest nejvyšším trestem, činí ji milosrdenství i nejúčinnějším lékem. Ukážeme, jak.

*

Bůh dal svatě smrti sílu samého očistce, smrt podle plánu Božího může spravedlnosti Boží splatiti náš dluh buď úplně nebo částečně. Připomeňme si, co znamená smrt podle vůle Boží. Umřítí podle vůle Boží znamená přijati své vlastní zničení jako trest za to, že tak často zničili jsme v sobě Boha svým hříchem; přijati odloučení duše od těla, přijati rakev a hrob, přijati zničení svého zhožňovaného „já“. Umřítí podle vůle Boží znamená přijati tento trest nikoli z nutnosti, ale z lásky, z lásky k němu, k Ježíši Kristu, jenž za nás umíral.

He, toť ona drahocenná smrt v očích Božích. Zda tedy možno se divit, že taková smrt může nás uvéstí přímo do ráje? Nikoli! Každý z citů takto šťastně umírajícího jest konem lásky, a tato láska může býti dokonalou. Z lásky k Bohu chce trestati na sobě Boha: dokonalá láska. Z lásky k Bohu chce obnoviti pořádek hříchem porušený: dokonalá láska. Z lásky k Bohu žádám si svého rozloučení; přijímám rakev a hrob jako pokání za vše, čím jsem Boha urazil: láska dokonalá. Chce to vše z lásky k Ježíši Kristu, který umřel za mne: láska dokonalá. Je-li

stupeň této lásky dostatečný, může mi vymoci úplně odpuštění hříchů a trestů za ně zasloužených.

„Amen, amen, pravím tobě, ještě dnes budeš se mnou v ráji!“

Taký zázrak mohlo vynaléztí jedině neskonale milosrdenství Boží. Z nutnosti musím vypít hořký lék — smrt, ale mohu též z nutnosti učiniti čtnost, a smrti svou mohu úplně neb částečně zbavit se očistce. Samu sv. evangelium mi hlásá tuto neskonanou dobrotu Boží. Na kolenou měli bychom čísti onu stránku sv. evangelia, kde Bůh slibil ještě téhož večera nebo člověku, který jen jedinou věc uměl dobře vykonat: umřítí.

*

Zloděj, který na Velký pátek visel na kříži, byl lotr. Slovo, jehož užívá sv. evangelium, znamená lupiče a vraha; ostatně o Velkonociích byli popravováni jen znamenití lotři: insignis latro.

Tento lotr bezpochyby náležel k oněm pověstným zlosynům, kteří ohrožovali okolí Jerusalema, zejména cestu, vedoucí ze svatého města do Jericha. Pán Ježíš zmiňuje se o nich v podobství o milosrdném Samaritánu; vypravuje, jak se vrhl na ubohého pocestného, jak strhl s něho oděv a jak ho bily, až posléze polomrtvého zůstavili na cestě. Nuže ve chvíli, kdy tato hrozná osobnost objevuje se na scéně, rouhá se Ukři ovaněmu spolu se svým soudruhům, rouhá se Kristu, který umírá v jejich středu.

„Rouhali se mu a tupili ho.“

Všimněme si této okolnosti. Svaté evangelium nemluví o ní bez důvodu. Bezpochyby jedině proto, aby tím přesvědčivějším byl důkaz o účinnosti svatě smrti, dopustila Boží dobrota, by ubohý lotr hřešil až do předposlední chvíle svého života. Tedy není zločinu, jehož by se tato bytost nebyla dopustila: kradl, loupil, vraždil a ještě nyní na smrtelném loži rouhá se Kristu a tupí ho.

*

Nastala devátá hodina. Kolem kříže přecházejí farizeové a vysmívají se Ukřižovanému. Opodál dělí se vojínů o šaty Odsouzencovy a losují o jeho nesešivanou sukni. Náhle s prostředního kříže zavzní slovo: „*Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí!*“ Slovo toto otřásl srdcem lotra na pravici. Zachvěl se až do hloubi. Instinktivně obrátil se trochu na levo a pohlédl na Ježíše Krista. Prohlížel si ho od hlavy do paty. Viděl široké rýhy na těle, způsobené ranami bičů. Tu i tam bylo vidět i kosti. Viděl trnovou korunu, které nevkládáno obyčejně na čelo odsouzencovy. Zrakem hledal jeho pohled — tak dobrotný, tichý a odevzdáný. Četl i nápis nad hlavou, psaný hebrejsky, latinsky a řecky: „*Ježíš Nazaretský, král židovský.*“ Ježíši! S jakou sladkostí vyslovoval to jméno, bez něhož není spásy. Jméno to, jak by v duši jeho rozlilo světlo: z hlubin jejich vynořila se náhle celá minulost před jeho zrakem. Dopodrobna viděl před sebou své hříchy, své zločiny, cítil jich tíhu, chápal jich obyčejnost. Ale celá ta práce konala se tiše, libezně, bez trpkosti, bez odporu, poněvadž se to dělo při pohledu na Ježíše.

Náhle s protějšho kříže ozve se rouhavý hlas. Jeho zoufalý soudruh volá na Ježíše: „*Jsi-li ty, Kristus, pomoz sobě i nám!*“ Zbědačelé tělo lotra po pravici, uslyševši ten výkřik nenávisti, zuřivosti a vzteku, zachvělo se. Volá ustrašeně: „*Ani ty se Boha nebojíš?*“ Lotr stává se apoštolem i chce změnit srdce soudruhovo. „*My,*“ praví, „*spravedlivě trpíme, neb dostáváme, co zasloužíme za své skutky, náš kříž jest hodnou cenou našich zločinů. Ale Ten, kterého tupíš, co učinil?*“ Na to obrací chorou hlavu k Ježíši, o němž před chvílí nevěděl ničeho, ale kterého nyní láskyplně poznává. „*Pane,*“ prosí, „*vzpomeň si na mne, až přijdeš do království svého!*“ Ježíš pohlédl na něho: „*Amen, amen, pravím tobě, ještě dnes budeš se mnou v ráji.*“ Úsměv ozářil obličej šťast-

ného lotra a dlouhý, láskyplný pohled mluví Ježíši o hluboké vděčnosti.

To jest podstata vypravování sv. evangelia. Zda neukazuje jasně, jak velikou moc dal Bůh svaté kající smrti? Hle, lotr, jenž téhož večera má býti již v ráji, až do chvíle, kdy začíná umírat, byl po celý život lupičem. Agonie však ho osvětila, očistila, spásila. Svátá smrt učinila z něho světce. Skloňme se k této smrti a pohlédme na ni ve světle sv. evangelia! City lotrovy zahrnují se v hlavních třech: Bojí se . . . Kaje se . . . Miluje . . . Cití bázně, cití pokory a cití vroucí, něžné a důvěřivé lásky.

*

Bojí se. Tuto spásitelnou bázeň vyvolal první paprsek, jenž vytryskl ze Srdce Ježíšova. Bázeň Páně jest počátkem moudrosti. „*Ani ty se Boha nebojíš?*“ praví ke svému soudruhu. Tak začalo vyznávání víry a lásky. Dotekem milosti Boží poznal svůj život. Připomněl si místo, jež obýval, osoby, s nimiž obcoval, i vše, co vykonal . . . Začal se lekat a to tím více, když viděl, co vedle něho trpí nevinný. „*Neb tento,*“ dodává, „*co zlého učinil?*“ Ach, zachází-li spravedlnost takto s dřevem zeleným, jak to bude se suchým?“

Tuto bázeň Boží, tuto obavu soudů Božích, pociťuji — ovšem v nestejném stupni — všichni umírající. Bohužel, jak možno souditi z vnějších znamení, přemnozí v té příčině nepodobají se dobrému lotrovi. Chvějí se bojí se . . . připomněli si též náhle místa, jež obývali, osoby, které na vštěvovali, úřady, jež zastávali. Ale nejdou dále a to jest chyba. Bázeň jest pouze počátkem moudrosti . . . Třeb: jíti dále. Umírat se strachem, neznamená umírat podle vůle Boží . . . Proto dobrý lotr s přispěním Pána Ježíše nezastavuje se u bázně. Nema-lomyslní pohledem na své zločiny. Minulost sice nelze změnit, ale možno za ni činit pokání.

A to chce učiniti nyní.

Bolestným u křížováním začínaj.

tuhnouti mu údy, svaly, kosti . . . Vi, že bolest bude vzrůstat každý okamžikem . . . Vi, že jeho muka náležejí k nejstrašnějším . . . Vi, že neukrátili je zlámání údů, bude umírat po celé hodiny . . . Vi to vše a přece, místo aby se soudruhem volal: „Vysvobod nás . . .!“ prohlašuje dvakrát, že zasloužil ta muka. „*Nos quidem iuste.*“ „*V pravdě, my třpíme spravedlivě.*“ „*Digna facti patimur.*“ „Náš život, naše krádeže a zločiny zasloužily kříž.“ Obdivuhodná pokora!

Ale též obdivuhodná moudrost, jež hledí na svět v pravém světle, jež chápe, čím smrt jest, totiž trestem, jež ví, co možno smrti vykonat, že možno odkáti své zločiny.

V životě sv. Magdaleny z Pazzi čeme o dvou lotrech, na nichž vykonán rozsudek smrti právě ve chvíli, kdy světice byla u vytržení. Pán řekl jí: „První z oběšených lupičů šel přímo do nebe, neb umřel jako dobrý lotr: přijal trest smrti jako pokání za své hříchy. Druhý zemřel též dobře, ale zůstane v očistci až do konce tvého vytržení, neb přijal sice smrt jako jeho soudruh, ale jeho láska nebyla dosti silná, by setřela všechny skvrny.“

Ač toto vypravování jest pravdivé neb ne, není přece v něm ničeho, proti čemuž mohli by teologové cos namítati.

Obětovati svou smrt jako pokání za hříchy.

Viděti v smrti trest, chtíti tento trest jako pokání za hříchy, a chtíti ho z nadpřirozené lásky — toť kon lásky, která může býti dokonale, a proto neuvádí-li nás přímo do ráje, alespoň nás k němu přibližuje. Vše záleží na intenzitě lásky. Tuto lásku roznitilo nejsv. Srdce Božského Spasitele v srdci svého druhá v utrpení . . .

A tak po bázni a pokání aneb raději zároveň s nimi vše povznáší a posvěcuje láska.

*

Jaká to láska! Poslyšme, co praví tak četní Otcové církevní, kteří rozjímali agonii dobrého lotra. „Který kazatel roznil v něm lásku?“ táže se

sv. Lev; „nevidít minulých zázraků, nevidí těch uzdravených bědáků, vidoucích slepců a vzkříšených zemřelých! Není tu ještě ani oněch divů přírodních, které oslaviti mají smrt Božského Spasitele . . . A přece prohlašuje svého ukřižovaného druhá za Pána a Krále.“

„Hřebíky poutají jeho nohy a ruce,“ praví sv. Řehoř, „jen srdce a jazyk jsou volné. A toto vše, čeho ještě může užívat, obětuje umírajícímu Ježíši.“

„Ti, kdo viděli Krista vzkříšeného,“ praví sv. Augustín, „uvěřili teprve po delším zdráhání; tento však věří, vida ho umírat.“

„Vidí Ježíše v mukách,“ píše sv. Jan Zlatoústý. „a klaní se mu, jak kdyby ho viděl ve slávě. Vidí ho na kříži a klaní se mu, jak kdyby ho viděl na trůnu. Vidí odsouzence a nazývá ho Pánem. Vidí Ukřižovaného a prohlašuje ho Králem.“

Evangelium zachovalo nám jeho slovo lásky. Zda jest dosti důvěřivé, dosti pokorné a něžné? Ubohý lupič neosměluje se prositi o ráj, o věčnou blaženost; něžně obrací se na Srdce Mistrovo. Prosí o jedinou vzpomínku: „*Pane, vzpomeň si na mne!*“

Uslyšel Ježíš kdy za svého života modlitby tklivější, sladší a prostší? Modlitba ta řekla mu v několika málo slovech: „Pane, kdy všichni se Ti rouhají, já mluvím k Tobě o lásce; kdy Tvoji přátelé utíkají, já Tě hájím; kdy tolik na Tebe žalují, já hlásám Tvoji nevinu . . .“

„Kdy losuji o Tvůj oděv, já nazývám Tě Pánem! Kdy chodí kol kříže a potřásají hlavou, já volám ze všech sil, žeš Králem!“

„Ale přes to vše, Pane, nejsem hoden, bys řekl mi slovo lásky; já dělník, jenž přišel již po jedenácté hodině, jenž teprv ve chvíli, kdy již se vyplácí mzda, nemám práva na denár jiným slíbený . . . Ale přece prosím o vzpomínku . . . Věřím, že zanedlouho budeš ozářen slávou . . . Pak vzpomeň si na toho, kdo jako Ty a s Tebou byl ukřižován!“

Ach, svatá agonie! Drahocenná smrti v očích Božích!

„Amen, amen, pravím tobě, ještě dnes budeš se mnou v ráji!“

Báti se . . . Obětovati svou smrt, ať se dostaví v kterékoli chvíli, v kterékoli věku jako pokání. Učiniti to se srdcem plným lásky k Ježíši Kristu. Křesťané, zda to převyšuje vaše síly? A prosíme-li často Boha o dobrou smrt, zda nežadáme si poněkud umřítí jako dobrý lotr?

Šťastný pro nebe předurčenec obcoval smrti Kristově. Po tři hodiny sledoval postupně celou božskou agonii. Slyšel jeho poslední slova. Aspoň na chvíli utkvěly jeho oči na nejsv. Panně, kterou Ježíš doporučil sv. Janovi. Cítil trpkost strašně žizně Ježíšovy; sdílel ji s ním. Zachvěl se při hlubokém stesku: „Bože můj, Bože můj, proč jsi

mne opustil?“ Ale jeho vira se tím nezachvěla, a když Ježíš zemřel, zemětřesení otřásl i jeho křížem, čekal pln důvěry na splnění Kristovy přívědi.

Konečně! Hle, kati se blíží k jeho kříži . . . Lámají mu nohy . . . Vše ukončeno. Do ráje . . .

*

Ach, svatý Lotře, milý konvertite v hodině smrti, lotře chytrý a obratný, který při pohledu na poklad připomněl sobě své dávné řemeslo a uloupil jsi ráj . . . Buď velikým učitelem našich posledních chvil!

Ukaž tehdy našemu kalnému zraku cenu svaté smrti, a není-li naše láska s to, by jako tvoje odkála všecko, by smyla všecko a zaplatila všecko, nechť aspoň umenší náš dluh a přiblíží se ráji. Amen.

S. B. V.

Anna Marie Kadlčáková:

Příroda spi.

Uspaná je země naše
i příroda celá s ní,
pod sněhem si kvítky hoví,
než jim vzejde vzkříšení.

Slunce skví se na nebičku,
v poli vrány krákají,
semo tamo poletují,
potravu si hledají.

V lese stojí strmé stromy
listu svého zbaveny,
je tam pusto jako v hrobě,
vše upadlo v sladké sny.

Vládne zima, mocná paní
a její strýc, krutý mráz,
probudí se země naše,
až se vrátí Vesna zas!

† biskup Otakar Procházka:

Z maďar. Boh. Kyselý

Podobenství Páně.

XI. O nepravém soudci.

Pověděl pak jim podobenství s ohledem na to, že jest potřeba vždycky se modliti a neustávat. Pravil: V jistém městě byl jeden soudce, který se Boha nebál a člověka neostýchal. A byla v tom městě též vdova jedna,

kteřá k němu přicházela a říkala: Obhaj mě před mým protivníkem. Ale on nechtěl po dlouhý čas. Potom však řekl sám u sebe: Ačkoliv se Boha nebojím a člověka neostýchám, přece proto, že ta vdova jest mi obtížna, obhájím ji, aby naposledy

přišla a mě nestloukla. I řekl Pán: Ihle neobhájí-li svých vyvolenců, kteří němu volají dnem i nocí? Pravím vám, že v brzkou jich obhájí. (Luk. 1, 1.)

1. Ježíš chce, abychom se modlili vytrvalostí utištěných a nemohoucst svou hlubokou citičích duší. Ubou, opuštěná vdova, již vše utiskuje, obrazem duše; ať jen prosí a vytrvá, když pomoc otáčí, ať spěje k Pánu ačéné a v slzách, ruce rozpřaženy, ať ať neumdlévá. Odměna takové smýšlení nezáleží v prvé řadě tom, aby obdržela, oč prosí; to je vždy nemožno. Ale jeho jest cena přilnutí a rozpětí, v rozsáhlé, věrné uze, s jakou spěje za Pánem. Modlíci duše vzbuzuje tak viru a naději, zvijí důvěru, trpělivost a pokoru. On bude směřovati veliké snažení jeho smýšlení, Bůh jest můj dech oddech.

2. Tvrdý soudce, od Boha odvrácený ověk, ukazuje logiku svého smýšlení: Iha se nebát, člověka se neostýchat, mu se nepodrobit a k lidem být citelným, kolena nesklánět a člověka upat patou okutou. Jest lehké podat člověkem, pokládat lid za smeti a pokušením mocného, ale povoli-li a, srdce jeho zkamení a v té míře ké mizi jeho vlastní cena. Milujme každém člověku samy sebe, úcta sobě směřuj k povznesení slabého opovrženého. To vše, budeme-li něm viděti Krista.

3. Avšak zdalíž Syn člověka nalezne ru na zemi, až přijde? (Luk. 18, 7.) Necitelný soudce smiluje se posléze d ubohou ženou, pravda, jen z přiznání důvodů, že se jí chce zbavit. Ih nám také často, přecasto pomáhá úsodem přirozeným, neboť příroda st jeho dílem a také nás navzájem kládá z upřímná srdce za svého jižního, miluje ho upřímně a to Bohu a pro Boha. Toho je světu eha, to pravá dobrota. K takovému

smýšlení je potřeba živé víry, které je na světě málo. Není mnoho duší, které by opravdu Inuly k bližnímu, duší širokých, roztoužených, zbožných, protože je v nich málo víry. Jejich cit se ve světě otupí a usíná zinním spánkem. Nekyne jim již probuzení, daleký rozhled, Boží osvěcení, jaro duchovního života, nejsou Bohu blízko, nemají bezprostředního citění a styku s Bohem. To by byl svět víry. Pěstujme tedy modlitbu a modlitbu podporujme věrou. Modlitba z víry a víra z modlitby. Modlitba je vlnou víry, která je vrhána zpět a opět viru prohlubuje. Tedy věřit a modlit se:

XII. O fariseovi a celníku.

Dva lidé vstoupili do chrámu, aby se modlili, jeden fariseus a druhý celník. Fariseus postavil se modlil se sám u sebe takto: Bože, děkuji tobě, že nejsem jako jiní lidé... jako i tento celník... Ale celník stoje zdaleka, nechtěl ani oči pozdvihnouti k nebi, nýbrž bil se v prsa svá a říkal: Bože, buď milostiv mně hříšnímu. (Luk. 18, 10.)

1. Šli se modlit, to jest chtěli se ponořit ve hlubiny svědomí, aby Pána odprosili za své hříchy, a potom se chtěli povznést k jeho lásce a slitovnosti, aby se naplnili světlem a silou a vrátivše se mezi lidi, mohli vyzařovati na své bližní dobrotu a ušlechtilou lásku. To je výsledek modlitby. Fariseus ho nedosáhl, místo paprsku slunečního zaslepila jej hrdoť a troufalost, která jej daleko odvedla od Pána; zapomíná na své hříchy a nepamatuje na spasitelnou bázeň. Celník však dospěl přese své hříchy k obnově duše, neboť jeho litost byla pokorná. Kdo hleděl jen na sebe, aby jiné snižoval, ten Boha neuvídel, kdo však patře na sebe s hanbou klopil zrak k zemi, ten uviděl Pána a našel milost jeho. Tak se bližím k Pánu ve svém ponížení, kdežto jsem-li domýšliv, olupuji se o sílu modlitby a milosti.

2. Fariseus není bratr, nýbrž natuř, schlubný „spravedlivec“, jenž opovrhne hříšníkem a ze zákona a dobrých skutků si vyrábí klin proti lidem. Nevolá z hlubin života, protože má plnou hlavu kminu a máty, dávat daň chrámovou a desátek, tot jeho celá dokonalost. Jaká zevnějškost! Nám třeba dbáti, aby nás hrdość na dobré skutky nesvedla k domýšlivosti. Jaké to dobré skutky, které ubíjejí lásku a srdce činí kamenným a necitelným? Hrdost a zlehčování vylučuje dobré a co takto činíme dobrého, to jsou jen skutky zevní, nezásadné.

3. Publikán učí nás pokoře: stojí vzadu, klopi zrak, bije se v prsa, jeho duši plní pocit vlastní bídý a proto prosí Boha o slitování. Proniká jej hluboká úcta k Bohu, k chrámu, k oltáři a neměl kdy myslit na malichernosti; slyšel v duši hukot bezedných propastí a nenapadlo ho poslouchati cvrkání cvrčků. Viděl záhubu, která ohrožovala jeho naději a lítost, i zvolal: Bože, buď milostiv mně hříšnému! Hle, jak hluboko byla duše zasažena Boží milostí, jak propuká vážné pojímání a učí cti, lítosti, pokoře, aniž láme důvěru. Kdo tak si vede, bývá ospravedlněn.

XIII. O hřivnách.

Jeden člověk urozený odebral se do daleké krajiny, aby ujal pro sebe království. Povolav pak deset služebníků svých, dal jim deset hřiven a řekl k nim: Těžte jimi, dokavad nepřijdu... (Luk. 19, 12.)

1. Bůh svěřuje mnohým rozmanité síly, schopnosti, dává v ruce naše více méně majetku a chce, abychom toho všeho využili. Co se dalšího týče, chce: a) abychom byli pány, totiž aby jmění, bohatství nevládlo námi, nýbrž my jím. Chce, aby peníze nebyly mrtvým břemenem naší duše, nýbrž v naší ruce prostředkem, který by posloužil mnohým. Musíme se osvoboditi od jejich kouzla, abychom i mnohé jiné osvobodili; je nám

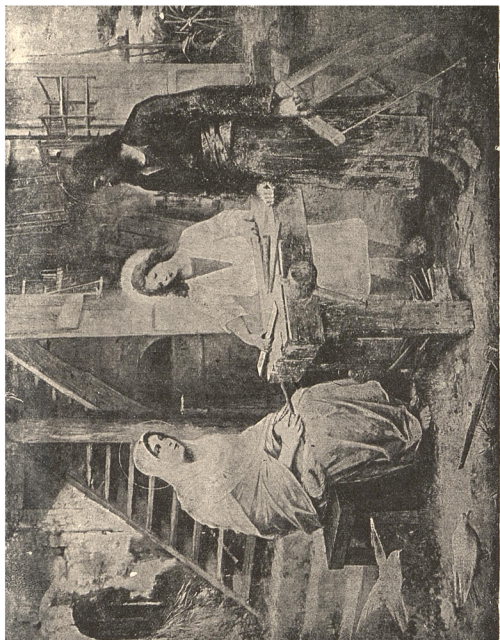
třeba duše, abychom jiné pozvedli. Hospodařte, dokud nepřijdu: to vše není tak naprosto vašim, chci po vás účet. Tento pocit odpovědnosti činí člověka velkodušným a svobodným. Je mi můj majetek prostředkem k dobru či mrtvým břemenem? Jsem jeho otrokem či správcem?

2. Hospodařme především i tím, že ukládáme hřivnu svou prakticky, poutivě a ctnostně. Nabývati majetku je totéž jako hospodařiti, ale nabývejme všeho cestami poutivými, aby nám nikdo nemohl ničeho vytknouti. Nabýti něčeho za cenu hříchu a potom chtíti činit dobře, to je před Bohem ohavnost.

b) Pomáhejme svým jménem jiným, ale svědomitě, jako ti, kdož poklady shromažďují. „Poklad tvůj budiž v nebi“ — tato myšlenka nás veď. Vaš si tedy almužny, miluj ji a těš se z ní, jako bys poklady sbíral, dávaj ji bez snižování jiného, bez domýšlivosti a schlubnosti. Na tom smýšlení závisí cena tvého daru. Zrak Ježíšův zazářil, když viděl vdovin dárek — halib.

c) Užijeme svého majetku i k účelům ideálním: přispívejme na kostely, školy, úkoly výchovné, veřejné ústavy. Krásný chrám, zvuk zvonů, nádherný obraz neb oltář je zrovna takovým dobrodiním zemlednému, diševní posilu hledajícímu člověku jako chléb a oděv.

3. Kromě majetku, peněz je člověk také pánem své duše, svých schopností, citů a osobních vlastností. I toho všeho je třeba využívat. Je nutno, abychom se věnovali úkolům, jichž se nám dostalo naším postavením, úřadem. Čím jsem, tomu žiji celou duší. V první řadě hledám dobré skutky v tom, že plním věrně své povinnosti. Není to almužna, návštěva nemocných, pěst; to vše je dobré, ale není první. První je všední, pravidelný život, který má záležeti ze samých dobrých skutků, minim myšlení, žádosti, vůli, srdečnosti, trpělivost atd. Proto budu pracovati v úřa-

Svätá rodina v Nazaretě.

dě, v obchodě, v domácnosti s dobrým úmyslem, ochotně, řádně a důsledně: to jsou dobré skutky života *soudkromého a veřejného. Jak blažen, jak moudrý ten, kdo tak jedná, jak pošetilý a nemoudrý ten, kdo hřívnou zakopává, kdo svých schopností nevyužívá. Ten své vlohy otupuje a zeslabuje, činí svůj život bezradostným a splňuje se na něm slovo: „Každému, kdo má, bude dáno a bude oplývati, tomu pak, kdo nemá, bude odňato i to, co má.“

XIV. O dělnících na vinici.

Podobno jest království nebeské člověku hospodáři, který vyšel na úsvitě, aby najal dělníky na vinici svou... A vyšel okolo třetí hodiny, uzlél jiné, ani stojí na trhu zahálčejíce. (Mat. 20, 1.)

1. Království Boží vyžaduje horlivosti a činnosti, k níž Bůh povzbuzuje a za níž platí. Chce, abychom pracovali, abychom užívali sil svých v práci. K tomu je třeba síly i ducha, zdraví i chuti. Duch a chuť dává vytrvalost a zajišťuje dobrý výsledek. Bez toho je život jhem a stenáním. V práci projevuje se s našimi silami i naše osobnost, slovem: práci stává se život pokladem a také svět kolem nás lepším. Žalost a ponuřost je osudem lidí bez práce: „Co tu stojíte, celý den zahálčejíce?“ Bůh sil a energii právem vyčítá lenochům zahálku. Bůh opatruj, aby i mne stihla tato výtka. Ale slova ta patří mnohým, hlavně zámožnějším ženám a dívkám vyšších společenských tříd, které žijí zahálčivě nebo marní život diletantismem a tak se nudí, stávají nervósními a zatrpklými. Postavme se s cituplným srdcem na tržiště života, mějme soucit s rozmanitými trudy svých bližních a také nám zazní slovo Páně, které i nám určuje práci.

2. Jděte i vy na vinici mou. — Vinici Boží jest život sám s rozmanitostí všelikých povolání a s cílem věčným. Tu pracuje každý na svém místě v kruhu svého úřadu, společno-

sti, rodiny, ústavu. Pracujeme dle myšlenek Božích, pracujeme o lepší svět. Činíme tak sebevědomě. Cokoli činíme, činíme to s čistým, uslechlým, povzneseným pojetím osobnosti Kristovy. — Máme mnoho prací, věcí a podniků, které snad běh doby označují prázdnotami a po zdání nicotnými, ale snažme se jen, abychom svých sil dobře použili a abychom se nikdy nedali vésti sobectvím, svěhlavostí, úzkoprsostí, předpcjatostí. Vložme do všeho kus vlastní uslechlité osobnosti, aby i naše zábava stala se úkonem mravním. Činíme dobré a činíme dobře a rozumíme tím slovem netoliko půst, modlitbu, almužnu, nýbrž všechno, co vědomě konáme. Tažme se často: co učiním nyní podle svého nejlepšího vědomí a nejšlechtějšího smýšlení?!

3. Pracujice na vinici Boží podle úmyslu jeho, stáváme se takorba jeho spolupracovníky. Bůh pracuje v každém, pracuje i se mnou! Čím vznešenější a více k duši se nesoucí práce, tím více je pravdou, že pracujeme s Bohem. Nejkrásnějším dílem Božím je člověk a každá práce na světě odnáší se jaksi k němu, najmě pak ona, která směřuje přímo k světu duševnímu, k osvětě, víře, mravnímu životu, etnosti. Na to kladme velikou váhu a vzbudíme-li jen jediný dobrý cit v někom, věrme, že tím stal se svět již lepším.

4. Vyšel na úsvitě... vyšel okolo třetí hodiny... opět pak vyšel o šesté a deváté hodině... a vyšel o jedenácté hodině, nalezl jiné, ani stojí. (Mat. 20.)

Bůh pozývá nás v různých dobách ku práci. Budme vděční za to volání a věrni pro tu milost. Nestěžujme si, že nás časně povolal, že jsme nesli břímě dne i horka, zatím co jiní žili světu. Máme-liž nařikati, že jsme se včas probudili k poznání života a velikých jeho povinností. — že jsme záhy našli obsah a hloubku svého žití, — že jsme nezboudili a pokladů svých nepromarnili? Toté

obrodití největší: „a juventute mea vocasti me“ — od mladosti mě povolal jsi mne, a já jsem tím šťasten! Za to je mu třeba vzdání zvláštní díky! Jiné povolal později. Ale volá všechny a je ochoten přijmout je kdykoliv. Nikdy není pozdě, pokud žijeme, ba ještě i před dvanáctou hodinou můžeme toho dosáhnout, že získáme život věčný. Ale jaká to škoda času, v němž jsme nežili s Bohem! Kdyby byla možná skvrna ve vzpomínkách svatých a stín v jejich blaženosti, bylo by to zřejmě jen vědomí ztraceného času. Nikdo neříkej: je pozdě, ale miluj Boha a služ jemu tím horlivěji, čím více času jsi posud ztratil.

5. A když byl večer... přisedše ti, kteří nastoupili o jedenácté hodině, obdrželi každý po jednom penízi. Přisedše pak i první, domnívali se, že obdrží více, dostali však i oni po jednom penízi. A dostavše, reptali proti hospodáři... (Mat. 20, 9—11.)

Časné zrání v práci stojící dělníky trká, že později přisedší dostávají stejnou mzdu za práci, i reptají,

závidějí, bouří se. Jde-li o království nebeské, jehož jsme již tu účastni, milujeme-li Boha, a které na onom světě očekáváme, je toto reptání nesmyslné, neboť toto království je v každém člověku jinaké. Mým bude ono, kterého se sám dopracuji. Práci zde na světě rozumíme krásný život z viry a podle Krista, nikoli pak zevnější úspěchy a vymoženosti. Kdo v sobě vybudoval typ Krista, bude spasen, ať se to stalo za dlouhý či krátký čas. Přesně vzato nemůže být ani řeč o stejnosti odměny, neboť lidé se od sebe různí. Jenom s hledem k dosažení cíle, že totiž docházíme spásy, může se mluvit o stejné mzdě, můžeme být stejní, nikoli však co do hloubky a jasu, krásy a mohutnosti. — Bylo by škoda, kdybychom se drahná léta loudali a hmoždili, nedospěli však dále než jini za dobu kratičkou. A žije-li ve mně Kristus, co bych záviděl? Každá taková duše je krásná! Proč by měl petrklič závidět zeměluch či pomněnce? Budme Kristovi, toť krása, síla, radost a život!

Anna Marie Kudlčáková:

Zamrzly řeky . . .

Zamrzly řeky, potoky,
zamrzla všechna voda,
že léto krásné minulo,
není to velká škoda.

Musí se stát každý rok,
co v úděl bylo dáno
té krásné boží přírodě,
jak bylo přikázáno.

Po zimě zase nastane
vzkříšení v celém kraji,
který teď v spánku líbezném
dokola kol se taji.

Až ruka Boží pokyne,
vzbudí se všechno ze sna,
a retem teplým zulíbá
celý kraj milá Vesna.

Proto nám mílo v zimě tak
jako nám bylo v létě,
neb každý z nás to dobře ví,
že zas nám život vzkvete!

Zamrzly řeky, potoky,
země již odpočívá,
na celou ztichlou přírodu
oko se Boží dívá...

Pán s vámi!

(Napsal farář M. Dubouis. Z franc. přeložil Boh. Kyselý.)

Předběžné úvahy.

Kdybys znala dar Boží
(Jan, 4. 10.)

Dnes bývají dary Boží víc než kdy zneužívány, znevažovány, dnes se jim rouhají v časopisech, v hospodách, v dílnách, ba i v salonech, kde se pokládají velicí páni a veliké dámy za vzory vzdělanosti a cti. Jsou střední školy, kde stalo se závazným neznati darů Božích. Krista již tam není. Lidé chtějí děti bez Boha, studenty bez Boha, vlast celou bez Boha. Naše kostely, naše katedrály tak ctihodné, když Francie byla prvním národem světa, naše kostely, kde klekávalo tolik hrdin, tolik mučedníků, kostely, kde tolik dělníků a chudých nalezalo naději slávy, již Voltaire nenašel ve své vtipné hlavě, Krésus ve svém zlatě, Napoleon ve svých vítězstvích, naše kostely, tyto brány nebeské, jsou pokládány některými vlastenci za brány pověry. Nejraději by je zbořili, přeměnili ve skladiště, v tančírny, kluby, v doupata vtělených ďáblů. Paříž, město osvěty, četla na svých zdech a ve svých listech slova víc než pekelná: Ni Boha, ni pána, a proto také: Ni kněze při narození, ne kněze ve škole, ne kněze při sňatku, ani kněze při smrti. Tedy rodit se, žít a umírat jako zvíře, toť vrchol snů našich volných myslitelů.

Dívoch na poušti uchovává si ještě kus důstojnosti lidské; byl by velmi snižen, kdyby se mu řeklo: potomku opice, organisovaný prachu, za hrobem nenajdeš ničeho. Na takový ponižující výrok odpověděl by asi ranou holi nebo dyky.

Popírat Boha, toť popírat prazdroj všeho, co pravdivé, krásné a veliké, to znamená opustit cestu k nebi a dát se cestou k peklu. „Kdo neuvěří, bude zavržen,“ tento výrok Spasitelův má

pevnost, jaké nemá ani obloha nebeská.

Vyhnout se černému, hořícímu, vědnému peklu, myslit, mluvit, jednat pro nebe, toť je hledět si díla nejdůležitějšího, jediné potřebného, jež sluje spása duše.

Veliké šilenství vyznává vždycky ze slov: Přátelé, hleďme si dnes pro své tělo i pro svou duši rozkoši, jaké nám podává dobrý stůl, tanec, divadlo, četba románů; myšlenky vážné, myšlenky na spasení — ty až zítra. Pán všech zitřků, Bůh zamítá taková slova, kdykoli chce. Byli lékaři, kteří umřeli při návštěvě nemocných, rouhači, kteří skonali při svém rouhání, tanečníci a a tanečnice při tanci.

Na úřadě u přítomnosti dvou rodin svátečně oděných, radost v srdci, pronášejících ženich slavnostně „ano“, které z něho učiní manžela. Ale nebude jím: jeho mladá a krásná nevěsta hledne, klesá a je mrtvolou. Přichystali hostinu, ples — ale je třeba připravit rakev, hrob. Ó smrti, tobě náleží všichni lidé! Blažen, kdo ti může říci: Buď mi vítána, je mi tě třeba, abych vešel do života věčného. U Boha budu ti žehnati jako největší strůjkyni mého štěstí. „Blahoslavení, kteří v Pánu umírají!“

Nemá-li člověk pranic pro nebe má vždy mnoho pro peklo. Poton je smrt děsná. „Smrt hříšníků je nejhorší — Mors peccatorum pessima“ (Žalm 33, 32). Po vydechnutí posledním není již možná spása; duše s ocitá před Bohem, sestupuje do propasti, kde Boží spravedlnost umístí tmy, výčitky, oheň věčný. Domy, hradby, hory a všecky pevné věci mají základy. Byl by zajisté pošetilcem, kdo by chtěl stavěti svou spásu na nevěře, na dohadech, na bahnaštině. Spása má neochvějně základy

ve víře, naději a lásce, v těchto darech nadpřirozených, jichž Bůh nikdy neodpírá tomu, kdo o ně horlivě prosí.

Víra.

Je poltebná bohatým i chudým, učeným i nevědomým, velekněžím i rolníkům. Víra, toť světlo, teplo, zdroj života spravedlivce. „Justus ex fide vivit — spravedlivý žije z víry“ (Gal. 3, 11). Duše bez víry, toť země bez slunka, kde vládne jen noc, led a smrt.

Naděje.

Ubozí vyhnanec! Co si počneme daleko od vlasti? Pracujeme, vzdycháme, pracně kráčíme k nevyhnutelnému hrobu. Přítelka s nebe, naděje nám

praví: Zmužilost! Práci, utrpením, smrtelným zápasem a smrtí můžete si získati blaženosti. I kdybyste se byli dopustili všech zločinů, jichž lidé na světě napáchají za den, za rok, za století, ba které se napáchají až do konce věků, i tehdy ještě máte důvěru! Zpověď je spasnou deskou po ztroskotání. Klíče nebeské se neopotřebují. Povězte všechno knězi a on vám odpoví: Jdi v pokoji k oltáří, k Bohu, k nebi.

Jeden člověk pozbyl eti i svobody a umíral na kříži. Srdce jeho se otvírá naději, on činí vyznání, prosí a Kristus mu dí: „Hodie mecum eris in paradiso. — Dnes budeš se mnou v ráji!“ (Luk. 23, 43.) Ó, jak politování hodní jsou, kdož umírají jako Jidáš v zoufalství! (Pokrač.)

Obrázky z katolických misií.

Podává Maxmilian Weinberger.

Návštěva na misijní stanici v Bogii.

Píše misionář P. Auerberg.

Nová Guinea jest jeden z největších ostrovů světa. Prostírá se v Tichém oceánu. Domorodci jsou pleti hnědočerné a sluji Papua. Tito Papuové jsou podnes většinou pohany, ale zásluhou katolických misionářů obrátila se již valná část na víru křesťanskou. Na mnohých místech, obzvláště blíže pobřeží, stojí celá řada misijních stanic. A na jednu z těchto misijních stanic zavítáme dnes v duchu svém.

Naše stanice Bogia — píše hore zmíněný P. Auerberg — zaměstnává nyní několik dělníků. Někteří z nich poráží v pralese stromy, obrovské to velikány, které už viděly tak mnohou desítku let a ptačtvi bezpečný a milý útulek a příživným rostlinám potřechnou výživu skýtaly. Jiní dělníci spalují na pozemcích suchou trávu, pozemky okopávají a kokosovými a

gumovými stromy osazují. Ve vzdálenosti desíti metrů do čtverce stojí kokosová palma nebo gumový strom. Také silnice a vozni cesty staví naši dělníci za dozoru některého z našich bratří laiků. Mostů však a lavek přes vodu naši domorodci neznají. Někdy se stává, že vítr vyvrátí některý velkých starý strom a přehodí přes řeku. Takové přirozené mosty nalézáme všude. Jinak černoši přes řeky se brodí nebo plavají.

Jednotlivým oddílům dělníků práci vykázati, na ně při práci dohlížeti a pravidelně spolupracovati, jest úkolem misionářovým. Před šestou hodinou z rána dává se znamení ke vstávání. Pomalu vychází potom jeden za druhým z domu nesa svoje náčiní na zádech. Lenivě protírá si oči, živě otvíraje ústa dokořán a protahuje jako ospalý kocour své údy. Tu a tam některý zapaluje si cigaretu. Nyní vyvolávají se jména, načež ubírají se ze stanice na určené místo po své práci.

Avšak i tam ještě lehne si mnohý do trávy, domnívá-li se, že ho nikdo nepozoruje, neboť ono „dolce farniente“, t. j. sladké lenošení vězí mu ještě ve všech údech. A není také divu! Vždyť synu svobody není tak snadno zvykat si najednou na pořádek a pravidelnou práci, an ještě nedávno spal, jak dlouho chtěl, jedl, kdy se mu zalíbilo a ve dne buďto v trávě lhal nebo na lov chodil.

Otázka žaludková hrá u domorodců hlavní úlohu. Tážeme-li se dělníka, jenž před tím jinde pracoval, jak se tam měl, buďto odpovídá: „Dobře, jíst moc“, a vypočítává na prstech, jaké plodiny tam rostou a kolika byl každý dělník podělován, anebo odpověď zní: „Je tam špatně, málo rýže!“ Nejednou i svému dřívějšímu pánu nadává řka: „Pán není hodný, pořádek se se mnou vadil!“ Často však i ostřejších výrazů o něm užívá.

V poledne je dvouhodinový odpočinek a dělníci ho důkladně využívají. Ode dvou do šesti se zase pracuje. Možná, že se mnohý čtenář domnívá, že v zemi věčného léta by se měl s prací dříve započítí, později práci skončit, za to však za poledního večera odpočinek prodloužit. Ale nesmí zapomínati, že zde den není tak dlouhý jako v Evropě. Krátce před šestou ranní hodinou se rozední a o půl sedmé večer už je tma. Dlouhého soumraku zde není.

Černoch se raduje, když slunce zapadá a den se nachýlí. Živaje a piskaje pozdravuje sestupující s obzoru kouli sluneční na rozloučenou. Znamení, že práce jest u konce, působí na černocha jako elektrická jiskra. Okamžité končí práci a lenivým krokem ubírá se k moři, aby se chladivou lázní osvěžil. Koupaje se zastřelí si neřídká šípem, jenž jest jeho nerozlučným společníkem, rybu nebo jiného mořského živočicha a má pak k večeru mimo kouřící se rýži i chutnou pečení.

Po koupeli proválí se černoch několikrát v bílém pobřežním písku, aby se usušil. Je to jednoduchý utěrák,

který je vždy po ruce. Vypouštěje modravé obláčky kouře z úst loudá se v růžovém rozmaru a nestaraje se o to, co bude zítra, domů. Večere je brzo hotova. Ryba nebo pták se několikrát na žhavém popelí obrátí a pečené je hotova. V pěti až desíti minutách je jakákoliv zvířina upečená, je-li tvrdá nebo polosyrová, nevadí; tak to chutná černochovi nejlépe. Inu, proti chuti nelze ničeho namítati.

Po skrovné večeri kouří černoch bezstarostně svou cigaretu a má-li snad skutečně nějaké potíže a starosti na srdci, vypouští je s kouřem do vzduchu, načež vši silou vypuštěný vzduch do sebe vtahuje. Kdo to lépe dovede, je považován za velikého hrdinu. Jiný zase vezme do rukou svůj bubben, t. j. 50 cm dlouhou dutou tyč bambusovou, která je na jednom konci potažena kůží, tluče na ni podle takto a zpívá při tom své národní písně, hned vysoko a silně, hned zase nízko a jemně.

Obcházíme-li později večer naši stanici, vidíme naše dělníky ve skupinách sedět u ohně. Někteří zpívají, jiní vykládají si o starých, dobrých časech anebo mluví vážně o starých bozích a duchách, jimž předkové jejich sloužili. O něco dále leží dělníci, kteří celodenní práci unaveni u svého ohně již usnuli a tam ležeti zůstávají, až chladný váněk ranní anebo znamení zvonkem je zase ku práci probouzí. Zhlavcem je jim kus oblého dřeva anebo nízká stolička, již si sami k tomu účelu zhotovují.

Probudivše se a vstávše dělají svou ranní toaletu. Jeden na př. vyřezává si ze dřeva hřeben na česání vlasů, jehož zuby jsou jako prst dlouhé, aby tím důkladněji mohl svou kštici pročesati. Jiný, aby vypadal svátečně, oškrabuje si kouskem skla nebo ostrou třískou z bambusu své sporé strniště s obličejem. Má-li tvář býti hodně elegantní, musí nejen vousy, ale i obočí dolů. Po té pomaluje si obličej červenou, s olejem kokosovým smísenou barvou. Často při česání vlasů pomáhá

přítel příteli: dřevěným hřebenem rozčečhrává paruku a vyčeše-li tu a tam nějakého živočicha, pojíždá ho jako lahůdku. Vlasy nosí černoch dlouhé; splývají obvykle až na ramena. O holohlavém Evropanu říká, že jeho kokosový ořech (hlava), nemá žádné trávy (vlasy). Za nejkrásnější ozdobu krku považují domorodci řetěz z psích zubů.

Jeden z dělníků je člověk velmi praktický. Jednou dostaly jeho plátěné kalhoty, zhotovené na způsob našich plavek, povážlivou trhlinu. Jak si pomohl? Vzal jednoduše hřebík 3 cm dlouhý, prorazil jím v plátě několik dírek, dírkami provlekl motouz a svázal dohromady. Je jisto, že takový silný motouz třikrát vydrží déle než kalhoty! Jeho soused, neméně spořivý, přivázal si, rovněž motouzem, k nohám starý střevíc. Je jistě nejméně desátým jeho majitelem. Zahodíme-li totiž staré střevíce, popadne je ihned některý domorodec a nastrčí na nohy. Učinil-li pak asi sto kroků, poznává, že jsou mu střevíce příliš veliké a nepohodlné, zhaví se jednoho a v druhém ubírá se dále. Za krátko možná jde toutéž cestou jeho kamarád, obuje si opuštěný střevíc, ale nestará se, zdali pravý střevíc má na levé noze, anebo levý na pravé. Avšak i jemu se možná nalezený střevíc nezamlouvá; proto jej odhodi a jde zase bosky jako dříve. Zanedlouho na to najde střevíc, čtvrtého pána a ten s ním naloží po-

dobně. Pátý majitel nosí střevíc možná půl dne anebo řeže, kráji a opravuje jej tak dlouho, až ubohý střevíc starobou se nadobro rozpadne. Já sám viděl jsem jednou na cestě, ani ne tři sta metru dlouhé, jak starý střevíc třikrát změnil svého pána a majitele. Jindy zase byl jsem svědkem, jak jeden z dělníků, jménem Tons, vyřezal si z kosti tyčku a protáhl ji pak svým provrtaným nosem, a proč? Proto, aby provrtanou dírkou v nose rozšířil a tak na sebe obrátil všeobecnou pozornost. Nejednou se pak stává, že onu tyčku daruje své nevěstě jako drahý klenot, aby si její lásku zachoval. Jiní dělníci zhotovují si luky a šípy, anebo staré opravují.

Když odcházíme, pozdravují nás hlasitě volající. Potom dlouho ještě slyšíme jejich tlumený hovor, doprovázený tlukotem na huben, až konečně spánek je přemůže anebo dešť do jejich domků zažene. Dlouhé vysedání večer nevidíme ovšem rádi, ježto pak ráno jsou unaveni a do práce se jim nechce. Evropan, jestliže se zdejšímu podnebí přizpůsobil, vykoná práci za dva černochy, to je pravda, ale právě to je našim důležitým úkolem, domorodce znenáhla práci přiučiti a z nich lid pilný a pracovitý učit.

~ Tolik o způsobu života našich černých dělníků. O jejich náboženské výchově přistě.

Různé zprávy.

Stálá misijní výstava v Římě. Jak známo, bude spojena velká část předmětu, shromážděných na vatikánské misijní výstavě, ve stálou misijní výstavu v Lateráně. Právě tam pracuje celá armáda zedníků a tesařů a upravuje pro výstavu místnosti. Především musely býti podniknuty dosti rozsáhlé opravy stavby, která dosti trpěla menšími zemětřeseními posledních de-

síletí. I okna paláce během staletí velmi zmenšená, byla zvětšena v původní velikosti. Archiv římského vikariátu, dosud zde chovaný, byl tyte dny přenesen do tak zvané sloupové síně Karla Velikého u sv. Petra.

Rozmach katolických řádů v Německu od převratu je přímo odhrohodný. Koncem roku 1925 bylo v Německu 7025 katolických řádových do-

mů s 81.692 členy, a to 536 domů mužských s 9972 členy a 6489 domů ženských řádů a společností s 71.720 členkami. V Prusku je mužských řádových domů 287, ženských 2990 s 38.877 členkami. Prusko má řádových domů nejvíce. Na Bavorsko připadá 181 mužských a 1856 ženských řádových domů s 20.234 řádovými sestrami. Württembersko má pouze 22 mužských a 509 ženských kongregací s 3938 členy, v Badensku je 25 mužských a 822 ženských domů řádových s 5403 členy a členkami. V celku je v Německu na 40 různých mužských řádů zastoupeno, hlavně benediktini

a františkáni. Jesuité mají 31 domů se 450 členy, redemptoristé 20 se 372 členy, Školští bratři 22. Počet řádových kněží obnáší 3084, noviců a theologů řádových 1388. Počet řádů i s počtem noviců stoupl v říši o 95%, v Bavorsku o 70%, v Prusku o 40%. Jenom v roce 1925 bylo otevřeno 16 nových domů a počet členstva stoupl o 248.

(Díkůvzdání.)

Z. T. Vroucí díky vzdávám za vyslyšení proseb sv. Janu Nep., sv. Antonínu, sv. Tadeáši a sv. Tereziíce. S. K.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátost oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevymímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dn jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 41).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za uznání práva církve na nábožensko-mravní výchovu mládeže a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždě odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plně-mocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždě odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás a za všechny národy slovanské, aby v jednotu víry byli shromážděni, aby byl jeden ovčinec a jeden pastýř!

Heslo apoštolské: Vše za katolickou školu!

Úmysl v březnu 1929: **Komunismus největší zlo křesťanské společnosti.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Uznání práva církve na výchovu školní mládeže. (Hlavní úmysl.) — Zimní den (Bdění.) — Právo do ráje. — Přivola spt. (l'deš.) — Podobenství Páně. — Svatá rodina v Nazaretě. (Obrázek) — Pán s Vámi! — Obrázky z katolických misí, — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

Tiskem a svým nákl. vydává Občanská tiskárna, Brno. — Za redakci odpovídá Ludvík Kučka.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LXIII.

BRNO, 1. BŘEZEN 1929.

ČÍSLO 3.

Ó Srdce Ježíše, ty šípy lásky svojí jen hojně vysílej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se stráví jimi hruď, Ty Srdce Páně, naší láskou buď!

Odvrácení komunismu.

(Hlavní úmysl.)

Sv. Otec Pius XI. vyzývá opět k vroucné modlitbě celý katolický svět a členy Apoštolátu modlitby zvláště za odvrácení komunismu, který nyní v Rusku panující strana potajmu, ale též veřejně rozšiřuje po celém světě. Chce takto provést veliký převrat všech národů. Je to velice nebezpečné počinání. Komunistická červená armáda 562 tisíc vojáků ozbrojených a s jejich pomocnými armádami pospolu 16 milionů mužů. K tomu lze přičísti ještě komunisty roztroušené v jiných zemích i v naší republice československé. Ačkoliv počet jejich poměrně není veliký, přece je nebezpečnost komunismu veliká, a to pro jakousi bezstarostnost a nedbalost křesťanů. Mnozí nevidí v komunismu žádné nebezpečí, protože neznají jeho zločinných zásad. Kdo však sleduje zprávy z Ruska, ví, jak tam komunisté řádí, jak žalářují jim nepohodlné lidi, hlavně lidi vzdělané, duchovní, biskupy a kněze, zabíjí je, osady vypalují, nešetří ani starých lidí, ani dětí. Jsou příčinou neúrody a velkého hladu, jímž tisíce lidí zemřelo. Komunisté chtějí, aby bylo všecko všem společné, ovšem práce

nikoliv, nýbrž jen ovoce a výsledek práce. Odvolávají se na první křesťany, jimž bylo vše společné, takže mezi nimi právě chudiny nebylo. Ale to byli svatí lidé, nebyli sobečtí a přáli jedni druhým. Takovými však naši komunisté nejsou. Přejí jen sobě, druhým však nikoliv. U nich se mají vůdcové nejlepší, cstatní jdou za nimi jako stádo ovcí. Dále komunisté jsou největšími nepřáteli náboženství vůbec a katolického zvláště; jsou nepřáteli církve svaté. Proto na Rusi pustoší chrámy, loupi bohoslužebné věci a šíří velkou nemravnost a zpuštělost. Dítka jsou v jejich zásadách vychovávána a to bude jejich budoucí posila. Velice škodlivý je komunismus, protože se ustavičně pokouší o všeobecný převrat veškerého dosavadního pořádku a provozuje svou neslýchanou divokost a ukrutnost, jakou ruští bolševici provozují. Aby mohli horlivě agitovat, dostávají komunisté podpory z Moskvy z Ruska. Nevěřte tedy zásadám komunistů, protože jsou špatné a falešné!

Doufáme pevně, že křesťanský svět celý uposlechne vyzvání svatého Otce Pia XI., jenž pravil: „Důrazně žá-

dáme všech, kterým záleží na všeobecném a veřejném blahu, pokoji, na posvátnosti manželství a na pravé hodnotě lidské, aby spojenými silami největší nebezpečnosti socialismu a komunismu zabránili se snažili.“ Tento hlas svatého Otce, nejvyšší hlavy všeho křesťanstva: Prosíme snažně, aby všichni věřící po celém světě s námi se modlili za odvrácení nebezpečnosti komunismu, platí obzvlášť členům Apoštolátu modlitby. Z té

příčiny spojíme se okolo náměstka Kristova a spolu s ním se modleme na jeho úmysl, obětujeme sv. přijímání na týž úmysl, odprošujeme nejsvětější Srdce Páně na první pátek a na první neděli v měsíci, toto nejsvětější Srdce a obětujeme všechny práce, všechna utrpení a všechny modlitby každodenně na tento úmysl: Vše dle tvého úmyslu, ó nejsvětější Srdce Ježíšovo! Též za misie na nejobtížnějších místech vinice Páně!

Anna Maria:

Zimní ráno.

Na oknech vykvetly
květinky bílé,
z jíní a ledu jsou
a přec tak milé.

Potěší člověka
každícké ráno,
vykvetí jim v zimě jest
od Boha dáno.

Poručil Bůh milý,
mráz by led dýchal,
na okna jak štětcem
malíř by hýbal.

K potěše, k radosti
jsou nám ty květy,
zulibat chtěly by
je naše retý.

A když mráz i přes den
do kraje dýše,
na okna květinky
ledové píše.

Proto nám milé jest
to zimní ráno,
neb ono od Boha
je požehnáno.

Žízním!

Postní úvaha. Napsal Ignát Z h á n ě l.

Křížová cesta Ježíšova započala. V Gethsemanské zahradě byl jat božský Mistr. Provazy svázali mu pochopové ruce a odvedli Ho. V domě nejvyššího kněze poličkovala Ho vojenská cháska ve tvář. Plivala Mu do obličej, oči Mu zavázali. Přivázali Ho ke sloupu a bičovali, takže záda Jeho byla rozedrána, zohavena. Na hlavu Mu nasadili korunu z trnů, které se Mu zaryly hluboko ve skráň. Ruce i nohy prokláli Mu hřeby.

Všechny údy až na jazyk, který tisíce tisíců poučoval, těšil, byly zraněny, trpěly nevýslovně velké bolesti.

Mělo se ještě vyplnit, o čemž psal žalmista: „Vyprávěla jako střepina má síla a můj jazyk přilnul mi k podnebí. Unaven jsem voláním, hrdlo mi chraptí... V žízni mé napájeli mne octem.“ (Ž. 21, 16; 68, 4, 22.) Ježíš visel na kříži. „Vida, že jest již všechno dokonáno, aby se naplnilo. Písmo, zvolal: „Žízním!“ (Jan 19, 28.)

Jak byla zastrašena, dolekána bolestná *Matka Ježíšova*, když uslyšela toto slovo svého milého Syna; jaká nová, smrtelně prorážející rána pro její srdce! Jak byl dojat učeník, kterého Ježíš miloval, který odpočíval na Jeho Srdci při poslední večeři! Co citily zbožné ženy, šlechtné dcery Sionské, které doprovázely Pannu Marii i ke kříži! Jakou bolest trpěli všichni ti, kteří byli svědky, když zvolal Kristus: „Žízním,“ a nemohli Mu pomoci!

Slovo „žízním“ je první a jediné ze všech sedmi, jež pronesl Ježíš vise na kříži, které vyjadřuje *Jeho tělesnou bolest*. Na své duševní útrapy si stěžoval, když řekl k Otci: „Můj Bože, proč jsi mne opustil?“ Matku i učeníka, miláčka Jana oslovil slovy: „Ejhle, Matko, syn tvůj,“ „ejhle, synu, Matka tvá.“ Jako jásot nad dokončeným vítězstvím zní výrok: „Dokonáno jest!“ Když praví umírající Spasitel: „Otče, ve tvé ruce poroučím ducha svého,“ zní slova tato jako důvěřivý pozdrav, kterým oznamuje Syn Boží svůj příchod do říše svého Otce, do pravé vlasti věčného klidu, míru, věčné radosti. Jediný výrok „ze všech sedmi „žízním““ podává výraz neskonale velké, hluboké tělesné bolesti. Toto slovo bylo jediné, jež pronesl Ježíš vzhledem k bolestem svého těla.

Zajisté žíznil božský Mistr. Žíznil Stvořitel všech vod od nejmenších lesních a horských studánek až po největší veletoky a moře, který dává rosu vši přírodě, napájí všecko tvorstvo od červů, plazících se v prachu zemském, až do ptactva, proudícího vzduchem a zvířectva, žijícího po celé zemi.

Žízní Ten, na jehož rozkaz udeřil Mojžíš v poušti na skálu a vyšla voda, již se napojil všechn lid israelský, který umíral žízní. Žízní, který pomohl při svatbě v Káni galilejské, proměnil vodu ve víno, aby ukázal své božství a potěšil přítomné. Žízní, který vzal na sebe

dobrovolně lidské tělo, podřízené všem jeho potřebám. My lidé žízníme, když jsme dlouho, usilovně pracovali, noc probdělí, z velké únavy, ztráty krve, ze strachu, zármutku, což vše bylo při milém Spasiteli, visícím na kříži.

Od poslední večere, tedy od předšlého dne (Zeleného čtvrtku) nic nejedl a nepil Mistr. Celou noc (ze čtvrtka na pátek) probděl; neměl příležitosti a možnosti, aby usedl, kromě, když Ho vojáci násilně posadili, oči Mu zavázali, v obličej Mu plili a na hlavu Mu dali trnovou korunu. Kolik sil Mu ubylo již v Gethsemanské zahradě, kdež se krví potil? Jak zemdlel, když Ho násilně vodili s místa na místo, s hory Olivetské do města, k Annašovi, Kaifášovi, k vysoké radě, k Pilátovi, Herodesovi! Kolik krve Mu ubylo, když Ho bičovali krutě, nelidsky, když padl pod tíhou kříže, nesa ho na Golgothu; Šimon Cyrenský Mu pomohl. Tato únava zvýšila se k naprostému vyčerpání všech sil, když s Nim pacholci smýkali, Jej na kříž přibíli, když na něm visel úplně tři hodiny. A kdož si může učiniti pojem o Jeho duševních útrapách, jež jsou bolestnější nad tělesné? Jaké nesmírné břemeno jsou hříchy jednoho člověka — Ježíš znal, nesl hříchy celého světa dřívějšího, současného i budoucího! S jakou bolestí, s jakou vyprahlostí úst zvolal Ježíš: „Žízním!“ Vise na kříži, mohl Spasitel říci o sobě: „Spíše jsem červ než člověk, pohanění lidí a povrhel chátry . . .“ „Jako kdybych z vody byl, roztékám se, rozvazuji se mi všechny kosti, jako vosk rozplývá se mi srdce v mém těle.“ (Ž. 21, 7. 16.)

Kolik *žalob proti nám* obsahuje pokorné, trpělivé zvolání Mistrovo: „Žízním!“ Jak bídácká je naše *poživačnost* v pokrmu i nápoji! Jak jsme vybírávi! Odepíráme si, činíme si újmu v něčem v době svatopostní? Zachováváme posty dle předpisu naší svaté církve? Nečiníme si výsměchu z postů, újmy v pití, trpíme, aby jiní tak činili v naší přítomnosti?

Jsme moudřejší než svatá církev, kterou řídí, spravuje, neopouští Duch svatý?

Kolika hříchů původem bývá *jazyk*, když se ho nesprávně, neuctivě, lživě, pomlouvačně, hrubě, krivopřísežně užívá! Kolik lidí je bohužel mezi námi, i mezi tak zvanými vzdělanci, kteří nemohou téměř jedné věty promluvit, aby nebrali nadarmo nejsvětějších, největších úcty hodných jmen Ježíše, Marie, aby nehřešili slovy, nevolali ďábla! Jak je takové jednání podlé, nehodné katolika! Jak ošemetní jsou, kdo utrhají bližnímu na cti, starají se mnohem více o své spolubližní, než o sebe. Ó, jak bolestno jest říci, že bývají bidnými utrhači na cti, bidnými pomlůvači právě ti, u nichž bychom toho nejméně očekávali, tak zvaní „lepší, pobožnější, vybranější“ z nás! Kolik je lidí, jimž je každý zbožný ku posměchu, každá ctnost výstředností, pokora, jednoduchost, omezenosti ducha, čistota nepřirozenosti, horlivost v dobrém fanatismem, přemrštěností!

Jak se zodpovědi jednou před Bohem, kdož užívají jazyka k necudnostem, špině, což žene čistým krev do tváře, vzbuzuje smyslné myšlenky, obrazy, žádosti, ničí cudnost, činí přístupnou její protivu, necudnost? Vždyť, jak píše svatý Jakub, stává se „jazyk někdy souhrnem nepravosti.“ (Jak. 3, 6.)

Ježíš, volaje „žizním“, *vidí, zná všechny budoucí věky*, časy, jak jedno

tisíciletí po druhém zapadá, jak neustále blíží se konec světa. Předvídal rozšíření jim založené církve po všem světě. Znal požehnání, která přinese církev, zásluhy, které si získají svati. Viděl však zároveň nevděčníky, za něž nadarmo trpěl, prolil svou krev. Předvídal nevěru, odpady svých, věděl, že mnozí půjdou s výsměchem u úst kolem kostelů, křížů, soch, obrazů svatých. Věděl, že nebude nic svatého, čeho by nevěrní jeho sluhové nezneužili, znal nevěrné, liknavé, lhostejné, kteří se hlásí jako věrné děti ke své církvi, dokud mají z toho prospěch, užitek. Ze strachu před lidmi, z lidských ohledů ji však lehce, bez ostychu opouštějí, z ní vystupují. Viděl, že mnozí nekrácejí nepohodlnou cestičkou, úzkou branou, vedoucí ke šťastnému věčnému životu, a utíkají zbaběle na širokou, pohodlnou cestu, vedoucí k věčnému trestu, do pekla. Předvídal, že bude mnohým kamenem úrazu, znal bezpočetné hříšníky, kteří Ho budou svými hříchy znovu křižovati, znal lhostejnost přemnohých ke všemu dobremu, ochotu a náklonnost k odporu proti sobě a Jeho církvi.

Slovem „žizním“ vyjádřil Ježíš také *svou touhu po naší spáse*, po spáse všech svých synů a dcer duchovních. Ježíš touží po spáse hříšníků, čeká na okamžik, kdy najde bloudící pravou cestu, kdy odloží chyblíci své chyby, kdy vystál nespravedlivý oděný nepravostí a obleče se v roucho čistě.

O lásce Kristově.

Postní rozjímání od Jarolíma St. Pavlíka.

Úmrtí den otce neb matky je každému vděčnému dítěti dnem památným; ono se rozpomene na všechnu lásku, již mu rodiče prokázali, na všechna dobrá naučení, jež dostalo od nich, na všechna dobrodiní, jimiž je zasypali. Clověk teprv pozná, jak to rodiče dobře s námi minili, když

už jich není. — Co je dětem úmrtí den rodičů, to je pro všechny křesťany úmrtí den Pána Krista, jenž je nám víc než otcem a matkou; neboť kde najdeš lásku, jež by se jeho lásce vyrovnala? Kdo ti prokázal víc dobrého jak on? Kdo vystál více bolestí k vůli tobě jak on? Památný ten den

se zase blíží. Jistě že jej každý křesťan v přísné kajcnosti a v mnohých modlitbách prožije.

Ale jeden den rychle pomine. Kdybychom utrpení Kristovo si jenom jeden den připomínali — ve skutečnosti trvalo jenom jeden den — tak by toho bylo pro nás málo; věřící lid chce se déle s utrpením Kristovým obírat. Přání tomu jde církev vstříc a prodlužuje velký pátek na 40 dní. Od popeleční středy až do bílé soboty žijeme velkopátkově: postíme se, konáme pokání a uctíváme hořkou smrt Kristovu. A tak se to patří; láska Ježíšova k nám je tak veliká, že si ji nemůžeme jak náleží rozvážit, že nemůžeme dosti o ni rozjímati. Svatý Pavel mluví ve svém listě k Efesanům o lásce Kristově a volá k nebi se zdviženými rukama, aby věřící se všemi svatými pochopili její šířku, délku, výšku a hloubku a aby všichni poznali tu lásku, která všechno převyšuje.

Ba vskutku, láska Boží převyšuje všechnu představu naši; nejme v stavu, ji pochopiti. Já nejsem schopen ji dle zásluhy vylíčiti, a ani anděl by to nedovedl, kdyby měl o ní mluvit. Lidská řeč vypoví službu, měla-li by náležitě popsat lásku Boží, jak se zjevila v utrpení Kristově, neboť nemá dosti příhodných slov.

Jeden zbožný muž vystoupil na Velký pátek na kazatelnu a počal kázat: Utrpení Pána našeho Ježíše Krista. Ted' si oddechl, jsa předmětem velmi zaujat. Potom začal znova: Umučení Pána našeho Ježíše Krista! Ale dále nepřišel; velká bolest duševní nad utrpením Kristovým udušila mu slovo v ústech. Ale přece chtěl s kázáním jednou započít a opakoval po třetí: Umučení Pána našeho Ježíše Krista! Dále nevypravil ze sebe ani slova. Lidé se dali do pláče, kněz sešel s kazatelny, bylo po kázání. Kázání to bylo sice velmi krátké, ale účinkovalo více než dlouhé a mistrovské kázání.

Rozjímějme napřed, jak vysokou a jak hlubokou je láska Kristova. Tak velice miloval Bůh svět, že svého jednorozeného Syna vydal, aby žádný,

kdož v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Ze slov těch Božského Spasitele vysvitá výška jeho lásky. Pohlédněte na kříž; na něm visí Ježíš, jak svědčí nápis: Ježíš Nazaretský, král židovský. K d o j e t e n J e - ž í š ? Je to Bůh sám, druhá Božská osoba. Bůh sám je naším vykupitelem; ne člověk, ani ne anděl, ale všemohoucí Stvořitel, Pán svrchovaný, trpí ve své lidské přirozenosti. Ten, před nímž se třesou andělé a sklánějí se před jeho majestátem, sám se třese úzkostí a přijímá útěchu od anděla. Ten, jenž nikoho v nouzi neopouští, je sám od svých učeníků opuštěn; nejvyšší věrný je od Jidáše nevěrného zrazen; jenž celý svět a miliony hvězd váže zákonem přírodním, sám si nechá ruce svázati; spravedlivý soudce, přísný soudce všech hříšníků, je souzen od těch, kteří svou soudcovskou moc od něho obdrželi; jenž má moc morem, hladem, zemětřesením, požárem, povodní a jinými ranami nevděčné pokolení lidské mrskati, je sám od těch nevděčných lidí mrskán; na jehož všemohoucí vůli celý svět jak na sloupě spočívá, je sám k sloupu přivázán; král nejvyšší, jenž jiným koruny dává, je na posměch trním korunován: ten, jenž má sám moc, k smrti člověka odsouditi, je k smrti odsouzen; nejnevinnější, nejčistší, nejspravedlivější, je jako zločinec ukřižován.

A z a k o h o trpí Ježíš? Za nás bídné hříšníky, zemské červy, prach a popel, kteří jsme ho tak často a tak velice urazili. Větší lásky než tuto nemá nikdo, aby život svůj položil za přátele své, řekl Spasitel. On sám jde však v lásce ještě dále; nejen za své přátele, ale i za své nepřátele dává život svůj, za ty, kteří se proti němu vzbouřili. Anděly, své nejznevěštěnější tvory, vrhá pro jediný hřích do pekla; s námi má však smilování, kteří ne jednoho, ale mnohých hříchů jsme se dopustili. (Za nešťastného, praví sv. Augustin, je zbožnost bičována, za nemoudrého moudrost posmívána, za lháře pravda usmrcena, za nespravedlivého spravedlnost odsouzena, za ukrutného

milosrdnost bita. Poznejte z toho, jak vysoká a hluboká je láska Kristova. Nejvyšší Pán sestupuje dolů s nejvyšších končin a ponizuje se jak nejlouběji a umírá smrtí, která patří nejloubšímu vyvrheli lidské společnosti; umírá za ty, kteří nejlouběji klesli a jej nejvýše urazili. Dobře pochopil výšku a hloubku lásky Boží král David, jenž se modlí v žalmu 102: Hospodin je milostivý a milosrdný, trpělivý a velkého smilování. Neučinil nám podle našich hříchů, neodplatil podle našich nepravostí; neboť jak vysoko jsou nebesa nad zemí, tak mocné je jeho milosrdenství nad těmi, kteří se ho bojí. Jak daleko je východ vzdálen od západu, tak daleko vzdálil od nás naše hříchy.

Rozjímáme teď o délce a šířce lásky Krista Pána na kříži za nás roztaženého a ruce své rozpinajícího, jak by svět celý chtěl v lásce objati. Láska jeho sahá daleko a široko, jak daleko sahá svět. Trpí, umírá za všechny lidi. Umírá za židy, kteří, ačkoliv vyvoleným jeho národem, jej teď ukřižovali; umírá za pohany, z nichž jeden, Pontius Pilatus, k smrti jej odsoudil. Umírá za všechno lidstvo zákona starého, za všechny lidi zákona nového, i za ty, kteří teprve na svět se narodí. Umírá za lidi všech pěti dílů světa, ať je obličej jejich bílý, nebo žlutý, nebo hnědý, nebo černý. Žádný člověk není vyloučen z jeho lásky, z jeho intence (úmyslu), vykoupiti všechno lidstvo, ani ne největší hříšníků. A nebudou-li všichni lidé vykoupeni, není to jeho vina. Dal se sám jako výkupné za všechny, píše sv. Pavel. Jako skrze hřích jednoho člověka zatracení přišlo na všechny lidi, tak přichází skrze spravedlnost jednoho na všechny lidi ospravedlnění života.

Kristus Pán trpí a umírá za všechny lidi: za muže stává se mužem bolestí; za ženy trpí tak mnoho, že budí soustrast žen; za mládence umírá v plné síle života; za panny ztrácí svou krásu a nechává mučiti své panenské tělo a způsobuje své panenské Matce největší bolest; za děti je svému nebeskému Otci dětinsky poslušen až k smrti

jako Isák v Starém zákoně; za vrchnosti vzdává se své moci vrchnostenské: za služebníky vzal na sebe. po dobu služebníka a přišel, ne aby se nechal obsluhovati, ale aby druhým sloužil; za učené jeví svou moudrost a vynalézá obdivuhodný prostředek, jak bychom mohli býti vykoupeni; za neučené nechává se od Herodesa považovati za blázná. Ježíš umírá za všechny lidi, ať si k tomu neb onomu stavu přináleží, tu neb onu řeč mluví. Vyvolení v nebi vstříc mu jásají: Zasluhuješ, ó Pane, abys vzal knihu a rozlomil pečeti její, neboť byl jsi zabít a vykoupils nás Bohu ve své krvi ze všech pokolení a řečí a národů a lidí.

Pán Ježíš trpí i umírá i za všechny hříchy. Za hříšné myšlenky trpí úzkost a bolest duševní; za hříšná slova mlčí a nebrání se; za hříšné skutky nechává se na všech údech mučiti. Za hříchy proti 1. přikázání, za nevěru, trpí, že lidé věří, že není žádný Syn Boží, ale zločinec; za hříchy proti 2. přikázání dovoluje, že se rouhají jeho jménu, jemu se posmívají a té největší svatokrádeže na něm se dopouštějí; za znesvěcení sobot chce aspoň jednu sobotu v hrobě odpočívati; za neposlušnost dětí stává se poslušným až k smrti; za vraždy a poranění krvácí z nesčetných ran a nechá se zabít; za chlipnost nechává se ohnažiti a bičovati; za loupež a krádež olupuje se své krásy, svého zdraví, svého dobrého jména a nechává se ze svých šatů oloupiti; za lži, křivá svědectví a pomlavy nechává se křivě obžalovati a pomluviti; za hříšné žádosti vydává se pomstychtivosti židovského národa.

Trpí tedy za všechny hříchy proti desateru přikázání; trpí však i za všechny hlavní hříchy. Za pýchu ponizuje se až k nejohavnější smrti; za lakotu vzdává se všeho, co má, i svého života; za nečistotu umírá vrah na kříži; za závist je ze závesti ukřižován; židé mají škodolibou radost a posmívají se mu, on však zůstává tichým; za nestřídmost trpí žízeň a nechává se napojiti octem a žlučí; za hněv zů-

stává trpělivým a modlí se za své nepřátele; za lenost nedopřává si žádného poklidu a snáší muky bez ustání. — Není žádného hříchu, kdyby nevím jaké jméno měl, za nějž by byl Pán Ježíš netrpěl. Opravdu, láska Ježíšova je dlouhou a širokou; trpí za všechny lidi všech časů a na všech místech, trpí za všechny hříchy.

Na výšku a hloubku, délku a šířku lásky Kristovy nechť nás pamatuje svatý kříž, jenž jedním koncem hluboko v zemi kotví a druhým třetí do výše, příční dřevo s roztaženými rukama ukazuje nám, jak širokou je

láska Kristova. Kdo by zůstal necitelným, rozjímaje tak velikou lásku? Na tom jsme poznali lásku Boží, píše svatý Jan, že dal za nás život svůj. Tím se zjevila láska Boží k nám, že Bůh Syna svého poslal na svět na usmíření za naše hříchy. Milujme tedy Boha, protože Bůh napřed miloval nás. Milujme Boha nejenom jazykem, v modlitbě, ale i skutkem, poslušni jsouce příkázání Božích. Varujme se hříchů, budme horliví v dobrém, budme trpěliví ve snášení bolesti a útrap: tak oplátíme aspoň částečně velikou lásku Kristovu.)

K jubileu sv. Otce.

Letos na podzim bude sv. Otec Pius XI. slaviti padesáté výročí svého vysvěcení na kněze, a katolický svět chystá se oslaviti toto jubileum co nejslavnostněji. Neboť celý svět uznává sice na prvním místě, že jeho postavení jakožto náměstka Kristova je něčím nadlidsky velikým, ale sv. Otec jest i osobně člověkem, jenž dovede provésti veliké věci. A Pius XI. nechce, aby se toto jubileum vyčerpávalo jen v nějakých manifestacích. Chce použití této nálady a lásky, již katolický lid k němu projevuje, k tomu, aby byly dokonale vybudovány tři směry činnosti, které pro působnost církve jsou zvláště důležité, misie, semináře, katolická akce.

Ze všech zemí budou prouditi v tomto jubilejním roce poutníci do Říma, tak na př. z malého a chudého Rakouska jsou dosud ohlášeny již dva poutnické vlaky. I od nás pojedou do Říma, a to již v druhé polovici dubna, jubilejní pout. Dosud vždy, kdykoli se jelo do Říma, byly pouti od nás velmi častě navštíveny. Doufáme, že ani letos kdy pout má býti projevem lásky českého katolického národa k sv. Otci, nebude návštěva slabší, a že ani doba jarních prací nebude jí na závalu. Všecky informace jsou podány v denících listech katolických, a možno se

také informovati a hlásiti u Diecéšní katolické akce, Olomouc, Rendrova ul. 2 nebo v Brně, Kapucínské nám. č. 7 Ant. Bartoš, profesor.

Druhá možnost, jak projevití oddanost sv. Otci, dar na vybudování České koleje (českého semináře) v Římě pro bohoslovce z českých diecesí, kteří by studovali v Římě. V Římě je středisko katolických studií bohovědných. Proto také všichni, kdo studovali v Římě, radostně vzpomínají na tato léta a na tuto vzácnou příležitost, již se jim dostalo, že mohli tak hluboko vniknouti do ducha katolické církve. Všichni větší kulturní národové mají v Římě takovou kolej pro své příslušníky. Je nutno, abychom ji tam měli i my. Až dosud byla tato kolej umístěna v budovách, které naprosto nevyhovují. Proto sv. Otec sám se chopil iniciativy, věnoval sám již na 3 miliony Kč na vybudování nové koleje. A ta má býti vysvěcena na konci dubna; právě proto je doba jubilejní pouti volena tak, aby poutníci mohli býti účastní i svěcení. — Ale ovšem stavba koleje té je nákladná. A proto komu Pán Bůh dal hojnější prostředky hmotné, dobře učini, když na budování přispěje vhodnou peněžitou částkou. Je to na výchovu kněžského dorostu československého! A je to z úcty k svatému Otci!

Pán s vámi!

Napsal farář M. Dubouis. Z franc. přeložil Boh. Kyselý.

(Část d. lší.)

Láska.

Tělo, v němž není již duše a jež sluje mrtvolou, je něco ošklivého, a je třeba rychle je zavřít do rakve a skryti šest stop pod zemi. Ale všechna šerá hrobu nepodá nám představu duše, v níž není Boha. Ani peklo není dost hluboké, není dost temné, aby ukrylo ohavnost takové duše bez Boha.

Kdyby byl kdo chud jako Job, pokryt ranami jako Lazar, má-li lásku, zastkví se kdysi nad slunko na obloze, bude králem a království jeho jako království Kristova nebude konce. Slyšte velikého apoštola (I. Kor. 1, 2): „Bez lásky nic nejsem, nic, kdybych měl dar jazyků, nic při všech pracích apoštolských, nic i při vši slávě mučednické — sine caritate nihil sum!“ Lépe by bylo ani se nenarodit, nežli žít jako učenec nebo panovník bez lásky Boží. V nádherném zámku, kde neznají darů Božích, je život jistě smutnější nežli v chudé chýšce, kde otec, matka i děti spolu se modlí: Otče náš, jenž jsi na nebesích, dej nám drobet chleba, dej nám odpustění našich chyb a život věčný.

Jda k umučení se srdcem hořícím láskou, zvolal jeden stařec: Vzhůru, nohy mé, nejsme daleko vlasti!

Kromě nadpřirozených darů viry, naděje a lásky jsou i dary přirozené, o nichž jest se nám zmíniti. Mimo hřích, jenž jest dílem výhradně našim, přichází nám vše, co mimo nás i v nás jest, od Boha. Kdyby vzal, co daroval naší duši, rozum, soudnost, svobodu, nebyli bychom ničím jiným, než nerozumnými tvory, zvířaty, stroji. Kdyby vzal tělu našemu, čím je tak zázračně, tak bohatě vybavil, oči naše by neviděly, uši by neslyšely, nohy by nechodily, ruce by nepracovaly, byli bychom slepí, hluchí, němí, ochrnutí, byla by z nás mrtvola, prach, nic. A podobně, kdyby Bůh odebral své dary,

kteří jsou mimo nás, neviděli bychom ani slunka, ani měsíce, ani hvězd. Obloha by nebyla než nesmírnou černou, prázdnou klenbou, země by neměla bytosti živých, ani květů, ani travičky. Ale Stvořitel světů viditelných i neviditelných, jenž vtiskl nám v duši obraz svého rozumu, své vůle a svobody, Bůh poskytl nám dar po přednosti, dar nade všechny jiné, dar nejvyšší, dal nám vlastního Syna svého, dobrého, mocného, věčného jako je sám. Tento Syn, Pán náš Ježíš Kristus, zaplatil naše dluhy svou krví. Jsouce silni jeho mocí, můžeme zvítězit ve všech zápasech života a umřít jako on na Kalvarii, odpouštějící svým katanům, oděni v zásluhy Spasitelovy jako v šat skvoucí. Můžeme Bohu říci: jsme dětmi Tvými, bratry Syna Tvého, proto dejž nám, co jsi dal jemu, díl krásného nebe, kde je štěstí dokonalé a věčné.

Tento veliký dar Boží, Kristus, byl Židy zneuznán. Zaslepený ten národ dal přednost zločinci před tím, kdo mu přinášel světlo, život, štěstí. Tehdy volal: svobodu Barabáš, smrt Ježíšovi! Vidím tě, Jerusaleme, vinnýboho-vraždou, vidím tě u velikém neštěstí, nevďek tvůj přesahuje všecek jiný nevďek, trest tvůj za všechny jiné tresty. Mocná armáda svírá tě se všech stran. Nesvornost, hrůza, hlad vládne ve tvých zdech do té míry, že jedna matka peče a pojídá vlastní své dítě, aby žila o několik okamžiků déle. — Vznícen více hněvem Božím než zlobou římskou stavuje oheň tvé domy, tvé paláce, tvůj chrám. Ubohý Jerusaleme, tvé dítky jsou dílem rdouseny, dílem prodávány a cena za hrdého farisea je leckdy nižší než za bídné zvíře. Jerusaleme, Jerusaleme, vzpomínka na tvůj pád letí všemi věky a všemi zeměmi, hlasitě volajíc: Běda těm, kdož pohrdají tak vznešeným darem Božím!

Ježiš Kristus, Spasitel.

Kdyby Spasitel Ježiš Kristus byl dobře znám, a hlavně velmi milován, byli by synové Adamovi vždycky Abely, nikdy Kainy. Za téhož původu a za těchž osudů nebylo by mezi nimi ani cizinců, ani divochů, nehádali by se, nevražдили by se pro bídný zisk, pro marnou slávu. Viděli bychom, kterak si podávají ruce bratrské přes řeky, hory a moře. Měli by jen jediný hlas, aby pěli: „Sláva na výsostech.“ Bohatí by byli zůstali bez pýchy, bez tvrdosti, chudí bez řevnivosti a reptání. Kdyby Ježiš Kristus, jenž byl dělníkem, byl dobře znám a milován, nic by nerušilo shody mezi pány a dělníky, stávky by nepustošily naše města, peníze určené pro domácnost nebyly by vyhazovány na prostopášnost a vzpoury, nebylo by slýchati opilých dělníků, kterak zpívají v hospodě, zatím co jejich ženy a děti pláčejí někde v podkrovní zimou a hladem.

Kdyby mravouka Ježíše Krista byla dobře známa a zachovávána, nebylo by vidati v tak velikém počtu žebráky na cestách, nemocné v nemocnicích, zločince v žaláři. Stát by mohl odstraniti mnoho četnictva, úředníků, kata i nástroj popravni.

S láskou k Ježíši a ke svatým zákonům, které dal lidem, byl by pokoj na zemi obrazem onoho míru, jenž zavládá v nebi mezi anděly a svatými. Oh, jak dobře znal dary Boží onen patriarcha, který pozdravoval své ženice slovy: „Pán s vámi — Dominus vobiscum!“

Jako dědička osvětleného ducha a lásky patriarchů, proroků, apoštolů, zřízená Ježíšem Kristem, jenž je cesta, pravda a život, měla církev katolická a vždycky bude mítí svatou, vášnivou lásku k pozdravu „Dominus vobiscum.“ Pozdravení to jest ustavičně v jejím srdci, přečasto na jejich rtech. Zdraví jim dívky, mládež, odchovance svatyně, snoubence, manžele, otce i matky rodiny, chudé, bohaté, úřady, národy, nemocné, umírající, mrtvé. Církev ví, že bez Boha je smutný ži-

vot, smrti ještě smutnější a věčnost děsná.

Budou-li tedy myšlenky, jež mi vnukla láska k „Dominus vobiscum“, čteny aspoň s nějakým prospěchem, budu ze srdce dobrořečiti tomu, jenž je pramenem všeho dobra.

Ve Fareins, dne 10. prosince 1881.

Farář D u b o u i s .

*

Na vysvětlenou.

Knížka „PÁN S VÁMI“ čili *Duchovní závět kněze, věnovaná farníkům*, byla napsána vzorným farářem Dubouisem ve Fareins. Šest týdnů před svou smrtí odevzdal ji svému příteli, jenž ji dal r. 1882 do tisku, aby nejen farnost fareinská, kde 48 let působil, nýbrž i jiní měli z ní prospěch duchovní. Je podnes časová, neboť co se dnes děje u nás proti církvi a víře zděděné, to prožívali katolíci francouzští již v dobách druhé republiky, za pyšného císařství a za třetí republiky měrou vrchovatou. „Ach,“ pravil kdysi farář Dubouis, „naše drahá Francie kdysi tak veliká, krásná, slavná, královna světa, je zajatkyň revoluce. Ale nabyla opět své někdejší slávy, kdyby se vrátila ke starým zásadám cti, spravedlnosti, víry.“ Horlivý duchovní správce uložil do své knihy všechny žaly a trudy svého kněžského srdce. Všude jeví se celá duše dobrého pastýře a žhoucí touha zachránit ovečky. Je to doklad jeho otcovské pečlivosti o spásu duší v době, kdy Krista vším úsilím vyháněli odevšad, z úřadů, ze škol, z armády, z nemocnic, ze hřbitovů, od krbů domáчих i z celé veřejnosti. Tout comme chez nous — vše jako u nás... Dubouis byl přítelem svatého faráře Vianeye v Arsu a měl býti na přání biskupovo i jeho nástupcem, ale z pokory zůstal ve své malé farnosti, nepokládaje se hodným býti nástupcem kněze tak svatého. Byl jako farář arský dokonalým asketou, samá vřidlost, dobrota, nezištnost, učenost a láska,

již osvědčil zvláště za cholery a veliké povodně r. 1840. Neměl ničeho, neboť vše ze svých nevalných příjmů rozdál. Dvoji láska: k Bohu a vlasti hárala v jeho srdci až do smrti. Sám farář arský, kterého za jeho pomoci i zastával, jemuž, jak lid věřil, vyprosil uzdravení, vydal mu nejkrásnější svědectví, když k němu kohosi posílal se slovy: „Jděte, synáčku, k faráři ve Fareins, je to svatý kněz.“

K překladu poznamenáváme, že

krom několika míst týkajících se výhradně poměrů francouzských, shoduje se věrně s originálem. Také příklady ponechány, neboť proto, že jsou většinou vzaty právě z dějin francouzských, nepozbývají ceny. Ostatně pozná čtenář, sledující poměry u nás, sám, že důtklivá slova ctihodného kněze francouzského hodí se i do dnešní doby, kdy odklon od Boha a víry je tak smutný a veliký.

A. M. Kadláková:

Huči vítr.

Huči vítr, smutně sténá,
prudce bije do oken,
na ulici uvidíme,
kdo jen musí jíti ven.

Přišla zima od severu,
všude pusto, smutno tak,
až se srdce v těle chvěje
a slzou se halí zrak.

Všude mrtvo, ticho, prázdno,
nikde ani života,
jen na nebi hvězda jasná
za večera bleskotá.

Huči vítr, smutně sténá —
slyšíš ten hlas, člověče?
Naprav, co jsi zlého činil,
než tvůj život uteče ...

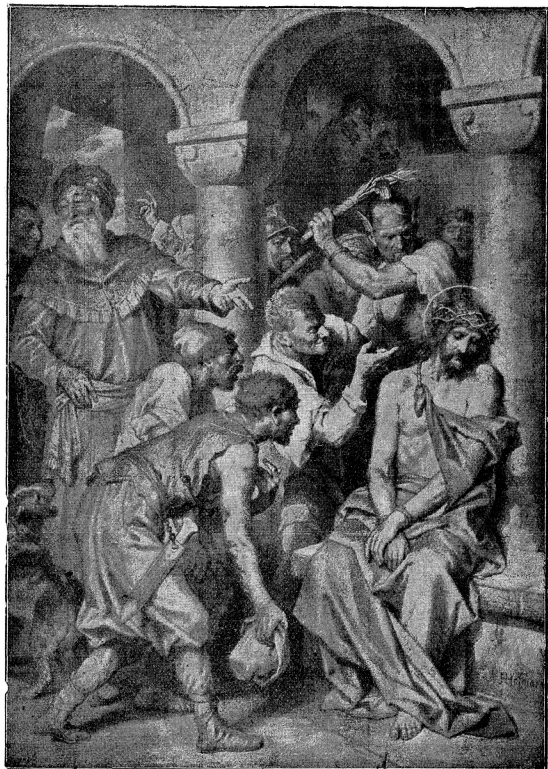

Prach jsi!

Úvaha na Popelční středu. Napsal Ignát Z h á n ě l.

Významný jest obřad, jímž započínáme postní dobu. Na Popelční středu sype nám kněz v kostele na čelo popel, při čemž užívá slov: „Pomni (vzpomeň si) člověče, že jsi prach a v prach se obrátíš.“ Chce připomenouti: Vše, co je na světě, po čem toužíme, čeho si přejeme dosáhnouti, k vůli čemu Boha, svého Stvořitele a zachovatele, těžce často urážíme, je ničím, je marností, jako popel, který se nám sype na čelo. Vše, co nazýváme svým, čeho užíváme, zhyne, bude popelem, nás všechny očekává smrt, hrob, věčnost. Jednejme rozumně, využijme postní doby, činme pokání, obraťme se, starejme se o svou nesmrtelnou duši.

Není nikoho mezi námi, kdo by si nevyčítal, že neužíval času, jak měl. Myslili jsme více na svět než na Boha, uráželi jsme Ho někdo více, někdo méně, avšak sotva bude někdo mezi námi, kdo by mohl o sobě říci: Jsem čist. Ve Starém Zákoně často zapomínal vyvolený lid na svého Boha. Při jedné takové příležitosti volal Bůh ústy proroka Joela: „Trubte na rohy na Sionu, křičte na mé svaté hoře, ať se třesou všichni obyvatelé země. Obratťe se ke mně celým svým srdcem a to s postem a s pláčem a s kvílením ... sluhové Hospodinovi ať řeknou: Odpust Pane lidu svému.“ — (Joel 2.)

Z umučení Páně.

Popel jest obrazem pokání. Popela se užívá jako prostředku očistiti nádobí, prádlo. Pokání je podobný očišťovací prostředek pro duši. Hříchy obyvatelů města Ninive byly velké. Bůh poslal k nim proroka Jonáše, aby tam kázal: „Ještě čtyřicet dní a Ninive bude vyhlazeno.“ Ninivetští uvěřili v Boha, vyhlásili půst a oblekli se v žínice od největšího až do nejmenšího. O králi podotýká týž prorok, že usedl do popela, což zajisté učinili i všichni jeho poddaní. (Jonáš 3, 4.) Podobně činili i jiní mužové ve Starém zákoně: Za dob proroka Jeremiáše hřešil lid a prorok napomínal: „Kviltě, pastýři, a křičte; posypte se popelem vůdcové stáda.“ (Jer. 25, 34.) I k jednotlivcům volal podobně prorok: „Dcero lidu mého, přepaž se žíním a posyp se popelem.“ (Jer. 6, 26.) Král David čině pokání, praví o sobě: „Jest mi popel jak chleba jisti“ (Ž. 101, 10.) Podobně činila dcera Davidova Tamar, o níž čteme: „Posypala si hlavu popelem.“ (II. Kr. 13, 19.) Taktéž učinil Mardócheus, který posypal hlavu popelem; podobně učinili i mnozí ze židů — užívali místo lůžka popela. (Est. 4, 1.) Stejně řekl o sobě Job: „Protož vářám sebe samého a činím pokání v prachu a popelu.“ (Job. 42, 6.)

Protože ve Starém zákoně byl, jak jsme tuto aspoň na některých případech ukázali, popel znamením pokání, mluvil o něm v tomto smyslu i sám Ježíš. Byl v městech galilejských Korazaimu a Bethsaidě, ve kterých se událo mnoho zázraků; vytýkal jim, že neučinili pokání. Dodal: „neboť kdyby se byly udály tyto zázraky v Sidonu a Tyru (městech pohan-ských), byli by dávno učinili pokání v žínici a popelu.“ (Mt. 11, 20.) V nejstarší době naší sv. církve, kdy bylo za velké, těžké hříchy veřejné pokání, sypal biskup na Popeleční středu na hlavu těchto kajcníků popel. Později, když přestalo toto veřejné pokání, uchovalo se sypání popela a bylo udělováno od prvních let XI. století všem věřícím na Popeleční středu.

Sypání popelem má nám též při-

pomenouti, abychom se varovali především pýchy, která jest počátkem mnohých hříchů. Pýcha způsobilá první dva hříchy, o nichž mluví Písmo. Hřích andělů byl pýcha. Právili: Na nebe vystoupíme, nad hvězdy vysoko postavíme svůj trůn, vystoupíme nad výšiny oblaků, budeme podobni Nejvyššímu.“ Bůh potrestal je věčným trestem, byli svrženi do pekla. Podobně byl spáchán z pýchy hřích prvopočátečný, kterého se dopustila Eva a Adam, když je svedl ďábel v podobě hada, řka k ženě: „Nezemfete, budete jako bohové, poznávající dobré i zlé.“ (I. Moj. 3, 4.) Proto praví Písmo svaté, že „počátkem všelikého hříchu je pýcha.“ (Sir. 10, 15.) Jak často na př. používá pyšný pomluvy, aby se vyvýšil nad jiné; činí jako moře, které vyvrhne špinu na břeh a tak se čistí, podobně chtějí se povznést i pyšní, vychrlující na druhé bahno hnusných pomluv. „Ať bys byl vysoko jak orel a měl mezi hvězdami své hnízdo; i odtud svrhnou tě, praví Hospodin.“ (Abd. 1, 4.)

Sv. Ambrož nazývá pýchu největším ze všech hříchů, neboť je pramen, z něhož přišla zkáza všech lidí. Tímto šípem poranil napřed ďábel člověka a přivedl ho k pádu, neboť kdyby byl člověk, obelstěn ďáblem, nebyl chtěl být Bohu rovným a rozeznávatí zlé od dobrého, nebyl by přišel tento hřích na zem. Proto praví sv. Petr: „Bůh se pyšným protiví.“ (I. Ptr 5, 5.) Sv. Jeroným popisuje takto pýchu: „Pýcha jest nakažlivá nemoc, touží po chvále lidské; je stín všech hříchů, odváží se i k osobám nejsvětějším, kteří touží pectivě po spravedlnosti. Slepec může snadno být chycen od každého. podobně koho oslepila pýcha, snadno padne každému v osidlo. Sv. Efrém srovnává pýchu se zpráchnivělým stromem, jehož větve se snadno lámou: vystoupí-li kdo na tento strom, spadne ihned dolů. V knize Moudrosti čteme toto o pýše: „Co nám prospěla pýcha anebo co nám pomohlo bohatství s chloubou? Pominulo to všecko jako stín a jako

prechává pověst, jako loď, která přechází zdlouho vodou, jejížto stopy, když přejde, nelze nalézt ani stezky jejího kýlu mezi vlnami; aneb jako pták, jenž letí vzduchem, jehožto cesty žádného znamení se nenalézá . . aneb jako když se vystřelí šíp do terče, rozdělený vzduch ihned se zas sbíhá, takže není znáti, kudy šel.“ (Moudr. 5, 8—12.)

Varujme se pýchy, snažme se přivlastnit si pokoru. Sv. Augustin nazývá tuto ctnost základním kamenem, který musí mít, kdo chce v sobě vzdělati vznešenou budovu cnosti. Myslivci, vojáci nemohou býti beze zbraně, praví sv. Efrém; podobně jest pokora každému křesťanu potřebná. Květina bez kořene vadne, až uvadne, podobně zhyne každá ctnost, bez pokory. Kdo shromažďuje ctnosti bez pokory, praví sv. Řehoř, podobá se tomu, kdo snáší prach při větru. Prach se rozplyne dutím větru, podobně bývá všecko dobré bez pokory odneseno větrem marné chlouby. Oděv chrání tělo před zimou, nepohodou, parnem; duši chrání pokora před hříchem. Bez uzdy, ostruh nesveděš nic s bujným koněm, jdi raději pěšky, podobně nesveděš nic bez pokory. Pokora je matkou všech ctností. Kdo chce něco utvořiti z vosku, musí ho dříve ohřáti, kdo chce zušlechtiti své srdce, cvičiti se v ctnostech, zahřívěj duši pokorou. Proto „pokořme se před Bohem, abychom mohli býti povýšeni.“ (Jak. 4, 10.) Učitel duchovního života kardinál Bona připomíná: „Celý život člověka, který se chce líbit Bohu, spočívá na pravé a upřímné pokoře. Ježíš Kristus zvolil si ji od svého narození v Betlemě až na smrt na kříži, za svou společníci a stále ji doporučel.“

V prach se obrátíme. — Nikdo z nás nevíme, jak dlouho ještě půjdou naše životní hodiny, kdy nás povolá k sobě Bůh, bude-li to za hodinu či za sto, či tisíc hodin. Kdož ví, kdo z nás se dočká konce letošní poští doby, svátků velikonočních, kdy chceme vykonati dobrou, platnou svatou zpo-

věď a smířiti se s Bohem. Často še stává, že kdo nejméně myslí na smrt, bývá jí zastížen. Nikdo z nás smrti neunikneme. Připomeňme si slova žalmistova: „Kdo smí vstoupiti na horu Hospodinovu a kdo smí státi na svatém místě jeho? Kdo má nevinné ruce a čisté srdce, ten, kdo nepozdvihuje k nicotám myslí své.“ (Ž. 23, 3, 4.) Aby se nikdo nemýlil, objasnil lýž žalmista na jiném místě tuto pravdu ještě jasněji. Odpovídá na otázku: „Pane, kdo smí býti hostem ve tvém stánku anebo kdo bude přebývatí na tvé svaté hoře? Kdo žije bezvadně a koná spravedlnost, ten, kdo upřímně smýšlí v srdci svém, s pomluvou na jazyku nepobíhá, nečiní žádné křivdy bližnímu svému, aniž hlavu vznáší na své druhy, kdo zavrhuje zlomyslníka, ale váží si ctitelů Hospodinových, neruší přísahy, kterou se bližnímu zavázal, kdo svých peněz nepůjčuje na lichvu a proti nevinnému nebere úplatků. Kdo takto jedná, nebude se viklati na věky (Ž. 14.)

Nestačí umíniti si, že se polepšíme, nutno vytrvati přes všechny překážky, obtíže až do konce, neboť „kdo vytrvá až do konce, ten spasen bude.“ (Mt. 10, 22.) Této vytrvalosti, kterou vyžaduje Bůh abychom mohli býti spaseni, nedobudeme si sami, potřebí k ní milosti, snad milosti největší a nejlepší ze všech; nezávisí od nás, ale od milosrdného Boha, jak praví sv. Pavel: „Není na tom, kdo chce, ani na tom, kdo běží, nýbrž na Bohu, jenž se smilovává.“ (Řim. 9, 16.) Nezáleží na naší vůli a snaze, aby kdo obdržel milost, nýbrž na dobrotě a na milosrdenství Božím. Mnozí začali dobře, vzali však špatný konec, nevytrvali. Proto byli i největší mezi svěcti velmi opatrní, pečliví, pracovali o své spáse se strachem a třesením, nebo nezávisí spása od počátku, ale od konce. Kdo stojí, hleď, přičiň se, aby nepadl. Kdo pluje na moři, nemůže se poděkovati u kapitána, až dojde ke břehu, do přístavu, tak také my oslaveni budeme, až teprve po do konané plavbě života (sv. Ambrož).

Doufejme v nejvyšší milosrdného Boha. Nevíme, zda jsme určeni k věčné slávě či zahynutí, proto nesmíme se oddati lehkomyšlnosti, nedbalosti, — vlažnosti, ale bděme, pracujme horlivě, vytrvale o své spásě. Prosme stále

o etnost vytrvalosti, bychom kráčeli věrně před tváří Boží. Kdo vytrvá až do konce a zaklepe potom na bránu věčnosti, bude mu ochotně otevřeno, bude účasten věčné slávy na věky věkův. Amen.

Obrázky z katolických misií.

Podává Maxmilian Weinberger.

Návštěvou na misijní stanici v Bogii.

Vypravuje P. A. Verberger.

Až potud vyličil jsem život a práci našich černých dělníků na naší stanici. Obrázek nebyl by úplný, když bych se nezminil o jejich životě náboženském. Učiním tak dodatečně dnes.

V neděle a svátky musí všichni naši dělníci obcovati službám Božím. Po mši svaté jest křesťanské cvičení. Mnozí přistupují každých čtrnáct dní ke stolu Páně, jiní řidčeji. V sobotu koná se příprava na sv. zpověď, zpytuje se svědomí a vzbuzuje se lítost. Rozumí se, že v neděle a svátky se nepracuje. Také se musejí v tyto dny slušněji šatiti. Též jídlo je poněkud lepší a vydatnější. Tak se dělníkům vštěpuje rozdíl mezi dnem všedním a svátečním.

Katolíčtí dělníci modlí se ve všední dny ranní a večerní modlitbu společně v kostele a jsou přítomni první mši sv. Učedníci mimo to učí se denně sv. náboženství po mši sv. po celou hodinu. Pro katechumeny, t. j. čekatelské sv. křtu, koná se jednou za týden křesťanské cvičení. Také modlitbu: Anděl Páně, a modlitby před jídlem a po jídle konají naši dělníci společně, což i na pohanské dělníky nezůstává bez vlivu a účinku. Nejeden z nich, vida ten dobrý příklad, prosil nás o přijetí do církve sv.

Po uplynutí pracovní doby prosívají nás mnozí dělníci, abychom také jejich domov navštívili a tam kázali a vyučovali. Bohužel nemůžeme vždycky jejich prosbě vyhověti. Při-

činou jsou neschůdné cesty, nedostatek misionářů, neznalost cizího nářečí a ne na posledním místě nedostatek peněz. Náš misijní obvod protírá se podél pobřeží v délce 350 až 400 kilometrů. Kdo zná cestovní obtíže v zemi divochů, ví, jakých námah, obětí a výdajů jenom krátká cesta 10—12 kilometrů vyžaduje.

Velkou výhodou pro křesťanskou výchovu našich dělníků jest, že, ač náleží k různým kmenům, sebe navzájem potírajícím, nyní na našich stanicích pokojně a přátelsky vedle sebe žítí musí. Pro krevní pomstu, loupeže žen, sváry a vraždy, které jinak bývají na denním pořádku, není u nás místa. Slovem, nevzdělání, zaostalí a suroví divoši stávají se časem nejen dobrými a horlivými křesťany, ale i užitečnými členy lidské společnosti.

V tygřím zajetí.

Život misionářův nebývá bez romantiky, jenže romantika ta je často spojena i s nebezpečností života. V Indii na př. podnes mnoho lidí hyne v drápech tygřích a není proto divu, že i misionář má nejednou s tímto nebezpečným dravcem co činiti. Tak misionář P. Van Houtte, z řádu Jesuitů, vypravuje, že jednoho času byli obyvatelé misie v krajině Nagpur jménem, od tygrů v pravém slova smyslu obléháni. On vypravuje:

„Zdá se pravdě nepodobno, ale je to nicméně čirá pravda. Celé měsíce

byli jsme v Nagpuru obléháni tygry. Několik těchto dravců kruh kolem nás víc a více zužovalo. Už jsem se sám smířoval s myšlenkou, že se jednoho krásného dne octnu v žaludku některé z těchto šelem. První smutnou zprávu o jejich řádění přinesl náš mladý učitel. Oral právě své pole. Nedaleko odtud pásla jeho sestra a s ní mladé děvče volky. Najednou přizene se děvče se zprávou: „Tvou sestru uloupil tygr.“ Učitel chopí se nástroje, který se mu v té chvíli dostal pod ruku, a pádí, hlasitě křiče, za dravcem. Teprv asi za půl hodiny tygr svou kořist pustil, ale sestra byla mrtva.

V sousední osadě vyšel muž se svou ženou na pole řezat první rýž. Na vedlejším poli, odděleném pouze nízkým křovím, pracoval jeho bratranec. Žena pooděšla stranou, aby nashírala v řečeném křoví něco dříví. Tu vložil někdo své paže na její ramena. Žena se domnívá, že je to mužův bratranec a táže se ho, čeho si přeje. Ale nebyl to bratranec, byl to tygr. V okamžiku ji uchvátí a unáší pryč. Na její křik vrhá se muž na dravce a svou jedinou zbraní, srpem, ze všech sil na něho doráží. Ale nadarmo. Skočí tedy před tygra a tluče ho srpem po hlavě a tlamě. Teprv nyní pouští tygr svou oběť. Nešťastnice sotva dýchá. Sotva ji muž a bratranec přinesli k blízkému potoku, umřela.

Tentýž tygr napadl v téže krajině silného muže. Tomuto však podařilo se zvíře uchopiti za chřtán. Nyní pokoušel se dravce usmrtnout, ale rdousil jej tak dlouho, až pozbyl dechu, jazyk daleko vyplázl a od muže upustil. A kdo při tomto zápase na život a na smrt mu pomáhal? Jeho dvanáctiletá dceruška. Malá rekyně po celou dobu zápasu mlátila do tygra jedinou zbraní, kterou měla po ruce, — svým košíčkem! Krásný to příklad lásky dětinné!

Z řečeného vidno, že tygr je vlastně zhabelec. Kdo mu zmužile hledí do očí, toho nechává na pokoji. Kdo

však, obrátiv se, dává se na útěk, je ztracen.

Nedávno chytil v potoku na pokraji lesa ryby starší muž. Najednou slyší podezřelý šustot za sebou. Ohlédne se a vidí tygra, chystajícího se ke skoku. Lekem omámen zapomene, že má u sebe ležeti sekýru. Tak stojí si oba několik okamžiků naproti tváři v tvář. Konečně začíná muž pomalu couvat, oči máje upřeny na tygra a tygr za ním krok za krokem. Na štěstí přiblížili se k poli, kde pracovali lidé. Muž pořád couvaje volá o pomoc. Pracující ho zpozorují, napadnou dravce a ten přecháď za lesa.

V severní části mého okresu zdají se tygři býti více úskočnými. Leží na číhané, kde by se toho nikdo nenadál. Vidí-li osamělého pocestného na silnici anebo dělníka na poli, připlíží se k němu a nešťastník je pravidelně ztracen.

Náš katechista vypravoval mi toto: Dva tygři chodili na lov společně, bezpochyby samice a mládě. Jeden z nich chopil se kořisti a podal ji druhému. Tento ji odvrhl, zatím co první se ohlížel po kořisti nové. V okolních osadách bylo velké zděšení. Obyvatelé byli nuceni zavřít se ve svých chatách a práce na poli stála. V trhové dni zavřeli děti do chatrčí a sami chodili na trh v zástupch. Ale ani tu nebylo jistoty. Jedna žena byla tygrem uchválena blízko tržiště. Jindy pokusil se tygr o totéž u samého tržiště napadnout nechtěného muže, jenž nesl na trh hliněné hrnce. Lekem omráčen pustil muž hrnce na zem a hle! tygr uslyšev takovou muziku, dal do zaječích a zmizel v lese.

Ostatně uspořádati na tygra pravidelnou honbu, není tak snadno. Jiní dravci jednu část kořisti požirají hned, v nejbližší noci vrací se na totéž místo a dožirají, co zbylo. Tygr však vyssaje krev své oběti a nechá ji ležeti. V nejbližší noci je už možná za horami a doly.

Konečně usnesli se obyvatelé celé krajiny hrůzovládě tygrů učiniti ko-

nec. Zoufalství dodalo jim zmužlosti. Každý, kdo musil z domu, nepomenul vzít s sebou sekuru. A nejen to. Bylo-li komu jít přes pole, na př. do sousední osady, přibíral k sobě dva tři společníky pro jistotu. Avšak ani tato ostrážilost mnoho nepomohla. Zuřivost tygrů vyžadovala nových a nových obětí a nanejvýš podařilo se tu a tam zachrániti mrtvolu tygrem napadeného.

Zatím přiblížily se žně, obilí uzrálo, ale nikdo neodvážil se na pole. V této všeobecné tísní dal jsem jim

radu, aby pokaždé na jedno pole vyšli společně, obilí sežali a potom všichni zase totéž učinili na poli sousedově atd. Mimo to, aby při práci 3 až 4 muži vedle pole stáli na stráži. To pomohlo. V krátké době podařilo se čtyři dravce skoliti. Pouze ještě jeden tygr neobyčejně veliký, potuluje se krajinou. Na štěstí už přes měsíc nehylo ho viděti a také nikdo se nestal jeho kořistí.

Tak vidíte — končí misionář — že život misionářův není bez romantiky!“

Anna Maria:

Les v zimě.

Ticho v kraji, ticho kolem,
ticho v černém lese,
umlklo tam zpěvné ptačtvo
ve zpěvu a v plese.

Stromy holé k nebi tyčí,
zvedají výš hlavu,
jak by chtěly slunce hledat
v nepřehledném davu.

Jen veverka sem i tamo
s větve dál se šplhá,
hladem by zde nezhylnula,
jádra z šisek trhá.

A zajíci ustrašeně
z pelechů svých pádí,
havran hrdlo ku krákání
pomalu si ladí.

Ticho v kraji, v celém lese,
smutek až nás jímá,
pod sněhem zde všechno v spánku
celou zimu dřímá.

Ruka Boží pokynula
a les rázem ztichl,
aby dřív se neprobudil,
mráz naň ledem dýchl.

Různé zprávy.

Všeobecná statistika kněžstva. Podle nedávné statistické zprávy Vatikánu, je v katolické církvi kolem 200.000 kněží ve vlastní duchovní správě, a 110.000 v misijních stanicích. Jsou rozděleni v 806 biskupství a 204 arcibiskupství obojího ritu. Veškeru správu v jurisdikčním směru vede konsistoriální kongregace v Římě, kterou tvoří sbor 13 kardinálů. Význam misii v církvi vysvitá z toho,

že v nich je činná celá jedna třetina veškerého katolického kněžstva. Větší část misionářského kněžstva tvoří kněžstvo řeholní. V poslední době roste počet domorodců vysvěcených na kněžství; nejenom v Číně, ale i v Africe jsou domorodci biskupy. Tak oznamuje „Agenzia Fides“, že nedávno bylo svěceno několik domorodých kněží v Urundi (belgické Kongo) a rovněž v Anglické východ-

Úmysly apoštolátu modlitby.

V březnu modleme se za potlačení komunismu.

(Ustanoven a žehnán Jeho svatostí, papežem.)

1. P. Sv. Rudesinda, bisk. (909.) - Pobožnost k bož. Srdci Páně. Duch obětí a odříkání. Probuzení katolíků z netečnosti. Pokoj a mír mezi národy.
2. S. Bl. Anežky české, řeh. (1282.) - Úcta sv. patronů našich. Blaho naší vlasti. Křesť. výchov mládeže. Svaz katol. žen a dívek. Ženské řehole. † rodiče.
3. Neděle 3. v postě. Bl. Bedřicha, ř. prem. (1177.) - Rád prem. Stálost v povolání duchovním. Apoštolát laikův. Sjednocení církve vých. s římskou.
4. P. Sv. Kazimíra, králev. (1438.) - Bratrská láska mezi kněžími. Povolání ke stavu řeholnímu. Pobloudili kněží. Obrácení Anglie na víru katolickou.
5. Ú. Sv. Perpetuy a Felicitas, muč. (203.) - Křesť. vdovy. Zbožné vychování dětí. Zachovávání postu. Časté přijímání sv. svátostí. Katoličtí spisovatelé.
6. St. Sv. Jany Marie Bonomo. - Probuzení ducha křesť. v lidu. Duchovní péče o nemocné a umírající. Zadostěnění za hříchy. Za horlivé misionáře.
7. Č. Sv. Tomáše Akvin. uč. círk. (1274.) - Bohoslovné ústavy. Katol. učenci. Přemáhání samolásky a vlastní vůle. Veřejné povinnosti katolíků.
8. P. Sv. Jana z Boha, zakladatele ř. (1550.) - Rád milosrdných Bratří a sestry. Včasné zaopatření umírajících. Dobrodinci nemocnice. Za horlivé kněze.
9. S. Sv. Františky Řím. vd. (1440.) - Zbožnost v rodinách. Posvátnost manželství. Podpora katol. tisku. Apoštolát modlitby. Domáhání se křesť. škol.
10. Neděle 4. v postě. Sv. 40. vojínů, muč. (320.) - Křesť. duch ve vojsku našem. Skutečné vyznávání víry. Naši spolupracovníci. Uznání království Krista.
11. P. Sv. Vincence, muč. (630.) - Náboženství ve školách. Církevní smýšlení. Napravení naší mládeže. Za křesť. dělnictvo. Potlačení zásad sociálních.
12. Ú. Sv. Řehoře Vel., pap. a uč. círk. (604.) - Sv. Otec Pius XI. jubilant. Poslušnost ke sv. Otcí. Jednoty duchovenstva. Za ochranu proti bludařům. † kněz.
13. St. Sv. Nicephora, bisk. (828.) - Naši biskupové. Sjednocení církve východ. se západní. Za řeholní dorost. Časté přijímání mužů a jinochů. Zemřeli kněží.
14. Č. Sv. Mathildy, cís. (968.) - Náboženství ve vznešených rodinách. Apoštolát sv. C. a M. Ujímání se chudiny. Spolek charitas. Rozkvět víry u sever. národů.
15. P. Sv. Klementa Marie, vyzn. (1820.) - Úcta sv. patronů našich. Katol. akademie. Rád kazatelský. Lidové misie. Obrácení nevěrotů a bludařů. Nemocný.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po yši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všelike úmysly a myšlenky, všelike city a žádosti, všelike skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za potlačení socialismu a komunismu a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastříž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Mariel Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlime-li se to denně, odpustky plnomocné. (Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustky 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás a za všechny národy slovanské, aby v jednotu víry katol. byli shromážděni a byl jeden ovčinec a jeden pastýř.

Heslo apoštolské: Varuj se podvratných živlů.

Úmysl v dubnu 1929: Aby ošetřovatelé nemocné i sebe posvěcovali a k dokonalosti vedli.

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

6. S. Sv. Heriberta, bisk. (1021.) - Misionáři na nejobtížnějších místech. Čekatelé stavu kněžského. Stavba chrámů. Horlivost pro čest a chválu Boží.
17. Neděle smrtná. Bl. Jana Sark. muč. (1620.) - Úcta sv. patronů našich. Horlivé kněžstvo. Zvelebení sv. Hostýna. Trpělivost. Obrácení bludařů.
18. P. Sv. Eduarda, krále. - Obrácení Číňanů na víru katolickou. Apoštolát modlitby. Duch zbožnosti v rodinách. Plnění povinnosti velikonoční. Rodina.
19. Ú. Sv. Josefa, pěstouna Páně. Úcta a důvěra ke sv. Josefu. Vice osob. Círk. hodnostář. Dar trpělivosti a skromnosti. Křest. dělnictvo. Zemřeli přátelé.
20. St. Sv. Cyrilla, jerus. bisk. a uč. círk. (381.) - Katolíci na východě. Horlivá návštěva služeb Božích. Příprava dítek ke sv. přijímání. Dar čistoty srdce.
21. Č. Sv. Benedikta, patriar. řeh. (543.) - Rád bened. ve vlasti naší. Synovská oddanost ke sv. Otcí. Misie mezi rozkolnými Slovany. Povolání do řádu.
22. P. Bolesné P. Marie. - Bratrstvo bolesné P. Marie. Kazatelé a zpovědníci. Dobrodinci chudiny. Družiny mariánské. Dostiučinění Panny Marie.
23. S. Viktorina, muč. (484.) - Potlačení podvrtných živlů. Ochrana naší mládeže. Křesťanský duch ve spolecích. Zbožnost v rodinách. Zemřeli kněží.
24. Neděle květná. Sv. Simeona, muč. (1472.) - Katol. akce. Velikonoční sv. zpověď. Poslušnost k církvi sv. Setrvání v dobrém. Noviciát.
25. P. Zvěstování P. Marie. - Modleme se Anděl Páně. Svaz katolických žen a dívek. Potírání nemravnosti. Bratrstva růžencová. Družiny mariánské.
26. Ú. Sv. Haštala, muč. (1. stol.) - Svědomitost v maličkostech. Dar pokory a tichosti. Zachováání postu. Důstojné konání obrádů sv. týdne.
27. St. Sv. Ruperta, bisk. v 8. stol. — Naši velepastýři. Katolíci v Rusku. Povolání ke stavu duchovnímu. Katol. misionáři. Dobročinné ústavy.
28. Č. Zelený čtvrtek. Sv. Jana Kap. (1260.) - Úcta a láska k Ježíši svátostnému. Hojná kajícíci. Časté sv. přijímání. Vážení si obětí mše sv. Vědeckost naše.
29. P. Veliký pátek. - Sv. Ludolfa, bisk. ř. prem. - Pobožnost k Ukřižování. Podpora sv. míst v Palestině. Lítost nad hříchy. Boží hrob.
30. S. Bílá sobota. - Sv. Jana Klim. opata. (605.) - Zachování křest. slibu. Duchovní obnova lidu našeho. Veřejné uctění Ježíše svátostného.
31. Hod Boží velikonoční. - Vítězství Krista Krále. Duchovní obnova naše. Čistá radost velikonoční. Víra pevná a naše vzkříšení.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chválu jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všelike úmysly a myšlenky, všelike city a žádosti, všelike skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, z a potlačení socialismu a komunismu a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně; odpustky plnomocné. (Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mouspásou! (Pokaždé odpustky 300 dní. Pius IX. 1852.)

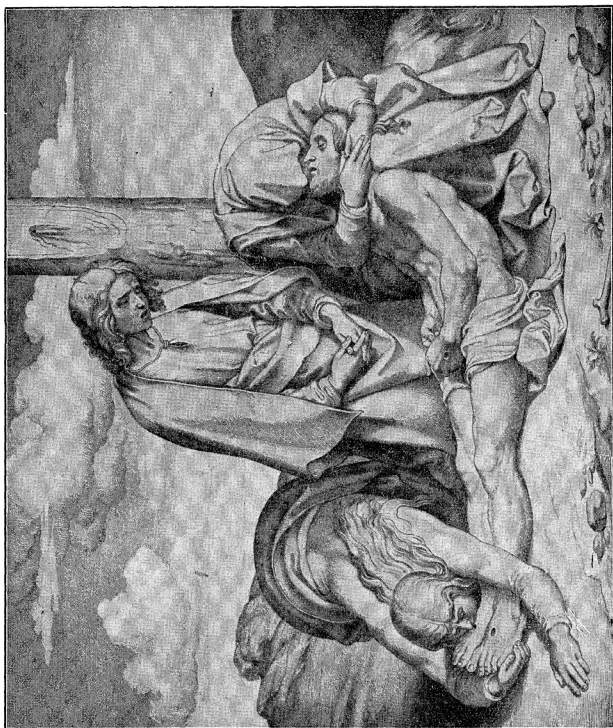
Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás a za všechny národy slovanské, aby v jednotu víry katol. byli shromážděni a byl jeden ovčinec a jeden pastýř.

Heslo apoštolské: Varuj se podvrtných živlů.

Úmysl v dubnu 1929: Aby ošetřovatelé nemocné i sebe posvěcovali a k dokonalosti vedli.

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

ni Africe. V Indii je ze 772 kněží řádu jezuitského třetina domácího původu. Správa rozsáhlého misionářského obvodu, který sahá od nejsevernějších obyvatel až k nejzazšímu jihu a zahrnuje v sobě 30.000 misionářských stanic a na 18.000 škol, žádá veliké administrativy v Římě. Na 34 kardinálů a 100 úředníků pracuje v římském misijním úřadě. Ústav tento má vlastní tiskárnu a může vydávat knihy ve 250 řečích a nářečích.

Halěř sv. Vojtěcha na dorost kněžský. (Kvatembrová sbírka v Praze v neděli 23. září.) Nemáme kněží. Statistika posledních osmi let od r. 1920 vykazuje úbytek 156 kněží a to jen smrtí, nepočítajíc odpady a invaliditu nemocných a starců. Od r. 1916 působí spolek „Halěře sv. Vojtěcha“, který od 20korunových podpor to přivádí až na 250.000 Kč podpor ročně; činí se návrhy o vysvěcování laiků atd., o laických katechetech a pod. Ale konec konců nezbude přece, než ponechat pravidelný běh řádného a důkladného studia s pořádným filosofickým a theologickým studiem. A to stejí čas a peníze. Jsou povolání mezi studenty? Jsou a to nesmírně mnoho, Bohu díky. Naše ústavy nestačí. Prima gymnasia v Bubenči, ač nejprísnejší ústav v Praze, musila odmítnouti přes 200 žádatelů. Právě tak konvikty v Budějovicích, Hradeč Král., Kroměříži. Výslovná povolání na kněžství pocházejí jako vždy z rodin nejchudších. Chudé matky jsou to, které dovedou se v dobrovolné oběti vzdát svých synů jakožto podpory a útěchy svého stáří. Takové podporuje spolek „Halěře sv. Vojtěcha“. Letošní rozpočet podpor dosahuje nejvyšší dosud sumy Kč 250.000. Spolehneme na štědrost a obětavost katolíků, kteří až dosud tuto potřebu sv. Církve v Čechách tak dobře pochopili. Až dosud jsme vždy všechno uhradili, ale s bídou, a proto prosíme, aby naši dobrodinci na kněžský dorost laskavě pamatovali. Dary přijímá a podpory uděluje Spolek halěře sv. Vojtěcha

k podporování kněžského dorostu v Praze II.-300. Klášter emauzský.

Sven Hedin bezděčným obhájcem misí v Tibetu. Hedin vydal dílo o „Mount Everestu“, kde odkryl směsné zakrývání vědeckého fakta Angličany. Jedná se o největší horu světa Mount Everest, jejíž objevení si přičítají Angličané za zásluhu (jméno Everest bylo hoře dáno roku 1858 na počest plukovníka Everesta, jenž byl Surveyor-General v Indii v době, když byl objeven). Zatím Sven Hedin přišel na to, že tato nejvyšší hora světa, jakož i Gaurisankar, uvedeny jsou na francouzských mapách z r. 1733, nakreslených podle map a paměti OO. jezuitů v Číně! Sven Hedin napsal o tom článek a napsal jej do londýnských „Times“. Leč vydavatel „Timesů“ s poklonou článek Hedinovi vrátil, a ovšem neuveřejnil. Stejně se zachoval vědecký list „Geographical Journal“! Kdepak, aby anglický svět vědecký uznal prioritu Francouzů nebo Italů — a k tomu jezuitů! Sven Hedin zařadil zamítнутý článek do uvedených knihy. Z jeho zkoumání vysvitá mimo jiné toto: Nejvyšší horský vrcholek světa, na jehož objevení roku 1852 si činí Angličané nárok, byl uveden na francouzských mapách o 119 let dříve, neboli roku 1733. Právě tibetské jméno Mount Everestu, které se Angličanům nepodařilo nalézt dříve než roku 1907, bylo známo páteru Régisovi a ostatním jezuitům v Pekingu o 190 let dříve, totiž roku 1717. Toto jméno jest Čomolungma. Kdežto všeobecně od roku 1855 do roku 1903 trval mylný názor, že Gaurisankar a Mount Everest jsou jedna a táž hora, věděli francouzští kartografové v Paříži již o 177 let dříve, neboli r. 1733, že nejsou. Jinak ovšem Sven Hedin vděčně a s úctou objektivního vědce přiznává všechny zásluhy Angličanů o výzkumy, měření, slézání nejvyšší hory světa. Jednu kapitolu věnuje „Jezuitům a kapucínům v okolí Mount Everestu“. Angličané jako by naprosto nevěděli o těchto prvních

zpravodajích! „Je pouze spravedливо, vzpomenout na muže, kteří před 260 a 200 lety kráčeli po týchž cestách, nikoli aby konali zeměpisné objevy, tím méně aby vylezli co nejvýše nahoru, nýbrž se zbožným úmyslem kázati Tibetanům křesťanství. Vědění, které sebrali o zemi dříve naprosto neznámé, není velké. Ale někteří z nich zaznamenali obdivuhodné líčení země, cest, způsobu cestování lidu, jeho mravů a zvyků, náboženství, a několik jiných, prvních, vykonalo cestu, kterou co do smělosti lze srovnati pouze s cestou Marco-Polovou a která byla opakována jinými Evropany teprve o 200 let později. Na činy prvních se zapomnělo, když epigonové vzali útokem Mount Everest.“ Sven Hedin vypravuje podrobně o cestách Gruebra a Dorville, jesuitů v Pekingu působivších. Roku 1661 obdrželi rozkazy z Říma, jeti domů pro instrukce. Ježto čínské přístavy byly v té době blokovány holandským loďstvem, rozhodli se cestovati přes pevninu. V Agře zemřel Dorville po 214 dnech cesty. Grueber šel sám přes Ormus do Říma, opatřen vědeckými přístroji, zvláště teleskopem. Cestou zpět do Číny zemřel i on. Cesta, kterou on a Dorville vykonali, je jedna z nejskvělejších, které kdy byly v Asii vykonány. Teprve roku 1845 byla opakována Otcí lazarysty Hucem a Gabetem. „Jesuiti v Pekingu byla získána přesná znalost labyrintů lamaistických náboženství, a nebyli tehdy také slepi pro velkou podobnost mezi vnějšími rity Lamů a katolíků. Bylo zřejmo, že ďábel sám založil toto odporné opíčení se po křesťanství. Jeho úmysl měl býti znemožněn a učení, které založil, vyhlazeno. V Tibetu mělo býti kázáno křesťanství.“ Papež vyslal kapucíny obracet Tibetany na křesťanství. Napřed šest, později dvanáct Otců. Leč záhy nastal spor mezi kapucíny a jesuiti o prvenství a jesuita Desideri byl roku 1721 povolán zpět do Říma. Jel z Lhassy severně mimo Mount Everest a přišel

teprve r. 1727 do Říma. Dlouho se nevědělo o cestě Desiderově mnoho mimo několik dopisů. Asi před 20 lety nalezeny však jeho zápisky a roku 1904 vydány geografickou společností v Římě. Jsou podivuhodné a plny ostrovtipných pozorování. — Sven Hedin cituje mnoho míst z těchto zápisků a vypisuje upadání misii pro nedostatek misionářů, až konečně vypuzení jich a tragickou smrt misionáře della Penna.

Bolševici v Rusku náboženství nepřemohli. Zástupce amerického duchovenstva, washingtonský biskup James Cannon, podnikl cestu do sovětského Ruska, odkudž se nedávno vrátil. Pařížský dopisovatel „New York Timesu“ vypravuje podle slov biskupových toto: „James Cannon přijel do sovětského Ruska z Finska a projel takřka celým Ruskem od Petrohradu až do Araratu. Účelem jeho cesty bylo obeznámiti se zevrubně a důkladně se situací církvi v sovětském Rusku. Vývody, k nimž dospěl biskup Cannon, mají nesmírný význam, umožňující posouditi psychologii mas v sovětském Rusku. První vývod je ten, že přes veškerá opatření sovětské vlády, aby mezi širokými vrstvami byla podryta vážnost a úcta k náboženství, aby byla zničena takřka sama idea náboženství a víry, vyšla pravoslavná církev čestně z tohoto boje, ježž musila přijmouti. Počínaje Petrohradem a Moskvou a konče malými městečkami a venkovem, jsou chrámy všude plny věřících a služby Boží se vyznamenávají zvláštní zbožností. Duchovní nadšeně slouží služby Boží a četné sbory překrásně zpívají, vroucně a pohnutlivě se modlí zástupy lidu, plníce chrámy, jež někdy ani nepojmou všech věřících. Druhý vývod Cannonův záleží v tom, že „živá církev“ přes všecku podporu, které se jí dostávalo od sovětské vlády, se úplně zhroutí, neboť skoro celý ruský národ zůstal věren pravoslavné církvi. Podle pozorování biskupa Cannona hledají zástupci a nesčetní stou-

penzi „živé církve“ cesty, po níž by se mohli vrátiti do lůna pravé církve. Jediné nebezpečí budoucnosti pravoslavné ruské církvi vidí James Cannon v soustavném bolševickém znepravňování mládeže a ve velkém rozvrácení rodinného života, jež bolševici podněcují usnadněním rozvodů a uzákoněním nemravnosti. Avšak i tento poslední vývod Jamesa Cannona není úplně pesimistický. Biskup je přesvědčen, že po pádu bolševiků se ihned mnohé změní.

Lékařský kurs pro misionáře. Na katolické universitě v Lille ve Francii byl konán letos v září a říjnu šestinědělň lékařský kurs pro misionáře. Neboť kromě vlastního duchovního vzdělání a kromě znalosti řeči, nepotřebují tito poslové víry nic tak velice a tak často, jako právě znalosti, i když jen nejnutnějších, z lékařství. Misionář má každý den co činit s nemocnými, kteří nikdy lékaře neviděli, nebo vůbec ve svém životě děti nebudou. A pomoc v tělesných potřebách rovná často cestu k záchraně duše. Proto odpovídal lillský kurs opravdové potřebě a byl také velmi čestně navštíven. O vlastním lékařském vzdělání nemohlo ovšem býti řeči. Bylo však třeba ozřejmiti jisté všeobecné, vědní hodné věci, bylo třeba dáti praktické pokyny, jak si počínati při nejčastějších, obyčejných nemocích a nehodách. Při tom prokázali velmi dobré služby profesoři katolické university lillské a nemocnice k fakultě přičleněné. Mimo to byly konány přednášky z nerostopisu, rostlinopisu a živočišhopisu, aby misionáři na svých dalekých cestách věděli, nač mají při své vědecké sběratelské činnosti zvláště dbáti. Ukázalo se, že šestinědělň kurs je příliš krátký, aby odpovídal i jen těm nejdůležitějším požadavkům. Proto se pomýšlí v příštích letech tyto rozvíno-
viti na mnohem širší základně.

„Zahradní město“ založené knězem Tov. Ježíšova. Zahradní město, kde by u každého domu byla zahrádka a dostatek vzduchu a slunce, jest

ideálem moderního stavitelství. Veliký tento úkol s nadšením rozřešil nedaleko průmyslového města francouzského St. Etienne jesuita Volpette. Město bylo až do r. 1894 ovládáno socialisty, Volpette začal zde svoji pastorační práci. Tamní zbrojovka v nedostatku objednávek propustila značnou část dělnictva, jež značně potom trpělo nedostatkem. P. Volpette najal nedaleko značný kus půdy za peníze, které mezi známými sebral, a rozdělil je mezi 50 nezaměstnaných dělnických rodin. V krátké době povstala zde zahradní obec Mariaville s 50 domky a 50 zahradami. P. Volpette nalezl další dobrodince, kteří mu pomohli, aby ve svém dile pokračoval, přes značný odpor radikálních socialistů. Tak povstaly zahradní obce St. Etienne, St. Mihiel, St. Croix, St. Camille. Když se zasloužilého kněze tázali, kolik „zahradních měst“ hodlá ještě založiti, odpověděl, že neustane, dokud jich nebude tisíc. Až do své smrti založil 1500 domů s příslušnými zahradami a s 10.000 obyv. Na dělnicích nežádal žádného vyznání víry. Ale jeho obětavá laska působila missijnářsky a v zahradních městech rozkvétal náboženský život. Když P. Volpette zemřel, truchlili pro něho všichni dělníci; památka jeho stala se jim nezapomenutelnou. Toť hrdina charitativní práce v duchu katolické církve.

Kolik vydává Amerika na náboženské účely? Katolická americká tisková kancelář sděluje zajímavá čísla o obnosech, jež americké obyvatelstvo vynaložilo na náboženská nadání. Podle úředních údajů amerického statistického úřadu páčí se jmění kostelů, farností a podobných čistě církevních zřízení na 2.820.220.000 dolarů. Z toho připadá na protestantské církevní společnosti 1 miliarda 780.000.000 dolarů, na katolické 648.091.000 dolarů. V tomto obrovském obnose (skoro 3 miliardy dolarů!) není započítán kapitál, jenž byl náboženskými společnostmi věnován na zřízení a vybavení dobročinných ústavů. Tento kapitál

obnáší dalších 1.800.000.000 dolarů. Připočteme-li ještě konfesionelní vyučovací a vychovávací ústavy, dostaneme obnos 7.600.000.000 dolarů. Tedy téměř 3 miliard dolarů! Není jisté druhé země na světě, která si ukládá tolik materiálních obětí k zachování svých náboženských zařízení, i když se musí připustit, že bohatství Ameriky částečně vysvětluje možnost těchto obětí. Jmenovaná suma se rovná výsledku první válečné národní půjčky za světové války. Je dvakrát větší než roční výdaje spolkové vlády, sedmkrát větší než státní dluh Spojených států na počátku tohoto století. Dvacetkrát převyšuje stavební náklady na Panamský kanál. Pozoruhodno při tom ještě je, že tento majetek vznikl čistě z dobrovolných příspěvků členů církve, bez jediného haléře státní podpory. Vzhledem k takové obětavosti dá se legenda o nedostatku náboženského smýšlení v Americe sotva udržeti.

Choť japonského vyslance katoličkou. Choť nově jmenovaného japonského vyslance ve Spoj. Státech, Katsuji Debuchi, přihlásila se ve Washingtonu za členku katolické farní obce, což bylo oslaveno zvláštní slavností za účasti členů diplomatického sboru. Nikdy před tím nebyl člen vyslanecké rodiny japonské katolíkem. Madame Debuchi mluví plynne anglicky a je matkou dvou dětí, šestnáctiletého syna a čtrnáctileté dcery. O svém přestoupení ke katolicismu sdělila zpravidají jistého amerického listu: „Seznámila jsem se po prvé s katoličkou církví, když jsem odešla do kláštera, kde byly řeholnice, abych se naučila anglicky a francouzsky. Tyto řeholnice byly Irčanky a Francouzky ze St. Maur, a jejich dobrá a krásná povaha přiměla mne, že jsem se počala zajímati o katoličku církev. Byla jsem přesvědčena, že jejich náboženství je skutečně jediným pravým, a asi před osmi lety se svolením manžela dala jsem se pokřtiti na katoličku církev. Můj manžel je velmi liberálním a nikterak mi nepřekážel, abych s oběma

dětmi přestoupila k církvi katolické.“ Dodala ještě, že i slavný japonský admirál Yamamoto je rovněž horlivým katolíkem. Dále sdělila, že je v Japonsku pouze dvě stě tisíc katolíků, kteří však mají ve všech končinách země nádherné kostely. Doufám — ukončila pí Debuchi svůj rozhovor — že sv. Otec dá Japonsku jednou i japonského kardinála.

Bývalý čínský min. předseda v klášteře. Nedávno ukončil v benediktinském opatství sv. Ondřeje v Belgii svůj noviciát fráter Celestýn Loučeng Čiang, býv. ministerský předseda čínský a pozdější vyslanec čínský v Belgii. Nyní složil sliby do rukou opatových na dobu tří let. V dopise, zaslaném do pекinské „Politik“, prohlašuje, že stále hlouběji vniká do života katolické církve. Píše: „Den ze dne poznávám více božský význam jejího učitelského úřadu a raduji se, že jsem věrným synem papežovým, jehož pokyny jsou pro nás projevem vůle Ježíše Krista.“

Dorost čínského domorodého kněžstva. Ve Fatdiemu v Indočině byli vysvěceni dva domorodí seminaristé na kněze. Od založení semináře v roce 1912 ve Fatdiemu bylo vysvěceno domorodých kněží 80. Letos je ve velkém semináři 53 kandidátů, z nichž 27 poslouchá filosofii, 26 teologii. V přípravné koleji pro velký seminář je 130 chovanců. Dokonce i exercicie pro chovance dávali vloni domorodí kněží. Tato novota stala se na výslovné přání sv. Otce, který chce, aby domorodé kněžstvo stalo se schopným plně odpovídati za církevní život v misionářských územích. Druhou příčinou je nedostatek cizích misionářů.

Zřízení nového papežského státu. Den 11. února t. r. byl historický, významu světového. V poledne o 12. hodině byla v sále papežského paláce u sv. Jana v Lateráně podepsána smlouva mezi Svatou stolicí a královstvím Itálie, již se vyřizuje římská otázka a sjednává konkordát. Též podepsána finanční konvence. Za sv. Otce podepsal kardinál, státní tajemník Gasparri, za ital-

ského krále ministerský předseda Mussolini. Bude zřízeno nové Vatikánské město „Città del Vaticano“, v němž bude papež suverénem, samostatným vládcem. Je tedy t. zv. „římská otázka“ díky Bohu a moudrosti nynějšího sv. Otce odstraněna. Papež a král italský se smířili, odděleno bezpráví ze dne 20. září 1870, kdy obsadili Italové Řím. Církev došla tímto největší mravní vítězství a kráčí k novému, dalšímu rozkvětu. Pak prý se přežila!?

Náš československé mládeži, katolickým rodičům, duchovenstvu a přátelům ušlechtilé čtení pro mládež. „Raná setba“, tato nejlevnější knihovna pro mládež, zahajuje nový ročník a hlásí se svým čtenářům v nové úpravě a s nejlepším výběrem literárních prací, které budou v letošním ročníku vydávány. Letošní ročník přináší práce Jindř. Š. Baara, Viléma Bitnara, Ludmily Grossmannové-Brodské, Frant. Kašpara atd. „Raná setba“ bude vycházeti jako v předešlých ročnících v sešitech a možno ji též odebírat ve svazcích. Předplácí se na celý ročník Kč 15.—, t. j. 10 sešitů, jednotlivá čísla po Kč 1.50. Nakladatelství Československé akc. tiskárny, Praha II., Panská ul. 1.

Eucharistický obrázkový měsíčník „Poklad Věřících“ zahájil právě 29. ročník. Má ročně 12 sešitů, levné předplatné činí i s pošt. zásilkou pouze Kč 6.—. Vynikající známý spisovatel katolický, profesor Em. Žák, napsal k počátku nového 29. ročníku „Pokladu Věřících“ mezi jiným i následující významná slova: Náš Bůh je Bůh skrytý; ale stále mezi námi přítomný. V starostech a žalu, v těžkostech a pochybnostech k Němu se utíkáme. Vyhledáme Jej ve svatostánku a svěříme se Jemu se všemi svými obtížemi. A když není nám možno k Jeho trůnu ve chrámu jíti, aspoň duchem svým tam zalétáme a věrou v Jeho přítomnost a ochranu se utěšujeme. Mocnou a stále trvající podporou naši lásky k svátostnému Spasiteli je duchovní čtení o nejsvětější Svátosti oltářní. To

je onen duševní chléb, který duši sytí. A mezi časopisy a knihami, které udržují a šíří úctu ke svátostnému Spasiteli, náš „Poklad věřících“. Při hromadném odběru aspoň 10 výtisků tohoto pěkného euchar. měsíčníku poskytně administrace značnou slevu. Ukázková čísla ochotně zašle zdarma obratem: Administrace „Pokladu Věřících“, Praha II., Pštrossova 200.

Boj proti katolicismu v Polsku. Polsko bylo považováno vždy za stát katolický. Platí za něj dosud. Ale zdá se, že katolici polští, ostatně politicky rozbiti v řadu stran, spoléhali příliš na tento zdánlivě samozřejmý charakter svého státu a nebyli náležitě bděli, takže v poslední době vedoucích a rozhodujících míst a funkcí zmocňují se vždy více vyslovení nepřátelé katolicismu, především zednáři. Už jsme o tom psali několikrát a zejména varšavský náš korespondent upozorňoval ve svých instruktivních článcích, že doby klidu a pokoje pro polské katoliky minuly. V minulých dnech měl poznaňský arcibiskup primas H l o n d v Bydgošti řeč, ve které uvažoval o předzvěstech boje proti církvi v Polsku mezinárodními organizacemi chystaného. Zdůraznil, že i velmi mnoho polských lidí staví se ochotně do služeb těchto protikatolických internacionál a začíná útočiti proti církvi a jejím právům. Vybízeli nejen k intenzivní obraně, nýbrž také k semknutí všech sil k zahájení iniciativní akce, k získání vůle i ducha polského lidu, aby idea viry, idea katolické církve z boje vyšla vítězná. My čeští katolici budeme jistě se zájmem sledovati postup polských katolíků, budeme čerpati z jejich osudů poučení a budeme je podporovati sympatiemi a jinými morálními prostředky.

Sovětská vláda a církev. Jakou nenávisť, oproti církvi sověty planou, o tom velmi charakteristickou zprávu přináší americký „Hlas“ z 11. března v dopise z Rigy: „Když čeka, totiž sovětská státní policie, odstraňovala zlatou lampu, hořící před řadou zá-

zračených ikonů Panny Marie s Děťátkem, jež nepřetržitě hořela již přes 200 let v Pečerském klášteře v Kijevě, chtěl tomu tamní převor Stanislav zabránit. Byl však při tom surovými buřiči sražen k zemi. Se svým lupem vzdalující se policisté pak oznamovali, že 84letý kněz upadl a leží ve mdlobách. Když ostatní řeholníci přiběhli k místu násilí, našli staříckého kněze již mrtvého. Sovětské úřady nyní prohlašují, že byl raněn mrtvici. Dramatická smrt převorova udála se za útoku policie na klášter k uchvácení všech po staletí zde nashromážděných církevních pokladů, a vypuzeno 240 řeholníků z něho. Klášterní budova totiž byla určena kijevskými sověty k znacionalisování a použito jí dlema jako musea, z části jako obydlí pro proletářské dělnictvo.

Dle moskevské „Pravdy“ nastalo v Rusku nové pronásledování římskokatolického kněžstva, z většiny Poláků, které čeka obviňuje, že organizují novou revoluci proti sovětům.

Došlo k různým nepokojům. V Dinsku napadla policie katolické chrámy, kde mnoho lidí — mezi nimi dva duchovní — byli zatčeni.

V Leningradě (dřívejším Petrohradě) vnikla policie do Svatokateřinského chrámu a zatkla faráře Vasilevského se dvěma jeho kaplany. Podobně se stalo v Moskvě a na jiných místech. Práví se, že na 150 katolíků a kněží úpí nyní v žaláři. Leningradská „Pravda“ prohlašuje, že zakročení sovětských úřadů proti katolíkům stalo se proto, že katolici odporují zavedení ruské „živé církve“ v sovětském Rusku. — Všim tím jsou velmi pobouřeni katolici pobaltských zemí a v Polsku v největší míře.

Civilní sňatky ve Velké Praze. Za rok 1928 bylo uzavřeno ve Velké Praze celkem 5210 úředních sňatků. Z toho na radnici staroměstské bylo uzavřeno 2063 sňatků, ostatní v místních úřadovnách. Uvolnění svátostného sňatku manželského pokračuje ve vrstvách náboženství odcizených vždy více.

Navrácení skonfiskovaného majetku církevního stalo se v Itálii. Italská vláda usnesla se slavné Kartouzy v Pavii, které byly založeny G. Viscontim r. 1396, a potom r. 1889 za liberální vlády sekularisovány, kartouzským řeholníkům vrátiti. Je z nejnádhernějších stavebních památek italských; i vnitřní výzdoba chová četné umělecké předměty.

Korunování obrazu Matky Boží ve slavném poutnickém španělském místě Guadalupe konalo se 12. října 1928. Byl přítomen sám král, který položil svoji maršálskou hůl k nohám Bohorodičky. Slavnosti účastnil se papežský nuncius, četní biskupové a desetitísece poutníků. Obraz vyzdoben byl korunou, která vedle diamantů obsahuje přes 34.000 drahokamů. Guadalupe je nejslavnější poutnické místo a podle něho byly ve všech latinskoamerických státech, kam přišli Španělové, zakládány mariánské svatyně P. Marie guadalupské. Taková nalézá se též v Mexiku. Kardinál dr. Segura, který korunu posvětil, modlil se při tom modlitbu za pronásledované souvěrce v Mexiku, kterou složil kněz z Mexiku vypovězený.

*

„Československá žena“ přechází z měsíčníku na čtrnáctideník při nezměněném předplatném Kč 20.— ročně. Stojí tedy jednotlivé číslo osmdesát haléřů. Vychází již šestý rok a nalézá stále více a více přátel v katolickém hnutí ženském. Při letošním ročníku zvláště vydavatelstvo nešetřilo nákladu. Číslo je velmi pěkně vypraveno, jak jsme se o tom přesvědčili z prvního čísla, došlého nás na ukázkou. Titulní stránka je vkusná a obracite-li list za listem, nalézáte pěkné obrázky s doprovodem, politické úvahy, sociální články od předních pracovnic a pracovníků ženského hnutí katolického, román, praktické stati pro domácnost, rozhledy, hliďku žen výdělečně pracujících, módy, také něco o dětských hračkách, stati ze sociální péče, náměty k ženské otázce a tak

dále a tak dále. Při prohlížení čísla máte pocit radosti, když vidíte, že ženy dočkaly se konečně časopisu, který je důstojně representuje. Je nyní na nich, aby jej všude doporučovaly. Činíme proto touto cestou svoji povinnost a prosíme naše čtenáře, aby neližovali práce a času k rozšíření tohoto listu. Objednávky jakož i žádosti o ukázková čísla, kterých vám administrace zašle na požádání zásobu zdarma, adresujte na administraci

„Československé ženy“, Praha II. Spálená 15.

(Děkuvzděnf.)

Plně svou povinnost, vzdávám nejserdečnější díky božskému Srdci Páně, Panně Marii, Matce dobré rady, sv. Tereziíce od Ježíška a sv. Antonínu Paduanskému za vyslyšení prosby (devitidenní pobožnosti) v těžké chorobě tělesné a častých bojů duševních. Ctitelka a čtenářka Božského Srdce Páně.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za potlačení socialismu a komunismu a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás a za všechny národy slovanské, aby v jednotu víry byli shromážděni, aby byl jeden ovčinec a jeden pastýř!

Heslo apoštolské: Varuj se podvratných živlů!

Úmysl v dubnu 1929: Aby ošetřovatelé nemocné i sebe posvěcovali a k dokonalosti vedli.

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Odorčení komunismu. (Hlavní úmysl.) — Zmni ráno. (Báseň.) — Žiznim! — O lásce Kristové. — K jubileu sv. Otce. — Pán s Vámi! — Huť vtr. (Báseň.) — Prach jni! — Z umučení Páně. (Obrázek) — Obrázky z katolických misí. — Les v zimě. (Báseň.) — Různé zprávy. — Ježíš sňat s křížem. (Obrázek.) — Obětování denního úmyslu.

Tiskem a svým nákl. vydává Občanská tiskárna, Brno. — Za redakci odpovídá Ludvík Kučka.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LXIII.

BRNO, 1. DUBEN 1929.

ČÍSLO 4.

Ó Srdce Ježíše, ty šípý lásky svojí jen bojné vysílej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se stráví jimi hrudí, Ty Srdce Páně, naší láskou buď!

Posvěcování sebe a apoštolský duch při ošetřování nemocných.

(Hlavní úmysl.)

Celý svět je plný nemocných na duši nebo na těle nebo na obou. Již Pán Ježíš věnoval velkou pozornost a lásku neduživým a uzdravoval je, když prokázali k němu svou důvěru. Za příkladem božského mistra svého činili též apoštolé veliké divy na nemocných uzdravujice je na duši i na těle. Tak věnována láska k nemocným v církvi sv. po všecky věky. Zakládány řády pro ošetřování nemocných, budovány nemocnice, v nichž nemocní nacházejí lepší ošetřování než doma, obzvláště chudina. Této péči o nemocné věnují se muži a ženy obětavě jako jsou Milosrdní bratři a Milosrdné sestry, jejichž hlavním povoláním je všecku péči věnovati nemocným svým bližním. Řídí se slovy Krista Pána, jenž pravil: „Cokoli jste učinili jednomu z nejmenších mých, mně jste učinili.“ Jako je nesmírný počet nemocných lidí, tak je též veliký počet těch, kteří buď na krátkou dobu nebo po celý život se věnují ošetřování nemocných lidí.

Jedná se však netoliko o ošetřování těla nemocných, nýbrž také

o duši jejich. Proto je velmi důležité pro ošetřovatele a ošetřovatelky z řádu, aby především sebe samých posvěcovali a tak i na spáse nemocných bližních pracovati mohli. Když Spasitel náš po své vlasti chodil a učil nemocné, uzdravoval a hříšníky obracel, hleděl napřed v lásce své získati vliv na srdce jejich, aby se otevřelo světlu víry a poslechlo hlasu milosti Boží. Dnes přichází tentýž Spasitel v těch, kteří láskou k bližnímu puzeu nemocným se věnují, laskavosti těší, k trpělivosti napomínají a na odchod z tohoto světa připravují. Často se přihází, že duše je více nemocná než tělo a Bůh chce právě tělesnou nemocí upozorniti člověka na horší nemoc duše. V takovém případě může často jen tichá láska, vroucná modlitba a veliká obětavost zachrániti duši od věčné záhuby. Jak mnoho trpělivosti třeba ošetřovatelům a ošetřovatelkám při posluze nemocným, často velmi netrpělivým, hrubým a nevzděným! Jak mnoho třeba horlivosti těm, kteří umírající připravují na poslední jejich hodinku. Jak různé jsou nemoci; mno-

hé ošklivé, nakažlivé a přece se jich nebojí ti, kteří nemocné ošetřují. Ano, žasnouti musíme nad tím, vidouce ty veliké oběti v nemocnicích přinášené dnem i nocí při ošetřování nemocných. Kde čerpati mají tu sílu, statečnost, obětavost a trpělivost? Jedině v modlitbě, v posvěcování sebe a v příkladech svatých a světic Božích, kteří si velikých zásluh získali právě při ošetřování nemocných a při péči o spásu jejich duší. Láska k Bohu a k bližnímu vlévá jim nadšení a horlivost jakož i naději na odplatu věčnou. Vzpomeňme na př. sv. Karla Boromejského, jak v Miláně včas hladu rozdával almužnu a včas moru jak zaopatřoval umírající sv. svátostmi,

aby duše jejich zachránil, nic nedbaje, že by se mohl sám nakazit. A jiných takových příkladů je dosti, i za naší doby vyskytují se takové hrdinské duše při péči o nemocné. Než nechceme jen obdivovati takovou hrdinskou obětavost, nýbrž chceme tuto duchovní správu u nemocných též sami modlitbou podporovati a těm, kteří se věnují péči o nemocné jako nejlepší prostředek doporučiti sebezposvěcování, apoštolskou horlivost a pobožnost k nejsv. Srdci Ježíšovu v duchu Apoštolátu modlitby s denní modlitbou: „Všecko podle úmyslu tvého, nejsv. Srdce Ježíšovo“, a měsíčním usmířujícím sv. přijímáním.

Jarolm St. Pavlik:

Matka dobré rady.

Zdravas, Panno přemilostná,
poklade můj, perlo skvostná,
Matko dobré rady!
Ať jdu lesem, ať jdu polem,
v myšlenkách my jdeme spolem,
tebe vidím všady.

Tys mně ideálem ctností,
čistoty zvlášť, nevinnosti,
Panno prostá vady!
Nad vši rozkoš toho světa,
nad vši krásu, jež v něm zkvétá,
jsou mně tvoje vnady.

Bolest jaká když mne mučí,
moře útrap když kol hučí,
samé vodopády,
„Maria“ mi v uchu zvučí,
a já letím do náručí
Matky dobré rady.

S pokušením když jsem v boji,
úklady mně satan strojí —
zrádné jeho spády:
tu já volám k Boží Matce,
ona zažene ho hladce,
Matka dobré rady.

Církvi boje když se množí,
křesťanům tu Matka Boží
staví pevné hrady;
ďábel když se na nás chystá,
Roditelka Pána Krista
s pomocí je tady.

Žádosti zlé když mne souží,
srdce zbavit se jich touží,
a já nemám vlády,
a svět svůdný když mne mámí,
Panna svatá pomáhá mi
uškrtit ty hady.

Dík a chvála budiž tobě,
pěstující Božské Robě,
Matko dobré rady!
Kéž bych z posmrtné kdys noci
dostal se tvé za pomoci
nebes do osady!

Pán s vámi!

Napsal fašář M. Dubouis. Z franc. přeložil Boh. Kyselý.

HLAVA I.

Pán s dětmi.

U pohanů, i u nejvzdělanějších z nich, byly malé děti tuze hodny politování. Každý je mohl prodati, beztréstně i zabiti, zákon jich nechránil. Mnohé umíraly hned v den svého narození a jejich kati — to byli leckdy vlastní jejich otec, matka, sestry. V Karthagu hleděli v dobách všeobecné pohromy usmířiti kovové modly tím, že kladli v jejich ohněm rozžhavené lokty malé dítky. Lid k tomu tleskal a matky ubohých obětí přijímaly s radostí blahopřání lidu. A zda není i za našich ještě dnů na některých místech zeměkoule, najmě v Číně a Japonsku, prodej a vražda dětí něčím obyčejným? Tu si počítá matka čtrnáct penízů, cenu to prodaného dítěte, tam patří otec i matka bez citu a pohnutí, kterak poslední zbytky jejich dítěte mizí ve žkravené tlamě nečistého zvířete.

Kde však již není temnot pohan-ských, kde vládne Ježíš Kristus, jak tu roste láska otecká a hlavně mateřská, jak se povznášá někdy až k hrdinství! Přejde-li dítě, jsou rodiče dalecí toho, aby reptali, aby se ho zbavili zločinem, oni je pozdravují jako vzácný poklad svěřený jim Otcem nebeským. Vítaný ten dar bývá pokryt polibky a slzami radosti. Pak bývá záhy donesen do chrámu, kde mu kněz udělí to, co hlasatelé víry udělovali prvním králům křesťanským, vznešený název dítky Božího. Ježíš jest jeho bratrem, Maria jeho matkou, nebe jeho vlastí. Slyšte poslední nevýslovně krásná slova, která kněz dává novokřtěnci: „Jdi v pokoji a Pán budíž s tebou — Dominus vobiscum!“

Kdo vysloví štěstí matky křesťanské, když přijímá své dítě při návratu

z kostela? Jak něžně je se slzami přijímá a tiskne k srdci! Jak pozoruje okem zbožného údivu tento veliký zázrak Boží, toho andílka! A i kdyby jej smrt tehdy odervala od její hrudi, tato matka by jako odevzdaná křesťanka vzhlédla k nebi, dic: „Je tam v nebi ve skvoucí kráse, již mu dal křest; můj andílku, pros za matku svou; já přijdu kdysi, a snad brzy již za tebou.“

Je snad dítě, které zůstane na živu, chudo jako dítě betlemské? Bude pastýřem, dělníkem na poli nebo v továrně. Rozteskněn, že musil opustit otce, matku, svou visku, nebo brzy zmořen prací nad jeho síly a nedostatkem výživy, umírá zapomenut v koutku nemocnice. Kus rubáše, chudá rakev, několik modliteb, několik kapek svěcené vody, toť vše, čeho se chudákovi dostane, než bude uložen do prachu zemského. Ale myslil, mluvil, jednal-li vždycky před Bohem, věda, že naň patří, dá mu Bůh, čeho ani Napoleon nemohl dáti synu svému. Ano, v nebi bude takový pastýř u krále slávy kralovati věčně s korunou bez trní, ve štěstí bez mraků.

Jak hodni politování jsou otcové, matky, vlády, které vychovávají dítě tak, že mu zbla nepoví o duši, o Bohu, o soudu, jemuž bude podrobeno, a o věčnosti, která pak přijde! Tu by bylo lépe býti psem bezbožníka, než jeho dítětem! Zato šťastné rodiny, šťastní národové, kde se děti záhy učí, odkud pocházejí, proč jsou na světě a kam jednou půjdou. Šťastná rodina, šťastný národ, kde se pohoršení daného dítěti hrozí víc než smrti rukou katovou. Ba šťastné rodiny, šťastní národové, kde děti rostou, prospívajíce věkem a moudrostí před Bohem i před lidmi!

Hmyz, dný příliš deštivé, příliš

studené či horké, toť hlavní nepřátelé, kteří napadají a ničí kvítí polní. Něžné květiny lidstva, dívky, jsou rovněž vydány nebezpečím. V desátém, ba již v osmém roce může dítě viděti, chápati, milovati zlo a státi se zármutkem, hanbou rodiny a velikým nebezpečím pro druhý. Již tehdy může býti takové dítě zkaženo jako dívky sodomské. A tu kal náruživosti zháší brzy světlo viry, ba i rozumu. Naše století osvěty, tak svým pokrokem se honosící, vidí hrůzy, jakých ani pohané nevidali. Kdo u nich bohy pohrdal, musil se obávati žaláře a smrti. Ale dnes pozdravují odpadlici i v zemích nejvzdělanějších, které by čeho Bohu děkovat za tolik krásných duší v minulosti, jako nadějí vlasti, jako záruku její slávy takové děti-nevěrce, naduté již pýchou ďábelskou. Slyšíte, jak takový malý neznaboh mluví ve své předčasné probuzené nevěře? „Farář, biskup, církev, i Kristus sám mi nemá co poroučet. Čeho k poučení potřebuji, to si najdu v novinách. Já chci volně myslit, volně mluvit, volně žít, po modlitbě, po katechismu, po církvi, po Bohu mi nic není...“ Ach, daleko přijde dítě se svým volným myšlením, daleko a brzy na své neštěstí, na neštěstí své rodiny i společnosti lidské! Tu několik příkladů.

U jednoho soudu (na severu francouzském) nemohou diváci bez ustrnutí patřiti na mladé děvče, které je v těžké obzalobě.

„Nešťastné dítě,“ praví soudce; „proč jsi ten dům zapálilo? Vždyť ti mohl uhořet otec i matka!“

„Chtěla jsem se pomstít,“ odpovídá děvče bez Boha, „proč mne trestali?“

Ne, ve Francii a snad nikde na světě není tmavého lesa, kde by se páchalo tolik krádeží a vražd jako v Paříži, a co je strašlivějšího, mezi těmi lupiči a vrahy hlavního města jsou děti, kterým není ještě ani patnáct let.

Teprv čtrnáctiletý syn lékárníkův dí své sestře: „Má drahá, když mne tatínek a maminka nemají rádi, co

tu mám na světě dělat? Buď s Bohem!...“ a mladý bezbožec jde do pekla v domněni, že se vrací v nic. A co říci o školách bez Boha? Není to příprava zkázy rodiny a společnosti? Kde není Boha, tam je temno v rozumu, slabota vůle, zkažené srdce, a potom jest země jenom předsíní pekla.

Právě, kdy toto piši, dovidám se z listu Guyenne: Bezbožecký zákon již nese ovoce. Dítě, které mělo jíti k prvnímu přijímání, přineslo listek tohoto obsahu: „Pane farář, prosím, abyste vyškrtl mého hochu ze seznamu k prvnímu přijímání. On nepůjde. S úctou X., vdova.“

Katecheta pochybuje, že by podpis byl pravý a zavolať matku. A hle, dopis je jenom padělkem dítěte. Ubohá matka se slzami v očích káře synka. — „Máti,“ odpovídá jí chladně dvanáctiletý mudrc, „proč chcete, abych šel k přijímání? Ja v Boha nevěřím...“ K tomu není třeba poznámek.

Proč je tedy tato přehrada mezi školou a knězem? Není-li kněz a nezůstává-li vždycky, jako jeho božský Mistr, nejlepšíš a neoddanějším přítelem malých dítek, vždy ochotným je pohladiť, jim žehnat, opakovat jim ve škole táž slova jako v kostele? Moji milí, malí přátelé, Domine vobiscum — Pán budiž s vámi! Budiž ve vašem duchu, aby jej osvěcoval, ve vašem srdci, aby je posiloval v lásce k pravdě a kráse. Buďte svými ctnostmi tím, čím jsou květiny jarní, nadějí, krásnou nadějí rodiny i vlasti. Andělé na zemi, Pán budiž s vámi, jako je se svými anděly v nebi!

Kvítko uvadlé a upadlé je zajisté malé neštěstí, ale dítě, které padne s výšin ctností andělské do bláta nízké vášně, které se z náruči Božího vrhá v náruč satanovu, ó to je neštěstí nade všecka jiná, jež by bylo oplakávati slzami krvavými. Zvláštní poblouzení lidské! V republice, zrovna jako pod jinou vládou musejí se ti, kdož poraní nebo zabijí tělo dítěte, obávati četníků, vězení, galejí, po-

praviště, ale kdo zabíjejí svými spisy, řečmi, příklady duše, odvádějice je od ctnosti a Boha, ti bývají často dobře placeni, oslavováni, ba leckdy i vyznamenáváni čestným křížem, ba stávají se i na největší hanbu naší společnosti poslanci, senátory, ministry, vládci národa na místě Božím!

Je-li tělo, které se stalo obchodem duše, mrtvolou a bylo vydáno na pospas červům a hnilině, přece ještě jen věci, která srdce pozvedá, tož dobře pamatujme, že duše dítěte od Boha odloučeného je ohavnosti tak hnusnou a ošklivou, že pohled na ni by stačil usmrtiti.

Ó, jak dobře chápal onen poslanec nutnost náboženské výuky ve škole, jenž neohroženě ve sněmovně francouzské zvolal: „Slyším dělníky, rolníky, kteří k vám z upřímného srdce mluví: Žádali jste po nás krev našich dětí pro vlast, již milujeme, a my jsme ji dali; dnes chcete po nás ve jménu svrchovanosti státu i duše našich dětí, a tu si vzpomínáme, že jsme i otcové i křesťané; těch duší nedáme nikdy!“ Ach, proč nebývá toto rozhodné nikdy vysloveno vždycky těmi, jimž se dostalo i cti otců a matek? Odkud to, že cena duše dětské bývá tak často znevažována v chaloupce, v dílně, v zámku i ve školách velikých měst? Není-li dítě ve své křesťní nevinosti, s Bohem v duši i srdci, nejkrásnějším květem pozemským, není-li bohatstvím nad všeliké jiné bohatství největším zázkakem stvoření?

— Poslyšte tu, co mluví otec a matka opravdu keřanská:

„Naše dítě, toť náš anděl, usmívá se na nás, mluví s námi, poslouchá a miluje nás. Bude Tobíášem našich starých dní, jeho víra dodává odvahy naší víře, jeho zbožnost posiluje naši zbožnost a jeho láska k Bohu je jako oheň, který naše duše zahřívá!“

„Maminko,“ pravila malíčká dcerka své matce, „něco mne znepokojuje. Ježíš řekl, že kdo s ním chce kralovat; musí s ním i trpět. Kdybych nyní umřela, kampak bych asi přišla? Já

jsem ještě nic netrpěla. Myslím si, že by bylo dobře, kdyby mi Pán Bůh poslal nějakou nemoc, protože bych se mu mohla zalíbit, kdybych ji trpělivě snášela...“ Tato slova ukazují výmluvnost, jaké neshledáváme ani u našich velikých řečníků. To dítě opravdu chápalo, co znamená Dominus vobiscum.

Františka d' Amboise, potomní vévodkyně bretaňská, byla, sotva opustila kolébku, potěšením všech, kdož bývali kolem ní. Byla tak milá, tak hodná a zbožná, že křesťané, kteří již chodí ke svátostem, daleko tak Pána nemilují, jak jej milovala Františka. ve čtvrtém svém roce. Hrdý palác, který obývala, zdál se jí malým koutkem ve vyhnanství, neboť často pozdvíhovala ruce i oči k nebi, kde srdcem již tehdy dívala. Byla-li na mši svaté, prolévala hojně slzy při pozdvíhování nejsvětější Svátosti.

Když ji matka viděla jednoho dne plakati, ptala se ji, co ji tak rmoutí, a malá světice za vzlykání odpověděla: „Vám a celému dvoru dostalo se veliké milosti, že jste mohli přijmouti Tělo Páně, jenom mně se toho štěstí nedostává, protože jsem malá. Jak tu, hledě, nemám plakati?...“

A že jsme v tak poučných příkladech, stůj zde ještě jeden o malém pastoušku, jehož rozhovor o Otčenáši mohl by mu závidět bohoslovec, ba biskup, i papež sám.

Jednoho dne, vypravuje abbé Postel, cestoval jeden svatý kněz horami klermontskými v Auvergni, a tu spatřil nedaleko cesty mladého pastevce, jehož vážné a skromné vzezření naznačovalo cosi neobyčejného. Pásl pokojně své ovce. Kněz přistoupil k němu a řekl: „Příteli, celý den tak sám, to je ti jistě dlouhý čas?“ — „Oh ne, pane faráři, mně není ani trošku dlouhá chvíle, já jsem ustavičně zaměstnán.“ — „A, umím překrásnou modlitbu. Ach, jak je pěkná a utěšující tato modlitbička! A tak ji bez přestání odříkávám.“ — „Ale přece se nemodlíš

celý den?“ — „Ano, pane faráři, a to ani se nedostanu na konec své modlitby, jak je podivuhodná a povzbudivá. Plní mé srdce radostí a kdybych uměl mluvit jako pání, pověděl bych vám o ní moc víc.“ — „A která je tato pýbórná modlitba, mé dítě? To mne skutečně zajímá, a je jisté tuze dlouhá, když na ni nestačí ani celý den.“ — „Ba naopak, ona je kratinká, ale tak hezká, tak tuze hezká!“ — „Já ti, příteli, nerozumím, je krátká, a přece nestačí celý den, aby se dokončila. Nejsi přece chybný v řeči a lehko se vyjadruješ.“ — „Oh, pane faráři, hleďte, já tu svou modlitbu mám tak rád, ona je tak dojímavá, že sotva ji začnu, vyhrknou mi, ani nechci, slzy, a tak je tomu až do večera.“ — „To je velmi hezké, milé dítě, ale ještě jsi mi ani neřekl, která je to modlitba a jak ji odříkáváš.“ — „Ta modlitba, to je, pane faráři, Otčenáš. Dělam to tak: než začnu, pozdvihnu své srdce k nebi a potom řeknu: Otče náš, jenž jsi na nebesích!

Tu se hned zastavím a myslím na dobrotu Boha, který přece chce, abych jej nazýval svým Otcem. Je to možno, abych já, ubohý pastoušek, měl otcem Boha tak dobrého, tak velkého, tak mocného? Boha, jenž učinil to modré nebe, to slunečko, které nám svítí, tu zemi se všemi lesy a horami, celé to pohoří, které je tu celý den přede mnou, tu dobrou travičku, již mé ovečky od rána do večera okusují a která bez přestání dorůstá, to nádherné osení, které pokrývá údolí a všechno ostatní, i lidi, kteří se tam procházejí, a důstojníky a vladaře a krále? Ano, on i mně, který ničím nejsem, dovoluje říkati mu: Otče můj! Takové jsou, pane faráři, moje myšlenky, které mi napadají, že ani nevím, jak vám je vyjádřit, protože se mi nedostává slov. Já jsem se neučil z knih a neznám jiného, než naše nářečí. Když na to všechno pomyslim, jsem všechno dojat, pláči a nemohu v modlitbě dále. Vidíte tam dole mezi dvěma stromy tu vesničku,

sestavající z několika domků? Tam já byvám a náležím k nejchudší rodině, a přece smím jako měšťaně ve městě Bohu říkati: Ty jsi můj Otec a já jsem dítě tvé.“

Kněz, překvapen těmito povznešenými pocity, poznáváje Duchu Božího, jenž bytoval v té prosté a přímé duši, řekl pastouškovi: „Jen se tak modliver dále, malý můj příteli; není možno, aby ti Bůh neželal.“

Tu viděti, že i chudý pastevec, neznající než nářečí své visky, chová v duchu svém světlo nebeské a v srdci svém city andělské.

Mnozí synové venkovští jdou do Paříže rozhazovat mnoho peněz, mařit mnoho času, aby se naučili, jak se obejiti bez Boha a ctnosti. A lidé pak je vidí vracet se s doktorským diplomem a potom žít a umírat jako nerozumná zvěř.

Dobře si pamatujme, že všechna věda, která nevede k pravdě, ke ctnosti, k Bohu a k nebi, zavádí jistojstě ke lži, ke hříchu, k dáblu a peklu. Takového hlavního města jako Paříž jest se obávat víc než hrobu, kde bytuje tma a hníloba. Může-li se dítě na své štěstí vyhnouti noci, aby nezachvátila jeho duši, zkaženosti, aby nezachvátila jeho srdce, je-li jeho život životem andělským, viděti v něm záhy zářiti veliké ctnosti, které jsou slávou katolické víry, a jež nebe rádo žehná a odměňuje.

Posílaje své dítě do školy řeholní, dával mu chudý dělník kousek chleba a pět haléřů, aby si k němu koupilo nějaké ovoce. Hoch si šetřil pětníky a schovával si je dole ve skříní. Matka je jednou našla a řekla svému milému dítěti: „Mně se zdá, že chceš být zlodějem?“ — „Oh, to nikdy, maminko.“ — „Odkud jsou tedy všechny ty pětníky, které jsem našla?“ — „To jsou ty, které jste mi s tatíčkem dávala, já si je ukládám, abych...“ — „Pověz mi přece, nač to?“ — „Abych je dal chudým, až půjdu ponejprv k přijímání...“

Jíst dlouho jen suchý chléb, aby se pomohlo chudým, takováto al-

mužna má jistě mnohem větší cenu, než zlatá mince, poskytnutá boháčem! Svatý Vincenc z Pauly vysypal tak obsah svého váčku do ruky starého chudáka a položil tak základ k velikým skutkům křesťanské lásky, jež Francie a celý svět podnes obdivuje.

Jednou pravil kněz na křesťanském cvičení: „Chce někdo obrátit duši, která je mu drahá? Ať pro ni něco trpí!“ Ta slova se dotkla dítěte, které bylo právě u prvního přijímání. Ubohé děvčátko vídalo matku často plakati a rdělo se hanbou, vidouc, jak otec vracívá se večer domů do nemoty zpit. Odhodlavši se k rozhodnému činu, objímá jednou matku v návalu takové něžnosti, že ubohá se až chvěje. „Maminko,“ dí jí „upokoj se, brzy již nebudeš plakat skrz tatínka.“ Druhého dne u oběda, jediné to chvíle, kdy byla rodina pohromadě, bere si dítě polévku, kousek chleba a odmítá vše ostatní. „Jsi nemocná?“ ptá se matka s podivem. — „Nejsem, maminko.“ — „Jez tedy,“ praví otec, — „Dnes ne...“ Je to vrtoch, myslí si oba a tak nechali dítě v jeho domnělé umíněnosti. Večer přišel otec, jak obyčejně, opilý. Jeho dcera již ležela, ale nespala; slyšíc, jak zlořečí, dala se do pláče. Druhého dne odmítá jako včera všecek jiný pokrm krom chleba a vody. Matka je znepokojena, otec se zlobí. „Chci, abys jedla!“ dí rozezlen. — „Ne, tatínku,“ odpovídá pevně dítě, „ne, tak dlouho ne, pokud se budete opíjet, rouhat a maminku přivádět k pláči. Slibila jsem to Pánu Bohu, chci trpět, aby vás netrestal...“ Otec klopí hlavu, ale večer se vrací pokojně domů. Malička je rozkošná, jakou má radost a jak ji chutná! Ale zlý návyk strhne otce ještě jednou a dítě se postí znova. Tentokrát se otec neodvažuje říci slova, jenom veliká slza mu vy-

hrkne z očí a nechává jídla. Matka pláče a dceruška zůstává klidná. Tu otec povstává a bera ji v náruč, ptá se: „Dítě, budeš tak dělat každý den?“ — „Ano, tatínku, až budu umru nebo vy se obrátíte.“ — „Dítě, dceruško má, již nikdy tvou maminku nepřivedu k pláči...“

Andělík u lože umírajícího.

(Neuvádí-li spisovatel na některých místech jména osad a osob, činí tak jen z opatrnosti a z ohledu na ty, o nichž se zmiňuje.)

Jeden bohatý obchodník v Neversu pracoval mnoho pro zemi, ale málo pro nebe. Jeho dceruška mu jednou pravila: „Tatínku, jsi tuze nemocen. Lékař řekl, že umřeš snad již zítra. Maminka pláče ve světnici a nikdo ji nemůže potěšiti. Hleď, já jsem slyšela v náboženství, že je veliký hřích nechat umřít nemocné bez zpovědi. Nikdo se neodváží zmínit se ti o tom. Nuže, tatínečku, musíš se vyzpovídat.“ — „Děkuji ti, mé dítě,“ odpověděl nemocný, jsa až k slzám dojat. — „Jdi hned pro pana faráře. Bůh ti žehnej, tobě budu mít co děkovat za své spasení...“ Přijal svátosti a skutečně druhého dne zemřel, když byl ještě řekl: „Dobře jsem se vyzpovídal, ale beze své dcerušky, bez toho andílka co by se bylo se mnou stalo?“

Čest a sláva rodičům, kteří by raději viděli umírat své děti, než vidět je beze ctnosti, bez Boha! Těla jejich, když byla prošla setlením hrohu, povstanou kdysi slavná jako těla božského Spasitele, těla však, která sloužila za nástroj bidných vášní, spojí se opět se zavrženými svými dušemi v pekle s věčně ohavným znamením hříchu. (P. d.)

POUT DO ŘÍMA

bude pořádána ve dnech 17.—30. dubna 1929.

Důvody pouti: 1. Padesátileté kněžské jubileum sv. Otce Pia XI. 2. Odpustky mimořádného Milostivého léta 1929. 3. Otevření české koleje „Nepomucenum“ na svátek sv. Vojtěcha dne 23. dubna t. r. Protektor pouti: Jeho Excellence Mons. Dr. Fr. Kordač, arcibiskup pražský. Duchovní vůdcové pouti: Mons. Jos. Bouzek, sídelní kanovník na Vyšehradě. Mons. Ant. Bartoš, profesor v Brně. Církevní schválení pouti: Pout schválena nejđ. arcibiskupským Ordinariátem pod č. 673 ai 1929. Technické vedení obstarají pp. O. a J. Doležalové, majitelé Slovanské cestovní kanceláře v Praze-Pařiži.

Program pouti: 1. den 17. IV. (středa). Ráno asi o 1/28. hodině odjezd z Wilsonova nádraží v Praze. Vlak zastaví v Kolíně, v Pardubicích, v Chocni, v Č. Třebové, v Brně, v Břeclavě, ve Vidni-Jih; Tarvisio. 2. den 18. IV. (čtvrtek). Příjezd do Paduy ráno. Pobožnost u svatého Antonína. Odpoledne odjezd do Lorety. Ubytování. 3. den 19. IV. (pátek). Dopoledne pobožnosti v Loretě. Odpoledne odjezd. Příjezd do Říma k večeru. Ubytování. 4. den 20. IV. (sobota), 5. den 21. IV. (neděle), 6. den 22. IV. (pondělí), 7. den 23. IV. (úterý), 8. den 24. IV. (středa) (pobyt v Římě dle určení duchovního vůdce. 9. den 25. IV. (čtvrtek). Odjezd z Říma asi o 7. hodině ráno. Příjezd do Cassina; návštěva benediktinského kláštera na Monte Cassino. Odpoledne odjezd přes Řím do Assisi. Příjezd večer. Ubytování. 10. den 26. IV. (pátek). Ráno pobožnost v Porciunkule. Auty do Assisi. Odpoledne odjezd do Florencie. Příjezd k večeru. Ubytování. 11. den 27. IV. (sobota). Ráno pobožnost. Prohlídka města. Po polední odjezd do Bologne, kdež zastávka 4 hodiny,

průvodem k svatému Dominiku. Odjezd do Benátek, příjezd v noci. Ubytování. 12. den 28. IV. (neděle). Pobyt v Benátkách. Pobožnosti určí duchovní vůdce. 13. den 29. IV. (pondělí). Ráno odjezd přes Tarvisio a Vídeň, Břeclavu do Brna, příjezd asi po půl noci. 14. den 30. IV. (úterý). Zastávky v České Třebové, Chocni, Pardubicích, Kolíně, ráno v Praze. Pořadatelstvo vyhrazuje si změnu programu. Stravování počíná se 2. dnem (18. dubna) snídaním a končí se 13. dnem (29. dubna) večeří. Účastníci stanic, ležících na trati Praha—Břeclava, mohou nastoupiti v Kolíně, Pardubicích, Chocni, České Třebové, Brně, a Břeclavě. Na zpáteční cestě možno vystoupiti v týchž stanicích. Přesný jízdní řád bude všem účastníkům pouti včas zaslán. Ceny: I. třída 5000 Kč, II. tř. 3700 Kč, III. tř. 2300 Kč. Mimo to režiijní příplatek jest při I. a II. tř. 100 Kč, při III. tř. 60 Kč. V uvedené ceně jest zahrnuto ubytování, stravování, nápoje, zpropitné, vstupné a veškeré dopravní prostředky, kterých bude použito. Bude-li vypraven zvláštní vlak, budou ceny přiměřeně sníženy dle počtu účastníků. Příplatek vrátí technický vůdce během cesty.

Zvláštního cestovního pasu není zapotřebí, poněvadž bude pas společný.

Účastníci pouti, kteří jsou zaměstnáni při dráze a mají nárok na volnou jízdenku na drahách českých i cizích, necht si ihned zažádati o něj v tomto směru: České dráhy: Praha—Česká Třebová—Brno—Břeclava. (Tam a zpět). Rakouské dráhy: Břeclava—Vídeň—Tarvisio. (Tam a zpět). Italské dráhy: Tarvisio—Conegliano—Padua—Rimini—Ancona—Loreta—Falconara—Řím—Cassino—Řím —

Vstalf jest — Alleluja!

Orte—Foligno—Assisi—Terontola — Firenze—Bologna—Benátky — Travissio. Účastníci, kteří tedy budou mít na všech drahách volnou jízdu, budou platiti ve III. třídě o 840 Kč méně, tedy 1460 Kč a rež. příspěvek 60 Kč, ve II. tř. o 1400 Kč méně, tedy 2300 Kč a rež. příspěvek 100 Kč. Poutníci, kteří nastupují a vystupují v Brně, budou platiti v I. tř. o 300 Kč méně, v II. tř. o 150 Kč méně, ve III. tř. o 100 Kč méně. Legitimace státních zaměstnanců, požívajících výhody 33

proc. slevy, nebudou platiti. Cizí peníze: Na pouť bude potřeba italských peněz (lir). Výměnu peněz, kterou s ochotou a přesně provede za denní kurs Ústřední záložna lidová, Praha II., Spálená 15, musí si obstarati každý poutník sám. Dopiše si do Ústřední záložny lidové listek, na př.: Objednávám si 50 lir, 100 lir, 200 lir. Obnos jest třeba zokrouhliti na 50 lir nebo na 100 lir. Ústř. zál. lidová pošle složní listek s předepsáním, kolik jest potřeba.

Velikonoční radost.

Jarolím St. Pavlík.

V zimním období stojí na nebi pěkné souhvězdí; jmenuje se Orion. V jeho pasu stkvějí se tři veliké hvězdy v jedné řadě, na něž je pěkný pohled. Taková hvězdná trojice na nebi církevním jsou tři Boží hody: vánoce, velikonoce a letnice. Největší a nejslavnější je Boží hod velikonoční. Vznesené obřady předcházejí jej, slavnostní oktáva, jejíž každý den má svou vlastní mši, provází jej, a krásná slavnost prvního svatého přijímání jej zakončuje. Věru, to je den, kterýž učinil Pán, plesejme a radujme se v něm.

Radujte se, andělé, kteří smíte velikého vítěze doprovázeti. Viděl jsem nebe otevřené, vykládá sv. Jan v Knize zjevení a hle, bílý kůň a kterýž na něm seděl, slul Věrný a Pravdivý; oči jeho byly jako oheň planoucí a na hlavě jeho bylo mnoho korun; oděn byl šatem krví skropeným a jméno jeho sluje Slovo Boží. A vojska, která jsou v nebi, následovala ho na bílých koních, oblečená v bílý, čistý kment. Což jiného jsou vojska ta, jak zástupy nebešťanů, andělů a svatých.

Raduj se, neposkvřněná Panno, Královno nebeská; neboť ten, jehož jsi zasloužila v životě nositi, vstal z mrtvých, jakž byl řekl. Jak veliké byly tvé bolesti, tak veliké jsou teď

tvé radosti. Syn tvůj, jenž sebe sama k životu vzbudil, i tebe vzkřísil z mrtvých a vzal do nebes s tělem i duší; 15. srpen je tvá velikonoce. My půjdeme za tebou v den soudný; neboť vzkříšení Ježíšovo je zárukou, že i my z mrtvých vstaneme, neboť kde je hlava, tam musí býti i údý. Skrze jednoho člověka je smrt, píše svatý Pavel, a skrze jednoho člověka vzkříšení z mrtvých a jakož v Adamovi všichni umírají, tak budou všichni v Kristu oživeni, každý však ve svém pořadí; první je Kristus, pak ti, kteří Kristu náležejí.

Radujte se, vy patriarchové a proroci a všichni spravedliví starého zákona! Sta a tisíce roků bylo vám čekati na své vykoupení; teď už jste vysvobozeni. Vy už jste viděli duši Kristovu; ona sestoupila k vám do předpekli; ještě 40 dní, a vejdete s Kristem do nebe. Kolik dní zde a v očistci, to je naše předpekli, bude nám čekati, než budeme vpuštěni do nebe, nevíme; ale to víme: Zemřeme-li v milosti Boží, je nám nebe zajištěno. Proto se chceme uchrániti smrtelného hříchu a pozor dáti na zdobu milosti posvěcující, abychom ji neztratili.

Radujte se, vy zbožné ženy, jež jste vytrvaly při Ježíši v jeho boji

smrtném, kdežto muži, Jana vyjímaje, jej opustili. Vy jste mu byly upřímně nakloněny, vy jste chtěly ještě v den posobotní tělo jeho pomazati. Už toho nebylo třeba; Ježíš vstal z mrtvých a odměnil vaši věrnost tím, že jste jej po jeho vzkříšení první ze všech spatřily. I teď odmění věrnost křesťanských žen a matek, že tak neohroženě k němu se přiznávají, po jeho stopách kráčí a jemu v osobě bližního skutky lásky prokazují; budou se radovati z blaženého na něj patření.

Radujte se, vy apoštolové a učedníci Páně! Měli jste to štěstí, vzkříšeného Mistra vícekrát viděti, s ním mluvit, poslední jeho ponaučení slyšeti. Svůj strach, svou bázlivost napravili jste horlivostí, s níž jste nauku Kristovu židům a pohanům hlásali, a vytrvalost a udatnost, s níž je za Ježíše Krista, za jeho Božství a spásitelský úřad, za pravdu jeho vzkříšení svědectví vydávali a muky i smrt podstoupili. Vyproste našim mužům tu milost, aby zřejmě a bez bázně víru svou vyznávali a náboženskou povinnost plnili.

Radujte se, vy svatí mučedníci, vyznavači, panny, ženy a vdovy, kteří jste utrpení Krista uctívali, je napodobovali, nejnom se modlice křížovou cestu, nýbrž i po ní jdouce, kteří jste se s Kristem modlili, pracovali,

trpěli, kteří jste se jako živá oběť Bohu odevzdali, vy jste za to odměnění od toho, jenž se nedá velkomyslností překonat. Kdo s Kristem trpí, bude s Kristem i oslaven.

Radujte se, vy kající hříšníci; i vám je ráj slíben jako lotru Dismasovi. Radujte se vy spravedliví, vy věrné duše; v domě Otce nebeského je mnoho příbytků pro vás uchystáno. Radujte se, ditky; velkonoční slavnost přinese vám velkou radost prvního přijímání; i vy ostatní, které jste už vícekrát byly u stolu Páně; vy jste tak šťastny jako Tomáš, ba ještě šťastnější, protože se smíte vzkříšeného Spasitele nejen dotýkati, ale jej i požívat.

Když Pán Ježíš vstal z mrtvých, radovali se všichni, jenom ne jeho nepřátelé, velekněží, zákoníci a farizeové. I dnes má Ježíš mnoho nepřátel: to jsou Boha popírající a svobodomyšlní. Oni se neradují, je-li Ježíš ctěn; plní závisti a nenávisti patří na věřící křesťany a chtějí je Kristu odciziti, rozšiřující bezbožnost ve svých spisech a schůzích, velkonoční svátky jsou jim pouze dny zotavení a zábavy. Jejich heslo velkonoční není „alleluja“, nýbrž „na zdar“. Ale to na zdar stane se jim k nezdaru! Bůh je zavrhne jako nevěřící židy a zatratí. Ale věřící a hodní křesťané budou s Kristem kralovati a účastníci na věčném jeho triumfu.

Obrázky z katolických misií.

Podává Maxmilian Weinberger.

Vukiko.

Vypravuje P. Quido del Toro, duchovní správce mezi japonskými vystěhovalci v Brazílii.

Vukiko Tamura je dítkem japonské rodiny v Sao Paulo v Brazílii. Vukiko znamená tolik jako „syn sněhu“. Je to hodný, nadaný hoch, asi třináctiletý. Delší dobu chodil do kostela Metodistů, sekty to protestantské. Ale

protestantští pastři se mu brzo jaksi znechutili, ani sám nevěděl proč. — V červnu minulého roku se přidružil ke mně a docházel pilně do vyučování náboženského. Ježto dobře prospíval, byl 15. listopadu m. r. s jinými pokřtěn. Jmenuje se nyní Alois Vukiko.

Vukiko má také sestřičku Mineko jménem. Byla zároveň s ním pokřtěna a jmenuje se nyní Marie. Několik dní

po křtu sv. přistoupili oba ponejprv ke stolu Páně. Od toho dne pospíchali oba každé ráno ještě za šera, když celé město ještě odpočívalo, do jezuitského chrámu Páně, aby přijali sv. přijímání. Doma byla matka jejich nemocna. Proto museli si pospíšiti, aby ještě před odchodem do školy bylo doma všechno v pořádku. Časem stal se Vukito mým ministrem a komže malému Japonci roztomile sluší. Když večer po sv. požehnání přichází domů, vypravuje svým pohanským rodičům, jak krásný je kostel katolíků, jak krásný je obzvláště oltář Srdce Ježíšova.

„Milá matinko,“ pravil jednou své matce, „jak krásné je to být křesťanem! Proč se nedáváš pokřtiti?“ Matka pokrčila rameny. Vidouc však, že se synek zarmoutil nedostav kladné odpovědi, zasmušila se též a bylo jí těžko u srdce.

Po té přišel Alois Vukiko ke mně a pravil: „Otče, mé matince vede se zle a ona nechce se dáti pokřtiti.“ — „Modli se!“ řekl jsem mu. „Otče,“ pokračoval, „vy mne musíte naučiti, jak se křtí. Poslední noc byla by moje matka bezmála zemřela, tak se jí přitížilo a já bych ji nebyl mohl pokřtiti.“ Ukázal jsem mu tedy, jak se to dělá.

Za několik dní na to přijde ke mne malá jeho sestřička, Maria Mineko, a táže se: „Už jste slyšel, co můj bratr učinil?“ — „Ne!“ — „Jedno děvče, Fusako Inaba jménem, bylo na smrt nemocno. Sotva Alois o tom uslyšel, pospíšil ihned do domu nemocné s nádobkou plnou vody a pravil k rodičům dívky: „Ona nesmí bez křtu umřít!“ Rodičové byli na rozpacích, nevědouce, co na to říci. Bez rozmyšlení vyřkl Alois vodu na hlavu děvčete a říkal při tom křestní slova. Odcházeje pravil k rodičům: „Nyní přijde nemocná přímo do nebe.“ Za dvě hodiny na to zemřela. „Ale neřekl Alois děvčeti nic o našem náboženství, prve nežli ji pokřtí?“ — „No, řekl, neboť byla teprv 2—3 léta stará.“

Dal jsem si ovšem našeho Aloise Vukiko zavolat. Potvrdil všechno, co byla jeho sestřička vyprávěla. Ně-

kolik dní potom byl jsem zavolán do hovorny, kde mne neznámá japonská dáma očekávala. „Otče,“ pravila, „jmenuji se Juaba a jsem matka onoho děvčete, které malý Vukiko pokřtí.“ „Vím o tom.“ — „On mi řekl, že Fusaka byla ihned vzata do nebe, a že, kdo tam chce přijíti, musí být pokřtěn. Proto chtěla bych též být vyučena a pokřtěna.“ Byla skutečně pokřtěna a je dnes horlivou katoličkou.

A rodiče našeho Vukika? Jednoho dne přikvapila ke mně jásající Marie Mineko a povídá: „Víte co nového, otče? Alois obrátil našeho otce.“ — „A jak to udělal?“ — „Jak, plakal a řekl: „Maminko, chodím k sv. přijímání, ministruji při mši sv. a ty a otec jste pohané a modlite se k Budhovi.“ Tak pravil a potom plakal. Včera večer pravil otec k Vukiko: „Dal bych se rád pokřtít! Ale nevím, jak se mám v kostele chovati, neumím se modliti, nevím, jak mám s duchovním otcem mluvit, vůbec já nevím nic.“ — „Také není třeba, abys všechno věděl, já ti to nejpotřebnější povím.“ Když matka viděla, že se otec chce dáti pokřtít, pravila též: „Víš co, Vukiko, já půjdu ke křtu sv. také.“

Tak mi vypravovala malá Marie Mineko.

A když potom otec, unaven denní prací, přišel domů, vzal ho Alois za ruku a přivedl ho ke mě do kostela na křesťanské cvičení. Chudák! Jak mnoho obětí musil přinést, aby se stal křesťanem! Nicméně překonal zmužile všechny obtíže a byl o několik měsíců později se svou manželkou pokřtěn. Dnes je rodina Tamurova dobrou a horlivou rodinou katoličkou. Kdykoliv je navštívím, nemohu mi dost co děkovati za štěstí, jež jsem jim zjednal, přijav je do katolické Církve.

Ó, jak mnoho radostí zažil jsem již v těchto a jiných rodinách, které ještě nedávno modlili se k Budhovi a nyní šťastnými křesťany jsou! Věru oběť domova a rodičů je bohatě odměněna takovými radostmi katolického misiónáře!

K této zprávě misionáře P. Quida

del Tors připojujeme tuto malý obrázek z duchovní správy mezi těmitěž vystěhovalci japonskými v Brazílii.

Dne 15. července r. 1928 bylo deset prvních japonských chovanců koleje sv. Františka Xav. v Sao Paulo pokřtěno. Křtu předcházelo dlouhé důkladné vyučování. Poslední přípravou byla duchovní cvičení tři dny trvající. Při nich měl P. Nakamura japonské, P. del Toro portugalské přednášky. Křest sv. uděloval biskup ze Sorocaby, Aquirre. Následujícího dne přijali šťastní novokřtěnci s příkladnou zbožností první sv. přijímání.

Blíže města Sao Paulo leží osada Morumby, obydlená japonskými vystěhovalci. Osada je nyní křesťanská. Že se obyvatelé dali pokřtiti, k tomu je pohnula neobyčejná příčina. Jednoho dne osopil se kterýsi Brazilian na jednoho z Japonců a pravil: „Ty japonské hovado!“ Japonec byl si vědom, že k takovému pohanění nezavdal příčiny a proto ptal se s podivem hrubiána, proč mu tak nadává? „Proč?“ dostal za odpověď, „což pak jsi nikdy nepozoroval, jak to každé hovádko dělá? Ve stáji přijde na svět a nikdo ho nenese ke křtu. Ono roste a nikdy nejde do kostela. Ono zdechne

a bývá zahrabáno. Tak to děláte, Japonci, také vy. Vaše děti přichází na svět a vy je nedáte pokřtiti. Oni vyrůstají, ale nikdy nejdou do kostela, a když z vás někdo umře, bývá pochován jako hovádko.“

Toto prostonárodní mravní kázání učinilo na Japonce takový dojem, že od toho dne měl jedině přání, aby se co možná nejdříve mohl dáti pokřtiti; jenom že nevěděl, jak do toho. Když potom po nějakém čase P. del Toro přišel do Morumby, aby se přesvědčil, zda by bylo možná tamější Japonce získati víře křesťanské, a při té příležitosti měl k nim přednášku o důležitosti křtu sv., byl náš Japonce, hovádkem potupně nazvaný, radostně překvapen. Přišel do obecního shromáždění, kde právě 45 otců rodin zasedalo, vypravoval jim, co se mu přihodilo a vyzval je, aby misionáře poprosili za křest sv. A hle, všichni jednomyslně s jeho návrhem souhlasili a P. del Toro žádali, aby je křtem sv. přijal do církve sv., aby potom onomu nezdořilému Brazilianovi mohli říci do očí: „Hle, my nejsme už žádnými hovádky, ale dobřími křesťany jako ty.“

Cesty milosti Boží — dokládá misionář — jsou často podivuhodny.

Jubilejní pout do Staré Boleslavě a Prahy

pořádá diecése brněnská

ve dnech 13. až 16. května 1929

za účasti nejd. p. biskupa Dra Josefa Kupky a církev. hodnostářů diecése
z biskupského chrámu Páně na Petrově.

Pořad pouti: V pondělí dne 13. května o 7. hodině bude mše sv. na Petrově, kterou sloužití bude sám náš ndp. biskup Dr. Josef Kupka. Po ní průvod na nádraží. Zvláštní vlak vyjede o půl 9. hod. Pondělí a úterý ztrávíme ve Staré Boleslavi. Středu a čtvrtek, svátek sv. Jana, v Praze. — V pátek ráno budeme v Brně. O noclehy na obou místech

bude postaráno. Pouti zúčastní se hudba. Mládenci a dívky, oblecťe se do národních krojů! Zvláštní vlak zastaví se ve všech stanicích, odkud poutníci budou přihlášení. Okružní jízdné s poutním příplatkem obnáší pro II. tř. 115 Kč, pro III. tř. 90 Kč. V tomto ohnose započítána též hudba, poutní zpěvník a jub. odznak. Železničáři platí 25 Kč. Přihlášky přijímají

všechny farní úřady diecése brněnské do 25. dubna, aby mohlo býti vše obstaráno k úplnému uspokojení účastníků. Přihlášky z Brna, a komu je to příhodnější, přijímá: pan Em. Werner, obchodník v Brně, Starobrněnská ul. Veškeré dotazy zodpoví a potřebný chek zašle podepsaný. K hojně účasti na tuto jubilejní pouti jménem nejdůst.

pana biskupa a přípravného výboru svatováclavského v Praze zve P. Fr. Štěpánek, katecheta, Brno—Král. Pole, Nám. svobody 12.

*
Všichni diecéšní brněnští v roce 1929 do Staré Boleslavi a Prahy kuctění svatého Václava a sv. Jana Nepomuckého se svým Velepastýřem!

Mé obrácení na víru katolickou.¹⁾

Z dějin konvertitů.

Vzpomínka na mé obrácení budi zároveň ve mně i vzpomínku na Vilno, město s kostely vlhkými, podivným a přece nádhernými v jich planoucích barvách. Vidím ještě před sebou ty úzké ulice, v nichž od prvního úsvitu mihají se stíny zbožných věřících, s modlicí knížkou a s růžencem v rukou. Nikdy nezapomenu na toto město s věncem jeho pahorků a s jeho památnou svatyní Matky Boží Ostrobrámské, věrné strážkyně starobylé tvrze Gediminovy, která svým milým mateřským pohledem žehná zástupům, klečícím zbožně před Bstrou Branou na ulici neb na schodišti, vedoucím do kapličky²⁾

¹⁾ Messager du Sacré Coeur, srpen a září 1923. Příběh tento datuje se z r. 1901. Když r. 1905 objevil se carský edikt toleranční, princezna Anastazie vyjevila rodičům svůj návrat do Církve katolické. Ale rozhořčení v rodině přimělo ji, že opustila otcovský dům a vykonává profesorskou zkoušku, přijala učitelské místo na kollegiu mittavském v Kurlandsku, kde později se stala i ředitelkou. Na počátku války světové byla jmenována inspektorkou kolleje Petra Velikého v Petrohradě. Odtud r. 1918 přehla před bolševiky do Vilna, kde působila na vyšší škole ligu sv. Kazimíra, založenou P. Muckermannem T. J. V kostele sv. Kazimíra však dostala se do zajetí bolševického, z něhož ji po třech měsících osvobodilo polské vojsko. Za opětného vpádu bolševického přehla do Němce, kde mívala přednášky o bolševismu a o ruské situaci. V srpnu r. 1921 vrátila se do Litvy i věnuje se odtud zcela právem pracem apoštolským.

²⁾ Za své nunciatury v Polsku Jeho Svatost Pius XI. klečel po dvě hodiny ve sněhu před kaplí Matky Boží Ostrobrámské. (Ostrá brána český: Ostrá brána.)

Přišla jsem do Vilna plna předpoklů, jež společně jsou všem duchům nekatolickým. Vláda i ruská státní církev ve své bezmocné zášti užívaly proti Církvi katolické nejen pronásledování a surové tyranie, ale hlavně pomluvy, šířených tiskem, ano i školními knihami; vůbec celá literatura byla plna nejnechutnějších a nejpodlejších lží. Mé vychování a vzdělání bylo ryze ruské. Co se týče víry, věděla jsem záhy, co o ni souditi; četla jsem a vůbec četla jsem všechno, co dětinou víru mohlo mi ze srdce vyrvat. Vzpomínám si, jaké rozhořčení se mne zmocnilo, když jsem četla Solovjevovo pojednání „O ospravednění dobra“, a můj zrak padl na místo, zasahující oslavu Matky Boží. Katolíci v duchovním a v mravním ohledu byli pro mne asi tím, čím se stanoviska společenského a politického byli pro vládu Samojedi a Eskymáci.

Chodila jsem do ruského kostela, doufajíc, že moje duše, racionalismem vyhladovělá, najde tam, co hledá. Kathedrálím chrámem byl kostel sv. Kazimíra, Polákům vládou odcizený a též změněn; skvěl se mramorem i prací štukatérskou a dosud si zachoval svůj starobylý ráz a sloh. Tam po celé hodiny modlila jsem se stojíc nebo klečíc neb naslouchala chorální melodiím, zatím kdy celá bída mé vnitřní opuštěnosti volala k Bohu. O svatém týdnu však zašla jsem si obyčejně do nějakého katolického kostela, abych

si prohlédla Boží hrob, tonoucí v moři světla. Lid přicházel v celých zástupech a libal křížifix, spícívající uprostřed lodi chrámové na fialové podušce.

To o všem nezůstalo na mne bez dojmu. Vůbec dojímal mne styk s tímto novým světem, ač nejednou jsem se zachvěla, když noha má zavadila o návštěvníka, jenž modlil se leže s rukama na způsob kříže rozpatýma. Zdálo se mi, že jest to přemrštěný fanatismus, nedůstojný rozumné bytosti, a proto jsem si hluboce oddechla, když opět jsem se octla na svěžím jarním vzduchu.

Můj otec byl tehdy městským i zemským místodržitelem; ale díky Bohu, jeho vrozená dobrota a ušlechtilost nedopustily nikdy, by smutně se proslavil přetěžováním neb pronásledováním katolíků, jak toho úředně na něm žádáno. Úloha jeho již sama v sobě byla velmi trapnou: měl utlumiti i sebe nepatrnější nepokoj a rozčilení, stíhati trestně každé slovo, promluvené řečí mateřskou, znemožniti duchovenstvu neb okamžitě potrestati každý poněkud nezávislý krok; ale nikdy toho neučinil. Bydleli jsme v podivném starobylém a velmi rozsáhlém paláci o prostých chodbách, četných dveřích a tajných schodech. Z mého pokoje vedly zvláštní točité schody do stinné zahrady, uzavřené vysokou ohradní zdí. Naproti nám vypínal se kostel sv. Kateřiny s přilehlým klášterem benediktinek. Byl to jediný ve

Vilně trpěný klášter, ovšem s podmínkou, že nebude přijímati novicек. Ze seznamu, jenž pravidelně byl mému otci zasilán, dověděla jsem se, že nejmladší řeholnici bylo sedmdesát sedm let. Bylo to tedy vlastně umírání posledního útulku řeholního života. Ale stařícké jeptišky přece dnem i nocí zpívaly chválu Boží, kterou se ozývaly klenby kostelní. Kolikrát vracejíc se v noci z plesu, slyšela jsem stříbrný zvuk jich zvonku, který potom ozval se ještě v půl osmé, ve dvě hodiny, v pět a v osm hodin večer. Jak často přála jsem si vědět, co asi šest řeholnic může dělati v budově, vystavené pro sto padesát osob?

Život bez Boha byl pro mne hroznou pouští; prahnouc po pravdě, nejednou jsem pomyslela na samovraždu. S jistotou přítelkyní, protestantkou, četla jsem Schopenhauera a Renanův Život Ježíšův. Divným dopuštěním Božím právě tato četba probudila ve mně uhaslou víru. V těchto stránkách zjevila se mi osoba Božského Spasitele tak světlou a vznešenou, že zdálo se mi nemožno, aby tolik dobroty a svatosti mohlo se shodovati s úlohou podvodníka a falešného Mesiáše. Ještě dnes cítím onu radost, s jakou zavřela jsem knihu volajíc: „V pravdě to byl Syn Boží!“ Ale zde jsem se nemohla zastaviti! Víra v božství Ježíše Krista zahrnovala povinnosti mravní, i nedopouštěla, zůstati dále bez náboženského vyznání, jak bylo u mne již od několika let. (P. Č.)

Různé zprávy.

Obrovské dílo katolické charity ve Francii. Křesťanská charita udržuje za pomoci řádových kongregací a duchovenstva z příspěvků, většinou od katolíků sebraných, na 990 sirotčinců pro hochy a dívky, 170 ústavů pro slepce a hluchoněmé, 59 útulků pro duševně choré, 1248 chorobinců, 46 ústavů pro abnormální a úchylné děti, 52 sanatorií, 180 rodinných do-

movů pro rekonvalescenty a 90 polepšoven. Vydání roční na tyto humanitní ústavy činí 36,155.596 franků.

Památné dny katolické církve v r. 1929. Pro náš stát připadá 1000leté výročí mučednické smrti sv. Václava a 200letá památka svatořečení druhého národního mučedníka sv. Jana Nepomuckého. V Itálii připadá 1400letí památka založení benediktinského klá-

štera na Monte Cassino sv. Benediktem. Francouzi budou slavit 500letou památku velikého vítězství Panny Orleánské nad Angličany, kdy po 100 letech byla Francii vrácena úplná neovládnutost. Katolické Irsko bude slavit 100. výročí svého osvobození za vůdcovství O'Connellova. Z papežských rozhodnutí a událostí připadá 400letá památka potvrzení řádu theatinů Klementem VII. a 50letá památka vydání encykliky Aeterni Patris Lvem

XIII. r. 1879. V den 4. srpna, o studiu filosofie sv. Tomáše. Rakušané zase budou mít příležitost vzpomínati si na obléhání Vídně Turky a osvobození Vídně králem polským Janem Sobieským.

Bible jako příloha týdeníku. Ve Spoj. státech dával kterýsi týdeník za přílohu otisk bible. Trvalo 22 let, a 8 měsíců, než měli čtenáři v ruce úplné Písmo Svaté.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za sebe posvěcování ošetřovatelů a ošetřovatelek nemocných a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás a za všechny národy slovanské, aby v jednotu víry byli shromážděni, aby byl jeden ovčinec a jeden pastýř!

Heslo apoštolské: Dbáti se posvěcování.

Úmysl v květnu 1929: **Důvěra k Marii Panně, útočišti hříšníků.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Posvěcování sebe a apoštolský duch při ošetřování nemocných. (Hlavní úmysl.) — Matka dobré rady. (Bdění.) — Pán s Vámi (s dětmi) — Pout do Říma — Vstal jest — Alleluja! (Obrázek) — Velikonoční radost. — Obrázky z katolických misí. — Jubilejní pout do Staré Boleslavi a do Fruhy — Mé obrácení na vřtu katolickou. — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

Tiskem a svým nákl. vydává Občanská tiskárna, Brno. — Za redakci odpovídá Ludvík Kučka.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LXIII

BRNO, 1. KVĚTEN 1929.

ČÍSLO 5.

Ó Srdce Ježíše, ty šípy lásky svojí jen hojně vysílej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se stráví jimi hruď, Ty Srdce Páně, naší láskou buď!

Obrácení hříšníků skrze Marii, útočiště hříšníků.

(Hlavní úmysl.)

Právě se hodi tento úmysl pro marianský měsíc květen. Svatý Otec Pius XI. má dobrý a velký přehled o duchu a směru nynějšího lidu. Za doby naší šíří se hřích nestoudný a drze po městech i po venkově. Bezbožectví a nevěra, pohrdání velikou skromností a sebezapřením, bezmezná požívacost a nestoudnost šíří se víc a více jako nakažlivá nemoc mezi lidem. Vniká tento zlý duch i do rodin dosud křesťanských a ničí v nich zbožnost a křesťanského ducha. Protože je nebezpečnost velká, je třeba proti němu také mimořádných prostředků pro odvrácení jeho. Těmito prostředky jsou zbožnost a živá víra, skromnost, pokora a sebezápor, odřikání se požívacosti a pěstění křesťanské mravnosti. Aby tyto prostředky účinkovaly na mysl a srdce lidu, je třeba přijímat častěji svaté svátosti, pokání a sv. přijímání, denní vroucí modlitby, jak ji Apoštolát modlitby pěstuje, účast na službách Božích a na konec veliká důvěra k Marii Panně, jako útočišti hříšníků. Modlíme se v litanii loretské: Úto-

čiště hříšníků, oroduj za nás! K Marii Panně může se každý křesťan obrátit, ať spravedlivý nebo hříšník, třeba sebe větší. Maria Panna nikoho neodmítne, ale přivede každého, kdo s důvěrou k ní se obrátí, ke trůnu milosrdného Boha, aby mu byly hříchy odpuštěny a aby se stal zase přítelem Božím. A kdyby byl hříšník na kraji propasti, zoufalství a kdyby i utíkal před Marií, Matkou Boží, přece by takového nepustila se zřetele a spojila by se s modlitbami jeho příbuzných, rodičů a přátel, aby nešťastnému hříšníkovi vyprosila milost obrácení k Bohu. Kolik takových hříšníků již Maria Panna zachránila! Ona také jinak nemůže, protože je duchovní Matkou všech lidí, je velikou a mocnou prostřednicí u božského Syna svého, je útočištěm hříšníků!

Ve spisech sv. Františka Saleského vypravuje se podivuhodné obrácení skrze přímluvu Marie Panny. V jednom klášteře žila jistá sestra, která pro svou pokoru a přísný život považována byla téměř za svatou. Modlívala se denně a častěji za den za obrácení

hříšníků. Jednoho večera cítila se nucena pomodlit se za hříšníka, který se právě nalézal ve velikém nebezpečí. I prosila nejsv. Marii Pannu modlit se s veškerou vroucností růženec na ten úmysl, zjednati tomu hříšniku milost obrácení se k Bohu. Tak se stalo třikrát. Po třetí vypadl jí růženec z rukou, který nemohla nikterak nalézt. Právě v té chvíli obrátil se mladý muž v Paříži, který vedl hříšný život a právě po hříšných rozkoších se vrátil domů. Chtěl si ulehnot, ale v té chvíli viděl nad postelí v pobožnost ponořenou řeholní sestru, která držela v rukou růženec a za chvíli zmizela. Toto vidění se opakovalo dvakrát. Při třetím vidění byl nadmíru dojat. Viděl, jak ji

z rukou vypadl růženec. Zároveň uslyšel vnitřný hlas, který mu oznámil, že se za něho modlila jedna řeholní sestra. Dojat uchopil se sv. růžence, modlil se jej, jak jen mohl a uměl, šel druhého dne do kostela, vyzpovídal se kajícně, smířil se s Bohem a opravdu se polepšil. Zřekl se světa, stal se později knězem a neunavně pracoval na obrácení hříšníků. Až později dověděl se o tom, že jedna sestra řeholnice se za něho modlila a obětovala modlitbu růžence ke cti Marie Panny, útočišti hříšníků.

*

A proto prosíme v tomto měsíci: Nejsvětější Srdce Ježíšovo, daruj všem ubohým hříšníkům velikou důvěru k Marii Panně, útočišti hříšníků!

Jarolím St. Pavlík:

Vidění sv. biskupa Antonína.

Ulicemi krásné Florencie
kráčí vážně svatý Antonín,
biskup toho města; pot mu lije
s čela se, a nikde chladný stín;
slunce jako výheň pece pálí,
světec v zbožné myšlenky se hálí.

Náhle zvedne oči své a žasne:
hle, tam stojí starožitný dům,
nad ním jak bys rozžal světlo jasné,
andělů tam stkvělých celý tlum
jako kdysi na betlemské nivě.
Biskup hledí na ně, se jim dívě.

Co to znamená? se světec táže
sebe sám, že s nebes výšiny
andělské sem část se snesla stráže?
Jaké bydlí tu as rodiny?
Svatý biskup v myšlenek svých sledu
přeptával se na to u sousedů.

Nad tou chudobou sám v duchu kvíle,
chtěl jim dobrý pastýř pomoci;
dával almužnu jim od té chvíle,
aby nebyly jak otroci;
dobrý skutek, prokázáný v skrytu,
základem byl jejich blahobytu.

* * *

Jednou později jde světec zase
kolem zmíněného stavení,
a když po něm zvědav ohlédá se,
hle, tu vidí jiné znamení:
ne zpěv andělský, leč skřek zlých duchů
proniká z tamodtud k jeho sluchu.

Co to? Antonín se diví zase,
že tu ďáblů naráz rodina?
A hned u sousedů doptává se,
jaká toho můž' být příčina;
řeklo se mu jedněmi jak ústy:
Ony ženské vedou život pustý.

Zvěděl, že v tom domě bydlí vdova
a tři dcery že má u sebe;
velkou lásku k Bohu v srdci chová
a jde pravou cestou do nebe;
u velkém však žije nedostatku,
bída tam o neděli i svátku.

Nepanuje tam již zbožnost tichá,
v štěstí na Boha již nedbají;
s blahobytem chytla se jich pýcha,
v dobrém jidle blaho hledají;
místo Bohu slouží raděj světu,
lehká společnost den každý je tu.

Teď už vím, si pravi biskup svatý,
proč tu pekelné ty potvory;
teď jim nedám ani jeden zlatý,
nejsou hodny mojí podpory;
potom snad, když časných statků ztrati,
kajicně se k Bohu zase vrátí.

Mé obrácení na víru katolickou.

S. M. Vávrová. — Z dějin konvertitů.

(Dokonč.)

I začala jsem hledati církev, nepochybně vůbec na vlastní církev ruskou, kde setkávala jsem se denně jak s odporou pověrou, tak i s hanebným kupčením svatých pravd. Kromě toho podlizavost vůči vládní moci, podlizavost, již každodenně byla jsem svědkem, zbavila ji v mých očích veškerého půvabu. Ale na katolicismus myslila jsem ještě méně. Zbýval mi tedy pouze protestantismus. Té doby luteránská církev ve Vilně měla na svém čele mladého, velmi liberálního pastora, který často navštěvoval rodiče mé přítelkyně. Začala jsem tedy choditi na jeho duchaplná kázání a čísti Harnackovu „Podstatu křesťanství“. Tím nabyvši více odvahy, poprosila jsem mladého pastora o rozmluvu; bylo to pro mne tím snadnější a nenápadnější, poněvadž dosud často zastávala jsem se svou matkou čestnou úlohu v různých dobročinných spolcích protestantských. Mladý pastor naslouchal mi velmi laskavě, když předložila jsem mu své obtíže, pochybnosti a vnitřní boje; ale potom řekl, že moderní duch podle jeho náhledu musí se spokojiti pouze s mravoukou Kristovou, on že sice z povinnosti čítá každé neděle apoštolské vyznání víry, ale nevěří v ně více než já . . . „Ale,“ přerušila jsem ho kvapně,

„snad přece věříte v božství Kristovo?“ Z jeho nekonečně dlouhé a nejasné odpovědi vyrozuměla jsem pouze, že v protestantismu věření a vědění se nedoplnuje a že lutheránovi nedostává se vnitřní pravdy a víry v přesvědčení. Zdá se mi, že ještě vidím před sebou onen evangelický hřbitov, kde jsme měli schůzku a odkud s pláčem jsem odcházela. Když tak bylo s vírou protestantskou, nastala mi potřeba hledání jiné víry, víry, která by měla všechny známky pravdivosti, i mohla se vykázati neomylnou autoritou. Pojem neomylné pravdy byl v mé duši dřív než jakékoli ponětí učení katolického. Dosud všichni dějepisci a spisovatelé, které jsem četla, představovali neomylnost jako jistý druh bezhrádnosti, a to již stačilo znemožniti mi jakoukoli myšlenku na víru katolickou.

Ale potřebí bylo studovati a pátrati po pravém zdroji. Zdálo se mi, že v prvotní Církvi muselo býti jinak, než dnes, a proto že musím znáti starobylé jazyky, zvláště latinský. Za vedení zvláštního profesora latiny začala jsem studovati latinské tvarosloví i skladbu, nepohrdajíc při tom ani Cesarem a Ciceronem. Po čtyřměsíční práci pustila jsem se již bez slovníku do čtení Nového Zákona

v protestantském překladu Osvaldově. Později přišel na řadu francouzský překlad Následování Ježíše Krista. Dosud žádná četba mne neupoutala jako tato. Ach, kdybych mohla věřit věrou onoho neznámého řeholníka, který ji napsal! Huysmansovy „Stránky katolické“ byly pro mne skutečným zjevením. Každé nové obrácení podněcovalo můj zápal a poutalo mou pozornost; urážel mne však autorův vysměvačný tón; též budil můj odpor způsob, jakým uváděl v posměch moderní ideje a současnou vzdělanost; ale přece zda nestála jsem tvář v tvář oné autoritě, po které jsem tolik vzdychala? A bylo by opravdu nemožné a pošetilé státi se katoličkou? Moje postavení ve Vilně neskytalo mi žádné příležitosti ke styku s katolickým kněžstvem a ještě méně mohla bych někoho z nich prositi o poučení. Ostatně netoužila jsem po tom vůbec, neb stále jako strašidlo vznášela se přede mnou domnělá představa jich nešetrného vlivu na duše. Ale tu z nenadání přišla s hůry pomoc, jak to činívá Prozřetelnost Boží.

Jedna z mých sestřenic přijela do Vilna. Ze zvědavosti šly jsme obě na velkou mši svatou do katedrálního chrámu sv. Jana a potom k benediktinkám na tichou mši. Ve chvíli požehnání ozvaly se za mříží slabé a křehké hlasy řeholnic, které zpívaly „Tantum ergo“, a vůně kadidla, velmi zvláštní a příjemná, naplnila svatyni. I vzpomněla jsem si na Huysmansovo líčení obřadů katolických. Zdá se mi, že tentokrát modlila jsem se skutečně, že jsem prosila o sílu a světlo. Má protestantská přítelkyně zastávala jistý úřad v téže škole, kde domácí kaplan benediktinek vyučoval náboženství. I nabídla mně i mé sestřenici, že prostřednictvím tohoto kněze se známí nás s benediktinkami. To vše mělo se odbyti v největší tajnosti a zvláště nevzbuditi žádné pozornosti; ale divným řízením Božím moji rodiče dovolili. Drahé sestry nevěděly ani, jak nám třem projevití dosti dobroty a laskavosti. Objevily se koláče, ovoce,

káva i zavařenina, jich vlastní výroby, i musely jsme přijati. Mne překvapil nejvše výraz míru a štěstí, který ozářoval tváře řeholnic. Údiv můj nemálo bavil mladého kněze, s nímž začala jsem kontroverzi, zatím, kdy sestřenice a přítelkyně rozmlovaly s hostitelkami. Při odchodu dal mi kněz Hettingerovu „Apologii křesťanství“ a sv. Cypriána „De unitate Ecclesiae“. Šli jsme přímo obě knihy a potom častěji jsem přicházela do tiché klášterní hovorny. Ve mně však rozpoutal se boj poslední, ale též nejtěžší, neb záhy jsem si uvědomila, že jediné možné křesťanství jest katolicismus. Učení o neomylnosti plnilo mne pravou blažeností; ale celá moje bytost vzpírala se definitivnímu rozhodnutí. Chtěla jsem vzdorovati všelikému vlivu, vyhýbala jsem se i setkání s mladým knězem a proto přicházela jsem pro knihy jen ve chvíli, kdy věděla jsem, že jest ve škole. S abatýší nikdy jsem nemluvila o náboženství ani o rozdílech náboženských, ale za to uvykla jsem si každodenně v půl sedmé obcovati mši svaté. Na podzim a v zimě den co den vykradla jsem se ze svého pokoje a zahradou spěchala do klášterního kostela. Koupila jsem si mešní knihu a tak mohla jsem sledovati celou liturgii. Působilo mi nemalou radost, že aspoň zevně mohu se ukázati katoličkou, i žehnati se křížem a svčcenou vodou, klečeti, ano i podle tamního zvyku políbiti zem ve chvíli, kdy se udělovalo požehnání nejsvětější Svátostí.

Přes to vše myšlenka na návrat do Církve katolické plnila mne obavou; nebylť taký krok bez nebezpečí. Kdo mohl by předvídati všechny jeho následky? I kdyby rodiče se dali pohnouti, museli by býti připraveni na největší nepříjemnosti ze strany vládní; ale i kdybych nemluvila o boji s rodiči a s celým příbuzenstvem, přece krok tento znamenal pro mne ztrátu všeho, co jsem milovala, co mne poutalo, vůbec úplné zničení života rodinného a společenského. Jinak též život katolický ukládal těžké povinnosti mravní:

posty, obcování mši sv., zpověď, pokání, samé hrozivé představy pro mého nezávísleho a nevázaného ducha. Ale přes všechny tyto obavy, pro něž jsem dosud neotevřela ani katechismu, cítila jsem dobře, že ustoupení před posledními obtížemi bylo by nejen zbabělostí, ale i hříchem. Volala jsem o pomoc v těchto úzkostech, jež snášeti musí každý konvertita, a jež náleží nejtrpčím mukám na tomto světě. Domnívajíce se, že Bůh mne nevyslyší, pokud nepoddám se jeho světlu, nedovázila jsem se modlití; ostatně nechtěla jsem se ani modlití, nechtěla jsem prositi o sílu, bych věrně jíti mohla za obdrženým světlem, a to jen z obavy, bych nebyla vyslyšena a tak přinucena k poslednímu kroku. Dobré benediktinky zatím jen mlčely a mne pozorovaly. Teprv později dověděla jsem se od abatýše, donny Gabriely, jak mnoho a vroucně se všechny za mne modlily.

Tak minulo půl zimy. Na konci ledna za krásného nedělního jitra provázela jsem matku do pravoslavné kathedrály, bývalého katolického kostela sv. Kazimíra. Ale přišedši tam, pocítila jsem nehlubší zahanbení; nenáležela jsem již tomuto místu, i neměla jsem práva prodlužovati své pokrytectví. „Omnes qui bona fide sunt“ — „všichni, kdo jsou dobré viry“; tato věta Hettingerovy apologie, jež s takou líbezností poukazuje na spojení duší jinověrců dobré viry se sv. Církví, polekala mne nesmírně, neb nebyla jsem již dobré viry. Kdybych zůstala pravoslavnou, byla bych zavržena. Toto uvědomění proniklo mne tak imperativně, úzkost má byla tak veliká, že musila jsem se vzdálit. Pošeptavši matce několik slov o bolení hlavy, odkvapila jsem domů, kde uvrhnuvši se na lůžko, začala jsem hořce vzlykati. S pláčem dostavila se skutečná migréna. V poledne přišla ke mně matka, vyptávajíc se, jak se mi daří. Zároveň mi sdělila návštěvu dobrého přítele naší rodiny, hr. Ewalda Ungern-Sternberga, který na několik hodin přijel k nám do Vilna.

Poněvadž matka musela na večírek, který pořádal nejvyšší komoří, žádala mne, bych po obědě vrátila se domů a bavila hraběte. Abych pravdu řekla, v oné chvíli bylo mi vše lhostejné. Nebylo mi ještě sedmnáct let, a hrabě, jak mi ho pamět zachovala, byl dosti škrobený a netajeně se hlásil k pietistickému protestantismu. Proto již předem připravila jsem se na dlouhý nudný večer. Když po obědě vracela jsem se domů, začala mne opět trápit myšlenka na moji nerozhodnost. Povoz můj právě míjel dominikánský kostel; bezděčně klesla jsem na kolena, šeptajíc: „Pane, dej mi znamení a stanu se katoličkou!“ Zdálo se mi však, že tím pokouším Boha i neodvázila jsem se nadíti se znamení tolik vytouženého. Doma zastala jsem hraběte na rozmluvě s otcem. Za chvíli byli jsme sami. Hrabě vrátil se právě z Itálie a proto již předem určen předmět rozmluvy: hovořili jsme o umění a hudbě. Náhle hrabě odbočil od předmětu. „Stázko“ — řekl mi, bylť o dvanácte let starší, znal mne jako dítě a vždy mne tak oslovoval — „Stázko, vite-li, že jsem katolíkem?“ — Později svěřil mi, že přiměla ho k tomu jakási tajná, neodolatelná moc, neb nikomu nechtěl vyjeviti své obrácení, jež tajil pečlivě před přáteli i příbuznými. — Katolíkem! Kdyby ruský car mi oznamoval své obrácení, nedojalo by mne to mocněji, než těchto několik slov, jež uklouzlo mladému muži, od něhož bych se byla všeho nadála, jen ne toho.

Hle, žádané znamení! Radost střídala se u mne s obavou, i zvolala jsem s pláčem: „Já též jsem, jsem v srdci již, chci se státi...“ V téže chvíli zarácholil před domem povoz; moje matka se vracela. Hrabě mohl mi ještě do ucha pošeptati: „Bůh vám pomůže... Jsou to hrozné chvíle... Třeba ustavičně odvahy.“ Vice mluvit o tomto předmětu nebylo možno. Když v jednu hodinu z rána hrabě odcházel, vklouzla jsem za ním do předpokojů, bych poprosila ho o pomoc a radu. „Především se modlete,“ řekl, „já

těž se budu modlit; budu i psát, ale kam?“ „Prostřednictvím benediktinek,“ odpověděla jsem spěšně. „Nuže, pod ochranou Boží.“ A než vyšel z pokoje — ač vcházel již komorník — obrátil se ještě a poznamenal mne na čele křížkem.

Zdá se mi, že pouze konvertité znají dojmů a radosti tohoto druhu. Dojista ten, jenž dvanácte let již odpočívá v lůně Božím, nikdy nelitoval, že byl pro mne nástrojem Božího milosrdenství. Byla-li má následující noc bezesná, byla i blažená, byla to noc modlitby a diků. Za úsvitu pospíchala jsem, jásajíc radostí a chválíc Boha, k zázračné kapli Matky Boží Ostrobranské a odtud pustila jsem se přímo k benediktinkám; zastala jsem ještě domácího kaplana, jenž právě se chystal do školy. Nemálo udiven, že vidí mne již v osm hodin u svých dveří, tázal se sama sebe, co mohlo by as býti příčinou tak časných návštěv. Když pověděla jsem mu svou radost, své štěstí a své zázračné obrácení, sdílel se mnou moje nadšení. Byl ještě mladý a nezkušený ve svém úřadě, i řekl mi pln apoštolského zápalu, že hned půjde požádat biskupa o dovolení, by tajně mohl mne uvést do lůna Cirkve katolické. Umluvili jsme se, že se sejdem po obědě. Ale bohužel moje nebe potáhlo se zatím hustými mraky.

Biskup prohlásil, že podnik tento jest příliš nebezpečný, že nelze spolehat na rozhodnutí mladé neplnoleté dívky; s mé strany prý jest to nerozumnost a slabost, pro mé rodiče a vůbec pro celou diecési bylo by to hroovou katastrofou; kromě toho zakázáno ubohému kaplanovi, míchat se jakýmkoli způsobem do celé záležitosti. „Hleďte obrátiti se v cizině,“ radil mi mladý kněz, „a vraťte se k nám jako katolička; potom neodepřeme vám sv. svátostí.“ V také chvíli jest dobrá rada drahá. Spasným andělem v nouzi byla nám paní abatyše, ke které jsem se utekla. „Ale,“ řekla, „přec nezakazuje nikdo poučiti toto dítě, a to jest nyní přece hlavní věc. S ostatním není naspěch.“ Od té doby každodenně po

polední vklouzla jsem do kláštera, kde studovala jsem katechismus se staříčkou donnou Kateřinou, která okamžitě pochopila mou duši. Vůbec se neohlížela na moje vyvrcholené vzdělání, ani na moji nesystematickou, filosofickou a theologickou četbu; žádala prostě, bych učila se nazpaměť velkému diecésanímu katechismu. Uměla-li jsem dobře svou úlohu, odměnila mne tím, že seznamovala mne s krásnými tajemstvími katolické liturgie. I paní abatyše účastnila se vyučování: časem vykonala jsem u ní malou zkoušku, jindy zase půjčila mi z klášterní knihovny díla starých spisovatelů francouzských; tím způsobem přechetla jsem díla Ludvíka de Blois, sv. Františka Saleského, P. Fabera i Život prvních řeholnic Navštívení Panny Marie.

V dubnu celá rodina odjížděla do Drážďan. Těšila jsem se, že snad tam podaří se mi návrat do Cirkve katolické. Věc sama zdála se velmi snadná, ale ve skutečnosti nebyla tak prostá a lehká. V Drážďanech neznala jsem nikoho, a žádati za doporučení jsem se neodvážila, obávajíc se vyzrazení. I zůstala jsem sama se svými starostmi. V neděli ráno spěchala jsem do dvorní kaple, doufajíc v nějaké dobré vnuknutí. A hle, z návštěvní tabulky dověděla jsem se adresu katolické fary: Zámecká ul. č. 32 (III.). Měla jsem, co jsem chtěla, a proto přímo pustila jsem se směrem naznačené adresy. Srdce tlouklo mi mocně, když stoupala jsem po širokých kamenných schodech a zvláště, když octla jsem se před dveřmi s cedulkou: „Vrchní pan farář Fischer.“ Nastala chvíle posledního boje. Překročím-li tento práh, nebudu moci již ustoupiti. Náhle zmocnil se mne opět můj bývalý strach, srdce svíralo se mi úzkostí, dech se ve mně tajil. Klidný pohodlný život, skvělé postavení společenské, naděje na brzký sňatek, na šťastnou budoucnost — to vše musím obětovat. Nebudu nikdy želeťi tohoto kroku? Dřív neb později rodiče se dovědí, i moji příbuzní — a potom? Ne, nemohu, ne-

chci. Zda Bůh může na mně žádat podobné oběti?

Nerozhodně stojím u okna, upřeně hledíc na osudné dveře. Nemám odvahy ani zazvonit, ani odejít. Tu ozývají se na schodech kroky. Byl to malý klučina s košíčkem pomorančů. I řekla jsem si: „Půjde-li tento uličník dále, vrátím se; zastaví-li se, nejdu.“ Dítě se zastavilo a zazvonilo. Ihned otevřely se dveře a v nich objevil se sluha, který ne bez námahy odehnal klučíka. Zpozorovav mne, tázal se vlídně: „A vy, slečno?“ Zajímavě septám cosi jako „pan farář“. „Prosím, račte vejítí,“ řekl dobrý Jiří, který později tak často a stejně vlídně otvíral mi tytéž dveře. Vešla jsem do malé, velmi nehezské hovorny s originálním nábytkem. Ovanul mne silný zápach doutníků. Z vedlejšího pokoje přišel starý pán v civilním oděvu. Ve Vilně nevidávala jsem kněží jinak, než v klerice; proto neznajíc civilního oděvu duchovenstva, opakovala jsem žádost: „Přála bych si mluvit s panem farářem.“ „Já jsem to,“ odpověděl. Při těch slovech stáhlo se mi hrdlo, a nemohouc promluvit, propukla jsem v pláč. Překvapený pan farář myslel, že přicházím volat ho k umírajícímu, domlouval mi, bych se upokojila, že hned vezme z kaple nejsv. Svátost i svaté oleje a půjde se mnou.

„Ne, ne,“ volala jsem, „o to se nejedná. Nejsem ještě ani katoličkou, ale chci se jí státi a prosím, byste mi dopomohl.“ To ovšem byla jiná věc. Pan farář chtěl vědět, kdo jsem a odkud přicházím. Uslyšev o Rusku, o Vilně, o dceři místodržitelově, obrátil se vážně ke své knihovně, vyňal odtud vatislavský katechismus a podáváje mi ho řekl: „Přemýšlejte a uvažujte o svém rozhodnutí; setrváte-li po tři měsíce na svém předsevzetí, uvidíme se opět.“ Tím se audience skončila. Opětne jsem se octla přede dveřmi, ale tentokrát s katechismem a s životem sv. Aloisia Gonzagy od P. Meschlery. Podivno, nebyla jsem smutna, nebyla malomyslna, ale šťastna. Ano, ještě více: porozuměla jsem, že státí

se katoličkou jest nekonečná milost a opravdová čest.

Po návratu do Vilna studovala jsem a modlila jsem se — ovšem dle možnosti — až pclsleze se zimními toaletami nastala opět každorocní cesta do ciziny. V první volné chvíli odběhla jsem s lehkým srdcem k panu faráři, který vítal mne tentokrát s náručí široko otevřenou. Byl pátek. Příští pondělí určeno k mému návratu do Církve katolické.

Ve tři hodiny vyšla jsem z hotelu, kde jsme bydleli, a pcpšpila na faru. Slavný úkon měl se konati v biskupské kapli. Pan farář vyšel mi naproti a mezitím, kdy konány přípravy, uvedl mne do malé oratoře.

Všecky mé chavy zmizely; byla jsem odchclána jíti i po řevavém uhlí. Vsedši do kaple, skvějící se světlý a bílými chrysantémami, pomodlila jsem se vyznání víry církevního sněmu Tridentského a obdržela první rozhřešení „ab omni vinculo excommunicationis et interdicti.“ Pan farář několika slovy vital mne do lůna Církve katolické, řka, že mé jméno Anastazie jest velmi symbolické; zda nebyla jsem vzkříšena? Za příkladem své sv. patronky i z vděčnosti za své vzkříšení měla jsem býti hotova všecko vytrpěti.

Tím skončil se sv. obřad, neb teprve ve Vilně chtěla jsem jíti ke zpovědi i přijati Tělo Páně. Za několik dní nastoupili jsme zpáteční cestu. Při první vycházce spěchala jsem k p. kaplanovi M. Sotva otevřel mi dveře, uchopila jsem jeho ruku a podle tamního zvyku přitiskla ji ke svým rtům. Po prvním blahopřání nastoupilo jisté zklamání, když se dověděl, že odbyla jsem teprve první stanici svého obrácení. Leč tentokrát pan biskup nečinil obtíží; jen z opatrnosti neměla jsem se zpovidati v žádném kostele; nejvhodnější k tomu zdála se hovorna benediktinek.

V ustanovený den 16. října 190 dostavila jsem se do hovorny s celým sešitem, černajícím se chybami mého života; srdce mi bilo vždy mocněji a

prudčeji. U mřížky stála židle a vedle ní byl prostřen koberec. Na štěstí pan kaplan nedal na sebe čekati. Z útlocitu, abychom svatou chvíli neznesvětili snad jinou rozmluvou, přioděl se rochetou a štolou. Vpravdě každé jiné slovo stupňovalo by jen moje vysílení a zvýšilo by moji muku. Chvěla jsem se před zpovědí, ač celá moje bytost prahla po smíření s Bohem, po nevinnosti křestní, po spojení s Ježíšem Kristem. Když jsem poklekla, zdálo se mi, že se vrhám v propast. Ale v míře, v které kručila se pouta moje, zdržující mne daleko od Boha, cítila jsem, že ulehčuje se mému srdci, až posléze blahodárné rozhršení dovršilo v slzách moje štěstí.

Za mřížkou sdílely je se mnou drahé sestry, a paní abatýše i Donna Kateřina objímaly mne v malém okénku. Nutily mne, abych přijala trochu kávy a koláčů, ale nemohla jsem; nebyla jsem schopna vůbec žádné myšlenky a jen blaženě se usmívala; poněvadž bylo již pozdě, musila jsem záhy pospíšiti domů. Jak prožila jsem večer před prvním sv. přijímáním? Nevím sama. Běloskvoucí oblak zahalil jak kdysi horu Tábor i všecky moje vzpomínky. Měly jsme hosty na obědě a proto bylo třeba velké toalety, ale přes všechnu četnou společnost onoho večera málo se mně dotýkal ten hluk a nerušil mého klidu. Po noci probdělé na modlitbách již o půl šesté vyklouzla jsem z domu a ulicemi ozářenými světlem měsíčním kvapila do seminářského kostela. kde při první mši sv. měla jsem přistoupiti po prvé ke stolu Páně. V kůru viděla jsem duchovní v rochetách; připadali mi jak kůry andělské. Zpovědník mi radil, bych obcovala mši sv. u postranního oltáře a teprv

v poslední chvíli šla ke sv. přijímání; v této chvíli nastává totiž ve všech kostelích ve Vilně veliký ruch a proto možná snadno uniknouti povšimnutí. Na této ranní mši sv. byli pouze chudí, zvláště ženy, služby a dělníci. Pravá adorace pastýřů. Na to vždy myslím, kdykoli ve Vilně obcuji ranní mši sv.

Uprostřed těchto pokorných a maličkých sestoupil Bůh do mého srdce. Nemohu říci, jaké bylo mé díkučinění. *Misericordias Domini in aeternum cantabo.* Myslila jsem, že se musím modliti z modlicí knížky, i užila jsem hlavně modliteb sv. Gertrudy, které před několika dny dostala jsem od hraběte Šternberga. Zvláště zůstala mi v paměti slova: „Ó můj Příteli a Miláčku, Tys hoden veškeré mé lásky!“ Ustavičně opakovala jsem tato slova, až když posléze musela jsem se odtrhnouti od sv. místa a vrátiti se ke všednímu životu.

Za dne musila jsem matku provázeti na jejích návštěvách. Ale k večeru odběhla jsem do kláštera, kde dobré řeholnice připravily mi pěkně ozdobený malý stůl. Nescházelo nic, ani čokoláda, ani staré víno, ani něžné a láskyplné objímání v okénku všech dobrých matiček. Při loučení řekla mi paní abatýše: „Drahé dítě, kdybyste dnes zemřela, šla byste přímo do nebe.“

Tak vešla jsem v pevnou tvrz míru a pokoje, v Církev Boží. Moji úlohou bylo kráčet v jejím světle, poznati ji v celé kráse, až by má duše nevázaná a málo povolná, změnila se v novou, v pravdě katolickou, která hledí vždy ve spojení s Božským Srdcem, jež tak laskyplně a milosrdně přitáhlo k Sobě moje ubohé srdce.

Kněžna Anastazie Gruzinská.

Synu, dej mi srdce své!

Milo je divati se na poutních místech, jako na sv. Hostýně neb na Sv. Hoře, na zlatá a stříbrná srdce, která věnovali poutníci Královně nebes z vděčnosti, že prosby jejich byly vyslyšeny. Taková srdce svědčí stále o mateřské péči, o převelice dobrotivosti, jakou blahoslavená Panna zvlášť na poutních místech těm, kteří se k ní obrací s dětinou důvěrou, věnuje. Zlato a stříbro je sice dar vzácný, který naznačuje lásku k blahoslavené Panně, ale přece je jenom neživý kov, který nic neví o kráse a vznešenosti Královny, již je obětován. Neskonale milejší jsou blahoslavené Panně nadšené chvalozpěvy a vroucí modlitby, které pocházejí ze živých srdcí poutníků a vznášejí se k trůnu nebeské Matky. V srdci poutníků hárá vroucí láska k blahoslavené Panně a dětiná důvěra k předobrotivé Matce.

Je-li blahoslavené Panně milý výraz dětinné důvěry a lásky nadšených poutníků, tím milejší je božskému Srdci vyplnění prosby, s kterou milý Spasitel se obrací na každé srdce slovy: Synu, dej mi srdce své! Kristus Pán chce těmi slovy říci: Synu, věnuj mně pravou lásku svou, ať jsem nejhlavnějším předmětem tvých myšlenek, tvých tužeb, ať nic nezmenší tu upřímnou lásku ke mně.

Tu prosbu vyplnili dobří pastýři v Betlemě. Neměli sice ani zlata, ani stříbra, ale věnovali Ježíškovi, co bylo drahocennější, věnovali Mu zlaté srdce své, plné lásky, plné oddanosti, srdce čisté a upřímné. Prosbu Krista Pána: Dej mi srdce své, vyplnili také mudrcové z východu. Darovali Ježíškovi zlato, ale darovali zároveň, co bylo neskonale cennější, darovali Mu srdce své, velkomyšlné a plné lásky; bez té lásky by bylo bývalo zlato bez ceny. Herodes mohl také obětovati zlato, kdyby byl přišel do Betlema; ale v srdci jeho by nehylo bývalo lásky, nybrž naopak

Herodes by se byl díval na Ježíška jako na svého soka.

Kolik mladíků, kolik panen, kolik mužů a žen klečelo od té doby před božským Srdcem a věnovalo Mu srdce své! Slyšeli vnitřní hlas Krista Pána, který k nim volal: Dej mi srdce své! Ten hlas byl tak milý, s tím hlasem byla spojena milost Krista Pána, která je osvěcovala, že poznali v Kristu Pánu svrchovaného Pána svého, jenž má neobmezené právo na jejich lásku, poznali zároveň v Kristu Pánu svého největšího dobrodince, svého nejvěrnějšího přítele, jehož láska je nejvroucnější, nejvěrnější, nejobětavější. I svatý Václav klečel už v mládí před svým Spasitelem, i on slyšel ten milý hlas, když ministrovával, když Kristus Pán k němu zavítal ve svatém přijímání. Svatý Václav dal Kristu Pánu srdce své, věnoval Mu celou svou lásku. Slyšel asi i jiné hlasy, které chtěly srdce jeho od Krista Pána odvrátiti, ale nemohl a nechtěl jim dáti srdce své, které byl dal Kristu Pánu.

Svatá Anežka věnovala své srdce Kristu Pánu už v nejútlejším věku. Jenom Jemu se chtějící se vši oddaností, jehož kráse se obdivují slunce a měsíc, rozhodně odmítla toho, jenž chtěl ji svěsti k nevěrnosti proti Kristu Pánu.

Týmž milým hlasem jako před tisíci a víc než tisíci lety volá i nyní Kristus Pán: Synu, dej mi srdce své! Volal zvláště skrze svého náměstka Pia X., jenž povzbuzoval celý katolický svět, by dítky záhy přivedli k sv. přijímání. Když je srdce ještě čisté, nezkažené, mohou dítky říci s úplným přesvědčením: Odříkám se sataně a pýchy jeho i skutků jeho. Tenkrát nedbaly dítky na hlas zlého ducha, ani na hlas světa, který volal: Dej nám srdce své! Jak milý je Kristu Pánu dar tolika čistých srdcí, kterak obohacuje srdce těch dítek svými milostmi! Šťastné dítky, které při následujícícl.

sv. přijímáních svou lásku ke Kristu Pánu obnovují!

Že i nyní obětují dítky svá srdce Kristu Pánu, toho důkazem je asi 10letý chlapec z velevážené rodiny v Praze. Toužil upřímně po prvním sv. přijímání. Když se ho kněz ptal, koho miluje na prvním místě, odpověděl chlapec bez váhání: Krista Pána. Když se kněz ptal dále, koho miluje na druhém místě, chlapec trochu rozmýšlel a pak pravil: Zase Krista Pána. Na otázku, koho miluje na třetím místě, odpověděl: Zase Krista Pána. Bylo má dáno vysvětlení, jak tomu má rozumět. Šťastný chlapec, kterého Duch sv. vedl tak, žerodiče, bratry, sestry a soudruhy miloval tak, jak chce Kristus Pán.

Žel Bohu, že mnozí víc dbají na svůdný hlas tohoto světa. Zdá se jim ten hlas tak milý, tak sladký, lichotí jejich marnivosti, jejich smyslnosti, jejich ctižádosti. Hlas tohoto světa přehlušuje hlas Krista Pána, myšlenky a tužby se obracejí víc a víc k planým marnostem a radostem tohoto světa, srdce zůstává prázdné, bez pravého pokoje, poněvadž svět nemůže dát pokoj, srdce stává se chladným ke Kristu Pánu. Může-li svět dát něco opravdu dobrého? Mundus in maligno positus est. Svět je zlý. Kdo to praví? To praví ten, jenž při poslední večeři odpočíval na prsou Krista Pána, jenž sám daroval celé srdce své Kristu Pánu. Může-li ten, jenž je celý zlý, dát něco dobrého? Svět, to jest lidé, kteří žijí podle zásad tohoto světa, neznají Krista Pána, neznají Jeho nejlaskavějšího Srdce, nemilují Krista Pána. Kdo nemiluje Krista Pána, nemůže ani bližního upřímně milovat, nemůže mu upřímně přát. Kdo dá své srdce světu, nemůže za to očekávat pravou lásku, pravou spokojenost, pravé štěstí. Srdce jeho zůstane vyprahlé, nepokojné. Ale nezůstane většinou ani čisté, ani bez hříchu. Svět nemůže dát tomu, jenž jemu dá své srdce, síly proti pokušení; proto klesne, snad i hluboce.

Jak šťastní jsou ti, kteří již v mladém věku dbali na milý hlas Krista Pána, když volal: Synu, dej mi srdce své! Slyšeli ten hlas zvláště po svatém přijímání, když Srdce Ježíšovo odpočívalo na srdci jejich; hlas ten mluvil tiše, ale účinně, s tím hlasem byla spojena milost Krista Pána, hlas ten častěji se ozýval, někdy silněji, někdy méně silně. Radosti tohoto světa zdály se jim marné, neuspokojivé, osobnost Krista Pána, jeho zlaté Srdce, jeho čistota, jeho láska, jeho královská důstojnost, jeho krása působily mocně na ně, že se odhodlali svět opustit a zvolit si život řeholní. Tak mohli zvolati: Osidlo jest roztrženo a my jsme vysvobozeni, aneb se svatým Aloisem, když překročil v Římě práh řeholního domu: Veselil jsem se z toho, když mi jest povédno: Do domu Hospodinova půjdeme; půjdeme do domu pokoje, do domu milosti, do domu, kde je upřímná láska, kde bratři meškají mezi sebou. Kristus-Král bude náš podíl, bude nám místo otce, matky, bratrů a sester, bude nám všim.

Někteří slyší sice hlas Krista Pána, který je volá k životu dokonalému, by se výhradně věnovali službě Krista Pána, ale nemají dost odvahy, přehluší ten milý hlas, odcházejí od Krista Pána, jako ten mladík, kterého Kristus Pán volal k životu dokonalému, ale jenž neměl dost odhodlanosti, by opustil svůj veliký majetek. Odešel smuten a nebyl asi už nikdy úplně spokojen. Ani ti nebudou úplně šťastní, kteří slyšeli hlas Krista Pána: Synu, dcero, dej mi srdce své úplně, bez výhrady, ale kteří buď sami se nemohli rozhodnouti, by toho hlasu uposlechli, aneb kterým v tom zabránili rodiče, nebo kterým to zrazovali příbuzní. Nejsou právě příliš vzácné případy, že takoví dost záhy zemřeli aneb onemocněli.

Většina jiných a dívek slyší hlas: Dej mi srdce své, ne aby život svůj ztrávili v domě řeholním, nýbrž aby založili rodinu. Šťastní všichni mladíci a dívky, kteří věnovali srdce své

od mladých let, zvlášť po svatém přijímání, Kristu Pánu. Kristus Pán dává jim jako odměnu Srdce své, Srdce s nekonečnou láskou, chrání je, by mladý věk prožili bezúhonně, bez hříchu. Když pak přijde čas, kdy se má jinoch rozhodnouti, jakou družku si má vyvoliti pro celý život, nehledí rozumný jinoch na zevnitřní postavu, na zevnitřní vlastnosti, a také rozumní rodiče nehledí tolik na majetek, jako spíše na to, zdaž vidí družku častěji u stolu Páně, zdaž je opravdově zbožná, skromná, pracovitá, neoddaná marnivosti; to jsou známky, že darovala srdce své Kristu Pánu. Pak to bude pravá, vzájemná láska, která vytrvá i v nemoci, i když vrásky se objeví ve tváři, bude trvati s touž vroucností, až by mohli slaviti stříbrnou neb dokonce zlatou svatbu, bude trvati až do smrti.

Ze Srdce Krista Pána čerpají vždy novou lásku. Láska božského Srdce

trvá už 2000 let, je vždy obětavá, velkomyslná, nezmenšuje se. Kdo daroval srdce své božskému Srdci v mladých letech, toho láska i později trvá, má trpělivost s chybami a slabostmi manželky, které přísahal věrnost a lásku, varuje se, by nezarmucoval družku životní pouti. Pak obnovují oba svou lásku božskému Srdci v ohni lásky, který nikdy nevyhasne. Jak šťastné by byly rodiny, kdyby srdce muže a manželky patřilo Srdci Páně. O kolik méně rozvodů a rozluk, o kolik méně by bylo zármutku a nepřátelství!

Na smrtelné posteli by podal muž umírající manželce ruku, děkoval by jí za všechno, doporučoval by ji dítce, a manželka umírající by se loučila s mužem tklivě, ale klidně. Snažila se po celý čas, by byla věrnou družkou, která se sdílela s mužem o všechny starosti a trampoty, těšila muže; nyní se ubírá k božskému Srdci, by s Ním byla na věky.

P. Václav Jirsig T. J.

Pán s vámi!

Napsal farář M. Dubouis. Z franc. přeložil B. h. Kyselý.

(Pokračování.)

Čest a sláva dětem, které chápou, co velikého a krásného tkví ve dvou slovech: Dominus vobiscum — Pán s vámi! Nebot dítě, které s Bohem dlí, zajišťuje si štěstí pro čas i věčnost.

HLAVA II.

Pán s mládeží.

Letní slunce poskytuje zemi mnoho světla, tepla a života, avšak letní obloha není vždy modrou a jasnou oblohou. Zatahne se leckdy velmi těžkými a velmi černými mračky, blesk šlehá, hrom hučí a jako strašlivá střelba z kulometů krupobití pustoší stromy, osení, vinice. Ubozí zemědělci pláčí nad svými nadějemi, nad zničenou žní. Proto nás pozývá matka naše, církev svatá, každoročně k pro-

sebným pobožnostem a vede nás, abychom k nebi úpěnlivě volali: Od hromobiti a bouřky vysvoboď nás, Pane!

Za mládi, za léta života je krev vřelejší a obraznost oddává se nejkrásnějším snům štěstí. A toto štěstí hledává tam, kde ho není, v náruživostech. Vášně, to jsou mraky, zprvu malé, ale brzy potom hrozně. Tu přestává duše takovými mračky zahalená rozeznávat propast pod kvítím a dává se svěsti. V očích mladých lidí není již ctnost krásou a nepravost ohavností. Nejnemravnější tance, divadla, romány, časopisy nejsou pro ně již žádným nebezpečím, nevěří již Božímu výroku: Kdo miluje nebezpečí, zahyne v něm. (Moudr. 3, 27.) Mládež hlídá špatnou knihu

jako hladový kus chleba, a neví, nešťastná, že jed špatné knihy uspává jako opium a vraždí, podáváje krásné sny. Ach, běda, jestli několikaminutová vichřice pudí k slzám ubohé rolníky nad zpustošenými lány a vinicemi, nestačí to by celé nejtřpící moře slz, aby člověk oplakal spousty, způsobené hříchem, touto duchovní bouří, jež často trvala jen okamžik. Včera ještě kráčel tento jinoh bohatý svou nevinností a věrou jako svatý Alois, kráčel volný a veselý s Bohem k nebi, a dnes již spěje, otrok hříchu, se satanem k propasti věčné. Tato mladá dívka zářila ještě včera ve společnosti jako krásná lilie mezi trním, ale podlehla pokušení, a již je jako květ spálený mrazem hříchu, patří k ohavnostem, jež budou na věky pohřbeny v pekle.

Pod tíží prvního pochybení vzdychají někteří jinoši a některé panny a oplakávají ztracený pokoj duše a strach před soudy Božími vězí jim v srdci jako hrot dýky. Ale dostaví se nové pády, hlas výčitek slábne a brzy zaniká. Člověk nedba již hanby a bázně před Bohem. Slyšme, jak takoví mluví: Zhřešil jsem a co se mi stalo zlého? (Moudr. 5, 4.) Mé rty vyslovovaly jen slova rouhavá, místo modlitby udělal jsem si z neděle všední den práce nebo zábavy. Octli-li jsem se někdy s věřícími v domě Božím, nebylo mi tam volno nebo jsem se nudil. S jakousi schlubností pohrdal jsem zákony, které mi předpisovaly mši, zpověď, velikonoční přijímání, půst, zdrženlivost v jisté dny, a to vše, abych uposlechl své smyslnosti. Ano, neposlouchal jsem Boha, církve, žil jsem jako pravý pohan; život můj byl opravdu pohoršením pro mou rodinu i celou osadu. Nu, a co se mi stalo zlého? Země mi dává úrodu zrovna jako zbožnému. Jsem snad zdravější, šťastnější, čestnější než leckterý zbožný muž. Takovému rouhavému chlubilství odpovídá Písmo svaté: *Deus patiens, quia aeternus* — Bůh je shovívavý, protože věčný. Jen strpení, přijde

již za to trest, a to nejstrašlivější. Ještě několik let, snad jen dní, a smrt jej vrhne do temnosti zevnitřních, kde je hrůza, pláč a skřípění zubů. Až bude jeho duše šířána výčitkami svědomí jako jeho mrtvola červy, až ucítí, jak jej sežirají tisícové plameny, ale nikdy jej nesežehnou, nebude již říkati: Zhřešil jsem a co se mi za to přihodilo zlého?

Ó, mladí lidé, dobře si pamatujte toto: Kde není bázně Boží, je vždy pošetilest. Buďte přece moudří, bojte se, chraňte se hříchu a má-li k němu dojiti, volejte k Pánu jako apoštolé na moři rozbouraném: Pane, zachovej nás, hyneme! (Mat. 8, 25.)

Ten, jenž poroučí vichřicím, které zmitají moře, poroučí stejně i bouřím, které zmitají srdcem. Jíti k Ježíši jest jíti ke své záchraně. On jest všudy jako Bůh, jako člověk pak je v nebi a na oltáři v nejsvětější Svátosti. Ano, v Eucharistii právě jde nadále cestou, pravdou a životem. (Jan 14, 6) jako v době svého poslání na zemi. Jdi tedy a přijmi jej někdy. Ó, jak tu lépe pocítíš, že on je světlem tvého ducha, teplem tvého srdce, silou tvé vůle v dobrém! Tam právě čerpali v prvních dobách církve děti, ženy i starci odvahu a nepřemožitelnou sílu, aby snášeli vyhnanství i žalář, vzdorovali zuřivosti tyranů, vzteku katů a šelem, aby udatně umírali. Ah, nesouce si svátostného Ježíše, odnášeli velkodušní mučedníci vítězství nad světem a peklím!

Boží Tělo.

Aby slavnějším způsobem uctila Boha v Eucharistii, ustanovila církev slavnost předojemnou a vždy drahou srdcím křesťanským uzavřeným nevěře: je to svátek Božího Těla. V den ten sestupuje Pán náš Ježíš Kristus se svatostánku, kde jej v zajetí drží jeho láska k lidem, a jako Král a Otec, jako Dobrodínece a Přítel prochází ulicemi a mistry veřejnými. Ó, kolik požehnání rozsévá jeho přítomnost do rodin křesťanských! Lidé jej pozdravují s dětinnou zbožností,

děti jako svůj štít nevinnosti, mládež jako svcu posilu a naději v prvních zápasech života, staří jako svou oporu a potěchu, chudí a nemocní jako pramen trpělivosti a odevzdanosti a všichni jako chléb poutníků k věčnosti. Jak vzácná podívaná, kdy čela všech se sklánějí při požehnání tohoto Otce s nebe, Krále králů, svrchovaného Vládcce nebe i země!

Právě z vnuknutí víry stavěli naši otcové svátostnému Ježíši „Bohu s námi“ ty nádherné chrámy, které se nám zdají zázraky, jak to, že jsou dnes odpadlíci od víry, kteří se nestydí mluvit: Kristus? Toho my již nechceme, ten je zhytečný v našich srdcích, v našich ulicích a na veřejných náměstích! Jako naši otcové za revoluce vezměme mu volnost vycházet z domu, navštěvovat nemocné, těšit umírající! „Ubohá Francie, co jsi učinila z ušlechtilého, prastarého dědictví po Chlodvikovi, Karlovi a Ludvíku svatém?“

Bez Pána našeho Ježíše Krista a tedy pod vlivem satanovým upadá člověk velmi záhy v temnotu noci: bere blud za pravdu, zlo za dobro, smrt za život. Tak hynou rodiny, tak hynou celé národové.

„Dcery vlasti,“ odvažují se volati svobodáři, „neposlouchejte kněží s jejich „Dominus vobiscum“, seskupte se pod praporem svobody, nechďte ke zpovědi, k přijímání, to všecko je fanatismus a modlitby není třeba, aby člověk dobře žil a umřel. Pojďte k nám, my máme školy bez Boha, rozkoše a štěstí bez něho...“

Jsouc vychována bez Boha, mladá dívka bude snad malým zázrakem učenosti a neodvislé morálky, ale rozhodně se nebude skvěti ani pokorou, ani cudností, těmito dvěma vzácnými ctnostmi, které činí z dívky sestru andělů: Ne, takové dívky, které by opustily víru v těla vzkříšení, víru v život věčný pro víru, že člověk je zvíře a v nicotě zajde, nebudou nikdy hodnými dcerami vlasti, naopak to bude pro ně největší neštěstí, jakého jen Lucifer si může přát.

A již v tomto žití jak smutné jest postavení dívky vyšlé ze školy bezbožce! Myšlenka na Boha, již se hledí zhlosti, trýzní její rozum a více ještě její srdce. Ona dí Onomu, jenž je Světlem: Odlučme se. Kristus odchází, noc přijde; ubohé dítě nevidí již propasti ukryté v kvítí, žije, jako by se neměla vyhnouti peklu a získati ráj. Znechucena čethou vážnou, vrhá se na romány, a jak di bezbožný Rousseau sám: čtenářka románů je ztracena. Žije již jenom ve světě vybájeném a sni jen o toaletách a rozkoších všech smyslů.

Strašlivá věc! Za noci v kabaretech vidati čtenářky románů usmívající se na muže, kteří jim nalévají až k opojení, jinde pak dívky stížené smrtelnou nemocí, mající se v několika již dnech octnouti před svrchovaným Soudcem, oklamávají bdělost matčinu, aby se ještě mohly oddati čtení hanebných knih. Zda tu překvapí, že se ocitají mnohdy v bláznivech nešťastné oběti románů? A neutopí-li rozum v této neblahé vášni, není-li život jejich ještě trpčí? Dívka bez Boha je bez pravé útěchy v neštěstí a slzy její jsou jalové. Nemá naděje, nemá již odvahy a beznadějnost vede k sebevraždě. Rodiče, přátelé ji oplakávají, ale peklo se raduje, protože právě získalo zavržence, kterého by dobrá kniha byla přivedla k lítosti, k Bohu, do nebe. Slyšte závět, napsanou dívkou okamžik před samovraždou: „Odevzdávám tělo své hnělobě, duši, ano, duši svou, již popřítí nemohu, odkazuji ďáblu; jemu i duše spisovatelů špatných knih, které mne ztratily, ďáblu duši svého otce i matky, kteří mi takové čtení dovolovali.“

U nás, v Evropě, v celém světě vzbudili by bídáci šířící fyloxeru, ničitelku vinné, všeobecné rozhořčení a byli by okamžitě odevzdáni soudům. Proč nejsou tedy trestáni traviči, kteří denně vraždí lidi svými knihami, sešity, novinami nemravnými i bezbožnými? Proč jsou beztrestní šířitelé mravního a duchovního jedu, kteří jej všudy roznášejí, jak na venkově,

tak ve městech, v dílnách i místech veřejných? Misto aby se všechny takové výplody odmítaly, lidé je kupují a hltají, a otcové, matky, učitelé, učitelky, ba ani úřady nepraví ničeho! Hle, kam dospěla společnost bez Boha! Opojena satanskými naukami, nemůže již snést učení nebeského, marnivost a rozkoš, toť její božstva, rouhání je místo modlitby. Má strach z kříže, tohoto svrchovaného těšitele všech trpících, této jediné naděje pokleslého lidstva. Kříž! Naši volní myslitelé nechť ji ho ve školách, ani v nemocnicích, ani na náměstích, ani na věžích, ani na hrobech. Ubohá vlasti! Co z tebe brzy bude, zůstaneš-li dlouho vydána na pospas těmto lidem bez víry, bez Boha? Budeš domovem jen slepých a barbarů, cizinci nezbude, než aby tebou jen pohrdal, velmi tě litoval, peklo pak tě pozdraví jako prvního příchodce ke svým prahům. Ach, odvráťme svého ducha od těchto trudných myšlenek a pohledme raději na mládež s Bohem.

Císař a křesťanská dívka.

Vítězství Césarovo, Alexandrova a Napoleonova nerovnjají se ani zdaleka vítězstvím mladičkových hochů nebo dívek 15 let.

Bylo to v prvních stoletích církve. Přišlo nařízení buď obětovati pohanickým bohům nebo umřít v tisíceroch mukách, z nichž jedny druhých byly krutější. Byla zatčena dcera konsulova, mající teprve 11 let. „Prisko,“ pravil jí tyran, „chci tě poctiti vši nádherou své moci, sláva celé říše bude u tvých nohou, budeš-li obětovati.“ Misto odpovědi na skvělé ty sliby obrací se Priska k Bohu: „Pane, ukaž se!“ A Pán slyší hlas svého dítěte. Země se třese, socha Apolinova je roztříštěna, část chrámu se hroutí, drtící kněze nepravého boha a veliký počet diváků. „Panno Prisko,“ ozývá se ďábel, „proč přicházíš mne znepokojiti v mém obydlí? Dej pozor, Cesare, tato dívka zdolá tvou moc a ty padneš s hanbou...“ Ale císař Klaudius nechce padnouti. Dává své

rozkazy. Priska je lapena, poličkována a kati únavou ustávají. „Bijte, jen bijte víc,“ křičí na ně tyran. — „Budiž pozhnán, Pane!“ volá dívka-mučednice, zvedajíc oči k nebi. „Tyť dáváš milost a slávu těm, kdož věří v tebe.“ A aj, světlo zářící ji obkličuje a hlas s nebe ji oslovuje takto: „Doufej, dcero má, neboj se ničeho, já jsem Bůh, jemuž se klaníš, a nepouští tě!“ Hněv císařův se nikerak neuklidňuje, ba propuká ještě víc. Nové vyšetřování a nová rázná odpověď: „Synu ďablův, měl by ses hanbiti, že se tak dohaduješ s mladou dívkou. Satan, otec tvůj, je knížetem smilníků, zlodějů, lidí oddaných všem zločinům.“ Kati se dávají znovu do bičování a obětovaná, patříc na švihy bičů a holi jako na důkazy milosti nebeské, děkuje tyranovi. — „Bud obětuj, nebo budeš sežrána šelmami!“ — „S milostí Boží nebojím se ničeho!“ dí ona, dělajíc znamení kříže. Té chvíle sestupuje oheň s nebe, jenž stravuje oltář, obrací modlu v popel a sežehá i část pláště císařova. Svěťice pak volá: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle!“ Klaudius je pln zoufalství a zahanbení a poroučí prefektu pretoriánů: „Vezměte tu dívku a dejte ji drásati železnými drápy!“ Prefekt poslouchá a tělo panny je brzy jedinou strašlivou ranou. Ale tu nový div ji uzdravuje. Posléze je dána na pospas ohromnému lvu; ten však pln úcty k rekyni uléhá u jejích nohou a lichoť se k ní. Nad divokou šelmu rozzařen dává císař obět svou znova do krve mrskati a přichystati ohromnou hranici, již však lijavec ihned uhasíná. Když byla tak bezmocnost model dostatečně prokázána a Priska stanula na místě své muky poslední, modlí se takto: „Ježíši, můj Spasiteli, velebím tě a klaním se tobě. Když jsi mne zachránil z tolika zkoušek, učím, zapisahám tě, abych unikla trestům zavržení, jediné strašlivým, abych byla nalezena bez úhony u vyznávání svatého jména tvého a hodna býti přijata v slávu rajskou.“ Potom se obrátila ke ka-

tanu: „Učiň, co ti přikázáno!“ — A hlava rekovně mučednice padá pod ostrým sekery.

Takový byl tento zápas mezi císařem a jedenáctiletou dívkou. Císař měl na své straně učence, úřady, vojáky, katy pohanstva, měl železo, oheň a dravce z pouště, aby zvítězil nad svou protivnicí. Dívka pak neměla než svou víru a svého Boha. Císař je poražen a Priska vítězí, triumfuje svými slovy, utrpením, smrtí. Celý svět křesťanský dnes obdivuje, cti svatou Prisku, modlí se k ní. Co se stalo z císaře se všim jeho ukrutstvím? Ba, pravda Boží zůstává, i také jeho moc. Kdyby se zorganizovalo v naší vlasti pronásledování přátel „Dominus vobiscum“, těšme se, že bychom užířeli, jak v mladých lidech ožívají takové Prisky, Blandiny Filomeny a navždy zahanbují přátele satanovy.

Bůh s pastýřem Benezetem.

Jednoho dne v roce 1177 zaslechl jeden pastýř z hor vivaraiských nebeský hlas, jenž děl: „Benedikte, synáčku můj!“ — „Kdo jsi, Pane? Slyším tě, ale nevidím.“ — „Já jsem Kristus, Bůh, který z ničeho všechno stvořil.“ — „A co chceš, Pane, abych učinil?“ — „Chci, abys tu zanechal svého stáda a šel postavit most přes Rhonu.“ — „Já nevím, co jest Rhona a neodvážím se opustit ovci své matičky.“ — „Dostane se ti průvodce a stádo tvé nebude opuštěno.“ — „Ale, Pane, člověk nepostaví mostu z ničeho, já pak nemám než tři halíčky.“ — „Důvěřuj ve mne a netrap se!“

Jsa pln údivu opouští Benezet (= Beneš) své berany a té chvíle odchází. Tu se mu zjevuje mladý muž, aby jej zavedl na břeh Rhony zrovna v místa, kde Bůh chtěl, aby postavil most. Ohromen šířkou a dravostí řeky, pravil Benezet svému průvodci: „Není možno postavit zde most.“ — „Neboj se ničeho,“ děl mu anděl, který jej provázel, „jdi k biskupovi, jemuž pověz o svém poslání.“ Biskup myslí, že stojí před

ním blázen a praví mu se smíchem: „Jdi ke starostovi města.“ Benezet přijímá slovo to jako rozkaz a dí starostovi: „Jsem Bohem poslán postavit most přes Rhonu; třeba, abyste mne podporoval.“ Starosta dí se smíchem, ukazuje balvan, jímž by bylo stěží třicet mužů pohnulo: „Dám ti tento kámen, odnes si jej, aby byl kamenem základním.“ Benezet přistupuje, dělá znamení kříže, chápse se balvanu a zdvihá jej na hlavu tak lehce, jako by to byl malý oblázek.

Upozorněn jsa na tento div, přichází biskup a s ním kněžstvo, šlechta, lid. Úžas je veliký, všechny sáčky se otvírají a za vedení pastýře dvánácti let započíná se a roste dílo, jakého by se nikdy nebyli odvážili císařové římsí a francouzští králové. Za řízení mladičského pastýře byla založena společnost bratří nazvaných Mostní bratří. Byla postavena útulna pro poutníky.

Benezet umřel v 19. roce. Byl oplakáván celým městem. Tělo jeho odpočívalo v kaplici, vzdělané na třetím pilíři mostu, kde díval denně několik hodin na modlitbách. Roku 1670 byl hrob sv. Benezeta otevřen za přítomnosti kapitulního vikáře a nesmírného množství lidu. Tělo bylo nalezeno neporušeno, ačkoliv železné tyče, podpírající hrob, byly nadobro rezem rozežrány. Šaty a plátna byla také zachována jako v den pohřbu.

Život, hrob, zázraky pastýře vivaraiského volají hlasitě: v ruce Poží slabost vykonává věci veliké! Šťastní mladí lidé, ať bohatí, ať chudí, kteří nemají na světě větších rozkoší, většího štěstí, než slychat Dominus vobiscum — Pán s vámi, a rozjímat o krátkých těch slovech.

Opakujeme na konec opět: mládež vychovaná v zásadách náboženských, mládež pokorná, poslušná, cudná, toť nejdrazší naděje rodin i vlasti. Ale to vězíž dobře mládež naše, že pokora, poslušnost a čistota nevzkličí a nevzroste než stálým rozjímáním o slovech „Pán s vámi“ a láskou k nim!

(P. d.)

Jarolím St. Pavlík:

PRVNÍ MÁJ.

Byl první máj a lásky čas,
tak pěje básník český;
tu všechno zelená se zas,
a svět je vám tak hezký;
tu příroda je samý květ,
a radost na ni pohledět.

Než nejsou mi tak krásné dost
ty všechny jara vnady,
jak májová ta pobožnost,
jež odbývá se všady,
kde jako vůně z lilí
plá láska k Panně Marii.

Tu patřím blažen na oltář,
kde socha Matky Boží,
kol ní tak mnohých světél zář,
háj květin u podnoží;
a plno lidu v kostele,
a každý zpívá vesele.

Já patřím na tu okrasu,
mně zdá se, že jsem v nebi,
když sborem zbožných zdrávasů
lid Pannu zavelebí,
a s věže zahlaholí zvon,
by pozdravil ji ve dne skon.

Buď zdráva, Panno libezná,
já volám: ave, ave!
Ty Královno tak vítězná,
když boje zuří dravé!
Ty s pomocí svou při nás stůj
a křesťanský lid opatruj!

Ó, uzdrav naše nemocné
a zvedni duše padlé,
všem podej ruky pomocné
a okřeј květy zvadlé;
a zármutkem když skličen kdos,
Ty potěš ho a za něj pros!

Oroduj svého u Syna,
by muže, ženy, panny,
když přijde smrti hodina,
Bůh přijal ve své stany,
v ten přerokošný nebes ráj,
kde celou věčnost kvete máj!

16. Č. Sv. Jana Nepom., m. (1383.) - Úcta tohoto světce. Zdar jubilea. Ctitelé sv. Jana. Odstranění pohoršení. Návrat odpadlíků do církve sv. † rodiče.
17. P. Sv. Paschala Bayl., řeh. (1592.) - Adoratoři nejsv. Euch. Odstranění hříšné příležitosti. Věrnost v povolání. Bratrská svornost. Studující.
18. S. Sv. Venancia, muž. (250.) - Dar skromnosti a pokory. Biřmovanci. Ochrana mládeže. Požehnaní katolických podniků. Příprava na příchod Ducha sv.
19. S. slání Ducha sv. Letnice. - Za dary Ducha sv. Biřmovanci. Obrození křesť. života. Mravnost mládeže. Zbožnost v rodinách. Duše v očistci.
20. P. Pondělí svatodušní. Sv. Bernardina Sen. (1444.) - Povolání k duchovnímu stavu. Obrácení hříšníků. Plnění zákona Božího. Dorost kláštera.
21. Ú. Sv. Felixe, řeh. (1587.) - Pronásledování křesťanů v Mexiku. Katolická akce. Obrození života křesťanského. Odvrácení neštěstí. Za ochranu Boží.
22. St. Sv. Julie, p. a m. (439.) - Katolíci v zemích protest. Ženské kláštery. Péče o nemocné. Naše Omladina. Návrat rozkolníků do církve katolické.
23. Č. Sv. Ondřeje Bobola, ř. m. (1657.) - Práce pro spásu duší. Smíření národů. Dobrodinci naši. Domácnost. Výchova mládeže. Horliví kazatelé.
24. P. Marie P. pomocnice křesťanů. - Obrácení hříšníků skrze Marii P. Šťastná hodina smrti. Časté a denní sv. přijímání. Nemocní a umírající.
25. S. Sv. Řehoře VII., pap. (1085.) - Sv. Otec Pius XI. a jeho jubileum. Vzdělanci a sv. zpověď velikon. Obhájeví církev. zájmů. Sebranost myslí. Zemřelí rodiče.
26. Neděle I. po sv. Duchu. Nejsv. Trojice Boží. - Zachování křesťanského slibu. Oddanost ke sv. Otci. Apoštolát modlitby. Sírění katol. knih a novin. † kněží.
27. P. Sv. Magdaleny z Pazzis, p. (1607.) - Úcta nejsv. Srdce Ježíšova. Obrácení hříšníků. Církev katol. v Anglii. Dobročinné ústavy. Klášter Těšitelek.
28. Ú. Sv. Viléma, řeh. (812.) - Zachování řeholního ducha. Obnovení ducha modlitby. Odstranění pohoršení. Bohoslovné ústavy. Náprava mládeže.
29. St. Sv. Maximina, bisk. (394.) - Velepastyři naši. Ošetřovatelé a ošetřovatelky nemocných. Posvěcování sebe. Dorost mužských řeholí. Bázeň Boží.
30. Č. Sv. Gerlaka, ř. prem. (1589.) - Horlivá účast na službách Božích. Vděčnost. k Marii Panně za přijatá dobrodíní. Duchovní cvičení a misie. Zemřelí kněží.
31. P. Sv. Anděly Mer., zakl. ř. Urš. (1540.) - Ženské řády. Živí a † členové bratrstva bož. Srdce P. a Apoštolátu modlitby. Dosud nevyslyšené prosby.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevýjimaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za obrácení hříšníků skrze Marii Pannu, útočiště hříšníků a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. (Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustky 300 dní. Pius IX. 1852. Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás a za všechny národy slovanské, aby v jednotu víry katol. byli shromážděni a byl jeden ovčinec a jeden pastýř.

Heslo apoštolské: Modlitise za hříšníky.

Úmysl v červnu 1929: **Zadostěnění nejsv. Srdci Ježíšovu.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Úmysly apoštolátu modlitby.

V květnu modleme se k Marii Panně, útočišti hříšníků.

(Ustanoven a žehnán Jeho svatostí, papežem.)

1. St. Sv. Filipa a Jakuba, ap. P. (62.) - Úcta Marie Panny. Apoštolská horlivost pro spásu duší. Díky Bohu za ochranu. Časté sv. přijímání.
2. Č. Sv. Sigismunda, m. kr. - Síla v protivenství. Neohrožené vyznávání víry katolické. Návštěvu majových pobožností. Modlitba Anděl Páně.
3. P. Nalezení sv. kříže. (326.) - I. pátek v měsíci. Pobožnost k bož. Srdci Páně. Úcta ke svatému kříži. Posvátná místa v Palestině. Sv. kříž v rodinách.
4. S. Sv. Floriana, m. (297.) - Sv. Moniky, vd. (387.) - Za ochranu B. Síla modlitby. Obrácení nevěrců a bludařů. Návrat odpadlíků k církvi sv. Zemřelí kněží.
5. Neděle V. po Velikonoce. Sv. Pia V. papeže (1572.) - I. neděle v měsíci. Vítězství církve sv. Sv. Otce Pius XI. Účast na prosebných průvodech. † rodiče.
6. P. Sv. Jana, ap. P. (95.) - Utrpení v pronásledování. Poznání lásky Boží. Zachování úrody zemské. Odvrácení škodlivé bouře. Dar modlitby.
7. Ú. Sv. Stanislava, bisk. m. (1079.) - Velepastyřové naši. Vroucí úcta a láska k Matce Boží. Proba: Chléb náš vezdejší dej nám dnes. Zemřelí rodiče.
8. St. Zjevení sv. Michaela, archand. (490.) - Arcibrat. sv. Michaela. Snaby sv. Otce o misie mezi pohany. Přemáhání pokušení. Zdar pouti.
9. Č. Nanebevstoupení Páně. Sv. Řehoře Naz., bisk. a uč. cirk. (391.) - Touha po nebi. Víra v odplatu věčnou. Sjednání pravoslavných s námi.
10. P. Sv. Antonína, bisk. (1459.) - Za smilování Boží. Důvěra v Boha. Apoštolát modlitby. Proba za odpuštění hříšů. Zemřelí kněží.
11. S. Sv. Mamerta, bisk. (477.) - Milost setrvání v dobrém. Odvrácení neštěstí. Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda. Zámorské misie. Noviciát.
12. Neděle v okt. nanebevstoupení P. - Sv. Pankráce a spol. (304) - Za duchovní pokoj. Pozdvížení mysle k Bohu. Ženské kláštery a jich ústavy.
13. P. Sv. Serváce, bisk. (384.) - Potlačení nevěreckého tisku. Živá víra v život věčný. Péče o nemocné a včasné jich zaopatření. Dítky.
14. Ú. Sv. Bonifáce, mučeníka. (307.) - Dar bázně Boží. Lidové misie. Povolání ke stavu duchovnímu. Katoličtí studující. Dobrodinci.
15. St. Sv. Isidora, rol. (1130.) - Požehnání Boží úrodě zemské. Dobročinnost k chudým. Péče o mládež. Omladina. Mariánské družiny.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje (ic), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za obrácení hříšníků skrze Marii Pannu, útočiště hříšníků a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učni, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. (Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustky 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methoda, orodujte za nás a za všechny národy slovanské, aby v jednotu víry katol. byli shromážděni a byl jeden ovčinec a jeden pastýř.

Heslo apoštolské: Modlitise za hříšníky.

Úmysl v červnu: 1929: Zadostičnění nejsv. Srdci Ježíšovu.

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Maria Panna, Královna Máje.

Co trvá maličko, co stále?

Úvaha na III. neděli po velikonočních. Napsal Ignát Z h á n ě l.

I. Co trvá maličko? Všechno snažení mnohých lidí pozůstává v tom, že hledí si získati prostředky dovolenými a častěji nedovolenými, špatnými mnoho časného majetku. Když se jim podařilo hroznou, přímo nadlidskou prací tohoto cíle dosíci, často pozbudou vše v jednom okamžiku buď vlastní neopatrností nebo zlobou jiných, kteří jim záviděli jejich nadbytek. Známe jistě z vlastní zkušenosti ne jeden, ale mnoho případů, kdy zbohatlík nebo kdo zdědil bohatství, vše pozbyl a jest odkázán na milosrdenství druhých. Často jsme se přesvědčili, že co nashádali s největší námahou, sebezapíráním rodiče, děti za krátko pozbudou nehespodárností, rozhozováním. O těchto platí výrok sv. Jana Zlatoústého: „Sotva se započali radovati, již utíkají a ustupují z jeviště, činíce místo jiným.“

Celý náš život, i kdyby byl sebe delší, srovná-li se s věčností, je příliš krátký, trvá maličko! Již starozákonní Job praví o životě, že „je kratičký, že jest jako vánek.“ „Dny mé letí rychleji, než přestřihne tkadlec nit.“ (Job 7, 6.) Sv. apoštol Jakub vyjadřuje tutéž myšlenku těmito slovy: „Jaký jest život náš? Parou, která se ukazuje na krátko a potom mizí.“ (Jak. 4, 15.) I kdyby trval život lidský do nejdelší hranice, třeba sto let, jsou všechna tato leta kratičkým snem, rychle mizícím stínem.

Také vše, co souvisí s lidským životem, trvá krátce, ať se to jmenuje čest, vyznamenání, uznání, obliba anebo jinak. Sv. Jan Zlatoústý píše o těchto pomijitelných věcech takto: „Kdo byl včera na vrcholku slávy, seděl všude na prvním místě, jezdil doprovázen sluhy, přáteli, když se ukázal na veřejnosti, může býti dnes opovrženým, jehož si nikdo nevšímne; jeho slunce života zašlo, zmizelo, ozařovalo ho maličko a kratinko.“ Čím výše někdo stál, tím hlouběji padá,

hlavně byla-li s jeho vyvýšeností spojena nějaká nepravost a nespravedlnost. Zkušený král David praví o této vyvýšenosti nad jinými toto: „Viděl jsem bezbožníka velmi zpupného, rozkládal se jako libanonský cedr; i šel jsem tudy a hle (již) ho nebylo, hledal jsem ho a nenašel po něm stopy.“ (Ž. 36, 35.)

Vše lidské trvá maličko! Nikdo nemohl této pravdy názorněji popsat, než jak čteme v I. knize Machabejské o slávě světové známého krále Alexandra: „Když Alexander, . . . porazil Daria, krále perského a meďského, svedl mnoho bitev, dobyl všech pevností a pobil krále země; pronikl až na kraj světa, obral mnoho národů . . . srdce jeho vysoko se pozvedlo, opanoval krajiny národů i knížata, že se mu stali poplatnými. Poté padnuv na lože a znamenaje, že zemře . . . rozdělil jim království své ještě za živa. Dvanácte let panoval Alexander, než zemřel.“ (I. Mach. 1, 1.) Krátké bylo jeho panování, jeho sláva, trvalo maličko jako všechno na světě.

Kratičko trvá mladost, síly životní, zdraví, krása; vše toto rychleji pomine, než se člověk nadá. Optej se stařečka přes devadesát let čítajícího, jehož chůze je nejistá, jehož obličej je pln vrásek: „Stařečku, jak vám uplynula leta od doby, co jste byl bujarým mladým hochem?“ „Drahoušku,“ odpoví, „připadá mi to jako včera, příliš rychle čas utekl.“ Proto měli by si tohoto slova „maličko“ vážně povšimnouti především lidé hříšní! „Ještě jen maličko a nebude hříšníka! Nadarmo budeš se píditi po jeho stopě . . . hříšník (sice) smýšlí zlé proti zbožnému a skřípe na něho zuby svými; avšak Hospodin se jen tomu usmívá, neboť vidí, že se blíží den jeho . . .“ „Bezbožníci berou za své. Odpůrci Páně hněd, jak vysoké cti dojdou, hynou pomíjejí jako dým.“ (Ž. 36, 10. 20.) Maličko trvá a hříšník stojí před soud-

ncu stolicí Boží, kde vládne naprostá spravedlnost.

Nikdo z nás nezapomínej na pravdu slov krále Davida, když praví: „Cizinci jsme (Hospodine) před tebou a přistěhovalci, jako všichni otcové naši. Dny naše na zemi jsou jako stín a není žádného stání.“ (I. Par. 29, 15.) Totéž praví o nás sv. Pavel řka, že „dlíme v cizině.“ II. Kor. 5, 6; a sv. Petr nazývá nás lidi tu na světě „cizinci a poutníky.“ (I. Petr 2, 11.) Sv. Augustin píše: „My všichni jsme ve svém domě jenom hosté. Kdybychom jimi nebyli, neodcházel bychom odtud. Ať chce někdo nebo nechce, musíme odtud a přenechává svůj dům dětem, host jiným hostům. Bůh Otec přikázal tobě tvé místo, proto ho také zanecháš svým dětem.“ Žijme také podle toho, když není tato země naše vlastí, nýbrž toliko dočasným pobytem. „Protože jsme povstali s Kristem (na křtu svatém), hledejme těch věcí, které jsou svrchu, kde jest Kristus, sedě na pravici Boží, pečujme o to, co svrchu jest, ne o to, co jest na zemi.“ (Kos. 3, 1.) „Hledejme tedy nejprve království Božího a spravedlnosti jeho.“ (Mat. 6, 33.)

II. Co trvá stále? Zasluby všech dobrých skutků, které jsme vykonali v milosti Boží. Každý dobrý skutek, který konáme, přinese dobré ovoce. Ježíš výslovně praví: „Vy jste přáteli mými, činíte-li, co já prikazuji vám.“ (Jan 15, 14.) Přejmeme se proto ze všech sil, abychom konali dobré, neboť praví Pán: „Odplata vaše bude hojná v nebesích.“ (Mat. 5, 12.) „Kdokoliv by pedal píti jednomu z maličkých těchto čiší vody studené toliko proto, že jest (můj) učeník, vpravdě pravím vám, neztratí odplaty své.“ (Mat. 10, 42.) Každá slza, kterou prolejeme z lítosti jako z pokání za své hříchy, nebo z milosrdenství a soustrasti nad neštěstím bližního, nebo z touhy po nazírání na Boha, každá almužna, kterou dáváme chudým, každá služba, kterou prokazujeme bližnímu, každá dobrá myšlenka, každé sebezapření, zkrátka každý i sebe ne-

patrnější dobrý skutek vykonaný z pravé lásky k Bohu a bližnímu bude položen jako drahocenný klenot do pokladnice božského smilování. Ze všeho, co tuto na světě dobrého vykonáme, nebude nic ztraceno, se vším se shledáme na věčnosti. „Ne každý, kdo mi říká: Pane, Pane, vejde do království nebeského, nýbrž kdo činí vůli Otce mého, jenž jest v nebesích, vejde do království nebeského.“ (Mat. 7, 21.)

Kdo chce žítí dle vůle Boží, musí se přičiniti, aby měl dobré svědomí, žil v bázni Boží, ve spravedlnosti, dle přikázání Božích. Proto řekl sv. Petr při Proměně Páně: „Pane, dobře jest nám zde býti.“ (Mat. 17, 4.) Petrovo dobré a čisté svědomí činilo ho šťastným na tomto posvátném místě. Jidáš se svým špatným svědomím byl jistě takto nezdolal. Kdo má čisté svědomí, je všude šťasten a spokojen, protože bydlí s ním Bůh. Kdo má špatné svědomí, nenajde nikde na světě, ať se uchýlí kamkoliv chce, klidu, pokoje. Červ jeho svědomí neustane nikdy v něm vrtati a jej znepokojovati. „Veďme proto život tichý, pokojný ve vši pobožnosti a počestnosti, neboť to jest dobré a příjemné před Bohem.“ (I. Tim. 2, 2.) Výslovně napomíná božský Mistr: „Onen pak služebník, jenž poznal vůli pána svého a nepřipravil a neučil podle vůle jeho, dostane mnoho ran. Od každého pak, jemuž mnoho bylo dáno, bude se pohledávati mnoho a komu bylo svěřeno mnoho, od toho bude se žádati více. (Luk. 12, 47.) Proto praví již David: „Zachráni Hospodin duše svých služebníků, nezajde žádný, kdo doufá v něho.“ (Ž. 33, 28.)

Jak často zahanbují nás syny a dcery katolických rodičů konvertité a novokřesťané z bývalých pohanů! Misionář Josef Frässlé zemřel na počátku letošního roku právě, když se chystal nastoupiti znovu cestu do horké střední Afriky, kde býval po sedmnáct let misionářem na horním toku řeky Kongo. Pro churavost musil se uchýliti na čas do vlasti, aby po-

silén a zdráv mohl se zase navrátiti ke svým milým černochům. Bůh však usoudil jinak! Dojemno čísti: Když oznámil, že odjede a šel k lodi, aby se jí plavil, zatarasili mu řeku jeho školní děti osmdesáti kane (lodičkami). Plačíce a s rukama vzhůru vyzdvíženými volali úpěnlivě: Otče, zůstaň u nás! Kdo nás bude chrániti, až odejdeš? Tyž misionář vypravuje: Často se mu přihodilo, když vyprávěl o hříchu a pravil, že lidé pokřtěni se dopouštějí těžkého hříchu, nemohli tomu uvěřiti pokřtěni dospělí černosi, měli to za něco naprosto nemožného. Když navštěvoval vzdálené osady, prosili ho snažně, aby je učil a k nim mluvil celý den a vůbec neustále, dokud jest u nich, nemohli se nasytiti jeho slov! Jaké velké oběti přinášejí často konvertité! Opouštějí svá místa, která jim poskytovala chléb, jdou na studie a

mnozí stanou se horlivými katolickými kněžími!

Používejme moudře krátké chvíle, kterou nám dává Bůh tuto na světě. Budme kratičko pokorní, na věčnosti budeme vládnouti s Kristem. Snášejme trpělivě všechny obtíže, bolesti, trampoty, které nám sesílá Bůh, po smrti budeme žiti ve věčném klidu, pokoji, štěstí. Plačme, litujeme svých hříchů krátkou dobu co žijeme, na věčnosti budeme se v Bohu věčně radovati a jásati. „Odmění těm, kteří hledají slávy a cti a neporušenosti životem věčným, těm pak, kteří jsou sobečti a neposlouchají pravdy, nýbrž poslouchají nepravosti, hněvem a nemilostí. Soužení a úzkost přijde na každou duši člověka, který páše zlé, sláva však a čest a pokoj na každého, kdo činí dobré, neboť u Boha není stranictví.“ (Řím. 2, 7 a nn.) Amen.

Obrázky z katolických misií.

Podává Maxmilian Weinberger.

Návrat japonského pastora do církve katolické.

Nedávno psaly noviny o obrácení japonského pastora M. Kavakami na víru katolickou. Byl pastorem anglikánské církve a je zajímavé, jak přišel ku poznání pravdy.

Již před několika roky světil své dva vnuky katolické škole školních bratří v Tokio, aby jim dopřál výchovy katolické, které dával přednost před výchovou protestantskou. Oba hoši byli přijati a učí se nyní pilně katolickému náboženství. Za nedlouho budou sv. křtem přijati do lůna katolické církve.

Před několika týdnů přišel jejich dědeček, zmíněný za pastor, k otci řediteli a pravil mu asi toto: „Nemám žádného pokojného svědomí. Nejsem spokojen, nejsem šťasten. Mně se něčeho nedostává!“ — „Opravdu?“ divil se ředitel. „Měl jste snad neštěstí ve své rodině?“ — „Nikoli,“ zněla

odpověď starcova, „ale co mne trápí, jest náboženský nepokoj. Jsem křesťanem od svého mládí. Jsem pokřtěn v církvi Presbyteriánů, jsem již dlouhá léta pastorem a vyučuji horlivě každý týden písmu svatému, zvláště sv. evangelium, a mám mnoho žáků. Namáhám se, abych z nich učinil dobré křesťany. Modlím se a snažím se býti ctnostným. Ale to všecko mne neuspokojuje. Mně něco schází. Já možná brzy umru, neboť jsem již 70 let star a proto rád bych ještě před svou smrtí se vypořádal s Bohem.“ — „A co vám tedy schází?“ — Mně schází liturgie, slavnostní obřady, mně schází přítomnost Boží. Nebylo by možno, abyste mi vysvětlil obřady při mši svaté? Nedovolil byste mi, abych nedělním službám Božím ve vašem kostele mohl býti přítomen?“ Milerád vyhověl ředitel tomuto přání.

Následující sobotu vysvětlil jeden z našich japonských profesorů staré-

mu pastorovi obřady mše svaté, zodpovídal všechny jeho otázky, zavedl ho do kapele a tam všechno důkladně vysvětlil. Následující neděli přišel pastor zase a od té doby nevynechal ani jedné neděle a byl pravidelně přítomen mši sváté.

Tak uplynulo několik neděl. Tu se dostavil zase k otci řediteli a pravil rozhodně: „To je má pevná vůle, stanu se katolíkem.“

„Blahopřeji vám,“ zvolal ředitel radostně, „vy jste našel církev katolickou jako pravou církev Kristovu. Uznáváte, že protestantské církve jsou jenom větve, které zloba lidská od mateřského stromu odřízla?“ — „Ano,“ zněla odpověď radostná, „a rád bych ještě dnes večer zašel k otci misionárovi v Asakuse — to je čtvrt, ve které bydlím — a jej poprosil, aby mne bez prodlení přijal mezi věřící své farnosti. Mohl byste mně dátí doporučující list na něho?“

S listem, který jsem ihned vyhotovil, dal se rychle na cestu. Misionář přijal jej dobrotivě a dlouho s ním rozmlouval. Když se byl o jeho dobrém úmyslu a jeho vědomostech přesvědčil, řekl mu, že za čtrnáct dní, na slavnost Božího Těla, jej ke křtu sv. připustí. Bylo totiž třeba křtu podmínečného. Potom jej vyzval, aby jej denně navštěvoval, což konvertita radostně připověděl. Za těchto návštěv poučil jej hlavně o naukách odlišných, zvláště o svátostech a církvi. Poučení přijímal pastor se srdcem dětinným, věřícím.

Dne 10. června vstoupil do církve sv. a hned týž den pospíšil do stoličního chrámu, aby se účastnil průvodu Božího Těla a tak před celým světem víru svou vyznal. Srdce jeho bylo plno radosti, že konečně našel pravdu. Teď mu nescházelo nic, jeho duše našla kýžený klid. Byl všecek šťasten, že je dítkem pravé církve Kristovy a vzdával za to Bohu vroucí díky. Co byl vytrpěl a jak bojoval, nelze slovy vyjádřiti. Dej Bůh, aby i celá jeho rodina brzy cestu do pravé církve nalezla!

Slepi v Číně.

Slepeč je — píše misionář P. Volpert — v Číně velmi mnoho. Denně potkáváme je na silnicích. Pomocí dlouhé hole, kterou před sebou posunují, hledají schůdná místa cesty. Kráčí velmi rychle. Obvykle jdou muž a žena pospolu; slepý muž jde napřed, slušně oděný, na ramenou dvojitý pytel a na zádech velkou basu; slepá žena s dítětem v náruči nebo na zádech ho následuje. Někdy vede za ruku větší dítě s jasnýma, zdravýma očima, které slepé rodiče na blížící se povoz nebo jinou překážku upozorňuje.

Ke slepčům chovají se všichni lidé slušně a oslovují je slovem „pane“. Živí se hádáním. Bez průvodčího putují ode vsi ke vsi, tlukou na měděný buben a vábí k sobě matky a děti. Sedě na kameni zpívá muž ke zvukům basy, žena ho zpěvem doprovází a dává takt. Když se dosti posluchačů sešlo, vyndají zpěváci z pytle bambusové tyčky a jiné nástroje umění hadačského a matky dávají si pro své děti předpovídati budoucnost. Vůbec je hadačství u pohanských Číňanů v plném květu. Také vzdělanci hadačům plně věří.

Slepých od narození je menší polovice. Děti slepých rodičů obvykle vidí. Většina slepých ztrácí zrak v dětských letech od sedmého do patnáctého roku následkem očních nemocí. Mnozí mají jenom oční zákal, který by se dovednou operací dal vyhojiti. Slepi od mládí nepotřebují na svých potulkách žádného průvodce, v pozdějším věku oslepli jsou zato velmi nemotorní a bez vůdce často naráží na překážky. Jednou jsem se tázal slepce od narození, jenž na nebezpečných horských cestách bez vůdce chodil a denně i 40—50 kilometrů urazil, jak jenom cestu najde. „Cestu najdu snadno,“ odpověděl, „ptám se pouze po směru své cesty.“ — „Ale jak poznáš směr cesty, když nevidíš?“ — „Směr zná přece každý člověk!“ odpověděl. Nerozuměl jsem mu dobře a teprv po dalších otázkách

a odpovědích vyrozuměl jsem, že podle postavení slunce na nebi, které jeho jemný cit poznává podle tepla, směr najde. „Avšak jak najdeš cestu v noci?“ ptal jsem se dále. „V noci přece nikdo ven nechodí!“ odpověděl. „Dejme však tomu, že bys v noci vyšel ven, našel bys cestu?“ — „Je-li to známá cesta, najdu ji; po neznámých cestách v noci se nechodí; to bych se na cestě nevyznal.“

Na misijní stanici v Puoli je šest slepců. Dává-li se zvonom znamení k modlitbě, spěchají s ostatními obyvateli stanice do kostela. Misie tyto největší ubožáky živi a šati. Kdežto pohanští slepci provozují výnosné řemeslo hádání, nemají křesťanští slepci z čeho žiti. Jsou poukázáni docela na milosrdenství spolukřesťanů.

O pohanské slepce stará se poněkud stát. V okresních městech jsou ústavy

pro slepce opuštěné, kteří nikoho nemají. Po smrti dávají se jim do hrobu čtyři černé misky s vejci. To znamená, že po smrti budou sloužiti hlavě státu a tak se odvděčí za to, že stát je živil. Je totiž pohanská pověra, že takoví slepci promění se po smrti v poštovské koně, z vajec budou oči a z černých misek kopyta!

Politování hodni jsou chudobní křesťané, kteří mají slepé členy ve své rodině. Misie je příliš chudá, než aby je všechny mohla uživit. V mém misijním obvodu je rodina, která pozůstává ze čtyř hlav, z nichž tři, mezi nimi dva sirotci od 11 do 13 let, jsou slepi. Jejich matka už dávno zemřela, otec byl od povstalců zabit. K tomu je rodina valně chudobná.

Takoví a podobní ubožáci zasluhují nejen soustrast, ale i podpory svých křesťanských bratří.

Různé zprávy.

Spravujeme, co nám Husité rozbili. Opravujeme zbytky staroslavného Vyšehradu a nyní zachrániti chceme zbytky hradu Kunratic u Prahy, na němž zemřel král Václav IV. Celé hradíště bude prozkoumáno, zdi překopány. Práce jsou rozpočteny na 2—3 roky. Kdyby nebylo „nejslavnější české doby“, měli bychom leckterý památník bývalé slávy zachovaný!

Vracejí se do svého. Františkáni vracejí se do kláštera v Brescii v Italii, odkud byli v roce 1797 vypuzeni. Zrušený kostel sv. Albána v Lyoně je vrácen bohoslužbě. Kdy pak budou u nás zabané sektáři školní kaple vráceny katolíkům?

Katolická universita. V Salcburku konala se v létě 1928 významná kulturní slavnost. Způsobem významu kroku toho přiměřeným založena či prohlášena byla tam nová katolická universita. Za tou příčinou celebroidal v saclburském domě vídeňský arci-

biskup kardinál Piffl slavné služby Boží. Slavnostní kázání pronesl proslulý duchovní řečník, kardinál Faulhaber z Mnichova. Vzpomenul okružního listu papeže Pia XI. o sjednocení katolické církve východní s mateřskou církví římskou a poukázal na úkoly, které v souvislosti s tím případnou katolické universitě. Slavnostních služeb Božích zúčastnil se také rakouský spolkový kancléř dr. Seipel a vynikající katoličtí hosté z Rakouska a Německa. Kancléř dr. Seipel pronesl v dalším průběhu slavnostní řeč, v níž uvedl: Rád bych zbavil pochybnosti ony kruhy, které se snad domnívají, že doba k založení katolické university není příznivou. Naopak možno říci, že zmizely překážky, jež se podniku tomu dříve stavěly v cestu. Dnes není již sporu o to, existuje-li katolická věda. V dalším poukázal řečník na nutnost katolické university v zájmu vědy samé, již potřebí jest především

soustředění. Kardinál Piffl ve svém projevu zdůraznil, že učiněn byl mohutný krok na cestě ku předu. Katolickou universitou nikterak nebudou zrušena státní ústavou katolíkům zaručená práva na státní školy. Práva ta zůstávají a budou také stále hájena. V Salcburku byla dosud pouze bohoslovecká fakulta. Nyní rozšířena byla ještě o fakultu právníkou a filosofickou a tím vlastně zřízena universita. Hlavně k tomu přispěli vydatnou finanční pomocí katolíci z Ameriky.

40.000 nemanželských dětí narodí se ročně v čsl. republice. Průměrně každé osmé narozené dítě je původu nemanželského. V roce 1927 narodilo se 343.179 dětí, z toho 37.642 nemanželských. Letos v prvním čtvrtletí narodilo se 78.746 dětí manželských a 10.260 nemanželských; v druhém čtvrtletí 78.699 manželských a 9776 nemanželských. Tedy za půl roku 20.036 nemanželských dětí. Počet dětí nemanželských stále stoupá. — Příčinou tohoto smutného a žalostného zjevu je úplně uvolnění mravnosti, zejména u mladých lidí. Není v nich vůbec žádného pocitu odpovědnosti, manželství je jim skoro na smích, pojem mravní čistoty a neporušenosti, boj proti vášním, přemáhání a sebezápor naprosto neznámý. Vymizel z nich duch náboženský a s ním všechny normy mravní.

Katolíci v Budapešti. Obecní rada v Budapešti se usnesla, že postaví 14 nových katolických kostelů. Náklad vypočten na 7 milionů pengő, tedy průměrně půl milionu na každý z nich. Náklad je asi třetinou nyní kryt, v dalších 5—6 letech miní obec přispěti vždy jedním milionem pengő.

Řetězy upevněný kostel. V Gimoy v sev. Norvěžsku bylo za letošních obrovských bouří nutno upevniti kostel, aby ho atlantický rozbouřený oceán neodplavil, řetězy do skály zasazenými. Kostel je sice pevně vystavěn, ale protože byl dřívější bouří zničen a odnesen do moře, bylo učiněno toto opatření. Podobně opatřeny byly i domy v této osadě.

Papežský stát. Svatý Otec prý řekl: Můj stát je sice malý, ale větší než celý svět. Měří toliko 44 hektarů země čili dva a půl kilometru ve čtverci, obyvatelů čítá 15 tisíc. Nejmenší stát je Monaco, které má toliko 1.5 čtverečního kilometru a asi 16 tisíc obyvatel. Lichtenštejnsko má 157 čtverečních kilometrů a asi 10 tisíc obyvatel. San Marino má 61 čtverečních kilometrů a asi 10 tisíc obyvatel. Je tedy Citta da Vaticano druhý nejmenší stát v Evropě. Jako letní sídlo bylo svatému Otci přiznáno San Gandolpho (asi 4 hodiny jižně od Říma). Papežský zámek tamější má se zahrady tak velkou rozlohu jako město Vatikán, t. j. 2½ čtverečního kilometru.

Obrázek divoké mexické justice. Z Říma 14. listopadu 1928. „Osservatore Romano“ zabývá se mexickým procesem proti Leonu de Toral a ctihodné sestře Conception a tepe bezohledně postup mexické justice, která pravých vrahů Obregonových ušetřila. „Osservatore Romano“ oznamuje, že obhájci cti. sestry Conception dr. Sodimu bylo vyhrožováno smrtí, jestli se obhajování nevzdá. Do soudní síně vnikli poslanci Obregonovy a Callesovy strany (tedy agrárníků soc. demokratů), aby Sodiho přepadli. — „Pryč se Sodim!“ volali tito demonstranti z parlamentu a tím zastrašili i porotce. Všichni porotci se vzdali svých funkcí, ale soudní dvůr je donutil k vykonání funkce na ně vznesené. Nato porotci oznámili hlavě státu, že nemohou pronéstí nestranného rozsudku, poněvadž jak jim, tak jejich rodinám je v dopisech i ústně vyhrožováno smrtí. Sodi patří k vedoucím právníkům v Mexiku a byl prezidentem nejvyššího soudního dvoru.

*

Papež Pius XI., napsal Josef Hronek. V Praze 1929. Nákladem Cyrillo-Methodějského knihupectví Gustav Francel v Praze. 8, str. 64 s 5 vyobrazeními. Cena včetně porta Kč 5.50.

První česká jubilejní publikace o sv. Otcích Piu XI. přibližuje československému lidu osobnost a dílo současného kněze Achilla Rattiho, a to od let studia až do jeho zvolení za papeže. Nato podává přehlednými rysy dobu jeho pontifikátu a sleduje při všem vypravování úzký vztah papežův ke katolíkům čsl. republiky a tak nabádá k účtění, oddanosti a k lásce k sv. Otcovi. Víťame tuto první českou knížku, která jako na zavolanou vychází v tomto roce, kdy oslaví sv. Otec své 50leté kněžské jubileum, kdy celý svět s úctou k němu patří za velko-

myslné vyřešení t. zv. otázky římské a kdy zvláště jsme vázání vděčností synovskou za dobročinný nám prokázaný vystavěním v Římě české koleje Nepomucenum. Knížka jest pěkně upravena a ozdobena nejnovějším obrazem sv. Otce, J. Exc. st. sekretáře kardinála Gasparriho, J. Exc. nuntia pražského Msgr. P. Ciriaciho, sekretáře Msgr. X. Rittera a zdařilým snímek vatikánského města. Jsme pevně přesvědčeni, že každý katolík rád po této knížce sáhne, takže první její vydání bude záhy rozebráno.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsi. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje (ic), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, a za obrácení hříšníků skrze Marii Pannu, útočiště hříšníků a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methodě, orodujte za nás a za všechny národy slovanské, aby v jednotu víry byli shromážděni, aby byl jeden ovčinec a jeden pastýř!

Heslo apoštolské: Modliti se za hříšníky.

Úmysl v červnu 1929: **Zadostčinění nejsv. Srdci Ježíšovu.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Obrácení hříšníků skrze Marii, útočiště hříšníků. (Hlavní úmysl.) — Vidění sv. biskupa Antonína. (Báseň.) — Ké obrácení na víru katolickou. — Synu, dej mi srdce své. — Pán s vámi! — První máj. (Báseň.) — Maria Panna, Královna Máje. (Obrázek.) — Co trvá máličko, co stále? — Obrázky z katolických misí. — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

Tiskem a svým nákl. vydává Občanská tiskárna, Brno. — Za redakci odpovídá Ludvík Kučka.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LXIII.

BRNO, 1. ČERVEN 1929.

ČÍSLO 6.

Ó Srdce Ježíše, ty šípr lásky svojí jen hojně vysílej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se stráví jimi hrud', Ty Srdce Páně, naší láskou buď!

Zadostčínění nejsv. Srdci Ježíšovu.

Hlavní úmysl.)

Bývaly časy, kdy křesťanský lid byl si vědom, že za hříchy své třeba zadostučiniti pokáním na usmíření Boha hříchy uraženého. A mnozí činili strohé pokání, obzvláště ve středověku. Až dosud se hrozí lidé, čtouce o přísném pokání a kajících skutech, jakými věřící lid doby staré snažil se zadostčiniti Pánu Bohu, aby odvrátil tresty za hříchy zasloužené. Letopisy vypravují o velikém počtu těch, kteří z pokání do samoty se odebrali, v jeskyních a hrobech bývali, žiněnými rouchy se odívali, dnem i nocí se postili, bděli a modlili se za hříchy své i cizí, jako sv. Jarolím, sv. Pavel, sv. Antonín, sv. Paula a jiní. Sv. Rosa z Limy z řetězu si udělala bič a bičovala se nemilosrdně, ano i trojí řetěz okolo těla si ovinula a jej nosila. Když pak musela řetěz odložit, udělala si oděv žiněný; pod závojem nosila i trnovou korunu, spávala na dříví i na stěpinách, požívala žluče a málo i spala. Blah. Vintýř bohatstvím a pýchou zaveden, oddal se rozmařilcstí a světu. Než milostí Boží obrácen, vedl napotom život velmi přísný. Lihal jen na holé zemi, nejídal než kořínky a bylínky a nepil než vodu a to v jisté

míře a odebral se do samoty, veda život poustevnícký. Toto přísné pokání zmírnila církev sv. v duchu dobrého pastýře Ježíše Krista, ale duch kajivosti a zadostčínění trvá dále, pokud lidé hřešíti budou. Tohoto ducha pokání a zadostčínění mají mít obzvláště citelé Nejsv. Srdce Ježíšova, které se právě v době ledové lhostejnosti tak láskyplně zjevilo a po zadostčínění zatoužilo. Že chce Spasitel zadostčínění projevil při svém prvním zjevení sv. Markétě, řka: Ejhle Srdce, které tolik lidí milovalo a které za nezměrnou lásku nejen nevědku zakouší, ale potupami nasyceno bývá i od těch, kteří mají k němu zvláštní povinnost lásky. A mimo to doporučí jako zvláštní zadostčínění sv. přijímání na první pátek v měsíci a tiché uctívání sv. hodiny před svatoštánkem, trůnem to nejsv. Srdce jeho. K této pobožnosti je právě příhodný tento měsíc červen, zasněžený účtč nejsv. Srdci Páně. Sv. Otec Pius XI. ve svém okružním listě vřele doporučí tuto myšlenku a povinnost zadostčínění nejsv. Srdci Ježíšovu a to ve svátek Srdce Páně ve všech kostelích podle předepsané modlitby.

Tento duch zadostčinnosti nesmí v nás utuchati a mizeti. Ustavičně bývá láskyplné Srdce Ježíšovo uráženo nevěrou a nevděkem, vlašností a nelskavostí a od bezbožných bývá uráženo rouháním a nenávistí. Viděti to lze ve velkoměstech, ve výkladních skříních, knihkupectvích a redakcích novin, v místnostech zábavních, v kinech, všude zkrátka samá urážka nejsv. Srdce Páně. Staří i mladí zapominají na Boha, mnozí zrovna plní jsou nenávistí a posměchu všemu, co svatého jest. Ano i ti, kteří ještě za křesťany platí a katolíky se zvou, i ti patří mnohdy mezi nepřátele Boží. A konečně nezapírejme a vyznejme, i my

jsme vlašni a hostejni v lásce ke Spasiteli našemu a dáváme se strhnouti proudem času a přidáváme se k těm, kteří slouží světu a jeho radostem, řídíme se podle módy se všemi nemocmi a výstřednostmi, které otravují náš lid netoliko v městech, ale i na venkově. A nyní se táží, nemáme-li dosti příčiny odprošovati a zadostčiniti nejsv. Srdci Ježíšovu? A to nejednou, ale ustavičně! Proto prosme nejsv. Srdce Páně o milosrdenství pro hříšníky, aby se obrátili od cest zlých, pokání činili a zakusili, jak sladký je Pán těm, kteří mu věrně slouží a jemu zadostčiní!

Jarolím St. Pavlík:

V senoseči.

O tom čase, jako vloni,
zase srpy, kosy zvoní;
pod nimi se tráva kloní
a to slunce peče do ní.

Člověk též je jako tráva:
dnes mu provolají „sláva“,
zítra pěji Miserere,
když se k spánku v hrobě bere.

Dnes mu červeň barví lice,
zítra dohoří mu svíce;
dnes mu kadeř čelo vroubí,
zítra s kostlivcem se snoubí.

Prosit! volá na Silvestra,
na rok smrt je jeho sestra;
toho, jenž dnes tančí polku,
popadne smrt bez okolků.

Na tu suchou trávu patře,
připraven buď na smrt, bratře;
zažen od sebe vši pýchu,
živ buď ctnostně, beze hříchu!

Účast tvoje v senoseči,
nech ať duši tvoji zlěčí;
nedbej na posměšné řeči,
o své spasení měj péči!

Tento přijímá hříšníky.

Úvaha na III. neděli po sv. Duchu. Píše Ignát Z h a n ě l.

Farizeové a zákoníci reptali a nesouhlasili, že se Kristus ujímá, si všímá hříšníků a jí s nimi. Takové jednání bylo proti jejich mysli. A právě tito největší, nejzarputilejší nepřátelé Kristovi stali se tímto výrokem bezděky, proti své vůli, proroky. To,

co vytykali Kristu, se nám právě na něm velice zamlouvá. Tato láska našeho milého Vykupitele ke hříšníkům je důkazem jeho přímo bezmezně velké lásky a milosrdenství k nám lidem. — Všichni jsme hříšníky, všichni bychom

zasloužili, abychom byli pro své, u někoho velké, bezčetné mnohé hříchy na věky zavrženi. Co může být pro nás radostnějšího, útěchy plnějšího, než slyšeti a rozjímati o pravdě, o poselství: „Ježíš se ujímá hříšníků a jsi s nimi.“ (Lk. 15, 2.) Ježíš sám se přiznal, že to byl účel jeho života. Farizeové a zákoníci reptali, vidouce, že seděl u Leviho, celníka. Byl velký zástup celníků a jiných, kteří s nimi stolovali. Reptali farizeové a zákoníci, pravice k jeho učeníkům: Proč s celníky a hříšníky jíte a pijete? A Ježíš odpověděl jim: „Nepotřebuji zdraví lékaře, nýbrž nemocní. Nepřišel jsem volat spravedlivé, nýbrž hříšné ku pokání.“ (Lk. 5, 29 nn.)

Tuto lásku, toto milosrdenství Boží k hříšníkům hlásal již Starý Zákon. Když se v něm mluví a prorokuje o přístíh Vykupiteli, vzpomíná se na jeho vyslání, jako zachránitele, spasitele, který přichází k hříšníkům, ujímá se jich a dává za ně svůj život, čímž nejvíce a nejokázaleji lásku svou dokázal. Sotva se dopustili první rodiče v ráji hříchu, již ukazuje milosrdný Bůh na toho, kdo se ujme jich ubohých obětí hříchu a přemůže svůdce ďábla. Bůh pravil k hadovi-svůdci: „Nepřátelství ustanovuji mezi tebou a ženou, mezi potomstvem tvým a potomstvem jejím; ona rozdrtil hlavu tvou, kdežto ty budeš úklady činiti její patě.“ (I. Moj. 3, 15.) Později bylo toto první proroctví jasněji vyloženo, rys milosrdenství Božího tuž ponejprv vyjádřený byl později proroky jasněji objasněn. Mnoho předobrazů Vykupitele vztahuje se k jeho úřadu vykupitelskému: Přejde k hříšníkům, posílí je nebeským, stále trvajícím pokrmem, což naznačoval měděný had, postavený v poušti. Obětuje se za své, což naznačovaly všechny oběti smírné, které se konaly u vyvoleného národa. Jak dojemná jsou slova, jimiž líčí prorok Isaiáš Ježíše, přístího Vykupitele, jako obět za naše hříchy. Píše: „Obětoval se, protože sám chtěl, a neotevřel úst svých; a jako beránek před tím, kdo ho stíhá, němý bývá;

neotevřel úst svých.“ (Is. 53, 7.) Ve Starém Zákoně jest již nastíněn kříž smíření, odpuštěný, vztyčený na Golgotě.

Starý Zákon je základní kámen, na němž spočívá Nový Zákon, je dno moře, do něhož je zapuštěna kotva, které nepřemohou moci pekelné.

Co předpovídal Starý Zákon o milosrdném Vykupiteli, jako příteli hříšníků, vyplnilo se na Ném. Bydli, navštěvuje hříšníky, přijímá jejich pozvání, dává se jimi hostiti, učí je, trpí, umírá za ně. Jeho apoštolové i učenci kázali všude, psali ve svých listech o Kristu ukřižovaném. „Hlásáme Krista křižovaného,“ píše výslovně sv. Pavel. I. ke Kor. 1, 23. Sám božský Mistr pravil: „Syn člověka nepřišel duše zahubit, nýbrž spasit.“ (Lk. 9, 56.) Jak vzácná jsou slova, která pronesl týž milosrdný Mistr: „Pravím vám, že bude větší radost v nebesích nad jedním hříšníkem pokání činícím, než nad devadesáti devíti spravedlivými, kteří pokání nepotřebují.“ (Lk. 15, 7.) Ježíš opustil svou říši, sestoupil s trůnu své moci a velebnosti, opustil kůry nebeské, vstoupil do tohoto slzavého pozemského údolí, odděl se do času žijícím smrtelným tělem, stal se nám ve všem, jediný hřích vyjímaje, podobným.

V tomto svém ponížení vyhledával hříšníky, hleděl je získati pro sebe, pro Boha, pro šťastnou věčnost, pro nebe. Aby je získal, aby dosáhl tohoto cíle, žil tu na světě celých třiatřicet let. Třicet let žil v ústraní, soukromí, vystupuje velmi zřídka, ba skoro nijak a nikde v popředí. Tento život jeho byl bídný, chudíčký, plný odříkání, stálá řada trampot, běd, útrap všeho druhu. Snášel vše trpělivě jako dítě, jako mladík, jako dospělý muž. Těžká práce, skromná strava, hlad, žízeň byly jeho údělem. A co teprve máme říci o jeho duševních útrapách? Jsa vševědoucí, dobře, dopodrobně znal všechna nevyslovitelně veliká utrpení, která ho v pozdějších letech očekávala, znal nevděk, tvrdost lidí, kteří neustanou ho pronásledovati, tupiti,

až ho přivedou na kříž. A toto všecko trpěl, snášel tento nevinný beránek tiše, bez reptání, proto, aby spasil hříšníky.

Poslední tři leta jeho života byla neustálým řetězem apoštolské namáhavé práce, procestoval celou svou vlast i okolní země, často navštívil hlavní město Jerusalema, i mnoho jiných měst a osad. Všude hlásal o říši Boží, působil zázraky, pomáhal v bídách těla i duše. Jako nedostižný vzor lidového vychovatele dokazoval skutky, co hlásal! Povšimněme si nejkrásnějšího podobenství, které kdy lidstvo slyšelo, o dobrém pastýři! Hledal ztracené ovečky; s ochotností zrovna nedolatelnou vyplnil každé jemu pronesené přání, což prospělo především příslušníkům ke spáse. „Chodil dobře čině a uzdravuje všechny posedlé od ďábla, neboť Bůh byl s ním.“ (Sk. ap. 10, 37.)

Když byl božský Vykupitel celé dny pracoval o spáse svých oveček, trávval často celé noci na modlitbách, a to nejraději na horách, v samotě. Modlil se za hříšníky. Chtěl, aby dobré símě, které zaséval v potu své tváře, padlo na dobrou půdu a přineslo stonásobný užitek, obměkčilo srdce hříšníků, povzbudilo i posílilo je činiti právě, dobré, účinné pokání.

Po uplynutí tří let veřejného působení božského Mistra učinil zadost uražené božské velebnosti, přinesl nedokonalejší zadostučinění. Dovolil, aby ho co nejkrutěji pronásledovali, trpěl bolesti, jichž nelze popsati, prolil proudy své nevinné, nejsvětější krve, zemřel v nepochopitelném ponížení. Opuštěn ode všech, volal: „Otče, proč jsi mne opustil, ne má, ale tvá vůle staň se! Je-li možno, ať odejde tento kalich ode mne; ale ne jak já chci, nýbrž jak ty!“ (Mt. 26, 39.). „Promluví: Dokonáno jest. A nakloniv hlavu, vypustil duši.“ (Jan 19, 30.)

Totož nepatrný, nedokonalý nástin 33 let trvajícího pozemského života našeho milého Spasitele, kterak neustále hledal a pomáhal hříšníkům.

Může-li býti pro nás bídné hříšníky větší útěchy než věděti, že i nás miluje Ježíš a nic si vrouceněji nepřejí, než abychom se obrátili a činili pokání, k čemuž nám tak často a tak ochotně bývá svou milostí nápomocen. Kéž se uchopíme jeho ruky, kterou nám podává; kéž činíme pokání, pokud čas, pokud není pozdě! V životopisu našeho svatého patrona a druhého pražského biskupa sv. Vojtěcha čteme, že ač měl na sobě toliko nepatrné poklesky, jsa svatě živ, hořce jich pykal, odíval se v žíněné roucha, sypal si (dle tehdejšího zvyku) popel na hlavu a v noční době obcházel všechny pražské kostely v tiché, nikým nerušené kajcnosti. O Dagmarce, dcery českého krále Přemysla Otakara I., která se provdala za dánského krále Valdemara I., vypravuje její životopisec, že žila velmi ctnostně a poctivě, takže se, jak pověst vypráví, po celý svůj život zpovídala toliko z jednoho hříchu, že totiž jednou v neděli vroubila hedvábné rukávy svého roucha, zač byla trestána velmi zlou nocí, avšak Bůh jí odpustil.

Jak sladká jest pro nás u m í r a j í c í poduška, t. j. vědomí, že Ježíš miluje a hledá i pomáhá hříšníkům, že po našem skonání bude nám soudcem sice spravedlivým, ale též nejvyšše milosrdným! Kdesi v městě byly misie. Odpoledne šla jedna starší žena skrze kostel, který byl někdy i průchodním domem. Viděla státi uprostřed zástup lidí. Ze zvědavosti, co tam asi je, přistoupila k nim a čekala chvíli, co bude dále? Modlili se růženec, když nic nebylo, chtěla odejít, ale cesta byla zamezena lidmi, kteří mezi tím došli. Když nemohla odejít, zůstala. Na kazatelnu vystoupil misionář a počal kázati o lásce Ježíše k hříšníkům. Často opakoval slova: Bůh odpustí každý sebe větší hřích, jenom když ho hříšník lituje. Tato věta našla největší ozvěnu v duši oné ženy. Když kázání skončeno, šla za misionářem do sakristie a živě se tázala: „Důstojnosti, odpustí Bůh každý hřích?“ „Zajisté,“ odvětil kazatel, „jenom je pod-

mínka, abychom litovali svých provinění.“ „Odpusti i mně?“ doptávala se dále. „Ovšem i vám,“ zněla odpověď a prosím, jděte tamhle ke zpovědnici, ihned vás, paní, vyzpovídám.“ „Prosím o to,“ odvětila. Žena se dlouho zpovídala a bylo viděti, že jest její zpověď dobrá; často si utírala šátkem slzy, které jí hojně tekly z očí. Byl již podvečer, když žena odcházela docela uspokojena ze zpovědnice. Odešla do kaple, kde bylo již přitmi, bylo tam okno zasklené barevným sklem. Bála se jíti domů, aby neupadla opět do hříchu, kde byla k němu blízká příležitost. Prosila vroucně milosrdného Boha o pomoc. Uminila si, že nepůjde domů, že zůstane v kostele po celou noc a až druhého dne ráno přijme Tělo Páně, že teprve učiní, co uzná za dobré. Druhého dne ráno, když se rozednívalo, našli ženu mrtvu klečeti v stolici v oné Panně Marii bolestně zasvěcené kapli, Bůh jí pomohl a jak doufáme, přijal ji na milost!

Nový a zřejmý důkaz, jak miluje Bůh hříšníky a neopouští jich v nejdůležitějším okamžiku, když totiž opouštějí tento svět, toto slzavé údolí.

Učinme si heslem, dle něhož se chceme řídit: **Z a c h r a ň s v o u d u š i!** Uvažujme častěji o slovech Pisma: „Hrozné jest upadnouti v ruce Hospodinovy!“ Opakujme v duchu slova zbožného Josefa egyptského, když pravil: „Kterak bych mohl tak zlou věc učiniti a hřešiti proti Bohu svému?“ (I. Moj. 39, 9.) Zachovejme svědomitě, k čemu napomínal Tobiáš svého syna: „Po všechny dny života svého měj na paměti Boha a varuj se, bys nesvolil ke hříchu a nezanedbával přikázání Hospodina, našeho Boha.“ (Tob. 4, 6.) Doufejme a prosme Boha o milosrdenství, říkajíce s pokorným celníkem, který stoje zdaleka, nechťel ani oči pozdvihnouti, modle se v chráme, k nebi, nýbrž bil se v prsa své a říkal: „Bože, buď milostiv mně hříšníku!“ (Lk. 18, 13.) Amen.

Památky sv. Petra a Pavla v Římě.

K nastávající slavnosti sv. knížat apoštolských podáváme tímto krátkou zprávu o památkách sv. apoštolů Petra a Pavla v Římě. Především je to hrob sv. apoštola Petra, jehož tělo po smrti pochovali křesťané v hrobě, jenž se nyní nalézá pod podlahou nynější basiliky, v kryptách vatikánských. Nad hrobem postavena basilika, největší to chrám na světě. Konfesse je uzavřena zábradlím, ozdobeným 89 lampami, hořícími ve dne v noci. Za papežským oltářem stojí velký oltář z bronzu, chovající v sobě stolec sv. Petra, z něhož učival svatý apoštol za pobytu svého v Římě. Dále je památka sv. Petra v okovech na místě, kde bývalo obydlí městského prefekta, k němuž byli předvedeni sv. Petr a Pavel k soudu. Za Tiberou je S. Pietro in Montorio, odkud je krásný

pohled na věčné město. Celý Řím leží tu před námi se svými chrámy, kopulemi, památkami a ruinami, město, kterému v dějinách není rovno, jehož půda prosycena drahou krví tisíců mučovníků. Na místě, kde se Via Ardeatina odděluje od Via Appia za Římem, je dosti sešlá kaple, pojmenovaná Domine, quo vadis? Sv. Petr totiž v době nového pronásledování povolil prosbám křesťanů a odcházal z Říma, kde mu hrozilo nebezpečí. Na cestě Appiově viděl Spasitele nesoucího kříž. Pln úžasu tázal se: Pane, kam jdeš? Ježíš odpověděl: Jdu do Říma, abych se dal znovu ukřižovati. Petr pochopil a vrátil se do Říma. Na tom místě je tedy kaple a v ní je socha Krista Pána v nadživotní velikosti a dole je kámen s vytištěnými stopami nohou.

Památku na sv. apoštola Pavla

hlásá překrásná basilika sv. Pavla za radbami na Via Ostiensi. Uprostřed jesty je kaple, kde prý se rozloučili sv. Petr a Pavel, když se ubírali na smrt. Od tohoto místa ubíral se průvod s tělem sv. Petra k Vatikánu a tělo sv. Pavla neseno bylo dále po Via Ostiensi. Apoštol Pavel byl mečem stát na místě zvaném „u tří fontán“. Nad hrobem postavena kaple a za císaře Konstantína vystavěna tu basilika. Dne 15. srpna 1823 zničil požár basiliku až do základů. Basilika znovu vystavěna a roku 1854 papežem Piem

IX. vysvěcena. Basilika má 5 lodí, rozdělených čtyřmi řadami sloupů. Pod obloukem je konfesse (hrob) s oltářem. Alabastrové sloupy v basilice daroval papeži Řehoři XVI. místokrál egyptský; spočívají na malachitových podstavcích, jež jsou darem býv. cara Mikuláše I. Je to vůbec nádherná svatyně, kde vše se leskne jako zrcadlo. V sakristii se uctívají okovy, v nichž trpěl v žaláři sv. Pavel. Strážci této svatyně jsou řeholníci řádu sv. Benedikta.

Obrázky z katolických misií.

Podává Maximilian Weinberger.

Paběrky z africké misijní stanice v Atakpame.

Den sv. Mikuláše.

„Svátek sv. Mikuláše, na který se děti u nás doma tolik těší, se přiblížil. Ve škole jsem dětem mnoho už o svátku tomto muži vypravoval. Nebyla sice zima a okolo domu neučely studené větry jako doma, kdy otec dítkám o sv. Mikuláši vypravuje, naopak měli jsme palčivé vedro. Naši malí černoši se na tento den obzvláště těšili, neboť třináct z nich mělo dnes přijati křest svatý. Byly to dobré děti, které se pilně učily katechismu, neboť jenom takové bývají ke křtu sv. připuštěny.“

Jeden z těchto malých přišel před nějakým časem ke mně a prosil mne: „Dej mi jméno Eduard!“ Když jsem se ptal na příčinu, pravil: „To je tak. Ty se též jmenuješ Eduard a až budeš slaviti svůj svátek, budu mít svátek i já a pak dostanu zajisté kousek koláče, který ti kuchař vždycky v tento den upeče!“ Vůbec je to čiperný hošík, tento Amadu, čili Eduard, jak se nyní skutečně jmenuje. Když zde jedenkrát zemřelý P. Evens byl návštěvou, viděl, jak si Eduard pohrává se želvou a ne příliš po lidsku s ní nakládá. „Přfuj, co to děláš!“ zvolal mi-

sionář přísně. Toto slovo si Amadu pamatoval. Po nějakém čase klepe někdo na dveře, bohužel také již zvěčnělého P. Kradelta, Amadu vstoupí do světnice a vida misionáře seděti u psacího stolku, osloví jej řka: „Přfuj, co to děláš?“ Misionář se ovšem jaksi zarázil, ale zasmál se srdečně, když slyšel, kde malý nezbeda ona slova pochýtil.

Když nadešel svátek sv. Mikuláše, konala se mezi mši svatou slavnost křestní. Radost našich dětí byla veliká. Věděly nyní, že se staly dítkami Božími, že se odřekly pohanských bůžků, že jsou nyní na své duši čisty jako andělíčky v nebi.

Po mši sv. bylo společné snídání a děti dostaly předavkem rozličné pamlsky, které byl misionář obdržel od dobrodinců z Evropy. Poté všichni hoši zmizeli. „Kde jsou naši chlapci?“ ptáme se. Ale než ještě se nám dostalo odpovědi, slyšíme radostný pokřik. Z blízkého lesa vynoří se zástup chlapců a nejsilnější z nich nesou na rameni živou antilopu. Jásotu nebylo konce. Tak nepřišel sv. Mikuláš s prázdnými rukama. Nadělil našim malým černochem výbornou pečení.

Z černošské kuchyně.

Ne vždycky jsou však časy tak dobré, aby byla v naší kuchyni pe-

čeně z antilopy. Takové lahůdky jsou řídké. Ale naši hoši dovedou se již postarat o to, aby k tomu, co dostanou od misionáře, měli za příkrm také nějakou zvěřinu. Tu a tam chytanou si myšku nebo i krysu, upekou, bratrsky o pečení se rozdělí a s chutí pojídají. Tak na př., když nedávno poblízkou našeho hřbitova shořela tráva, nedali mi tak dlouho pokoje, až jsem jim dovolil, aby pochytili myšky, jež z hořící trávy utíkaly. Lov byl tenkrát vydatný a ovšem chutnala pečeně znamenitě.

Před několika týdny mýtili naši chlapci les. Najednou zvolá jeden z nich: „Had, had!“ Chlapci se většinou rozutekli, jenom jeden, jménem Vincenc, dodal si odvahy, vzal hůl a hada zabil. Bylo to velké, nádherné zvíře. Ježto jsme pro nedostatek lihu nemohli hada konservovati a do Evropy pro některý náš misijní ústav poslati, chtěli jsme aspoň pestrou jeho kůži si ponechatí a vycpati. Vincenc nabídl sesám, že kůži stáhne. Když byl s prací hotov, pohlížel toužebně na hadí maso, jež jako dlouhé jelito leželo před ním na zemi. Na jeho snažnou prosbu jsme mu maso darovali. Ze srdce přáli jsme mu tuto lahůdku, a to tím spíše, ježto hadi jsou nebezpečnými škůdci naší misie a Vincenc nejednoho již sprovodil se světa. Vždyť teprv před několika dny had na štěstí nejedovatý naši krávu zle pokousal a jiný tučné jehňátko zardousil.

Mýlil by se však, kdo by se domníval, že v kuchyni našich chlapců mimo zvěřinu jiných lahůdek není. Nahlédneme jenom dovnitř! Před ohništěm krčí se výrostek; je to náš kuchař. Mezi třemi kameny byl rozdělal oheň, postavil na něj velký hrnec a v hrnci vaří proso, jemuž se zde říká torgo. Hrnec stačí, aby z něho 30 hladových chlapců se nasýtilo. Vedle ohniště leží dutý strom, ve kterém chlapci roztloukají kukuřici. Jiný výrostek zase sedí na zemi před jinými kameny a v hrnci na nich stojícím, vaří roztlučenou kukuřici na

kaši. S počátku se tato žlutá kaše člověku protiví, ale brzy chutná i bělochům. Vždyť obsahuje jenom samé dobré věci: palmový olej a hodně porci pepře, ano tu i tam malé kousky masa nebo ryby.

Potraviný jsou zde v Atakpame laciné. Jedno vejce na př. je podle našich peněz za několik haléřů. Naši hoši sázejí a pěstují proso a kukuřici pro sebe; co vyroste a se sklídí na jejich pozemku, náleží jim. Pepř, pro černošskou kuchyni nepostradatelný, roste v lese na divoko. A ten dobrý les chová v sobě nejenom koření, ale i jemnější lahůdky pro naše výrostky. Tak na př. vyčenichali nedávno v dutém stromě med divokých včel. Ještě týž večer vydali se do lesa na lov a vítězoslavně přinesli si domů plnou nádobu medu. Ovšem pilné včelky nedaly si to tak beze všeho líbiti a daly smělým lupičům všelicos na způsob bouli a oteklin na památku.

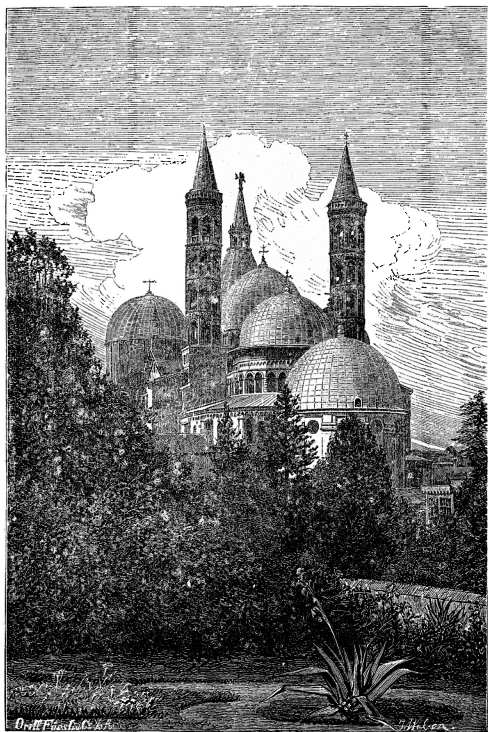
První plavba misijního parníku „Gabriel“.

Misionáři na ostrově Guiney v Tichém oceánu mají nyní svůj parník. A je ho také na výsost zapotřebí. Jejich duchovní správa protírá se na četných větších nebo menších ostrovech téhož oceánu a spojení s četnými misijními stanicemi jest možné jenom na moři. Odtud vznikla potřeba aspoň malého parníku.

Kde byl parník Gabriel vystaven a jak vypadá? Byl zbudován od firmy Ulderup a Schlutter v čínském přístavu v Honkongu. Při stavbě bylo třeba spojití tři věci: všemožnou láci, rychlost a pohodlí, což se stavitelům také podařilo. Parník má silný stroj, urazí za hodinu 9 a půl uzlu a jede jistě bez kolísání. Stroje jsou umístěny v zadní části lodi, přední část jest skladištěm a obydlím pro cestující. Parník má několik prakticky a vkusně zařízení kajut. Paluba je prostranná a obložena deskami z litiny. Na ochranu proti škodlivým vlivům tropického pod-

Sv. Antonín Paduánský.

Chrám Páně sv. Antonína v Padově.

nebí je loď vystavěna ze silného a vytrvalého dřeva.

První svou plavbu, vlastně pout, vykonal náš „Gabriel“ na ostrov San-cian ke hrobu sv. Františka Xaver-ského. Pouti zúčastnili se i misijní biskup Pozzoni, oba stavitelé lodi a ostatní misionáři. O 9. hod. před polednem vyjel parník z přístavu hong-kongského a po příznivé plavbě dorazil o 6. hod. večer k břehům ostro-va. Následujícího dne z rána sloužil biskup na hrobě sv. Františka slav-nou mši sv. za přísluhy misionářů.

Od nějakého času byla rozšířena pověst, že svatyně velkého světce je zbořena a pro bohoslužbu více se nehodí. Pověst nebyla pravdivá. Kostel byl sice od loupežníků oloupen, ale zbořen nebyl. Z vnitřní chrámové ozdoby ovšem mnoho zmizelo. Mramorové desky, kterými náhrobek svět-

cův byl obložen, barevná okna a různé okrasy oltářů zloději ukradli. Nicméně byly již škody zloději způsobené částečně napraveny a bude v doznání době za pomoci a přispění dobrodinců oprava celé vzácné svatyně provede-na a skončena.

Prve nežli poutníci posvátné místo opustili, biskup oděn v biskupské roucho bohoslužebně nový parník posvětil a na jméno „Gabriel“ pokřtil. Při a po svěcení zahrál hudební sbor hongkongského katolického semináře několik vybraných hudebních čísel a nejeden z přítomných hostů obdivoval se nemálo důkladnosti, s jakou mladí Číňané evropskou hudbu provozovali. Při následující hostině byly proneseny některé přípitky, zejména na oba stavitele lodi, kteří pak ujistili přítomné misionáře, že „Gabriel“ všem požadavkům moderní plavby úplně vyhoví.

Různé zprávy.

V zájmu duší v očištění. Tiskem a nákladem papež. knihtiskárny benediktinů rajhradských (nyní Občanské tiskárny) vyšla v Brně r. 1912 „Odpustková modlitební knížka“ sepsaná „dle původních pramenů“ dr. Janem Nep. Ševčíkem. Římské imprimatur je datováno ze 27. července 1911. Znám dílo Beringerovo o odpustcích, ale knížka Ševčíkova je prakticky obsažnější a rozhodně přehlednější. Je mi ku po-divu, že tato pro věřící i pro duchovní správu velebná knížka je také odborně velmi vzdělaným katolikům namnoze neznáma. Vám, kteří denně aneb alespoň pětkrát v týdnu přijímáte Tělo Páně, doporučuje knížka Ševčíkova na str. 43., abyste si uvědomili, že všichni, kdo jsou ve stavu posvěcující milosti s pravým a zbožným úmyslem denně přijímají, dosáh-

nou všech odpustků, pro které je přede-psána zpověď. Nejsou vázání ani na týdenní zpověď, stačí, jsou-li ve stavu posvěcující milosti (Pius X. 14. února 1906). Tedy denně můžete získati plno-mocné odpustky, na př. za známou modlitbu před obrazem Ukřižovaného: „Ejhle, ó dobrý a nejsladší Ježíši . . .“ Vám, kdož nosíte pateronásobný škapulíř (nebo jeho náhradnou medaillku), připomíná knížka Ševčíkova na str. 472. v poznámce, že získáte alespoň jednou denně plnomocné odpustky mod-rého škapulíře, jestliže se kdykoliv a kdekoliv pomodlite šestkrát Otčenáš, Zdrávas a Sláva Bohu Otci. Nota bene, přijetí svatých Svátostí není přede-psáno! Kdo zpívá duchovní píseň, získáváte vždy 100 dní odpustků, kdo podporujete nebo rozšiřujete zpěv duchovních písní, máte odměnou od-

pustky jednoho roku za každý takový skutek. Když posloucháme v neděli neb svátek kázání, získáváme sedm let odpustků atd., atd.; je toho s věcným seznamem 519 stran. Abychom odpustky získali, musíme alespoň jednou všeobecně si umíniti, dosíci všech odpustků spojených s modlitbami a dobrými skutky, které konáme, nebo konati budeme. Odpustky nejsou prominutím jen starocírkevních trestů za určité hříchy, nýbrž skutečným odpuštěním na zemi i na nebi buď části nebo všech zlých následků za naše hříchy. Odpustky můžeme zjednávatí duším v očistci úlevy a urychlení vysvobození. Duše trpící, které jsme takto vysvobodili z očistce, mají pak jako světcové nebeští závazek vděčnosti a odplaty vůči nám. Teď v době velkonoční přistupují tisíce katolíků ke stolu Páně, ale odpustkových výhod pro sebe a pro ubohé trpící duše v očistci nevyužívají. Z nevědomosti. Každý věřící katolík má býti dravým keřem ve shromažďování duchovních milostí, které naše církev nám tak matersky štědře nabízí. Zaopatřte si Odpustkovou knížku Ševčíkovu, mně ji dodal knihkupec Piša v Brně, brožovaná za 7.50 Kč (včetně porta). T. T.

*

Blahořečení ctihod. sluhy Božího P. Klaudia Kolombiera, Tov. Ježíšova. Ve středu dne 8. května t. r. nechal čisti sv. Otec v konsistorním sále paláce vatikánského dekret, ve kterém se uznávají zázraky, které se staly na přímluvu ctihodného sluhy Božího P. Klaudia de la Colombière z Tov. Ježíšova, jenž byl duchovním vůdcem sv. Markéty Marie Alacoque. P. Klaudius sloužil Pánu Bohu co nejsvědomitěji, a proto poznal velikou důležitost a krásu pobožnosti k nejsv. Srdci Páně. S tímto poznáním vedl sv. Markétu Marii stále k větší dokonalosti a sám v dokonalosti prosperoval a pracoval pro rozšíření této pobožnosti. Jeho spisy byla rozšířena pobožnost k nejsv. Srdci Páně a známé o zázracích, které se staly v Paray-le-Monial. Božský Spa-

sitel bohatě odměňuje každého, kdo pro jeho slávu pracuje a proto na jeho přímluvu učinil zázraky, které nyní Církev sv. za pravé zázraky prohlašuje. G. S.

K charakterisaci zesnulého maršálka Focha. O velikém maršálku dohodových vojsk, vítězném Fochovi, všechny naše listy přinesly oslavné vzpomínky na jeho geniálnost. Ale téměř žádná neuznaly za vhodné zmíniti se o jeho hlubokém náboženském přesvědčení, z něhož jeho vojenské přednosti a ušlechtilá lidskost vyvěraly. Tím radostněji četli jsme v úvodním článku dr. Kramáře: „Velikonoční“ (Nár. Listy z 31. března) toto: „Tak různí byli ti dva vůdci Francie, Foch a Clémenceau, a přece tak jednotní! Foch věřil hlubokou vírou v Boha, Clémenceau byl atheistou; ale oba stejně vášnivě věřili ve Francii, Foch byl katolík, vychovanec Jesuitů a s ním celá řada předních francouzských vojevůdců (Castelnau, Petain), ale všichni vedle Boha měli vlast! Zkoušeli za svou víru od radikálních Combistů, tiše a oddaně trpěli; tu jejich armádu ne nadarmo tehdy ve Francii nazývali „La grande Taciturne — veliká Mlčelivá“, a jen ji vychovávali k veliké chvíli odplaty. Pak udivili celý svět a jejich vůdce, Foch, stal se jedinou nadějí všech Spojenců. A jak překvapil vítězný Foch svět svou mravní velikostí, tím, co u něho vyrostlo z jeho náboženské víry... A tento Foch, jehož elementem byl útok a jenž mohl si získati největší vavříny vojevůdce zničením německých armád, uzavřel 11. listopadu 1918 příměří, poněvadž už osvobodil Francii a nechtěl víc ani jeden život lidský, spojenecký i nepřátelský, obětovati vojenské slávě“. Tato šetrnost s lidskými životy byla rovněž diktována jeho hlubokou katolickou vírou.

Francie nedává nic na řehole. V zájmu jasna a pravdy třeba připomenouti, že dne 28. října 1900 Valdeck Rousseau sliboval dělnictvu

1 miliardu z majetku zabraného kongregacím. Z toho uloupeného majetku ztratilo se mnoho, takže plakát tázal se po poctivci, který se z něho neobohacoval a sliboval odměnu poctivému nálezci. Dělnictvo nedostalo svou penzi slibovanou a majetek se sevrkl na 450 mil. franků. Po dlouhém boji konečně odhlasováno, dáti diecesním spolkům na udržování budov 22 mil. franků. Aby nikdo nebyl tímto usnesením klamán, třeba povážiti následující: Od roku 1900 násilím zabraný majetek kongregací byl užíván státem. Za tu dobu by byl při pěti procentním úročení za 30 let se rozmnožil na dvě miliardy, když vezmeme za základ vládou vykázaný obnos 450 milionů. Jestli teď většina parlamentu odhlasovala 22 milionů, tož odvádí ze 2 miliard jedno procento k účelům, jimž měl majetek kongregací sloužiti. Vláda nynější nenavrhlá vrátiti majiteli zabraný statek, ale dala odhlasovati výdaj 22 mil., který tvoří pramizerný úrok z toho, co bylo zabráno a co bylo užíváno státem. O velkodušnosti nelze mluvit. — Kostely bez majetku chátrají a hrozí sesutím, proto také vláda i zednářská jest nucena postarati se o záchranu chlouby Francie, druhy křesťanské. 22 milionů franků — to vše jest malý obolus ze zabraného jmění a nespravedlivým držitelem bezúročně užívaného. Navrát, co jsi zabral i s úroky, a nebude třeba se tahat v parlamentě o jedno procento, pro velikou ostudu Francie.

P. Max Huber T. J., P. J. Černý T. J. *Následování svatých*. Nádherná úprava. Dosud neměla česká asketická literatura zvláštního díla, které by pojednávalo o theorii a praxi v následování svatých. Ve třech částech obsažně pojednáno o svatých a životopisech jejich, o lidské stránce a hlavně o křehkostech a slabostech velikých světců je v tomto výborném díle pojednáno s pietou synovskou k milému otci nebo dobré matce. Čtenář uoi se dále oceňovati životopisy svatých jak po stránce historické pravdivosti, tak také kritičnosti jednotlivých jevů mystic-

kých. Této části věnována píle mnoha let, kterou autor vynaložil v mužném věku svém na studium v tom oboru. Dále se uoi pozorný čtenář, jak má používat životopisů svatých, aby z nich měl užitek pro duchovní život. Vzácné pokyny čerpány jsou z praxe a z nejvážnějších asketů. Ve druhém díle pojednává autor o následování svatých a to theoreticky. — Obsažnou a v původních deskách, s rytinkou malířky věhlasného jména, vázanou knihu za neobyčejně levnou cenu Kč 42.— kromě porta, objednat lze v knihkupectví V. Kotrby, Praha-II., Pštrosova ulice 198.

Katolíci v Číně. Koncem roku 1926 byl stav katolické církve v Číně následující: bylo 56 biskupů cizích, 6 čínských, cizích kněží 1628, domácích 1184, domácích seminaristů ve velkých seminářích 741, v malých 1969, klášterních bratří cizích 248, domácích 271, řeholních sester cizích 941, domácích 2834, katolíků 2,337.951, katechumenů 451.559, během roku 1926 bylo pokřtěno 384.4000 pohanů.

Katolíci ve Švýcarsku. Nyní žije ve Švýcarsku 1,585.311 katolíků, protestantů je 2,750.622. Protestanté jsou rozděleni ve 31 náboženských sekt. Atheistů je 2640, 25.000 osob je bez vyznání, pravoslavných je 4000, z rodičů katolických pochází a nebylo pokřtěno 95 osob. Od posledního sčítání lidu z r. 1910 ubylo 5000 katolíků, což se vysvětluje velkým přílivem cizinců za války.

Pius XI. o významu tisku. Papež Pius XI. přijal před několika dny na 1000 členů římského odboru katolické mládeže italské. Při té příležitosti zmínil se papež o významu tisku a pravil: „Tisk jest za našich dnů jednou z nejmocnějších sil, poněvadž může býti nejosudnější i nejdobrodějnější mocí života světa, ba církve samé. Dobře proto činite, že v té věci snažíte se prospěti. Nikdy nevykonáte dosti pro rozšíření katolického tisku. Kdybyste však neučinili nic více, než že dobrý tisk rozšiřujete, již tím konáte dílo svaté. Až dospějete v muže,

budete moci konati více, snad z lásky k našemu Spasiteli se můžete stát i přispivateli katolického tisku.“

Kněz hrdina. Z ostrovů Fidžijských obdržela tyto dny agentura Fides kabelogram, oznamující smrt misionáře Františka Nicouleaua, který zemřel v Makogai jako obět svých odvažných služeb malomocným. Zesnulý hrdinský kněz narodil se ve Francii r. 1865. Opustil Francii ve věku 27 let a už se do vlasti nikdy nevrátil. V r. 1913 dobrovolně přihlásil se za nástupce duchovního správce malomocných v Makogai, který zahynul na moři. Po devět roků obětavě pečoval o malomocné, až sám, nakažen stejnou chorbou, byl nucen zůstatí na Makogei, ne však již jako duchovní její ctec, nýbrž jako malomocný. Tehdy zanolil: „Velebí duše má Hospodina“ a s příkladnou trpělivostí a odvahou snášel hroznou bolestí své nemoci. Jako ostatní malomocní z kolonie, měl tam svoji chyši z bambusových holí a listů. Pokud mu to jeho zdravotní stav dovoľoval, sloužil mši sv., až mu musily býti amputovány prsty na rukou i nohou. Poslední rok bylo jeho tělo samá rána a obličej remocí úplně rozecpaný. Jeho hrozná smrt neodstrašila jeho druhy. Má již nástupce. Je jím misicnár z téhož řádu P. M., rodák francouzský, P. Marcel.

Katolíci v Korutansku. Celé Korutansko patří k diecési gurgské. Biskup sídlí v Celovci. Nyní je 393.841 obyvatel v Korutansku. Z nich je katolíků 362.842, protestantů 25.244, židů 270, jinověrců 310, bez vyznání 1265 osob. Světských kněží je 405, řeholních 128.

500. výročí Panny Orleánské. Ve Francii koná se letos obdobná slavnost jubilejní jako u nás. U nás 1000letá památka mučnické smrti národního světce sv. Václava, ve Francii 500letá památka smrti bl. Joanny D'Arc, Panny Orleánské, národní světce francouzské. A zatím co u nás vrstvy liberální, sokolské, socialistické a ovšem též odpadlické snaží se odvésti lid od svatého Václava a čini ku paralysování oslav světce separátní přednášky

a celou protikampaň vůči tomuto národnímu světci, ve Francii celý národ uctívá svou světici národní. Aby slavnosti světce Panny Orleánské mohly býti důstojně provedeny, povolil na ně francouzský senát úvěr 1.800.000 franků, a to bez dlouhých debat a hádek. Celý národ ctí svou světici, svou národní světici. A u nás? Konají se akce proti světci, národnímu světci, vzdorosjezdy a vzdoroslety, jež se fedrují agitací opravdu fanatickou, a korporace pro pořádání oslav Svatováclavských jest nucena prohlásiti, že veškeré práce přípravné hradí se z chudých sbírek, poskytnutých českými katolíky. Však si stačíme sami, neměli jsme hledat vůbec nějaké opory s ponižujícími koncessemi u liberálů. Oslavy naše, oslavy náboženské sv. Václava budou přes všechny překážky velkolepé. Bylo by dobré, kdyby do Francie byla od nás vypravena též čestná deputace katolická k 500. výročí Panny Orleánské.

Katol. školy ve Francii. Na žádost francouzské „Ligy pro lidská práva“ podal posl. Guernut dotaz ministru školství, kolik je ve Francii škol soukromých, a kolik žáků navštěvuje laické školy státní a kolik jich chodí do škol soukromých. Odpověď ministrova zněla takto: Počet veřejných škol 67.884. Počet soukromých škol 12.342. Počet žáků ve veřejných školách 1.402.300 dívek, 500.034 hochů. V soukromých školách 270.825 dívek a 500.034 hochů. Tato data se netýkají Alsaska, Lotrinska a Alžiru.

Persekuce křesťanských církví na Rusi. Německý katolický kněz P. Ascheberg byl pro náboženskou propagandu v Rusku odsouzen na tři roky do vězení a k deportaci na Sibiř. V Tomsku ve školách byla neděle zrušena a přeložena na středu. Dle „Izvěstí“ bylo v roce 1928 v Rusku uzavřeno 354 kostelů, 38 klášterů, 59 synagog, 38 mešit a 43 jiných modliteben. V roce 1929 má býti zavřeno 253 kostelů. Různých sektářských obcí bylo v Rusku vloni napočítáno 25.000 se 6 miliony členů.

Katoličtí židé. V diecési vilenské značný počet židovských rodin vstoupil do katolické církve. Nyní pomýšlí se na to, založiti vlastní organizaci, jejímž účelem má býti prohloubení členů v katolické víře a vypěstění čilejších styků mezi nimi. Řečí organisace bude židovský žargon, jež také diecéšní biskup Jalbříkovský dokonale ovládá.

Ve Francii utrpěl seminář v Lillu ztrátu velikou. Abbé Maurice Bell, ředitel, měl obyčej se studenty-bohoslovci ztráviti velikonoční prázdniny v Douaumont, kde sbírali kosti padlých a ukládali je do kostnice národní, která postavena na bojišti. Letos při večerním kroužku v přírodě zhrávali se po práci u ohně, při čemž se vzňal skrytý v poli granát a zabil Abbého a několik bohoslovců poranil.

Počet bohoslovců v Německu. Univerzitní výkazy Německa udávají tento počet bohoslovců v Německu: roku 1913 3870 evang., 1900 katol., r. 1923 2550 evang., 1800 katol., r. 1924 1880 ev., 1680 katol., r. 1927 2600 ev., 1750 katol., r. 1928 3470 ev., 1880 katol. Evangelických bohoslovců po válce značně ubylo, ale katolických ubylo poměrně málo. Počet katolických bohoslovců je nyní skorem jako před válkou. Ale i v Německu je nedostatek katolického duchovenstva značný. Jaký je to rozdíl, když k počtu bohoslovců postavíme počet právníků, jichž bylo roku 1928 na německých universitách 23.000. Také stesky na přílišný počet inteligence jsou v Německu na denním pořádku.

Slavnostní recepcce u kardinála Gasparriho. Kardinál státní tajemník Gasparri dával 17. března ve Vatikáně slavnostní snídani na počest diplomatických zástupců, pověřených u Svaté Stolicе, kteří se dostavili v plném počtu. Státní tajemník prohlásil ve svém prosluvu, že Svatý Otec pozval diplomatické zástupce proto, aby jim vyslovil dík za projev úcty, který mu přinesli dne 8. února. Pozdravil hosty jménem papeže a vyjádřil přání, aby se upevnila jednota mezi národy. Ke konci banketu poděkoval doyen diplo-

matického sboru, brasilský vyslanec Azeredo, státnímu tajemníkovi jménem diplomatického sboru a připojil se k jeho přání, aby národy žily v snášenlivosti mezi sebou. Poté připil na zdraví papežovo a vyslovil mu přání všeho zdaru a nesmrtelné slávy. Poté připil na zdraví státního tajemníka Gasparriho, jenž mu odpověděl krátkým proshlovem, v němž vyslovil své díky a svoje nejlepší přání všem hostům a národům, které zastupují.

Bolševici ruší velikonoční prázdniny. Dle nejnovější vyhlášky školního komisiariátu bude se na ruských a moskevských školách nepřetržitě vyučovati, i o Velikonocích, poněvadž komisiariát národní osvěty velikonočních svátků pro školní prázdniny pojednou neuznává. Toto nové rozhodnutí komisiariátu bylo prý učiněno pod nátlakem Svazu bezbožníků, který v poslední době, čím se mu víc vymyká význam z rukou, stává se nadutějším. Místo velikonočních prázdnin budou žáci mít zvláštní „jarní prázdniny“, pro něž byl vybrán týden od 8. do 15. dubna. Poetická krása prastarých, pro ruský národ nejtýpějších velikonočních svátků, má býti najednou utlačena nadutou zvláštní „Svazu bezbožníků“, lidí — jak vidět — bez poesie, bez ducha, bez vzdělání a bez srdce. Ruské velikonoce zná celý svět, dík slovesným i malířským dílům největších ruských mistrů, Gončarovů a Tolstých, Uglakovů a Rjepinů. Jejich básnické síly a krásy nepotře ovšem ani nejloupější nadutost lidíček, kteří se na chvíli dostali k moci a opili se jí.

Katolíci ve Francii. Na národním sjezdu katolíků anglických v Manchesteru měl přednášku výtečný znalec náboženských poměrů v dnešní Francii Denis Gwynn o „zápasu katolicismu s Francií“. Ve Francii je asi 40 milionů obyvatel, z nichž chodí třebas ne s úzkostlivou pravidelností, do kostela čtvrtina. Ze zbytku někteří jdou při řídkých příležitostech jako křtech, svatbách, pohřbech. Velika většina je však k náboženství úplně

lhostejná, hotová jíti se zuřivou protikatolickou menšinou k vůli politickým výhodám. Zarážejícím zjevem je nepoměrně vysoké procento nekrtěných. Smutný tento stav datuje se už od revoluce francouzské, která zdeminovala kněžstvo, vypověděla do vyhnanství řeholní řády a započala éru protikatolické politiky. Před světovou válkou byly to hlavně dvě věci: nedostatek kněžstva, zaviněný rozlukou církve od státu a konfiskací církevního jmění a pak stěhování venkovského obyvatelstva do měst, mající za následek obrovský vzrůst průmyslových předměstí bez kněžstva a bez kostelů, jež způsobily další odkřesťanění francouzského lidu. Za války posice církve se ve Francii změnila k lepšímu. Heroismus katolických kněží-vojínů rozptýlil u mnohých protivníků předsudky a získal je znovu církvi. Znamenití generálové Foch, Lyautey, Gourand a Castelnau, pro podezření z katolického smýšlení před válkou zatlačeni svobodnými zednáři do pozadí, aneb vůbec zbavení velení, dosáhli za války nejvyšších hodností pro svoje zásluhy a tím zvýšili i prestíž katolicismu. Zdálo se, že po válce vznikne nové ovzduší náboženské snášenlivosti. Vyrůstala generace, která s odporem odvracela se při myšlence, že by k vůli náboženství mohli politikové francouzští rozdvajiti národ na dva nepřátelské tábory. Mladá generace intelektuálů stala se skoro celá katolickou, semináře znovu se naplnily. Protikatolické síly brzy se však zkonsolidovaly a získaly při posledních volbách většinu mandátů. Započala stará protikatolická agitace znovu. Katolíci znovu odstranění z významných míst politických i vojenských. Generál Gourand a po něm generál Weygand musili postoupiti místo guvernéra v Syrii zednáři gen. Serailovi. Veřejná sympatie pro církev tak rychle vyvětrala, jak rychle vzrostla. Kněžského dorostu je znovu nedostatek, takže jedna třetina far je bez kněží. V některých krajích mají katolíci většinu, hlavně v Bretaňsku, Pyrenejích, Alsasku a

v průmyslové severovýchodní části Francie. Mají dva různé vůdce kardinála Charosta a biskupa Rucha, mají dvě silné organizace „Obranná liga kněží-bývalých vojinů“, jejíž duší je P. Doncouer T. J. a „národní federace katolíků“ s prezidentem gen. de Castelnau. Zednářská lóže, bojící se otevřeného boje proti církvi, vede jej zálučně a nepřímou. Z jejího návodu zvyšují obce farářům nájemné z far do nemyslitelné výše a když biskup zruší v takovém místě, následkem neústupnosti obecního zastupitelstva, faru a zavře kostel, veřejné smýšlení zůstává lhostejné a zednáři si mnou ruce. Nový školský zákon dává státu větší dohled nad svobodnými školami a možnost je zrušiti. Dekret, stanovící, že žádný, kdo nemá státní kvalifikaci, nemůže učit na škole, omezi ještě více počet těch mužů a žen, kteří za hladové mzdy učí na katolických školách. Aby obraz byl úplný, třeba zmíniti se ještě o politické zodpovědnosti katolíků, z nichž část hlásí se k royalistické Action Française, a druhá část ke křesť.-demokratické škole Marca Sangniera, stojící na půdě republiky. Jaký poměr panuje mezi těmito dvěma směry, je viděti z toho, že následkem církevního odsouzení učení vůdce „Action Française“ roztrpčenost katolických stoupenců tohoto hnutí stala se až nepřičetnou, takže veřejně stěžuje si poslanec abbé Berge, že stoupenci „Action Française“ v diecesi Bordeaux odmítají přispívati na katolické účely, ač dříve stáli v čele obětavých katolíků. Tedy obraz náboženských poměrů ve Francii je dosti chmurný. Uvážíme-li však, jak obětavý a přímo apoštolský duch ovládá tamější kněžstvo, je-li možno, aby nyníější biskup versailský Gibier postavil za 10 let 50 kostelů ve své diecesi, pak můžeme s důvěrou očekávati, že seobe větší nápor zednářských lóží proti církvi ve Francii tuto nezdolá.

To je nějaký zpátečník! Vynikající vídeňský psychiatr Wagner-Jeneger byl vyznamenán Nobelovou cenou; následujícího dne ministroval knězi-kapu-

činovi při mši sv. na poděkování Bohu za veřejné uznání své práce; na svém vědeckém jménu a autoritě tím nic neztratil.

—

(Díkůvzdání.)

Z Moravy. Byla jsem a jsem dosud horlivou ctitelkou Bož. Srdce Páně. Jest to již velká rada let, co jsem přišla do velkého žalu. Konala jsem devítidenní pobožnost k Bož. Srdci a slíbila jsem, že dám poděkování do „Školy Bož. Srdce“ a skutečně jsem byla vyslyšena. Proto úpěnlivě prosím Božské

Srdce Páně za odpuštění, že teprve nyní vzdávám veřejné díky.

Od Vsetína. Plní svůj slib, vzdávám Tobě, můj Ježíši, nejvřelejší díky za všechno, coš pro mne učinil. Nebo vzpomenu-li na ty těžkosti, utrpení, z kterých jsi mne vždy milostivě vytrhl, potěšil se a posílil duch můj. A však i za radost, jakou jsi mi udělil, Tobě děkovati musím, ó Pane Ježíši! Jaká radost, jaké štěstí prochvívá duši mou, když klečím před Tvým svatozátkem nebo při sv. přijímání. Za to vše buďtež Tobě, ó Pane, vroucně vzdány díky!

A. M.

O b ě t o v á n í d e n n í h o ú m y s l u.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevymámám, za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za ducha zadostčinění nejsv. Srdci Ježíšovu a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás a za všechny národy slovanské, aby v jednotu víry byli shromážděni, aby byl jeden ovčínec a jeden pastýř!

Heslo apoštolské: Nejsv. Srdce Ježíšovo, smiluj se nad námi!

Úmysl v červnu 1929: **Zdar duchovním cvičením.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly

O B S A H:

Zadostčinění nejsv. Srdci Ježíšovu. (Hlavní úmysl.) — V senoseči. (Báseň.) — Tento přijímá hříšníky. — Památky sv. Petra a Pavla v Římě. — Obrázky z katolických misí. — Sv. Antonín Paduánský. (Obrázek.) — Chrám Páně sv. Antonína v Padově. (Obrázek.) — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

Tiskem a svým nákl. vydává Občanská tiskárna, Brno. — Za redakci odpovídá L. Kučka.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LXIII.

BRNO, 1. ČERVENEC 1929.

ČÍSLO 7.

Ó Srdce Ježíše, ty šípů lásky svoji jen hojně vysílej sem do rodiny svoji, ať sluhů Tvých se stráví jimi hrud, Ty Srdce Páně, naší láskou buď!

Zdar duchovním cvičením.

(Hlavní úmysl.)

Člověk pozůstává z těla a z nemrtné duše, která jest obrazem a podobností Boží. Proto duše člověka je daleko cennější a vzácnější než tělo sebe ušlechtilější. Tělo, jak víme, zahyne v zemi a duše po oddělení od těla vrátí se k Bohu, od něhož byla stvořena, aby vzala odměnu svou, buďto blaženost věčnou nebo zavržení věčné! Pokud duše a tělo lidské spolu souvisí a spolu žijí, potřebují k tomuto žití pokrmu; tělo tělesného, duše pak duševního pokrmu. Tělo bez pokrmu slábne, hyne, až i úplně zahyne. Též duše potřebuje pokrmu duchovního, aby žila opravdovým životem duchovním. Tímto duchovním pokrmem jest slovo Boží dle slov Krista Pána: „Není člověk živ samým chlebem, ale též slovem, které z úst Božích vychází.“ Pokrmem duše jsou pravdy věčné, modlitba, nejsv. Svátost oltářní, t. j. tělo a krev Ježíše Krista. Duše naše potřebuje posílení, povzbuzení, aby odolala všelikým nástrahám zlého ducha. Tento zlý duch doráží na všechny lidi, jak o tom svědčí sv. apoštol Petr: „Bratři, strážliví buďte a bděte, nebo protivník váš ďábel obchází

jako lev řvoucí, hledaje koho by zahubil, jemuž odpírejte statečně u víře.“ V tomto duševním boji je třeba se evičiti, chceme-li zvítěziti nad nepřítelem naším. Duchovního cvičení potřebuje každý ať kněz ať laik, ať muž nebo žena, ať vzdělaný nebo nevzdělaný. Každému je třeba, aby od svého zaměstnání se na jistou dobu uchýlil do samoty a obíral se duší svou a jejím spasením. A to se nazývá duchovním cvičením nebo exerciciemi. Máme toho mnohé příklady. Takové exercicie prodělal sám Kristus Pán prodlévaje na poušti před svým veřejným vystoupením. Aby poustevníci náležitě mohli Bohu sloužiti, uchýlovali se do samot, na pouště, do hor, aby ničím nebyli rušeni v modlitbách a rozjímáních o pravdách Božích. Tak sv. Benedikt odešel z domova a utekl se do ješkyně v Subjaco, aby se připravil modlitbou, rozjímáním postem a sebestřídáním na úkol, k jakému byl od Boha povolán. Sv. Ignác z Loyoly prodělav sám přísné exercicie, podal k nim krásný návod, dle něhož se nyní exercicie konávají. Exercicie konával též císař Karel IV., otec vlasti, který celý svatý týden

v postě a v samotě na hradě Karlštejně trávil. Dobře vykonané exercicie přinášejí každému účastníku mnoho útěchy, mnoho síly, mnoho nadšení, plodí nové myšlenky, novou chuť k práci a obrození duchovního života. Mnohý již změnil způsob svého života prodávav pořádné exercicie.

Každý nepředpojatý musí uznat prospěch a užitek duchovních cvičení. Proto aby vše obnoveno bylo v Kristu, pořádají se takové exercicie na vícero místech jako na př. na Velehradě, na sv. Hostýně, nebo v ústavech různých pro různé stavy, pro kněze, pro laiky, pro ženy a dívky jako v klášteře sester Těšitelek v Rajhradě, pro muže různých stavů a povolání a všem do-

bře prospívají. Jak mnohý vlažný stane se horlivým křesťanem, mnohý hříšník k Bohu se obrátí, mnohý skličný nabývá síly a odhodlanosti a každý najde štěstí a spokojenost duše své. Nikdo nemůže upřít užitek, jaký přináší duchovní cvičení každému účastníku. Protože právě v této době letní se konávají exercicie na mnohých místech a mnoho lidí se jich účastní, modleme se za zdar a hojně požehnání těchto uzavřených exercicií. Modleme se k nejsv. Srdci Páně jak za ty kněze, kteří exercicie vedou, tak za účastníky, kteří tyto exercicie konají, aby jim sloužily ke spáse duší.

Jarolím St. Pavlík:

Novouvsvěceným.

Bůh vás žehnej, noví naši kněží,
prospěch církve svaté na vás leží.
Bůh vás žehnej, naši neomystě,
drahé české vlasti čákou vy jste.

Kdopak lépe svatou víru střeží?
Kdo nás vede k Bohu jako kněží?
Kdo nám ulehčuje bol a muku?
Kdo má stále otevřenou ruku
pro chudinu, spolky dobročinné?
Kdo víc touhou po vzdělání slyne?
Kdo nám volá Krista s nebe dolů,
kdo nás vede k nebeskému stolu?
Kdo nám snímá s beder hříchů břímě?
Seje v srdce dítek víry símě,
těchu skýtá na smrtelném loži,
požehnání vyprošuje Boží?
To jsou kněží, učedníci Páně!

Svatý olej voní z jejich dlaně
od svěcení, ano, ještě voní,
milost Spasitele z nich se roní.

Modleme se za ně, lidé draží!
Nevěra si světem cestu razí,
pekelný had kolem nás se plazí
maje radost, když nám něco zkazí;
potřebujem útěchy a síly:
té nám dodá jistě Bůh náš milý
prostřednictvím svojich věrných sluhů,
našich kněží, též i novou vzpruhu,
šťatně pokračovat cestou ctností.

Blah je kraj, jenž hodné kněze hostí!

Zachovej je Pán Bůh ve zdraví,
nechť je jednou v nebi oslaví!

Ctnost pravá a falešná.

Úvaha na VII. neděli po sv. Duchu. Dle sv. Jana K t. Winney podává Ignát Z h á n ě l.

„Nemůže strom dobrý nésti ovoce špatné, ani strom špatný přinést ovoce dobré.“ (Mat. 7, 18.) Těmito slovy naznačil milý Spasitel, jak a čím se rozeznává pravá a falešná ctnost. Poznáme ji nikoliv podle slov, nýbrž podle skutků. Jaký zmatek vládne v hlavě některých lidí, kteří považují falešnou ctnost za pravou, myslí si, že i ctnost k vůli lidem, na oko konaná, jest pravou ctností. Nutno litovati, že jsou našinci, kteří si nedají vymluviti, že dobré nutno konati nikoliv k vůli lidem, ale pro Boha a z lásky k Bohu. Kolik dobrých skutků ztrácí tím svou cenu! Nestačí jenom konati dobré, ale dobré musí se Bohu líbiti, což se stane, když je vnitřně a dokonale, pokorné a bez sebechvály, vytrvalé a ustálené.

1. *Dobrý skutek budiž vnitřný a dokonalejší*, nestačí, ukazuje-li se toliko na venek. Musí počíti v srdci, pohnutkou jeho musí býti láska. Sv. Řehoř výslovně pravi, že vše, co žádá Bůh od nás, musí býti založeno na lásce, kterou jsme mu zavázáni. Nepocházej-li naše slova a skutky z vnitřního popudu, z pohnutek srdce, jsme před očima Božíma lháři a podvodníci.

D o k o n a l á musí býti naše ctnost, t. j. nestačí, nutí-li nás naše přirozenost konati dobré, které se nám zamlouvá. Nutno konati všechny dobré skutky, které nám předpisuje náš stav. Sv. Pavel pravi, že musíme míti ke spáse velkou zásobu všech druhů dobrých skutků, abychom mohli býti spaseni. Jak mnozí soudí o této věci špatně, nejsou o ní správně poučeni! Jsou totiž našinci, kteří se spokojí konati několik ctností, k nimž jsou nakloněni ze své přirozenosti, konají, co se jim z té či oné příčiny líbí a zamlouvá. Na příklad:

Některá matka je spokojena, že dává almužnu, ráda a často se modlí, přijímá hojně svaté svátosti, čte rozjímavé knihy, jest jí však lhostejno, že její děti nepřístupují ke stolu Páně,

vynechávají i velikonoční sv. zpověď. Dovoluje jim navštěvovati zábavy všeho druhu, i v noci nechá se je toulati, těší se, když se její dcery pěkně, t. j. nestoudně šatí, mají nepočetné známosti, čtou nestoudné romány. Tato matka se domnívá, že konají několik modliteb, několik jí se zamlouvajících dobrých skutků, je na dobré cestě, vedoucí ji přímo donebe! Alejsi, drahá matko, slepá, jsi pokrytec, máš falešnou ctnost. Jsi uspokojena, že navštěvuješ velebnou Svátost, což je zajisté velmi dobré, zatím však mešká tvá dcera, tvůj syn na místech, které poskytují příležitost hřešiti, jsou ve společnosti lidí nemravných. Podobáš se židům, kteří na oko klekali před Spasitelem a vysmívali se mu. Přicházíš do kostela, abys se klaněla milému Spasiteli a tvé děti Ho křijí! Ubohá, slepá matko, nevíš, co činíš, tvá modlitba jest urážkou Boha! Napřed vydej se na cestu, hleděj své děti, které ztratily svou duši, pak teprve přijď opětně a pros Boha, abys se obrátila!

Mnohý otec se domnívá, že stačí, když je v jeho domě pořádek, netrpí oplzlých řečí, klení, nadávek. Nechá však syny, aby chodili často do hospody, karbanili, byli nestřídmí v pití, vyhledávali špatné společnosti, měli nečestné známosti, dává v neděle a svátky pracovati na polích. Chodí do kostela, modlí se tam. Ubohý otče, jsi slepý, pouč se o svých povinnostech a pak teprve přijď a přednes své modlitby nebeskému Otci. Jiný muž je samá laskavost, ochota k lidem, rád poslouží; doma však je pravý tyran, sápe se na ženu, na děti, na služebné, je k nim nelaskavý, snad přímo surový. Příteli, tvé náboženství nestojí za nic, jsi na falešné cestě. Jiný pravi: Nekradu, nerouhám se Bohu, žiji mravně, ale myšlenky jeho jsou plny nenávisti, pomsty, žárlivosti. Příteli, tvá zbožnost tě přivede do pekla!

2. *Cťnost musí býti pokorná, bez sebechvaly.* Nutno chrániti se pýchy duchovní, činiti dobré, nikoliv aby nás lidé viděli a za to chválili, žiti ctnostně ne k vůli lidem, ale k vůli Bohu. Mnozí se i tuto velmi mylí. Nedívejme se na veřejná pohoršení, všimněme si něčeho, co se týká jednotlivců. Milejší je ti, když lidé vědí, že se modlíš, než kdyby tvrdili, že jsi hrozný rouhač, který zrovna při každém slově kleje a zlořečí. Lépe, když se ví, že navádíš děti k dobrému, než že je učíš, jak se mstít nepřítelům. Jsou slabosti, kteří mají náboženství svých náklonností, choutek, zvyků. Nutno se pokoriti, nehledati sebechvaly.

Bohužel jest mnoho našich, jejichž dobré skutky jsou bezcenné, protože neznají své víry. Mnozí z nás chodívají ku svatým svátostem, vykonávají modlitby, chodí na pouti, žijí však ve svých zlozvycích, chtějí býti zároveň přáteli Boha i hříchu. Vizte onoho muže! Zdá se býti dobrým křesťanem, ale upozorněte ho, že někomu ublížil, pomluvil, křivě psoudil; ihned se rozčílí, křičí, rozzlobí se na tebe. Někdo mluví špatně o kněžích, vysmívá se víře, lže o bližním, rád naslouchá špatným řečem, sem tam sám něco oplzlého přidá. Tento nemá pravé víry, je omámen sebechvalou, důvěřuje sobě, sebe příliš miluje, je do sebe zamilován.

Nutno vykonávati dobré s čistým úmyslem, s velkou pokorou. Ježíš Kristus posadil se u dveří chrámových a díval se, kterak vcházející metali do pokladnice almužnu. Mnozí boháčů metali mnoho. Přišla pak jedna chudá vdova a uvrhla tam dvě lepty, to jest asi jeden haléř. I povolal k sobě učedníky své a řekl jim: Vpravdě pravím vám: Tato vdova dala více než všichni, kteří metali do pokladnice; neboť všichni metali z toho, co jim přebývalo; tato však dala ze svého nedostatku všechno, co měla, všechno živobytí své. (Mr. 12, 41.) Jak jasně vložil božský Mistr, že chceme-li býti odměněni, máme konati všechny své dobré skutky s dobrým, čistým úmys-

lem a velkou pokorou. Ovšem nepovídá Bůh, abychom činili dobré před očima lidí, chce však, abychom tak činili nikoliv pro svět, nýbrž pro Boha.

Podobně poroučel Hospodin ve Starém Zákoně. Roznemohl se syn krále Jeroboama, Abiáš. I řekl k manželce své: Vstaň, převleč se, aby tě nepoznali a ptej se, co se stane chlapci našemu? I šla. Abiáš prorok, aniž se ohlédl, pravil, když vstoupila do jeho příbytku: Vejdi. manželko Jeroboamova, proč se činiš jinou, než jsi? Právě, když budce vcházeti do města, zemře chlapec. (IV. Král. 14, 1.) Tak trestal Bůh přetvářku, pokrytectví. Bůh chce a miluje lidi přímé, prosté, pravdomluvné. Pryč se vši přetvářkou! Nenásledujme svých vášní, zvyků, nebudme slepi, upozorní-li nás někdo na tuto chybu, budme vděční!

3. Při ctnosti *nutno vytrvati v dobrém.* Nesmíme se spokojiti konati dobré toliko nějakou dobu, nestačí nějaký čas se přemáhati, modliti, odříci své libovůle, snášeti slabosti, nepřijemnosti svého okolí, bojovati proti pokušením, snášeti pomluvy, ústrky, bděti nad hnutím srdce. Nutno vytrvati až do posledního výdechu, až do smrti, chceme-li býti zachráněni a věčně šťastni.

Co nám říká naše svědomí? Kráčíme ku předu? Polepšili jsme se od poslední svaté zpovědi? Život mnohého z nás jest ustavičně pokračování v konání špatností všeho druhu. Přislíbili jsme Bohu, že bude náš život lepší, dokonalejší a hle! Nedodrželi jsme slibu, upadli opět do starých hříchů a zlozvyků. Konáme dobré, kdy se nám líbí, zachce, z rozmaru, nikoliv z vytrvalosti a lásky k dobrému. Říkejme se svatým Pavlem: „Jsem přesvědčen, že ani smrt ani život, ani andělé, ani knížata, ani mocnosti, ani věci přítomné, ani budoucí, ani síla, ani výška, ani hloubka, ani které stvoření jiné nebude nás moci odloučiti od lásky Boží, která jest v Kristu Ježíši, Pánu našem.“ (K Řím. 8, 38.)

Jakým zářivým příkladem vytrvatí v dobrém z všech i v největších obtížnostech života jest nám Job. Byl velmi zámožný: ale pozbyl vše, co měl, a upadl do osklivé nemoci; ležel na smetišti, žena se mu vysmívala, jeho přátelé ho podezřívali. Job opakoval všecek odevzdán do vůle Boží slova: „Hospodin dal, Hospodin vzal, jak se mu líbilo, tak se stalo, buď jménu Hospodinovu zehnáno.“ (Job 1, 21.) Díky Bohu nevymřeli podobní hrdinové až po dnešní doby, ovšem jsou řídkí, ale jsou přece. Jest bohužel nyní zvykem, že hledí se více a více si váží lidstvo činů zevnějších a reků viditelné skutky vykonávajících a méně se dbá na hrdiny skutků duchovních a vnitřních, nebijících do očí. Takovým hrdinou byl Charles de Foucauld (čti Fúkold). Jako hoch pozbyl viru, stal se husarským důstojníkem, přišel se svým plukem do Maroka r. 1880, star 22 let. Vystoupil z vojska a zůstal tam. Když jeho bývalí kamarádi byli napadeni povstaleci, bojoval po jejich boku a osvědčil se jako moudrý, prozíravý, statečný bojovník. Tento boj v poušti ho rozohnil, že vyzkoumá tyto tak těžce přístupné kraje. Nikdo mu nechtěl pomoci, proto vystoupil opět z vojska. Tehdy bylo Maroko země skoro naprosto neznámá. Foucauld převlekl se za židovského rabína a vydal se na cestu. S železnou pílí naučil se arabštině a hebrejštině. Získal rabína Mardochoaia a vydal se v létě 1883 na výzkumné cesty. Procestoval skoro celou zemi, což popsal ve velkém vědeckém spisu, který vyvolal velké nadšení a podiv u odborníků. Samota v poušti působila blahodárně na učence, že se stal z divocha klidný, vážný muž.

Věrnost, jakou lpěli Mohamedáni na své víře, tak ho dojala, že počal hledati Boha. Chtěl přestoupiti k islamu, ale dopisování s příbuznými ho od tohoto úmyslu odvrátilo. Svěřil se knězi, který mu radil, aby se vyzpovídal, což

učinil a dosáhl duševního klidu. V březnu 1889 se vrátil do vlasti a v lednu 1890 vstoupil k trapistům. Na svou žádost byl poslán do Syrie do kláštera a složil 2. února 1892 slavné sliby řeholní. Život u trapistů byl mu málo přísný, šel jako sluha do kláštera Klarisek do Nazaretu, šatil se jako žebrák a žil jako světec, obvyčejně se celé noci modlival. Odtud přišel ke Klariskám do Jerusalema, kde žil stejně přísně a zbožně. Počal, byv vybidnut, studovati a byl 5. června 1901 vysvěcen na kněze. Uzářl v něm úmysl věnovati se duchovní službě ve francouzských cizineckých legiích, což i provedl. V Alžírsku viděl duchovní bídu Moslemínů, smíloval se nad nimi a odešel na podzim 1905 do jižní Sahary, kde vytrval jako přítel, ráce, lékař a misíonář u nejdívočejšího kmene Tuaregů až do své smrti 1. prosince 1916, kdy ho přepadli loupeživí příslušníci kmene Senusse a zastřelili ho. Žil v poušti 12 let jako pravý hrdina, vytrval v dobrém svém úmyslu pomáhati a obracet Moslemíny. Je věru k neuvěření, co prodělal tento asketa moderní poustevník a náboženský hrdina, mučedník. Bude zajisté v dohledné době prohlášen za svatého, nyní se jedná o jeho blahorečení.

Vizme tohoto hrdinu a podívejme se na sebe. Při nejmenším kříží jsme malomyslní, nepokojní, netrpěliví, snášíme-li nějaké maličkosti, máme se za hrdiny. Vytrvejme, prosme Boha o tuto ctnost, aby nás našel dobře připraveny, když nás povolá před svou soudnou stolicí a mohl nás odměniti věčnou radostí. Dobře praví lidový spisovatel Alban Stolz: Strom, který má každý rok mnoho poupat na květ, ale nechává je po každé opadati a nezakládá na ovoce, nehodí se k ničemu, leda aby byl vyřat a spálen. Podobně člověk, který si umínuje nebo také začíná býti lepším, ale nesetrvá a upouští od toho, jest takový ničemný strom.

Sestra Benigna Konsolata Ferrero.

Z řádu Navštívení Panny Marie. — Podává Jan Tagliaferro.

Dne 1. září 1916 zemřela v klášteře navštívení Marie P. v Komo (v Lombardii) sestra Benigna Konsolata Ferrero. Narodila se v Turině dne 5. srpna 1885 a na druhý den pokřtěna na jméno Maria Konsolata, Teresia, Rosalia, Filomena. Vychována byla doma, v rodině jak vážené tak i hluboce věřící. Maria Konsolata vynikala od útlého mládí hlubokou zbožností. Jsouc tichá a skromná, nelišila se zevně ničím od ostatních sourozencův; ale za to sebe zapírala, obětavostí a odříkajíc se vlastní vůle podávala Pánu Ježíši na každém kroku zřejmé důkazy své lásky. Kolikrátě náklonnost k tvorům se nedala srovnati s hlasem svědomí, aneb s vůlí zalibiti se Pánu Ježíši, dovedla Maria Konsolata silně a rozhodně pohrdati lidskými ohledy. Ostatně byla plná shovívavosti a dobroty k bližnímu, ráda jim prokazovala služby a velmi se varovala jakékoli kritiky a pohany. Milujíc rodinu, přece si umínila následovati hlasu Božského snoubence, který ji poukázal na řád navštívení Panny Marie, jako na místo, kde se mu měla zasvětit úplně. Vstoupila tedy do kláštera navštívení v Pignerol. Tam poznali a cenili velké její ctnosti a vlastnosti, ale protože neobyčejná vnitřní cesta, kterou se ubírala, vzbuzovala obavy u představených, musela klášter, jakkoliv s bolestí, opustit. Navrátilivši se do rodného domu, prosila Pána Ježíše v horlivé modlitbě, aby ji osvitil, kam se má odebrati.

Nečekala dlouho; vnitřní hlas ji oznámil, aby se obrátila na klášter Navštívení Panny Marie v Komo, kde ji přijali. Novicmistrova ji napomínala a pokořovala, obávajíc se, aby vlohy mimořádné nestaly se nebezpečně její duši. Maria Konsolata jsouc citlivá, pocítovala tyto zkoušky, ale nevyhýbala se jim. Ovšem prosila představené, aby ji jak nejčastěji pokořovaly a trestaly. Považovala se

za nicotu, a sice hříšnou nicotu, nehodnou žiti v klášteře, za hrst smeti, pokrytou hrstkou země. Nepatrná provinění spáchaná z křehkosti lidské zdála se jí ve světle Božím velkým proviněním, jež ve zpovědi hořce oplakávala. Svědomí úzkostlivé vzbuzovalo často obavy a jen slova představených vracely jí pokoj a rovnováhu. Poslouchala jako dítě, snadno dala se věsti, vidouc vždy zástupce Boží v představených. Pán Ježíš vida velkomyslnost této zbožné duše, žádal od ní stále větších obětí, jež mu přinašela statečně, neříkajíc nikdy „dosti“. Když chtěla dosíci nějaké milosti, kterou bylo třeba vykoupiti mnohým utrpením, Maria Konsolata neustávala, dokud milosti nedošla. Jednou, když z milosti žádané měl vzejíti velký užitek pro Církev svatou, obětovala se, že přijme kříž tak veliký, že sám Pán Ježíš nesvolil vložití jej na bedra její. — Vstoupila do kláštera v Komo dne 30. prosince 1907, majíc 22 léta věku. Rouchem řeholním oděna dne 5. listopadu 1908 s jménem sestry Benigny Konsolaty. Jednoduché sliby složila dne 23. listopadu 1909, slavně pak dne 23. listopadu 1912. Od té doby s novým nadšením pokračovala po úzké stezce dokonalosti. Ale činila tak prostě a přirczeně, že sestry řeholní ani netušily, jakými milostmi Pán Bůh obdařil její duši. Ale její povaha, výraz v tváři, skromnost a zdrželivost měly v sobě něco nebeského, že i světské osoby, které ji spatřily, cítily v ní duši neobyčejné svatosti.

Láska, jakou sestra Benigna Konsolata měla k Pánu Ježíši, povzbuzovala ji k přísným kajenostem. Ale protože poslušnost ji nedovolovala hověti své náklonnosti, proto tím ochotněji chápala se každé příležitosti, kterou ji podala Prozřetelnost, aby umrtvovala své tělo nevinné. V odměnu za to božský ženich zahrnoval ji

stále většími milostmi a osvícením. Kázal své malé „tajemnici“, tak nazýval totiž s. Benignu Konsolatu, aby napsala důvěrné hovory, které se vyvinuly v její duši následkem neobmezené oddanosti Bohu, tak ukazují v novém, velmi jasném světle milosrdenství nejsv. Srdce Páně k lidem, jeho nepochopitelnou útrpnost, porozumění lidské bídě, i horlivost velmi dojemnou, která volá k sobě srdce spravedlivých i křišníkův, aby získal všechny. K neobyčejným milostem udíleným mladé řeholnici přidružily se, jak bývá obyčejně, velké kříže. Pocházely buď od Pána Ježíše, jenž často ukrýval se před svou vyvolenou snoubenkou, nechávaje ji v temnosti a opuštěnosti, buď od zlého ducha, jenž duši její naplňoval mnohými útrapami, obavami, obtížemi a násilnými pokušeními.

Ale mimo mravních přechodů s jedné strany a zázraků milosti s druhé strany, sestra Benigna Konsolata v zevnějším životě tak dokonale se přizpůsobila do společného života, že se nelíšila v ničem od jiných sester v klášteře. Pán Ježíš chtěje ukrýti dary, jimiž dařil svou snoubenku, i před ní i před zraky tvorů, ponechal jí některé nedokonalosti, jako závoj chránil její ctnosti před zkázou pýchy. Sestra Benigna Konsolata ještě ve světě složila slib, že bude sloužiti Pánu Ježíši v čisté lásce. V řádě dostala dovolení, by slib ten navždy potvrdila. Později z vnuknutí Božího přidala k němu tři jiné, zejména: slib pokory, svaté stejnomyslnosti a slib činiti to, co uzná za dokonalejší. Tyto svaté závazky místo aby zatížily její duši zodpovědností, čehož se obávala, naplnily ji právě hlubokým pokojem, jenž ji nikdy již nepustil přes všechna zevnější utrpení.

Když vypukla r. 1914 válka světová, kázali představení sestře Benigně Konsolatě, aby prosila Pána Ježíše, by oddálil strašnou ránu. Pán Ježíš ráčil odpověděti způsobem velmi potěšujícím; zejména prohlásil, že tato válka nebyla trestem jeho spravedl-

nosti, ale trestem jeho milosrdenství, která takto měla přivést do přistavu spásy mnoho duší, které byly na cestě k záhubě věčné a že toho milosrdenství zakusí i duše zatvrzelé ve zlém, neboť válka zkrátí život jejich, takže se nedopustí zločinů, jichž by se dopustily, kdyby déle na zemi byly, tak že tresty jejich na věčnosti budou mírnější.

Konečně dne 4. července 1915 žádal Pán Ježíš od své snoubenky obět života, aby zjedнала mír dle úmyslu nejvyššího Pastýře a sestra Benigna Konsolata v souhlasu s představenými statečně se obětovala, aby na ni se vyplnily úmysly Boží. Koncem července 1916 vykonala rovněž z rozkazu Pána Ježíše 12denní duchovní cvičení, v nichž její čistá duše získala nový lesk pokornou zповědi generální. Na konci těchto cvičení diktoval Pán Ježíš své žačce překrásný způsob slibu pokory, jež měla hlasitě složiti v přítomnosti představené.

V posledních dnech července sestra Benigna Konsolata, jakkoli zeslabená dle vůle Pána Ježíše a s povolením představených, chopila se práce, jež měla býti tak užitečná pro duše: psala důvěrné své rozhovory s Pánem Ježíšem. Tak povstaly četné rukopisy, jež jsou pravým pokladem, dýši z nich vůně nebeské. Duše, které je čtou a rozjímají, jsou-li v hříších, obracejí se k Bohu, vlašně nabývají horlivosti a nadšení, a které Boha vřele milovaly, dostupují nejvyššího stupně dokonalosti.

Sestra Benigna Konsolata poučena božským Mistrem dovedla v tajnosti zachovati mimořádné milosti, jichž se jí dostalo. Jenom dvě sestry, které se s ní blíže stýkaly, pilně ji pozorovaly. Jedna se tázala: Sestro Benigno Konsolato, odkud jsi se dověděla krásné věci, o nichž jsi nám dnes po nešporách vyprávěla? — Naučila jsem se jim od jistého pobožného spisovatele, odpověděla tak klidně, že odstranila všeliké podezření.

V posledním týdnu července opouštěly síly hrdinnou obět lásky k Pánu

Ježíši. Svěřila se s tím představené a dostala dovození, by zůstala v lůžku. V prvních dnech srpna ukázaly se příznaky nemoci plicní. Pán Ježíš jako věrný přítel neopouštěl v této zkoušce své vyvolené snoubenky, dával jí mimořádné milosti a pomoci; s druhé strany však i zlý duch se namáhal, pokoušel nemocnou střídavě pýchou a zoufalstvím, připravuje se k poslednímu útoku. Sama se s dětskou prostotou odevzdala péči své představené a sester ošetřovatelek a s obvyklou sladkostí se poddávala příkrým strastem nemoci. Světničku, v níž ležela, nazvala „cellou útěchy“, a každá sestra, která ji navštívila, potvrdila, že to bylo správné jméno. Nikdy nezanedbávala hodiněk a jiných modliteb v stanovenou dobu, vyjma, že by jí v tom překážela skutečná nemožnost. V nocích, kdy nespala, seděla na lůžku s rukama složenými a s myslí sebranou. Na její žádost uděleno jí bylo poslední pomazání dne 14. srpna večer. Přijala je s anělskou pobožností, s jakou se denně spojovala s Pánem Ježíšem ve sv. přijímání.

Dne 28. srpna zlý duch začal útočiti, jak již dávno si umínil. S pekelnou vzteklostí vrhl se na svou obět, a útrapy, jež jí působil, dokazovaly, jak nenáviděl duši, kterou Pán Ježíš tolik miloval.

Vítězně přemohla útok nepřátelský a ráno v první pátek září posílila se nemocná poslední absolucí a sv. přijímáním, jako posilou na cestu do věčnosti. Síly patrně ji opouštěly, ale zůstala až do konce při paměti. Okolo půl druhé vzbudila, ačkoli s námahou, hlasitě lítost, a když kněz se sestrami se modlil modlitby za umírající, sestra Benigna Konsolata odevzdala pokojně ducha Spasiteli. Bylo ke třetí hodině odpoledne.

Již měsíc po smrti sestry Benigny Konsolaty dne 1. října 1916 vyšly tiskem vyňatky z její zápiskův. V nich jsou vřelé touhy milujícího srdce B. Srdce Páně, jeho nauky a rady i modlitby, napsané jeho vnučením. K útěše srdcí výběr následující podáváme.

KVÍTKA DŮVĚRY A LÁSKY

vyňaté ze spisů sestry Benigny Konsolaty Ferrers.

Připravuji dílo milosrdenství. Chci znovu obroditi lidskou skolečnost, ale chci, aby tento obřad byl dílem lásky. Důvěra je klíčem, jenž otvírá poklady mého neskončeného milosrdenství. Nemůžeš si představit, jaké útěchy zakouším, konaje úřad Spasitele světa, celá má spokojenost je v tom obsažena. Dokonávám nejkrásnější arcidíla právě v těch duších, které jsem pozvedl z největší bíd a spín. Jakmile hříchy byly duši odpuštěny, mění se pro ní v prameny milosti, proto, že se stávají pro ní zřídlem ustavičného pokoření.

Viš-li, která cesta vede nejrychleji do nebe? Hle, naděje v mé zásluhy a věrnost k milosti. Jest jisto, že sto hříchů mne více uráží jako jeden; ale je-li tento hřích hříchem nedůvěry ve mne, raní srdce mé více, nežli sto jiných, neboť nedůvěra raní mé srdce nejcitlivěji: neboť já miluji lidi tak velice!

Lidé nechápu dobroty Boží, jeho milosrdenství, jeho lásky k tvorům. Měří Pána Boha měrou tvorův; ale Pán Bůh je nekonečný, proto i dobrota jeho nezná hranic. Jaký to nerozum, když lidé mohou míti prospěch od Boha, nečiní toho. Proč toho nečiní? Protože neznají Pána Boha. Já jsem nekonečný poklad, jež Otec věčný všem otevřel. Tvorové moji mne odpuzují, s jakou škodou pro sebe, poznají teprve na věčnosti. Nestýskám si, nalézám-li bídu, jenom kdybych našel i dobrou vůli. Kde je dobrá vůle, tam mohou působiti. Láska se snaží zmírniti bídu lidskou a nejvíce se mi líbí duše, která přimáší největší bídu, jenom když to činí se srdcem zkroušeným a pokořeným, protože taková duše mi dává nejvíce příležitosti, bych konal svůj úřad Spasitele světa. Ale něco ti povím, Benigno, a sice stručně: Ať se duše nikdy nestrachuje před Bohem, protože Pán

Bůh je vždy hotov, by jí prokázal milosrdenství, a největší útěchou pro Srdce tvého Ježíše je, když může k Otci věčnému přivést co největší počet hříšníků. To je má sláva, Benigno, to jsou mé klenoty: já tolik miluji bídné hříšníky! Slyš, má nevěsto, piš, co ti tu pravím: Kdo mi chce učiniti velkou příjemnost, ať věří v mou lásku; kdo mi chce způsobit větší příjemnost, ať vroucněji v ni věří, ale kdo mi chce způsobiti největší příjemnost, ať neklade mezi této víře v mou lásku.

Celé tajemství svatosti jest obsaženo ve dvou slovech: nedůvěřuj sobě a doufej. Nedůvěřuj nikdy sobě, ale tím se nespokoj, nýbrž se hned povznes k důvěře v Boha tvého, neboť jsem-li dobrý ke všem, ukazují se velmi dobrým pro duše, které mi důvěřují. Viš, které duše nejvíce požívají mé dobroty? Které mi nejvíce důvěřují. Duše, které svou naději ve mne položily, uchvacují mou milost. Napíš, že nelze vyličit, jaké účechy zakoušíš v duši, která mi důvěřuje.

Napiš, Benigno, apoštolko mého milosrdenství, že především toužím po tom, aby lidé věděli, že jsem všecyk láskou, a že největší bolest způsobil by mému srdci, kdo by pochyboval o mé dobrotě. Mé Srdce nejen spolucítí s bídou lidskou, ale těší se z ní tím více, čím je bída větší, když jenom v ní není zloby. Kéž bys věděla, kolik bych vykonal v duši, i nejbídnější, kdyby mne nechala působiti! Láska nic nepotřebuje, vyjma jedné věci, t. j., aby nepotkávala se s odporem, často od duše, kterou chce posvětit, jenom jednoho žádám, aby mne nechala působiti. Nedokonalosti, jaké bývají v duši, mne neodpuzejí, jenom když k nim nejsou nakloněny, naopak útrpnost vzbuzují v mém Srdci: Miluji velice duše! Nedokonalosti služtež duši za stupně, po nichž má vystupovati ke mně s pokorou, důvěrou a láskou. Jakmile se duše pokoří, já se skláním k ní a zvedám ji z nicoty, abych ji spojil se sebou.

Jak oheň se udržuje palivem, tak milosrdenství mé udržuje se ničením

bídy lidské, a čím více má shlazovati bídy, tím více roste, právě jako oheň je větší, čím více paliva se přikládá. Benigno, kéž bys věděla, jak mé Srdce touží, aby lidé uvěřili v tuto lásku. Ale málo v ni věří, málo, málo!

Všecko prospívá, aby duši vzdělal, všecko, i nedokonalosti stávají se v mých božských rukou drahými kameny, měním je v skutky pokory, pobádaje duši, aby se v nich cvičila. Kdyby stavitelé mohli trosky proměnit v materiál stavební, jak by se těšili! Duše věřící může to činit s mou božskou pomocí, a chyby i těžké a odporné stanou se uhebnými kameny ve stavbě dokonalosti.

Věz sama a pověz to duším, že každý, kdo chce si dobýti důkladné ctnosti, musí ji očekávati od Srdce Ježíšova. Kdo chce si zajistiti spásu, ať se uchýlí do této archy požeňnané, i tam odtud se bude přihlížet bouři, ale nepozná ani jejich otřesů ani zuřivosti. Snoubenka má, ukazuj všem toto útočiště, které jí sobě vyvolila za věčný přibyték: miluj poučující všechny a každého zvláště, že mají přijíti ke mně. Já mám poklady milosti pro všechny: z nich čerpá každý, kdo ke mně přichází.

Snoubenka má, staň se apoštolkou mé lásky. Volej tak hlasitě, aby tě všeci slyšeli, že lačním a žízním a touhou zmirám, aby mne tvorové moji přijímali, a oni tak málo toho dbají! Ach, aspoň ty přijímej mne duchovně, jak často můžeš, bys tak nahradila svátostné přijímání zanedbané od jiných. Přijímej duchovně i častěji než čtvrt hodiny, různým způsobem. Ať jsou třebas krátká, jenom když budou přijímáním. Kdyby snoubenka věděla, že její snoubenec hladem umírá, šla by pro něho žebrati almužny. Benigno, hledej duše, které by přijímaly Tělo Páně!

Více nežli všecko jiné boli mne, vidím-li hostejnost a nenávisť, jakou mají ke mně tvorové. Přehají ode mne, jak kdybych byl zločincem, lupičem, jenž číhá na jejich statky. Zatím chci je právě obdařiti, ale nemohu proto,

že nechtějí mých darův. Snoubenko má! Toužím po lásce tvorův! Serafi-
nové právě jako svatí v nebi milují
mne nade všecko, jejich láska je čistá
a dokonalá. Mám tedy v nebi mnoho
lásky, ale přicházím ji hledati na
zemi, neboť tam je svobodná. Snou-
benko má, mám srdce lidské a miluji
lidi, že jsou mými bratry, ano, lidé
jsou mými bratry.

Snoubenko má, dej mi duše. Jenom
oběti mi je můžeš dáti, ano, moje milá,
oběti; musíš se státi obětí ustavičnou.
Nebudeš-li jí, můj za to, že nejsi na
svém místě. Třeba stále udržovati
ohně roznicený v tvém srdci. Spása
duše není hříčkou. Já jsem zemřel na
kříži za spásu duší. Nežádám od tebe
velkých věcí, Benigno, žádám jenom,
bys zamlčela slovo, zdržela se po-
hledu, zapudila myšlenku, která se ti
líbí; zkrátka, žádám toho, co umrtvu-
je. Spoj tyto drobné věci s mými zá-
sluhami neskončenými a dostane se
jim ceny veliké. Kéž bys věděla, jak
milé jsou mi duše, které takto mlčíce
se obětují!

Duše pokorná má takovou moc nad

Srdcem Božím, že stačí jedna duše
opravdu pokorná, aby odzbrojila mou
spravedlnost mnohem jistěji, než ti-
síc hříšníků, kteří ji vyzývají.

Duše láskou posvěcená stává se
lehkou, protože láska zbavuje ji vlast-
ní vůle, vlastního úsudku i vlastních
tužeb. Duše takto zbavená stává se
mou rozkoší: z těchto duší věrných
tvořím vojsko pro záchranu světa.
Svět žene se k propasti, ale já ho za-
držuji v tomto zhoubném běhu s ne-
sčelným zástupem činných duší, kte-
rou budou bojovati za mého vůdcov-
ství.

Napomenutí dobře přijaté může
za pět minut aneb v čase, pokud trvá,
přivést duši k nejužšímu spojení se
mnou, k němuž sotva by dospěla za
dvě nebo tři léta života, obyčejným
způsobem tráveného.

Tážeš se, co máš činiti se svou bi-
dou? Prodej jinému milosrdenství!
Jediná krátká modlitba: „Pane, tobě
důvěřuji,“ nadchne mé srdce, protože
v ní se spojuje i důvěra i víra, láska
i pokora.

Pán Bůh budiž pochválen!

A. M. Kadlčáková:

Jméno Ježíš.

Sladké je tak jméno Ježíš,
kdo v něj pevně věří,
v lásce k Němu mnozí lidé
sílu svoji měří.

Jméno Ježíš síli ducha
i znavené tělo,
ba i často srdce v hrudi
milostně se chvělo.

Jméno Ježíš uzdravilo
na tisíce lidí,
neboť kdo jen lásku zasel,
lásku zase sklídí.

Jméno Ježíš v srdci lidském
zapsáno je stále,
jeho ctíti, milovati
chci též neustále.

Sladké je tak jméno Ježíš,
nejsladší snad v světě,
co s ním začnu pracovati
v dobro povýkvete.

Pán s vámi!

Napsal farář M. Dubouis. Z franc. přeložil Boh. Kyselý.

(Pokračování.)

HLAVA III.

Bůh se snoubenci.

Bludaři se odvážíli tupiti manželství jako z něho volní myslitelé dnes činí svazek vetvý, který lze rozvodem zrušiti. Manželství je však svazek svatý a je k němu třeba povolání jako ke kněžství. Bůh požehnal Adamovi a Evě v ráji pozemském. Patriarchové žehnali svým dětem a vnukům. Svazek Panny Marie s Josefem byl požehnan. A na svatbě v Káni učinil Pán náš Ježíš Kristus svůj první zázrak. Když se manželství stalo svátostí Nového zákona, stalo se tím i zřídlem pokoje a štěstí pro tento čas i pro věčnost.

Kterak tedy to, že v některých domech, v některých zámcích objevují se po několika letech manželství slova tvrdá, sváry, ba zášť? Ach, to proto, že nebylo přípravy, aby se svátost hodně přijala. Tito tak nešťastní manželé měli se dle rady našich starých otců poraditi nejprve vážně s Bohem, myslit na něho, zvolit jej Pánem a mistrem krbu domácího. „V dobré ochraně ten, koho chrání Bůh.“ Z tím pak se takovi ubozí manželé neporadili ani se svou rodinou, se zdravým rozumem, ale učinivše si navzájem mezi čtyřma očima velkolepé sliby, snili o budoucnosti bez mraků a bouří.

Dívka, která se domnívala, že koná povinnost lásky, pravila své přítelkyni: Dej si pozor, drahá, zda mladý muž, který chce život svůj spojit s tvým, má vlastnosti, jež učiní ženu šťastnou. Je tvrdé povahy. — Ale kdež, já naopak shledávám, že je milý a laskavý. — Působí utrpení svému otci, matce, bratřím, sestrám. Slíbil mi, že mne učiní šťastnou; buď klidna, já v něm najdu úsměvy ženicha. — Ale je živ, jako by modlitba, mše, zpověď, přijímání nebylo přísnou po-

vinností, přestal milovati Boha, svého Stvořitele a Otce. — Ale já jsem přesvědčena, že mne milovati nepřestane. — Mluví se o dluzích, které nadělal při hře a v kavárně. — Slíbil mi rovněž, že již nebude hrát ani pít, aby se mi zavděčil. . . Nerozvážná dívka, vezmi svůj šat svatební, jdi do kostela a vyslov slavné „ano“ před oltářem. Brzy budeš litovat, brzy hořce spláčeš. Kdo hrál a pil, bude hrát zas a pít až k opilosti. Tvé dny budou smutné a noci ještě smutnější: místo sladkých slov, která slycháš před svatbou, budeš slychat nadávky a rouhání. Možná, že budeš nucena žít v pokrovní světničce bez ohně a chleba, že budeš bita od toho, který ti dnes slibuje štěstí. Jaká to zaslepenost mladé dívky křesťanské, která se nebojí podati ruku hráči a pijáku a jistě i nestoudníku, neboť ve vině jest bujnost. (Přisl. 20, 1.) Stokrát lépe by bylo pro ni, kdyby si byla vzala poctivého sluhu nebo počestného pastýře.

Ba pravda, svatba, jež není připravena pod ochranou Ježíše Krista, je vždy připravována a uskutečněna pod vnučením satanovým. Příznějme to na hanbu našeho století: ve mnohých rodinách bývá sňatek pouze otázkou peněžní, lidé usilují spojit dvojí majetek místo dvou srdcí. Je-li matka opravdu křesťanská, řekne svému synu: Dívka, již si žádáš, čte více romány než zbožné knihy. Je vášnivě zaujata jenom toaletami, příliš lehká v chování, tuze svěhlavé povahy a příliš zapomíná na veliké přikázání: Cti otce svého i matku svou, abys dlouho žil na zemi. Její jazyk uráží často lásku a leckdy skromnost. — To je pravda, maminko, ale ona je bohata. — Po ctosti je, synáčku, největším pokladem zdraví na celý život a zvláště pro život manželský, a právě tvá vyvolená bývá často ne-

mocna. — I to je pravda, ale při jejím bohatství budeme mít prostředky, abychom zaplatili lékaře a léky. — Mohl bys s ní záhy odovět. — Ale vzdýš s sebou nevezme svých peněz do hrobu...

Kdyby se vědělo, co smutku leží v srdcích sjednocených peněz! Oč hojnější a trpčí bývají tu slzy než u chudáků, kteří nemají ani nejnutnějšího! Znal jsem dům plný dětí, radosti a štěstí. A přece neměli otec a matka o svatbě ani deset franků! Ale vzali se v Bohu a pro Boha a Bůh neustal jim žehnat a přispívat v jejich potřebách.

Manželství jest, jak jsme výše podotkli, svátost, již sv. Pavel nazývá velikou — *m a g n u m s a c r a m e n t u m*. (Efes. 5, 32.) Aby byla svatě přijata, je třeba povolání nebeského, dostatečného poučení, upřímného úmyslu, srdce čistého. Nežli vyřknou „ano“, než se spojí svazkem, jehož pouze smrt může rozvázat, každý Tobias a Sara Nového zákona mnoho uvažují, mnoho se modlí. Vědí, co znamená „Pán s vámi“ a chtějíce se zalíbiti Bohu, jenž jim požehná, uchovají svatost ve svých slovech, pohledech, myšlenkách i skutech. Jejich zpytování svědomí jest velmi vážné, zpovídají se jako před svým prvním přijímáním, s touž upřímností, s touž lítostí. Jejich přijímání je právě tak vroucí jako přijímání noviců, kteří si umínují žít a umřít ve stínu kláštera. Je-li třeba Boha, aby se člověk posvětil v klášteře trapistů, možno-li bez něho zůstat svatým v manželství? Totéž zhoľa nemožno. „Beze mne nemůžete činiti ničeho,“ pravil božský Mistr. S ním jest manželství břemenem lehkým, bez něho však rozdrť.

Když přijde určený den, dobří křesťané se méně zabývají toaletou, hostinou, hudbou, tancem; myšlenky jejich spějí výše. Ve slavnostní chvíli před oltářem, kde snad vykonali své první přijímání, nedaleko místa, kam složí jednoho dne, snad blízkého dne tělesně jejich pozůstatky, před očima přátel a rodičů dojetím zrosenýma,

slibují, že budou žiti společně, že se budou milovati v Bohu, pro Boha, pro věčnost.

Pravý křesťan umínuje si jako snoubenec, že svou autoritu učiní snoubence sladkou a příjemnou, a zbožná žena, již mu Bůh dává v odplatu za jeho dobré skutky (Sirach 26,3) vzkřísí v domě svého manžela věrnost Sařinu a láskyhodnost Rachelinu.

Aby se Francii a jiným zemím vrátilo, čeho pozbyla na pokoji, pořádku, slávě a štěstí, stačilo by přivést ji zpět k ideám náboženským, k lásce k Pánu, které již není. Od té chvíle by měli staří rodičové, každá obec, celá vlast opět srdce, která by je milovala, paže, které by je chránily.

Ó, vlasti má, tvoji největší nepřátelé nejsou ti, kteří ti vzali tvou slávu, pět miliard válečné pokuty a dvě provincie. To vše nerovná se víře tvých dítek, oné víře, která utěšuje před hrobem, do něhož se ukládá otec, matka, choť, dítě, přítel, oné víře, která nám ukazuje v Ježíši Kristu bratra, v Marii matku, v nebi vlast, ve víře potřebné duším našim jako slunce potřebno je tělům.

Tvoji nepřátelé, vlasti milená, oni jsou, kteří tak troufale praví:

prýč s knězem při narození,
prýč s knězem ze školy,
prýč s knězem při svatbě,
prýč s knězem i při smrti!

To znamená: přicházet na svět jako zvířata, oddávat se sobě, umírat jako zvířata. A sníce o takové vlasti pokládají se ještě naši volní myslitelé za lidi pokrokové! Ba pravda, pokračují k šílenství, jehož by ani divoši nebyli schopni.

Ve výborné knižce „Pravidla ženy křesťanské“ čteme: Při manželství třeba si všimnouti pěti věcí: náboženských zásad, povahy, rodinné cti, zdraví, jmění.

1. *N á b o ž e n s k é z á s a d y*. — Dvě srdce jsou vždy velmi špatně spojena, nejsou-li spojena v Bohu, pro Boha, pro věčnost. Je-li kdo Boha vzdálen, nemá štěstí; trpí, pláče bez útěchy, bez naděje zrovna tak v pa-

lácích jako v chatrčích. Král bez Boha je otrokem ďáblovým a spěje životem do věčné propasti.

2. **P o v a h a.** — Chudý domek nazaretský byl obrazem nebe. Tam nebylo slyšení slovíčka tvrdého, ani trpkého. Pokoj bez mráčku tvořil štěstí všech, protože tam dlely tři velmi šťastné povahy, totiž Ježíšova, Mariina a Josefova. Který pak snoubenec odvážil by se mluvit o svém štěstí, kdyby na milostné úsměvy nevěstiny hned, téměř v zápětí následovaly vzdory a ustavičné durdění? Také žen jest nemálo, které nařikají a potichu u sebe praví: Vidím dobře, vzala jsem si člověka zlé povahy.

3. **Č e s t r o d i n n á.** — Díky Bohu, čest rodinná pokládá se ještě za nejkrásnější dědictví po otcích. Rádo se ještě říkáva tomu, onomu mladému muži nebo dívce: v rodině, kam vstupuješ, není sice mnoho peněz, ale je tam mnoho poctivosti, mnoho ctností. Tam vládne Bůh, tam dbají na jeho jméno, na jeho den. Rouhání, klení bojí se tam víc než hromu a blesku. Mile tam bytuje víra, čistota mravů, dětinná láska.

4. **Z d r a v í.** — Na zdraví třeba hleděti jako na jeden ze základů štěstí manželského. Se zdravím je práce méně perná, spánek sladší, více posilující. Dělník najde v kusu černého chleba více chuti než boháč ve velikých hostinách připravených nejlepšími kuchaři. Beze zdraví je vše smutno, vše trpko i u zámožných. Vstoupiti tedy do domu, kde jsou zděděné nemoci, znamená obyčejně uchýstat si život plný vzdechů a slz, které vyloudí pohled na nemocné děti, jimž bude snad brzy třeba chýstat rakve.

Proto také církev ve své moudrosti a opatrnosti zakazuje sňatky mezi blízkými příbuznými jako něco nebezpečného. A v tom jsou s ní za jedno i lékaři, kteří dí: Takových sňatků jest litovati, neboť plodí obyčejně dítky slabé tělem i duchem, zhusta i churavce, hluchoněmé, blbé atd. Tato pravda jest ostatně prokázána u nás, v Evropě, v celém světě. Ze sterých

příkladů aspoň tento: O svatbě své milované dcery tiskl bohatý Pařížan ruku slavného doktora lékařství se slovy: Děkuji, příteli, tisíckrát děkuji, že jste se přiučastnil naší rodinné slavnosti; přisvědčte mi, že jsem nejšťastnějším člověkem. Vdát svou jedinou dceru za jediného syna své sestry, spojit tak v jedno dvoji veliký majetek! Oba jsou mladí, jsou krásní a milují se. Antoinetta má sedmnáct a Jiří dvacet pět let. Mluví se již o něm jako o výtečníku ve státní radě. Dnes dostanou ročního příjmu sto tisíc livrů, nádherný dům . . . skvěleji vstoupit do života není ani možno. — Starý doktor ani zdaleka nesdílel radosti svého bohatého přítele, nýbrž povzdech, potom zaslzel. Viděl jako před sebou pohromy, které se řítily na mladý párek po zdání tak šťastný. Oh, mladost, krása, láska se stotisíccovkou příjmů, to všechno není ještě štěstí. Poslyšme ubohou Antoinettu, která předčasně sestárla: Neštěstí věší se mi na paty. Jsem matkou čtyř dětí a všechny jsou stíženy slabomyslností. Požár, který právě pohltil můj dům, byl založen jedním z mých synů. Před třemi lety můj manžel umřel žalem. A já jsem zaslza sem do té samoty, abych zaslzela svůj život mým čtyřem dětem rozumu zbaveným. Před několika dny dostal starší syn takové návaly zuřivosti, že bylo třeba užiti násilí. Bil a zraňoval každého, kdo se jen k němu přiblížil. Dnes v noci unikl svým hlídačům a tu kolem sebe vidíte jeho dílo. Chápete, jaký to život vedu, já vdova se čtyřmi blbými dětmi? V tom již přijížděl vůz, do něhož naložili všechny čtyři choromyslné, kteří se nechťeli vzdáliti od ohně, jimž se bavili.

Ach, jistě, málo je matek, které nařikají jako tato hraběnka V . . .

5. **M a j e t e k.** — Jmění má býti, pokud možno, skoro stejné, jinak by asi bylo méně zámožnému z manželů trpěti. Bohatého ženicha stojí pramálo slibovat štěstí. Jakmile je pak jednou ženat, mívá k ženě své chování a slova, která ji činí nešťastnější, nežli

je žena, jejíž jediným bohatstvím jsou její ruce a srdce. Každý rok viděti na sta sňatků pro peníze. „Co má on? Co má ona?“ Toť bývá první a často i jediná otázka. Tento mladý muž nemá lásky ani k Bohu, ani k rodičům, ani citu pro čest. Nazývá se hloupě voltaíriánem, čte romány a špatné listy, navštěvuje zpuchřelou, volnomyšlenkářskou společnost, ale je bohat; to stačí, aby byl zvolen za ženicha.

Povaha této dívky je podivínská, svéhlavá, zlostná, durdivá, pyšná, protivná. Sní jen o slavnostech a rozkoších. Její tělo je churavě a duše ještě víc. Co na tom? Ona je bohatá, velmi bohatá, a to je hlavní věc. Muž, který se o ni uchází, má oči rozvahy nadobro zavřeny. Otevrou se mu brzy a první jeho výkřik bude: Jak jsem nešťasten!

Peníze cosi znamenají, zajisté, je dovoleno po nich toužiti, ba je i hledati, ale nemají nikdy zaujímati první místo v srdcích osvěcených věrou a rozumem. Rovněž i krása tělesná málo znamená, je-li sama. Vedle ženy, která nemá ani rozvahy, ani srdce, musí muž jen trpěti. Nepomysliť, zpozdilec, že krása těla, která ho zlákala, bude za několik let pokryta vráskami, potom ukryta ve hrobě.

Muž veliké zkušenosti píše: Pták, který před vámi rozestírá peří jiskřící jako drahokamy, vydává jenom zvuky pronikavé a drsné, kdežto ptáček, jenž nás okouzluje líbezným zpěvem, ukryvá své přednosti pod nejskromnějším zevnějškem.

Některé květiny utěšují člověka krásou a rozmanitostí svých barev, ale nemají nižádné vůně, ba někdy šíří i nepříjemný a ošklivý zápach. Nebývají to nejkrásnější stromy, které mají nejlepší ovoce. Není všecko zlato, co se třeptá. Nedejte se tedy zlákat krásou marnou, která může náhodou, nemocí nenávratně zmizeti.

Jsou-li však zevnější půvaby jenom odleskem krásných vlastností ducha a srdce, byla-li mladá osoba anělem svému otci, matce, bratřím, sestrám, pak se o ni, mladý muži, ucházej, buď s Pánem Bohem hrd, že jsi ji dostal.

Bude ti jako Rachel, dětem tvým jako Monika. Bude ti korunou štěstí pro čas i věčnost.

Příklad křesťanského manželství.

Ve výkladu ke katechismu abbé Guilloise čteme o sňatku mladého lékaře hlavního města za velmi poučných okolností. Jeden z jeho přátel uvedl jej do rodiny každým směrem příkladné, kde mohl doufati ve sňatek s jedinou dcerou, výborně vychovanou. Dívka byla brzy slibena mladému doktoru, rovněž skromnému jako učennému. Když se blížil obřad svatební, přišel doktor samotn k matce své nevěsty a žádal, aby směl promluvit v soukromí se slečnou Emilií. — To není možno, odpověděla matka přívětivě, dceři mé je již druhý den nevolno, potřebuje klidu. — Ale, paní, je mi velmi trapno, že nemohu ani chvilky se slečnou pohovořit, dostalo se mi sotva potěšení vidět ji tři- nebo čtyřikráte ve společnosti. Dosud jsem nenalezl příležitosti vyjádřit jí bez obalu své city a poznat její smýšlení. — Vaše naléhání mne mrzí, milý pane, ale opakuji vám, nemůžete s mou dcerou mluvit. — Ale měl bych s ní sdělit něco velmi důležitého. — V tom případě ji zavolám, přejete-li si, a promluvíte s ní v mé přítomnosti; dcera má nebyla ještě nikdy s mužem o samotě, — Ale vždyť mám býti brzy jejím manželem. — Oh, potom, milý pane, potom mi již nebude náležeti, ale do té chvíle musím vůči ní plnit povinnosti křesťanské a opatrné matky. — Nezbyvá tedy, paní, než abych se vám světil se svými úmysly. Jsa sám vychován zbožnými rodiči zůstal jsem vždy věren svatému náboženství, které vám velí chovat se tak prozíratelně. Lhostejnost, které je bohužel tolik u lidí mého umění, vstúpila vám asi nějakou nedůvěrou; takové lhostejnosti já však ani zdaleka nedsílím, nýbrž vidím v tom svou čest držeti se ve všem prakticky své víry. Čím více ji studuji, tím se mi zdá

větší a úcty hodnější. Naléhal-li jsem tak důrazně na soukromou rozmluvu se slečnou, hodlal jsem zvěděti názory její o tom a poprosit ji, aby se připravila generální zpověď a sv. přijímáním k přijetí všech milostí, které jsou spojeny se svátostí stavu manželského. . . Při těch slovech nemohla matka utlumiti slz radosti, vrhla se v náruč mladého lékaře a řekla: Nuž, synu můj, půjdeme k svatému přijímání všichni společně. Jděte k své nevěstě a řete jí, že jsem vás nazvala svým synem, jděte, zbožný mladý muži, vaše názory mi zaručují štěstí vaše i mé dcery.

Tento křesťanský lékař však na tom

nepřestal. Po celý týden býval přítomen oběti mše svaté, aby si pro své spojení vyprosil hojnost milostí nebeských. Nejkrásnější a nejdojemnější však byl pohled na mladé snoubence u stolu Páně v samý den svatební. Tu byl on provázen svým ctihodným otcem a svou hodnou matkou, ona pak svou matkou a babičkou: všichni spolu přijali s drahými svými dětmi Boha útěchy, lásky a pokoje.

Jaký to krásný příklad pro mladé lidi! Jaké poučení pro tolik lhostejných nebo bezbožných rodičů! Aj, kdyby se všechny snatky podobaly tomuto snatku, jak klidna, jak šťastna byla by společnost! (Pokrač.)

A. M. Kadlčáková:

Vlaštovičky.

Přiletěly vlaštovičky
s milou jara zvěstí
a přinesly pod krov chatky
zase nové štěstí.

Přiletěly vlaštovičky
z oněch krajů dálných,
zde jich na sta zahynulo,
padlo do vod chladných.

Přiletěly vlaštovičky,
hnízda staví sobě,
budou zpívat chválu Bohu
v časné rána době.

Přiletěly vlaštovičky
pod krov naší chatky,
přejme jim tu, dítky milé,
odpočinek sladký.

Obrázky z katolických misií.

Podává Maxmilian Weinberger.

Návštěvou v Koreánském klášteře.

Líčí L. Ondřej Eckerd.

Bylo to 25. listopadu r. 1928. Byl pěkný, slunečný den. Téměř pět hodin putoval jsem s jedním ze svých spolubratří přes zelené ještě pahorky a písčitémi ouvaly a chladné ráno ustoupilo horkému, ba až příliš hor-

kému podzimnímu dni. Konečně bylo ve značné ještě vzdálenosti viděti buddhistický klášter Tháhungsa, t. j. klášter poustevnický. Jdeme ještě asi tři čtvrti hodiny podél bublavého potůčku a stojíme před vchodem starého, již se rozpadávajícího chrámu, z něhož duté údery gongu, t. j. zvonu a nesrozumitelné bručení zaznívalo.

Sv. Alžběta.

Smrt sv. Cyrilla.

Stoupáme ještě asi po 20 stupních nahoru a ocitáme se před vysokými, papírem polepenými dveřmi hlavní budovy. V průčelí nade dveřmi třpytí se velkými zlatými písmeny napsaná slova: „Kuk-nak-tju“, t. j. „chrám ráje“. Otevřeme opatrně dveře, zpola přivřené, a vidíme scchu Buddhovu, jenž bohatě pozlacen na hedvábném polštáři sedí. Po obou jeho stranách stojí sochy dvou vyšších būžků, v pozadí rovněž několik scch a scček a na stěnách namalované obrazy představující události ze života Buddhova. Zvláštností nějakých tento chrám nemá: sochy nejsou starší nad 100—150 let. Těžká vůně kadidla naplňuje prostor a duchovní ubohost pohanství působí tísnivě na naše srdce.

Sotva že jsme vyšli ven, ustává zvonění a nedlouho potom vychází starý bonca ve svém šedém pláští a červeném pásu okolo beder, uklání se seprav ruce uctivě před námi a prosí nás, abychom ho do jeho chudého příbytku následovali. Mezitím posunuje na svém růženci kuličku za kuličkou a bručí nepřetržitě buddhistické pořekadlo: „Namu Amitapul“ t. j. věřím a doufám v Amita — Buddhu. Toto pořekadlo opakuje věřící ctitel Buddha každodenně stokrát ba tisíckrát.

Místnost, do které nyní vstupujeme, je malá, ale stačí pro tři osoby a malou knihovnu. Následuje vzájemný pozdrav a výměna obvyklých otázek, načež se pohodlně posadíme na slaměnou rohožku, vůbec-li o pohodlí možno mluvit. Staré kosti totiž těžko se zvykají seděti na zemi bez jakékoliv opory. Nyní začíná vlastní rozmluva a spolu zábava.

„Songsäng, — nim (pane mistře)“, táže se stařec, „proč jsi z daleké země k nám chudým Korejčům přišel?“ — „My jsme v daleké Evropě o vaši chudobě a o vaší touze po spáse slyšeli a přišli jsme, abychom vám cestu ku spáse ukázali.“ — „Je vaše víra krásnější a pravdivější nežli naše?“ — „Naše víra v Boha je pravdivější a podává nám na všechny otázky ve-

zdejšího života správné odpovědi.“ — „Také my máme Boha; je to pán nebes a země, Buddha.“ — „Ale vy pravíte o tomto svém Bohu, že pořád ještě není dosti osvícen, že teprv je na cestě k dokonalosti a neví se, kdy cíle svého dojde.“

Na tato slova starý bonca se zvedl a donesl velkou starou knihu, ve které zaznamenány byly tisíce různých jmen Buddhových a tisíce jmen jiných būžků vedlejších. Nehledal v ní dlouho, brzy našel jméno nejvyššího Buddha a vítězoslavně nám je ukazoval a — mlčel. Já jsem pokračoval: „Ano, zde stojí napsáno jméno vrchního Buddha. Ale náš pojem o Bohu je docela jinaký. Pro nás a pro každého křesťana je Bůh nejvyšším pánem, jenž vysoko stojí nad Buddhem, je všemohoucím, vševědoucím, nejvyšším moudrým stvořitelem nebes i země, pouhým duchem bez začátku a konce, nejvyšším dobrotivým otcem všech lidí a soudcem živých i mrtvých!“ — „Mistře, ty zde vypravuješ mnoho podivuhodného jedním dechem! Vysvětlí to blíže a podrobněji! Má duše žízni toto učení slyšeti; ty vyslovuješ to, co již od mnoha let hledám.“

Oči dobráka starce při těch slovech zvlhly. Prosebně pozvedl rukou svých a sepjal je jako k modlitbě. Také já použil jsem tohoto tichého okamžiku, vzal jsem do rukou svůj náprsní misionářský křížek a prosil jsem Ducha sv. za vhodná slova. Potom vyňal jsem své kapesní hodinky, ukázal je starci a vysvětlil jsem mu, že tyto a podobné nástroje na měření času vynášel důvtipný člověk a složil je ze samých pér a koleček. Nicméně však že by přestaly jíti, kdyby je lidská ruka zase nenašla. Takovými hodinkami — doložil jsem — je celý svět se svými hvězdami a planetami a to všechno vymyslel a z něho učinil nejvyšším moudrý a všemohoucí Duch, jemuž říkáme Bůh. Tento Duch všechno moudře zachovává a řídí a je naším otcem v nebesích, jenž z lásky k nám hříšným lidem svého jednorozného

syna na svět poslal, aby nás zachránil a spasil...

Se zářícíma očima a pohnutou myslí naslouchal poustevník mým vývodům. Jsou to staré a přece věčně nové pravdy našeho sv. náboženství, které všude tam, kde do srdce pravdu upřímně hledajícího padnou, znovu vzházejí a ovoce pravé živé víry přinášejí.

Téměř celou hodinu jsem mluvil; jen zřídka bonca mou řeč přerušil. Zatím byl donesen oběd, který byl dobrý stařec pro nás objednal. Nutil nás, abychom pohostinství jeho nezamítli. Poslechli jsme, abychom dohřátka nezarmoutili, ač jsme přese všechnu únavu po dlouhé cestě hladu neměli. Okusil jsem zase jednou v zemi pohanské cnoho duchovního pokrmu, o němž mluví evangelista sv. Jan v kap. 4, 31—35, kde Kristus praví apoštolům: „Já mám pokrm, o němž vy nevíte. Můj pokrm jest, abych činil vůli toho, kterýž mne poslal.“

Mezitím se stmívalo a nám bylo vykonati dalekou zpáteční cestu do našeho kláštera. Když jsem vstal a chtěl se rozloučiti, uchopil mne dobrý stařec za ruku a pravil: „Otče, zůstaň zde a přijmi mne do svého náboženství! Co musím činiti, abych se mohl státi dítkem vašeho nebeského otce? Já sice odtud vzdáliti se nemohu, neb jsem vázán svým slibem, ale já ti budu po celý svůj život povděčen za tvá slova.“ Byl jsem hluboce dojat. Rád bych tu byl ještě zůstal, ale nemohl jsem, povinnost volala mne domů. A také stařec nemohl tak snadno vzdáliti se z kláštera, jehož byl představeným. Jej ihned pokřtiti nebylo také možno; tomu bránily církevní předpisy, které křest dovolují jen po předchozím vyučování, vyjma ovšem nebezpečství smrti. A přece věděl jsem, že možná na dlouhá léta žádný misionář do tohoto opuštěného kláštera nepříjde. Vždyť byli jsme možná my prvními Evropany, kteří toto místo navštívili.

Zamysliv se poněkud a sehrav své myšlenky pravil jsem k buddhistovi, spásu hledajícímu: „Milý příteli, já tě nemohu hned pokřtiti, t. j. svátosti znovuzrození do naší katolické církve přijmouti, neboť ty nemůžeš tento klášter opustiti. Ale poslyš! ty se denně modlíš na své perlové šňůrce (růženci) víc než stokrát slova: Namu amitapul, namu amitapul. Nezapmeň slov a naučení, jež jsem ti sdělil, přemýšlej o nich často při svém rozjímání a věř pravdám našeho svatého náboženství! A abys na ně nezapomněl, modli se přistě na své perlové šňůrce ne slova Namu amitapul, ale Namu Ježíš Kristus, t. j. věřím v Ježíše Krista! A Duch sv., třetí osoba v Bohu, tě posílá a ke spáse přivede!“

Se slzami v očích slíbil bonca, že tak učiní a budoucně až do své smrti své nové víře v Ježíše Krista věren zůstane. Potom mne ještě prosil, abych mu slova „Namu Ježíš Kristus“ napsal, aby jich nezapomněl, což jsem ochotně učinil. Pohřížení pak v myšlenkách a děkujice milosti Boží urazili jsme několikahodinnou zpáteční cestu a vrátili se šťastně domů.

Buddhismus není už dávno v Korei náboženstvím lidovým. Žije tam sice ještě na 7000 bonců a 1800 ženských řekl bych klášternic, kteří asi o 135 hlavních a 870 vedlejších chrámů se starají, a úřední statistika uvádí mimo to 145.000 zapsaných vyznavačů Buddhových, ale celkem je vliv buddhismu v Korei nepatrný. Počet buddhistů převyšuje počet katolíků jenom asi o 50.000. Jinak mají se věci v Japonsku, kde buddhismus se svými 100.000 chrámy, 350.000 bonci a víc než 15 miliony přívrženců mohutnou silou představuje, vzhledem ku které náboženství křesťanské takorba mizí.

Na svého nového přítele v klášteře Toktjol jsem nezapomněl, často jsem se za něho, za obrácení buddhistů a ostatních pohanů modlil. Teprv po několika letech naskytla se mi ještě jednou příležitost osamělý klášter navštívit. Byl parný letní den a mohli

jsme jen zvolna kupředu. A když jsme konečně do chladnějšího údolí zahrnuli a opět do chrámu vstoupili, přivítal nás jiný bonca a vypravoval,

že náš přítel na jaře zemřel, ku po-
divu všech se slovy: „Namu Ježíš
Kristus“ — věřím v Ježíše Krista,
na rtech...

Různé zprávy.

Kterak soudil Palacký o poutích. Nepřátelé naší církve stále ji vyčítají, že poutěmi znemravňovala lid a učila jej místo práce zbytečnému toulání. Palacký utvořil si o tom jiný úsudek, neboť píše: „Od té doby, co války křížácké obrátily pozornost křesťanstva k východu, počali také Čechové rodův bohatších putovati i do Jerusalema, avšak i Řím i sv. Jakub Kompostelský ve Španích jsou navštěvovány od českých poutníkův. A jako v jiných zemích, tak i v Čechách prováděly takové cesty blahodějnou moc svou co do křišení a vzdělání ducha lidkého.“

Svátek Krista-dělníka. Již delší dobu se uvažuje v katolických kruzích o tom, aby byl požádán Svatý Otec za ustanovení svátku Krista-dělníka. — Máme nyní zvláštní svátek Krista-Krále, který odpovídá vznešenému heslu Sv. Otce: „Pax Christi in regno Christi“; a byl by krásným protějškem tomuto svátku svátek Krista-dělníka. Ježíš Kristus, vyrůstající v tesařské dílně svého pěstouna, sám svým rukama vedle sv. Josefa pracující, posvětil tělesnou práci, kterou pohanství mělo za nedůstojnou svobodného člověka a kterou ukládalo jen otrokům. A znamenalo by i náboženské zdůstojnění práce, slavné povznesení veliké třídy dělnictva, fysicky pracujícího, kdyby byl svátek Krista-dělníka zaveden v celé církvi. V tom smyslu došly již Sv. Otce četné prosby katolíků z celého světa. Jak se z Francie oznamuje, odevzdala katolická mládež arcidiecése v Bordeaux Sv. Otci žádost, jež ve třech svazcích obsahuje 72.000 podpisů katolických jinochů a dívek prosících za ustanovení svátku

Krista-dělníka. Žádosti z jiných zemí k Sv. Otci došle mají na 600 podpisů biskupů, arcibiskupů, kardinálů, jež projevují tutéž prosbu.

Novýterorproti katol. církvi v Rusku. Dle údajů rusk. časopisu „Renaissance“ jsou opět sověty na křížku s katolickou církvi a persekuce kněží znovu zahájena. Msgre d'Herbigny, který byl nunciem v Berlíně Pačellim tajně vysvěcen na biskupa a dána mu výjimečně moc in extremis světit i biskupy, přibyl do Moskvy za pomoci francouzského vyslanectví, kde byl považován za jednoduchého kněze, ač jinak významného. Za pobytu v Moskvě vysvětil 40 nových kněží a 4 biskupy, dva katolické a dva uniátské. Tak Rusko zase dostalo svoji hierarchii. Ale věc nezůstala tajnou. Zpráva, že Rusko má 4 katolické biskupy, celý Kreml pobouřila. Byl vydán rozkaz d'Herbignyho okamžitě zatknouti, ale ten byl již v bezpečí. Jména nových biskupů dosud prozrazena nejsou a z nových kněží je již několik zatčeno.

Nové katakomby — Mexiko. Země pronásledování dostala zvláštní privilegie pro tuto dobu. První jest dispens od formy tridentinské při uzavírání manželství. Ježto většina kněžstva jest ve vyhnanství neb zabita, dovoleno snoubencům uzavřítí sňatek před dvěma svědky s tím úmyslem, že sňatek manželství obnoví před knězem, jakmile se naskytne příležitost. Jinou mučednickou výsadou jest podávání Těla Páně v domech soukromých, kde se přechovává tajně a věřícím je dovoleno přijímání vzíti z cibore, jak bylo dovoleno královně Marii Stuartové před její popravou. Několik kněží donáší Tělo Páně do spolehlí

vých zbožných rodin, kam se později dostávají věřící, aby brali si Tělo Páně. Poněvadž kněží jsou v trvalém nebezpečí života a prozrazení zejména při celebrování mše sv., dáno jim povolení v nebezpečí života sloužiti nejvyšší obět s vynecháním části přípravných do obětování a po sv. přijímání, což trvá toliko 10 minut. Vesměs jsou to privilegia, která jsou hanbou pro dobu, která hlásá nevázanou svobodu a provádí nejhorší tyranii Neronovu a Valerianovu. Jsou tresty pro katolíky toho druhu, jak bývaly v Anglii za Jindřicha VII. a Alžběty, které byly loni k návrhu samostatných katolíků zrušeny, jako tyranie, ač jich nebylo po sta let užíváno více. Styděla se Anglie za ně, že nejou zrušeny, Calles a jeho bratři z lože se nestydí poskvrnit se jimi. Nejen monarchové, také republiky mohou býti tyrany.

Proslulá advokátka odchází do kláštera. Vznešená Američanka Mary Easby-Smith, která působila velmi úspěšně jako advokátka ve Washingtoně, rozhodla se zřici se světa a vstoupiti k Milosrdným sestrám v Baltimore. Byla také až posud presidentkou katolického dívčího spolku ve Spojených státech.

Maďarští lékaři hlásají návrat ke křesťanství. Maďarský ministr soc. péče dr. Vass svolal nedávno konferenci maďarských lékařů k poradě o upadající populaci a o prostředcích proti nemravnosti. Konference navrhla četné prostředky, jež sahají jednak do hygieny, jednak v kulturní obor. Stěžováno bylo na šíření nemravného tisku, proti němuž má se čelit zákonem. Dr. L. Nekam svoji přednášku v konferenci končil těmito významnými slovy: „Všecky ony návrhy, byť staly se hned zákonem, jsou pouze paliativního rázu. Naprostého zlepšení očekávati možno jenom tehda, když lidská společnost vrátí se k Bohu. Řím byl tehda na vrcholu své slávy a moci, když liktorové na znamení úcty skláněli své fasces před těhotnými ženami. I Uhersko může jenom tehda

v lepší budoucnost doufati, když ženy budou považovati ditko za dar Boží a podle toho s ním budou jednati.“ Dr. Meretey žádal přísnou censuru divadla, kin a tisku, jakož i pouličních plakátů. Úkazem doby je, že jsou to právě katolické kruhy a katoličtí politikové, u nás Msgre Šrámek, v Maďarsku dr. Vass, kteří ukazují svým národům na vznikající u nich propasti záhuby. Věda zde nepomůže a nepomáhá, nýbrž věčné mravní zákony Desatera.

Nový beatifikační proces zahájen byl v Turině v arcibiskupské konsistoři. Zvláštní komise zkoumá život, ctnosti a závažné události po smrti železničního přednosty v Turině, Pablo Pio Perazzo, tak se tento nazýval, po celý svůj život konal veliké dílo laického apoštola. Byl členem III. řádu, vedl třetí řád v Turině, zřizoval katolické knihovny a sdružoval věřící železničáře. Zemřel 2. prosince 1911 v Turině.

Epidemie sebevražd. Příčiny a pohnutky k samovraždě jsou všeobecně známe. Největší procento dodávají alkoholikové, tedy lidé, kteří tráví život v hospodách a postrádají rodinného krbu. Alkoholikové tvoří 30% samovrahů. Pak následují ti, kteří si berou život z nešťastné a zhrzené lásky, zpravidla lidé mladistvého věku, jednající z nerozumu. Dále jsou tu trosečníci, jako bursiáni, kteří prohráli na burse cizí i jim svěřené peníze. Jsou tu nemocní, kteří mají nezhojitelnou nemoc. Pouze 10% samovrahů je z lidí, které dohnala k samovraždě bída, hlad a nouze všeho druhu a nevědí si rady kudy kam. Mohou býti tu i jiné pohnutky, jako nesváry v rodině mezi manžely a ještě jiné příčiny. To jsou asi hlavní pohnutky, které vedou k tomuto zoufalému činu. Počet samovražd byl roku 1908: v Berlíně 872, ve Vídni 428, v Pešti 321, v Hamburku 319, v Londýně 509. V Berlíně roku 1921 1353, r. 1922 1685, 1923, 1603. 1924 1769. V Pešti: r. 1921 349, 1922 394, 1923 361, 1924 710. Zde poznáváme

vzrůst této epidemie v obou městech ve jmenovaných letech. Roku 1912 bylo v Rakousku samovražd: Z mužů 4439, u žen 1344. Na 1000 zemědělských připadlo 10 samovražd. Počet samovražd v Československé republice je každoročně asi 3500; někdy méně, jindy o něco více. Rakousko mělo 28 milionů obyvatel a mělo roku 1912 celkem 5783 samovražd. Československá republika má na 14 milionů obyvatel každoročně 3500 samovražd. Je to počet poměrně větší asi o 20%. Německo mělo roku 1911 samovražd: mužů 10.783, žen 3398. Na 1 milion obyvatel Německa bylo toho roku 217 samovražd. Číslice to velmi nízká, přirovnáme-li k ní číslici v naší republice. Naše katolická víra učí, že věřící křesťan je zodpovědným Bohu za svůj život, že tedy nemá práva svého života se samovolně zbavit. Věřící křesťan důvěřuje i v největší bídě božské prozřetelnosti. Palacký pravil, že kdyby ho stihlo sebe větší neštěstí, že by si nikdy nezoufal.

K zákonu o kongregacích ve Francii. Útek vedený rudými internacionálními ve Francii proti uskutečnění církevní reformy ve Francii se nezdařil, neboť vládě se podařilo prosadit návrh, jímž bude uzákoněno právo veřejnosti a státní podpory devíti misionářským kongregacím, z nichž sedm je mužských a dvě ženské, a to: Řádu Bílých bratří s 27 kláštery v Alžiru, Mariánských bratří misionářů se 6 kláštery ve Francii, Misionářských bratří nejsv. Srdce se 6 kláštery ve Francii, Ústavu školního řádu se 16 kláštery ve Francii a 1 v Alžiru, Františkánských misionářů i 1 klášterem ve Francii a 2 na Korsice, Lionského řádu Africké misie se 12 kláštery ve Francii, Řádu misionářů pro Levant s 19 kláštery ve Francii a 1 na Korsice, Sester řádu sv. Jezulátka s klášterem v Puy a Sester řádu Notre Dame se 6 kláštery ve Francii a pobočkami v Kanadě. Zákonem byly upraveny podmínky vstupu do řádu, majetkové poměry členů řádu a státní podpora pro škol-

ské účely misii v cizích zemích. V celku mají francouzské misie ve svých školách 510.000 dětí, z nichž 200 tisíc černošských dětí. Hespédárská správa misii bude podléhati francouzskému ministerstvu pro zahraničí.

Bible jako příloha týdeníku. Ve Spojených Státech severoamerických dával kterýsi týdeník za přílohu otisk bible. Trvalo 22 let a 8 měsíců, než měli čtenáři v ruce úplné Písmo svaté!

Obrovské dílo katolické charity ve Francii. Křesťanská charita udržuje za pomoci řádových kongregací a duchovenstva z příspěvků, většinou od katolíků sebraných, na 990 sirotčinců pro hochy a dívky, 170 ústavů pro slepce a hluchoněmé, 59 útulků pro duševně choré, 1248 st. robinců, 46 ústavů pro abnormální a úchylné děti, 52 sanatorií, 180 rodinných domovů pro rekonvalescenty a 90 polepšoven. Vydání roční na tyto humanární ústavy činí 36,155.596 franků.

To je nějaký zpátečník! Vynikající vídeňský psychiatr Wagner-Jeneger byl vyznamenán Nobelovou cenou; následujícího dne ministroval kněží-kapucínovi při mši sv. na poděkování Bohu za veřejné uznání své práce; na svém vědeckém jménu a autoritě tím nic neztratil.

Obrázek divoké mexické justice. Z Říma 14. listopadu 1928. „Osservatore Romano“ zabývá se mexickým procesem proti Leonu de Toral a cti-hodné sestře Conception a tepe bezohledné postup mexické justice, která pravých vrahů Obregonových ušetřila. „Osservatore Romano“ oznamuje, že obhájci cti-h. sestry Conception dr. Sodimu bylo vyhrožováno smrtí, jestli se obhajování nevzdá. Do soudní síně vnikli poslanci Obregonovy a Callesovy strany (tedy agráriků a soc. demokratů), aby Sodiho přepadli. „Pryč se Sodim!“ volali tito demonstranti z parlamentu a tím zstrašili i porotce. Všichni porotci se vzdali svých funkcí, ale soudní dvůr

je donutil k vykonání funkce na ně vznesené. Nato porotci oznámili hlavě státu, že nemohou pronéstí nestranného rozsudku, peněvadž jak jim, tak jejich rodinám je v dopisech i ústně vyhrožováno smrtí. Obhájce Sodi patří k vedoucím právníkům v Mexiku a byl presidentem nejvyššího soudního dvoru.

Rychlý vzrůst katolicismu v Srbsku. Katolicismus v Srbsku a zejména v Bělehradě jest na rychlém vzestupu. Dochází podrobná zpráva, ve které jsou ličeny snahy v Srbsku, aby byl zaveden jednotný kalendář. To bude patřiti asi k nejdůležitějším reformám, totiž k sjednocení kalendáře a tím ke sblížení svátků pravoslavných s katolickými. Jednou z nejzajímavějších prognos vzrůstu katolíků v Bělehradě jest statistika katolických dětí na bělehradských školách. Na gymnasiích, reálce a učitelském ústavě, na nichž vyučuje katolickém, náb ženství O. Daniel Zubac, jest 230 žáků a 205 žaček katolických. Na školách obecných jsou již katecheti. Dp. Alois Plautarić vyučuje na devíti školách různých míst v Bělehradě a má 315 žáků. Katecheta Toma Ulaga má ve 4 školách 173 žáků, P. Chrisostom Monier na 4 školách, z nichž jedna francouzská má 228 žáků a dp. Arkad Grgić učí na pěti školách v předměstích 287 žáků. Počet katolických dětí na obecných školách jest 1003 žáků a žaček, letos o 294 více než loni. Školy obchodní a řemeslnické mají nejméně 150 posluchačů katolických. Tento náhlý vzrůst katolických dětí ovšem působí mnoho starostí o kněze a kostely, ale jest to jistě radostná starost jak pro biskupa, tak pro rodiče a kněze. Snahy unionistické jak patrno a jak znova zdůrazňujeme, dojdou svého cíle dobrou pastorační a misionářskou prací mezi lidem, a ne sjezdy.

Španělský diktátor Primo de Rivera o významu náboženství pro veřejný život. Podobně jako italský duce, Mussolini, soudí i španělský diktátor Primo de Rivera o nábo-

ženství pro všechny státní a kulturní život. Když zahajoval v Toledě vojenský kurs, jak „El Debate“ ze dne 17. března píše, pravil: „Nivami staré západní civilisace tekou zkažené vody. Evropští lidé zpřetrhali svá pouta k Bohu a vymýtili vědomí o Bohu ze srdcí rodin i společností. Považují se mnohdy za exempláře z nějakého zvěřince. Proti trojhvězdí křesťanských sociálních ctností: čistoty, prostoty a lásky k bližnímu vyzdvihla materialistická společnost trojici: kult smyslnosti, ješitnosti a sobectví... Aby bylo zabráněno vítězství tohoto čistě hmotářského názoru, jest potřeba hluboké výchovy lidu...“ A zmiňuje se o učitelstvu, jemuž hlavně je svěřena národní výchova, pravil Primo de Rivera toto: „Učitelé většinou vycházejí z chudých rodin. A chudí mají těžký život a těžká pokušení v duchovně-mravním směru. Je potřeba budoucího učitele vytrhnouti z mrazivého ovzduší ulice, v ústavní výchově posílit jeho srdce a zformovati jeho ducha. Nepravem mnozí se domýšlejí, že kultura a nevázanost jsou jedno, a že musí býti člověk nenábožným, aby byl vzdělaným. Kulturní práce musí býti provanuta vysokou mravností, hluboce křesťanská a v podstatě náboženská.“

Štědrí hráči. Farnímu úřadu v Monte Carlu, kde hráči den co den hrají o celé jmění, ba i o svou čest, napadlo, aby do hráčských místností postavil pokladničku pro chudé. A vybral tam za minulý rok pěkné věci, a to: čtyři franky, dva knoflíky a starou pudřenku. Kde bouří vašeň, tam zřídka bývá domovem nezištná láska.

*

Upozorňujeme na brožurku dr. Jos. Čiháka: Obřad svěcení kostela v Praze 1929, stran 40, cena Kč 2.—. V této knižce autor nejprve vysvětluje původ obřadů svěcení kostela, potom popisuje a vykládá podle římského pontifikátu obřady a modlitby svěcení kostela překládaje nejdůležitější modlit-

by a zpěvy; na konec uvádí výsady
řádně posvěceného katolického kostela.
Rovněž upozorňujeme na brožurku:
Nové církevní hodinky a mše svatá
ke cti Nejsv. Srdce Ježíšova. Vydala
v českém překladě administrace časopisu
Zasvěcení v Praze IV.-58. Cena
Kč 5.—

(Díkůvzdání.)

Plníc svůj slib, vzdávám nejsrdeč-
nější díky Božskému Srdci Páně, P.
Marii Sv.-Hostýnské, sv. Terezičce od
Ježíška, sv. Antoninu Paduánskému
a sv. Tadeáši za vyslyšení prosby za
uzdravení z mé těžké choroby. Ctitelka
Bož. Srdce P.

O b ě t o v á n í d e n n í h o ú m y s l u .

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám
na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti
oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě
celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem
nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a my-
šlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní
jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda
brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za
zdar duchovním cvičením a na všechny úmysly, jež doporučeny
jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce
Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké
Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé
odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plno-
mocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius
IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Od-
pustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás a za
všecky národy slovanské, aby v jednotu víry byli
shromážděni, aby byl jeden ovčínec a jeden pastýř!

Heslo apoštolské: Účastníím se duch. cvičení.

Úmysl v srpnu 1929: Aby spolky střídmosti byly chráněny
zákonem.

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

O B S A H :

Zdar duchovním cvičením. (Hlavní úmysl.) — Novovysvěceným. (Báseň.) — Ctnost pravá
a falešná. — Sestra Benigna Konsolata Ferrero. — Jméno Ježíš. (Báseň.) Pán s vámi! —
Vlaštovičky. (Báseň.) — Obrázky z katolických misí. — Obrázek: Smrt sv. Cyrilla. —
Obrázek: Sv. Alžběta. Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

Tiskem a svým nákl. vydává Občanská tiskárna, Brno. — Za redakci odpovídá Theodor Pavlík.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LXIII.

BRNO, 1. SRPEN 1929.

ČÍSLO 8.

Ó Srdce Ježíše, ty šípy lásky svojí jen bojně vyslej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se stráví jimi hruď, Ty Srdce Páně, naší láskou buď!

Potlačení nestřídmosti v požívání alkoholu.

(Hlavní úmysl.)

Již za času Krista Pána bylo potřebí napomínati ke střídmosti, jak svědčí o tom sv. Lukáš (21, 34), uváděje slova Krista Pána: „Hleďte pak se, aby nebyla obtížena srdce vaše obžerstvím a opilstvím.“ Slova tato obsahují zřetelnou výstrahu před nestřídmostí v požívání pokrmu a alkoholu. Sv. Lukáš mohl o hanebnosti a smutných následcích těchto hříchů mluvit jak se stanoviska náboženského, ale i lékařského, protože byl lékařem. Mnohá místa Pisma sv. poučují nás o velikém zlu, které z opilství pochází. Sv. apoštolové ukládali každému a všude střídmost a bdělost za přísnou povinnost. Sv. Petr napomíná slovy: „Střízlivi jsouce dokonale doufejte v podávanou vám milost k zjevení Ježíše Krista.“ A jinde: Střízlivi buďte, neboť protivník váš ďábel jako lev řvoucí oběhází, hledaje, koho by pohltil. (1. Petr 5, 8.) Rovněž sv. Pavel napomíná křesťany v Tesalonice, an d: „Ale my, kteří jsme synové dne, střízlivi budme, oblečení jsouce v pancíř víry a v lehkou naděje spasení. (1. Tes. 5, 8.)

Mezi hříchy, které z království Božího nás vylučují, uvádí sv. Pavel mimo modlářství, cizoložství a loupež také opilství. (I. Kor. 6, 9.) Tak učí i sv. Otcové. Z toho lze poznati, že považují opilství za těžký hřích, nehodný jména křesťanského, jež má v zápětí věčné zavržení. Opilství škodí tělu i duši. Opilec jest velikým neštěstím své rodiny, škodou společnosti lidské a hanbou svaté církve Boží. S opilostí je spojena vždy nemravnost, hněv, sváry a zločinnost. Statistiky uvádějí, jaké škody veliké působí požívání alkoholu v tělesném, duševním, mravném a sociálním životě a plní blázince a nemocnice. Přes všechny výstrahy stal se alkohol velmocí světovou, morem a rakovinou společnosti lidské. Kolik obyvatel nemocnic, blázců, žalářů, kázní a chorobinců mohlo býti zachráněno, kdyby se zdrželi požívání alkoholu. Alkohol působí též dědičně a otravuje již mladý život, činí ditky neduživými, blbými, zaostalými duševně i tělesně. Proto je svatou povinností potírati tuto nepravost v rodinách, ve společ-

nostech a v národě. Ne.pouštějte tohoto nejhoršího nepřítele do domu svého, neboť ruší rodinný mír a rodinné štěstí. Právě může žena jako manželka a matka velmi blahodárně působiti, aby uchránila rodinu svou od tohoto neštěstí, od alkoholu. Má se všemožně přičinit, aby domácnost svou jak muži, tak dítkám svým milou a příjemnou učinila, aby nehledali vyrazení a zábavy v hostincích, v požívání lihovin, v kartách a zábavách mnohdy hříšných. Při výchově dítek nedávejte dítkám nikdy lihových nápojů, ať jakýchkoli, protože jim velice škodí. Nejmocnější zbraní křesťanské ženy a matky jest láska a

obětavá trpělivost. Má-li muže opilce, ať užívá jen této zbraně. Možno, že to bude dlouho trvat, než se muž obrátí, ale konečně modlitba vroucná, spojená s láskou je přece mocnější než tato nepravost opilství. Protože tato náruživost tak jest rozšířena a tolik zlého a neštěstí působí, vyzývá sv. Otec Pius XI. všechny členy Apoštolátu modlitby k vroucné modlitbě a k potírání této náruživosti a odstranění požívání lihových nápojů vzhledem ke zdraví a ke spáse duší nesmrtelných. Proto vzhůru do boje proti alkoholu, zhoubnému to nepříteli lidí!

Jarolím St. Pavlík:

K Marii!

Kam pak, kam pak, lidé drazí?
Kam vás tolik cestu razí
drahou nebo pěšinou?
Putujeme k Matce Boží;
u ní každý strast svou složí:
jeť nám čákou jedinou.

Ona posilou nám v boji,
ona rány duše zhojí,
ona útěhou nám jest;
kdo je úcty její dbalý,
všechny útrapy a žalý
trpělivě bude nést.

V poutnickém tom kostelíčku
viděti lze mnohou svičku
před obrazem jejím plát;
láska však, jež v srdci plane
k Matce Krista milované,
milejší jí nastokrát.

Ó jak svaté místo toto,
na zdech vůkol kde ex voto
visí krásné památky;
medajlek tam ku svěcení,
růzenců i k nespočtení
každý den, zvlášť ve svátky.

Křesťanský lid tak se vděčí
a tím veřejně i svědčí
pro té Panny dobrotu;
v její svátky, v říjnu, mají
varhany ji písně hrati,
ba i v každou sobotu.

V její kapli je tak milo,
jako by tam nebe bylo —
svatý pokoj, mír a klid;
proto rád tam chvátá, pílí,
aby okřál malou chvíli,
zbožný náš ten český lid.

Ty, jež trůníš v nebes stanu,
vezmi nás svou pod ochranu
v boji proti satanu!
I mé vyslyš prosby skromné,
ať, když smrt si přijde pro mne,
do nebe se dostanu.

Uzdravení hluchoněmého.

Úvaha na 15. neděli po sv. Duchu. Dle eizího napsal Ignát Z h á n ě l.

Přivedli k Ježíšovi, když krácel k moři galilejskému, hluchoněmého a prosili, aby ho uzdravil. Ježíš vložil prsty své v jeho uši a nasliniv si prst, dotekl se jazyka jeho a pohlédnuv k nebi, vzdechl a řekl jemu: Effeta, to jest: Otevři se. A ihned otevřely se uši jeho a rozvázala se vazba jazyka jeho i mluvil správně. Mr. 7, 32. Jediné slovo „Effeta“, které promluvil všemohoucí Spasitel, mělo zázračný účinek. Uvažujme něco o tomto slovu „Effeta“, t. j. otevři se. Kéž se otevře naše oko, naše ucho, naše ústa!

1. O t e v ř í s e n a š e o k o !
Blíže pozoruj a uvažuj, jaké nebezpečí ti, člověče, hrozí, abys dosáhl svého posledního cíle, mohl být po této pozemské pouti odměněn a nikoliv potrestán. Tato naše cesta má mnoho nepřátel, praví o nich svaté Písmo: „Střízlivi buďte a bděte, neboť protivník váš ďábel obchází jako lev řvoucí, hledaje, koho by pohltil.“ 1. Petr 5, 8. Nutno proto putovati svou pozemskou poutí s otevřenýma očima, mítí bedlivý pozor na vše, co se nám na této pouti může nepříjemného přihoditi. Náš nepřítel má své síť rozestřeny právě tam, kde se jich nejméně nadějeme. Chytneme se do nich, když neostříháme svých očí, kráčíme, nedbajíce na překážky, které se nám staví v cestu.

Docela rozlišná jest cesta, po které kráčeji milovníci tohoto marnivého světa a kterým se mají ubírat milovníci spásy své nesmrtelné duše. Na oné cestě setkáváme se s pokusemi hříchu, se špatnými řeči, vychloubavostí, nadutostí, nikde nevidíme kříže nebo jiného znamení, upomínajícího na víru v Krista a na jeho církev.

Cesta, po kteréž máte kráčet i jáž si má oko naše všimati, jest ona, kterou vyličil Ježíš, když promluvil osmero blahoslavenství, řka: „Blahoslavení jsou chudí duchem, neboť jejich jest království nebeské. Blahoslavení

tiší, neboť oni zemí vládnouti budou, Blahoslavení lkající, neboť oni potěšeni budou. Blahoslavení, kteří lační a žízní po spravedlnosti, neboť oni nasyceni budou. Blahoslavení milosrdní, neboť oni Boha viděti budou. Blahoslavení pokorní, neboť synové Boží slouti budou. Blahoslavení, kteří proti-venství trpí pro spravedlnost, neboť jejich jest království nebeské.“ Mt. 5, 3—10. Kéž se otevře naše oko ne poněkud málo, ale docela, abychom uvažovali déle, hlouběji o těchto slovech našeho milého Spasitele a dle nich zařídili svou cestu!

Vždyť je to cesta osvědčená, kterou kráčeli všichni světci a světice boží a došli cíle, dosáhli slávy nebeské. Vyhýbali všemu, co jim překáželo v cestě, řídili se podle právě vyslovených rad Ježíše Krista, bojovali dobrý boj po celý svůj život, vytrvali v dobrém a došli k cíli. Kdybychom si zevrubněji přečetli život kteréhokoli svatého, přesvědčili bychom se, že měli mnoho překážek, zdály se být často nezdolatelnými, ale světci bojovali beze strachu, vytrvale, takže zvítězili. Sv. Klement Hofbauer (Dvořák) vždy a zvláště měl-li jiti mezi lid, mívál oči sklopené k zemi a skoro docela zavřené, takže ani jeho nejlepší přátelé nemohli říci, jaké barvy jsou jeho oči. Krácel proto tak cudně, aby si uchoval drahocenný poklad, který nosíme v křehkých nádobách.

2. O t e v ř í ž s e n a š e u c h o ,
abychom slyšeli, co mluví k nám Bůh. Neboť „mluvil Bůh mnohokrát a mnohými způsoby k otcům (naším) skrze proroky, v těchto však dnech mluvil k nám skrze Syna svého“. K Žid. 1, 1. Takto mluví až dosud k nám všem Bůh hlavně dvojím způsobem, skrze svou církev a skrze naše svědomí. Co poroučel sv. Pavel svému žákovi Timoteovi, má platnost i dnes. Pravil mu: „Hlásej slovo, naléhej včas i nečas, usvědčuj,

přimlouvej, kářej a to se vši trpělivostí a moudrostí učitelskou.“ 11. k Tim. 4, 2. V rodině je povinností rodičů napomínati, kárati, vésti k dobrému, udržovati na cestě k dokonalosti všechny domácí. Vůbec by si měli katoličtí rodičové častěji připomínati těžkou a velkou zodpovědnost vyžadující svou povinnost vůči dětem i domácím. Velmi mnoho záleží na v ý c h o v ě. Naši svatí věrozvěstové Cyril a Method měli otce, jménem Leo, muže mravů bezúhonných, spravedlivého, zbožného. Byl z předních důstojníků ve vojsku. Jeho choť Maria byla známa tisíc svým bohumilým, vzorným, zbožným životem. Není tedy divu, že z tak dobrého kořene, jak di starý letopisec, zaskvěly se dvě ratolesti, svítící a zářící, nesoucí požehnaný plod na sobě, vedoucí od útlého mládí bohumilý život.

Jak důležitá jest dobrá výchova, vidíme na sv. Václavu, jehož tisíciletou památku jeho umučení slavíme. Sv. Ludmila pěstovala svého vnuka kněze Václava ne jenom pouhou řečí, nýbrž také svým příkladem, obcováním. Bylať zajisté, jak praví letopisec, skvoucí hvězdou, osvěčující českou zemi světlem příkladů svých. Bratr Václavův Boleslav přišel do rukou nešlechtné Drahomíry a vzrostl v jinocha zlomyslného, který se nešťítíl, jako druhý Kain, bratrovrah, proliti nevinnou krev bratrovu a zabiti Václava úkladně mečem.

S v ě d o m í nám hlásá, co Bůh od nás chce. Již ve starém Zákoně napomínal Sirach: „Při každém skutku svém dbej věrně svědomí svého, neboť to jest zachovávání přikázání. Sir. 32, 27. Svatý Augustin nazývá svědomí „soudnou stolicí Boží v člověku“. Nutno poslouchati hlasu tohoto soudce, kteréhož nelze podplatiti, který mluví otevřeně pravdu za všech okolností, kteréhož nelze podplatiti, který mluví jako ručička u hodin ukazuje čas, tak nám ukazuje svědomí, co jest dobré, pravé a co zlé, nepravé. Svědomí jest anděl strážce, kterého dal Bůh člověku, aby ho chránil od hříchu. Svědomí lidí dobrých, snažících se k dokonalosti, lze

přirovnati k dukátovým vážkám, kdež každý prášek patrně táhne. Ostrost této citlivosti působí odhodlaná vůle, sloužiti Bohu pro něho samého, co nejdokonaleji. Sv. Jan Zlatoústý jmenuje svědomí knihou, do níž se zapisují každodenní hříchy.

Všichni chceme dlouho býti živi a chceme, aby se nám dobře vedlo, proto zachováváme podmínku, pod kterou nám učinil Bůh toto zaslíbení, říká: „Cti otce a matku svou, abys dlouho byl živ a dobře se ti vedlo na zemi.“ Řídme se podle slov sv. Pavla: „Poslouchajte svých představených a buďte jim poddáni, neboť oni bdi nad vámi jakožto ti, kteří vydávají účet za duše vaše, aby to činili s radostí a ne se vzdechy, neboť toto by vám nebylo užitečno.“ K Žid. 13, 17. Čtvrté Boží přikázání týká se nejen rodičů, nýbrž všech lidí starších, vrchností, duchovních i světských, jimž jsme poddáni.

3. O t e v ř e t e ž s e n a š e ú s t a, abychom mluvili vždy pravdu, a neposkvrnili se nikdy žádnou lží. Sv. Pavel napomíná: „Protože odložíce lež, mluďte pravdu jedenkaždý s bližním svým, neboť jsme vespolek údové. K Efes. 4. 25. Sv. Jan Zlatoústý podobně říká k tomuto výroku: „Bůh uštědřil člověku jazyk, aby vždy mluvil pravdu. Proto řekneme ústy svými: Effeta, to jest otevřete se a mluďte pouhou pravdu. Ve starém Zákoně čteme: „Jako hudba v zármutku jest nevhodné mluvení.“ Sir. 22, 6. Pravdy si máme vážiti a každou lži opovrhovati. Mluvíme a milujeme pravdu při každé příležitosti.

Otvírejme ústa svá často k m o d l i t b ě, t. j. modleme se v pravém úmyslu, hlavně při svaté zpovědi budme upřímní, věrně vyznáváme své hříchy a poklesky, jimiž jsme Boha urazili, aby nám mohlo býti vše odpuštěno. Otevřeme ústa, i když jsou hříchové oskliví, zahanbující, zastaralí, docela neznámí. Mějme na paměti, že každý zpovědník jest dle slov sv. Vincence jako anděl, který odvalil u hrobu Kristova balvan. Tak pomáhá

každý zpovědník při sv. zpovědi odvalití kámen falešného studu, aby se každý kajeník dobře a úplně vyzpovídal.

Hlavně máme otevřítí ústa svá, když se jedná, abychom Boha ctili. Bůh dal lidem jazyk, praví sv. Jan Zlatoústý, abychom ho chválili a velebili. Proto praví sv. Pavel: „Oslavujte Boha!“ ke Kor. 6, 20. Jak krásný jest náš katolický pozdrav: Pochválen buď Ježíš Kristus a jak nutno litovati, že se ho nyní tak málo a zřídka mezi námi užívá!

Užívejme jazyka, abychom bližního povzbuzovali k dobrému, dávali mu dobrý příklad. Hlavně mějme trpělivost s trpícími, strádajícími. Dobré, v pravý čas promluvené slovo působí mnohdy pravé zázraky u bližního. Dávejme všem dobrý příklad, vezměme si za vzory hořící svíce. Sama se při tom ztráví, jak máme i my bližním svým svítiti svým nábožným životem a takto se ztráviti, prokazujice skutky lásky k bližnímu. Radujme se s radujícími, ale plačme s plačícími, jak se radují zvony a varhany s radujícími a truchlí s truchlícími. V legendě

sv. Františka z Assisi čteme: Bratr Leo, první společník tohoto světce, měl jednou vidění. Viděl mnoho bratří ze svého řádu skvíti se velkou krásou a spořádaností. Mezi nimi se zvláště jeden skvěl, z očí mu zářily tak ostré paprsky, že jich nemohl Leo snést. Na otázku, kdo to byl, uslyšel, že: Bernard z Quintavilly, první druh sv. Františka a proto se tak skví, že všecko, co viděl u svého bližního, vykládal na dobrou stránku a každého držel za lepšího sebe. Proto ho Bůh tak oslavil a významenal.

Bůh je k nám lidem nejvýše milosrdný a shovívavý. Počiná si k nám hříšníkem jako holubička. Nenajde-li ihned otvoru do svého holubníku, nebo je-li zavřen otvor, obletuje se všech stran, až se tam konečně přece dostane.

Podobně působí i Bůh tak dlouho na hříšníky, až je přivede k pokání, k obrácení na cestu dobrou. Učínme smlouvu se svými očima, ušima a ústy, že chceme viděti, slyšeti a mluvíti jenom to, co se srovnává se zákonem Božím, co dovoluje a přikazuje Ježíšem založená církev.

Úkoly katolíků v Československu.

(Podle apoštolského listu „Caritatem decet“, poslaného biskupům československým k jubileu svatováclavskému.)

Papežské listy, i takové, jež jsou psány k jubilejním oslavám národních světců, nechtějí býti pouze blahopřáním nebo chvalořečmi, nýbrž obsahují obyčejně také otcovská povzbuzení.

Skvělý list sv. Otce našemu episkopátu k tisícileté památce úmrtí svatého Václava obsahuje řadu takových povzbuzení, ano možno říci, že jsou v něm vyčteny všechny hlavní úkoly katolíků v Československu.

List mluví o těchto úkolech na třech místech: nejprve tam, kde chválí to, co bylo v posledních letech pro rozkvět katolické Církve

a víry vykonáno; potom tam, kde upozorňuje na některé věci, jež ještě scházejí, aby „katolické náboženství u nás zase v dřívějším lesku bylo obnoveno“; konečně na konci, kde se vybízejí jednotlivé stavy a třídy společenské, aby každý svou měrou následoval zářivého příkladu velikého světce.

Sv. Otec chválí horlivost mnohých kněží, projevuje radost nad eucharistickými sjezdy, raduje se, že se na mnoha místech pořádají exercicie podle metody sv. Ignáce pro všechny různé stavy; s pochvalou se zmiňuje o těch,

kdž s apoštolskou horlivostí o tom pracují, aby ve velikých městech byly stavěny nové kostely a zřizována duchovní správa podle potřeb časových. Práví, že na tomto rozkvětu katolického náboženství mají podíl také ti muži, kteří ve veřejném životě práv sv. Cirkve hájí, a že k němu přispělo obnovení pokojných styků mezi apoštolským Stoleem a státem. Uznává se dále v listě vše, co bylo u nás vykonáno pro unii a myšlenku misijní, a výslovná zmínka se činí o unionistických sjezdech, o Apoštolátě sv. Cyrila a Metoděje, o misijních ústavech na Velehradě a v Nitře. Ve všem tom třeba jest tedy pokračovati s horlivostí stále větší.

Ale papežský list přiznává otevřeně také, že u nás ještě všelico schází, čeho by bylo třeba k pravému rozkvětu katolického náboženství. Uvádí pak hlavně dvě věci: nedostatek kněží v době, kdy je právě tolik potřeba kněží čestných v duchu Kristově utvrzených a v posvátných vědách vzdělaných, a nedostatek křesťanské výchovy v rodinách a na veřejných školách. Episkopát se vybízí, aby důtklivě a vytvrle upozorňoval rodiče, jak na přísnou a vážnou povinnost dítky zbožně vychovávat, tak na nezadatelné právo zřizovati svobodně katolické školy a žádati, aby také na veřejných školách katolické dítky nejenom neutrpěly škody na víře, nýbrž aby byly v křesťanském duchu vychovávány. Dále se zmiňuje sv. Otec o častějším sv. přijímání mládeže a o výchově kandidátů kněžství v seminářích. Doporučuje zřizování mariánských družin a přeje si, aby četní jinoši jako „rytíři svatováclavští“ častějším svatým přijímáním napodobovali úctu tohoto světce k nejsv. Svátosti. Kandidáti kněžství mají býti vychováváni v seminářích podle předpisů „Kongregace pro semináře a universitní studia“; tím jest nepřímo naznačena nutnost zřízení menších čili chlapeckých seminářů tam, kde ještě nejsou, a zavedení úplného kursu křesťanské filosofie v kněžských se-

minářích a na theologických fakultách, na něž předpisy kongregace a kodex sám kladou co největší důraz. Všickni mají ke zřizování a udržování seminářů přispívati. Papež výslovně jmenuje pouze jeden seminář, československou kolej (Collegium Nepomucenum) v Římě a vzdává vřelé díky episkopátu, vládě, kléru i věřícím za přispěvky na jeho stavbu. Ale vybízí všechny, aby byli pamětlivi, jak velice k rozkvětu náboženství přispěl dávný seminář svatováclavský v Praze, Tovařystvem Ježíšovým v 16. věku zřízený, doporučuje tím přízni a blahopřání kléru i věřícím všechny jiné kněžské a chlapecké semináře naše, které nyní plní úkol někdejšího semináře svatováclavského z první doby katolické obnovy v Čechách.

Na konci listu nabádá sv. Otec všechny, aby se řídili příkladem sv. Václava, a ukazuje, jak jednotlivé stavy a společenské třídy mohou jeho ctností napodobovati. Autorita státní má po jeho příkladě s mírou rozhodností spravedlivě vládnouti, a má býti přesvědčena, že katolické náboženství není na újmu blahu občanskému, nýbrž naopak, že právě náboženské zásady společnost lidskou udržují a přispívají k jejímu rozkvětu; občané mají se od sv. Václava učiti právě lásce k vlasti, a zanechávající vši nesvornosti, dbáti pouze společného dobra své domoviny. Rodiče a vychovatelé poznávají ze života sv. mučenika Václava, jak ohromnou důležitost má pravá křesťanská výchova mládeže, kněží učí se od něho vroucí úctě k nejsv. Svátosti, mládež vidí v něm vzor panické čistoty, bohatí mají následovati příkladu jeho dobročinnosti; všickni konečně mají se mu jistou měrou připodobniti i v jeho mučednické smrti pro Krista tím, že rozhodně budou přemáhati své vášně a statečně snášeti kříže od Boha poslané; stejně jako on mají se vyznamenávati věrností a oddaností k apoštolskému Stoleci.

Shrneme-li tato otcovská povzbuzení na třech místech apoštolského listu obsažená, vidíme, že jsou tu

vskutku téměř všechny hlavní úkoly katolíků v Československu uvedeny a že je pěkně a jasné udáno, jak k tomu mohou a mají přispěti jednotlivě s avy a společenské třídy, aby víra svatováclavská se udržela a stále zkvétala.

Státní autorita musí být přesvědčena, že katolické náboženství neskoží státním zájmům, naopak, že náboženské zásady jsou zárukou trvání a blaha občanské společnosti. Má tedy udržovat pokojné styky s autoritou duchovní, nesmí rušit nezadatelné právo katolických rodičů: zřizovat svobodně katolické školy a požadovat, aby také na veřejných školách víra katolických dětí netrpěla škody, naopak, aby byla mládež vychovávána v duchu křesťanském. Ve sv. Václavu pak má příklad spravedlnosti, mírnosti, rozhodnosti.

Episkopát má katolické rodiče důtklivě upozorňovat na velmi vážnou povinnost křesťanské výchovy dětí a na nezadatelná jich práva vzhledem k soukromým katolickým i veřejným školám. Má pečovat o kněžský dorost a dbát, aby všichni kněží byli v duchu Kristově utvrzeni a v posvátných vědách co nejlépe vzděláni. Proto má zřizovat, po případě udržovat a zvelebovat semináře, a zvláště podporovat československou kolej v Římě; studia v seminářích mají být uspořádána podle předpisů Kongregace pro semináře a univerzitní studia. Má mít péči, aby zvláště mládež častěji přistupovala k stolu Páně a doporučují se k tomu výslovně dva prostředky: mariánské družiny a sdružení „rytířů svatováclavských“. Třeba podporovat hnutí exerciční, naléhat na stavbu nových kostelů a zřizovat duchovní správy ve velkých městech podle potřeb časových.

Papežský list klade episkopátu na srdce ještě také apoštolát unie a přeje si, aby unionistické sjezdy, Apoštolát sv. Cyrila a Metoděje, misijní ústavy na Velehradě a v Nitře byly podporovány.

Klerus má v tom všem být biskupům nápomocen. Jest tedy i jeho

úlohou buditi a vychovávat kněžská povolání, podporovati dle sil exerciční hnutí a stavbu nových kostelů, napomínati rodiče ke křesťanské výchově a hájení práv na školu, šířiti častěji sv. přijímání, zejména u mládeže, prostředky sv. Otcem udanými, přispívati k zřizování a zvelebování seminářů, zajímati se také o apoštolát unie. Mariánské družiny by měly být zvláště zřizovány mezi strádající mládeží, a jest to úlohou buď učitelů náboženství nebo duchovní správy místní nebo řádů v místě působících. Zvláštním způsobem má klerus následovati sv. Václava v účtě k nejsv. Svátosti. Prvním a základním projevem této účty jest sloužení mše sv. co nejzbožnější, které zase asi sotva bude možné bez zbožné denní meditace.

Katoličtí rodičové a katoličtí vychovatelé mohou se právě ze života sv. Václava předsvědčiti o nesmírné důležitosti křesťanské výchovy: jejich velmi přísnou povinností jest svěcenou mládež zbožně a mravně vychovávat a práv katolických rodičů na křesťanskou výchovu ve školách neohroženě hájiti.

Zvláště katoličtí mužové ve veřejném životě působící, tedy především ti, kteří zasedají v zákonodárných sborech anebo mají účast na vládě, musejí hájit prav katolické Cirkve.

Mládež má ve světcích vzor panické čistoty. Nejlepším prostředkem zachovat ji neporušenou bude zase časté sv. přijímání a mariánské družiny. Častým přistupováním k stolu Páně si také nejsnáze udrží povolání ti hoši a jinoši, které hlas Boží volá do svatyně kněžství.

Bohatým doporučuje papežský list dobročinnost a charitativní činnost po příkladě sv. Václava; na konec vybízí všechny bez rozdílu k následování velkého světce a mučenika. Jako občané mají dle vzoru sv. Václava vlast svou milovati. Kde se jedná o společné blaho vlasti, mají přestati všechny neshody, k tomu jest třeba, aby osobní a třídní zájmy

se podřizovaly společnému dobru vlasti.

Rozhodným sebezáporem a trpělivým snášením kříží mohou a mají všickni i jeho mučeníctví napodobovati. Děťinná a vytrvalá oddanost k apoštolskému Stolci, k níž otcovská slova ke konci vybízejí všechny věřící, předpokládá ovšem skálopevnou věrnost ke katolické víře, kterou papež v první části listu tak krásně líčí jako základ veliké svatosti Václavovy a kterou jmenuje na prvním místě jako dědictví svatého našeho patrona.

To jsou tedy úkoly katolíků u nás podle povzbuzení vrchního pastýře Církve, jemuž, jak v úvodě listu píše, „nadmíru leží na srdci spása našeho národa“ a jenž „se nikdy neustává

s námi radovati v našich radostech a rmoutiti v našich bolestech“.

Bude-li každý státi na svém místě a plniti svěřený sobě úkol, pak není pochyby, že rozkolní bratři také u nás „uzří a uznají jasné a jisté známky pravé Církve Kristovy: podivuhodnou totiž jednotu, v pravdě katolickou horlivost a snahu šířit všude Kristovu nauku, dokonalou svatost a dětinou oddanost k apoštolskému Stolci“, a že se vyplní přání sv. Otce, aby „vlast naše jako veliká rodina jednou svatováclavskou vírou se stkvěla, sílila a kvetla, a aby ochranou i přimluvou našeho patrona za součinnosti obojí autority, církevní a světské, zase došla dřívější slávy a bývalého blahobytu.

B. Spáčil, T. J.

Obrázky z katolických misíí.

Podává Maxmilián Weinberger.

Na Aljašce.

Na nejzajímavějším severozápadu Severní Ameriky prostírá se země, která je třikrát tak velká jako Německo a jmenuje se Aljaška. Jest od roku 1867 majetkem Spojených států severoamerických a má jen 55 tisíc obyvatelů, z nichž asi polovice jsou Eskymové a Indiáni, ostatní běloši. Aljaška je sice bohatá na kovovou rudu a uhlí, na kožešinatá zvířata a ryby, krásná svými hluboko do země se vrývajícími mořskými zálivy, svými věčným sněhem pokrytými velehorami a svým mohutným veletokem Vukorem, ale velká zima — až 62 C. pod nulou — jest příčinou, že země je chudá a pustá. O duchovní potřeby obyvatelů starají se američtí Jesuité, 15 kněží a 11 bratří, jimž 45 misijních sester vy-pomáhá.

Obrácení pohanských domorodců podporují obzvláště misijní školy. Dříve dostávaly tyto školy peněžitou podporu od státu, ale od r. 1897 státní podpora docela odpadla; za to byly

všude zřízeny školy státní. Výsledek vyučování na státních školách jest mnohem slabší nežli na školách misijních, ale jsou případy, že rodičové posílají dítky přece do škol státních, poněvadž na tu neb onu misijní stanicí je příliš daleko. Bohužel!

Při službách Božích Eskymové rádi zpívají. Celkem dochází na ně velmi pilně, ano i protestanti bývají někdy mši sv. a kázání přítomni. I za nejkrutší zimy a to i ve všední dny bývá v kostele velký počet věřících a mnozí z nich přistupují denně ke stolu Páně. Nedávno přijalo 30 indiánských dítek svátost sv. biřmování. Nevýslovná radost zářila z jejich obličejů; mnohé z nich urazily za tím účelem cestu 64 kilometrů. Jeden z mladých Eskymů vstoupil jako řeholní bratr do řádu jezuitského a prodělává nyní k velké spokojenosti svých představených noviciát.

Aby misionář i vzdálené věřící navštívit mohl, musí často konati daleké cesty. Jeden kmen indiánský sídlí 354 km od nejbližší misijní sta-

Nanebevzetí Panny Marie.

nice. Mnozí katolíci mohou jen dvakrát do roka vykonati svou křesťanskou povinnost, ale činí to pak tím svědomitěji. V úzké chatrči tisní se často celá obec 60—80 duší, aby naslouchala slovům kazatele. Topiti netřeba; za krátko je vzduch tak horký jako v Saħaře, ale ovšem tak čistý nikoliv.

Jestliže kněz nemluví aspoň 2—3 hodiny, nejsou posluchači spokojeni. Nejraději by poslouchali do půl noci, i déle.

Prostomyslní a dobrým slovům přístupní jak Eskymové a Indiáni jsou i zdejší Rusové, kteří do r. 1867 byli pány země. Na své apoštolské cestě zastavil se jeden z misionářů v ruské vesnici, kde také několik katolíků žije a které vyučoval ve víře. Avšak také nekatolíci chtěli o Bohu a božských věcech slyšeti a docházeli na křesťanské evičení, ano někteří z nich přestoupili na katolickou víru.

Za to velké potíže působí misionářům protestanté. Stát sám je sice nestraný, ale protestantští učitelé hrdí kde mohou katolíkům škoditi a katolickou církev sesměšňují. Nejednou byl misijní biskup nucen u presidenta Spojených států na jejich nevraživost vůči katolické církvi si stěžovati.

Těžký úkol ukládá misionářům zaopatřování těžce nemocných, obzvláště hrozí-li náhlé nebezpečí smrti. V listopadu r. 1928 dostal misionář P. Millian zprávu, že ve vzdálené osadě leží starý muž na smrt nemocný. Počasí bylo hrozné, sněžilo, vál prudký víchor a moře bylo rozbourané. Přijezd většího parníku bylo lze očekávati teprv v několika dnech a s obyčejným členem nechtěl se pro veliké nebezpečí žádný majitel ani kapitán odvážiti na moře. Konečně uvolil se srdnatý plavčík za dvojnásobnou cenu, t. j. 150 dolarů, plavbu podniknout. Za divoké bouře vyjeli jsme o 8 hod. večer. Několikrát chtěl se plavčík vrátiti a plavbu na druhý den odložit. Obzvláště bylo těžko vyhnouti se všelijakým ostrůvkům a

skaliskám pod vodou ukrytým. Na jedno takové skalisko naše loďka narazila a jen s největší námahou mohli jsme ji z nebezpečné situace vyprostiti. Po celou dobu plavby modlil se P. Millian růženec. Konečně dorazili jsme o 8 hod. ráno na místo. Bohužel výsledek cesty byl pochybný, ježto nemocný byl již ztratil vědomí a zbývalo jen, udělit mu aspoň poslední pomazání. Za nějaký čas tatáž loďka za podobné bouře s veškerým mužstvem se potopila a já jsem děkoval Bohu, že mne tehdy též smutný osud nestihl.

Velkou překážkou při hlásání evangelia jest pověra domorodců, zvláště Indiánů. Velký vliv na ně mají kouzelníci. Tito předstírají, že mohou smrt i uzdravení v jakékoli nemoci přivoditi, budoucí věci předpovídati, ztracené věci nalézti, před nebezpečstvím chrániti a pod. Připisují si tajemnou moc nad ptáky, zvířaty a rybami. Někdy svolá čarodějník vesničany a tvrdí, že vystoupí na měsíc a odejde. Asi po třech hodinách se vrátí a vypravuje, co tam viděl.

Denní život pohanských Indiánů je pln pověr. Aby zabránili neštěstí, pozorují od rána do večera všelijaké směšné malichernosti. Ostříhané vlasy na př. spáliti má holohlavost v zápětí; kdo by odhodil nehty svých prstů, ztratí dovednost svých rukou. Obuv nemocných, stížených pakostnicí, přenášejí nemoc na jiné, za to velmi hledaná, zvláště od mládeže, je obuv dobrých běhounů, ježto, kdo ji po nich nosí, stává se též dobrým běhounem. V chatrči nemocného nesmí se užívati nějakého krejčovského nástroje, ježto by krejčí mohl snadno nemocnému nitku života ustříhnouti.

O duchy není na Aljašce no: ze. Jedni jsou mocnější nežli ostatní, ale nad sebou nemají žádného pána. Tato strašidla zasahují všude do života; nejraději lidem škodí, prospívají jenom tehdy, když jsou podplacena. Avšak ani potom není příčinou k radosti, neboť zaplatí-li jim protivník více, stávají se z pomocníků nepřátelé.

Dávají se však nejen podpláceti, ale i oklamati, jestliže chytrák nějaký na ně, jak říkáme, vyžrál. V době nakažlivých nemocí obsype se celý dům popelem a při tom se říká: „Kéž by zlý duch se zmýlil, a nás vynechal!“ Doufá se totiž, že duch smrti v popeli zabloudí a nemůže dál.

S pověrou úzce souvisí předtucha budoucích věcí. Každý sen předpovídá budoucnost, každý Indián vyzná se ve vykládání snů. Vidi-li někde ve snu oheň, zemře některý příbuzný; zdá-li se o vodě, bude studené počasí. Kýchá-li kdo pravou nosní dírkou, dostaví se neštěstí; kýchá-li levou, bude hojnost potravy. Zívání znamená zápornou odpověď na otázku, která se právě na myslí namátla. Myslí-li si Indián, že některý z jeho soukmenovců musí umřít, a dostaví-li se na to zívání, těší jeho domáci, řka: „On neumře, já jsem na něho zival.“

Jestliže přese všechny pověřivé

zvyky a bezpečnostní opatření, ano i přese všechno zívání smrt pro rudocha přijde, zaneše se mrtvola do shromažďovací místnosti. Vedle ní postaví se džbán s vodou a mísa ryb. Před mrtvolu posadí se starší ženy, za nimi tančí děti podle taktu a zpěvu mladých mužů a žen, stojících stranou. Mezitím sedí staří mužové na lavicích kolem stěn, kouří pohodlně a kývajíce hlavou svou pochvalu na jevo dávají. Tato posmrtná slavnost trvá celou noc.

Bohužel mravy bělochů, se kterými se rudoši stykají, mají na tyto vliv namnoze nepříznivý, ba zhoubný. Z dovežené mouky a cukru vyrábí domorodci kořalku taksilnou, že by v krátké době dovedla na těle i na duchu zničiti i nejsilnější pokolení Samsonův. Vpravdě činnost oněch kněží, kteří z lásky k nesmrtelným duším v samotě dalekého severu strádají, je strastiplná a s nevýslovnými obětní spojena.

Různé zprávy.

Nový mexický mučedník. „Observatore Romano“ uveřejnil koncem dubna l. r. vyličení umučení kněze-Jesuity P. Vertize, o němž následující vyjímáme:

P. Vertiz byl jako nová oběť mexického pronásledování 14. února t. r. zastřelen. Jako novic byl vychován v klášteře El Llano ve státě Michoacan. První sliby složil r. 1913. Vynikal mírnou povahou a měl zálibu v hudbě. Později studoval na universitě v Tepotzotlanu, ale poněvadž pro blízkost města Mexika vznikala častá povstání, byli novicové vysláni do bezpečí na Kubu. Odtamtud vyslán P. Vertiz na další studia do Burgosu Granady a Sevilly ve Španělsku, kde také započal přednášet na jesuitské koleji. Roku 1925 vyslán byl opět do Mexika a sice do Harrasu ve státě Coahuila. Tu rozvinul horlivý apoštolát,

zejména založil malý seminář, v němž se věnoval výchově mládeže. Z těchto jeho odchovanců vyšlo mnoho mučedníků, kteří r. 1925 položili život za svou víru. P. Vertizovi bylo sice také vytrpěti mnohá pronásledování, ale tím horlivost jeho jen vzrůstala.

V době té započalo také již stíhání P. Vertize. Byl obžalován jako hlava nebezpečné vzpoury. Byla to sice lež, ale v Mexiku stačilo, že je knězem, dokonce Jesuitou, aby hyl u vlády považován za nebezpečného. Byl jedním z malého hloučku kněží, kteří setrvali v Parrasu. Později k vůli větší bezpečnosti uchýlil se do města Mexika. Zde působil neohrožen mezi věřícími. Jak „Servizio de Prensa“ sdělil, byl P. Vertiz zatčen 13. února, tedy právě na Popeleční středě, když udílel popelec. Vykonávání tohoto obřadu stačilo na důkaz viny. Byl od-

vlečen do vězení a krátkou cestou odsouzen k smrti. Na smrt šel se zjevnou radostí, rozpřáhl ruce po způsobu kříže a vyčkával výstřel popravu provádějících vojáků. Následoval za 15 měsíců svého řádového spolubratra P. Pro-a. Aby smrt jeho, jako P. Pro-a, nezpůsobila sensaci a nebyla fotografována a rozeslána do světa, byl P. Verliz zastřelen v noci na dvoře trestnice a tamtéž i do země zakopán. Tím se stalo, že jeho mučednická smrt zůstala několik týdnů utajena. Vešla však ve známost přece a povzbudí zajisté mexické katolíky k věrnosti ve víře i za nejhoršího Callesova tyranství a pronásledování.

Katolicismus v Americe. Nedávno přinesly denní listy zprávy o několika požárech katolických chrámů v Kanadě. Jde o zlomyslné ničení katolicismu zhářstvím. Panuje všeobecné domnění, že je to dílo fanatických tajných sdružení Ku-Klux-Klánů, které si vzalo za účel pronásledovati tímto způsobem severoamerické katolíky. — Ve státě Cincinnati začali katolíci stavěti nový katolický chrám, s kterým má souviseti církevní budova o pěti poschodích. Vedle chrámu má zde býti umístěn velký přednáškový sál, církevní úřadovny a byty pro pět kněží. V chrámě má býti první mše svatá sloužena již o 2. ranní hodině, aby ji mohli býti přítomni policisté, zřízenci elektrických drah, roznášeči novin a všichni, kdo již za prvního sítání jdou za svým povoláním. — Katolíci soudcové v Kanadě prosadili, že v těch sídlech, kde katolická církev má většinu obyvatel, byly v soudních místnostech zavěšeny kříže jako symboly křesťanské spravedlnosti. K návrhu ministerského předsedy v Quebecu tamější zemský sněm tuto reformu potvrdil zvláštním zákonem

Katolické Španělsko. Při otevření španělsko-jihoamerické výstavy v Seville, jež má znamenat obnovený kulturní styk mezi Španělskem a jeho bývalými americkými osadami, modlil se slavnostně kardinál Illundain za

požehnání Boží tomu dílu. Král, jeho dvůr a vláda spolu s 50.000 účastníky kleče modlili se s ním. — Při této příležitosti konal se španělsko-americký mariánský kongres za veliké účasti věřících. Kongresu přítomen byl kardinál Illundain jako papežský delegát, infant Don Carlos jako zástupce králův, španělský nuncius, ministři spravedlnosti a kultu, zástupci státních úřadů a j. Ministr kultu ve své řeči prohlásil, že španělská vláda je katolická a miluje Matku Boží, nelekejte se posměchu oněch duchů, kteří dávají se vésti materialismem, oněch silných duchů, kteří ve své peněženice nosí podivné amulety, jimž ve své pověřivosti připsují podivuhodnou moc. Ministr na konci své řeči vyzval účastníky kongresu, jak Španěly, tak Portugalce a Američany, aby v den velkého mariánského průvodu modlili se před obrazy Bohorodičky, aby vláda, jež se svěřila ochraně Neposkvrněné Panny Marie, byla šťastna ve svých pracích a slavně zase povznesli se národově při této významné události přítomní. — S kongresem je spojena výstava mariánského umění, jež jest umístěna ve chrámu Spasitelově. — Současně konal se v Seville sjezd španělsko-amerických žen, jehož se též účastnila královna. Jednalo se hlavně o provádění Katolické akce a o sociálních úkolech katolické ženy.

Hlavní město Brazílie staví pomník Kristu Králi. Na vrcholku hory Corcondo nad hlavním městem největší republiky jihoamerické se staví velika socha Kristova, aby bděla nad Rio de Janeirem, na hoře vysoké asi 750 m a ovládající přístav i město. Tato socha, která se svým podstavcem dosáhne více než 50 metrů výšky, bude soupeřiti s New-Yorskou sochou Svobody ve vynikajícím umístění. V rozměrech daleko předstihne Krista na Andech, který stojí na hranicích Chile a Argentiny jako vznešený symbol věčného míru mezi oběma národy. Čásku 720 tisíc dolarů, t. j. asi 24,480.000 Kč, kterou tato socha

bude státi, sbírá mezi sebou katolická obec města. Práce začaly před dvěma lety. Třicet lidí vztýčuje železnou kostru pro pevnou hmotu podstavce a postavy. Tato kostra bude pak obložena modrozelenými cihlami. — Kristovy rozpiaté paže budou mít rozpětí 42 m. Socha bude viděna z daleka jak se země, tak z moře. Pomník má být hotov za dva roky. Navržen byl Pavlem Landovským, a je stavěn Silva-Costou. Socha bude mít z daleka viditelný nápis: *Christus vincit, regnat, imperat!* (Kristus vítězí, kraluje, vládne!)

Obětavý umělec. Jak anglické noviny „Catholic Times“ oznamují, přispěl anglický tenorista Count John C o r m a c k k chudinským účelům církevním pro nešťastné a nemocné celkem již 150.000 librami šterlinků. Činí to tak, že některý ze svých koncertů pořádá k některému charitativnímu účelu.

V Číně katolici vydávají list „Iche-pao“, který byl před 14 léty založen na akcie, které byly prodávány toliko katolíkům. — List má 150.000 odběratelů. Vydavatelstvo si troufá zvýšiti počet na 300.000 a vydalo za tím účelem nové akcie. Mnozí z Číňanů výborný list nejen odebírají, ale i jiným způsobem podporují.

V Německu napočtli, že katolici mají třetinu obyvatelstva (20 mil.), ale při sčítání návštěvy služeb Božích tvoří katolici velkou většinu a při sčítání sv. přijímání připadá na katolíka ročně 10 sv. přijímání.

V Uhrách při židovském národním kongresu prohlásil baron Kohner radost nad podepsáním smlouvy lateránské a ošklivost nad pronásledováním v Rusku a v Mexiku. S díky třeba vše kvitovat. Bylo by žádoucí, aby se kongres postaral o to, aby všechny listy židovské daly na jevo své opo-
vržení tyranii. Na Rusku stojí právě židé v čele násilí a v ložích mají mnohé souvěrce velice vlivné.

Slavnostní jubileum svého 1400letého trvání oslavil o svátku sv. Benedikta (21. března) mateřský klášter

řadu benediktinského, Montecassino. Zástupcem Sv. Otce Pia XI. byl při zahájení slavností kardinál státní sekretář Gasparri. Ve svém Apoštolském listě na arcipata řečeného kláštera Sv. Otec vřele oceňuje veliké zásluhy benediktinského řádu o celou církev, a také o všechnu západní kulturu. Klášter na Montecassino byl nejenom v době stěhování národů, kdy římská říše se rozpadla, pevnou hradbou církevních řádů, ale také jeho mnichové přede všemi jinými postarali se o zachránění antické literatury a tím založili duševní souvislost starověku s povstávající křesťanskou kulturou na Západě.

Otec a dva jeho synové kněžími. Stalo se v obci Tegel, v Sasku, na svátek sv. Josefa, že sloužil jako novosvěcenec první mši sv. zdravotní rada, dr. Aug. Kleineidam, který dožil se věku 75 let. Při mši sv. přihluhovali jemu v úradě jáhna a podjáhna dva jeho synové: farář v Tegelu Jiří a kaplan v Kottbrusu Walter Kleineidam. Sv. Otec Pius XI. zaslal staříčkému primiciantovi vřelě blahopřání a zároveň apoštolské požehnání.

O návštěvách některých významných míst Sv. Otcem mnoho se píše a mluví. Zatím lze podle sdělení děkana kardinálského sboru, J. Ex. Vanutelli, říci, že pouze je jista cesta Sv. Otce do lateránské basiliky. Není vyloučeno, že Sv. Otec několik neděl prožije v létě v Castel Gandolfo na Albánském jezeře; ale sama návštěva kláštera na Montecassino odpadla. Novinářské zprávy o cestách Sv. Otce do New-Yorku, Francie, Vídne, ano i Prahy, jakož i jiných evropských měst, jsou jen novinářskou fantasií.

Církev katolická v Anglii těší se nadějnému rozkvětu. Londýnský kardinál Bourne v předmluvě k historickému spisu: „Emancipace katolíků v Anglii“ velmi vřele oceňuje pokrok katolicismu v kulturním a náboženském směru v minulém století. V závěru knihy píše známý konvertita, spisovatel Cherston takto: „Církev získala zpět ono jedinečné své postavení ve světě bez-

vší přízně a za těžkých veskrze okolností. Po celé století, od roku 1829, neměla slova své podpoře nic, mimo svobodu kve a tisku. Jako její Pán a Mistr uchoval svoje božství, když byl člověkem mezi lidmi, tak katolická církev nějaký čas žila jako sekta mezi sektami, aby konečně zase povstala k životu jako zvláštní a nejvyšší.“

Pocta papeží od amerického spisovatele. Americký spisovatel William Dana-Orcutt z Bostonu věnoval papeži Piu XI. své poslední dílo, které má název: „Na cestách za nejlepší knihou“. Ve věnování liší své osobní dojmy, kterých svého času nabyl v ambrosiánské bibliotéce v Miláně o tehdejších podbibliotekáři. Píše: „Ředitel knihovny Ceriani představil mne tehdy také svému pomocníkovi v knihovně, jehož spolupráce mi v pozdějších badáních velmi vydatně prospěla. Byl jsem uchvácen osobností tohoto mladého kněze. Vyznal se velmi dobře i v mimocírkevních poměrech a položil mi celou řadu hlubokých otázek o Americe. Mluvil vícero řečí zrovna tak plynule, jako svou mateřštinou, italštinou. Zeela mne překvapily jeho znalosti v oboru knihovnictví a v dějinách knih. Našel jsem v něm zkrátka nejlaskyvnějšího člověka, s nímž jsem se kdy setkal. Jmenoval se Achilles Ratti. Když se stal 1921 arcibiskupem v Miláně a po dvou měsících byl povolán do shoru kardinálů, nic jsem se nedivil, že se jeho obdivuhodné osobnosti dostalo patřičného uznání a ocenění. Ale netušil jsem, že ani ne za rok vstoupí na papežský trůn jako Pius XI.“

Výjimečné zákony proti katolické církvi jsou odvolávány. Nedávno byly zrušeny v Anglii poslední výjimečné zákony proti katolické církvi, ještě z doby protestantské reformace pocházející. Sv. Otec Pius XI. upozornil v poslední konsistoři na tento slavný čin a vyslovil přání, aby příklad ten našel následovatele. Příklad oprávně nalezl ohlasu v Portugalsku. V Portugalsku byly před 15—20 lety všechny

řády a misionáři ze země vypuzeni a vláda si od vypovězených jako od nějakých zločinců vynutila otisky prstů. Nyní Portugalsko vypovězeným řádům přiznalo ty největší výhody a podpory, ba dokonce stát řeholníkům dal i pense. Nyní dochází na Francii, kde byly zrušeny všechny učitelské řády a jejich noviciáty uzavřeny. Dnes dokonce i u odpůrců těchto řádů a katol. církve vůbec se nahlíží, jaká hloupost byla provedena, že tak důležitému činiteli ve Francii za hranicemi byla odňata možnost udržování života. Proto v těchto dnech podala celá řada významných osobností ze všech táborů politických a konfesí žádost na francouzského min. předsedu, v níž se vylučuje blahodárná činnost zmíněných řádů v cizině; hlavně v Jižní Americe a vládě se doporučuje, aby dovolila těmto řádům opět otevřít ve Francii noviciáty. Vědci a učenci dovozují, že na svých přednáškách v Jižní Americe se na vlastní oči přesvědčili o blahodárném působení těchto řádů, odsouzených k vymření, poněvadž již od roku 1904 nemají žádného francouzského dorostu. Bez francouzského dorostu upadá a odumírá ovšem v těchto řádech i francouzský duch. Francie stála dříve se svými misemi ve světě na prvním místě. Jestli by však mělo zůstat při dosavadní praxi, pak Francie bude vytlačena ze všech misijních oblastí. Má-li být intelektuální a morální vliv Francie, zvláště v Jižní Americe zachován, musí být zajištěno trvání školských řádů. Mezi podepsanými je prof. Ieng-Bruhl ze Sorbonny, který kdysi s Jauressem redigoval „Humanité“, Hadamerd z College de France, švagr kapitána Dreyfuse, volnomyšlenkář a zednář Richet z Akademie de France, radikální senátor Doleris, děkanové fakult universit pařížských a ředitelé vysokých škol. Dále je podepsáno mnoho Židů a protestantů vedle katolíků.

Katolicismus v Kanadě. Dle angl. „Catholic Diactop“ jest v Kanadě 3,383.663 katolíků a vedle toho

250.000 řeckých katolíků. Církev v Kanadě má nejlépe uspořádaný stav kněžstva v celém novém světě. Má 4325 světských kněží a 1579 řádových kněží římskokatolických a 42 kněží řeckokatolických. Řády jsou poněkud zastoupeny na západě hlavně Obláti. V menších diecésích hlavně francouzských, není vůbec řádových kněží. Roční přírůstek kněžstva obnáší 200. Roční přírůstek obyvatelstva obnáší 90.000 duší.

Misionářští mučedníci. Seznam cizích misionářů zavražděných v Číně od počátku XIX. stol. obsahuje 7 biskupů, 84 kněze, 8 bratří, 19 řeholnic; nebo národnostně: 78 Francouzů, 16 Italů, 16 Belgů, 5 Holanďanů, 2 Němce, 1 Španěl a 1 Irčana; celkem 118 misionářů. Z mučedníků francouzských náleží 45 Společnosti zahraničních misionářů pařížských 8 kongregací lazaretů, 7 tovaryšstvu J., 7 ústavu malých bratří Panny Marie; z řeholnic je 6 sester sv. Vincence, 2 sestry Prozřetelnosti z Portieux, 3 františkánky - misionářsky Panny Marie.

Biřmovanců ubývá. Letos bylo o svátcích svatodušních ve Vidni 15.579 dětí u sv. biřmování. R. 1923 jich bylo 23.242, r. 1927 — 16.957. Příčinou ubývání je jednak, že je počet dětí menší, jednak přibývá nevěry a odporu proti katolicismu.

Angličtí socialisté smějí libat panovníkovi ruku. V Anglii zachovává se zvyk, podle něhož nově nastupující ministři libají králi ruku. Tak učinili i ministři socialističtí při nedávné audienci. Socialistické listy praví, že jde o starohylý zvyk a že se tu vzdává jenom čest politické královské svrchovanosti. Když se jedná však o podobný akt u zástupce Krista na zemi, římského papeže, tu mají židozednářské listy jiný názor a plno smíchu.

Také jeden z těch největších tmářů. Na počátku 18. století narodil se v Chebu P. Hynek Mühlwenzel,

pozdější jesuita, který pro svou malou postavu byl prostě zván Mühlwenzličkem. Ale v nepatrném těle sídlil opravdu veliký duch, neboť nebylo tou dobou učenějšího matematika a fysika, jenž působil na různých řádových učilištích, až konečně roku 1735 se dostal do Prahy. Zde netoliko si sám sestrojoval dalekohledy, nýbrž vyznal se v broušení čoček tak, že slavní astronomové se na něho obraceli i z ciziny s prosbou, by jim čočky v jejich horoskopech vyměnil. Mühlwenzel byl objednávkami tak zahrnut, že nestačil splnit všechny tyto žádosti, které jej docházely, zejména z Nizozemí a Anglie. Zemřel v Klementinské koleji pražské dne 7. listopadu 1766 a zanechal i pražské hvězdárny četné dalekohledy, s nimiž dnes se setkáváme v londýnském muzeu, kam byly na počátku minulého století prodány.

Mrtvý promluvil nad svým hrobem pohřební řeč. Kterýsi americký milionář nedlouho před svou smrtí prohlásil, že si rozhodně nepřeje, aby duchovní promluvil nad jeho hrobem smuteční řeč, protože sám ke svým přátelům nad svým hrobem promluví. A opravdu stalo se tak. Když rakev měla býti do hrobu spuštěna, náhle ozval se hlas mrtvého a měl „k truchlícím pozůstalým“ krátkou, ale jadrnou promluvu. Jak to bylo připraveno? Pod hromadou věnců a květin byl skryt gramofon, do něhož dávno před smrtí promluvil zesnulý svoji řeč. V okamžiku, kdy rakev měla býti vložena do země, přítel nebožtíkův, zasvěcený do úmyslu pohřbívání, gramofon spustil. Nebožtík ještě z rakve mluvil.

Katol. církev v Sev. Americe, Sp. Státech. Podle úředních zpráv je tam nyní 20.1 mil. katolíků, o 423.709 více než v r. 1928. Konvertitů bylo r. 1928 36.376 (o 2385 více než roku 1927). Arcibiskupů je 17, biskupů 104 (+5), kněží světských 18 376 řeholních 7403 (+580), bohoslovců 14.686 (+53).

V *Dánsku* katolíci pokračují a rostou konversemi duší Boha opravdu hledajících., Sv. Kanut jest člen nejen od katolíků, ale i protestantů.

*

Cyrillo-Methodějské knihupectví
Gustav Franel v Praze I.-536 vydalo znamenité úvahy dp. P. Rybáka T. J. pro třídní duchovní cvičení pro kněze. Knížka má název: *Vade mecum*. Úvahy jsou vztahy ze života kněžského a připomínají pravdy, které jímají duši kněze a slibují přinést každému duchovní užitek. Výtisk za 10 Kč.

Totéž knihupectví vydalo spisek Jos. Hronka o sv. Oteci Piu XI. k jeho 50letému kněžskému jubileu. Úprava úhledná s obrázky. Cena mírná 5 Kč. Obě vřele doporučujeme!

Redakce.

Školské sestry sv. Františka v Praze-Vinohradech, Korunní 4, vydaly knihu „Ctihodná služebnice Boží *Alžběta Canori Moru*, vzor křesťanské manželky a matky.“ Přeložil dp. P. Jan Černý T. J. Kniha str. 507 obsahuje krásná poučení pro ženy při exerciciích na čtení a k následování. Cena vázané knihy 36 Kč. Vřele doporučí redakce!

O b ě t o v á n í d e n n í h o ú m y s l u .

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za potlačení nestřídmosti v požívání lihovin a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás a za všechny národy slovanské, aby v jednotu víry byli shromážděni, aby byl jeden ovčinec a jeden pastýř!

Heslo apoštolské: Zdržeti se lihovin.

Úmysl v září 1929: Aby spolky sv. Vincence Paul. víc a více se šířily a vzkvétaly.

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

O B S A H :

Potlačení nestřídmosti v požívání alkoholu. (Hlavní úmysl.) — K Marii! (Báseň.) — Uzdravení hluchoněmého. — Úkoly katolíků v Československu. — Obrázky z katolických misí. — Nanebevzetí Panny Marie. (Obrázek.) — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

Tiskem a svým nákl. vydává Občanská tiskárna, Brno. — Za redakci odpovídá Theodor Pavlík.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LXIII.

BRNO, 1. ZÁŘÍ 1929.

ČÍSLO 9.

Ó Srdce Ježíše, ty šípy lásky svojí jen hojně vysílej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se stráví jimi hruď, Ty Srdce Páně, naší láskou buď!

Spolky sv. Vincence Paulánského.

(Hlavní úmysl.)

Čeho je za naší doby nejvíce potřeba? Mnohého je potřeba v naší době vespolečné nepřítelství, závislosti, sobectví. Ale nejvíce je zapotřebí lásky k Bohu a k bližnímu. Nebo kdo miluje Pána Boha z celého srdce svého, miluje i bližního jako sebe samého. Podle názoru sv. Otce Pia XI. jest potřeba nyní nejvíce účinné lásky k bližnímu. Budou-li lidé mít tuto lásku v srdcích svých, bude hned lépe na světě. Křesťanská láska k bližnímu stanoví nejsprávnější poměr člověka ke člověku, vyplňuje propasti mezi jednotlivými stavy a třídami, odklízí rozdíly mezi sociálními stranami, potlačuje nesvornost, umrtvuje závist, otvírá ruku i srdce a činí lidi bratřími a sestrami. Základem pak této lásky je láska k Bohu, nebo pro Boha milovati máme bližního, to jest každého člověka přítele i nepřitele. Milujeme-li Boha opravdu, musíme milovati i ty, jež Bůh miluje, láska naše musí býti účinná, jak o tom krásně říká sv. Jan, miláček Páně: „Synáčkové moji, nemilujeme slovem, ani jazykem, ale skutkem a pravdou.“ A sv. Jakub říká: „Odsouzení bez milosrdenství stane se tomu, kdo nečiní milosrdenství.“ Jen ten může doufat v milosrdenství

Boží, kdo sám milosrdenstvím se prokázal. „Lámej lačnému chléb svůj a nuzné i pociestné uveď do domu svého,“ praví Isaiáš prorok. Svatý Jeronym říká: „Ještě nikdy nedožil jsem se toho, že by milosrdný člověk špatnou smrtí ze života sešel.“ A Písmo sv. říká: „Neboť almužna osvobozuje od hříchu a smrti a nedopouští, aby duše do temnoty přišla.“

Protož prokazujeme ochotně a s láskou milosrdenství bližnímu a cvičme se rádi v této ctnosti.

Dobře praví jeden biskup: „Milosrdenství Boží přineslo Syna Božího s nebes výšin na tuto zemi a milosrdenství pozdvihne nás opět k němu.“ Odměna milosrdného bude nesmírná. Kdo milosrdenství prokazuje chudému, půjčuje Pánu na úroky, on mu hojně odplatí. V tomto směru pracují spolky charitativní a spolky sv. Vincence Paulánského. Spolek tento povstal r. 1833. Sešlo se v Paříži osm mladých mužů. Dle příkladu sv. Vincence chtěli lásku k bližnímu mezi chudinou pěstovati, rozdávat peníze za almužnu a prokazující skutky tělesného i duchovního milosrdenství. Vyhledávali nejchudší obydlí; žádné schody nebyly jim příliš příkré, žádné

dveře příliš nízké. Všude roznášeli dobro lásky křesťanské, jak to činíval kníže české sv. Václav. Následkem tohoto dobrého příkladu povstávaly všude v městech konference sv. Vincence Paulánského, které nyní zastupuje křesťanská charita, kterýžto spolek zasluhuje největší podpory zámožnějších lidí, ano všech lidí světového spolku Apoštolátu modlitby. Sv. Otec Pius XI. v jednom listě vyjadřuje se o konferencích sv. Vincence takto:

„Vše to, co členové těchto konferencí ve službě lásky konají, je prací pro zachování a rozšíření

království Kristova, vše to je nejlepší katolická akce.“

Přes všecku nejvyšší kulturu vane po celém světě ledový vítr nejhoršího sobectví, nepřítelství, nenávisti a závisti. Jen nadpřirozená láska k bližnímu jest s to přemoci tento vítr ledový a rozehrát srdce lidská k dobročinnosti. Obětujeme se sv. Otcem Piem XI. za spolky sv. Vincence Paulánského, za spolky křesťanské charity všechna utrpení, práce a modlitby denně s úmysly, s jakými se Ježíš Kristus na oltáři obětuje, říká: Všecko dle úmyslu Tvého, ó nejsvětější Srdce Ježíšovo!

Všichni jsme pozváni . . .

Úvaha na 19. neděli po sv. Duchu. Píše Ignát Záháňel.

Jaká radost vědět, jsem pozván, jsem vítaným hostem nebeskému králi! Jsem zván, abych se zúčastnil věčné slávy a spásy! Tato čest byla nám prokazována brzy po našem zrození. Když nás přinesli jako malé dítě do kostela, abychom byli pokřtěni, tu podává kněz křtenci bílé rouško, jehož význam vyjadřuje slovy: „Přijmi bílé roucho, jež máš přinést bez poskvrny před soudnou stolicí Pána našeho Ježíše Krista, abys obdržel život věčný.“ Roucho toto ukládá křtenci přísnou povinnost, aby pečlivě bděl nad nevinností a čistotou, již byl ozdoben na křtu svatém. Po druhé stali jsme se účastnými téže milosti, když očištění platnou svatou zpovědí, přistoupli jsme ponejprv ke stolu Páně, abychom přijali Ježíše Krista, skrytého pod způsobou nepatrné svaté hostie. Kdykoliv pak jsme v pozděj-

ším věku přiklekali před oltář a posilovali se tímto nebeským pokrmem, bylo opakováno pozvání k nebeskému pobytu.

V evangeliu, které se čte na devátou neděli po Svatém Duchu, promlouvá božský Spasitel Ježíš Kristus o svatbě, kterou vystrojil král svému synovi a k níž pozval všechny známé. Nechtěli přijít, měli různé výmluvy. Jeden z těch, kteří došli na opětné vyzvání, byl uvržen do vnější temnoty. Co činiti, aby nás nestihlo podobné neštěstí? Docela přímo, ale hrozně praví sv. evangelium: Byl vyvržen, protože neměl roucha svatebního, nebyl hoden etí, býti při této hostině.

Bůh neustává volati jednotlivce i celé národy. Národ vyvolený volal po celou dobu starozákonní, posílal mu proroky, počínaje Mojžíšem a konče

svatým Janem Křtitelem, neposlechli — odmítali tyto posly svého Hospodina, vysmívali se jim, kladli jim v cestu překážky nejružnější. Pak byli vyzýváni samým Synem Božím, Ježíšem Kristem, jim vyslanými, k tomu určenými apoštoly. Nic však nepomohlo, židé počínali si k těmto všem osobám stejně jako k prorokům staro-žákonním, pronásledovali je, neustali, až je přivedli na smrt. Ježíše ukřižovali, jeho apoštoly usmrtili různým způsobem. Když se ukázali židé ne-
hodnými, poslal král sluhy s rozkazem: „Kohokoliv naleznete na cestách, rozcestích, všechny pozvěte, přiveďte,“ a byla naplněna síň bodovniky. Když odmítli židé, poslal Bůh své posly k pohanům, ke všem národům, aby bylo hlášáno jeho evangelium všemu světu. Všichni chudí, bohatí, nepatrní, vznešení, učení, neučení, dobří, zlí, kde kdo, každý jest pozván, aby přijal pravou víru a povinnosti s ní spojené.

Pro všechny, tedy i pro nás přijde jednou okamžik, kdy přijde král-soudce a bude nás souditi. Kterí nebudou oblečení rouchem svatebním, to jest, jejichž duše nebude čista, ale poskvrněna těžkým hříchem, uslyší hrozná slova: „Odejděte ode mne zlořečení, do ohně věčného, který jest připraven ďáblu a andělům jeho, neboť lačněl jsem a nedali jste mi jisti, žíznil jsem a nedali jste mi píti, hostem jsem byl a nepřijali jste mne, nah jsem byl a nepřišli jste mne, nemocen a v žaláři jsem byl a nenavštívili jste mne“ (Mat. 25, 41). Běda těm, kteří neobstojí při tomto soudu, jejich údělem bude věčně trvajícím místo pláče a skřípění zubů, peklo.

Bůh nás lidi stvořil, abychom ho poznávali a ctili, jej milovali, jemu sloužili a tak na věky spaseni byli. Naším jediným cílem, naší jedinou tužbou, podnětem ke všemu, co konáme, mělo by býti, jak již řekl zbožný David: „Jednu věc jen žádám na Hospodinu, o tu usiluji: abych směl přebývat v domě Hospodinově — všechny dny života svého, abych směl okoušeti Hospodinovu rozkoš“ (Ž. 26,

4.). Snažme se, seč jsou naše síly, vždy všude Bohu se líbiti. Nic nám neprospěje líbiti, zavděčiti se lidem, jediný Bůh může nás odměniti životem věčným nebo potrestati věčným zatracením, neboť „co prospěje člověku, byt získal celý svět, život (věčný) však ztratil. Aneb jakou dá člověk výměnu za (věčný) život svůj?“ (Mt. 16, 26.).

Naši věci jest, od nás samých záleží, zda se budeme líbiti či nelíbiti Bohu. V dobách, kdy vládla pohanská tma a věřilo se hadačům, věštecům, byl v jednom městě všeobecně známý muž, který seděl každý den na náměstí a dával tážajícím se odpovědi. Jednou přistoupil k němu kdosi a chtěl si z něho učit, jak se říká u nás, dobrý den. Držel v hrsti vrabce a tázal se hadače, zda vrabec žije, či je mrtev? Myslí si: Prohlásí-li věstec, že je mrtev ptáček, vypustím jej živého z hrsti a věstec lže. Prohlásí-li ptáček za živé, stisknu prsty, vrabce usmrťm. Hadač prohlédl úmysl onoho muže a vtipně odvětil: „Vrabec je, jakým ho chceš mít, když živého, žije, když mrtvého, jest mrtev.“

Podobně se daří nám: od nás samých závisí, jak bude nalezena naše duše při smrti a při soudu. Kdo chce býti věčně živ, přičiní se a s milostí Boží vyplní se jeho vůle. Kdo chce býti zatracen, stane se po jeho vůli. Kéž můžeme opakovati slova žalmisty: „Spravuji se všemi předpisy tvými, každé hříšné cesty nenávidím“ (Ž. 118, 128.). „Sami mnoho nezmůžeme, jak čteme u sv. Jana, kde Pán Ježíš výslovně pravil: „Beze mne nemůžete nic činit“ (Jan 15, 5.). Nepraví: Beze mne můžete málo činiti, výslovně praví: „Beze mne nemůžete nic činiti, čemuž dodává sv. Augustin: Bez Něho je nemožno něco činiti, ať je to málo, ať mnoho, bez Něho jsme bezmocni. Nutno tedy prositi o milost, aby Bůh pomáhal, neopouštěl nás v našich bojích, starostech, činech, pracích. Již Sirach napomíná: „Nedej si překážet, aby ses modlil ustavičně a neostýchej se až do smrti dbáti spravedlnosti.

Neboť mzda Boží zůstává na věky“ (Sir. 18, 22.). Totéž opakuje Ježíš i jeho apoštolové. „Bez ustání se modlete.“ (Thes. 5, 17.). „Napominám tě předem, aby se konaly modlitby“ (Tim. 2.). „Potřebí jest vždycky se modlití a neustávat“ (1. Lk. 18, 1.). Nutno vytrvati v milosti, neboť — „vzácná je před Bohem jenom smrt spravedlivých.“ „Hrozná jest smrt hříšníka“ (Ž. 33, 22.).

Jako nejvydatnější prostředek žiti bohumile jest vzpomínka na smrt. Myšlenka na smrt měla již dle rozkazu Božího chrániti Adama, aby nejedl se zapovězeného stromu. Řekl: „Se stromu poznání dobrého a zlého ať nejíš! Neboť kterýkoliv den s něho jísti budeš, smrti zemřeš!“ (1. Mojž 2, 17.). Když pak Adam zhrěšil a hřích se stal, připomenul mu Hospodin znovu smrt říka: „V potu tváře jísti budeš chléb, dokud se nenavrátiš do země, ze které jsi vzat!“ Ano, prach jsi a v prach se navrátiš!“ (1. Moj. 3, 19.). Vzpomínka na smrt jest užitečná spravedlivému, aby se chránil hříchu, i hříšníkovi, aby se kál, což dotvrzuje Písmo slovy: „Ve všech svých skutcích pamatuj na poslední věci a na věky nezhřešíš“ (Sir. 7, 40.). Sv. Otec Efrém podotýká, že nic nevidí lidé tak často, jako smrt, že však také na nic tak nezapominají, jako na ni. Svatý Řehoř Justiniani volá: „Ó dobrá vzpomínko smrti! Kdo pochopí, jaké přinášíš užítky? Jsi prospěšná unikati vinám i utěci před hříchy! Vzpomínka na hrob zapudí od nás ducha pychy, smilnosti, lakoty a všech jiných hříchů a nectnosti. Svatý Řehoř užívá těchto slov: Dokonalý život jest přemýšlení o smrti, neboť když spravedliví pečlivě tak činí, unikají tenatům vin. —

Kéž nás povzbudí toto rozjímání k životu, který nám zajistí věčnou blaženost i spásu. Jistě nepohrdneme poučením, které nám dává smrt, je pro nás nejvýše spasitelné. Není pro nás totiž na světě nic jistějšího, než že jednou zemřeme, a není nic více nejistého, jako čas, kdy se tak stane.

Nezbývá, než abychom byli stále na smrt připraveni; dostavi se brzy, rychle a nečekaně a jenom jednou za živa. Jiné doby, jiné modly, jiné země, jiný mrav, všecko na čas, Pán Bůh věčně, jemu v srdci oltář stav!

Smrt je propast, o níž víme, že musíme do ní vstoupiti. Kolikrátkoliv vstupuje do ní někdo z lidí nám blízkých a námi milovaných, rozdírá se nám pozůstalým na břehu srdce bázní, žalem, zoufalstvím. Tu přestává všechno rozumování, je nám do křiku o pomoc, která nemůže odkud přijíti. Jedinou spásou, jedinou útěchou může tu býti víra. Kdo nemá této svíce, může prostě zešleťi při pomýšlení na tuto věčnou noc a mnohý nevěree, který odhodil všecku víru od sebe, přichází na docela jiné myšlenky, když stojí u této propasti, když se přiblížil poslední okamžik, mluví docela jinak než za dnů zdravých. Volá: Je věčnost, je Bůh!

Všichni jsme zváni vejíti do království nebeského. Přičiňme se ze všech sil, abychom použili tohoto pozvání, prosme nejmilosrdnějšího Boha o pomoc, o milost vytrvati v dobrém až do konce. Prosme též patrona umírajících, svatého Josefa, aby nám pomáhal svou přímluvou dojiti k poslednímu cíli, býti věčně šťastnými, radovati se na nebi na věky věkův. Amen.

Jarolím St. Pavlík:

K jubileu svatováclavskému.

Zdráv buď, Čechů slavný kníže,
k němuž vděčnost vždy nás víže,
zdráv buď, svatý Václave!
Na světě žils život ctnostný;
teď obýváš palác stkvostný
v nebes dáli modravé.

Tebe k Bohu vést se jala,
tebe zhožně vychovala
Ludmila, tvá babička;
ona, která žila svatě,
s horlivostí učila tě
milovati Pánbička.

Když jsi sám se ujal vlády,
zaplesaly české hrady,
vítaly tě s nadšením;
že teď přijde doba míru,
rozkvět pro Kristovu víru,
bylo dobrým znamením.

S církví tvé se snahy shodly:
utracený bůžků modly,
zažehnána pověra;
Krista pochození jak vzplála,
do pekla hned zalézala
modloslužby příšera.

Tys byl míru milovníkem,
tys byl moudrým panovníkem,
tvojm heslem: Bůh a vlast;
chránit sirotky a vdovy,
navštěvovat chudých krovy,
pomáhat jim, tvoje slast.

Pro obětní dary svatě
sám jsi pěstil zrna zlaté,
nápoj tlačil z vinných rev,
aby zázračnými slovy
změnily se v pokrm nový,
v tělo Kristovo a krev.

Doma, při každém i kroku
anděly měls po svém boku,
stráž to věru udatná!
Nechtěls prolévatí krve,
slova smírná měla prvé
býti zbroj tvá vydatná.

Proto, žes byl zbožný, ctnostný,
nenávisť mnohé ostny
cítils, svatý vladaři;
škůdci cirkve radost mají,
když se jim jak ďáblu v ráji
plány jejich podaří.

Podlehl jsi jejich zlobě:
sám tvůj bratr proti tobě
povstal, nový Kain, vrah;
s mečem na tebe on sočil,
v Boleslavi když jsi vkročil
z rána na kostelní prah.

Tisíc roků letos právě,
co jsi k mučedníků slávě
odebral se do nebes;
teď tě vidím v slávy lesku;
na Moravě, v Čechách, Slezsku
zvučí jubilejní ples.

Oslavujeme, milí bratři,
oslavujeme, jak se patří,
svatého dnes vévodu!
Necht nás láska, vděčnost víže
k tobě stále, svatý kníže,
v celém českém národu.

Pán s vámi!

Napsal farář M. Dubouis. Z franc. přeložil Boh. Kyselý.

(Pokračování.)

HLAVA IV.

Bůh s manžely.

Byl-li sňatek připraven a slaven svatě, byla-li po upřímném blahopřání novomanželům také svatební hostina posvěcena tím, že se při ní nemluvílo a nezpívalo nic, co by se protivilo lásce a skromnosti křesťanské, bývá zítřek toho krásného dne jistě zítřkem bez výčitek svědomí. Když se přiblíží okamžik odchodu, cítí mladá choť jistě slzy v srdci, které se derou do očí, neboť je vždy těžko loučit se s otcem, s matkou, s domem, s chrámem, kde uplynula značná část jejího života, ale v jiném kostele bude slýchati totéž Kredo, týž Otčenáš, totéž *Domine vobiscum*. A kdyby naši novomanželé byli hodně daleko v cizině, kdyby byli napájení trpkostí jako Israelité na březích řek babylonských, přece jen budou věděti, kterak se posvěcovat, kterak shromažďovat poklady pro nebe, protože se budou umět modlit, bdít, jednat pod dohledem božím.

Modlitba.

Všemohoucí mohl nade vši pochybnost stvořiti krásnější květy, než je kvítí našich záhonků, vyšší horstva nežli jsou naše hory, oceán ohromnější, než jsou naše moře, rozum vyšší nad rozum Lucifera, mohl nám prominouti chudobu, bolest i smrt, ale nemohl nám prominouti modlitbu. Ba právě, kdyby byl člověk zproštěn modlitby, žil a umíral by, jako kdyby Bůh nebyl jeho Stvořitelem, otcem, dobrodincem, jeho soudcem a cílem posledním. Nasýtí-li se zvíře nečisté, váli se v bahně, hle, takové je jeho štěstí. Ale štěstí člověka není ani v bahně smyslných požitků, ani v penězích, ani v pozemských počtech, nýbrž jedině v Bohu. Jako se poznává síla křídel ptačích, vidíme-li jej vzná-

šet se do vzduchu, tak se člověk modlitbou povznáší vysoko k nebi, jako bez ní zůstává a žije jen všednosti na zemi. Ježíš Kristus, církev, zdravý rozum kladou nám modlitbu za povinnost. Modlete se a bez ustání se modlete, dí k nám Spasitel. Je tedy nutno modliti se v manželství zrovna tak jako v kněžství, v dílně jako v klášteře, v zámku jako v chaloupce. Ah, modlitba! Toť klíč, který otvírá srdce Boží. Kdyby naši poslanci a senátoři následovali Mojžíše, mluvili by nejprve mnoho k Bohu, než by začali mluvit k lidem. Naše parlamentní řečníštví bylo by pak jakousi malou horou Sinai, obestřenou září světél. Rokování bylo by klidné a vážné a proto by ze síní parlamentních vycházely jen zákony, které by přispívaly ke slávě a zároven ke štěstí vlasti. Ctihodný farář z Arsu konal věci tak podivuhodné proto, že se ustavičně modlil. Jeho slova, požehnaná shora, padala v duše jako rosa nebeská. Lidé byli dojatí, pohnutí, modlili se, plakali, zpovídali se a v chudické zpovědnici tohoto muže modlitby nalézali velicí pánové a veliké dámy to, čeho nelze nalézt v krásných salonech: radost a štěstí.

Pro manžele, kteří začali a pokračují ve své pouti životní denní modlitbou, pokornou a vroucí, není manželství nikdy břemenem drtivým. Modlitba přináší útěchy a posily, již nemůže dáti ani věda, ani bohatství, ani lesk velikého jména, ba ani ne trůn.

Kdyby byla Eva místo vyjednávání s andělem pokušitelem řekla: Bože, ku pomoci mé vezři, byla by pomoc přišla ihned a s ní také vítězství. My pak nebyli bychom nuceni plakati a snášeti neblahé následky hříchu dědičného. Ačkoliv byli Adam a Eva vyhnáni z ráje pozemského a mnoho plakali, přece nezoufali,

ježto se modlili. Modlitba oslazuje vše, co nejtrpěivho ve vyhnanství, v slzách, ve smrti. Modlitba je nadějí, že člověk nalezne jednou Mesiáše, Vykupitele a že v jeho stopách nalezne cestu k věčné a blažené vlasti.

Člověk nemusí býti prorokem a může předpovědět budoucnost dvou novomanželů. Budou šťastni, spojí-li se ve svých radostech i žalostech a hlavně v modlitbách. Budou šťastni, pakli je bude vidati, kterak spoluchodí do kostela na mši, na požehnání, ke stolu Páně, ukáží-li se méně lačnými statků pozemských než nebeských a věčných. Poblíž bohatých příbytků, kde bezbožní žijí bez modlitby, nemá zbožný chudák snad chleba, ba ani útulku, kde by hlavu sklonil, ale přijde den, kdy obdrží korunu daleko vznešenější nežli jsou koruny pozemské, neboť korunované hlavy bývají více méně rozdírány trním, ačli vůbec nepadnou pod ranami nějakého vzbouření. Jak jinak mají se věci s korunami zaslouženými, modlitbou! Těch smrt sklátiti nemůže; v nebi vytvoří vyvolení národ králů pro celou věčnost!

Za několik dnů po sňatku pravil mi jeden mladý muž: „Byl bych šťasten, kdybych u své manželky pozoroval trochu více chuti k modlitbě. Ona nezná celého neštěstí, které si chystá na tomto světě i na onom.“

Opustí-li žena cvičbu v modlitbě, přestane velmi záhy býti milováni hodnou jako Rachel, věrnou jako Sara. Úsměvy nevěsty ustoupí zamračenosti, její slovo je jako hrom, který duní neustále. Její muž trpí, trpí děti, trpí domácí, i ona trpí a dům její stává se předchutí pekla.

Naopak žena, která miluje Dominus vobiscum. Osvěcována a posilňována modlitbou, jest z nejvzácnějších pokladů, jakými může nebe obdařiti manžela, rodinu. Vše v ní je ustavičným hlásáním ctnosti křesťanských: její mírná povaha, skromné vystupování, pokora v řeči, trpělivost ve zkouškách, horlivost pro čest Boží, její laskavost, její

dobrota ke všem a najmě k chudým. Celý svět ví, co způsobila sv. Monika modlitbou a slzami.

Není tomu dávno, co jeden hrubý a bezbožný muž chtěl, jak se zdálo, vzíti s sebou na věčnost odpovědnost za své zlé chování, když pojednou žádal vyzpovídati se. Záře svatou radostí po přijetí svého Boha, jehož se byl tolik naurážel, pravil ukazuje na svou manželku: „Toto je můj anděl strážný, kterému vděčím pokoj a štěstí své duše. Ó, velmi mnoho jest manželů, kteří byli přivedeni k pravdě, ke ctnosti, k Pánu, do nebe modlitbami zbožné ženy.“

Potřeba modlitby jeví se v míře ještě zvýšené, když křesťanští manželé pozorují, že se mají státi otcem a matkou. Tu se modlí s novou vroucností, aby si vyprosili požehnání a osvětlení shora, jehož je tolik potřeby, aby dobře plnili veliké a nové povinnosti otcovské a mateřské.

P o v i n n o s t i.

Řekli jsme již, že manželství jest zařízením mnohem starším, nežli jsou jakákoliv zařízení lidská u nás i jinde. Sahá až k ráji pozemskému. Bůh, nechtě, aby Adam zůstal samotný, dal mu družku rozumnou jako on a určenou jako on pro štěstí a nesmrtelnost. Kdo nezná smutného dramatu, jež se odehrálo u stromu vědění dobrého i zlého? Stavě se smrtelnými, protože se provinili, Adam a Eva odevzdali svému potomstvu všechny ty veliké bědy duchu, srdce i těla, které sužují lidstvo.

Později přišla potopa a přes toto strašlivé pokárání stali se lidé horšími než dřívě. Oddali se modloslužbě a s ní nejneuvěřitelnějším nestvůrnostem. Od té doby zanikla každá vzpomínka na prvotní svatost manželství; nebylo to již ani zdaleka spojení dvou srdcí stvořených, aby se milovala a spolu snášela trampoty života, nýbrž stalo se již jen spojením tyрана a otrokyně.

Poslyšte slova jednoho Galla; jsou jen souhrnem učení všech, i nejvzdě-

lanějších pohanů: „U nás není žena muži rovna. Pokud jde o ni a naše děti, máme právo nechat je žít nebo je usmrtit. Naše řemeslo je zbraň, jiného neznáme. Ji náleží péče o pole a práce potřebné k našemu živobytí. Je otrokyně a musí pracovat pro svého pána, pokud je živ a při jeho smrti musí se obětovati na jeho hrobě, aby mu sloužila i na onom světě.“

Jeden vážený Říman zapudil svou ženu, protože ji potkal nezahalenou na ulici; jiný proto, že již neměla pro něho peněz. Co pohan ve své ženě miloval, to nebyla krása duše, nýbrž jen krása těla. Jakmile se na ubohé objevilo několik bílých vlasů nebo vrásky, odsoudil ji, aby byla otrokyní své sokyně, nebo ji zahnal, nebo ji prodal za peníz menší než byla cena bidného zvířete.

I podnes ještě v ohromných krajích Východu a v Africe, kam ještě neproniklo světlo viry, je žena nejnešťastnější ze všech tvorů, jsouc považována jen za nástroj nízké vášně a za stroj ku práci.

Budiž Bohu chvála! Veliký obnovitel důstojnosti lidské nemohl zapomenouti ani na důstojnost ženy. Spasitel Ježíš Kristus přišel, aby ji dosadil opět na vysoké místo, odkudž ji ohavně a divoké pohanství svrhlo. Slovo „Pán s vámi“ je zrovna tak pro ženu jako pro muže a přináší ji kolik světla je třeba duchu, kolik ctivosti třeba srdci, aby se ji smrtí otevřela cesta k životu věčnému. Trouba soudu, která zahlaholí jako budiček na hrobě mužů, zazní rovněž na hrobech žen. Jako muži, i ony povstanou všechny k věčné hanbě nebo k věčné slávě. Uděluje manželství důstojnost svátosti, di Kristus Spasitel: „Vzpomeň, človče, že tvá žena pod mým zákonem není ani otrokyní, ani služkou, nýbrž tvou pomocnicí a přítelkou, aby ti učinila život méně tvrdým, že ona je tvé druhé já...“ „Mužové,“ dí později veliký apoštol národů, „milujte manželky své, jako Kristus miloval církev.“ (Efes. 5, 25.) To znamená: milujte pro čas i věčnost

ne slovy, ale skutkem. Proto poslouchajice hlasu svatého Pavla, jenž je hlasem Boha samého, pracují manželé v tak velikém počtu horlivě o štěstí tělesné i duchovní svých manželék. Plní spolu všechny povinnosti křesťanské a soudice stejně o záhubných a pohoršlivých rozkošech světa, ukládají sporné, co zbývá z ovoce jejich práce, majíce na mysli nemoc a stáří, když byli přispěli také potřebám obecným.

Nedávno pochválila jedna vdova svého muže takto: „Pokud jsem s ním žila, neřekl mi ani jednoho slova křivého; jemu děkuji za čtyřicet let štěstí...“ To jen proto, že tento tak právem oplakávaný muž miloval manželku svou v Bohu, pro Boha a věčnost.

Oh, jak tomu bývá jinak, žije-li muž zapomínaje na Boha a na vše, co vede k němu, jako je modlitba a svátosti! Místo toho bývá klení, rouhání a návštěva hospod, tato zkáza rodiny a společnosti, jakož i každého jednotlivce. Ubohá žena! Nezbyvá jí, než jísti chléb smačený slzami a šťastna je, uchová-li si svou viru a důvěru v Boha!

Muž lenoch.

V Paříži, předměstí sv. Antonína, v ulici sv. Markéty žila před nějakým časem rodina sestávající z otce, matky a dvou dětí, totiž dcerky sedmileté a hošička, který byl mladší o půl druhého roku. Matka, Jenovefa Dumontová, vdaná asi dvanáct let za Františka Verriera, nepřinesla svému manželovi ničeho krom výbavy jinak velmi slušné, hezkého nábytku a několika set franků, ale čeho se jí nedostávalo na majetku, to hojně nahradila laskavostí povahy a velmi vzácnými vlastnostmi. Byl to poklad, ale František Verrier neuměl jej, jako, žel, přemnoho mužů, oceniti. František byl dělníkem stolařským doma, dělníkem výborným, ba vynikajícím co do zručnosti, a byl hledán pro kusy, které vyžadovaly jemného vkusu. Než bohužel, pravidelná, trvalá práce byla

mu něčím nesnesitelným. Když se byl tři, čtyři hodiny horlivě otáčel s hoblíkem a třímal dláto, soudil, že denní práce je ukončena: vzduch v dílně jej dusil, musil jíti vydechnout ven. Ale venku setkával se s kamarády, s dělníky, kteří byli jako on nakloněni k zahálce. Býval spokojen, když jenom nepracoval, a stačila maličkost, aby se rozptýlil a pobavil. Hledaje rozkoš v lenosti, jak di jeden komický básník, díval se natažen na lavici bulvárů na jedoucí povozy nebo se nekonečnou dobu zapomínal spolehnout na nábreží, přihlížeje rybářům s udicí. František měl, jak se říká, shnilé maso. To se pocítilo v domácnosti trapně. Šperky jeho ženy, prádlo, nábytek, vše bylo zaneseno do zastavárny nebo se ztrátou prodáno. I chléb se zřídka objevoval na stole. Vida bídu tak nesmírnou, plakával muž někdy i se ženou a dětmi a sliboval, že bude pilnější, ale starý jeho návyk, lenost, vracel se vždycky zas a s ním ještě větší nouze.

Ubohá matka, ubohá dcera Jindřiška ve svých tenoučkých šátkách kartounových, zalátaných, v jizbě bez ohně, bez chleba! Aby mohla udělat několik kroků, bylo jí třeba podpory bratříčkovy. Jednou večer vydalo ubohé dítě na své postýlce bolesti výkřik, který srdce mateřské nikdy neslyší, aby nebylo hluboce raněno: „Ach, maminko, jaký mám hlad!“ Na to zvolání odpovídá matka povzdechem; přichází zoufalost, ale matka ji nepodlehne: myšlenka na Boha, myšlenka na její ubohé dítě dodává ji zmužilosti. Ocítá se na ulici ve stromoradi: zpívá a někteří chodci se zastavují a vkládají do ruky nešťastné zpěvačky peníze. Ruce v kapsách, dýmku v ústech po způsobu povalečů přichází i František, poznává svou ženu a popadna ji rázně za rameno, volá: „Co tu děláš, nešťastnice?“ — „Co dělám? ... Nic, než co dělá matka, která nemůže nechat umřít hladem své děti, které nemají otce.“

Vidouc pak, že se kolem nich kupí

lidé, bere muže za ruku a odvádí jej kvapně do ulice sousední. František, jehož svědomí v nitru neušetřilo výčitek, dal se vésti svou ženou, neodvažuje se otázky. Přišli k domu, kde bývali, vystoupili po schodech a již za dveřmi slyšeli nějaké stony. Matka rychle otevřela a rozžala kousek svičky, kterou byla dříve koupila. Při slabém světle naskytlo se jejím očím tklivé divadlo. Na bídném ložci, kde ležela její dceruška, viděla ji bledší než kdy, s očima téměř vyhaslýma a ztrnulýma. Vztahovala k matce vyhublé ruky a hlavu ji podpíral malý bratr, který usedavě plakal.

Ubohá matka ukázala muži smutnou skupinu žalostným pohybem, jako by chtěla říci: „Hle, tvé dílo!“ — „Ma... ma... maminko,“ šeptalo dítě hlasem sotva slyšitelným, „pojď mne polibit, pojď, oh, už jsem myslela... ale Panenka Maria, kterou jsem tak prosila, ta tě přivedla dříve než... než...“

Nedopověděla. Té chvíle se matka sklonila nad ni a pokrývala ji polibky. Oči dítěte se zavřely. Bylo slyšet povzdech, který se zdál posledním, a manžel viděl náhle, jak malé to tělo trne strašlivým chladem, jenž zvěstuje, že život uprel.

Při pohledu na drahé dítě, které se nehýbalo, bylo srdce matčino jako mečem prohnáno; palčivé slzy její, které se jí z očí hrnuly, náhle se zarazily. Spustila tělo na lože a sklesla na kolena, ruce visely jí dolů, když v ponurém tichu pozorovala své dítě s tváří, se zrakem, jehož bezútěšnost jazyk lidský vyjádřiti nedovede.

I její muž, kterého zprvu zarazila hanba, výčitky a vědomí učiněných křivd, pozoroval jako zdrcen truchlivý ten výjev. Pohled na dcerušku, která tam bezduchá ležela, na ženu žalem zlomenou, pohnul konečně bezcitným jeho srdcem. Cítil, jak se v něm ozývají city opravdu otecké a byl trýzněn strašlivým hořem. Než, jsa méně zkrusem nežli žena, nechtěl ještě věřit, že by neštěstí nebylo lze napravit.

Naklání se k ženě pravil s příděchem laskavosti: „Ale, drahá, ty se oddáváš zoufalství, jako by bylo všemu konec; snad se mylíš?“

Ubohá matka, která již v obrat nevěřila, zachvěla se, slyšíc ten hlas, neboť to byl hlas člověka, kterého vinila, že je katem její dcery. Rozkacená jako lvice, již právě sebrali mláďata, zvedá se s pohledem, jenž metal blesky, s pohybem ruky hrozivým, a hlasem příkrým dí ustrašenému Františkovi: „Mou dceru mi vrať, mé dítě, oh, ty bidníku, ty mi vyčítáš, že ji oplakávám, ty padouchu, který jsi ji zabil!...“ — „Ale, milá ženo...“ — „Vidíš, tu ji vidíš, je mrtvá, ano, mrtvá nadobro, mrtvá hladem, a to tvou vinou! Ó můj Bože, co můžeš říci na svou obhajobu? Nemáš-li dvě ruce, jako jiní, a dobré řemeslo v rukou? A ty ji necháš umřít hladem! Ty sketo, ty zbabělče! Oh, Bože můj, a to je otec mého dítěte!“

A nešťastnice svezla se na zemi prolévající slzy. Bouřlivost nebyla rysem její povahy. Manžel, zdrcený těmito pádnými výčitkami, kterých — to dobře cítil — vrchovatou měrou zasluhoval, poklekl beze slova u lože a utíraje si jednou rukou hojné slzy, nazvedl druhou dítě. Náhle se zachvěl. Na bledých tvářích dítěte postřehl, jak se mu zazdalo, neočekávané pozardění a zaslechl, jako by se byl vydral vzdechem ze rtů méně sevřených. Položil dítěti ruku na srdce a bylo tam znáti lehoučký tlukot. Jako bez sebe vzal ruku ženinu a položil ji na srdce dítěte. Když ubohá matka ucítila pod prsty tlumený tep a zároveň slabé teplo, a zvláště když zaslechla šeptnutí: „Mami, maminčko!“ tu nevěděla v šílené radosti, co dělá: jen se vrhla k své dcerušce a objímala ji, ani nepozorujíc, že dítě pravilo: „Mám hlad!“

I otec byl vzrušen, ale jsa klidnější, pochopil, že to bylo poslední přirozené vzepjetí, aby oběť byla smrti vyrvána. Porozuměl, že je třeba přispění. Ve sklenici byla trocha vína,

které matka, než se vrátili domů, koupila a něco cukru. I nalil na lžici s kouskem cukru, odsunul ženu, která naň patřila v jakémsi ustrnutí, a podal tu posilu ke rtům dítěte. Maličká to lačné přijala a zdála se posilněna. Druhá lžice působila ještě lépe. I omočil otec střidku chleba ve troše vína smíchaného s vodou. Dítě to snědlo a brzy mohlo říci, několikrát se pousmávši: „Ach, tatínku, jak je to dobré, tatínečku, jak dobrél! Měla jsem hlad, dej mi ještě... prosím tě.“ Ale otec uznal rozumným přestat na malém tom pohodování a řekl: „Ne, miláčku, v té chvíli by ti to uškodilo, později uvidíme, až se vyspíš; hleď usnouti.“ — „Ano, tatíčku, cítím, že budu nyní dobře spát, když mne políbíš,“ doložila s utěšeným úsměvem.

Otec i matka schýlili se zároveň nad dítětem a jejich hlavy se dotkly nad hlavou jeho. Oba měli slzy v očích, oba na rtech úsměv štěstí. Žena první chopila se obou rukou mužových a patříc naň s výrazem něžné lásky, řekla mu hlasem, v němž tkvělo celé její srdce: „Příteli, muži milý, před chvílkou jsem byla k tobě tuze krutá, ale to jsem šílila bolestí, odpusť mi!“ — „Ženo, má drahá, má výborná ženuško, ty žádáš odpuštění po mně, který bych tě měl na kolenou prosit, abys zapomněla na minulost? Ach, já jsem si tvých výčitek až moc zasloužil, ale pro budoucnost ti slibuji, ne, přísahám ti u tohoto dítěte, které s úsměvem na rtech usnulo, přísahám, že budu tím, čím býti mám, a mé děti budou mít otece.“

Rád dokládám, že František dostal slovu: nyní není pracovníka houževnatějšího. Proto také není v domácnosti již nesházy, ani tísně, ani nedostatku. Světnička ve svatomarkétské ulici je opatřena novým nábytkem a nabyla opět svého světečního vzhledu. Měli byste radost pohledět na veselé, růžové tvářičky obou dětí, na které Jenovefa, neustávajíc vládnutí jehlou, patří usměvavě šťastným

pohledem. Nahoře slyšeti Františka, který se ohání statečně hoblíkem a zpívá si nějakou veselou a slušnou písničku se spokojeností člověka, je muž srdce i svědomí dává nejlepší vysvědčení.

Muž bezbožník.

Jestě více než lenosti a opilství jest se, jde-li o manželství, obávati bezbožnosti. Tisíckrát lépe by bylo uložit mladou dívku do hrobu než dát ji za muže nepřítele její víry a jejího Boha. Ležíc v rakvi ve své nevinnosti a víře jest věru chráněna nákazy zla a co tělo její vydáno jest hnilobě a mění se v prach hrobu očekávajíc vzkříšení, duše dala se v let k jasným výšinám nebeským. Kolik jest mezi vyvolenými mladých lidí zemřelých bez poskvrnění těla i duše, kteří dnes velebí a na věky velebiti budou Pána, že je vzal odtud v 18. ve 20 letech!

Jest se čeho hroziti při pomýšlení na děvče, které nerozumní rodiče obětují bezbožníkovi. Jakmile bude ženat, milerád se vžije do myšlenky, že pracuje k blahu své ženy, snaže se z její duše vyrvati, co nazývá bídnými předsudky: lásku k modlitbě, k Eucharistii, víru, naději, lásku, zkrátka Boha. Aby dosáhl tohoto ďáblského cíle, vodí ji do nejzkaženější společnosti, má v ústech ustavičně hnusné návrhy, dává ji čísti nejhanbnější romány a časopisy. Mladá choť pociťuje nepozorovaně působení mravního jedu, modlí se méně, navštěvuje řídkěji náboženská cvičení a potom opouští zpověď, přijímání. Pozdrav „D o m i n u s v o b i s c u m“ — „Pán s vámi“ není ji už tím, čím býval dříve. Stojit ji arci mnoho přemáhání vzdát se toho všeho, rozloučit se s věrou svých otců, věřit, že se mylí církev, ne pak její muž. V její duši zuří ještě pořád boj mezi pravdou, která jest Ježíš Kristus, a mezi lží, jejíž otcem je satan. Ach, žiti s Ježíšem, toť nebe již na zemi, kdežto bez něho zakouší člověk stále cosi pekelného, i v zámcích, i na trůně. Vzpomínajíc tedy na veliké

ty pravdy, ubohá žena vzdychá, sténá, pláče, ale jsouc ustavičně pronásledována výsměchem a úštěpký bezbožnosti, podléhá posléze, ježto její víra nemá až tak příliš hlubokých kořenů. Od té chvíle slzy přestávají, rozvaha se zatemňuje, srdce se kazí a ztroskotání víry táhne za sebou ztroskotání zásad mravních. O jednu volnou myslitelku je na světě víc. Vizme ji při práci její: jako zapomněla na svého Boha, tak zapomíná i na svého manžela, na děti, na domácí, a kdekdo trne nad pohoršením, které dává. Lidé o ní mluví veřejně, děti se za matku stydí, muž hubuje, zlobí se, hrozí, ale jest již pozdě. Sbírá jen ovoce svých bezbožeckých nauk. V takové domácnosti není štěstí a když pominou bědy časné, počínají tresty věčnosti, aby nikdy nepominuly. Tam i nejhrdější volní myslitelé, kteří volají: „Ni Boha, ni pána!“ budou ve žhoucí hrudi na věky pociťovati břímě božské spravedlnosti.

Muž lakomec.

Lakota a štěstí jsou dvě věci, které nikdy pospolu pod jednou střechou nebytují. Dům lakomcův je přibytkem, v němž nic nemůže ukojiti žízeň nejstrašlivější, žízeň po zlatě. Ano, dejte lakomci tolik zlatáků, co je listků v lese, zrnek písku na břehu mořském, on bude po vás chtít ještě víc, protože jeho žízeň podobá se šílenství, které mu brání rozpoznati, že má Bohu sloužiti, duši spasiti, pekla se uvarovati a získati ráj. Čas posvěcený modlitbě a povinnostem náboženským pokládá za ztracený. Upírá Pánu právo uložit v týdni jeden den odpočinku. Lakotný dělník půjde v neděli do továrny, rolník na pole, místo aby šli do kostela. Je to žalostné divadlo, jakého nemohou poskytnouti lakomci příkladně v Americe, protože tam úřady, třeba republikánské, ještě zachovávají starý zákon sinaiský. Jidáš ve zběsilem lakomství prodal svého Boha a Mistra za třicet stříbrných. Lakomci dnešní prodávají laciněji, i za tři,

i za dva, ba někdy i za několik haléřů svou duši stvořenou k obrazu Božímu, určenou požívati věčné slávy Boží. Tím je o vyvolence méně, o zavržení více... Jaký to obchod! Dělá zármutek nebi a radost peklu...

A kdyby takový lakomec mohl za cenu své duše získati přítele nebo drobet štěstí! Ale nikoliv. Štěstí a lakota jsou dvě věci podstatně protichůdné, tak jako oheň a led.

Lakomec čítá tolik neklidných dnů, kolik je jich v roce, a tento neklid roste víc či méně dle náhod a nehod, které více či méně znesnadňují vydobyti příjmu. A pak, když jeho ramena vyčerpaná více ještě práci než věkem nemohou již dělati, stává se mu tento vynucený odpočinek zase novou a strašlivou trýzní. Žít a nepracovat? Ale tu by se jeho poklad nezbytně o nějaký groš zmenšil! Ne, to raději umře...

Před nedávnem umíral stařec oděný v hadry a umíral hladem na svém loži vedle truhlice, v níž bylo víc než sto tisíc franků. Litovali jsme ženu lenochovu, opilcovu a bezbožníkovu, soucitu zasluhuje i žena lakomcova. Bůh sám zná rozsah jejího neštěstí. Vyčítá se jí, že není dosti pracovitá a šetrná, vyčítá se jí halěr darovaný chudým, čas, který věnuje zpovědi a mši, ba i ty krátké chvíle, kdy klečíc u kříže ždá o sílu, statečnost a vytrvalost.

Ubohá žena! Ve svatebních šatech

se usmívala, když ji nazývali nevěstou, věřila ve štěstí, a hle, lakota mužova učinila z ní otrokyni, ba jako mučednici. Ruce její budou brzy únavou sedřeny, srdce žalem zlomeno, a budou-li její děti takovými skrbliky jako otec, nebudou ji pokládati za víc nežli za neužitečný stroj a budou pro ni hledati toužebné místo na hřbitově.

Pravým manželem je muž, který není ani lenochem, ani opilcem, ani bezbožcem, ani lakomcem, ale který miluje svou ženu v Bohu a pro Boha. Jako nový Tobiaš svolává s nebe, kolik mu třeba světla a odvahy, aby plnil své povinnosti. Ať je sebelepším křesťanem, uznává, že není nejdokonalejším a vědomí vlastních chyb činí jej shovívaným k chybám ženiným. Ví, že je zrovna tak vydána hříchu jako on sám, že se může jako dcera Evina odvrátiti od Boha, naslouchajíc svědci, a že může klesnouti. A přišla-li k pádu, on podá jí laskavě ruku, t. j. vrátí jí povinnosti svými slovy, poučením a radami plnými moudrosti a mírnosti. Provinilá žena bývá dojata převelikou láskou a soucitem, který vidí v srdci mužově, stydí se sama před sebou, vzdychá a pláče a stává se opět takovou, jaká byla v prvních dnech po sňatku, vlídnou, skromnou, oddanou a věrnou, a na vždy bude svědčiti: nalezla jsem ve svém muži víc než přítele, nalezla jsem v něm zachránitele.

Obrázky z katolických misí.

Podává Maxmilian Weinberger.

*Kus misijní cesty podél jižního pobřeží
ostrova Flores.*

Kde, v kterém dílu světa a v kterém moři leží ostrov Flores? Leží jižně Asie v Indickém oceánu a náleží mezi tak řečené Malé ostrovy Sundajské. Podél jeho jižního pobřeží

vykonal kratší cestu misionář P. Josef Eitel a popisuje průběh její následně:

„Často vede mne cesta z hor dolů k jižnímu pobřeží. Vždy znovu působí na mne nezměrné moře světové svou tajemnou přitažlivostí a já se pokorně obdivuji pokaždé tomuto mo-

hutnému dílu Božímu. Avšak i cesta podél pobřeží není bez zajímavosti.

Tisíce let zuří zde rozhořčený boj mezi zemí a mořem. Nepřetržitě pohání světové moře své pěnou pokryté vlny proti tvrdým skalnatým břehům. V hustých řadách válečných ženou útokem a vrhají se s nesmírným napětím sil na nepřitele. Ale tento, t. j. skalnatý břeh, neustupuje ani o vlas, ale vrhá je zpět. Ustupujice, sráží se s vlnami kupředu se ženoucími, dmou se vysoko do výše a strženy řítí se zase vpřed a zase zpět, a tak pořád bez přestávky. Boj ten hřmí a duní a země otfásá se kolem. Pěny stříkají daleko na pevninu. Stihlé palmy jsou tichými diváky tohoto obrovského divadla. Vitr šumí v jejich větvích, ale pokoje zde nikdy nebude, leč až o soudné dni, jak praví sv. evangelium, bouře a hluk příboje se smísí s bouří a hukotem rozhroušeného moře.

Vedle tohoto velkolepého divadla přírodního pozorovati také výjevy klidného, tichého života. Ve výklenku skalním, proti větru chráněném, houpá se lehký člun. Sedi v něm muž; jeho oko pozoruje nepohnutě tetelící se šňůru udice. Nedaleko něho dřepí na omšené skalině jiný rybář. Zdá se, jako by byl z kamene. Je to volavka popelavá. V její malých očkách se jen blýská a běda rybce, která se k šedému tomu rybáři příliš přiblížila. A jaký je to pestrý život nescíslných zvířátek v horkém písku pobřežním! Blíží-li se smrtící koňská kopyta, utíká všechno do svých úkrytů. A vysoko nahoře nad veškerým tím shonem a dováděním pobřežního živočišstva vznáší se orel, obraz to majestátního klidu a sebevědomí.

Hledíme-li přes široou vodní poušť do dálky, vidíme za jasného počasí jemné obrysy jižního sousedního ostrova Sumba. Nedaleko odtud směrem k jihovýchodu spatříme podlouhlý ostrůvek. Je to ostrov Endeh. Jeho obyvatelstvo čítají několik tisíc duší. Je dnes bez výjimky mohamedánské. A přece kvetl tam, je tomu ovšem již

téměř pět set let, čilý život křesťanský. Mohamedánská zuřivost život tento mečem a ohněm zničila. Portugalští kněží byli zahnáni nebo usmrceni; domorodí křesťané přehli přes moře anebo byli přinuceni katolické víry se odříci. Rozpadlé zbytky křesťanského kostelíčka a znetvořené kamenné sochy svatých jsou jedinými němými a přece tak výmluvnými svědky křesťanské minulosti na onom ostrůvku.

Také na velkém ostrově Flores zapustil mohamedanismus již dávno pevné kořeny. Zvláště na jižním pobřeží našel mnoho přívrženců. Jest jich celkem asi 30.000. Většinou jsou to cizinci, přistěhovalci ze sousedních ostrovů. Jsouce rozenými mohamedány přinesli si svou viru s sebou a rozšířili ji mezi původním obyvatelstvem pohanským. Co do prostředků nebyli právě vybíraví. Lest a násilí hráli tu velkou úlohu, právě jako všude jinde a ve všech dobách!

Velkých nároků na rozum a vůli svých přívrženců mohamedánská víra nikdy nečinila. A tak můžeme bez pomluvy směle říci, že většina zdejších úředníků „prorokových“ a jeho náboženství vi jediné to, že požívání vepřového masa jest jim zakázáno a že musí denně několik průpovědek koranu odříkati. Ale v jedné věci jsou všichni za jedno: v nenávisti proti náboženství kříže. V boji proti němu neschází jim nikdy látky k pomluvám a lžím všeho druhu. Vůči Evropanu, jmenovitě úředníkům, chovají se na oko pokorně a skromně, po straně však vážnost jejich, jak mohou, podřívají. Namahavé a poctivé práci polní se vyhýbají, raději zabývají se malým obchodem a rybolovem. Skvělé obchody provozují prodejem všelijakých kouzelných léků, které — jak tvrdí — nemoci zažehnávají a neštěstí ano i smrt zamezují. Vážnosti si zůmyslně dodávají vystupující sebevědomě a lépe se šatíce. Bohužel na omezeného horala působí svým vlivem pravidelně zhoubně.

V této příčině vyznamenávají se

zvláště tak řečení hadži, t. j. mohamedánští „svatí“. Vykonávše totiž pout do Mekky odkáli si všechny své hříchy. Na znamení své jako sníh bílé nevinnosti nosí bílou čepičku, zatím co obyčejný věřící červenou nebo černou se spokojiti musí. Poutníků do Mekky z Indie je ročně na tisíce, ač cesta tam je daleká a obtížná a mnozí své vlasti více nespátí. Aby však někdo titul a známku hadžiho nositi směl, není třeba, aby celou obtížnou pout vykonal sám, ale stačí, aby tak učinil jeho zástupce! Anebo postačí část cesty a to ostatní doplní — bezbožné peníze! Zbožný prostomyslný moslim má ke svým „svatým“ neobmezenou úctu. Vrátili se novopečený hadži z pouti, schází se lid se všech stran, z blízka i daleka, aby ho obejmul a políbil. Kam, na tom nezáleží; každé políbení na tělo „svatého“ očišťuje vlastní duši od všeliké poskvrny. Přihlédneme-li blíže, vyklubou se z těchto „svatých“ hotoví nástupci oněch židovských farisejů, jejichžto pokrytectví Spasitel tak často stavěl na pranýř.

Na pobřeží daří se mohamedanismu dobře, ne tak na horách. Příčina toho leží v zákazu požívání vepřového masa.

Tento zákaz je pravému moslimovi začátkem a koncem jeho náboženských předpisů. Než vepř jest skorem jediné zvíře, které si obyčejný člověk může chovati. Koně, bůvoly a ovce mohou si držeti jen bohatí. Malé prasátko za to nestojí mnoho a užívá se skorem samo. V neúrodných krajinách na severním pobřeží je zboží na výměnu za rýž a kukuřici. Co však potom, jestliže chov a požívání tohoto tak užitečného zvířete se zapovídá? Obyvatelé na pobřeží jsou na tom lépe, ježto za vepřové maso jim poskytují náhradu ryby a raci. A proto nejčtenější a nejvěrnější přívržence „prorokovy“ najdeme na pobřeží, zvláště jižním.

Také vesnice, jimiž nás cesta nyní vede, jsou toho dokladem, jsou velkou většinou mohamedánské. Lze to

poznati po modlitebnách, jež v žádné mohamedánské vsi neschází. Jsou kryty obyčejně cínovým plechem a podlaha je z cementu. U vchodu stojí velká nádržka na vodu, kde vstupující do modlitebny své denní hříchy a poklesky smývají. Horlivost v konání náboženských povinností není u všech stejná. Já alespoň viděl jsem, že tak mnohý moslim při zvuku bubnu, svolávajícího k modlitbě, zůstal doma u své rodiny seděti a nechal jiné souvěrce za sebe se modliti. Ano stává prý se, že mohamedánský kněz musí sám průpovědi koranu odřikati, ježto ovečky se do modlitebny nedostavily.

Než to jsou výjimky. Ostatně jsou také křesťané, kteří ovzduší kostelního nesnesou!

Jinou známkou mohamedánských osad na pobřeží je ošklivý zápach, jenž je zahaluje. To lze snadno vysvětliti tím, že oba policisté čistoty, pes a prase, jako nečistá zvířata jsou z nich vyloučena. Nevděk je údělem obou těchto zvířat. Místo aby se jim kamenné pomníky stavěly jako strážcům čistoty, nemají do mohamedánských osad přístupu. To byli staří Egypťané moudřejší, ježto živočichům téhož řemesla, t. j. chrobákům čili lejnožroutům, z vděčnosti takové pomníky stavěli.

Jediným téměř domácím zvířetem mohamedánů na pobřeží je koza. Tato nenáročná čilá zvířata jsou tam četně zastoupena.

Koza hodí se velmi dobře k povaze lenivého, práce se šitíciho obyvatele pobřežního. Nějakého zvláštního ošetřování nežádá a ani nemá. Trávy a listí je všude dost. V noci spí za příznivého počasí na návsi, za deště nalézá útulek mezi dveřmi chalupy.

Vody zdá se, že nepotřebuje, neboť daří se i ji tam výborně, kde široko daleko žádné vody není. Staré kozy nosí okolo krku lehké příční dřevo, aby nemohly ploty a ohradami procházeti a tam mlsati.

Kozy jsou také jediní obyvatelé ostrova, kteří nosí — vousy. Floresan pečlivě totiž vytrhává každý chloupek, který se pod nosem nebo na bradě ukáže. Boli to sice, ale co člověk ne-

udělá všechno, aby byl hezkým! Jen tu a tam viděti staršího muže, jenž si nechává bradu růsti.

(Ostatek přistě.)

Různé zprávy.

Odpadlíků přibývá. Od ukončení války, tedy za jedenáct let, je ve Vidni 120.000 odpadlíků; jejich počet stále ještě roste. R. 1928 bylo jich 28.887 osob, r. 1926: 13.505, r. 1925: 11.460. I na venkově v Rakousku je stejně. Ve Štýru bylo r. 1920 toliko osm osob bez vyznání, r. 1928 bylo jich 2425. V Linci jest jich nyní 3735.

Náboženské knihy. V Německu vychází nyní ročně asi 30.000 nových knih, z těch je 12% (asi 2400 knih) náboženského obsahu. V Holandsku jest jich 11, v Sev. amer. Spojených Státech, 10, v Dánsku 5, v Itálii 22, ve Španělsku 35 procent.

Počet kněží u nás. Koncem roku 1928 bylo v naší republice 8485 světských kněží a 1006 řeholních ve 182 klášteřích. Jeptišek bylo v 548 klášteřích 8296.

Konvertité. Během loňského roku přistoupilo ke katolické církvi ve Spojených Státech severoamerických 36.376 konvertitů.

Mír nábož. v Mexiku. V červnu l. r. byl uzavřen mír mezi církví katol. a státem v Mexiku, jimž byl zaveden dřívější poměr mezi církví a státem. Po celé zemi byly děkovné bohoslužby.

Kněžská povolání. Hrabě Albama ve Španělsku vstoupil k jesuitům. Jeho choť vstoupila do ženského kláštera. Jejich děti, synové i dcery jsou v klášteřích. V Itálii složil v Monze u Barnabitů v letoším červnu slavné sliby bývalý kníže Ognát

Paterno, jeho choť učinila podobně v ženském klášteře. Oba mají skoro šedesát let. Celé své jmění v ceně 125 milionů lir, sestávající z různých paláců, domů dvorů roztroušených po celé Itálii, odkázali svatému Otci.

První vycházka sv. Otce z Vatikánu byla dne 25. července l. r. Konalo se procesí po svatopeterském náměstí, při němž nesl sv. Otec Sanctissimum. Byl kongres bohoslovců z celého světa. Účastenství lidu bylo obrovské.

Systemisace diecézí v Prusku. Dle nového konkordátu jsou nyní v Prusku tři církevní provincie, totiž Kolín, Paderborn a Vratislava, což jsou arcibiskupství. Ke kolínské provincii přináležejí tato biskupství: Čáchy, Trýr, Limburg, Münster a Osnabrück. K Paderbornu jsou přivtělena biskupství: Fulda a Hildesheim. K Vratislavě: Berlin, Ermland a prelatura Schneidemühl. Tyto tři církev. provincie mají 12,272.406 katolíků, žijících ve 3276 farnostech. Kněží v duchovní správě působí 7044; kromě nich je tu ještě dalších 2003 kněží.

Odpady v Německu. Od roku 1919 do 1925 odpadlo v Německu 218.752 osob z církve řím.-katol. Nejvíce jich bylo r. 1920, totiž 44.000. V téže době vystoupilo z církve protestantské 1,243.092 osob. Nejvíce odpadů je v městech průmyslových. V Lipsku na př. bylo 1. prosince 1910 katolíků: 26.220 a dne 16. června 1925 toliko 18.351.

Sv. Jeronym.

Sv. Václav.

Sekty v Holandsku. V Holandsku je nyní 130 různých nábož. sekt. Jenom 31 mají větší počet vyznavačů, ostatní toliko živoří. Jansenisté, kteří kdysi kvetli a byli katolíkům nebezpeční, mají nyní jenom sotva 10 tisíc vyznavačů, kterým je v čelo postaveno třé biskupů a třicet kněží.

Studentky na katol. universitě v Paříži. Co bylo před dvaceti lety naprosto vyloučeno, je nyní zavedeno, že totiž mohou na pařížské universitě Institut catholique účastniti se dívky. Nyní je tam na čtyři sta studentek.

Misie. V misionářském ústavě sv. Gabriela v Meidlingu u Vidně bylo v letoším červnu vysvěčeno 44 mladých bohoslovců, kteří byli rozesláni do misii mezi pohany. — Ve Švýcarsku sebralo se loni 580.000 franků na cizozemské misie. Na domácí misie, t. j. kde jsou katol. fary mezi protestanty, sebralo se v téže době 350.000 franků.

Katolíci v Polsku. V Čenstochově, kde sídlí od r. 1925 biskup, stavi se nová kathedrála, kde bude místo pro 13.000 osob. Náklad obstarávají Poláci z Ameriky. V poslední době přestupuje v Polsku mnoho Židů ke katolicismu, což však vzbuzuje velkou pozornost, protože jsou Tito konvertité často nespolehliví. Tak ukázalo se, že ze 20 varšavských advokátů židovských pouze osm není pokřtěno, a pokřtění přísahali u soudu po židovsku, nad čímž se všim právem katolíci horšili a veřejně vytýkali ve svých novinách, že je to podlost a farisejství.

Naše nábož. poměry. U nás je 11 milionů katolíků; obdrželi od státu loni příspěvků 6,568.000 Kč. Českoslovenští Bratři mají 1,021.000 vyznavačů, obdrželi v téže době 15,282.000 Kč. Čsl. nár. církev má sotva 600.000 vyznavačů, obdrželi v této době Kč 4,950.000; evandělická církev má 234.000 věřících, obdržela 2,740.000 Kč; tedy pro katolíky nejnepříznivější poměry.

Katolíci v Irsku. Celé Irsko má 2,972 000 obyvatelů; katolíků je z nich

2,751.000, což je 92.6 procent. Nyní je tam 214.000 protestantů, nejvíce žijí na severu v provincii Ulster, kam se stěhuje mnoho protestantů, roztroušených po zemi. Katol. kněží je nyní 3900. Rozdělení je: čtyři církev. provincie s 28 diecesemi. Primasem je arcibiskup dublinský, který bývá obyčejně kardinálem. Někdy jest jim též arcibiskup z Armagh.

Hofmannsthal. Ve Vídni zemřel v červenci l. r. velký básník a spisovatel, konvertita Hugo von Hofmannsthal ve věku 55 let. Zemřel náhle v den pohřbu svého syna. Zanechal poslední vůli, v níž si přál, aby jako terciář sv. Františka byl pochován v řeholním rouše a pohřben od řádových kněží, což se také stalo.

Dva lidé vystavěli vlastníma rukama kostel. V malé italské vsi Venezzano u Bologně byl starý kostel na spadnutí. Tu se odhodlal před 32 lety místní statečný farář Don Branchini, že postaví nový, krásný, velký kostel, a to v gotickém slohu, neboť myslel, že bude lacinější. Kde však vzít k tomu prostředky? Dobrý ten muž dlouho nepřemýšlel, nýbrž promluvil si s hodným místním zednickým mistrem Vitem Mazzolim. Ten prohlásil, že jest ochoten stavěti kostel zcela vlastníma rukama. Jen občas mělo mu několik nádeníků pomáhati. Přítel farářův, zkušený architekt, udělal plán. Kostel měl míti podobu latinského kříže, 3 podlouhlé lodi, 1 příční a měl míti 44 m vysokou kopuli. Šířka kostela byla vypočtena na 40 metrů. Jedno se tedy o velikou stavbu. Čerstvě se dali do práce. 28. září 1894 posvětil farář základní kámen. Místní obyvatelé byli vyzváni, aby pomohli kopat základy a dovážeti hlinu, pisek a stavební dřevo. Farář, jenž dosud trávil svůj volný čas malířstvím a egyptologií, převzal nyní povinnost nadělati sám cihel, při čemž mu zbožní vesničané pomáhali. Vypálil ponaáhu celkem 450.000 cihel. Mazzoli však, jenž sám pracoval za sedm lidí, stavěl zdí a stěny, mnohdy položil až 800 cihel denně. Těch 450.000 cihel však nestačilo a

farář musel kde se dalo, jít prosit. Tak sehnal konečně s velkou námahou ještě půl milionu cihel. K tomu zaplatil ještě zedníkovi a sedlákům, ovšem velmi málo: zedník se spokojil 2 lirami denně a teprve poslední dobou dostával 2.70 liry za hodinu. A sedláci, kteří vozili písek z dálky několika kilometrů, žádali jenom 10 centesimů za vůz. Během těchto 32 let bylo to-muto dobrému faráři vždycky mukou, když viděl, jak se blíží sobota, neboť většinou neměl v rukou až do posledního okamžiku ani tak nepatrný obnos. Jednou už v sobotu odpoledne neměl v kapse ani centesima. Jak měl lidem vyplatit? Tu v posledním okamžiku přichází jeden starý sedlák a praví: „Pane faráři, slibil jsem vám už před třemi roky, že vám dám malý příspěvek na stavbu kostela a dosud mi nebylo možno. Nyní bych chtěl svůj dluh vyrovnat.“ A je to neuvěřitelné, ale přece pravda: dnes po 32 letech kostel stojí, velkolepý a milý, s významným portálem, s krásnou kopulí o 12 polích, se 3 okny, 1 mramorovým hlavním oltářem a cementovým chorem. Zdaleka se vyjímá jako katedrála. Nejobtížnější bylo vystavět kopuli. Pomáhali si k utvoření formy vysokými topolovými kmeny, pak přišla železná kostra a na to cement. Zábradlí v kopuli pojme 150 osob. Kostel byl nyní uprostřed června vysvěcen. Celé okolí proudilo k této slavnosti, každý chtěl stisknouti ruku hodnému faráři a jeho věrnému pomocníkovi. Mazzoli, zedník, má dnes 68 let. Začal pracoval na kostele v 36 letech. Práce jen zřídka byla přerušena. Nejdelší přestávka ve stavbě byla za války. Mazzoli má syna, jenž se stal knězem. Don Brancini však mezitím jmenován monsignorem, může se dnes zase vrátiti od pálení cihel ke svým egyptologickým studiím.

Chorvati pro katolický tisk. Katolické Chorvátsko nemá až dosud ani jednoho výslovně katolického deníku. Nyní vzniklo hnutí, jež si vzalo za úkol sebrati peníze, na katolický deník potřebné, upisováním akcií. Nový de-

ník měl začít vycházeti na velikonoce roku 1927, podaři-li se ovšem do té doby sehnati aspoň 1,500.000 dinarů a nejméně 4000 odběratel. 500.000 dinarů mají už sebráno. Při tomto hnutí snaží se v Chorvátsku napodobiti příklad uherských katolíků z roku 1918. Tam byla totiž vyvolána v život akciová společnost s 3 miliony korun základního kapitálu, se zcela malými akciemi po 25 korunách. Zvolili tuto cestu, aby seupisování mohl zúčastniti i ten nejchudší, a aby se tak akce stala opravdu lidovou. Tři měsíce bylo vzorně pro myšlenku tuto agitováno, sta řeči a schůzi bylo pořádáno, miliony tiskopisů po celé zemi rozházeno. Úspěch uherských katolíků byl ohromný, neboť po oněch třech měsících byl základní kapitál třikrát přepsán. Při ustavující schůzi akciové společnosti bylo již k dispozici 10 milionů korun a základní kapitál mohl být hned na první schůzi trojnásobně zvýšen. Brzy na to přišel ovšem bolševický teroristický režim žida Bely Kuna, který skoro celý sebráný kapitál strčil do kapsy. Přes to se katolíkům podařilo po pádu Bely Kuna založiti dva velké deníky a koupiti jednu z největších budapeštských tiskáren, takže katolický tisk jejich se může od té doby považovati za zajištěný. Je nyní na Charvatech, aby uherské katolíky následovali.

Konverse v Anglii jsou v poslední době na značném postupu. Církevní oznamovatel v arcidiecesi westminsterké v Londýně oznamuje, že roku 1925 pouze v této diecesi přestoupilo 1727 protestantů do církve katolické. Z nich 72 učinili vyznání víry v kathedrále, 92 v kostele oratoriánů a 140 v chrámě jesuitů. Z žijících předních anglických spisovatelů konvertovali známý G. K. Chesterton, H. Belloc, J. Ayscough, W. Werd. M. Baring, C. Mackenzie, K. Tynan, Rom. Nax. — Kterýsi anglický konvertita v Readingu věnoval 50.000 liber šterl. na stavbu nového katolického chrámu jakožto poděkování za své obrácení.

Katolíci ve Francii. Zednářská vláda

franc. nejen že nedává katolíkům, co jim po právu náleží, nýbrž je ještě olupuje o to, co jim patří. V poslední době dopustila se nových dvou krádeží církevního majetku. Zabranou budovu kněžského semináře v Tarbes proměnila v technickou školu, která byla za přítomnosti Poincaréa a Herriota slavnostně otevřena. Při té příležitosti uveřejnil stařík biskup tarbesko-lurdský Msgr Schoepfer opětovně a naposledy slavnostní protest proti zabrání církevní budovy. Protest, který byl čten ve všech farnostech diecese, je provát duchem křesťanské mírnosti, ale každé jeho slovo jako balvan musí dopadat i tiziti ty, kteří jsou odpovědní za tento nespravedlivý čin. Biskup nařizuje, aby bylo v den, kdy bývalý alumnát bude proměněn v bezbožickou školu — ba dokonce ve školu, která s posměchem odmítá Boha, v každém kostele slouženo requiem za duše těch zemřelých, kteří byli svatokrádežně oloupeni o milosti zádušních mší sv. „Jsem dalek,“ dodává ke konci listu ctihodný kmet, „pocitu jakékoli zášti proti nepřítelům a olupovatelům našich kostelů. Prosím, aby Bůh udělil jim milost světla a šlechetnosti, jež by jim dala poznati — ještě před jejich smrtí — jakou strašlivou nespravedlnost způsobili svým činem církvi.“ Druhý případ zákonem chráněné loupeže církevního majetku hlášen je z Montebelardu, kde městská rada přidělila obecnímu chudinskému fondu jmění kostela v Saint-Maimboeuf, sestávající ze státních rent, z fary a konfesní školy, vydržované čistě katolíky.

Zajímavá vzpomínka na neohroženého kavalíra. Letos jest tomu právě třicet let, co stala se zajímavá věc, kterou dlouho se obíraly všechny evropské listy: Baron Erhard v Düsseldorfu na Rýně byl kterýmsi potřebencem vyzván na souboj. Jako pravověrný katolík nemohl ovšem vyzvání přijati a je odmítl. Proto byl z německého vojska vyloučen a zbaven své důstojnické hodnosti, což také císař Vilém potvrdil, povoliv milostivé,

že baron smí dále nositi železný kříž, který dostal za svou udatnost r. 1870. Ale baron Erhard tuto milost nepřijal, ale psal císaři: „Vracím toto vyznamenání, třeba že v tolikých bitvách statečně jsem se bil s nepřitelem a neschovával jsem se někde vzadu za prostými vojáky, jako to velcí páni činívají.“ Když hned na to baronovi Erhardovi bylo oznámeno, aby očekával ve svém paláci vojenského majora, který si přijde pro jeho vojenské dokumenty, znovu odepsal: „Poněvadž jsem ve svém domě panem já, a ne někdo jiný, určuji ja hodiny návštěv a ne osoba druhá. Ostatně někoho posílat pro mé vojenské dokumenty, jest zbytečno — spálil jsem je už dávno.“ — Císař Vilém měl z toho případu velkou ostudu a baron, který jen proto odmítl souboj, že se řídil příkazem své církve, byl všeobecně oslavován jako hrdina.

Vzrůst počtu katolíků v Evropě. Úřední „Catholic Directory“ pro Anglii a Wales udává, že během minulého roku vzrostl počet katolíků v Evropě o 9,576.615. Roku 1925 bylo tu katolíků 185,265.194, 1925 pak 194 mil. 841.809. Všechny katolíků na světě podle zmíněné knihy jest 334,664.791, více o 10,336.383 než roku minulého. V zemích, kde se mluví anglicky, je katolíků 43 miliony 910 tisíc 765, z čehož připadá na Ameriku 28,621.105, na britské království pak 15,289.660. Statistiky pro Anglii a Wales ukazují přírůstek kněží, kostelů, kaplí, středních i elementárních škol, obyvatelstva, sňatků, křtů i konversí. Konvertitů bylo v posledním roce 11.948, z toho ve čtyřech diecích nad tisíc a jen v jedné pod 250.

Budhistické školství a misie v Japonsku. Jak těžkou práci má křesťanské školství v Japonsku, můžeme poznat z následujících čísel: budhisté mají 4175 nedělních škol, 12.754 učitelů a 575.691 žáků. Samozřejmě požívají tyto školy nejštědřejší podpory městských úřadů a učitelů z veřejných škol. Jak hrozně malý jest naproti tomu počet katolických škol! Roku 1923

bylo katolických škol 155, 686 učitelů (i s katechetami) a 12.249 žáků. Chápeme úzkost sv. Otce Pia XI. o blaho i boolesti jediné katolické university v Tokiu, kterou řídí němečtí jesuité, která těžce bojuje stále ještě o svou existenci. Při porovnání počtu škol buddhistických a katolických znějí tím důtklivěji jeho slova, která řekl generálu jesuitů: „Můžete říci, že podle mého přesvědčení je katolická universita nesmírně důležitá pro misijní práce v obrácení Japonska. Jedná se o čest církve před japonským pohanstvím.“ — Jak oznamuje buddhistický deník „Chugai Nippo“, skončil svaz japonských buddhistických misionářů poslední přípravu, aby rozšířil svou činnost i na Spojené státy. Nejdříve dostane sekta Nishi Hongwanji v Americe novou hlavu v osobě Mr. Sasakiho, jenž procestuje v průvodě jiného buddhistického kněze celou zemi. Na jihomořských ostrovech (Palao) se zřídí buddhistické náboženské školy a dětské zahrádky; je to první krok v plánu, aby mezi Japonci a ostrovními obyvateli byly navázány bližší styky. Budhismus získal tu už pozoruhodné úspěchy. V křesťanském, Němci postaveném kostele, byla už postavena Budhova socha. I do Sibíře už vnikli buddhističtí misionáři. Že buddhismus touží nejen po náboženském, nýbrž i po politickém vlivu, jeví se z usnesení generálního sněmu kyotské skupiny, jimiž byli členové strany vyzváni, aby v nastávající politické kampani volili pouze buddhistické kandidáty.

Náboženská statistika ve S. S. A. O vzrůstu náboženských společností v letech 1916—1926 podává data zpráva Washingtonského Statistického Úřadu. Ve Spoj. státech je dle ní 213 náboženských společností s 231.983 jednotlivými organizacemi a 54.624.976 členy oproti 200—226.718—41.926.854 v roce 1916. V popředí co do početní síly i přírůstku stojí katolická církev, jež r. 1926 čítala 18.605.003 duše oproti 15.721.815 v roce 1916, tedy přírůstek skoro 3 miliony během 10 let. Počet katolických kostelů ob-

nášel 18.940 (1916: 17.375). Následují různé protestantské sekty a to: Baptisti Severu 1.289.966 duší, Baptisti Jihu 3.521.378 duší, Baptisti černoši 3.196.621 duší „Učedníci Kristovi“ 1.377.395 duší, Spoj. luther. církev 1.214.340 duší, Evang. luther. konfes. 1.292.620 duší, Evang. syn. Mo. 1.040.274 duší, Methodisti Severu 4.080.777 duší, Methodisti Jihu 2.487.694 duší, Presbyteriani 1 mil., 894.030 duší, Episkop. církev 1 mil., 895.086 duší. K tomu druží se ještě veliký počet drobnějších společností, z nichž nejslabší theosofisté s 55 členy (oproti 72 v r. 1916). Celkem 22 lutherské sekty vykazují přírůstek asi 6 mil. Židů bylo v náboženských obcích 4.087.357 a měli 2953 modliteben. Protestantských sekt 19 v zmíněném desetiletí zašlo, za to 32 nové vznikly. Obnosy uvedenými zde církvemi na náboženské účely věnované, dosáhly v roce 1926 obrovského obnosu 814 milionů dolarů (přes 27.000 mil. Kč), oproti 328 milionů v r. 1916. V obnosu tom jsou započtena vydání na služné, kostelní stavby a opravy, záručení kostelních dluhů, příspěvky na vnitřní a vnější misii. Cena nemovitostí všech náboženských společností v Americe odhaduje se na 3.8 miliardy dolarů oproti 1.7 miliardě r. 1916. Číslice ty svědčí jistě o hlubokém a živém náboženském ruchu v Novém světě.

Církev katolická v Rakouské republice. Dne 20. října 1928 posvětil arcibiskup vídeňský, kardinál dr. Piffl, domov pro katolické vysokoškolské studenty. Budova, kterou postavil známý architekt Klem. Holzmeister, čítá na 100 moderně vypravených světnic, kapli a různé místnosti pro společné schůze. Staveniště zdarma propůjčili Salvatoriáni a Barnabité ze svých klášterních pozemků. Budova vystavena ze sbírek, o něž nejvíce se zasloužil univ. prof., princ Hohenlohe. Také Sv. Otec značným darem přispěl. — Ke konci října 1928 byl ve Vídni odhalen pomník populárního kazatele z řádu augustiniánů, Abrahama a Santa Clara. O jeho postavení postaral

se vládnoucí kníže Lichtenstein, když vídeňská obec nechťela postoupiti ze svého majetku místa vídeňskému kazateli. — Té doby byl též návštěvou ve Vídni arcibiskup pařížský, kardinál Dubois. Byl přítomen provedení Berliozova „Requiem“ ve svatoštěpánském dóme, jež řídil francouzský skladatel Gabriel Pierné, tvůrce oratoria: „Křížácká výprava dětí“. Kardinál Dubois navštívil při té příležitosti katolické vídeňské ústavy. — Jak známo, chtěly socialistické a volnomyšlenkářské organisace ve Vídni rušiti průvod o Květné neděli a o Božím Těle tak, že hodlaly pořádati o těch dnech a v touž hodinu demonstrační průvody. Jako protest proti tomuto úmyslu pořádl vídeňští katolíci četné schůze. Proto volnomyšlenkářské a socialistické organisace oznámení o zamýšlených průvodech, které již učinily policejnímu ředitelství, odvolaly.

Alice. Někteří naši čeští lidé dávají při křtu dívkám jméno Alice a také je takto volají „A-li-ce.“ Když konečně toto nečeské jméno svému dítěti dáte, musíte na ně volati „Eééčlis“, jinak, uslyší-li cizinec „A-li-ce“, buď se vám vysměje, nebo vás polituje, že své děti české jmenujete jménem cizím, nevědouce ani, jak se vyslovuje. Ovšem ten, kdo má českou rodinu, dá pokřtiti své dítě na české jméno, a to je „Alžběta“, nebo-li krásně řečeno: „Eliška“. Němec říká „Elisabeth“, Maďar „Erzsebeth“ (Eržebet), žid — „Elišeba“ (Bůh je moje mluva). — Ovšem toto upřímné napomenutí platí českým lidem, do cizinců nám nic není.

Chicago a my. Zatím co v cizině všechny čelnější noviny i volnomyšlenkářské přinesly obsáhlé referáty o velkolepém triumfu Krista Krále v Eucharistii na chicagském kongresu, u nás bylo až nápadné ticho. Pouze katolické listy podávaly zprávy a i to dosti kusé, pokrokové, aby se neřeklo, že nereferují o tak světodéjně události vůbec, spokojily se nepatrnými poznámkami. Tak čelný list našeho pokroku, čtený hojně i katolíky, který jindy neopomene referovati o žádné

sebemenší slavnosti našich nebo cizích protestantů a volnomyšlenkářů, o eucharistickém kongresu v Chicagu měl jen dvě poznámky: že zahájení jeho se dalo za bouře a že Chicago, místo eucharistického kongresu, jest městem největších zločinců. Výborný to důkaz o žabím rozhledu protiřímských bojovníků v naší české kalužince. Co nás čeká práce, než si zjednáme tolik respektu, jako katolíci američtí, kteří velkolepým kongresem si dali tak krásné vysvědčení své vyspělosti vnitřní i vnější! Ale nemožným to není ani u nás. Vždyť před několika lety nebylo jinak ani v Chicagu. Cizí listy upozorňují při příležitosti kongresu na knihu anglického spisovatele Williama Steada „Kdyby křesťan přišel do Chicagu“, která byla vydána před několika lety. V této knize ličí spisovatel, jak těžko se tehda ještě žilo katolíkům v Chicagu. Neměli práv, neměli majetku, katolický kněz nesměl se ukázat ve svém oděvu na ulici, aby nebyl insultován — něco podobného, jak tomu bylo u nás v horkých dobách popěvratových. A jaký obrat vidíme v Chicagu dnes! Jeden z vlivných a bohatých svobodných zednářů chicagských, James Todd, napsal před kongresem: „Doufám, že všichni občané chicagští bez rozdílu národnosti a víry se vynasnaží dokázati svým chováním, že jsme pohostinní a že umíme se svými hosty zacházet s vybranou zdvořilostí a sympatiemi. Považuji kongres za událost prvního řádu a myslím, že naši zemi přinese obnovu náboženskou.“ Protestantský pastor Carwadine vítá kongres nadšenými slovy, která napsal do velikého deníku chicagského po prvním dnu sjezdovém: „Chicago stává se dějištěm velkolepého eucharistického kongresu; uvědomujme si, že naše město je na několik dní střediskem všehomíra.“ A že tyto jinověrci nezůstali při pouhých slovech, o tom jsme se dočetli v tomto listě v referátech našich účastníků na kongresu, jak protestanté všech denominací, svobodní zednáři, zkrátka

všichni Američané nejen v Chicagu, nýbrž i v jiných městech, kudy hosté projížděli, dávali zdarma do služeb kongresu své domy k ubytování, své veliké sály ke schůzím, svá auta k dopravě, metodistický pastor v Chicagu dr. Thompson dokonce nabídl kongresistům svůj kostel k bohoslužbám, což ovšem nemohlo být přijato. Když to všechno tak pročitám, maně si vzpomínám na rok 1922, kdy několik pokrokářských výrostků na orelském sletu v Brně insultovalo naše belgické a francouzské hosty na ulici. Dospěli když neinsultovali, tedy aspoň cizí katolíky ignorovali. Jaký to rozdíl: Američané a my! Netřeba však klesat na mysl. Od roku 1922 i u nás větší část pokrokářů zmoudřela. Doufejme, že i u nás, v té naší matičce, stověžaté Praze, kde se dnes boří chrámy, do nichž byl Kristus Eucharistický uveden našimi předky, budeme jednou připravovat vítězný vjezd temuž Kristu a že naši nekatolíci a pokrokáři budou katolíky z celého světa vítat s toužebnou snášlivostí a týmž nadšením, jako je vitality letos nekatolíci v Chicagu. To budíž předmětem našich modliteb a naší práce. Kriste, Králi Eucharistický, kraluj i nám v té naší republice československé!

Chesterton o katolických dogmatech. O známém konvertitovi anglickém Chestertonovi napsal kterýsi žurnalista, že je mu nepochopitelné, jak moderní člověk rázu Chestertonova může pevně věřit v ponurá a zaprášená, středověká dogmata. Na to odpovídá Chesterton v katolickém týdeníku „The Universe“ mezi jiným takto: „Je možno právě tak hluboko, ano hlouběji pohroužit se v katolicismus, jako v moderní vědu. Obrácení se ke katolicismu může být jen počátkem činnorodého, plodného, tvůrčího duševního života. Když se zamyslíme ve mši sv., vstupujeme v podivuhodný svět metafysických ideí, ujasňuje se nám poměr mezi tělem a duší, mezi hmotou a duchem, vystávají naprosto neosobní pojmy právě tak, jako nejosobnější žár citů. Kdo se jednou

řádne obeznámí s dogmaty, shledá, že právě dogmata jsou oním živoucím, nadšením vzbuzujícím a pro intelekt nejvyšším pozoruhodným. Nadšení ve víře, charita, zbožnost atd. jsou vzácné květy náboženství; ale ihned usychají, nemají-li kořene a jádra, jimiž jsou pravdy víry. Dogmata jsou jasná prohlášení o určitých věcech; nevylučují přemýšlení, neotupují, ale dodávají myslí právě tak, jako citu potravu a životní sílu.“

Klášteř v plamenech. Katolický klášter sv. Patrika na ostrově Haylandu u Portsmouthu v Anglii byl zachvácen požárem a skoro celý lehl popelem. V plamenech nalezla také smrt abatyše Celestýna, která s ostatními sestrami s nasazením vlastního života zachránila 58 dítek, načež se vrátila do hořícího kláštera, aby zachránila ještě Svátost oltářní. Byla však obklopena kouřem a plameny a těžce popálena, takže klesla v kapli a uhořela. Tři hasiči našli ji jen její zuhelnatělou mrtvolu. Její oběť však byla zbytečná, ježto plameny se kaple nedotkly. Abatyše Celestýna věnovala celý svůj život péči o chudé dítky. V klášteře byly vychovávány děti většinou opuštěné a osiřelé z nejhudší části Londýna ve věku od 6—14 let. Jedině úsilí klášterních sester se podařilo zachrániti veškeré dítky z plamenů bez pohromy.

Francouzští katolíci, kteří prožili to, co prožíváme my, už před několika desítkami let, mohou zcela oprávněně nám říci: „Čím jsme my byli, jste nyní vy, a čím jsme nyní my, tím vy budete.“ Neplatí-li to v plném rozsahu ve všech směrech, tedy aspoň na půdě výchovy školní. A jaké tu máme vyhlídky, ukazují bývalý radikální socialista, volnomyšlenkář G. Hervé ve svém deníku „Victoire“ z vlastní svoji zkušenosti: „Jednoho krásného dne 1880 nebo 1881 nahradili reholníky v naší obecné škole v Brestu, až do té doby řízené školskými bratry, laičtí učitelé. Za 6 měsíců přešli jsme všichni k ideám „republikánským“. Přestali jsme věřit v Boha i v ďábla,

pohlíželi jsme na kněze jako na nepřátele lidu a nebezpečné ohlupovatele. Věděli jsme velmi dobře, že středověk byl dobou tmy a odpuzujícího barbarství... Tohoto „občanského“ učení, které není ničím jiným, leč ustavičným apelem k třídní nenávisti, atheismu, vzpouře, dostalo se všem pokolením, která prošla veřejnou školou od r. 1881 až do dnešních časů.“

Kostel sv. českého patrona v Mexiku. Mexická hrůzovláda šmahem zavřela tamní katol. chrámy, jež rázem osiřely, ježto se nesmí v nich zbožný lid ani ukázati. Tak osiřel i kostel sv. Jana

Nep. v Monterrey, vystavěný r. 1860. Tehdejší mexický biskup František Verrea, sídlící v Monterrey, schválně si zajel r. 1861 do Prahy, aby odnesl si aspoň malou částku z těla našeho svatého patrona. Nezastihnuv tehdejšího arcibiskupa pražského kardinála Švarcenberka v Praze, neotálel a pospíšil za ním do Vídně, kde mu svou prosbu přednesl. A když mu bylo dáno povolení, znova s ním spěchal do Prahy, odkud se vzácnou relikvií se vrátil do své vlasti. Od té doby byla úcta k našemu sv. patronu šířena tam čím dále, tím více a s ní i známost o našem národě.

O b ě t o v á n í d e n n í h o ú m y s l u.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje (ic), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvřené Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za spolky sv. Vincence Paulánského a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, buď mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methodě, orodujte za nás a za všechny národy slovanské, aby v jednotu víry byli shromážděni, aby byl jeden ovčinec a jeden pastýř!

Heslo apoštolské: Št ě d r ý m b ý t i k h u d ý m.

Ú m y s l v ř í j n u 1929: **Kteří hledají pravdu, aby ji našli.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

O B S A H:

Spolky sv. Vincence Paulánského. (Hlavní úmysl.) — Všichni jsme pozváni... — K jubileu svatováclavskému. (Báseň.) — Pán s vámi! — Obrázky z katolických misí. — Různé zprávy. — Sv. Jeronym. (Obrázek.) Sv. Václav. (Obrázek.) — Obětování denního úmyslu.

Tiskem a svým nákl. vydává Občanská tiskárna, Brno. — Za redakci odpovídá Theodor Pavlík.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LXIII

BRNO, 1. ŘÍJEN 1929.

ČÍSLO 10.

Ó Srdce Ježíše, ty šlípý lásky svojí jen hojně vysailej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se stráví jimi hruď, Ty Srdce Páně, naší láskou buď!

Duše hledající pravdu.

(Hlavní úmysl.)

Jak mnozí touží po pravdě, po učení katolického náboženství! Mnozí ji nalézají po dlouhé námaze, mnozí s pomocí Boží dospívají ku pravdě lehčeji a rychleji, jak lze se přesvědčiti v životopise některých konvertitů. Jiní lidé, a těch je nyní mnoho na světě, táží se skepticky, jako Pilát: Co je pravda? Představme si Pána Ježíše před Pilátem, který se otázel Pána Ježíše: „Tedy králem jsi ty?“ Odpověděl Ježíš: „Ty praviš: já jsem králem. Já jsem se k tomu narodil a proto jsem na svět přišel, abych svědectví vydal pravdě; každý, kdo je z pravdy, slyší hlas můj.“ Dí mu Pilát: „Co jest pravda?“ Syn Boží nabízel Pilátovi to nejvyšší, nejvznešenější, co jen Bůh svým tvorům dáti může, pravdu osvobozující víru, spasení věčné. Člověk však se brání. Je to vlastní jeho pýcha, ohled na stav jeho a na okolí, je to bázeň před obětí a proto se vymlouvá slovy: „Co je pravda?“ A jako Pilát odsuzuje Syna Božího na smrt kříže. Jak často se opakuje tato scéna ve světě? Pravda věčná tluče přece na dveře srdcí lidských. Nemine snad ani jednoho člověka tato chvíle milosti Boží, v níž

paprsek světla věčného vniká do temnosti duše, chtěje ji osvětit a probudit ze sna! Bohužel veliký je počet těch, kteří pronikají tuto chvíli a jako pohanský vladař pokrčí rameny a jdou dále svou neblahou cestou. Než díky Bohu, jest také hojný počet těch šlechetných duší, které se neprotiví světlu pravdy a třeba pomalu, přece jsou hledají jim nabízenou pravdu. Mnohým bývá tato cesta k pravdě velmi trpká a dlouhá. Mají četné pochybnosti a přecházejí se jim stavi překážky do cesty ke světlu Božimu. Jsou to společenské, sociální ohledy, často i nouze je svírá v kruhu, z něhož se musí vysvoboditi. Též pýcha osobní to bývá často, nechť vyznati: Mýlil jsem se. Životopisy tak mnohých konvertitů (na víru obrácených), zprávy věrozvěstů podávají nám příklady, jak mnozí dlouho a upřímně hledali pravdu a s jakými obtížemi musili zápasiti, jak veliké oběti přinášeti, než dosáhli, po čem tak vroucně toužili, po pravdě učení Ježíše Krista. Co se zdá býti lidskému snažení nemožným, nedosažitelným, to podaří se moci Boží, milosti Boží. Než o milost Boží musíme prositi. Mnozí již dosáhli tohoto daru

Božího, jiní o ni prosí a těmto máme býti nápomoční naší modlitbou vroucnou, horlivou a vytrvalou. Církev sv. nás napomíná modliti se za bloudící bratry a sestry, aby milost Boží je přivedla z bludů a temností do přístavu pravdy Boží. Máme se modliti za duše hledající pravdu, aby Bůh jejich sílu upevnil ke statečnému zápasu o viru a k obětem, které spojeny jsou s cestou ke pravdě a jednotě víry a aby všichni jedno byli.“ Toť přání nejsv. Srdce Ježíšova a jeho církve. Jako by k nám ubohé duše volaly: „Pomozte nám modlitbou!“

Jarolím St. Pavlík:

Měsíc růžencový.

Kdy se zima k nám již strojí,
zaved bych vás, bratři moji,
tento měsíc v pěkné sady —
marianské do zahrady.
Tam je množství krásných růží,
jež se ladně k sobě druží.

Růže bílé jako padlý sníh,
radost panenská vám voní z nich;
rudé růže, plně rozvité;
bolest mateřskou z nich cítíte;
zlatožluté v libém pozdravu
hlásají vám Panny oslavu.

Tyto trojí růže
svité u věnec —
ach, to ten náš milý
svatý růženec!

Pilně se jej modlete, vy děti,
každá sobota nechť jím se světí.
I vy, panny, zbožní mládenci,
mějte zalíbení v růženci;
budete-li říkati jej pilně,
zvítězíte nad zlým neomylně.
Než i vám, vy katoličtí muži,
sluší věnec z trojbarevných růží;
neb on síly dodá vaší duši
proti nevěře, jež do nás buší.
Modlete se růženec, vy ženy,
jsouce vědomy si jeho ceny,

Tak volají k nám tisíce tisíců duší,
které touží po pravdě a pravém ovčinci
Kristovém. Modleme se, aby toto
volání jejich nebylo marné, aby žeň
Kristova hojná byla. Modleme se,
aby Bůh vzbudil dělníky nadšené,
horlivé a poslal je na vinici svou,
aby přispěli bloudícím a zachránili
duše jejich. Modleme se, aby ze Srdce
Ježíšova vždy mohutnější prameny
milostí proudily k zachránění a ke spáse
telika milionů duší nesmrtelných. Obě-
tujeme se sv. Otcem Piem XI. v tomto
měsíci všechno utrpení, práce a modlitby
své dle úmyslu nejsv. Srdce Ježíšova.

když se mnoho béd a starostí
ve příbytku vašem uhostí.
A vy, dědečkové, babičky,
ctitelové Bohorodičky,
u kamen když zhríváte své nohy,
srdce zahřeje vám zdrávas mnohý.

Růženeček říkejme
doma, též i venku,
zavěsme jej nad lože
nebo na kropenku.

Cestujice lesem, polem,
pomodleme se jej spolem;
uběhne nám spíše cesta,
když jdem, modlice se, z města.

Zdrávas, Matko Boží!
Nechť se stále množí
tvoje rodina!

Smrti hodina
když nám bude býti,
růžencové kvítí
bílé, žluté, rudé,
k útěše nám bude.

Zdrávas, Panno, zdrávas!
Přimlouvěj se za nás
svého u Syna!

Vzkříšení dcery Jairovy.

Úvaha na 23. neděli po sv. Duchu. Zpracoval Ignát Z h á n ě l.

Jairus, představený synagogy, prosil Pána Ježíše říka: „Pane, dcera má právě skonala.“ S důvěrou ihned dodal: „Ale pojď, vlož na ni ruku svou a bude žít.“ Ježíš vyslyšel jeho prosbu, šel s ním do jeho domu, z něhož se ozýval pláč i nářek (Mt. 9, 23). Smrt způsobí všude, kam přijde, zármutek, mezeru, ránu, která se těžko hojí a zaceli. Proto napomíná Písmo: „Synu, nad mrtvým prolévej slzy, a počni žalozpěv jako člověk, jež stihlo neštěstí.“ (Sir. 38, 16.) Kdo pohlíží na smrt okem víry, přesvědčí se o pravdivosti slov sv. Pavla: „Umřítí jest zisk.“ (Fil. 1, 21.) Kdo zemřel v milosti Boží, nic smrti neztratil, nýbrž mnoho získal.

Na světě vše pomíjí. Mnozí pracují bez únavy, ze všech sil, aby získali velké jmění; a když nabudou, mají jistotu, že ho nepozbudou? Jak často dokazuje denní zkušenost, že přemnozí zchudnou, ať vlastní vinou, ať z jiné příčiny, snad nešťastnými okolnostmi. Jak mnohý bývalý boháč byl odkázán ve svém stáří na dobročinnost lidí, zemřel buď docela opuštěn jako žebrák nebo v chudobinci. Jak mnohý dům, v němž byl blahobyť, vládla radost, spokojenost, zhroutil se, proměnil v dům pláče, bíd, nedostatku. Proto napomíná Písmo: „Nespoléhej se na jmění a neříkej: Mám z čeho živu býti.“ (Sir. 5, 1.) Na věci vrtkavé, nestálé, jako jsou peníze, dostatek všeho, není spolehu, trvají dočasně. Jen pára je život každého člověka, jako „stín jde člověk životem, pro nic za nic se plahočí rušně, poklady hromadí, nevěda, komu to snaší.“ (Ž. 38, 6, 7.) Jak často vidíme, že mnohý otec sporil, škrtil, shromažďoval, a již syn jeho vše promarnil, pozbyl.

V nebi trvá vše věčně. „Shromažďujme si poklady pro věčnost,“ napomínal Ježíš náčelníka, který k němu přistoupil a tázal se,

co má učiniti, aby obdržel život věčný? Ježíš mu pravil, aby zachovával přikázání; když odvětil, že je zná a zachovává od mládí, dodal božský Spasitel: „Ještě jednoho se ti nedostává: Prodej všecko, co máš a dej chudým a budeš mítí poklad v nebi: a pojď a následuj mne.“ (Lk. 18, 18.) Tyto poklady, které si získal někdo pro věčnost, jsou nepomíjitelné, mají věčnou cenu, proto napomínal Spasitel: „Neskládejte sobě pokladů na zemi, kde rez a mol kazí a kde zloději vykopávají a kradou; ale skládejte sobě poklady v nebi, kdež ani rez, ani mol nekazí a kde zloději nevykopávají, aniž kradou.“ (Mt. 6, 19.) Hledme vždy, všude, stále pracovat pro věčnost, pak „pomůže nám Bůh, bude naším ochráncem, naše odměna bude velká.“ (1. Moj. 15, 1.)

Duchaplný konvertita Werner srovnával nebe s nádherně kvetoucí zahradou, již jsou okrasou růže mučedníků, zbarveny jejich svatou krví; v níž kvetou lilie panen; kdesi stranou ukrývají se jako nepatrné, skromné fialky svatí poustevníci a slunečnice, svatí patriarchové, ukláněly se toužebně očekávanému slunci, dříve než se zjevilo.

Na světě krátká radost. Všechny radosti, všechny požitky dovolené i nedovolené, které prožíváme na světě, jsou kratičké, i kdyby trvaly ne několik měsíců, nýbrž více desítek let, pomínou rychle jako pára, užíváme jich maličko, zmizí, zhynou a nezbude po nich pranic, leda vzpomínka blahá nebo neblahá. Zde na světě mají nejkrásnější květiny, růže, trní. Ty dlouho, snad léta pracuješ v potu tváře své, nedopřeješ si ani okamžiku klidu, odpočinku, i noci obětuješ, pak snad užíváš světa a jeho rozkoší, ale ne dlouho. Po radosti následuje žalost; radost a žalost jsou tu na světě velmi úzce zpřízněny.

V Kazateli čteme: „Čeho žádaly oči moje, nic jsem jim neodepřel, aniž jsem zbraňoval srdci svému, aby požívalo všeliké rozkoše a nepokochalo se v tom, co jsem byl připravil. A jaký byl výsledek? Když jsem se však ohlédl na všechna díla, která učinily moje ruce, na práce, při nichž jsem se nadarmo potil, uzřel jsem ve všem marnost a trápení ducha a že nic neprospívá pod sluncem.“ (Kaz. 2, 10, 11.)

V nebi věčná blaženost. Svátý apoštol Pavel mluvil o radostech, které budou prožívatí blahoslavení v nebi, takto: „Čeho oko nevidělo, ani ucho neslyšelo, ani na srdce lidské nevstoupilo (jest to), co připravil Bůh těm, kteří ho milují.“ (I. Kor. 2, 9.) Ježíš Kristus pravil o téže věci: „Radovati se bude srdce vaše a radosti vaší nikdo neodejme od vás.“ (Jan 16, 22.) Nebe je místo, kde andělé a svatí požívají věčné blaženosti, vyvolení patří na Boha tváří v tvář, milují a požívají ho po celou věčnost. Sv. Pavel praví: „Nyní patříme skrze zrcadlo v záhadě, ale tehdy tváří v tvář; nyní poznávám částečně, ale tehda poznám úplně.“ (I. Kor. 13, 12.) Ve Žjevení sv. Jana čteme: „A Bůh setře všelikou slzu z očí jejich a smrti nebude již; ani zármutku, ani křiku, ani bolesti nebude již, neboť první věci pominuly.“ (Zj. 21, 4.) Sv. Augustin píše: „Věčné blahoslavenství, věčný život spočívá v tomto: Požívati radosti k Bohu v Bohu a pro Boha, což je zajisté radost pravá, nejčistší, nejsvětější, jediná.“

Na světě stálá námaha. Svět je pln hloží, trní, obtíží všeho druhu, což předpověděl Bůh již prvním rodičům, když promluvil po hříchu k Adamovi: „Pro tento tvůj čin zlořečená bude země: s námahou budeš se z ní živiti po všechny dny svého života. Trní a hloží bude ti ploditi, ačkoliv plní zeliny budou ti potravou. V potu tváře jísti budeš chléb, dokud se nenavrátíš do země, ze které jsi vzat. Ano, prach jsi a

v prach se obrátíš.“ (Moj. 3, 17.) Snad by člověk dříve spočítal, kolik kapek vody padne na zemi za velkého přivalu, kolik vloček sněhu napadne v zimě za chumelice, než by počítal všechny kříže, strasti, jež jsou údělem lidí. Kdo počítá dny, které ztrávili lidé trpitelé v pláči, nářku, bolestech, nemocech? Všeho toho není v nebi.

Mnoho útěchy poskytne nám pozorová čtení zlaté knížky Kempenského „o následování Krista“. Náš proslulý básník Jaroslav Vrchlický, jehož nemůžeme počítati k „naším“, napsal o ní jednou následující pozoruhodná slova: „Jho moje jest sladké!“ Slyším tato slova a nevím, proč ducha pozvedají; již jimi stávám se lepším, tišším. Co za mnou, zdá se být zalehlou bájí. Svět útěchy kryjí ty malé desky a rosu svěžesti tají mdlé duši. Ten čte s virou, já četl s poesii, leč oběma nám zkvetly jedny růže, to věčné zbývá, nechť vše druhé miji. Dodáváme k tomu: Blah, kdo psal a blah, kdo může chápat.

V nebi odpočinek. Když se říkájí modlitby za zemřelé, slyšíme slova: Odpočinuti lehké dej jim, ó Pane, a světlo věčné ať jim svítí, ať odpočívají ve svatém pokoji! Sv. Bernard srovnává život na věčnosti s prudec tekoucí, s břehů přetékající řekou, která přináší toliko radost, je proud míru, který přetéká blažeností. Snášejme, trpíme tu na světě vše trpělivě, neboť nejsou utrpení tohoto světa rovna budoucí slávě, která se zjeví na nás.“ (Řím, 8, 15.) Smrt je pro věčícího člověka ziskem. Opouštíme málo, co nazýváme svým na světě a na věčnosti ohodnotíme mnoho. Zanecháme bídnou chatu a vkročíme do paláce; zanecháme majetek, který nemá stálosti, je vrtlavý, získáme božské poklady. Takového zisku nemá a nedočká se tuto žádný obchodník, nezamění odpadků skla za nejdrahoccennější perly, nikdo neobdrží tuto za hrací peníze zlatého. Ovšem dlužno míti na paměti, že dostane se všechno toto dobro v úděl

lidem, kteří kráčeli po cestách spravedlnosti a zemřeli smíření s Bohem, jako přátelé Boha svého.

Smrt je zisk. Zemřel-li nám někdo z našich milých, je pro nás velkou útěchou vědomí, že obdrželi lepší úděl, přešli za trampot tohoto života do věčné blaženosti, užívají radosti nepomíjitelných, budou věčně šťastně živi. Jediná víra suší slzy plačících pozůstalých. „Nechceme, bratři, abyste byli v nevědomosti o těch, kteří zesnuli, byste netruchlili (nad nimi), jako ostatní, kteří nemají naděje.“ (Thes. 4, 13.)

V jedné venkovské škole dal učitel nejstarším žákům písemnou úlohu, aby napsali, který den mají za nejkrásnější? Děvče hodné a nadané napsalo:

Nejkrásnější den je, když někdo zemře. Učitel četl s velkým pohnutím, sdělil též faráři. Oba pomohli děvčeti, které zkoušelo doma mnoho od macechy, že vystoupivši ze školy, šla k myslivci do služby. Byla chůvou jeho dceryšky. Jednou šla s ní do lesa, kde je přepadl pytlák, právě propuštěný z kriminálu. Hodil děvčátko do vody, služka je zachránila s nebezpečím svého života. Měli ji jako vlastní dceru. Tedy

i na světě je někdy vzpomínka o smrti „ziskem“.

I pro nás bude při smrti velkou útěchou uvědomiti si, že je smrt ziskem. Nikdo z nás nepochybuje, že jednou zemřeme, ovšem neznámo, za jakých okolností, při jaké příležitosti, kdy? Smrt je nejhroznější věcí, která je na světě, jediná víra pomáhá nám tuto trpkou chvíli učiniti mírnější a snesitelnější. Jediná víra podává nám útěchu a sílu v poslední hodince. Kéž nám dopřeje Bůh milosti, abychom, až se přiblíží náš poslední okamžik, byli dobře připraveni na tuto pout a „toužili odebrati se ke Kristu a býti s Kristem.“ (1. Fil. 1, 23.) Kéž se na nás vyplní, co si přeje básník (P. Frant. Žák Tov. Ježí.): „Ježíši, až přiblíží se — pro mne chvíle poslední, — navštiv mne a se soustrastným — okem na mne pohlédni.“

Velký spisovatel, farář Jindřich Hansjakob, umíraje žádal od sestry papír a pero a pravil slabým hlasem k této své věrné opatrovnici: Napsal jsem všelicos, co by bylo lépe zůstalo nenapsáno, ale nyní napíši něco, co jediné má cenu. S velkou námahou napsal: „Ježíši!“ Kéž je poslední dech, poslední slovo naše před smrtí též toto nejsvětější jméno: Ježíši!

Pán s vámi!

Napsal farář M. Dubouis. Z franc. přeložil Boh. Kyselý.

(Pokračování.)

Svatý Isidor — vzor manžela křesťanského.

Svatý Isidor narodil se v Madridě ve Španělsku. Jeho rodiče byli chudí, ale plni zbožnosti, i vštěpovali mu svým příkladem i poučováním hrůzu před hříchem a lásku k Bohu. Maličké jejich jmění nedovolovalo jim, aby jej dali vzdělávat ve studiu vědeckém, ale pokud šlo o ctnost, neztratilo dítě ničeho. Byl-li pozbaven po-

moci dobrých knih, bylo to v jeho duši nahrazeno vnukáním Ducha svatého, jak si jeho prostota a pokora zasluhovala. Chápal se ostatně každé příležitosti, jež se mu naskýtala, aby poslechl slovo Boží a nauky, které slyšel, působily na jeho duši tím hlouběji, čím vroucenější a čistší byla touha po poučení. Jeho trpělivost ve snášení křivd, jeho mírnost ke všem, kteří mu záviděli, jeho věrnost, s jakou svých představených poslouchal, jeho

ochota posloužit kdekomu i ve věcech lhostejných, jeho pozornost, kde šlo o posloužení jiným, to vše způsobilo, že úplně zvítězil nad svými vášněmi. Zahanboval svým chováním ty, kdož předstírají, že jim jejich zevnější zaměstnání nepopřává času oddat se cvičbě v křesťanské zbožnosti. Ze své práce činil skutek náboženský, konaje ji v duchu kajcnosti a máje vždy na zřeteli plnění vůle Boží. Čím byla práce pernější, tím mu byla milejší, protože mu připadala vhodnější, aby krotil tělo, a protože se mu stávala příležitostí k dokonalejšímu pokání. Vzdělávaje půdu, byl proniknut duchem starých poustevníků. Co ruka jeho vládla pluhem, srdce jeho zaměstnávalo se Bohem, anděly a svatými. Tu oplakával své a jiných lidí bědy, tu vzdychal po štěstí nebeském. Tato láska k modlitbě spojená s ustavičnou cvičbou v pokoře to byla, kterou si vydobyl tak vzácné svatosti, že budila podiv v celém Španělsku.

V mladosti své dal se do služby jednoho šlechtice madridského jménem Jana z Vergas, aby vzdělával půdu a hospodařil na jeho statku. Za manželku si vybral dívku ctnostmi vynikající, jménem Marii Toribia. Pracující svými rukama, žili v nejdokonalejším manželství. Ani nejmenší mráček nezkalil nikdy pokoje, který u nich vládl, hádka neporušila nikdy blahé vlivnosti této domácnosti, již nebe žehnalo. Příbytek jejich byl sídlem míru, neboť snášeli své oba polné chyby. Ale zlovolných lidí, kteří záviděli štěstí obou manželů, hledělo zasít u nich semě nesvornosti. Marie chodívala každodenně do kapličky zasvěcené Panně Marii jednak proto, aby tam vykonala svou pobožnost, jednak aby dohlédla, zda lampa, která tam hořívá, má dostatek oleje. Chodívala tam obyčejně sama. Z toho učinili zločin. Snažili se přesvědčiti ctnostného Isidora, že v tom jednání tají se úmysly nekalé. Isidor byl příliš proniknut duchem křesťanským a znal svou ženu příliš dobře, aby dal víru těmto pomluvám. Ale že řeči ty nabývaly rázu vždy povážlivějšího,

nezbylo Isidorovi, než aby sám pozoroval jednání své ženy. Učinil to tajně a když se sám přesvědčil o nepravosti takových řečí, obhájil svou Marii veřejně. Od té chvíle jeho oddanost a láska k ní jen ještě vzrostla. Po narození dítěte, které mladické zemřelo, uminili si oba manželé svorně trávití ostatek života ve zdrženlivosti.

Isidor zůstal vždy věrně oddán těmž pánovi. Jan z Vergas věděl dobře, jaký cenný poklad má v osobě Isidorově, i zacházel s ním jako s bratrem, vzpomínaje rady Ducha svatého: „Milujte jako duši svou služebníka poctivého.“ Povolil mu, aby směl býti denně přítomen službám Božím. Svatý muž této volnosti nikdy nezneužíval. Vstával denně velmi časné, aby mohl vykonati svou pobožnost i své povinnosti.

Je to věru špatná pobožnost, myslí-li kdo, že se líbí Bohu, když zanedbává povinnosti svého stavu.

Isidor miloval chudé a pomáhal jim, kde jen mohl. Své manželce vštípil city, jimiž byl sám proniknut, a učinil ji právě tak horlivou a ctnostnou jak byl sám. Zemřela r. 1175 a veřejné její uctívání bylo schváleno papežem Inocencem XII.

Když Isidor onemocněl, předpověděl svou poslední hodinku a připravoval se na ni se zdvojenou vroucností. Zbožnost, s jakou přijímal svátosti umírajících, vyloudila slzy z očí všech přítomných. Úsnul v Pánu 15. května 1170 u věku 60 let. Jeho svatost byla potvrzena mnohými zázraky.

Láska k práci, varování se her a hospod, cvičba v pokoře a sebezáporu, usebranost a duch modlitby, věrné plnění všech povinností křesťanských, pravá a upřímná láska ke spoluzemřelci, toť jsou povinnosti muže křesťanského a svatý rolník Isidor plnil je všechny se vzácnou dokonalostí.

Povinnosti manželky.

Jsouce nadáni rozumem a svobodnou vůlí, mohou oba, mladá dívka i mladý muž, voliti mezi bludem a

pravdou, mezi nepravostí a ctností, mezi Bohem a ďáblem. Dívka, která miluje pravdu, krásu a velikost, jako květiny milují slunko, dívka, jež dává přednost noci a hrobovému tichu před leskem světských slavností, dívka, jež s radostí vždy novou naslouchá pozdravu „Dominus vobiscum“ a výzvě „Sursum corda“, zkrátka dívka, jež při svém sňatku obdržel s miliony srdce ďábelské, neboť zlato beze ctnosti není než tyranem daleko hroznějším než bývá tyran, jenž zabíjí pouze tělo.

Uchází-li se tedy kdo o zbožnou, mladou osobu, aby se s ní spojil v křesťanském manželství, zmocňuje se duše její vždy svatá bázeň. Nežli vysloví své „ano“, než se zaváže tak poutem nerozlučitelným, mnoho uvažuje, mnoho se modlí, mnoho přemýšlí o svých nastávajících povinnostech, které lze shrnouti v tato tři slova: poslušnost, mírnost, přičinlivost.

O poslušnosti.

Netřeba se ani tak báti zavanutí bouře, jež láme obilí, vyvrací stromy a boří domy, jako zavanu neodvislosti, který ničí všechno štěstí, podlamuje všecku autoritu, jak otce tak matky, úřadů, církve i Boha. Proto je peklo, že závan neodvislosti ovládl anděly i lidi. Nebe je proto, že poslušnost nalezla mnoho přátel, v jichžto čelo postavil se sám Syn Boží. Poslouchat tedy až k smrti jako Ježíš Kristus, toť pro všechny smrtelníky jediná cesta k životu a štěstí nesmrtelnému. Pro chudé, bohaté i pro krále nemůže býti volná myšlenka ničím jiným, nežli čím byla Luciferovi, cestou k temné propasti. Nej-smutnější domy, domy nazvané malým peklem na zemi, toť vždycky domy obývané lidmi, kteří „volně“ myslí. Proto také říkává otec i matka, jejichž rozum není zatemněn nějakou vášní, tíše a někdy i hlasitě: Pro na-

šeho syna by se lépe hodila rakev nežli žena — volná myslitelka.

Mladý jeden muž pravil kdysi se slzami v očích: „Můj otec by rád viděl, kdybych se oženil. Je to přání úplně přirozené, vždyť stárne a já bych jej mohl lehčeji podporovati, kdybych měl svou domácnost; ale mám strach, že se při volbě nevěsty ošidím. Co mám dělat, abych se vyhnul omylu?“ I bylo mu řečeno: Vaše otázka je po pravdě těžká, ale tu je na ni odpověď, která vám bude jistě k užítku: Ke stavu manželskému je zrovna tak jako k životu řeholnímu třeba povolání. Mnoho se modlete, nedejte se zlákat ani bohatým věnem ani leskem prchavé krásy, ani sliby a úsměvy, neboť všechny ty věci nezaručují štěstí. Čeho jest vám především hledati, toť duch poslušnosti. Uměla-li mladá osoba vždy ochotně a s radostí poslouchati otce a matku, můžete býti skoro jist, že tak činila v duchu křesťanském pro Boha, a že jako manželka bude dále pěstovati tuto základní ctnost života domácího, takže její muž bude moci říci: Chvála Bohu, díky jemu, že mi dal poklad!

Jedna žena smutně proslulá pravila a napsala několikrát: Nevdala jsem se proto, že jsem se nechtěla podřiditi muži. Se ztrátou víry pozbyla ona nešťastnice zároveň rozvahu. Chtěla ve svém hrdém šilenství před sňatkem opravit zákony, evangelium a přírodu.

Hovoře ve jménu Božím a jménem rozumu, dí sv. Pavel k manželce: „V muži svém máš tolik, co církve v Ježíši Kristu — hlavu.“ Církve poslouchá a protože poslouchá, je vždy silná, vždy vítězná. Bůh sám zná divuplné skutky ženy, která se nikdy neuchyluje od svých povinností křesťanských a manželských. Avšak poslušnost nesmí se zvrhnouti ani v slabost ani ve zbabělost, tím méně ve zločin. Žádá-li tedy muž něco proti svědomí, na př. rouhání, odpad, má žena právo i povinnost odpověděti mu takto: Tvých hrozeb nesmím se tak báti jako hrozby Boží, nebe je

víc nežli tvůj dům. Boha sluší poslouchati víc než lidí. (Sk. ap. 5, 29.)

Dívka, která se hříchu bojí víc než smrti, toť jediná, která může býti mužů svému opravdovou pomocnicí. Ptám se, co možno čekati od mladé osoby, která je všechna zabrána do krás těla, krás prohavých, a za nic neváží krás duše, které trvají věčně? Jakou naději lze skládati v tu, jež nechává v prachu odpočívati svůj katechismus a modlitební knihy, zato však značnou část života věnuje čtení věcí, jež jsou v časopisech a románech nejbezbožnější a nejnemravnější? Co lze konečně čekati od mladé dívky, která se odvážá otcí a matce říci: Mám 18 let a vy chcete, abych byla skromňoučká a poslušná jako dítě po prvním přijímání? Proste, zlobte se, plačte si jak chcete, já chci a budu žítí nezávisle a v radovánkách!

S takovou ženou, jež je nepřítelkou pozdravu: Pán s vámi! a jež je oddána všemu bláznovství světa, řekne si mladý manžel velmi brzy: Jak veliký a krutý je můj omyl! Myslil jsem, že si беру pomocnici, přítelku, jež by byla mým druhým „já“, zatím pak jsem si vzal káta svého štěstí. Má žena umí mnoho věcí, ale neumí poslouchat, dívá se na mne jako na cizince, jako na sluhu, který jí nemá co poroučet.

Mírnost.

Křesťanství je základní školou mírnosti. Božský Mistr dí: „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem.“ — „Posílám vás jako beránky mezi vlky.“ Ove uchováva si mírnost a tichost, vy si svou uchováte ve vězeních i na popravišti. Vaše poslední slova budou: „Dominus vobiscum“ — řečená k vašim katanům. Svou mírností ještě více než svými zázkry získal si Mojžíš jméno, které jej staví nad jiné lidi: Vir mitissimus super omnes homines. Člověk tichý a trpělivý vítězí nad mužem silným. U vroucí modlitbě, již k Bohu vysílal David za sebe a lid svůj, nemluví ani o svém nadání ani o své srdnatosti,

nýbrž dí: „Pane, vzpomeň na Davida a všecku tichost jeho.“ (Žalm 131, 1.) Bylo to hlavně laskavostí, že veliký biskup ženevský, sv. František Saleský, získal víře katolické tolik bludařů a učinil jméno své nesmrtelným v Evropě i v celém světě. Když Ludvík XVI. ztratil korunu a svobodu, měl pozbytí i života na popravišti postaveném proti paláci svých předků. Vystupuje na ně jako Ježíš Kristus na Kalvarii pln mírnosti, a královský mučedník umírá se slovy: „Toužím, aby má krev přinesla štěstí mé vlasti.“

Hněv je jeden z hlavních hříchů. Člověk hněvivý, člověk nenávisník je hodný politování i v zámku, neboť připravuje utrpení svému celému okolí i sobě samému, a když potom utrpení časné se skončí, nastanou proň muky daleko palčivější v temnosti věčné, v ohni věčném, u věčných výčítkách.

Ještě více než muž má si v jistém smyslu žena hleděti nade všecko mírnosti. Nebude ji moci nahraditi nijak ani krásou, ani duchem, ani jméním. Kdo vypraví bouře ztišení, duše vrácené pravdě a dobru andělskou laskavostí ženy! A opakem žena zlostná je v domě větším neštěstím než bouře na poli. Až do skonání světa budou manželky a matky nalézati ve svaté Monice ducha, který by pořádal jejich myšlenky, slova a skutky. Jako mizí noc přede dnem, jako taje led dotkne-li se ohně, tak mizela před vlídností této vynikající křesťanky hrdoost, opilství, hrubost a pohanské smýšlení jejího manžela Patricia. Naučil se poznávati pravdy, cvičiti se ve ctnostech, jež zajišťují štěstí na tomto i na onom světě. V nebi jest asi bezmezná radost manželky, která přijímá tento blahý dík manželův: Po Bohu, drahá choti, jen tobě vděčím za své štěstí. Bez tebe, bez tvé neochvějné trpělivosti nevím co by se bylo stalo ze mne při mých vztekklých náruživostech, mé hrubosti a nevěře. Ano, tvé laskavosti, tvým modlitbám a slzám děkuji za víru, která osvětila mé posled-

Růžencová Panna Maria.

ni dny, za odpuštění, pokoj, dobrou smrt a nebe. Tobě budu na věky vzdávat díky. A tobě, Bože můj, díky největší, ty prameni všeho dobra, že jsi mi dal poklad nad poklady ve svaté manželce!

V jedné mohamedánské domácnosti bylo pravé peklo. Nedostávalo se chleba, muž bil denně svou ženu, která mu splácela i s úroky rány, jimiž byla častována. Nešťastnice vypravovala jednoho dne o svém smutném životě křesťance. Ta ji napomíná k trpělivosti a pobízí, aby se obrátila na víru křesťanskou. Dcera Mohamedova neodpirá a když byla dostatečně připravena, jest přivedena k misionáři, jenž ji chce pokřtiti. Tu ona zprvu váhá. Proč se bát? ptá se ji. Můj muž mne jistotně zabije, ale přece chci býti pokřtěna a osud svůj ponechám Prozřetelosti. Když se vrátila domů, ptá se ji manžel: „Odkud přicházíš?“ — „Jdu od křesťanů.“ — Tu popadna hůl, tluče ji v ztekle. Nová křesťanka všechna obolena odpovídá mu hlasem plným laskavosti: „Bij sebe víc, já nebudu té proto milovati méně; můžeš mne zabít a já ti odpustím.“ Žasna nad takovou velkodušnou šlechetností, volá mohamedán: „Jak ses mohla tak velice změnit?“ „To proto, že jsem křesťanka.“ — „Nuže, i já se chci stát ikřesťanem a jíti touž cestou jako ty.“ I obrátil se upřímně a brzy potom umřel. Jeho žena ještě žije a její tichost stále hlásá božský původ náboženství katolického.

Jeden muž, spravedlivý a šťastný oceňovatel ctností své ženy, napsal tato slova: „Bdím nad svými slovy a každým hnutím srdce. Méně se hněvám a méně klnu. Styděl bych se pohoršovat, trápit andělské stvoření, které mne zve svým mužem.“

Když se štěstí stěhuje z některého domu, kdo je vyhání? Často je to žena, která tam přinesla mnoho věcí krom jedné: ducha mírnosti. „Ženin hněv, drzost a hanba veliké jsou věci.“ (Sir. 25, 29.) Oddána jsouc démonu strašlivé té vášně, stává se

sama skutečným démonem: zlořečí, bije a dokonce i vraždí. Tak utloukla jakási žena svého muže k smrti a křičela: „Aspoň nebude už chtít polévky!“

Obdržev r. 1871 pět miliard válečné náhrady a dvě provincie, uvolil se Prusák žíti s Francií v pokoji. Jsou však ženy, které by nikdy nechtěly žíti s mužem v pokoji ani za všechno zlato a všechny provincie celého světa. Mírnost a tichost je nad jejich síly, jako střídmost jest nad síly opilcovy. Lidé velmi litují ženy takového pijana, politujeme však také muže ženy zlostnice. — Jsi-li tedy, jinochu, rozumný a opatrný, jsi-li jak Tobiaš, vyhledej si za družku života nevěstu mírnou a přívětivou jako byla Sára, žena mladého Tobiaše.

O pracovitosti.

Aby byla žena dobrou manželkou, nestačí ji býti poslušnou a mírnou, nýbrž jest ještě třeba, aby měla lásku k práci a rázně si ji hleděla. „Šel jsem kolem pole člověka liného... hle, všechno porostlo koprivami, trní přikrylo plochu jeho, kamenná obrada zbořena byla.“ (Přisl. 24, 30.) Tak mluví Písmo svaté. Nelze vstoupiti do domu liné ženy, aby nebyl člověk zarmoucen nepořádkem všudy vládnoucím, špinou znatelnou na nábytku, obleku, na rukou ba i na obličejích dětí. Viděl jsem kdysi na téměř stole stěhování, chléb, hřeben plný vlasů a jiné věci, které se téměř styděly, že jsou pospolu. Děti lenivé matky nemají pořádku a pravidla ani v jídle, ani v práci, zábavě, ani při vstávání a lehání. Nemodlivají se nebo se modlí špatně. Co bývá toho následkem? Že jejich rozum se zatemňuje a srdce se kazí. Ubohé děti! Nevědí, odkud přišly, k čemu jsou na světě a kam kdysi odejdou; nevědí ničeho o nebi, o pekle, o duši, již třeba spasiti. Věru, tento stav je kormutlivější nežli neobdělané pole. Trní a bodláčí neuráží tak oko Boží jako hříchy, které liná matka nechává růsti v duších svých dětí a čeledě.

Žena, ať bohatá či chudá, bývá obyčejně správkyní domácnosti. — Nemá-li tedy nižádného dohledu, zabíjí-li čas povalováním se vloží, zahálčivými rozprávkami, rozkošemi v tančárnách, v divadle, tu přirozeně trpí doma všecko. Dluhy se neplatí, nově se hromadí, a tak hroutí se nejkrásnější majetek, protože nebylo ruky pilné ženy, aby jej zachránila. Žena, která se stává pramenem blahobytu pro svého muže, pro děti i celý dům, ta jest, di Duch svatý, která nejlépe chleba svého v zahálce. Je to, lze také říci, dělnice, která časné zrána vstává, myslíc na své povinnosti k Bohu a k svým pánům; je to i dáma, jež znaje cenu modlitby, přijímání, a návštěvy nejsv. Svátosti, učí se od Božské prozřetelnosti býti také ja-

kousi malou prozřetelnosti svému muži, rodině a lidem v domě jejím zaměstnaným. Tu vidět, jak její něžná a činná starostlivost týká se každé osoby i věci, z čehož pak následuje pořádek, jednota, pokoj a všestranné štěstí. Jako věrná služebnice Boží je také těšitelkou nemocných, matkou chudých, zkrátka „hodnou paní“, jak ji všichni rádi nazývají.

I v domě skromného blahobytu dává pilná žena zářiti přepychu čistoty, který je bez odporu vzácnější než všeliký jiný přepych. Vizte a divte se, jak všecko, ať na nábytku, v oděvu, v příbytku až po dvůr leskne se čistotou a dokonalým pořádkem. Štasten muž, který má takovou ženu pokornou, mírnou, pilnou. Má v ní veliké tři poklady. (P. krač.)

Obrázky z katolických misií.

Podává Maxmilian Weinberger.

Kus misijní cesty podél jižního pobřeží ostrova Flores.

(Dokonč.)

Horale jdou na trh. Většinou nesou usušené kokosové ořechy. Trží za ně mnoho peněz. Z kokosových ořechů vyrábí se rostlinné máslo, mýdlo, olej a co zbude, dostává dobytek. Jiní trhovci vlekou na trh banány, kuřáci, provazy z liánů, t. j. úponkovitých rostlin, bambusové tyče, rohožky a p. Často tržívají za své zboží jenom několik haléřů, přes to, že celé hodiny přes hory a dolů byli na cestě. Cena času jest zde podnes nevyzvednutým pokladem. Cestou se nepozdravují, mlčky jdou kolem sebe. Pozdravovati a děkovati, toho obyčejný obyvatel ostrova nezná. Toliko křesťané a naši žáci se tomu pracně přiučili. Postavivše své břímě na zem, vezmou na sebe lhostejné vzezření, takže na tváři není viděti ani radosti, ani starosti, přeloží na prsou ruce křížem a pozdraví hlasem napohled docela lhostejným. Spočívá totiž v

tomto způsobu pozdravování indická moudrost: Všecky city a dojmy za bezvýznamným obličejem skrývati. — Nieméně srdce svobodného syna hor nedá se tak snadno do nehybných forem vtěsnati. Pozdravujícím kouká šotek z očí a když se byl naučeného pozdravu zhostil, směje se plnou tváří.

„Odkud pak jste?“ ptám se některých. Známe totiž jejich tváře, ale na jejich bydliště nedovedu se upamatovati. Jeden přichází z osady Ritti, druhý z Ussu, třetí z Raka atd. Jsou to dědiny, které leží na horách. Osady dole na pobřeží jsou až na malé výjimky mohamedánské a tak pro křesťanství téměř ztraceny. Za to bezprostředně za nimi, často jen několik minut od moře vzdáleny, leží osady pohanské a křesťanské. V těchto se cítíme jako doma. Vzhledem k horalům, kteří výše bydlí, nejsou zde obyvatelé povahy tak plaché a nedůvěřivé. Vzkročivše do osady, ocitáme se ihned uprostřed hejna hnědých dětí. Všecky sahají po bílé ruce.

Rozumí se, že jim nesmíme radost pokaziti, byť i bílá ruka povážlivě zčernala. Ostatně zdejší horalé nemají s mohamedány na pobřeží žádných styků, ano ani bílá čapka mohamedánských fariseů jim příliš imponuje.

Že i naši křesťané pro své náboženské potřeby mají porozumění, toho důkazem je pěkný kostelíček na návrší u osady Nuamuri. Všechno stavivo s velkou námahou snesli dohromady a při stavbě horlivě vypomáhali. Bohužel, je to jediný kostelíček, jenž svědectví vydává, že je tu také víra křesťanská, kdežto mohamedánských modliteben je tu více než tucet.

Jižní pobřeží ostrova Flores je bohaté na dobré přístavy. Lodi plachetní a rybářské bárky se zde často zastavují. V čelnějších z nich usadili se pilní a dovední obchodníci čínští. Ve svých jednoduchých krámcích nabízejí horalům šátky, tabák, petrolej, nože a podobné věci. Velkých pokladů obyčejně nenabývají, jsouce spokojeni, že je obchod jakž takž živí. Mnohé z nich přivádí na mizinu karban. Vůbec mají tito Číňané pro něco vyššího a ušlechtilejšího, než je obchod a čachr, jen málo smyslu. Jsou vesměs pohané, jejich Bohem jsou mrtvé peníze!

Nyní však dále na našem pobřežním pochodu! Najednou stojíme před vysokou příkrou skalou, která nám cestu uzavírá. Nezbyvá než přejíti mořem. Šťěstí, že je právě odliv, jinak by nás chladná lázeň neminula. Nicméně musíme koně pevně na uzdě držeti, aby nevybočili z cesty. Mohlo by se snadno stát, že by zašel příliš daleko od břehu a nám pak blízkí se přiliv mohl se stát nebezpečným.

Odtud vine se cesta klikatými stezkami příkrě nahoru. Misty je tak úzká, že stačí jenom pro koně. Vlevo tvrdé, holé skály, vpravo závratná hloubka, dole příboj věčně neklidného moře. Chybný krok a po koni a jezdcí je veta. S velkou námahou a výbušnými látkami vylámali zde úzkou

jízdní stezku, dříve vedla tudy nebezpečná, téměř neschůdná horská pěšina. Že však přes to sousedé sobě nedůvěřovali, dosvědčují zbytky ochranné hráze se zachovalými ještě stílami. Osady dole na pobřeží jsou podnes kamenou hrází a neproniknutelným plotem kaktovým obehnané. V jedné dědině zachovala se dosud brána ze silných prámů. Nejnebezpečnější lupiči na této části pobřeží pocházeli z okolních dědin horských, které nyní křesťanství jsou upřímně oddány. A muž, jenž je kdysi vodil do boje a na loupeže, nyní stár 60 let, byl vždy nejhorlivějším pomocníkem při stavbě zmíněného kostelíčka a je nyní ještě první, kdykoli zvonek svolává k modlitbě a vyučování.

Když jsme minuli nebezpečnou okliku, vidíme v pěkném palmovém lesíku větší osadu. Tongo jest její jméno a je to již velmi stará misijní stanice. Obyvatelé jsou většinou mohamedáni, křesťané tvoří menšinu. Před třemi roky postavili si obyvatelé školu. Školní dívky jsou mohamedánské, pohanské a křesťanské. Takových smíšených škol je na zdejším kraji více. Děti mohamedánů zůstávají ve škole i v naší náboženské hodině a mají tak příležitost našemu sv. náboženství se přiučiti. A tak mnohé z nich rádo by se dalo pokřtiti, ale rodiče toho tak snadno nepřipustí. Nedávno musela zdejší škola býti přeložena na jiné, zdravější místo, ježto ubohá mládež včas deštivého počasí nemohla se ubránit dotěrným moskytům.

Obyvatelé Tonga a většiny pobřežních osad jsou přistěhovalci. Viděti z podoby jejich domů. Jsou podlouhlé a okolo každého obíhá v jisté výši dřevěná pavlač, kde se obyvatelé ve dne zdržují. Domy jsou značně veliké: 10—12 metrů dlouhé a 6—8 metrů široké. V každém domě bydlí 20—30 lidí. Jednotlivé rodiny obývají místnosti prkennou stěnou od sebe oddělené. Jsou to většinou příbuzní. Uprostřed chyše stojí kamenné ohniště. Na pavlač se vystupuje po žebříku.

Vlevo za Tongem, vysoko nahoře na příkrém návrší, vítají poutníka dva zděné náhrobky. Věru, krásnějšího místa nemohli si nebožtíci vyhledati. Naproti nezměrný oceán, — z jeho hlubin vycházející slunce, dole burácející příboj rozbouřeného moře.

Z Tonga máme k cíli ještě dobrou hodinu. Sedíme již pět hodin nepřetržitě v sedle. Slunce praží nemilosrdně. Jeho žhavé paprsky lámou se na bílých vápencových skalách. Oči pálí, hlava bolí, ani korková přílba neskytá dostatečné ochrany. Znenáhla ustupují hory daleko do pozadí, cesta stává se rovnou a širokou. Popohnal jsem koně. Brzy vynořují se velké, žluté stěchy mezi hnědými, štíhlými kmeny palmovými a zelenými listy banánovými. Je to škola v Pombo a cíl mé dnešní cesty.

Hledali misionáře.

Jak podivuhodné jsou cesty, jimiž Prozřetelnost vodi pohany do lůna církve katolické, ukazuje tento případ:

V severoamerickém státě Minnesota, na ostrově Medvědim, který se tak nazývá proto, že tam kdysi před lety žili a obyvatele znepokojovali četní medvědi, žijí dva starí manželé. Jsou to Indiáni. On se jmenuje Čigabve, ona Ogabenadavikve. Již dávno přáli si státi se křesťany, ale odhodlali se k tomuto kroku teprve letošního roku.

„Jsem již stará a chci viděti kněze, prve nežli umru,“ pravila jednoho dne Ogabenadavikve k svému manželovi. „Dobře,“ odpovídá Čibgave, „půjdeme tedy do osady Onigum, kde kněz bydlí. Tři roky již mluvíme o tom, že se staneme křesťany, ale dosud jsme úmyslu svého neuskutečnili. Také já chci jako křesťan umřít. Když jsem kněze slyšel naposled, pravil, že nikdo nemůže bez křtu přijíti do nebe, a já chci se tam dostat.“ „To je místo, po kterém i já toužím,“ praví manželka, „a těši mne, že se mnou souhlasíš. Pojďme tedy do

Onigum.“ To řkouce, vydali se na cestu.

Ale nastojte! Když oba staroušci do Onigum přišli, urazivše 64 kilometrů, dozvěděli se, že misionář právě odešel do osady vzdálené 58 km. Co teď? Na štěstí nabídl se jeden z tamějších křesťanů, že pro misionáře dojde. „Ale je noc,“ míní Čivagve, „a kněz v noci na cestu se nevzdá.“ „Přijde jistě,“ praví důvěrně ochotný posel, „když uslyší, že je někdo nemocen.“ „Dobře, já půjdu s tebou,“ praví Čivagve, „a my knězi řekneme, jak rádi bychom ho zde viděli.“ To znamenalo, jak řečeno, vykonati cestu 58 km, a to v noci.

Když oba rudoši cíle došli, slyšeli, že kněz do Onigum již odešel a tam jistě už nyní bude. „Jestliže uslyší,“ mínil posel, „že tvá žena je nemocna, jistě ji navštíví.“ „Také já jsem přesvědčen, že tak učiní,“ odvětil Čivagve, „a bude už svrchovaný čas, neboť ona už dlouho žiti nebude. A až budeme křesťany, budou jistě mnozí naši bratři na ostrově Medvědim následovati našeho příkladu.“

Když kněz do Onigum přišel, vyučil nemocnou ženu a pokřtil. O její ubytování postarali se tamější křesťané. Když pak se Čivagve vrátil, řekla mu žena: „Jsem nyní křesťankou a chci, abys také se stal křesťanem. Jako pohané byli jsme vždycky jedné myslí a nyní, když jsem křesťankou, musíme i budoucně býti téhož ducha a smýšlení!“ „Právě totéž chci i já,“ vece muž, „vždyť jsem jenom čekal na tvé rozhodnutí!“ Na to obrátil se na přítomného misionáře a pravil: „Otče, pomýšlel jsem už dávno státi se křesťanem, ale já jsem byl pijákem a nechtěl jsem býti pijákem křesťanským. Nyní déle jednoho roku nevypil jsem ani kapky a jsem ochoten státi se křesťanem.“ Čivagve dostal slovu a byv dostatečně vyučen, byl také pokřtěn. Tak se dlouholeté přání obou manželů vyplnilo.

Různé zprávy.

Zrádce církve. (Obrázky z Ruska.) V hrozném pronásledování církve v bolševickém Rusku dokázali katolíci, a zvláště kněží, všeobecně obdivuhodné hrdinství. Ovšem byly i tu smutné výjimky. O jednom zrádci církve právě v nejhorším útlaku vypravuje v pařížském „Le Correspondent“ P. D. Herbigny. Případ byl mu vypravován za jeho poslední návštěvy v Rusku v samém Leninhradě. Před 4 nebo 5 lety sloužil ve Vitebsku jeden z tamních dvou katolických kněží nedělní mši svatou. Po evangelii vystoupil na kazatelnu a pravil: „Není Boha! Všecka náboženství lhou. Mluví o budoucím životě, jenom aby z vás nadělaly poddaných králům a boháčům. Jistý a důležitý jest jenom tento život na zemi a já ho chci nyní užívat.“ Sestoupil s kazatelny, hodil štolu na zábradlí u oltáře a začal vysvlékatí albu. Ale tu přihrnul se lid a volal: „Otče, nedělej toho! Nelhal jsi dříve, ty to víš dobře sám, ale nyní lžeš! Ty věříš v Boha a v evangelium, ty jsi příliš rozumný, než abys nevěděl, jak je tento život krátký. Pamatuj na svou duši! Pobláznila tě jenom ta X., ta špatná ženština, ale jejich peněz nebudeš moci vzíti s sebou na věčnost. Zůstaň, otče, nezahazuj svoji duši! Zůstaň naším farářem! Vyžeň ďábla ze svého srdce a zase budeme mít k tobě důvěru.“ Tento dramatický výjev a naléhání sta hlasů trval přes dvě hodiny. Zatarasili mu cestu, položili se na práh, aby nemohl ven, se slzami v očích mu líbali ruce. — „Vzmuž se, otče! Braň se pokušení! Bůh ti odpustí. Modli se s námi! . . .“ Mnozí začali se modlit litanii k Panně Marii, jiní se modlili křížovou cestu nebo zpívali žalm „Smiluj se nade mnou, Bože“. „Smiluj se sám nad sebou, otče! Měj smilování nad námi! Modli se s námi, pros Boha za odpuštění!“ Drželi před ním malé dítky. „Když nyní zhřešíš, kdo je pokřtí? Kdo jim podá sv. přijímání? Nezřítíš

se sám, ale strhneš s sebou do záhuby i tyto duše!“ Nešťastník, jenž odpadl spíš ze slabosti než ze zkaženosti, se hájil, přel se s věřícími, snažil se své jednání ospravedlniti, ale zmátl se celý a prosil skoro za odpuštění. Kořečně padl na znamenité rozřešení celé věci: „Mši nemohu už dále sloužiti, to by byla svatokrádež, ale budu-me společně říkati nešpory.“ Vzal pluviál a dal se do zpěvů žalmů. — Lidé mysleli, že se už obrátil a že je zachráněn. Skutečně odcházel z kostela hluboce pohnut, s plácem prosil lidi za odpuštění a sliboval polepšení. Venku však zvítězilo opět pokušení a odpadlík do kostela už nepřišel. Celá věc měla však ještě pokračování. Za několik neděl oznamovaly plakáty veřejnou přednášku, kterou chtěl nešťastný odpadlík konati. Název přednášky zněl: „Klam všech náboženství. Není Boha!“ V určitou hodinu naplnilo velké množství lidu sál. Bledý a nejistě vystoupil odpadlík na řečnickou tribunu a jenom úsměv velmi elegantně oděné krásky — jeho svůdkyně — dodal mu potřebné odvahy a pevnosti. Tu vyskočil na řečnici jeden dělník v pracovním šatě a chopil se beze všech okolků slova: „Jsme tu v sovětské, běloruské republice, a jako dělník žádám slovo před tímto občanem, jenž žádným dělníkem není!“ — „Mluv! Mluv!“ křičeli všichni. — „Chci jenom říci, bratři, že jsem dělník. Věřím však v Boha a ve svatou církev obecnou. A věříš v totéž i ty, knězi. Ale jenom tato dáma ti učarovala. Dosud jsem se ti zpovídal, dnes však chci ti tvé hříchy vyzpovídati: Tvůj hřích je tato žena. A chceš spáchatí ještě dva jiné hříchy: chceš lhát a chceš se rouhat Bohu. A z toho tě chci rozřešiti a dáti ti zároveň spásitelné pokání.“ Řekl a dal ubohému apostatovi dva silné políčky. Tím skončila celá konferenční řeč odpadlého kněze, první a zároveň poslední. Místní úřady byly dosti moudré a

měly tím celý případ za vyřízený. Brzy přišel do Vitebska na místo odpadlíka jiný, ode všech vážený, pravý kněz, aby napravil pohoršení, jež dal tento nevěřící zrádce.

Ruský učenec-konvertita, katolický kněz. Profesor věd přírodních na moskevské vysoké škole dr. Artemjev, který napsal řadu informativních článků o politických a náboženských poměrech v současném Rusku, byl 28. července ve Vídni v kostele sv. Barbory vysvěcen na kněze. Dr. Artemjev je 47 let starý. Roku 1918 byl rektorem technické akademie v Moskvě, ale byl pronásledován sovětskými násilníky do té míry, že z Ruska prchl. Žil potom nějaký čas v Berlíně, kde napsal čtyřsvazkové dílo o krystalografii. Roku 1924 vstoupil do katolické církve a bohoslovecká studia konal v Innspruku a ve Vídni. Dr. Artemjev hodlá se podle přání sv. Otce věnovati misionářské práci mezi svými krajany, žijícími mimo svoji vlast.

Vatikánská knihovna, která náleží k největším bibliothekám světa, péčí sv. Otce Pia XI. má býti nově uspořádána. Čítá na 450.000 děl, mezi nimiž je 1200 vzácných rukopisů, mnohých unikátů. Pro knihovnu jsou nyní zvýšeny nové sály, které nedávno sám sv. Otec vysvětil. Znamé nadání Carneggieovo způsobilo, že celá knihovna bude zcela nově katalogisována. Tato práce vyžádá si času 20 let. Při knihovně zřízena jest péčí kardinála Ehrle S. J. zvláštní laboratoř, jež očišťuje staré kodexy.

Šedesátiletý doktor práv knězem. V starobylém benediktinském klášteře Niederalteich slavil dr. A l f o n s M a r i a F a v r e a u, rodilý v Magdeburce, první mši svatou. Šedesátiletý novosvěcenec studoval nejprve práva a dosáhnuv doktorátu, byl státním zástupcem. Pilně obíral se uměním a jeho dějinami. Nyní stal se členem a knězem řádu benediktinského. — Do kláštera benediktinského sv. Bonifáce v Mnichově vstoupil 58letý ruský učenec, svobodný pán dr. H a r a l d

z K o s k u l l u. Byl dříve správcem carské obrazárny v Petrohradě.

Francouzský kněz Ludvík Gaurier z diecése La Rochelle byl na Sorbonně vyznamenán velkou čestnou medailí za své horopisné dílo o Pyrenejích. Medaili odevzdal skromnému učenici generál Nollét, předseda topografické společnosti. Je po prvé, že kněz obdržel toto vyznamenání. Abbé Gaurier vydal nedávno nákladem francouzského ministerstva školství důkladný atlas o barometrických poměrech 210 jezer, které jsou v Pyrenejích.

Hold církvi republikou Peru. Mezi velkými republikami jihoamerickými není dnes kromě Ecuadoru a Uruguaye ani jediné, která by nežila v nejlepší shodě s církví. K těm pak, jejichž vlády stojí ve zvláště přátelském poměru k církvi, patří vedle Brasilie a Colombie jmenovitě P e r u. Hlavní město Lima mělo arcibiskupský palác, který pocházel ještě z doby španělského objevení a dobytí této země. Budova byla už dlouho na spadnutí a k nepotřebě. Nyní dala vláda vystavěti nádhernou budovu novou a darovala ji arcibiskupovi limskému. Při slavnostním odevzdávání klíčů paláce měl prezident republiky dr. Leguida promluvu, v níž mimo jiné řekl: „Léta uplynula, aniž by byla šlechetná ruka nějakého dobrodince anebo sám stát obnovily tuto historickou stavbu a tak vyplnily náš závazek vůči církvi. Má vláda se chopila tohoto starého plánu a uskutečnila jej, a na místě zříceniny, která nebyla naší víře žádnou ctí, postavila tento palác. Novostavba je důstojným znamením naší náboženskosti a naší kultury. Bylo neodpuštělné, že Lima, známá v celém světě svými náboženskými tradicemi, zanedbávala stavbu budovy, k níž odjakživa vzhlíželi všichni, kdo hledali útěchy nebo nějaké rady, a kam se obracejí všichni, kdo potřebují dobročinné lásky k bližnímu. Mně osobně, jako hlavě vlády, je zvláštní radost, když vidím dokončené dílo, jež mi

jako katolickému občanu tohoto státu vždy velmi leželo na srdci. Excelence! Odevzdávaje vám klíče tohoto domu, plním svou svatou povinnost a zároveň povinnost svých milých spoluobčanů, jejichž náboženského přesvědčení bych se neodvážil nikdy nemile dotknouti, poněvadž by se mi musilo jeviti nejvš nerozumným považovati protináboženskou a nesnášenlivou politiku za vládní prostředek. Protináboženskost oslabuje jednotu národů, zrovna jako obráceně účta před vírou našich otců nás sjednocuje a posiluje. Na štěstí nebylo Peru nikdy jevištěm vlastních náboženských bojů. Stát a

církev kráčely zde vždy jednotně a v plném souhlasu vedle sebe k velkému prospěchu republiky. Já se své strany nechci ničeho opomenouti, co by v naší vlasti náboženství podporovalo a upevňovalo mravní svazky, jež náš lid vnitřně pojí a jeho dobrou pověst odůvodňují.“

(*Děkuvzdání.*)

Plníc svůj slib, vroucí díky vzdávám nejsvětějšímu Srdci Páně, Panně Marii, Matce ustavičné pomoci, sv. Antoninovi za vyslyšení prosby.

Ctitelka B. Srdce Páně z Brna.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dne jednou za den, Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za hledající pravdu, aby ji s pomocí Ducha sv. našli a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás a za všechny národy slovanské, aby v jednotu víry byli shromážděni, aby byl jeden ovčínec a jeden pastýř!

Heslo apoštolské: Modlití se za bludaře.

Úmysl v listopadu 1929: **Šíření denního sv. přijímání.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Duše hledající pravdu. (Hlavní úmysl.) — Měsíc růžencový. (Báseň.) — Vzkříšení dcery Jairovy. — Pán s vámi! — Růžencová Panna Maria. (Obrázek.) — Obrázky z katolických misí. — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

Tiskem a svým nákl. vydává Občanská tiskárna, Brno. — Za redakci odpovídá Theodor Pavlik.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LXIII.

BRNO, 1. LISTOPAD 1929.

ČÍSLO 11.

Ó Srdce Ježíše, ty špy lásky svojí jen hojně vyslej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se stráví jimi hrud', Ty Srdce Páně, naší láskou buď!

Šíření denního sv. přijímání.

(Hlavní úmysl.)

Jak Ježíš Kristus tak jeho církve sv. a naše matka toužebně si přeji, aby všichni věřící od té chvíle, kdy užívání svého rozumu nabyli, až do své smrti co možná denně nejsvětější Svátost přijímali. Věřící mají totiž skrze tuto svátost s Bohem býti spojeni a tím dosíci síly, by své zlé náklonnosti a nárůživosti opanovali, denní své poklesky napravovali a před těžkými hříchy chráněni byli. Hlavní účel nejsv. Svátosti není prokazovati čest a úctu Spasiteli našemu, ani ten, že by přijímající nějakou odměnu za své ctnosti obdržel. Ježíš Kristus nás nepotřebuje, ale my potřebujeme Ho a proto máme jej hodně přijímat, abychom byli posílněni v dobrém a v síle tohoto nebeského pokrmu dospěli až do nebeské vlasti. Sv. sněm tridentský (13 sezení 2 kap.) nazývá sv. Eucharistii „protijedem, který nás od denních (všedních) hříchů osvobozuje a před hříchy smrtelnými chrání. Sv. přijímání je božská hostina, která jest nám všem připravena. Každého dne smíme se jí zúčastniti. A přece je málo těch, kteří tak činí! Přes opětné pozvání našeho Spasitele nevěří — jak se zdá — jeho lid, že jest to

jeho vůle, aby nejen několik málo lidí, nýbrž všichni a hojně přicházeli přijímat jej v této Svátosti jeho lásky. Za jakých podmínek lze často i denně přijímat nejsvětější Svátost? Předně musí přijímající po poslední sv. zpovědi býti bez těžkého hříchu. Kdo však je sobě vědom těžkého hříchu, musí před sv. přijímáním se z něho vyzpovídati. Za druhé musí býti dobřého a nábožného smýšlení, kdo chce přijímat nejsv. Svátost. Musí se snažiti lepším se státi, prostředků proti hříchům užívati, Ježíše více a více milovati a ve všem vůli Boží plniti. Ne tedy z marnivosti nebo z lidských ohledů máme nejsv. Svátost přijímat. Kdo tyto podmínky plní, může častěji i denně nejsv. Svátost přijímat, ať je sebe mladším a ať se cítí sebe nehodnějším. Všední hříchy nemají nás zdržovati od sv. přijímání; ale velmi se doporučuje mít co možná čisté svědomí, a všedních hříchů třeba upřímně litovati. Jest nerozumno z úzkostlivosti sv. přijímání zanedbávati, a všední hříchy spáchané zpovídati. Neboť nikoliv sv. zpověď, nýbrž sv. přijímání jest svátostí života. Kdo denně přijímá a bez těžkého hříchu je, kdo ze srdce ochoten jest

budoucně nehřešiti, očistí poznenáhla duši svou i od hříchů všedních. Aby však účinky častého i denního sv. přijímání byly patrné, musí se přijímající dobře ke sv. přijímání připraviti a po něm vroucně díky Pánu vzdávat. Od malých dětí se nevyžaduje taková příprava jako od dospělých.

Aby kdo mohl častěji nebo denně přijímati, a to s užitekem, zeptej se svého zpovědníka, jak často máš se zpovídati a na jeho radu nezanedbej sv. přijímání nikdy. Jednejme dle zásady: Kdo je mši sv. přítomen, hled, a bys netoliko duchovně, nýbrž skutečně nejsv. Svátost přijal po dobré přípravě. Kolik jest věřících, kteří jsou denně na mši sv. a jsou bez těžkého hříchu — a přece ke

sv. přijímání nejdou, netroufají si nebo nedbají. Pán Ježíš zve všechny ke stolu svému. Pojdte ke mně všichni! Nedejte si říkati, že jste pozváni a nejdete. Nenechávejte si od Pána činiti výčitku, že jste nevděční. Nenechávejte jeho stůl opuštěný svojí vlastní vinou. Stůl Páně je místo pro všechny, ne pro několik málo lidí! Přistupujte tedy často k tomuto stolu, ne-li k vůli sobě, tedy aspoň k vůli Pánu Ježíši! Toužití zajisté tak velice po tom, by vás tam u svého stolu viděl, jenž tolik pro vás učinil! Kdo ji tělo mé a pije mou krev, ten má život věčný a já jej vzkřísím v den poslední. (Jan 6.)

Heslem naším budiž: Často, i denně přijímati nejsv. Svátost oltární!

Svátek dušiček.

Úvaha. Napsal Ignát Z h á n ě l.

Sotva jsme oslavili s církví svatou včera památku na neskonale velký počet svatých a světic Božích, což byl den nejjasnější radosti, vyzývá nás táž svatá církev s mateřskou starostlivostí, abychom nezapomněli na věrné zemřelé, jejichž duše jsou v očistci a očekávají, abychom se nad nimi smilovali. Nemohla věru býti zvolena k tomuto památkovému dni jiná vhodnější doba, než právě na počátku smutného měsíce listopadu, kdy všechna příroda pláče, nařiká, bolestně vzpomíná na radostné jaro, jásavé léto i čarovně krásný podzim. Nyní v zimě odumřel všecken život přírodní, listí se stromů již dávno opadalo, není na luzích a v zahradách žádných pestrých květů, vše holé a upomíná na pomíjitelnost všeho stvořeného, všeho pozemského. Bezděky obracejí se naše oči, všechna naše mysl na věci poslední, na smrt, a nikdo z nás neví, zda není pro něho smrt blízkou?

Se srdcem zdrceným nasloucháme, jak se modlí kněží s věřícími v našich

kostelích smuteční žalmy, na jejichž konci vždy se ozve známé řčení: Odpočinuti lehké dejž jim, ó Pane, a světlo věčné ať jim svítí! Hlavou prochvívají významná a věru hrozná slova zpěvu „Dies irae.“ „Den hněvu“ znějící: „Kniha bude na jev dána, — v níž jsou všechna díla psána, — jenžto budou ohledána.“ Jest zajisté ve všech obřadech svátku Dušiček obsažena dojemná velebnost, kterou zvyšuje chrámová hudba v tomto dni, takže býváme uchváteni a jsme v náladě, která nás oddaluje zemi a duševně s'avi před brány věčnosti.

Chodíme tento den na hřbitovy, navštěvujeme hroby svých milých zemřelých, modlíme se, aby se Bůh nad nimi smiloval, muky očistcové z nich šňal a přijal je do věčné slávy. Trojjediný Bůh, v nějž věřili, Bůh nejvyšší milosrdný, v nějž doufali, Bůh nejvyšší dobrotivý, jež z celého srdce milovali, nejvyšší svatý Bůh, jemuž se klaněli, jemuž ze všech svých sil sloužili věrně po celý život, budiž jejich

odplatitelem. Vyzýváme přemocnou P. Marii, všechny svaté a světice Boží, svaté anděly, aby se spojili s modlitbou církve a prosili Boha, aby odpustil viny duším v očistci skrze krev svého jednorozecného Syna, aby brzy obrátil jejich očistcová muka a bolesti v nebeskou slast.

Na hřbitově, na tomto posvátném místě, ztrácí se ze srdcí všech, kteří sem přijdou, všechna zlost, nepřátelství, iť bylo sebe starší, nenávisť, zlý úmysl, hříšná žádost, špatný úmysl. Tu vládně láska ke všem zemřelým bez rozdílu; jsme ochotni každému, všem odpouštět, zapomínáme na všechny útky, ústrky, opovrhování, lž, pomluvy, kterými nás někdo ze zemřelých, když žil, pronásledoval, máme pevný úmysl zlé odplatiti dobrým. Tu vládně naprosté ticho, klid, láska, odpuštění, smířlivost. Oko se oduševňuje, zapomíná na pozemské věci, obrací se k nebeské vlasti. Cítíme šelestění věčnosti, srdce touží povznést se z tohoto prachu pozemského života k jasnému, posmrtnému životu na nebi.

Den všech věrných zemřelých, v němž vládně vážnost, žalost, hoře, působí i na nás více než každý jiný den v celém roce. Naše srdce měkne vzpomínkou na smrt, na věčnost, na očistec, jsme přístupni dobře miněným napomenutím, k častému a důstojnému přijímání svatých svátostí. Je krásný pohled, když se na venkovských hřbitovech shromažďuje celá farnost, přijde průvodem z kostela a společně se modlí za všechny věrné zemřelé známé i neznámé. Věnujme drahým zemřelým svou modlitbu, modleme se za ně často, dlouho, vroucně.

Vzpomínejme na svou poslední hodinku, prosme Boha nejvyššího milosrdného, aby se smiloval, dal nám milost, bychom dobře připraveni, s Bohem dokonale smíření opustili toto slzavé údolí. Jak dobře umírá se tomu, kdo myslil často na smrt, obíral se jí v myslí své. Není mu neznáma, očekává ji klidně. Veliký hudební mistr Polák Chopin prožil skoro celý svůj

dospělý věk v Paříži. Oslavován, jako geniální mistr na klavíru i jako skladatel, přizpůsobil se lehkomyšlné francouzské společnosti, ztratil viru, přestal se modlit, žil životem svěťáckým. Když umíral, přišel za ním jeho přítel Polák, který se stal knězem. promluvil k němu vážná slova, vzpomínali spolu na své zbožné mládí, na své zbožné rodiče. Chopin se vzpamatoval, slzel, byl dojat, dal si podati kříž a libaje ho volal: „Nyní jsem u pramene blaženosti.“ Když táhli ve středověku rytíři do boje, přišli do kostela a brousili meče o kamené sloupky, což znamenalo, jakoby chtěli říci: „Na tebe, můj Bože ve všem spoléhám, v tebe doufám.“ Mocná jest tato důvěra, obnovujeme ji na hrobech v den všech věrných zemřelých. Budeme-li doufati, Bůh nás neopustí, bude s námi v okamžiku, který rozhodne o naší věčnosti. Kéž splní se na nás slova, jimiž končíme chvalozpěv „Bože, chválime Tebe“: „V Tebe, Pane, jsem doufal, nebudu zahanben na věky!“

Umiňme si žít životem, který by se líbil Bohu. Když umíral Haydn, hudební genius, mohl z celého srdce zvolati: „Žil jsem celý život tak, jak jsem skládal své skladby hudební. Začínal jsem je vždy s Bohem a končil výrokem: Laus Deo, chvála Bohu! Vzpomínka a myšlenka na Boha byla po celý život můj nitkou, která se táhla všemi dny, které mi dopřál Bůh na světě; chci nyní také skončiti se slovy: Chvála Bohu, laus Deo!“

Pomáhejme duším v očistci modlitbou, i jinými dobrými skutky, které v tomto úmyslu konáme: Vyprosíme-li jim příchod do nebe, vykoupíme-li je z očistce, budou nám povděčny a budou, přišedše do nebe, pomáhati nám svou přimluvou. Kéž se vyplní na nás slovo Kristovo: „Co jste učinili.“ (Mt. 25, 40.) Našimi modlitbami vysvobození bratři budou nám u věčného Soudece nápomocni svou přimluvou. Sv. Alfons Liguori rád napomínal věřící, aby se v tomto smyslu modlili za duše v očistci, protože jest jisto, že sděluje jim Bůh naše modlitby, že

tedy o nich vědí a mohou se nám odměnit, když je přijme Bůh na milost a odmění slávou věčnou. Je proto zbožným zvykem, že Dominikáni i jiné církevní řády při všech pobožnostech, které konají, pamatují vždy na duše v očistci. Konejme podobně i my všichni věřící.

Krásný jest zvyk navštěvovati hroby. Připomíná nám tato návštěva slova Pisma svatého: „Lépe jest jíti do domu truchlozpěvu, nežli (jíti) do domu hodování, neb onen připomíná všech lidí konec, a kdo živ jest, myslí, co bude po tom.“ (Kaz. 7, 3.) Kdo má uši k slyšení, oči k vidění, tomu je tato návštěva dojemným kázáním, že marnosti je všecko na světě. Hlavně slyšíme tu slova, volající k nám: Pomni, človče, prach a popel jsi a v prach a popel se obrátíš! Kolik známých nás již opustilo, odešlo a více se ne navrátí. Každý hrob volá na nás: Dnes já, zítra ty! Co jsem já již prožil, tebe očekává, t. j. přijde pro tebe smrt právě tehdy, kdy toho nejméně očekáváš. Jasným hlasem káže každý hrob: „Usilujte o pokoj se všemi a o svatost, bez které nikdo nespátrá Boha.“ (Žid. 12, 14.) „Nevejde do něho (města Božího) nic poskvrněného, ani kdo páše ohavnost a lež, leč jen ti, kteří jsou zapsáni v Beránkově knize života.“ (Zj. 21, 27.)

Muž, nemocný již třicet osm roků, nemohl sám sestoupiti do rybníka, když se pohnula voda, aby ozdravěl. Neměl nikoho, kdo by mu byl pomohl. (Jan 5, 7.)

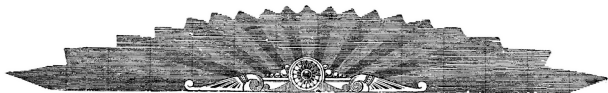
Čtyři muži přinesli ke Kristu ve svém loži ležícího ochrnulého. Bez jejich pomoci a účinné lásky nebyl by ho Ježíš ozdravil. (Mar. 2, 3.) Zajatci nemohou se sami zbaviti okovů, nemohou si otevřítí dveří vězení, v němž úpějí. Potřebují pomoci cizích rukou. Toto všechno jsou obrazy duší v očistci; jsou ve vězení, z něhož ne-

budou propuštěny, nevyjdou odtud, dokavad nenavrátily i posledního haléře. (Lk. 12, 59.) Přišla pro ně již noc, kdy nikdo nemůže dělati (pracovati). (Jan 9, 4.) Bez naší pomoci opozdí se doba, po které touží, na niž tak toužebně čekají. Tato myšlenka jest obsažena ve slovech Pisma: „Běda mně, pobyt můj v cizině se dlouží. Dlouho cizinkou je duše moje.“ (Ž. 119, 5, 6.) Sv. Dionys Kartuzián praví: „Když vysvobodíme duši z očistce, je to Bohu tak milo, jako bychom byli jej samého vysvobodili ze žaláře.“ „Bůh odmění vše dobré, co jsme vykonali, stonásobně a obdržíme v dědictví život věčný.“ (Mt. 19, 29.)

Slabý obraz, jaká muka jsou v očistci, podává nám sv. Písmo, když popisuje muka zajatců židovských, kteří seděli u břehů řek babylonských. Žalmista píše takto: „U řek babylonských tu sedíce lkáme na Sion vzpomínajíce; na vrby prostřed země zavěsili jsme hudební nástroje svoje. Neb tu nás žádali, kteří nás drží v zajetí, bychom jim zazpívali; kteří nás odvedli, dělají: Zazpívejte nám chvalozpěv z písní sionských! Jak bychom mohli Hospodinovu píseň zpívat v cizí zemi.“ (Ž. 136, 1—54.) Nikdo z nás neví, „kdy přijdeme, abychom se ukázali před tváří Boží.“ (Ž. 41, 3.) Ježíš ujišťuje, že každý, kdo podá pítí číši vody jednomu z maličkých těchto, neztratí odplaty své. (Mt. 10, 42.) Jakou odměnu můžeme očekávati, když konáme skutky milosrdenství, které pomáhají duším v očistci.

Pracujeme o spásu své duše, konejme dobré, dokud je světlo, neboť „až přijde noc, kdy nikdo nemůže dělati.“ (Jan 9, 54.) Prosme Boha o milost vytrvalosti v dobrém, abychom, až se objevíme u soudu, slyšeli jsme potěšitelná slova: „Pojďte, požehnaní Otce mého, vládněte královstvím připraveným vám od ustanovení světa.“ (Mt. 25, 25, 34.)

Svatý Kliment.

Jarolím St. Pavlík.

„Radujte se, Moravané drazí,
vira pravá k vám si cestu razí.
Svaté ostatky, hle, k vám já nesu
Klimenta, jenž zemřel v Chersonesu:
volal Metod, když jej Rastislav
vital všele, též i lidu dav.

Papež ten — teď v basilice dřímá —
císařem byl vypovězen z Říma
na Chersones; v dolech mramor tesat
musel pracně, byt' i počal klesat.

Křesťanů tam mnoho pracovalo;
práce těžká, spánku, jídla málo.
Pomoci jim svatý Kliment toužil,
těšil je a svátostmi jim sloužil,
ulehčoval každou jejich trýzeň.

Jednou trápila je velká žízeň;
vody nikde, suché všecky studně,
a kdo hledal pramen, chodil bludně.
Země páli jako horká kamna,
všechna naděj zdá se býti klamná.

Tu se Kliment na kolena vrh'
k modlitbě, by pomoc s nebe strh'.

Pomoc přišla, Bůh se smiloval,
od smrti lid dělný zachoval!

Svatý Kliment spatřil beránka
hrabat nohou; pod ním studánka
s čerstvou vodou: „Díky vřelé Bohu,
jako Mojžíš napojit je mohu.“

Zajisté to Beránek byl Boží;
blah', kdo důvěru svou na něj složí!

Zázrak onen pohnul pohany,
že se stali houfně křesťany.

Císař Trajan, zvěděv, co se stalo,
rozzuřil se ve hněvu nemálo;
vzkázal, papež by hyl popraven;
k moři mají vyvésti ho ven,
s kotvou na krku jej utopiti,
aby nezdvihlo jej vlnobití.

Tak se stalo. A hle, zázrak nový
zjevil lidu papežovy rovy.
Moře ustoupilo na tři míle
a lid spatřil budovy zdi bílé,
jako malý chrámek z mramoru;
v toho mausolea prostoru
byla archa, a v ní světee tělo,
jak se jaksi nadpozemsky stkvělo.
Též tam ležela i ona kotva.

Radost onu vyličil bys sotva,
kterou křesťané teď nad tím měli.
Mnozí pohané zas ke křtu spěli,
církve rostla, prospívala zdárně;
vyhubit ji snažili se marně
císařové, mistodržitelé —
církve obstála v tom boji stkvěle.

Svatý Kliment odpočívá v Římě,
jeho přimluvou nechť víry símě
pučí, roste, kvete v naší vlasti:
jeji prospěch budiž naší slasti!

Kéž jednou se z těchto zemských strastí
dostaneme nebes do oblasti!

Pán s vámi!

Napsal farář M. Dubouis. Z franc. přeložil Boh. Kyselý.

(Pokračování.)

Hlava V.

Bůh s otci a matkami.

Otcovství, mateřství, toť jsou nepopíratelné dvě z největších hodností lidských. Otec a matka mohou Bohu říci: „My jsme tvoji spolupracovníci. Malá tato bytost pochází od tebe i od nás, je tvá, ale i naše. Brzy nám řekne: Otče, matko, a my odpovíme: Naše dítě! Ne my jsme uzpůsobili jeho tělo, aniž jsme mu dali dech života, ale poskytneme mu potravu a péči, aby neumřelo. Od tebe dostalo dítě naše to, čeho se slunci a hvězdám nedostalo: rozum, jenž poznává, srdce, jež miluje, ale tento rozum, toto srdce pěstiti jest naším úkolem, pěstiti je pro tebe i pro nás samy. Pravíme mu: Dítě, klaň se Bohu, svému Stvořiteli a prvnímu otci, miluj ho více než bohatství a rozkoše, víc, než nás, ale nezapomínej těch, které on ti dal tu na zemi za otce a matku. Ty máš milovat, poslouchat je, jim pomáhat v jejich potřebách duchovních i časných.“

A křesťanští rodičové ještě dokládají: „Přes to, že své děti ze srdce a něžně milujeme, že pro ně usilovně svými rukama pracujeme, nezdědí snad žádné z nich po nás chaty, aby v ní žilo a umřelo, ale bude-li žít a umírat jako dítě Boží, jako bratr Ježíše Krista, a spoludědic jeho věčné slávy, stačí to jemu i nám.“

Sňatku se žehná, aby se jím zalidnila země i nebe. Blaze manželům, kteří nikdy nezapomínají veliké té pravdy a nereptají, když jim Bůh řekne: „Hle, posílám opět dítětko, pro mne i pro vás. Přivítejte, milujte, vychovejte je tak, jak má býti uvítán, milován, vychován král, dědic vlasti věčné. Přijmete-li ve svém chudém domě tento název otce a matky bez reptání, nýbrž se svatou radostí, zasloužíte si jím místo vedle těch, kdož se stali svatými panictvím, prací apoš-

tolskou nebo mučednictvím. V nebi vám řeknou známé, milé hlasy: Tu nemusíme plakati nad rozloučením, nad hrobem, neboť jsme spojeni, bohati, šťastni navždy.“ Matce, která si uchovála něžnost a obětavost, již jí v srdce vložil Bůh, bude povinností i radostí kojiti své dítě a jen z důvodů velmi závažných svěří ten úkol osobě cizí. A než někoho zvolí v takovém případě, jak bude opatrná, jak bude pátrati, jaké záruky, jakou jistotu bude tu žádati! Věru, jaké to neštěstí, upadne-li dítě v ruce kojné, která je nepřítelka pozdravu „Pán s vámi!“ Co bude ubožátku trpěti! Veliký počet takových dětí skosí smrt, praví zpráva lékařů pařížských. A odolá-li tělo, co bude z duše? Velmi často osvojí si zlé navyklosti, přijme zárodek ke zločinům, jež vedou do vězení, leckdy i na popraviště.

Péče o tělo dítěte.

Aby tělo dítěte sílilo a rostlo, musí se mu dostávat pravidelným časem dostatečné potravy. Příliš hojná a častá potrava by je zeslabila, ba mohla by je i zabít. Jeho oděv má býti volný a teplý, ruce nebudtež zavínovány, což je pro dítě pravým mučením. Každý mladý život potřebuje mnohých cvičení, pohybu. Chtít po malém dítěti klid a vážnost starcovu znamená vydávat se smíchů všech rozumných lidí.

Rovněž nesmí se matka báti, vidí-li dítě hráti, běhati, skotačiti i za silného tepla nebo za veliké zimy, a je to slepá, ba v jakémś smyslu i krutá něžnost hlídat dítě celé dny, ba dokonce týdny v zimě u kamen. Je mu s prospěchem nadýchat se často čerstvého vzduchu, pocítit tuhé zimy, aby se vyhnulo těžkým neduhům v budoucnosti. Změkčilost zeslabuje a někdy i zabíjí záhy dítě a tak mu

není popráno udělat něco vážného pro rodinu, pro vlast, pro sebe.

U kolébky, kde odpočívá dítě, právě u ní má otec i matka lépe si uvědomiti povinnost práce a hlavně modlitby! Maria prosila Boha o chleba, vydělávala na chléb svým vřetenem, kdežto Josef využíval veškeré síly svého ramene i svého srdce pro Ježíše a Marii. Tito vzorové otců a matek byli by pracovali dnem i nocí, byli by vycedili krev ze svých žil spíše, než vidět, kterak trpí hlad dítě jejich péči svěřené.

Bohu díky, láska otcovská a mateřská skýtá ještě podivnou hodnou obdivu očím společnosti lidské, najmě mezi dělnictvem. Lidé ti spí málo, jedí málo, ale pracují mnoho, aby měli co dát, když se dítě dá do křiku: Tati, mami, mám hlad!

Jeden hodný pařížský dělník, jenž upadl v krajní bídu dlouhou nemocí své ženy, prodal jednoho dne i své krve studujícímu medicíny a běžel se strženým penízem nakoupit chleba pro své děti... A bez hlubokého pohnutí nepřechte nikdo ani o tomto důkazu rekovnosti mateřské: Na lodi, plavící se do Ameriky, byla také mladá matka anglická se svým malým dítětem. Nějakou dobu byla plavba příznivá, když tu po několika dnech propukla strašlivá bouře, kterou se cesta prodloužila, takže cestující upadli do největší bíd. Umírali hlady. Mladá matka pozorovala, že se jí nedostává mléka a viděla, že tvářička jejího dítěte pokrývá se snrtelnou bledostí. Ubohá matka! Když neměla co dáti svému dítěti, otevřela si žílu a dala mu pít své krve. Dítě pilo, bylo vráceno životu, usmálo se na matku, ta pak skonala usmívajíc se na zachráněné dítě své.

Evangelium, tato kniha knih diktovaná Duchem svatým, neváhá dáti nám za příklad povinnosti k dětem starostlivost kvočny o kuřátka, její pečlivost, aby je zahřála, aby jim našla několik zrněk, nějakého červa, aby je chránila v dobu nebezpečenství.

Ani tygr nechce, aby jeho mláďata trpěla. Vydává se pro ně na lov a vystavuje se všemu nebezpečí zahynutí. A přece jsou na hanbu lidskosti lidé, i křesťané, kteří stojí pod těmito zvířaty dvora a pouště! Bez Boha, bez svědomí, a tedy i bez srdce, nemilující ani kostela v neděli, ani dílny v pondělí, odcházejí do hospod jíst, pít, hrát, zpívat... a zatím co doma malé ty bytosti, které přivedli na svět, křičí k matce, že mají hlad, že je jim zima. Ubohá matka nemá jim čeho dát krom polibků a slz. Kam se poděly sliby o lásce a štěstí? Bidný muž nechává ji v zimě bez dřeva, bez chleba. Po půlnoci vrátí se ve vztekle opilosti, plná ústa kleteh a zlořečení, a padnou snad i rány v odpověď na pláč matky a dětí. Ještě ve smutnějším stavu ocitá se žena, která opustí ctnost pro nepravost, Boha pro satana. Ta zajde ve zlém ještě dále než muž. Časopisy vypravovaly nedávno o popravě mladé ženy, která zabila své dvě děti probodnuvši jim srdce jehlicí.

Matek bez ctnosti, bez Boha je na štěstí pořídku a ještě méně je takových, které se stávají katy vlastních dětí. Ale je určitý počet takových, hlavně mezi třídou zámožnou, které hoví opačné přemrštěnosti: je to slabost, nebo lépe zaslepená láska, osudná rovně tělu jak duši dítěte. Tu je obklupují přehnanými starostmi, které zabíhají do směšnosti, tu je vychovávají ve změkčilosti, jež zeslabuje a ochromuje vývoj sil tělesných, ubírá duši pružnosti a sobectvím mění srdce v kámen. Od té doby není řeči o vážných studiích, krev v žilách jaksi vodnatí, není ušlechtlejších citů, a později, když dítě doroste, není již schopno zaujmouti místo ve společnosti, které mu náleželo. Zapomínáje na Boha, nebude takový syn ničím, bude nickou na tomto a zavrženem na onom světě. Vy, rodičové, naučili jste ho jíst, ale ne pracovat, spát, ale nikoli bdít, povolovat ve všem, ale ne vítězit, zkrátka živořit, ale ne žít — váš systém změkčil výchovy zkazil vše. Sledujme jen následky takové osudné výchovy:

dítě vychované v takových zásadách stráví brzy svůj zděděný majetek, jako se požívá a stravuje ovoce. Ubohý otče, ubohá matka, jaké trpké strasti čekají vás na stará léta! Maličkost, již zanecháte svému marnotratnému synu, nepostačí ani na zaplacení jeho dluhů. Stěští ještě, nebudete-li musit před svou smrtí s nevypsatelem žallem vidět, jak syn váš, aby ukojil svou marnivost nebo zahnal hlad, prodává se svou ctí i čest celé rodiny.

Otcové a matky, chcete, aby vám děti byly na stáří oporou a ctí? Vychovávejte je k lásce, k modlitbě, práci, střídmosti, pokoře a cudnosti. Přese všechny vynálezy a pokroky, jimiž se duch lidský může ještě прославiti, zůstane země přece vždycky slzavým údolím hrobů, a to jak pro ty, kteří vládnou, tak pro ty, kteří jsou ovládáni, pro obyvatele paláců i chat. Milujte sami a vštěpujte dětem svým lásku k pozdravu „Dominus vobiscum“ k výzvě „Sursum corda“. Obé nám zaručuje, až projdeme bídným tím životem, věčné radosti a slasti v nebi.

Poslyšte poučení, dané velikým učitelem mravů křesťanských:

Zvykejte své děti snášeti zimu a teplo; tělocvik je jim velmi zdravý. Nechte je úplně volně běhat, skákat, válet se po trávníku, rádi se na ně podívejte, když se ohánějí motýčkou nebo malými hráběmi. Hlukem a křikem, který tropí, nesmíte se dát strhnout ke zlé náladě, tím méně vás to smí pohnouti, abyste jim ukládali vážný klid starce: pilně takové chyby kárejte, zvykejte své děti střídmosti a nedejte se zmásti jejich obvyklým křikem, že mají hlad; zachovejte pravidelné lhůty k jídlu, podávejte jim pokrmy prosté, bez přílišného chystání, ne lahůdky, cukrovinky, jídla vybraná: to všechno jen dráždí žaludek a klade v něj zárodek chronických neduhů. Tím méně podávejte dětem likéry, kávu a pouhé víno. Tohoto může býti někdy troška, ale vždy s vodou. Oh, jak chorobné bývají děti z rodin bohatých, jak krátce žijí tyto oběti nesmyslné něžnosti

a nevědomky kruté lásky matek, kdežto opakem vidíme děti dělníka rolníka a chudáka, jak rostou, jak jsou silné a svěží pod střídavým vedením, kde chléb nemající často jiného koření než výbornou chut, s radostí se požívá, jaké nezakusí dítě boháčovo při nejvybranějších pokrmech masitých.

Péče o duši.

Malé dítě, samo sobě ponechané, musilo by jen trpěti a umírat. Nedbalá matka, která by mu místo mléka a své lásky dávala jen jed a rány, uvalila by na sebe i u divochů jistě kletbu veřejnosti. A za tím, oč nelidštější jest matka, která otravuje duši svého dítěte! Nešťastnice taková nemiluje svých jinak, než po způsobu zvířat. Je přesvědčena, že dřív či později bude dítě její mrtvolou, potom hrstkou prachu, jenž se rozplyne v nic. Neví nebo nechce věděti, že duše dítěte i sebe chudšího nebo na tom světě nejubožšího předčí bohatstvím a leskem květy, zlato i nejvzácnější démanty, ba i slunce. Vždyť slunce nemá konečně světla jinakého než hmotného, kdežto duše, bytost duchová, je bohatá rozumem, svobodnou vůlí, nesmrtelností. Slunce kdysi zhasne, kdežto duše obdrží odměnu nebo trest v nebi či pekle za své dobré či zlé skutky. Jak je hodno politování dítě, jehož matka není proniknuta těmito velikými, vznešenými a nepopíratelnými pravdami, že jsme totiž na zemi jen proto, abychom Boha poznávali, jej milovali, jemu sloužili, dále, že nám poslal svého Syna, aby nás vykoupil a svými příklady a naukami přivedl na cestu dobra, a že tento Syn Boží nám zanechal církev, aby pokračovala v jeho učení. Zavrhl-li tedy některá žena „Dominus vobiscum“, chová-li jako pozemský ďábel v srdci svém zášť proti Bohu, kterak se má zabývatí spásou svých dětí? Bude se spíše snažiti, aby ji znemožnila. Stůjte zde slova matky — volně myslitelky:

„Přeji si, aby mé děti byly jako já:

kněží nepozehnají ani jejich kolébky, ani jejich sňatku, ani jejich hrobu.“

Nejsou-liž to vtělení ďáblové, kdož pro své děti nechťejí škol, kde je kříž a obraz Panny Marie, kde se vyučuje katechismu, kde se zpívají zbožné písně, ale kdož naopak dávají přednost školám, kde se řvou písně moderní, v nichžto žádá se krev, aby zvlažila brázdy vlasti? Nebyly to skutečně ďáblice na zemi, ony ženy, ony matky, které prahly po pekelné rozkoši pít a tančit s katy, kteří zavraždili arcibiskupa pařížského a kněze, jeho druhy ve smrti mučnické? Oh, jak ošklivá a snižená je žena, hledí-li v duši své udusiti myšlenku na Boha a obavu před jeho osudy a před věčností! Jak zcela jinak jedná matka křesťanská, která nosí ještě dítě své pod srdcem, již mu vtiskla do dušičky svou víru a lásku k Ježíši Kristu. To je matka nejen od přírody, nýbrž i z milosti Boží, a vše v ní dýše svatostí, odtud pak její jasná rozvaha, její myšlenky, slova i skutky. Chápajíc velikost svého úkolu mateřského, dlí ustavičně v Boží blízkosti modlitbou a svátostmi, aby hodně dostála své vznešené jako ne-snadné práci, jež sluje výchova.

Vážná matka musí sobě říci: mohu svrchovanou měrou přispěti k věčnému štěstí nebo neštěstí svého dítěte.

Tato myšlenka bude pramenem síly a odvahy v plnění povinností, jaké ukládá mateřství. Tyto závazky shrneme v tato hesla: poučování v dohřím, dobré příklady, dozor, kárání, modlitba.

Poučování.

Beze stravy nebo při stravě otrávené stane se z těla brzy mrtvola, která si žádá rakve a hrobu. A přece nenatropí ani hlad ani smrt tolik zla u dítěte jako nevědomost. A věru, dítě, jež roste a neví, čím je povinno Bohu, rodině, vlasti, bude žiti jako blbec, někdy i jako zloděj a zločinec. Neznajíc výčitek, stane se vrahem, skutečnou metlou lidstva, vyvrhelem stíhaným spravedlností, aby byl vsazen

do vězení, poslán na galeje nebo odsouzen k smrti. A třeba by unikl spravedlnosti lidské, nevyhne se spravedlnosti božské.

Bidný lichotník šlechty a králů, bezbožný Voltaire neviděl rád škol pro děti sedláků. Nepokládal dobrým a užitečným než to, aby dovedli vládnouti motykou a pluhem nebo říditi vůz.

Měl rolníky rád jen proto, že dodávali do jeho zámku obilí. V očích velmi bohatého a velmi lakotného pána z Ferney byly paže rolníkovy všecko, jeho duše pak nic. Ubohý vyhnanec! Není mu tedy třeba mluviti o vlasti, ukazovati mu cestu k ní a prostředky, aby se tam někdy dostal?

Ježíš Kristus na štěstí nesmýšlel tak jako Voltaire. V jeho očích je dítě z chaloupky nebo dílny bratrem dítěte z paláce. Obě mají týž původ, týž účel, oběma dostává se týž svátostí, téže svěcené vody u kolébky i u hrobu. Vnebi leskne se koruna rolníka Isidera zrovna tak krásným třpytem jako koruna sv. Ludvíka krále francouzského. Jsouc dědičkou něžnosti i autority Ježíše Krista, uděluje církev dětem bohatých i chudých totéž požehnání, pozývá je ke stejným modlitbám, k témuž katechismu, k týž svátostem, k témuž stolu eucharistickému, v poslední hodině přisluhuje jim týž pokrmem do věčnosti a píše týž žalozpěv naděje nad jejich rakvemi. Jaci to tedy nepřátelé pravdy, všichni ti nešťastníci, kteří volají k lidu: „Klérus nemiluje ani tebe, ani tvých dětí; chce-li je po tobě, to jen proto, aby je vychoval v nevědomosti. Světlo není u kněží, světlo je u nás.“ Nenávistná to pomluva!

Dnešní stoupenci Voltaireovi by se arci styděli myslet a mluvit jako jejich patriarcha, jenž odpíral vzdělání chudému lidu, ale jsou horší než on v té věci, že chtějí, aby týž chudý lid byl sycen naukami ďábelskými. Jest pak trojí druh vědy: věda nebezpečná, užitečná a potřebná.

Věda nebezpečná.

Nebezpečná jest věda Luciferova, když se vzepřel nebi, vědění Adama a Evy, když neposlouchali v ráji pozemském, věda, jež vrhá zmatek do rodiny a společnosti. Nebezpečná jest ona věda, která činí pány hrdými a tvrdými, služebníky drzími a nevěrnými, která zbavuje dívky nejkrásnější ozdoby skromnosti, která klade na rty dítěte patnácti let rouhání a slova potupná, jako: „Nač ještě posloucháš otce a matku, faráře, svědomí, Boha? Buď přece jako jsou jiní, volně mysl, volně pij a čiň, co ti libo.“ Toť věda nebezpečná, věda z pekla vyšlá, věda zlá, nepřátelská pozdravu Dominus vobiscum, věda kletá, jež by měla býti rázně vypuzena z města i venkova, odevšad, kde zůstala ještě trocha viry a dobrého rozumu. Smutná věc! Co se odmítá, toť věda pravdy a ctnosti. Lidé se bojí a z té bázně nechtou již dobrých knih historických, mravoučených, tím méně se obírají katechismem, životy svatých, evangeliem a Následováním Krista. Lidé si raději navazují veliké břemeno vědy nezdravé, plné lži, pomluv, nemravnosti, bezbožnosti, a to četbou špatných časopisů, románů, ostudných příběhů. Raději jdou do krčmy než do kostela, raději zpívají pohoršlivé písně než nábožné, drží se spíše kředa zvířecosti než kředa katolického, a to se nazývá vědou pokroku!

Věru, naši volní myslitelé věří, že jsou na cestě pokroku tvrdíce, že pocházejí od opic a ne od Boha, útrpně se usmívajíce nad velikány a každým geniem všech věků, kteří učili a šířili pravdy věčné, jež jsou štěstím a slávou národů.

Bídni otroci svého mistra satana, dovedou volní myslitelé jen mluvit o svobodě, tyranisující všechny, kteří nesmyslejí jako oni. Tito zlovolní jako směšni dospotové by chtěli jako satan, aby zmizelo i z našeho venkova vše, co připomíná a udržuje představy náboženské, jako průvody, kříže u cest, na hrobech, kostely na osadách. Slyšte slova pronesená na socialistickém sjez-

du v Lyonu v únoru 1878: „Aby zavládla jednota v městech i na vsích, třeba odstraniti bibli, katechismus, zpovědnici, kostel, Boha.“ Třeba je slovo Boží pevnější než slunce a hvězdy, přece ho v duších velmi ubývá. Nastává v nich noc a s ní se páchají zločiny, které ohromují naši vlast, Evropu, celý svět. Běda milovníkům vědy zla! Třikrát běda zvláště těm, kteří ji studují, aby ji učili mládež! Daniel René napsal do „Paris-Journal“: „Pozorovatelé zaznamenávají smutný úkaz: mládež, ba již děti kazí se víc a víc. Neznámý démon žene mladé lidi k sebevraždám nebo ke zločinu. Jak vysvětliti podivný ten zjev?“ Každá žena, která nejde s Bohem, jde s ďáblem, dí jeden filosof, a je to čirá pravda. Nelze říci podobné i o dítěti? Oh, střezte se! Naučili jste dítě nevážiti si katechismu, ale ono půjde dále. Hle, již si neváží rodiny, již napadá společnost; včera se kluk vysmíval, dnes je zhýřalcem a zítra bude vražditi. To je ten pokrok!

V Paříži zvolal kdysi mladík před soudci, kteří jej právě odsoudili k smrti: „Mezi přítomnými je větší viinník nežli já, a to je můj otec. Když mi byl dal náboženské vychování místo svého příkladu nevěry, nestál bych na tomto místě.“ Jaká to trpká lecke tomuto nábožensky lhostejnému nebo volně myslícímu otci! Jaké to výčitky rozdírající svědomí, ačli n-u ho drobet zůstalo!

Kéž tento odstrašující příklad poslouží těm nešťastným rodičům, kteří se usmívají předčasně bezbožnosti svých dětí, kteří jim raději dávají školu bez Boha než s Bohem! Dítě, které nepatří Bohu, patří ďáblu. Zemře, jak žilo — otrok ďáblův. Jeho smrt bude truchlivá, jeho věčnost pak daleko víc.

Smrt dítěte bez Boha.

V pokoji bohatým nábytkem opatřeném, před očima svého otce a matky bez náboženství umíralo dítě osmileté, jediný syn jejích. Lékař prohlásil: zítra vrátí se v nic. Slovo „nic“ vrhá

nesmírnou hrůzu v srdce ubohé matky; její víra se probouzí, i dí potichu a se zahanbením manželovi: „Kdybychom zavolali kněze?“ On však chystá se, krče rameny, opustiti pokoj. Matka, která vidí celý ten ohromný zločin, jehož se dopustila nechávající dítě vychovávatí beznábožensky, stavi se před muže, popadá jej za rameno a praví: „Chceš-li, jdi spat, já však chci dítě své zachránit, já nechci, aby umřelo bez kněze.“ Otec dobře cítí v hloubi srdce, že jeho žena má pravdu, ale odpovídá jednoduše: „Ale považ jen, co řeknou naši přátelé...? Učiníme se směšnými... a při volbách mi tohle neodpustí...“

Tento důvod obsahuje celého ducha našeho století. Zatím již matka opustila lože umírajícího synáčka, aby poslala pro kněze, otec pak, ujistiv se, že je sám, přistupuje tiše k loži sy-

nově a praví: „Je snad něco po tomto životě? Nemáš strach, drahoušku? Kdyby ses modlil k Bohu!“ Dítě zůstává nějakou chvilku zamlklé, oči jeho jsou děsně vytřeštěny. Potom dí slabým hlasem: „Co je to modlit se? Tomu jste mě nikdy neučili. Vždycky jste mi říkali, že člověk nemá v kostele dělat pokrytecky svatouška. Což ho mám nyní dělat?“

Otec chápe nyní velikost svého zločinu a v duchu si přeje, aby již kněz přišel. Myslí si, že to před svými přáteli svede na ženu. Dobrý kněz se dostaví. Ale sotva ho dítě zočilo, dí ve hrozném úleku: „Ten černý pták mě sežere...“ A již ukrývá svou plavou hlavu pod příkrývku. Tak umírá, zdušeno vytrysknuvší krví.

Jaké to napomenutí pro všechny, kdož si přejí školy bez Boha!

(Pokrač.)

S. H. W.:

Hraběnka Svěčinová.

Napsal A. de Falloux.

Povolení k tomuto překladu udělili laskavě dědicové autorovi: hr. de Blois, markýzka de Maillé a vikomte J. de Valois spolu s nakladatelem p. Perrinem v červnu a červenci r. 1925.

Předmluva.

Podáváme tuto čtenářům zkrácený překlad životopisu slavné ruské konvertitky. Autor vysvětluje, za jakých okolností svěření byl mu poklad, který má býti všem otevřen. „Hraběnka Svěčinová,“ praví, „neměla ani tušení, že by kdy mohl býti napsán její životopis, že by z rozmanitých zápisků a poznámek mohl se kdy utvořiti jakýsi celek. Leč nechtěla-li za života rozhodovati o své písemné pozůstatosti, nechtěla též samovolně odsouditi a zničiti, čeho neodsuzovaly opatrnost a útloucti k bližnímu; konečné rozhodnutí zůstavila svým přátelům. Jejich

přání znělo jednohlasně, a řekl bych skoro souhlasně s tím, čeho sama si přála při smrti své přítelkyně, kněžny Alexy Galicinové: „Kdybych měla vysloviti přání, prosila bych, byste aspoň několika slovy a daty zachovali památku této sv. ženy. Víím, že není ji toho zapotřebí; pro ni jediné jest důležité, by jméno její bylo zapsáno v knize života; ale jest velkou útěchou pro nás a pro ty, kdo přijdou po nás, víme-li něco o svých starších bratřích ve svaté víře. Pokud neznáme jejich povahy, jejich povolání a životní činnosti, zůstanou pro nás pouhou abstrakcí; nuže, sami víte dobře, zda abstrakce kdy mluví k našemu srdci.“

Kapitola I.

Mládí Žofie Soymonové. Její sňatek.

Hraběnka Svěčinová narodila se 22. listopadu r. 1782. Její otec, hrabě Soymonov, pocházel ze staré moskevské

šlechty. Poněvadž první vzpomínky hraběčiny pojí se k nejslavnějším dějinám vlasteneckým, zminíme se letmo o tehdejších událostech politických, jež byly prvními učiteli jejího mladého ducha.

V Rusku vládla tehdy Kateřina II. Na trůn zasedla se svým chotěm Oldřichem, knížetem holštýnsko-gottorpským, který jako car přijal jméno Petr III. Ale již od korunovace začala se jevit neshoda mezi oběma manžely. Petr III. svým bezohledným pruským systémem vládním popudil všecko proti sobě. Došlo ke vzpouře. Car přinucen zřici se trůnu a brzy na to zahynul záhadnou smrtí. Kateřina, byvši hned prohlášena za samovládkyni, hleděla si všemožně získati lásku svých poddaných a zároveň si zajistiti i souhlas evropských mocností. Za prvních let byla znepokojena nejednou bouří. Kozák Pu-gačev začal se vydávati za zavražděného Petra III. Povstání z toho vzniklé potlačeno krvavě. V něm na rozkaz carevny zahynul i zajatý Ivan VI., kterého povstalci chtěli povznést ku vládě. Sotva utichla tato bouře, začala buráceti jiná, domácí, kterou rozpoutalo vzájemné zášti milců Kateřiny II. V jeich čele byli Potemkin a oba hrabata Orlovi.

Ale duchaplná carevna, ač podléhala jejich vlivu, dovedla oceniti oddané služby i jiných výtečných mužů. K nim náležel zvláště hrabě Soymonov, je-muž carevna svěřila úřad svého intimního sekretáře. Proto opustil Moskvu a usídlil se v Petrohradě. Tam vykázano mu obydlí v samém carském paláci. Hrabě Soymonov byl vážné povahy, velmi vzdělaný a ušlechtilý. Dceruška své dal na křtu jméno Žofie; tak se nazývala carevna před svým vstoupením na trůn. Přes všechnu obtížnou dvorní službu staral se pečlivě o vychování dítěte, jež po deset let zůstávalo jedináčkem. S ot-covskou pýchou sledoval pokroky jejího ducha. Malá Žofie učila se hravě několika jazykům, jevila velké nadání k hudbě a k malbě a zvláště

ukazovala neobyčejnou sílu charakteru.

Dítě toužebně si přálo kapesních hodinek. Otec mu je slibil. Horečná touha tak se stupňovala, že dítě nemohlo ani v noci spáti. Jaká proto radost, když jednoho dne přinesl konečně otec vytoužené hodinky. Ale náhle zmocňuje se Žofie zvláštní myšlenka: „Jest přece ještě něco krásnějšího než miti hodinky,“ pravi k sobě, „a to jest — zřeknouti se jich.“ Ihned spěchá k otci, vrací mu je, po čem před chvílí tak vroucně toužila, a zároveň vyznává, co ji přimělo k tomuto rozhodnutí. Otec pohlédl pronikavě na dcerušku; potom vzal hodinky, uložil je v zásuvce psacího stolu, a již nebylo o nich ani zmínky.

Obydlí pana Soymonova bylo ozdobeno nádhernými obrazy, sochami, reliefsy a medaillonky velké umělecké ceny. Malá Žofie spřátelila se s těmito báječnými a historickými osobnostmi. jen s hrůzou vyhýbala se jistě komnatě, kam však nejednou ji otec volával; bylo tam umístěno několik egyptských mumii. Děvčátko hanbilo se za svou slabost i umínilo si, že musí se ji zbavit. Jednoho dne odhodlaně spěchá k obávané komnatě, otevírá dveře, běží přímo k nejbližší mumii, zdvíhá ji a objímá, ale pak přílišným namáháním omdlévá a klesá na zem. Otec zaslechnuv pád, přichvátal a ne bez námahy přiměl dítě, že přiznalo se ke své slabosti, s kterou se dosud před ním tajilo. Ale sebezapření zvě-tězilo a od té doby byly mumie i pro Žofii pouhým zajímavým předmětem.

Hrabě Soymonov nevyloučil panek z vychování dceruščina. Dítě milovalo je jak své přítelkyně, a lásku tu podrželo, i když mu minula krásná dětská léta. Všechny panenky Žofiiny byly vysoké postavy. Dávala jim různá jména, vykazovala každé z nich zvláštní úlohu a navazovala mezi nimi dlouho trvající styky a živé rozmluvy. Hra s panenkami byla pro ni skutečnou předehrou morálky a znalosti světa.

St. Martin.

Panování Kateřiny II. bylo dlouhou řadou okázalých dvorních slavností. Zimní carský palác rozšířen novou přístavbou, zvanou ovšem neprávem Ermitáž. Současně odevzdán Potemkinovi skvostný palác tauridský, kde časté nádherné slavnosti vítaly slavnou ruskou panovnici. Pohádková představení a pantominy v Ermitáži líbily se ovšem malé Zofii více než tragedie Voltairovy neb dramata, jež napsala sama carevna. Nadané děvčátko samo složilo si balet, jež nazvalo: „Pastýřka věrná a pastýřka lehkomyslná“. Scény baletu hrála a tančilo samo otci, jenž celý potěšený pozval k tomu i své přátele. Tento úspěch utkvěl v dětské paměti, a hraběnka ještě i v pozdním věku vzpomínala naň s úsměvem.

Nádherný palác carský zářil každého večera nesčíslnými světly; i nejnepatrnější záminka dávala podnět k velkolepé iluminaci. Proto nesmělo scházeti osvětlení v dětských hrách Zofiiných. Do salonů pana Soymonova vcházelo se velkou galerií, jež vyhrazena byla jejím loutkám i jejím důmyslným hrám a zábavám. „Za dětství“, vypravovala později hraběnka Svěčinová, „velmi ráda jsem pořádala slavnostní výzdoby a osvětlení; k tomu výborně se hodil mramorový krb mé studovny. S neuvěřitelným zápalem kreslila jsem, malovala a vystřihovala transparenty a vymýšlela si různé znaky a hesla. Za přípravných prací srdce mi radostí skákalo, ale jakmile končila se iluminace a světla počínala zhasínati, zmocňovala se mne nevýslovná melancholie. Bůh, svět, křesťanství, to vše začalo svítati v mé dětské duši, a potom již mne tolik nermoutilo „sic transit gloria mundi“.“

Když za podzimního večera r. 1789 vracel se pan Soymonov domů, podivil se nemálo, že celá galerie tone v záři nesčíslných drobných svíček. I ptal se, co by mohlo býti příčinou tak velkolepé iluminace. „Ale, tatínku“, vysvětlovala dceruška, „zda nemusíme oslavit dobytí Bastilly a

osvobození tolika francouzských vězňů?“ Z této odpovědi můžeme souditi, jaký byl asi obvyklý směr rozmluv, jichž se účastnilo tak malé ještě dítě. Vskutku bylo tehdy módou u dvorů evropských, zvláště v Berlíně, ve Vídni a v Petrohradě, že horleno se zápalem proti zneužívání moci, že žádáno reformy ve prospěch lidské svobody a důstojnosti; i všeobecné emancipace duchů a národů. Ostatně již dříve uklouzlo Petru Velikému slovo vpravdě královské: „Běda mi! Pracuji na reformě svých poddaných a zatím nedovedu zreformovati ani sebe.“

Pan Soymonov vynikal všemi přednostmi své doby, leč sdílel i její vady. Byl velkodušný a štědrý, dojmala ho každá perspektiva nápravy společenské, ale zapomínaje na zkušenost, holdoval utopii, a náboženské předsudky uvedly ho na scestí nevěry. Za takých okolností dokončeno i vychovávání dceruščino: nic nebylo v něm za nedbáno kromě idey zákona Božího. Žofie Soymonová v dvanáctém roce svého věku mluvila plyně rusky — čehož nedovedla většina jejích ruských krajanek — mluvila též italsky a anglicky jako francouzsky a německy; studovala též latinu, řečtinu a hebrejštinu. Z náboženství znala však pouze nádherné obřady, konané v carské kapli; ale sama nikdy nevzývala Boha na počátku neb na sklonku dne. Pouze instinkt jejího dobrého srdce, láska k otci a péče o sestřičku byly jí jedinými vůdci, jedinou oporou v dobru.

Zpráva o revoluci francouzské dojala dvůr petrohradský tím více, čím méně předvídána katastrofa. Carevna s počátku se hněvala a vyhrožovala, ale záhy zvítězily její hrabivost a ctižádost, jež chtěly těžiti z politických událostí. Polsko znovu napadeno roku 1794 a proti anglické nadvládě v Bengálii chystána válečná výprava. Ale za těchto dalekosáhlých plánů a ustavičných dvorských radovánek, jež nestávaly s pokročilým věkem carevniným, zastihla Kateřinu II. smrt;

zemřela byvši raněna mrtvící 9. listopadu 1796.

Kníže, jenž po ní dosedl na trůn pode jménem Pavel I., byl až do svého 42. roku podroben přísné ledové kázní. Matka ho nemilovala a vůbec mu nedůvěřovala, a její milci dovedli ho udržeti ve vzdálenosti od matky. Mládí mu uplynulo v nucenosti, v nudě, ano i v obavě o vlastní život. Tvrdilo se, že carevna chce vydětiti syna, vnuka Alexandra prohlásiti za careviče a Potemkina za krále tauridského. Leč hrůza, kterou budila v ní každá vzpomínka na smrt, i nepřemožitelný odpor, jenž se jí zmocňoval, kdykoli měla pamatovati na zítřek, zvláště však náhlý konec Potemkinův, jenž na cestě do Cheronesu zemřel na veřejné silnici pod stromem — to vše zabránilo carevně uskutečnění zmíněných plánů.

Carevič Pavel nadarmo žádal na matce, by mu odevzdala velení vojska. Nemohlať Kateřina zapomenouti, že touto cestou mnozí dostali se na trůn. Jen v jediné okolnosti popřála mu účast na své politice: když ho vzdálila z Ruska, vysílajíc ho na cesty, jimiž měly býti upevněny přátelské styky s Francií, s Rakouskem a s Itálií. Když roku 1788 Turecko vypovědělo válku, opět marně se doprošoval, by se mohl zúčastniti výpravy. „Celá Evropa ví,“ dodal, „jak všele toužím po válce proti Turecku. Co si pomysli, doví-li se, že nesmím.“ — „Pomysli si,“ odpověděla chladně carevna, „že velkovévoda jest poslušným a uctivým synem...“ Pokud matka vládla, zůstával zdáli od Petrohradu. V Gačíně měl zámek, obehnaný vysokými zdmi a hlubokými příkopy; byla to hotová pevnost. Tam žil se svou chotí, Marií Württemberskou, až smrt matčina otevřela mu cestu k trůnu.

Změna vlády zasáhla bezprostředně i v osudy Žofie Soymonové, jež s počínajícím šestnáctým rokem byla jmenována dvorní dámou nové panovnice. Carevna Marie, pod jejíž záštitou měla se dále rozvíjeti, byla vzorem milých, opravdových ctností. Vynikala neohy-

bnou krásou, žila v okolí nadmíru svůdném a přece nedala podnětu ani k nejneopatrnější pomluvě. Byla matkou šesti dítek, jimž cele zasvětila svůj život.

Na počátku vlády Pavla I. zdálo se, že se nesplní obavy bystrozrakých osob s ohledem na dosavadní panovačnou a zasmušilou povahu velkovévodovu. S dojemnou péčí, dle tvrzení mnohých prý affektovanou, hleděl povznésti čestnou památku svého otce Petra III. Bývalý pobočník zesnulého cara, baron Ungern-Sternberg, žil jako stařík kmet v ústraní a v zapomenutí. Pavel hned po svém nastoupení jmenoval ho vrchním generálem, dav si ho pak zavolat, řekl, obrácen jsa při tom k podobizně Petra III., jež po 40 letech spatřila opět denní světlo: „Chci, aby váš pán byl svědkem, jakou vděčnost chovám k jeho starým přátelům.“ Lze si snadno pomysli, že taková dobrota dojala kmeta až k slzám.

Tělo Petra III. odpočívalo v temném zákoutí kláštera sv. Alexandra Něvského. Pavel odebral se tam, a když udivení mnichové zavedli ho k opuštěnému hrobu a otevřeli rakev, car s pohnutím chopil se uschlé ruky otcovy, vězící v bílé rukavičce, a vroucně ji políbil. Nato předešlány slavné smuteční služby Boží, jichž zúčastniti se musili všichni, kterým celý ten obřad musel se zdáti oprávněnou výčitkou.

Ale záhy všechny obávané stinné stránky povahy carovy nabyly převahy. Nechtěl ke všemu, co třeba jen poněkud upomínalo na vládu matčinu, stupňovala se až ke směšné dětinskosti. U dvora, jenž tak dlouho podléhal kouzlu Kateřiny II., rozdávaly se zlaté pamětní prsteny, na jejichž smaltovaném štítku bylo vyryto datum smrti carevniny. V synovi vzplanula žárlivost; prsteny nejen zakázány, ale místo nich rozdávány jiné s nápisem: „Pavel mne potěšil“. S žárlivostí probudila se i vysokomyslnost a pýcha. Generál Dumouriez opozdiv se poněkud k audienci, omlouval se,

že na cestě zadržela ho jistá zname-
nitá osobnost. „Vězte, pane,“ odpo-
věděl car, „že u mne není znamenité
osobnosti leč ta, s kterou mluvím, a
pokud s ní mluvím.“

Jeho výbuchy hněvu byly tak prud-
ké, že pouze carevna dovedla je zkro-
titi svou nevyčerpateľnou mírností a
trpělivostí. S úsměvem na rtech sně-
šela jeho sebe protivnější nesnesitelné
vrtochy. Nařídil-li car projížďku, ne-
ohlížel se na žádné překážky, ani na
sněhové vánice, ani na letní úpaly.
Při manévrech vykázal choti za hle-
disko obyčejně nějaký pahorek, kde
i za nepohody musela zůstat po celé
hodiny, ano, někdy zapomenuto na
ni po celý den. Ale nic nedovedlo za-
kaliti její vždy jasné a vřidné tváře, a
mladá Žofie Soymonová, jež později
měla poznati a těšiti tolik smutků,
mohla záhy vniknouti v tajemství
klamného štěstí a mlčenlivých slz.

Pod touto spasitelnou záštitou do-
sáhla sedmnáctého roku svého života.
Pobyt u dvora neochladil nijak jejího
zápalu ku práci, který spíše mohutněl
s rozvojem uměleckých vloh. Její
pastelky mohly býti chloubou každého
umělce; její plný, zvukný a pružný
hlas dovedl vystihnouti stejně vý-
borné dojemné zpěvy severní, jako
třpytné melodie jižní. Na klavíru
přehrála hravě i ty nejobtížnější
skladby.

Zevnějškem nebyla sice krásná,
ale celá její fysiognomie, všechny její
pohyby i zvuk jejího hlasu měly
do sebe cos nevýslovně půvabného.
Drobné modré a zářící oči, skvěle
svěží pleť, nevysoká postava, pružný
krok, každé slovo i každý ruch,
dýchající vzácnou ušlechtilostí a jem-
ností, přitahovaly zraky všech, a proto
záhy stala se předmětem vroucích
a mnohonásobných tužeb. Kromě toho
nemohl pan Soymonov bez obavy
hledět, jak kolem něho klesají s výše
své slávy mužové, kteří za Kateřiny
II. zastávali nejdůležitější úřady říš-
ské; tušil, že záhy dojde řada i na
něho. Proto hleděl co nejdříve za-
jistiti své dceři skvělé a bezpečné

postavení. Volba jeho soustředila se
na muže, jenž těšil se všeobecné
úctě a náležel též k jeho nejmilejším
přátelům. Byl to dvaadvacetiletý
generál Svěčin, jenž měl za sebou
již skvělou vojenskou dráhu. Jeho
vysoká postava právě tak imponovala,
jako jeho přímá a pevná povaha a
klidný duch. Žofie přijala tuto volbu
jako vše z rukou otcových — s lásky-
plnou poslušností. Neměla již matky,
která zemřela před několika lety,
i těšila se nejvíce naději, že bude
moci podržeti u sebe svou malou
sestřičku, kterou zahrnovala vpravdě
mateřskou péčí. Její snátek však
zklamal naděje nejednoho mladého
šlechtice, a zvláště hrabě Strogonov
nijak se netajil svou náklonností,
ani svým žalem. Leč choť generála-
va dovedla všechny umlčet, a když
posléz i hrabě Strogonov cđhodil
se k jinému snátku, zastala jeho
manželka v hraběnce Svěčinové nej-
oddanější přítelkyni.

Pan Soymonov netěšil se dlouho
ze štěstí své dcery, jež slibovalo jeho
stáří tolik útěchy a bezpečnosti. Bez-
ohledné rozhodnutí carovo zasáhlo ho
tak náhle, že dceři a zeti znemožněno
všeliké prostředkování. Musil bez
prodlení vzdáliti se z Petrohradu.
Čestný útulek měla mu poskytnouti
Moskva. Leč trpké vědomí nemilosti
panovníkovy, náhlé odtržení od milo-
vané dcery, chladné uvítání přítele,
na něhož nejvíce spoléhal, to vše
pohroužilo starého hraběte v nejhlubší
zadumčivost. Když pak ti, kteří ho
milovali, pracovali s největším úsilím
o jeho návrat ke dvoru, zemřel náhle,
byv raněn mrtvicí.

Ztráta drahého otce zasáhla jako
blesk hraběnku Svěčinovou. Prvně
za svého života klesla na kolena
a modlila se. Hluboký pocit opuště-
nosti a vědomí, že postrádá musí
opory, která ji dosud nikdy nescházela,
a jejíž ztráty nemohla předvídati,
povznesly její oči k nebi; ze srdce
bolem sevřeného vytryskla první mo-
dlitba; nemohouc volati „můj otče,“
volala: „Můj Bože!“ (Pokrač.)

Odpočinite v pokoji . . .

Svatá Markéta Alakoque a duše v očistci.

S. H. W.

Svaté Markétě Marii často bylo zjeveno tajemství záhrobního světa. Věděly o tom i osoby mimo klášter, proto jednou přišly, by se dověděly o osudu svých drahých zesnulých. „Jak mohu vědět, co se děje v očistci?“ namítala skromně světice. A přece jednou brzo nato řekla: „Bůh té duši udělil převelikou milost; vzal ji do ráje. Ale za druhou se třeba vroucně modlit.“

Dne 15. února 1682 již v pět hodin ráno přišla její přítelkyně sl. Bise-francová do kláštera se smutnou zvěstí, že v nedalekém klášteře Otců Jesuitů zemřel právě její zpovědník P. Klaudius de la Colombiere. Služebnice Boží doporučila hned jeho duši modlitbám svých sester. Ale již v deset hodin napsala své přítelkyni následující listek: „Přestaňte se rmoutit. Vzývejte ho. Nebojte se. Jeho přímluva jest u Boha mocnější než kdy před tím.“

V r. 1683 Božský Spasitel odevzdal svou služebnici dušičkám v očistci; měla jim dle možnosti jak nejvíce pomáhat. Představená ji za tím účelem dovolila, by noc ze Zeleného čtvrtku na Velký pátek ztrávila před svato-stánkem; po celou tu dobu cítila světice kolem sebe celé množství trpících miláčků Božích. Zvláště jedna z nich úsilně na ni naléhala. Byla to duše manželky domácího lékaře, pana Billeta; prosila nejen o modlitbu, ale měla též povědětí jejímu choti dvě tajné věci, v nichž běželo o spravedlnost i o spásu jeho duše. Sv. Markéta Maria svěřila se s tím představené, ale tato z útlocitu nechťela se podjati také úlohy. V následující noci byla však tak znepokojována děsným hlukem, že ihned slíbila splnit, oč žádáno. Dr. Billet poznal okamžitě, že taký vzkaz mohl přijíti jediné s nebe, i splnil vše. Není pochyby, že touto milostí chtěl Božský Spasitel stvrditi pravdivost zjevení, kterých se dostávalo jeho věrné služebnici.

Dne 2. května t. r. oznámila světice

v jistém listě vstup do nebe dvou řeholnic z řádu Navštívení Panny Marie. „Mou duši proniká tak velká radost, že nemohu ji ani utajiti. Dnes ráno, v neděli Dobrého Pastýře, dvě z mých trpících přítelkyň přišly se se mnou rozloučit, neb svrchovaný Pastýř přijal je již do svého věčného stáda s miliónem jiných duší, v jejichž průvodu se tam ubíraly za nevýslovné radostných zpěvů. Byly to Matka de Monthoux a sestra Jana Kateřina, která bez ustání opakovala: „Láska vítězí, láska požívá, láska těší se v Bohu!“ Matka de Monthoux mi řekla: „Blahoslavení mrtví, kteří v Pánu umírají, i řeholnice, které žijí a umírají v přesném zachování řeholních pravidel.“ Mám říci vám jejich jména, že smrt sice rozlučuje přátele, ale nerozdvouje je. Jaká byla má radost, když jsem viděla, any zvolna se noří v oceán slávy. Žádaly mne, byste za ně děkovala nejsv. Trojici a pomodlila se Te Deum, Laudate a třikrát „Sláva Bohu Otcí“. Když jsem je prosila, by v nebi na nás nezapomněly, řekly mi, že nevděk nevchází nikdy do nebe.“

„Kdybyste však věděla, jakou bolest mi působí jiná duše! Nemohu to ani povědět. Dejte mi několik krupějí vody k jejímu osvěžení, neb hořím s ní.“

Velmi často, kdy viděla ty dvě trpět, cítila zároveň jejich bolesti. Jednoho dne modlila se před nejsv. Svátostí a tu objevila se náhle před ní osoba celá v plamenech; z očí řinuly se jí proudy slz. Byla to duše jistého řeholníka. Za doby, kdy v Paray byl převorem, zpovídal několikrát sv. Markétu Marii a nařídil jí časté sv. přijímání. Odměnou za to dovolil mu Bůh, by ji prosil o úlevu. I žádal na ni, by po tři měsíce dala mu všechny zásluby svých modliteb i svého utrpení. Zároveň vyjevil jí příčinu svého trestu. dbal příliš na svou dobrou pověst, vlastním zájmem dával přednost před slávou Boží, nebyl vždy laskav k bra-

třím a v duchovních rozmluvách a stýcích dával příliš najevo svou přirozenou zálibu. Po tři měsíce dlel při své dobrovolné oběti; po které straně stál, tam cítila nesnesitelnou bolest jak by hořela, takže se jí řinuly i slzy z očí. Představená, chtějíc jí uleviti, nařídila kající skutky. To trpící duši velmi pomohlo. Za tři měsíce zjevila se zářic slávou a vznášejíc se do nebe. Ujistila světici, že s hůry nebes bude ji chránit.

Jiná duše, která často přicházela prosit, řekla jí: „Ach, jediný den věrného mlčení uzdravil by má ústa plná vředů; den dokonale vzájemné lásky uzdravil by můj jazyk, den ztrávený bez reptání proti představené uzdravil by mé srdce.“ Když sv. Markéta Marie za ni obětovala sv. přijímání na první pátek a když i sloužena za ni mše sv. ke cti uctění umučení Pána Ježíše, byla její muka valně oslabena; ale ještě dlouho musela zůstat v očistci jako všechny duše, které vlažně sloužily Bohu. Novicce, Sestře Peronné—Rozalii de Farges, zemřel otec. Jeho duše doporučena modlitbám sester a zvláště modlitbám sv. Markéty Marie. Když jednoho dne novicka přišla opět s prosbou za něho, dostala za odpověď: „Buďte klidna; váš otec může vám sám prospěti a nepotřebuje vašich modliteb. Zeptejte se své matky, jaký velkodušný čin vykonal před svou smrtí; ten čin zjednal mu milost na soudě Božím.“

Zjevení, jichž se dostalo sv. Markétě Marii, zahrnují dle P. Gillota téměř celé učení očistci. Nenajdeme-li v nich také teoretické transcendentální národy, jak u sv. Kateřiny Janovské, nábradou za to jest tam množství praktických podrobností, v nichž jasně vystupuje učení sv. církve a zvláště některé věci jsou tu podány s neobvyčejnou jasností. Ovšem slova sv. Markéty Marie nejsou evangeliem. Ale co

praví, shoduje se tak dobře s tím, čemu učí sv. církev a její autorita jest tak účtyhodná, že s prospěchem můžeme užiti toho ke vzrůstu ve zbožnosti.

V Lurdech se dějí zázraky, o nichž nikdo neví.

Panna Maria již dávno dostala v Lurdech svůj lékařský diplom. Ochnutí, tuberkulosu — všechny, všechny nemoci léčí jediným úsměvem, jediným povzdechem ke svému Synu. Ročně, týdně, ano i denně vyvolávají četná uzdravení vítězný Magnificat vděčných zástupů.

Ale nemyslete, že Lurdy jsou pouhou nejvyšší klinikou pro případy beznadějně. Přichází mnoho nemocných, ale ne všichni bývají uzdraveni. Mnozí touží, by jak Bernardetka viděli Pannu Marii, a přece Ji viděla jen samojediná Bernardetta. Zázrak musí zůstat výjimkou. Zákony pozemského života vyžadují, bychom žili zásluhami, utrpením a jistotou víry. Na nebi bude jinak.

Lurdy jsou především potvrzením jsočnosti Boží. Řeknou-li učenci a lékaři: „Tu jest něco, co převyšuje vědu i lidské prostředky,“ tu člověk se zachvěje, cítě nadpřirozenost — a to právě jest důležité. Toto zachvění, jež proniká celou bytostí, jest ten velký zázrak v Lurdech. A právě tento zjevuje se nejčastěji.

Mnozí přicházejí z daleka, sami neb hromadně, a nikdo nezná jejich tajemství, nikdo, leč jediný Bůh. Lékaři nevědí, co je tíží, tu nepomůže ani zázračná voda. Ale v Lurdech dotkne se Bůh skály jejich srdce; dojaté srdce se otvírá a lituje. Kde bylo tajemství, tam nyní panuje světlo, mír a život.

Svět buď se o tom doví nebo nedoví; ale takých zázraků jest v Lurdech na tisíce.

Z „Poutníka“.

Různé zprávy.

Bílý vlak s nemocnými.

Pařížské nádraží, 4 hod. odpoledne.
„Jsou tu všichni nemocní?“

„Ano, všech 320 již jest umístěno.“

Na dané znamení vlak zvolna vyjíždí. Ještě slyšeti jest loučení; nejedna slza leskne se v oku. Náhle zavzní zbožné „Zdravas, Hvězdo Mořská,“ jehož melodie jak by unášela celý vlak.

Není to dobrodružná cesta. Zda možno mluvit o dobrodružství, když putuje se k Panně Marii?

U nemocných, kteří dílem sedíce se opírají, dílem leží, bdí jak andělé strážní milosrdné sestry. Jim na pomoc přiděleno několik zkušených ošetřovatelů a ošetřovatelek. Všechn ten personál spojuje táž obětavost, táž obdivuhodná šetrnost a zbožnost.

Na konci vlaku vyhrazeno místo skupině mladistvých skautů. Vymohli si účast na tomto projevu víry a oběti. Přišli, by sloužili trpícím údům Kristovým. Řídí též modlení u nemocných. Při každé zastávce vyskakuji z vozů a obstarávají, čeho třeba.

Nastává noc. Při svitu nočních lamp zavírají se oči, bolesti se tiší. Kdyby nebylo pravidelného rytmu ujíždějícího vlaku, mohl bys mysliti, žeš ve velké ložnici.

Tu a tam stojí Sestřičky; modlí se za nemocné, přebírajíce se v zrnkách růžencových. Kněz obchází všechny své svěřence.

Bordeaux: 3 hodiny ráno. Přijíždí jiný vlak, rovněž s nemocnými.

9 hodin ráno — Lurdy. Zástup dobrovolných nosičů čeká na nádraží. Dvířka vlaku se otvírají; tiše a lehce jsou nemocní vyneseni z vagonů, odneseni do nemocnice a pak k jeskyni. Po pět dní modlitba, láska a naděje budou na nebi vydobývatí zázraky. A malí skauti též se utábořili kolem jeskyně, hotovi ke každé obsluze.

*

Úmrtí velkého přítele Školy B. S. P.
Dne 4. října t. r. zemřel po krátké nemoci spolupracovník časopisu našeho, v. p. Max. Weinberger, bisk. rada a duchovní v sirotčinci v Jundrově. Psával Obrázky z katol. misii po dlouhá léta a do každého čísla Školy B. S. P. Byl také ředitelem spolku šíření víry a tudíž se velice zajímal o katol. misie v zemích pohanských. Nemohouce se jemu odměnit, chceme prosit Pána Boha, aby mu byl sám odměnou věčnou!

Z Lurd. Počátkem září t. r. přijala konstatční kancelář v Lurdech ohlášení dvaceti uzdravení, z nichž deset téměř již zjištěno. Mezi nimi vyniká zvláště uzdravení sl. Julie Blonetové z Paříže, která již po třináct let nemohla chodit.

Četné rodiny. Ve francouzské obci St. Sauveur byly rozdány rodinám, které mají sedm neb i více dětí, tři zlaté medaile, devět stříbrných a třicet šest bronzových. V obci bydlí 530 rodin, z nichž patnáct bude moci býti přijato k nejbližšímu rozdávání odměn. Jaké to zřejmé odsouzení příliš rozšířeného egoismu rodičů! Obyvatelé této obce jsou právě tak dobrými syny vlasti jak syny sv. Církve.

Ti, kdo hýbají světem. Družstvo misii zahraničních uveřejnilo statistiku svých prací: 47 biskupů a 1070 misionářů pečují o 244 miliony duší, vedou 3697 škol, kam chodí 154.560 žáků. Žeň jest velká, ale dělníků málo.

Zvláštní souboj. Kalvoda zapomněl se jednou a vrátil se domů ve stavu velmi nepřičetném. Jeho žena se hněvala i prohlásila, že po osm dní s ním nebude mluvit. Odvážné rozhodnutí! Ale paní Kalvodová měla svou vůli. Po tři dni dostala již svému předsevzetí. Tři dni! Vítězství jisté! Na večer třetího dne měl Kalvoda zvláštní nápad. Dělal, jak by starostlivě cos hledal. Vzal klíče od pudy a celou ji prohledal; šel do sklepa a též tam

cos hledal; prohledal všechny pokoje, skříně, zásuvky, všechen nábytek — a při tom ani slova nepromluvil. Paní Kalvodová s rostoucí zvědavostí hleděla na počínání svého muže. Konečně toho déle nevydržela, i zvolala: „Ale prosím tě, co hledáš?“ „Tvůj jazyk,“ odpověděl Kalvoda, „ale teď jsem ho již našel.“

Jak stavějí Holanďané exerciční domy. Holandské Stojanovy — střediska nového hnutí exercičního — povstávaly pohnutě. Roku 1906 byl vystavěn první exerciční dům pro ženy. Dům mariánský v Eijdsdenu. Roku 1908 postavena Manresa jesuitů u Venlo a exerciční dům Sester Naší milé Paní ze Sionu v Tilburgu. Roku 1910 byl otevřen Dům Klementa Hofbauera v Noordwijkerhoutu a Alfonsův dům redemptoristů v Amersfoortu. Roku 1912 vystavěli redemptoristé Dům Gerarda Majelly v Seppe. Roku 1913 vystavěny dokonce tři nové exerciční domy: Notre Dame de la Retraite, dům Deer nejbl. Panny v Roermondu. Dům Loyolův, jesuitů ve Vughtu, a postaven klášter služebnic sv. Ducha v Udenu. Roku 1918 věnovali exercičím jesuité v Aalbecku u Valkenburgu svoji vilu, jež záhy nestačila pojmouti nával exercicantů. Proto se jesuité pustili do stavby jiného domu v Scheimen. Dvanáctý exerciční dům začali stavět redemptoristé v Borne v arcidiecési utrechtské a třináctý se připravuje v provincii severoholandské v biskupství haarlemském. Až do července 1923 nalezlo v těchto exercičních domech asi 320.000 mužů a žen své štěstí a duševní mír, mnozí z nich své duchovní vzkříšení, ale všichni pravý život. V tomto počtu jsou ovšem zahrnuti i ti, kteří opětovně se exercicii zúčastnili. A co praví o dnešních poměrech v Holandsku P. Sudbrack? „Konečně pravím krátce, ale tím všechno: Dnes „musí“ každý dobrý katolík v Holandsku konati exercicie. Za to budtež Bohu vzdány díky! A dokonce se prosadily holandské exerciční ideje

i v Německu, ba v celém katolickém křesťanství!“ Za prvních 20 let exerciční činnost holandská daleko pokulhávala za naši. Ale zato v posledních 20 letech 1906—1926 jsme zůstali tu úplně pozadu. Holanďané za tu dobu postavili přes 13 domů exercičních, my již třetí rok dokončujeme jeden. Utěchou při tom je, že ještě v Hlučíně velmi čile se hlásí k životu menší exerciční dům. Též v západní Moravě a i v Čechách nalézají exercitanti útulky. Zajem o exercicie se jeví všude — jen ty exerciční domy. Kdo pomůže Stojanovu a kdo bude stavěti dál?

Kolik vydává Amerika na náboženské účely? Katolická americká tisková kancelář sděluje zajímavá čísla o obnosech, jež americké obyvatelstvo vynaložilo na náboženská nadání. Podle úředních údajů amerického statistického úřadu páčí se jmění kostelů, farností a podobných čistě církevních zřízení na 2.280,220.000 dolarů. Z toho připadá na protestantské církevní společnosti 1.780,000.000 dolarů, na katolické 648,091.000 dolarů. V tomto obrovském obnosu (skoro 3 miliardy dolarů!) není započítán kapitál, jenž byl náboženskými společnostmi věnován na zřízení a vybavení dobročinných ústavů. Tento kapitál obnáší dalších 1,800.000.000 dolarů. Připočteme-li ještě konfesionelní vyučovací a vychovávací ústavy, dostaneme obnos 7.600,000.000 dolarů. Tedy téměř 3 miliard dolarů! Není jistě druhé země na světě, která si ukládá tolik materiálních obětí k zachování svých náboženských zařízení, i když se musí připustit, že bohatství Ameriky částečně vysvětluje možnost těchto obětí. Jmenovaná suma se rovná výsledku první válečné národní půjčky za světové války. Je dvakrát větší než roční výdaje spolkové vlády, sedmkrát větší než státní dluh Spojených států na počátku tohoto století. Dvacetkrát převyšuje stavební náklady na Panamský kanál. Pozoruhodno při tom ještě je, že tento majetek vznikl čistě z dobrovolných

příspěvků členů církve, bez jediného haléře státní podpory. Vzhledem k takové obětavosti dá se legenda o nedostatku náboženského smýšlení v Americe sotva udržeti.

Památne dni katolíckej cirkve v roce 1929. Pro náš stát připadá 1000leté výročí mučednické smrti sv. Václava a 200letá památka svatořečení druhého národního mučedníka sv. Jana Nepomuckého. V Itálii připadá 1400letá památka založení benediktinského kláštera na Monte Cassino sv. Benediktem. Francouzi budou slavit 500letou památku velkého vítězství Panny Orleánské nad Angličany, kdy po 100 letech byla Francii vrácena úplná neodvislost. Katolické Irsko bude slavit 100. výročí svého osvobození za vůdcovství O'Connellova. Z papežských rozhodnutí a událostí připadá 400letá památka potvrzení řádu theatinů Klementem VII. a 50letá památka vydání encykliky Aeterni Patris Lvem XIII. r. 1879. V den 4. srpna, o studiu filosofie sv. Tomáše. Rakušané zase budou mít příležitost vzpomenouti si na obléhání Vídně Turky a osvobození Vídně králem polským Janem Sobieským.

Katolícký tisk. Správným bude vždy heslo biskupa Brynchea: „Proti listu list!“ Též pěkně pravil Pius X.: „Dobrý katolícký deník jest ustavičnou misii.“ Nejpokročilejší katolíky má dnes Holandsko. Dříve Němci byli dávání za vzor, ale již je předstihli holanďští katolíci. Ač je jich málo — jen pouhé 3 miliony, přece mají již delší dobu 34 svých deníků a 70 týdeníků. Jak ubohými jsme my, čeští katolíci! Je nás 6 milionů, ale máme jen 5 deníků. A co říci teprve o polských katolících? Je jich 18 milionů, ale mají jen 3 až 4 deníky!

Opravujeme, co nám Husité rozbili. Opravujeme zbytky staroslavného Vyšehradu a nyní zachrániti chceme zbytky hradu Kunratic u Prahy, na němž zemřel král Václav IV. Celé hraděště bude prozkoumáno, zdi překopány. Práce jsou rozpočteny na

2—3 roky. Kdyby nebylo „nejslavnější doby“, měli bychom leckterý památník bývalé slávy zachovaný!

Vracejí se do svého. Františkáni vracejí se do kláštera v Brescii v Itálii, odkud byli v roce 1797 vypuzeni. Zrušený kostel sv. Albána v Lyoně je vrácen bohoslužbě. Kdypak budou u nás zabrané od sektářů školní kaple vráceny katolíkům?

40.000 nemanželských dětí narodí se ročně v Čsl. republice. Průměrně každé osmé narozené dítě je původu nemanželského. V roce 1927 narodilo se 343.179 dětí, z toho 37.642 nemanželských. Letos v prvním čtvrtletí narodilo se 78.746 dětí manželských a 10.260 nemanželských; v druhém čtvrtletí 78.699 manželských a 9776 nemanželských. Tedy za půl roku 20.036 nemanželských dětí. Počet dítek nemanželských stále stoupá. — Příčinou tohoto smutného a žalostného zjevu jest úplné uvolnění mravnosti, zejména u mladých lidí. Není v nich vůbec žádného pocitu odpovědnosti, manželství je jim skoro na smích, pojem mravní čistoty a neporušenosti, boj proti vášním, přemáhání a sebezápor naprosto neznámý. Vymizel z nich duch náboženský a s ním všechny normy mravní.

Lidé zrzaví málokdy měli na různých ustláno, ježto barva rezavá byla považována za znamení neupřímnosti a falše. Tak bylo i v Arabii, ve Švédsku, Norsku, ano i u nás. Jest zcela vysvětlitelno, že mnozí, kteří měli zrzavé vlasy, se za to styděli a proto si je všelijak barvili, jak vysvitá z kázání hledaného kazatele Fabiána Veselého († v Příbrami na Svaté Hoře r. 1729), který ve své řeči „O významu barev“ vtipkuje, že ti, „kteří za rezavé anebo šedivé vlasy se stydí, nosí černé parokky, neboližto vlasopletky, aneb nějakou černou masti se maží.“ Tuto černou masti doporučuje zrzavým i jeden starý receptář, jenž dává také návod k její přípravě ze sazí dobře rozetřených a ze slupek ořechových promísených

sádlem anebo ořechovým olejem. Když se takovýto parádník hodně zapotil, byla to asi radost...

Švédsko a katolická církev. Katolíci ve Švédsku oslavovali paměť 1100 výročí příchodu sv. Ansgara, apoštola severu, do své země. Několik poutnických vlaků z Německa přivezlo k slavnostem četné hosty. Byl tu též mnichovský kardinál dr. Faulhaber a jiní církevní hodnostáři. Vrcholem slavnosti byla pout na lodích na ostrov Björkö, kde sv. Ansgar zbudoval první svatyni. Ve svém pozdravném proslovu obrátil se kardinál Faulhaber na švédský národ se žádostí, aby konečně již popřál katolíkům plnou svobodu. Ještě nyní musí švédští katolíci v některých záležitostech se obracet na protestantské fary. Tak na př. vysvědčení pro svobodné, pro poručníky sirotků vystavují i katolíkům protestantské farní úřady. Ohlášky svatební, i když oba snoubenci jsou katolíci, musí se třikrát konati v lutheránském kostele. A tato ustanovení nedatují se snad z doby reformace, ale jsou z roku 1911! Vystoupení ze státní protestantské církve musí se státi dvojím ohlášením, jež za sebou následují v době 2 měsíců, aby protestantský duchovní měl dosti času svým vlivem „na odpadlíky“ působiti a je z úmyslu zrazovati. Státní radové a učitelé musí býti protestantské víry. Katolická církev musí jenom s královským dovolením státi se majitelkou budov, nebo půdy. Kláštery a řády jsou vůbec zakázány.

„*Petit Parisien*“ oznamuje z Říma, že emise poštovních známek papežského státu byla znamenitým obchodem pro papežský stát. Podle prohlášení ředitele pošt papežského státu vynesla emise známek čistých 57 milionů lir.

Lékařská věda a náboženství. Jak velký sjezd německých lékařů pro léčení chorob duševních svědčí, vítězí v lékařství proudy na prospěch náboženství. Je všude možno sledovati prostý odklon od čirého materialismu a naturalismu k idealismu a k náboženskému zdůvodnění metafysiky.

Rečníci kladli veliký důraz na význam náboženství pro individuální život a duševní zdraví člověka. Bylo také odsouzeno chování lékařů duševních chorob, kteří nerespektují náboženské představy nemocného. Internista dr. Krehl (z Heidelbergu) zdůrazňoval, že lékař má míti stálý zřetel na duševní stav pacientův a poukázal na důležitost náboženského života také pro zdraví tělesné. Dr. O. Müller (z Tübingenu) rozhodně odmítal každý naturalismus a prohlásil, že zákon přirorodnosti, jak o něm mluví přírodní vědy, platí „nejvýše pro neživou přírodu“; že na místo kauzálního zákona fyziky a účelnosti v biologii musí u člověka nastoupiti „příkaz svědomí“, tedy ethický činitel. Týž řečník kladl veliký důraz na idealismus a tím zároveň na víru člověka a prohlásil, že „věda brzo se sejde s církví“. Všechny tyto projevy lékařských učenců souhlasí v tom, že je nutno uznávati nadpřirozený duchovní princip nejenom v člověku (duši), ale také ve světě (Boha). Tyto projevy reprezentantů lékařské vědy dávají naději, že v celém smýšlení lidstva o náboženství nastane jiná, lepší orientace. Nastane doba, kdy na víru bude se hleděti jako nutnou a spasnou pro život člověka.

Zajímavosti z eucharistického kongresu v Chicagu. O průběhu eucharistického kongresu přinesly zprávy listy celého světa. Dodatkem uvádíme ještě několik jednotlivostí. Náklad na pouhou výzdobu Chicaga se odhaduje asi na 6 milionů dolarů. Na výzdobu centrálního nádraží, kam dojeví kardinálové, vynaložila společnost drah na 20.000 dolarů. Během kongresu měly všechny městské autotaxy kromě amerického i papežský praporek. Mnozí strážníci nosili oficiální sjezdovou medaili. Na kongresu bylo na 600 zpravodajů nejrozmanitějších časopisů. Katolíci z nich měli v poslední den svou adorační hodinku v katedrále o 3. hod. ráno. 75letý biskup Hug Mac Sharry z Mysu dobré naděje musel vykonati cestu 13.000 km, než se

dostal do Chicaga. V poslední den vyjel první vlak o 4. hod. do Munde-
leinu, pak jezdily další v dvouminu-
tových přestávkách. Již první vlak
byl přeplněn. Počítá se cizích účastní-
ků kongresu na víc než milion. Mnozí
se zdrželi jenom jeden den, poněvadž
pak nemohli dostat vůbec bytu.

Sčítání lidu ve Vatikánském Městě
bylo skončeno a sv. Otcí byla předlo-
žena definitivní listina státních ob-
čanů vatikánských. Je jich všech 523.
Občany papežského státu, který co
do počtu obyvatelstva i rozlohy je
nejmenším na světě, jsou také všichni
kuriátní kardinálové, i když přímo
ve Vatikánu nebydlí.

Antiklerikalismus francouzský ztrácí,
jak se zdá, na své dřívější příkrosti.
Tak byl nedávno vládou jmenován
abbé Breuil profesorem na Collège de
France. Tento učený kněz náleží mezi
první autority v badání o lidském
pravěku. Jeho jmenování je tím po-
zoruhodnější, že dříve byli zde usta-
novováni výslovně nepřátelé katoli-
cismu, jako na př. Michelet, Renan,
Loisy (hlava francouzských moder-
nistů), Havet a j. Také sluší pozna-
menati, že v posledním seznamu fran-
couzskou vládou vyznamenaných je
136 řeholních sester různých řádů;
2 kapucini jmenováni byli důstojníky
čestné leje.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám
na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti
oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě
celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem
nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a my-
šlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní
jednou za den, Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda
brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za
šíření častého a denního sv. přijímání u dítek a dospě-
lých a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na
tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce
Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké
Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé
odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plno-
mocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Po každé odpustce 300 dní. Pius
IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Od-
pustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás a za
všecky národy slovanské, aby v jednotu víry byli
shromážděni, aby byl jeden ovčínec a jeden pastýř!

Heslo apoštolské: Podporovati denní sv. přijímání.

Úmysl v prosinci 1929: Aby mladci velkých měst ke Kristu
přivedeni byli.

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Šíření denního sv. přijímání. (Hlavní úmysl.) — Svátek dušiček. — Svatý Kliment. (Báseň.) —
Pán s vámi! — Hraběnka Svěčinová. — Sv. Martin. (Obrázek.) — Odpočiňte v pokoji.
(Obrázek.) — Svatá Markéta Alakoque a duše v očištění. — Různé zprávy. — Obětování
denního úmyslu.

Tiskem a svým nákl. vydává Občanská tiskárna, Brno. — Za redakci odpovídá Theodor Pavlík.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LXIII.

BRNO, 1. PROSINEC 1929.

ČÍSLO 12.

Ó Srdce Ježíše, ty šípy lásky svojí jen hojně vysílej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se stráví jimi hrud, Ty Srdce Páně, naší láskou buď!

Sv. Otec Pius XI.
1879 20./12. — 1929 20./12.

Záchrana mládeže velkoměstské.

(Hlavní úmysl.)

Hlavní tento úmysl obsahuje dalekosáhlé cíle. Jest důkazem velkého rozhledu sv. Otce Pia XI., jenž snaží se vše obnoviti v Kristu. Že třeba napřed zachrániti mládež cd zkázy víry a mravů, kdož by o tom pochyboval? Všeobecný jest nářek na nynější mládež, co do jejího chování a jejích mravů. Nejhuře je na tom velkoměstská mládež, které se všech stran hrozí mravní nebezpečí a různé příležitosti hříchů a zpustlosti života. Než i venkovská mládež není uchráněna před zkázou dobrých mravů; protože otrava mravů a křesťanského života šíří se úžasným způsobem z velkoměst na náš venkov. Uvažme jen poměry některého velkoměsta a mládeže v něm žijící, shledáme hned, jak velice mládež dospívající potřebuje záchrany, a to hlavně modlitby členů Apoštolátu modlitby. Bez modlitby není milosti Boží, není ochrany Boží. Velká jsou nebezpečí, která hrozí mládeži zkázou! Jsou to různé nepoctivé známosti, které vedou k nemravnému životu. Jsou to různé zábavy, které rozčilují mysl a podněcují nízké pudy mládeže. Jsou to nemravné noviny a časopisy, knihy, které zaslepují mysl mládeže a strhují ji na bezcesti. Jsou to v městech různé výkladní skříně, kde bezohledně vystavují nemravné předměty. Jsou to kina, která předvádějí mládeži různé rozčilující děje a nemravnosti. U studující mládeže je to nedostatek náboženství, pevného to základu veškeré mravnosti a pevného charakteru. Nestřídmost a poživavost dokončují zkázu mládeže jak útlé tak dospívající. Jaká to těžká úloha pro duchovní, aby zachránili mládež! Zde nestačí kázání, napomínání; zde nestačí zbožné spolky a šíření katolických novin a časopisů. Kněz nemůže všude vniknouti. Třeba horlivých pomocníků a pomocnic, kte-

ří jako apoštolé shrmaždují okolo sebe dítky zanedbané k modlitbě, ke službě Boží, k poučení, ke slušným hrám, shromaždují mládež ke slušným sportům, k pěstování charitativních sdružení, slovem konají misie jako mezi pohany s neúnavnou horlivostí, trpělivostí a obětavostí a docházejí dobrých výsledků. Tak činil ctihodný sluha Boží don Bosko. Toť živý příklad, jak lze zachraňovati mládež. Tyto apoštolové podporujeme vroucnou modlitbou, aby Bůh žehnal jejich práci na umravňování ubohé mládeže.

Čeho se nedostává ještě naší mládeži, jest nedostatečný výchov jak v rodině tak ve škole. Dobrý, zbožný výchov v rodině a ve škole jest základem dalšího života mládeže. Jeden velký básník napsal svému příteli: Nezištné charaktery nalezl jsem vždycky tam, kde jsem shledal náboženský život, založený na pevných základech, kde vyznání víry nezměnitelně trvá samo na sobě. A jinde d: Všechny doby, v nichž vládla víra, byly skvroucí, povznášející pro všechny. A naproti tomu všechny doby, v nichž se chlubil nevěra svým žalostným vítězstvím, nevykonaly ničeho velkého a slavného. — A proto jistě záslužno, abychom se naší mládeže všemi silami ujali a za její záchranu se modlili, dobré skutky za ni obětovali, při sv. přijímání nejsv. Srdce Ježíšovo prosili, aby se slitovalo nad mládeží, postavenou v nebezpečí věčného zahynutí. Budeme mít krásnou příležitost k tomu, aby rodiče a přátelé mládeže vedli ji na misie, které se budou na začátku adventu v Brně konati ve všech chrámech po 14 dnů, aby mládež poučena zlého se varovala, život náboženský v sobě vzbudila nebo obnovila, k nejsv. Srdci Ježíšovu se připojouta.

Svatý Mikuláš.

Biskup svatý Mikuláš
na zem přišel zase,
tam, kde mnoho nadělil,
radost ozývá se.

Do města i do vesnic
s andělíčky spěchá,
všude mnoho dárečků
pro chudáky nechá!

I k nám přišel nadělit
všem chudičkým dětem,
proto jenom díky vzdát
jdeme vroucím retem.

Zaplat Bán Bůh za dárky,
svatý Mikuláši,
od hříchu a od zlého
ochraň duši naši!

Zapečetěná studnice.

Jarolím St. Pavlík.

V Jerusalemě byla studna s pramenitou křišťálovou vodou, o níž šla pověst daleko široko. Byla zapečetěna, aby ji nikdo z neopatrnosti nebo ze zlého úmyslu nepokalil a nepoškodil. S touto studnicí porovnává Šalomoun svou nevěstu.

Svatí Otcové nazývají nevěstu Duha svatého, blahoslavenou Pannu Marii „fons signatus“, zapečetěnou studnicí, aby označili její neposkvrněné početí. Voda zapečetěného pramene přišla čistá a jasná na povrch; zcela čistá a jasná přišla Panna Maria na tento svět bez hříchu, nezkažená. Už při svém početí nebyla dotknuta špinou hříchu prvotního; je bez poskvrny hříchu dědičného počata.

Učení o neposkvrněném početí Panny Marie patří ke článkům víry náboženství katolického. Je odůvodněno v Písmě svatém, potvrzeno ústním podáním, ve spisech svatých Otců a učitelů církevních, výročí církevních sněmů a theologů, starodávným slavením svátku Početí Panny Marie, oltáři, obrazy, bratrstvy a pobožnostmi, jež mají za předmět toto tajemství, konečně zázračnými událostmi v Lurdech, kdež se Panna Maria dala poznati Bernardetě slovy: Já jsem neposkvrněné Početí. I důkazy z rozumu dají se uvést. Měla by ta, jež

hadovi hlavu potřela, sama býti pod vládou toho hada? Pak by neona jemu, ale on ji hlavu potřel. Pro Ježíše bylo by to hanbou a pokořením, kdyby se byl z matky zrodil, ježž původ byl nečistý, jež byla jednou předmětem nelibosti Boží, Ježíš nemohl mítí jiné matky jak takové, která byla úplně a naprosto bez hříchu.

Náš původ nebyl čist, my jsme přišli na tento svět se skvrnou dědičného hříchu; ale při křtu svatém byli jsme té skvrny zbaveni; Duch svatý nás omilostnil a do duše vtiskl nevyhladitelné znamení křesťana jako pečeť nějakou, takže se též jaksi stala zapečetěnou studnicí.

Ó jak máme Bohu co děkovati, že nás bez naší zásluhy přivedl ke koupeli znovu rodící, což bylo tolika milionům pohanů odepřeno. Jak velice máme milost křesťní ceniti, jak bedlivě ji opatrovati!

Pohané touží po milosti křesťní a mnohý křesťan tak lehkomyšlně se jí zbavuje a tak žije, jak kdyby nebyl ani pokřtěn, zcela po pohanu.

Redemptorista Ignaz Betham, misionář v Indii, byl zavolán k jednomu pohanu, ježž jsa vážně nemocen, toužil po křtu svatém; už před tím byl od jednoho katechisty vyučen. Beze všeho mohl mu misionář křest svatý

uděliti. Po svatém úkonu sebral nemocný všechny svoje síly, objal kněze kolem krku a plakal od radosti se slovy: Otče, já jsem teď tolik šťastný; děkuji ti z celého srdce! I kněz byl pohnut až k slzám.

Ještě v jiném ohledu je Maria zapečetěnou studnicí. Nejenom duše její byla neposkvrněná, ale i tělo. Zůstalo zavřeným každému muži, i svatému Josefu, ačkoliv byl jejím manželem; byla pannou nedotknutou a neporušenou před porodem i po porodu svého Syna; byla jako by pod pečeti. Je královnou panen a stojí v čele půvabných milenek Kristových, jež Božského Beránka v nebi následují, kamkoliv jde, a novou píseň zpívají.

Každá křesťanská děva měla by býti zapečetěnou studnicí, uzamknutou před každým, kdo by ji chtěl panenský věnec s hlavy strhnouti, až do dne oddavků. Necht' se nenechá svěsti k hříchu vyhlídkou na manželství, ani po svém zasnoubení, aby s dobrým svědomím mohla se obléci v bílý svatební šat a ozdobiti se věncem z myrty a závojem svatebním. I kdyby jinak žádného věna neměla, dobrá pověst je nejlepší věno. Aby zůstala pannou, necht' je horlivou ctitelkou Panny Marie a každý den se odevzdá pod její ochranu a uteče se pod její plášť, zvláště tenkrát, když jí hrozí nebezpečí, když pokušení stávají se těžšími.

A. M. Kadlčáková:

Meluzina.

Meluzina kvílí, pláče,
zlostně bije do oken,
kdo nemusí z domu vyjit,
tomu nechce se jít ven.

Meluzina kvílí, pláče,
nám je dobře u kamen,
do postele po práci své
jdeme spát krásný sen.

Marcelina Erochinova, dcera chudobných rodičů v Paříži, vydělávala si svůj chléb prací v továrně. Bylo to hodné a zbožné děvče a horlivá ctitelka Panny Marie. Továrník dělal jí nečestné nabídky, slíbil jí mnoho peněz a chtěl i její rodiče zaopatřiti. Ale ona nesvolila, pamětliva jsouc Panny neposkvrněné. I otec ji přimlouval, aby byla po vůli jejich chlebodárci, ničeho však nedocílil. Člověk se musí i diviti, jak mohou i vlastní rodiče své dítě k hříchu nutiti. Továrník se tím vymstil, že zahnal jak dívku, tak i její rodiče.

Teď tu stáli bez výživy; k tomu oba rodiče onemocněli. Dcera byla ve velikém pokušení, z lásky k rodičům panenský věnec obětovati; ale ona se pokušení tomu vzpírala, řkouc u sebe: Panna Maria již mi nějak pomůže. A ona pomohla. Když lékař přišel druhého dne, vyprávěl, že právě byl u jedné bohaté paní z Irska, jež má nakažlivou nemoc, a že ji nikdo nechce ošetřovati ze strachu před nákazou vzdor slíbené velké odměně. Naše děvče hned se nabídlo, že hude nemocnou tu paní ošetřovati. Pán Bůh ji ochránil nákazou; a bohatá paní byla tak dojata nad tou neobyčejnou láskou a věrností, s níž byla ošetřována, že se rodičům ujala a jim každý rok tolik peněz poslala, že mohli žiti bez starosti a dceři ještě pěkné věno uspořiti. Následujte, křesťanské panny, toto ctnostné děvče!

V kamnech oheň praská, hučí,
děvčata zde předou len,
a babička s vnoučky zase
pohádky vykládá jen.

Pán s vámi!

Napsal farář M. Dubouis. Z franc. přeložil Boh. Kyselý.

(Pokračování.)

Věda užitečná.

Otcové a matky by jistě nemilovali svých dítek náležitě, kdyby jich nedali učit se číst, psát, počítat, znát hlavní věci z dějepisu a zeměpisu, jak každému dáno. Bez učení zůstávají schopnosti duševní nerozvinuty a dítě není rodině ke cti.

Ať se děti učí hlavně na našem venkově vznešené vědě, která pomáhá růsti obilí a révě tam, kde bujelo jen trní a bodláčí. Zemědělství budiž od nich pozdraveno jako musíme zdraviti a milovati matku živitelku. Na polích je vzduch čistší a dodává síly pažím, práce venkovské chrání od mnohých běd. U národa římského, který se svými vítězstvími a svým duchem stal prvním národem světa, dovedli důstojníci i vojáci rovně vládnouti pluhem jako mečem. Ale hrdý ten národ jenom pohrdl rolnictvím a jenom se oddal změkčilosti, rozkoším, mravní zkáze, a již pozbyl tajemství, jak vítězit a byl zaplaven barbary. Takoví jsou i dnes naši pošetili měšťáci, kteří pohrdají životem venkovským. Zapomínají, že zemědělci jsou živiteli vlasti. Co by bylo z našich hrdých Pařížanů se všemi krásnými náměstími, pěknými ulicemi, nádhernými obchody, paláci a divadly? Kam by se poděli se svými advokáty, lékaři, poslanci a senátory, se všemi zpěváky v kavárnách, kdyby jim venkov neposílal chleba vezdejšího? A kdyby měli znovu zakusiti vpádu Prusáků nebo komunistického řádění, kolik času by bylo potřebí, aby je zachvátila hrůza hladomoru, smutný pobyt v nemocnicích atd.? Ach, Paříž by se velmi brzy proměnila v ohromný hřbitov. Budiž tedy především vzdána cest vědě, která podává chleba!

Život je všude tvrdý, ale ještě víc ve městě, nežli na venkově. Dobří venkované, neopouštějte bez vážných

důvodů roli svých otců: tam se oni modlivali, tam pracovali, tam žili a tam usínali v pokoji Páně. Čiňte jako oni a tento pokoj budiž vám i vašim dětem zárukou blaženého života! Pax Domini sit semper vobiscum — Pokoj Páně budiž s vámi vždycky!

Musíme rovně ctíti i jiné vědy a jim žehnat, jako je věda lékařská, která podává úlevy v chorobách lidských, věda právnická, jež brání naše statky, naši víru, naši svobodu. Čest vědě stavitelské, které nám dělnictvem staví domy a kostely, vědě, která spouští koráby na naše řeky a poručí páře, aby dopravovala naše misionáře, naše obchodníky do nového světa. Jsou ještě jiné vědy, jiná umění, neméně krásná a užitečná, jimž můžete své dítky věnovati, ale nezapomínejte nikdy, že je pouze jedna věda nejpotřebnější, totiž věda, která spasiti duši.

Věda nejpotřebnější.

Je to Bůh sám, mistr všech věd, jenž pravil: Porro unum est necessarium — jednoho jest potřebí. (Luk., 10, 42.) Jest to světlo nebeské, které nám ukazuje cestu dobrou, je to milost, jež dává sílu a odvahu jíti po cestě té, t. j. přemáhati svět s jeho pchoršeními, satana v jeho pokušeních a sebe sama cdpíráním náruživostem. To je věda božská, věda spásy. Bez ní je vše jen lží, marnost, a křehkost, ano, vše: krása, bohatství, sláva, rozkoše nadání — omnia vanitas — vše marnost! Hledati štěstí bez Pána, beze spásy, bylo by tolik jako hledati den v noci, život ve smrti, nebe v pekle, zkrátka hledati nemožnost. Byl by šťasten rolník, kdyby naplnil své sýpky obilím, sklepy vínem, tobolek zlatem? Nikoli, pakli by jeho duše zůstala prázdná pravd a ctností ke spasení potřebných.

Podobně i lékař, kdyby prováděl sebe podivnější léchy, jež mu vynášejí mnoho peněz i slávy: pakli nedbá o svou spásu, chová vždy ve své duši ohnisko zkázy a smrti tisíckrát smutnější než hnízdo nemoci, které pozoruje u svých nemocných. A kdyby měl někdo na prsou všechny řady světa, kdyby seděl na nejkrásnějším trůnu země, nedbá-li své spásy, jest jen ubožákem, jenž kráčí k potupě věčné.

Není nic hodnějšího politování, než ona pohoršlivá hostina, již kdysi pořádal o Velikém pátku. Břicho zaujalo místo Boží. Z takových hodů vracívají se lidé často zpiti a opilost je otupení, ba chvilkové usmrcení rozumu. Bude tomu na třicet století, co bezbožný Baltazar úpí v propasti věčné. Jak soudí o rouhavém hodování, které dal připravit svým přátelům a o svatokrádeži, již se dopustil proti Hospodinu Bohu israelskému? Oh, i proti našim moderním bezbožcům napsán jest rozsudek, nikoli na stěně, nýbrž v evangeliu. Čtou-li jej bez zachvění, jsou zaslepenější a politování hodnější než Baltazar. Nějaký řečník může prosloviti řeč, již se tleská ve sněmovně, v senátě a třeba i v celé Evropě, a přece nemá ani tolik ceny jako Zdravas, které se s věrou a láskou pomodlila chudá venkovanka. Řečník sestoupí s celou svou řečnickou slávou do pekla, zanedbal-li svou spásu, kdežto dobrá venkovanka vstoupí s pomocí Panny Marie do nebe.

Polovice království byla dána tanečníci, ale Bůh nejedná tak, jako korunovaný zhýralec. A kdyby voják dobyl více vítězství nežli Napoleon, kdyby viděl u svých nohou všechny národy světa, nechtěl-li padnouti na kolena u nohou Ježíšových a říci mu: Ty jsi Bůh můj, tobě se klaním a tebe z celého srdce miluji, — zanikne v temné propasti uprostřed zavrženců. Vše, co řekl Bůh a jeho proroci, Ježíš, jeho syn, apoštolové, co dí církev, opatrovnice pravdy, vše je zahrnuto ve slovech: Varuj se zlého a číň dobré. (Žalm 36, 27.) Dobré — toť spasení, zlé — toť zavržení, jehož hlavním

pramenem jest nevědomost. Vypravuje se, že devatenáctileté děvče, dané počátkem předminulého století na výchovu do kláštera, budilo svou předčasnou nevěrou úžas učitelky, která byla pověřena jejím vyučováním. Mabillon, který dostal rozkaz ji vyslechnouti, obdivoval živost jejího ducha, libeznost jejího vyjadřování, milou vybranost výrazů. Byl to ohromující zjev, ale její nevědomost ve věcech náboženských rovnala se její marnivosti. Představená obrátila se na výtečného toho kazatele s otázkou, jakou asi knihu měla by dáti začke k poučení do ruky. Je rozkošná, odvětil Mabillon, ale neví, co každý ví, dejte ji katechismus za pět haléřů. Bohužel, bylo již pozdě. Mladá ta dívka, tak vzdělaná ve světské literatuře, neznala vzdělání nejpotřebnějšího, neměla vědomosti týkající se spasení. Stala se smutně proslulou a zemřela v nevěře.

Kolik učenců ve všech oborech vědy shledá při smrti, že veliké myšlenky, na něž byli tak pyšní, jsou tak nepatrné a bezvýznamné! Mýlili jsme se! zvolají na prahu věčnosti. . . připravili jsme si noc smutnější a delší nežli je noc hrobu. A opakem, pro ty, kteří čtou, milují katechismus a dle něho žijí, nadejde den bez mraků a bez konce: bude to krásný den, kdy vejdou ve vlast věčnou. Tato malá knížka šíří světlo u nás, v Evropě, v celém světě a z ní vědí miliony dětí, zvlášť děti prostých venkovanů, odkud jsou, proč jsou na světě a kam se berou životem. Věru, toho nevěděli mudrci starého pohanstva a tím méně to vědí učenci pohanstva moderního. Někteří odvozují původ člověka od opice nebo od červa a tvrdí, že jeho osudem je rozpadnout se v nic, zaniknout. Jak ty zákony vyrobené lidmi, zákony, které stojí ohromné sumy ročně, ani zdaleka se co do jasnosti a platnosti nevyrovnají zákonům Božím a církevním obsaženým v katechismu! Kdyby ta knížka byla vykázána z domácností a ze škol, co by se stalo z lidu našeho? Velmi

záhy by ztratil i to, co mu zbylo ze slávy, civilisace a moci, aby upadl v divokost a barbarství nejdivočejších národů. Opakujme velmi hlasitě: Čest a úcta i láska budiž katechismu! Je to král mezi knihami pro všechny, kteří milují Boha, rodinu a vlast.

Dobré příklady.

Učit nebo dát děti učit katechismu, toť je bez odporu první povinnost, již otcům a matkám ukládá víra i rozum. Ale mládež by byla hodna politování, kdyby se jí od původců jejího bytí zároveň nedostávalo dobrého příkladu a kdyby si potichu u sebe mohla říci: můj otec a matka mi arci praví, co mám dělat, ale sami toho nečiní. Pamatujte: příklady mají moc, jaké nemají slova. Jsou-li dobré, vábí k dobrému, jsou-li zlé, ponukají ke zlému. — *Verba movent, exempla trahunt* — slova hnou, příklady táhnou. Je-li tedy život váš v odporu s nebeským učním, jež vykládáte, nebo jemuž své děti dáváte vyučovat, kterak, vy otcové a matky, nemají vaši synové a dcery spíše následovat učení, jež mají ustavičně před očima ve vašem chování, jak mu nemají dávat přednost před lekcemi katechismu? Mládež od přírody následuje toho, co vidí jiné činiti. Bude tedy vždy jakousi snahou její následovat vás ve všem a stát se tím, čím jste vy sami: bude proto jako vy lhostejna k mcdlitě, ke mši, ke svátostem, bude žítí zkrátka bez Boha jako vy, a až se jednou octnete před soudnou stolicí soudce nejvyššího, pochopíte — ovšem pozdě, že místo pravých otců a matek byli jste jen vrahy dušíek svých dětí a že jste je při svém odchodu z tohoto světa zanechali zrovna v předsíni pekla...

Dvanáctiletý kluk pravil kdysi svým kamarádům: Pojdte, něco vám ukáži. Táta mi řekl: Jdi na požehnání, a hleďte, on sám hýří v hospodě. Oh, až já budu veliký!

Působení Pána našeho Ježíše Krista

počalo dobrými příklady. Coepit Jesus facere — Ježíš počal činiti a potom teprve učiti. Bylo třeba bojovati proti zneužívání bohatství, proti žízni po zlatě. Proto se jeví v tomto ohromném světě, který sám stvořil, méně bohatým nežli láska, než ptáče, „nemá, kam by hlavy sklonil“. (Mat., 8, 20.) Národové a králi dali se cestou neposlušnosti k propasti, nuže, Ježíš byl poslušen sv. Panny a sv. Josefa, ba, svých katanů až k smrti kříže. (Fil., 2, 8.) Tělu dostávalo se před ním holdu a klanění, Ježíš však vydal své tělo strohým postům a trestu bičování a ukřižování. Dobře činit je tedy cennější nežli dobře mluvit. Co by se bylo stalo ze slov Spasitelových, kdyby nebyla podepřena jeho příklady? Chce uzpůsobiti svého velikého sv. Pavla k apoštolskému úřadu? Dí jemu: — Bud svými příklady vzorem věřícím... Vizte Tobiáše a jeho manželku: svými příklady vzdělávají svého syna, jenž se pak stává oporou a ctí jejich stáří. Rovněž Blanka Kastilská takovým způsobem připravila Francii velikého krále a nebi velikého světce. — Několik pánů dovolilo si promluvití málo křesťansky. — Pánové, řekl jim markýz z Gonzagy, — prosím vás, šetřte nevinnosti tohoto dítěte. Nebýti pevnosti tohoto hedného otce, byl by se stal ze sv. Aloise možná ďábel.

Oh, otcové a matky, nezapomínejte nikdy, že vaše děti jsou poklad posvátný, kterého se Bůh jednou bude dožadovati. Nestačí tedy milovat je, podávat jim zdravou stravu, popřávat jim čistého vzduchu, vést je k citům vznešeným, pobádat je svatými slovy k lásce, k dobru a krásnu, ba nestačí ani posílat je do náboženství, na mši a na požehnání! Chcete-li, aby si uchovali důstojnost křesťanskou, uchovejte vy si nejprve svoji, nedávejte se ovládati pýchou, lakomstvím, hněvem, vysilovati se změkčilostí, otupovati nestřídmostí. Mějte v úctě, co mívali po všechny věky v úctě národové i vlády: Boha, jeho jméno, jeho svatý den. Zavřete dveře svých domů každé špatné knize, každému špatnému listu,

neboť není se ani tak báti jedu vraždícího tělo, jako jedu, jenž v dětech ubíjí víru a nevinnost. Ujišťuji vás, budete-li si tak vážit pozdravu „Pán s vámi“, zabezpečíte si nejen své štěstí na tom světě, nýbrž až obdržíte na onom věčnou a vzácnou odměnu za plnění

svých povinností, dostane se vám nádvakem i sladké a bluboké důvěry, že Pán bude také jednou štěstím vašich dětí. Zárukou vám budiž slovo Boha samého: „Požehnám rodiče věrné až do čtvrtého a pátého kolena.“ (II. Mojž., 20, 5.) (P. d.)

Anna Marie Kudláčková:

Zase přijde chvíle svatá . . .

Zase přijde chvíle svatá,
narození Páně,
do světničky postavíme
jesle malované.

A nad Betlem zlatou hvězdu
také zavěsíme,
píseň krásnou o Ježíšku
se též naučíme.

Jak jsi krásné, Jezulátko,
vroucně zapějeme,
ze všech dáreků, co dostanem,
se pak radujeme.

A proto jest chvíle tato
ze všech nejkrásnější,
a dáreček od Ježíška
bývá nejvzácnější.

Zase přijde chvíle svatá,
radujte se, děti,
Ježíšek na Štědrý večer
jde vás uvidět.

Pán tluče . . .

Vánoční úvaha. Zpracoval Ignát Z h á n ě l.

Legenda vypravuje: Byl Štědrý den. Sněžilo se, dul zimní vítr, meluzina zpívala v kamnech. V chudičké světničce seděl u stolu nádeník Konrad a četl o vánočních svátcích. Jeho manželka i dvě děti, Valentin a Anna, zbožně poslouchají. Vtom klepe někdo slabě na okno, všichni slyší jemný hláseček: „Jsem chudé dítě, mám hlad, nemám kde přespat, hynu hladem i zimou, otevřte mi!“

Obě děti podívaly se na rodiče a vidouce, že dovolují, vyběhly do sínky, odstrčily závoru a volaly: „Pojď, děťátko k nám, nemáme sice mnoho, ale přece více než ty, rádi se s tebou rozdělíme!“

Cizí dítě vstoupilo do světnice. Usedlo na stoličku u kamen a ohřívalo se. Domácí děti podaly mu talíř s jídlem, což s patrnou chutí pojedlo. Když se nasytilo, pravily děti: „Jsi jistě unaven, malý hošíčku, lehni si do naší postýlky, my ulehne na lavici a vyspíme se! Cizí hošík odvětil: „Zaplať vám vše můj otec v nebesích!“ Dovedli hošíka do kouta, kde stála jejich dětská postýlka. Pomohly mu ulehnutí, přikryly ho dekou. Děti ulehly na lavici u kamen. Hošík pravil k sestřičce: „Cizí hoch jest jistě povděčen, že spí v teple. Dobrou noc, Aninko! Dobrou noc, Valentinku!“

Děvčátko se probudilo, vzbudilo

Pastýřové u jeslí.

bratříčka a pravilo: „Slyšíš před okny skvostnou hudbu?“ Hoch si protíral oči a naslouchal. Před okny se ozývalo podivuhodné zpívání, zvonění, vyhrávání.

Děti přistoupily k oknu, odhrnuly záclonu a dívaly se, co se děje před domem. Uviděly, že stojí v zahrádce a na cestě před ní velký počet dětí: držely v rukou zlaté harfy, loutny a byly oděny ve stříbrné šaty. Plny podivu nechápaly, co to znamená. Tu se jich někdo jemně dotkl. Ohlédly se a uviděly cizí dítě. Nyní mělo na sobě šaty ze zlaté látky, na hlavě mělo drahocennou korunu a pravilo: „Jsem Ježíšek! Chodím po světě, abych obšťastnil, obdařil, rozradostnil zbožné a hodné děti. Přijaly jste mne pod střechu, domnívajíce se, že jsem chudý hošík. Dávám vám za tuto ochotu své požehnání.“ Vtom dítě zmizelo, stálo na zahradě, ulomilo větvíčku se stromu tam stojícího, zasadilo ji do země a volalo: „Větvíčka budiž stromem a přinese vám každoročně mnoho ovoce.“ Pak zmizeli andělé-hudebníci i Ježíšek.

Božské Dítě, Ježíšek, klepalo již často na okna, dveře mnohých domů, nebylo však tak laskavé, ochotné, mile přijato, jako v této legendě. Mnohdy je bohužel odehnali, nelaskavě odmítli pohostiti je.

Hned při svém prvním příchodu na tento svět zakusilo dítě Ježíš tvrdost lidskou. Unaveni přišli svatí poutníci Josef a Panna Maria do Betlema. Rukama sv. Josefa klepal Pán na dveře mnohých, nebyl však přijat. Uchýlili se do chladného chléva, kde přišel na svět jednorozený Syn Boží, Spasitel, Ježíš Kristus. Přišel do vlastního a svoji ho nepoznali.“ (Jan 1, 11.) Nemůžeme pochopiti, je nám neuvěřitelné, proč byli obyvatelé betlemští tak ukrutní, necitelní.

Je nyní jinak? Přijímáme ochotně, vřelě, radostně božské Dítě, když tluče, klepe, žádá k nám přijíti? Pláne-li nitro lidské láskou k Bohu, miluje-li Boha z celého srdce, celou myslí, všemi silami? Můžeme o něm

říci, jak čteme v Písmě: „Bůh jeláška, a kdo zůstává v lásce, zůstává v Bohu a Bůh v něm.“ (1. Jana 4, 16.) Kdo pozbyl milost Boží, usmrtil v sobě život milosti a uvedl ve své srdce těžký hřích, zahnal božské Děťátko a způsobil mu neskonale větší bolest, než kdyby je byl nemilosrdně vyhnal do třesuté zimy.

Božské Dítě je neskonale milosrdné, shovívavé, nenechá se lehce zahrnati, přichází a klepe, tluče... Opětne tluče prstem milosti na tvrdé, nekající, v temnotu hříchu zahalené srdce hříšníkovo, volá: Vezmi mne do svého nitra, jsem chudé dítě, žízním, hladovím po tvé spáse, po tvém štěstí, po tvé lásce, vpust' mne! Když se hříšník obrátí, činí pokání, smíří se s Bohem, je v jeho nitru jasno, přišlo světlo, teplo, radost. Dítě nebeské uděluje své dary, obšťastňuje milostmi, andělé zpívají nebesky nalaďené písně.

I zbožní, žijící v milosti Boží, zaslechnou někdy toto tlučení, klepání Ježíškovo. Pobízí ke ctnostem, chce něco méně dokonalého učiniti více dokonalým, více čistým.

I na srdce nás všech klepal, tloukl Ježíšek. Ptáme se, kdy se tak stalo? Cítili jsme v srdci zálibu nebo potřebu modliti se, jíti do kostela, na kázání, k misiím, čísti rozjímavou knihu, k nějakému dobrému skutku, varovati se příležitosti ke hříchu a podobně. Nezřídka klepal na naše dveře v podobě žebráka, prosícího o almužnu tělesnou nebo duchovní. Kdo pomohl, jak stačily síly, uslyší při posledním soudu: „Lačněl jsem a dali jste mi jisti, žíznil jsem a dali jste mi piti, hostem jsem byl a přijali jste mne, nahý jsem byl a přicdělili jste mne, nemocen jsem byl a navštívili jste mne, v žaláři jsem byl a přišli jste ke mně.“ (Mt. 25, 35.) Někdy promluví buď tiše nebo hlasitě svědcmi, anděl strážný pomáhá, prosili jsme o přimluvu sv. Pannu Marii nebo sv. Josefa nebo jiného svatého a vyprosil nám, oč jsme žádali. Takto a jinak klepalo,

tlouklo božské Dítě, které žádalo přijít k nám a bydlet v nás.

Slavíme Boží Hod vánoční. V duchu vítáme Božské Dítě, že oblažilo svět a zrodilo se jako nepatrné, na pomoc Panny Marie a sv. Josefa odkázané nemluvně. Prosme, aby také k nám zavítalo svou milostí a zůstalo u nás nyní i až do posledního okamžiku našeho, kdy vydechne duši a odevzdáme ji svému Stvořiteli. Božské Dítě chce však přijít k nám nikoliv svou milostí, ale skutečně, vpravdě se vším božstvím i člověčenstvím. Chce k tobě přijít v nepatrné způsobě chleba ve svátosti oltární, chce v tobě slaviti vancce a to co nejčastěji. Betlem znamená v naší řeči tolik jako dům chleba. Připravme Ježíškovi své srdce, aby mohlo do něho přijít, posilnit nás chlebem, živiti nás svou vlastní krví, svým vlastním tělem. „Ille stojím u dveří a tluku, jestliže kdo uslyší hlas můj a dveře (mi) otevře, vejdu k němu a budu večeřeti s ním a on se mnou.“ (Zj. 3, 20.)

Pán stojí u dveří a tluč! Přijměte Ho do srdce svého, zasadí v naše srdce větvičku své milosti, pěstujeme-li ji, vyroste v mohutný strcm, který nám pomůže do věčné slávy. Neboť: „Já jsem chléb živý, jenž s nebe sestoupil. Bude-li kdo jísti z chleba toho, živ bude na věky.“ (Jan 6, 51.) Ježíš více touží přijít k nám, než my toužíme po Ném! A je přece našim Bohem, Pánem, nás nijak a v ničem nepotřebuje. Neskonale velká je jeho láska! Chce zavítati k nám, přinést nám štěstí, pozehnání, chce proměnit naši bídu v bohatství, naši nouzi v okrasu, naši slepotu ve světlo. Nemožno zůstat při této úvaze chladným, nečetným! Když zaklepe Ježíš na naše srdce, jistě mu otevřeme, přijmeme

ho s otevřenou náručí, když se chce s námi spojití ve svátostném přijímání. Uposlechněme napomenutí: „A vy buďte podobni lidem, kteří čekají na pána svého, až se vrátí ze svatby, aby když přijde a zatluče, ihned mu otevřeli.“ (Lk. 12, 36.)

Čeká-li dítě na matku nebo otce a uslyší-li, že klepou na dveře, vyskočí a plno nejčistší radosti, s jásotem letí otevřít. A jak ty, duše křesťanská? Kdo přichází k tobě v nejsvětější svátosti? Slyš hlas proroka: „Rcete dceri Sionské: Aj tvůj Spasitel přichází, aj, mzda jeho (přichází) s ním a odměna jeho před ním.“ (Is. 62, 11.) „Plesej velmi, dcero Sionská, vesel se, dcero Jerusalemská. Aj, tvůj král ti přichází spravedlivý a spasitel.“ (Zach. 9, 9.)

Nebeský král přichází! Nikoliv v záři, světle, kráse, které nemůže snést naše oko, ale jde v nepatrné způsobě chleba, aby nás nezastrašil, abychom se nezalekli. Volá: Otevři mi, milá duše, přijav člověčenství, stav se člověkem, přijal jsem tobě rovnou přirozenost, učinil tě svým bratrem, svou sestrou! Za cenu své krve učinil jsem tě svým přítelem, svou přítelkyní, skrze Ducha svatého udělil jsem ti milost. Jak něžně zve nás božské dítě k sobě, všemi prostředky chce nás k sobě přivést.

Budeme-li spojeni s Ježíškem v milosti slaviti Boží Hod vancční tu na světě, přičiníme-li se, abychom i v budoucnosti každoročně podobně činili, budeme-li žiti spojeni s Kristem, jako jeho věrné děti, můžeme klidně očekávati, že naposledy zaklepe a oddělí duši od našeho těla. Pak bude náš poslední den pro nás skutečným „Štědrým“ dnem, kdy se rozloučíme se světem, po němž následuje věčně trvající sláva nebeská. Amen.

Koleda.

Koleda, koleda, koledička,
dostal jsem korunu od tatíčka,
a druhou stříbrnou od matičky,
schovám je obě dvě u babičky.

Koleda, koleda, panímámo,
přeji vám vespolek dobré ráno,
dejte mi, prosím vás, po oříšku,
přidejte červeném po jablíčku.

Koleda, koleda, Zaplať Pán Bůh,
až budu veliký, splatím ten dluh,
koledu oplatím vaším dětem,
až budou choditi jak já světem!

S. H. W.:

Hraběnka Svěčinová.

Napsal A. de Falloux.

(Pokračování.)

Kapitola II.

Za přízně i nemilosti.

Generál Svěčin svým vysokým postavením vojenským byl odkázán na stálý pobyt v Petrohradě. Jeho choť musela tedy zůstatí uprostřed vznešeného světa právě za doby, kdy nejtrpčí smutek svíral její duši. Nucenost, tlumení všech ušlechtilých hnutí srdce vůči požadavkům dvorní etikety, závislost na tisícerych povinnostech, v řádu mravním síce vedlejších, ale v životě nezbytných — hle, to bylo údělem mladé hraběnky od prvních dnů její t. zv. nezávislosti. Proto její předčasně uzrálý duch klonil se vždy více k úvaze a rozjímání. Nepokojná mysl její volala ustavičně Boha, hledala ho, po něm se dotazovala, ale byl to Bůh pouze abstraktní, bez světla a tepla; byl to oblíbený předmět jejího badání, nebyl však ještě jediným pokladem jejího srdce.

Společnost, jejíž ozdobou byla od svého prvního vystoupení, náležela k nej přednější v celé Evropě. Revoluce francouzská uvrhla v ni živé

spíše nový než cizí, a v tom živlu duch hraběnčin se cítil jako doma. Nej přednější osobnosti pařížské utekly se pod záštitu despoticke moci ruské, a již pouhý jejich zjev hlásal výmluvně nicotu a nebezpečí toliko životních illusí. Většina těchto vystěhovalců francouzských nebyla pozbavena veškerého jmění, a mnohé z nich znal Pavel I. osobně; seznámil se s nimi, když před lety jako „hrabě severní“ dlel delší dobu ve Francii, tenkrát ještě tak šťastné na mladistvou vládu Ludvíka XVI. a Marie Antonie. Car hned od počátku vystoupil zjevně proti revoluci. Ludvíkovi XVIII. nabídl ve své říši sídlo vpravdě královské, a princí Condé odevzdal palác Černíševský. Než však tato skvostná budova mohla býti pro něho připravena, ubytoval prince v paláci tauridském. Tam v bývalých salonech Potemkinových uvítání francouzští hosté. Se šlechtou přišli do Ruska i přední zástupci francouzského duchovenstva. Též Otcové Tovaryšstva Ježíšova, kterých Kateřina II. nikdy neobětovala záštíjejich nepřátel, mohli poskytnouti útulek svým vypuzeným bratřím, z nichž

zvláště velké oblibě těšil se P. Rozaven.

Příklad nezlomné věrnosti a odvahy francouzských vystěhovalců působil zvolna jako výmluvný apoštolát na společnost petrohradskou. K rytířským apoštolům náležel zejména pan Augrad, bývalý námořní důstojník, kterého jistě nadšené kázání změnilo úplně. Od oné doby oddal se životu hluboce křesťanskému.

Carevna jmenovala ho místořiditelem císařské knihovny. Náležel též k nejmilejším hostům v salonech hraběnky Svěčinové. Neskvěl se sice takými dary ducha jako hrabě de Maistre, ale prostota jeho veselé mysli i šetrná upřímnost v kontroverších působily přímo neodolatelně. Hraběnka Svěčinová ještě po třiceti letech prochlásila, že zásluha uvedení víry katolické mezi společnost petrohradskou náleží bez odporu rytíři Augradovi a že, byl-li hrabě de Maistre velkým rozsevačem, byl pan Augrad první, jenž druhým razil cestu; proto též vzpomínala vždy na něho s hlubokou vděčností.

Car Pavel však nespokojil se pouze s ochranou uprchlíků; ale vystoupil i válečně proti revoluci. Na této výpravě proslavil se zvláště Suvarov, pravý typ sarmatského vojína. Nikdy neulehl na lůžko; říkal: „Nenávidím zahálky. Ve svém stanu mám stále u sebe kohouta, který mne ráno budí. Chci-li pohodlně spát, odepnu jednu ze svých ostruh...“ Mezitím kdy Suvarov táhl s vojskem v kraje dosud nevidané a válčil s nepřítelem, málo na porážky uvyklým, Pavel I. popouštěl vždy více uzdu svému tyran-skému podivinství. Přední úřady říšské odevzdal osobám neznámého původu. Mezi nimi vynikal jistý Kutais, kterého car dostal kdysi darem od své matky. Byl to mladý Tatar, jehož jedině krásná tvář zachránila při všeobecném vraždění v Benderu. Kutais za Pavla I. nabyl také moci, že všecko se muselo před ním klanět. Libovůle Pavlova neznala konečně žádných mezí. Jednoho dne na př. zakázány

všecky fraky, jindy užívání slova „revoluce“ atd. Policejní opatření množila se do nekonečna. Podle jisté carské ordonnance, ohlášené na plakátech, měl každý, kdo potkal cara, buď se zastaviti neb s vozu sestoupiti a čekatí se smeknutým kloboukem, až car přejde. Za mimovolné přestoupení tohoto nařízení byl jistý mladý obchodník odsouzen k 50 ranám knoutou, tedy ke trestu téměř smrtelnému. Jindy z téže příčiny zastavila policie povoz jisté mladé paní, která leknutím z toho omdlela. Když pak rozhořčená rodina stěžovala si u cara, Pavel sice amnestoval kočího, který přes to hned odveden k vojsku, amnestoval i povoz a koně, kteří prý měli býti zkonfiskováni, ale mladé paní neušla osmidennímu vězení, a týž trest stihl i její tetu, která u ní zastupovala místo matčino, poněvadž prý ji špatně vychovala.

S touž neoblomnou přísností vystupoval Pavel i v kruhu rodinném. Nejneopatrnější poklesk proti etiketě, na př. nedostí přesné políbení ruky — trestáno několikadenním vězením. — Velkovévodové byli podrobeni nekonečným parádám a manévřům. (Paměti generála Svěčina.)

Malicherný dozor zasahoval celé vojsko. Důstojníci často náhle zatčeni, vhozeni do saní a odvázeni před vojenský soud, jemuž obyčejně předsedal sám car. Váhavost a nesméllost platily za přiznání a i nejprísrnější rozsudek býval bez odvolání. Jednou měl generál Svěčin vykonati krutý výrok na jistém odsouzeném plukovníkovi. Generál přišel na popraviště, kráčí přímo k odsouzenici, jenž byl již až po pás obnažen, i praví mu: „Vezměte si zase svůj meč a vzdalte se co nejrychleji z Petrohradu.“ Potom však generál vrací se k carovi a praví: „Sire, zde má hlava, nevykonat jsem rozkazu Vašeho Veličenstva. Plukovník jest na svobodě, vrátil jsem mu život i čest. Nyní potrestejte mne na jeho místě.“ Ale tentokrát car objal generála a řekl: „Dobře jste učinil; litoval jsem, že jsem o tom nemluvil s velkovévodou Alexandrem. Jen žádám na

vás, by se o tom nedověděl nikdo v Petrohradě.“

Větší rozumnosti a důslednosti nebylo v záležitostech zahraničních. — Pavel hněval se na Rakousko pro jeho vystupování v Itálii, Anglie si ho znepráčetelila ohledně jeho matky. Proto cđvolal vojsko válečí proti Francii, zrušil smlouvu s Ludvíkem XVIII.,

Bourbony vyzval, by opustili Rusko, a hned na to začal vyjednávat s konšulem Napoleonem, jemuž dával na-jevo svůj nelíčený obdiv. Proto po Evropě začala kolovati karikatura, představující Pavla I., jenž na jedné tváři měl napsáno „rozkaz“, na druhé „odvolání rozkazu“ a na čele „ne-porádek“. (P. d.)

Různé zprávy.

U malomocných na východě.

Vydáš-li se na cestu k nejzazšímu Východu, mijiš-li břehy Indie i Velkých Sundských ostrovů, zaměřiš-li pak dále až k souostrovím austrálským, k Filipinám a k ostrovům Fidžijským, uvidiš všude osamělé vesničky a ostrůvky malomocných. Nikdo nepřiblíží se k těmto nešťastným místům, jedině sami malomocní a ti, kdo se obětovali jich obsluze.

Zda mezi těmito zastaneš svobodné zednáře, socialisty neb komunisty? Ó nikoli; marně po dvě léta voláno jich k této práci. Taci humanitní lidé nejsou zvyklí, by se dotýkali také bdy. Ale za to vidíme tu řeholníky a řeholnice, nejvíce z Francie, kteří tiše obětují se této úloze, pro lidstvo tak čestné. Za jakým jdou ideálem?

Uhodneš snadno, že jest to cosvíce jako peníze, než sláva, než blahobyť a pozemské štěstí. Ale zastavme se u nich na chvíli.

1. V Magokaí v souostroví Fidžijském.

Magokaí jest krásný, úrodný ostrov. Má mírné a svěží podnebí. Výborně se tu daří kokosové ořechy. Ale ne to přivábilo Otce Maristy a Sestry Maristky: ostrov jest vyhrazen malomocným.

Mají tu nadmíru čisté vesničky, z nichž každá má svého náčelníka, který jest podřízen hlavnímu přednostovi. Prkenné domky jsou bílé na-

třené a velmi často myté. Administrace se stará o výživu, oděv a pracovní nástroje; za to žádá tři hodiny týdně práce. Zbývajícího času mohou malomocní užití pro sebe. Vzdělávají pole, loví ryby neb konají jinou zvláště placenou práci. Hledí hlavně si něco nasbírat. Své úspory dávají do spořitelny, kterou spravují Sestry;

Ty dobré Sestry ošetřují malomocné. nebojí se dotýkat se jejich údů plných ran, práti jejich oděv, mýti jejich obydlí, lůžko a nádobí. To vše vykonávají tak dobře, že nemocným, kteří násilně tam byli přivezeni, začíná se u nich libit.

2. V Culioně ve Filipinách.

Tento ostrov, 32 km dlouhý a 19 km široký, vyhradila americká vláda malomocným. R. 1906 přistálo tam několik prvních Sester s 500 „vyobcovanými“. S počátku vedli život velmi primitivní. Bydleli v chatách, živili se rýží, svítili kokosovým olejem a postrádali jakékoli pomoci lékařské.

Dnes bydlí na ostrově 5000 malomocných. Sestrám pomáhají zkušení ošetřovatelé a ošetřovatelky. Otcové Tovaryšstva Ježíšova založili tam zbožné spolky, zpěvácký kůr i kapelu. Přečteme si denní pořádek jisté Sestry misionářky!

„Vstávání jest určeno na 4.15 hodin, mše svatá na 4.45!

V 6.45 jdeme do práce; každá z nás má svůj sál.

Než vejdemo, změníme svůj šat za velkou bílou bluzu. Čeká na nás 40—50 ubohých nemocných; jsou plni ran, zohydění, zimničně se chvějí, křičí a pláčou. Celé dopoledne jest jim posvěceno.

V poledne vracíme se ke svým Sestrám. Obyčejně nastalo již dusné vedro. Slunce praží na nás, ač máme slunečníky s bílou podšívkou a černá oční skla.

Za doby deštové jest jinak. Tu chodíme po celé týdný v gumových pláštích s kápi a v botách. Velmi se potíme pod svým gumovým kožichem a ochráníme-li jim velkou část svého oděvu, stíhají tím větší nehody naše bílé korsety. Po snídani až do půl třetí vykonáváme svá duchovní cvičení. Potom vracíme se k nemocným, u nichž zůstáváme až do šesti hodin.

Den končíme u stupňů svatostánku. Tu zapomínáme na všechny námahy, na hniající rány i na jejich zápach, na jednotvárnost a osamělost života.

3. V Rangooně v Birmě.

Kapli se ozývají známé latinské zpěvy. Pohledme však na varhanika, na zpěváky, na ministranty, na věřící! Všichni mají na rukou i na tváři známky hrozných nemocí. Těžko tomu věřit, slyší-li se tak radostné melodie!

V krásném parku rozsety jsou pavilony z temného dřeva. Na dveřích prvního čteme nápis: „Sála ob vazků“. V určitou hodinu belhají se sem nemocní se všech stran. Ukazují Sestrám své choré údy: tento velkou ránu na ruce, onen odpadávající prst na ruce neb na noze...

Jiné pavilony jsou upraveny ke hrám, jiné ku práci košíkářskému, k šití, k divadelnímu představení atd. Birmané milují tanec a hru právě tak jako rýži.

Díky sv. víře katolické a obětavosti Sester Františkánek misionářek radost života ozařuje tento rozlehlý útulek, který bez nich byl by živým hrotem.

Slavnost sv. Markéty Marie rozšířena na celý svět.

Na prosbu 1040 kardinálů, arcibiskupů a biskupů Jeho Svatost Pius XI. rozšířil na celou církev, pro duchovenstvo světské i řeholní, svátek sv. Markéty Marie; za přirozené prodloužení svátku nejsv. Srdce považuje sv. Otec svátek té, která jako věrná učenice a milovaná dcera nejsv. Srdce zasvětila se úplně jeho slávě a šíření jeho poznání a lásky.

Na žádost sv. Kongregace obřadů schválil papež zvláštní officium i mši jako duplex na den 17. října. Svátek sv. Hedviky jest ustanoven na 16. října. Dekret má datum z 26. června r. 1929.

*

Síla katolických stran v novém parlamentě. Katolické strany v Československu projevíly při letošních volbách 27. října 1929 svoji sílu, která musí být respektována v parlamentě při řízení státních záležitostí. Jednotlivé katolické strany získaly: Čsl. strana lidová 623.555 hlasů, Hlinkova strana 425.097 hlasů, něm. křesť. soc. 347.929 hlasů, maďar. křesť. soc. 257.438 hlasů a Juriga 5406 hlasů, úhrnem 1,659,425 hlasů. Katolíky tedy volilo přes 1 a půl milionu voličů, kterýžto počet jest úctyhodný a imponující. Všechny hlasů odevzdaných bylo 7,386,010.

Pověra. V Paříži je nyní okrouhle 34.600 hadačských a prorokujících „kabinetů a ateliérů“. Denně prý vydělají okrouhle 200 tisíc franků, tedy ročně platí pověřiví lidé těmto vykladačům karet, hádačům 73 mil. franků.

Ve Francii volají po návratu řeholních sester do nemocnic. V protináboženském pařížském listu „Oeuvre“ byl uveřejněn nedávno článek z pera dra Leboua, v němž se žádá, aby řeholní ošetřovatelky byly zpět povolány do francouzských nemocnic. V článku se praví: „Nejsme tak bohatí, abychom mohli odmítati každou dobrovolnou obětavost. Nejedná

se nám též o to, abychom chtěli zkracovati práva laických ošetřovatelů a ošetřovatelek, anebo chtěli je snad propustiti. Ale jde nám o to, abychom na prázdná místa získali poměrně velmi laciný personál, který je nám zárukou spolehlivé služby a mravnosti... Kdybychom se otázali nemocných ve špitálech, vím dobře, že by rádi viděli v sálech několik řeholních závojų, jichž přítomnost by též znamenala zlepšení nemocniční stravy. A ostatně, jestli ženy, které věří v odměnu jiného světa, se nabízejí nezištně a obětavě ošetřovati

nemocné, sám zdravý rozum nám ukládá, abychom je přijali.“

(Děkuvzdání.)

Polná. Nejvroucnější a nejuctivější díky vzdávám Nejsvětějšímu Srdci P., Matičce Boží Ustavičné Pomoci, sv. Josefu, sv. Antonínu Paduánskému, sv. Terezičce od Ježíška, sv. Elektě a blahosladené Anežce České za vyslyšení prosby a uzdravení z těžké a nebezpečné nemoci a za uzdravení své sestry. Prosím ještě o další pomoc a ochranu, v níž pevně doufám a věřím.

O b ě t o v á n í d e n n í h o ú m y s l u .

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahosladené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za ochranu mládeže velkoměstské na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždě odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Po každé odpustku 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás a za všechny národy slovanské, aby v jednotu víry byli shromážděni, aby byl jeden ovčinec a jeden pastýř!